مجموعه

قوانین موضوعه و مسائل مصوبه

دوره هشتم تقنینیه

۲۵ دی ماه ۱۳۰۹ ـ ۲۵ دی ماه ۱۳۱۱

مطبعه مجلس

مقدمه

مجموعه قوانین و مصوّبات دوره هشتم تقنینیه طبع وتقدیم مطالعه کنندگان میشود .

نکاتی که در موقع طبع قوانین ادوار قبل مراعات شده کما کان دراین مجموعه نیز رعایت گردیده وبرای تذکار قارئین ذیلاً نکات مزبور را متذکر میگردد :

اولا ـ مجموعه مصوّبات دوره هشتم برشش قسمت بشرح ذیل تقسیم شده است :

قسمت اول ـ قوانین (مصوّباتی که جنبه عمومی داشته وعموم افراد مشمول موادّ آن میباشند)

قسمت دوم ـ امتیازات

قسمت سوّم ـ عهد نامه ها ومقاوله نامه‌ها (عهدنامه هائی که بادول خارجه منعقد شده و یا آنکه جنبهٔ بین‌المللی داشته و دولت ایران درآن شرکت نموده است) .

قسمت چهارم ـ کنترا تها (قانون اجازه استخدام مستخدمین خارجی)

قسمت پنجم ـ تصویبات‌مالی (این قسمت شامل کلیه بودجه ها واعتبارات واجازه فروش یا تبدیل و یا واگذاری اراضی و املاك خالصه و اجازه استقراض برای بعضی اقدامات مخصوصه و شهریه ها میباشد)

قسمت ششم ـ تصمیمات متفرقه

قسمتی که دراین مجموعه رعایت شده : نسخ ـ تغییر و یا اصلاحاتی است که

بعد از تصویب قانون درطی دوره هشتم تقنینیه در همان قوانین بعمل آمده است. اصلاحات مزبور را درجای خود متذکر شده و مطالعه کنندگان بقسمت اصلاح شده راهنمائی شده‌اند. آن قسمت از قوانین که نسخ شده مخصوصاً برای اینکه جالب نظر باشد باحروف ریز طبع وذیل صفحه نسخ آن تذکر داده شده است.

ثانیا ـ برای سهولت مراجعه و پیدا نمودن محل هر قانونی در قسمتهای مذکور فوق دقت شده است که حتی الامکان قوانین راجعه بیك موضوع (مثلاً قوانین مربوطه به انحصار تجارت خارجي وباضمائم قانون مجازات عمومی) اگرچه از حیث تاریخ تصویب مختلف باشند ـ پشت سرهم طبع گردد ومخصوصاً در قسمت اعتبارات این نکته رعایت شده است که اعتبارات ازمحل بودجه هریك از سنوات در عقب یکدیگر قرار گرفته شود. (مثلاً اعتبارات تصویب شده از محل بودجهٔ سال ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ دراول قسمت و ۱۳۱۱ بعد ازآن تنظیم وطبع شده است)

درقسمت تصویبات مالی بعضی مصوّبات است که ازمحل عواید اختصاصی بایستی پرداخت شده و یا اینکه باعتبار همان محل اجازهٔ تهیهٔ قرضه داده شده است (مثل قانون تخصیص عایدات راه آهن رشت و پیله بازار به مخارج آن و قانون راجع به عواید ومخارج حاصله از خرید وفروش قند وشکر وکبریت وامثالها وقانون اجازهٔ استقراض برای ساختمان سجل احوال وتأسیس چراغ برق ادارات دولتی وغیره) این نوع قوانین بعنوان « عوائد مخصوصه و اجازه استقراض » در فهرست قید و درمتن قانون طبع گردیده است.

ثالثا ـ فهرستی که برای این مجموعه درنظر گرفته‌شده بدو قسمت منقسم شده است.

۱ ــ فهرست تقسیمی ــ بترتیب تقسیمات شش گانه مصوّبات و آن بر دو قسمت است :

الف ــ فهرست کلّی که در ابتدای کتاب گذارده شده ومحل هریك ازقسمتهای شش گانه را بطور کلی مشخص میکند

ب ــ فهرست جزئی که برای هرقسمت علیحده تنظیم شده وشامل فهرست کلیه قوانین مندرجه درآن قسمت میباشد . این فهرست درمتن کتاب درابتدای قسمتهای مربوطه قرار داده شده است

۲ ــ فهرست تاریخی ــ که درآخر کتاب قرار داده شده وکلیه مصوّبات دوره هشتم تقنینیه بترتیب تاریخ تصویب درآن ذکر گردیده است .

رابعا ــ متذکر میشود که قوانین قضائی مصوّب کمیسیون قوانین عدلیه نیز که بموجب اجازهٔ مجلس شورای ملی قابل اجراست درهمین مجموعه درقسمت اول ضمن سایر قوانین طبع وبرای مطالعه مراجعه کنندگان تقدیم شده است .

دائرهٔ قوانین و مطبوعات مجلس شورای ملی

فروردین ماه ۱۳۱۲

فهرست

مصوبات دورهٔ هشتم تقنینیه

(فهرست تقسیمی)

فهرست مصوبات دورهٔ هشتم تقنینیه

توضیح آنکه قبل از قسمتهای شش گانه فوق فهرست راجع بهر یك از قسمتها ضمیمه شده است

فهرست

قسمت اول ـ قوانین

فهرست مصوبات دورهٔ هشتم تقنینیه

توضیح آنکه قبل از قسمتهای شش گانه فوق فهرست راجع بهر یك از قسمتها ضمیمه شده است

فهرست

قسمت اول ـ قوانین

فهرست قسمت اول ــ قوانین

فهرست قسمت اول ــ قوانین

قسمت اول

قوانین

✡ قانون

اجازه اجرای لوایح قانونی پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه

مصوب ۱۲ بهمن‌ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده ـ وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی راکه به‌مجلس شورای ملی پیشنهاد می‌نماید پس‌از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس‌از آزمایش آنها درعمل نواقصی راکه در ضمن جریان‌ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب‌بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید.

لوایح مزبوره درکمیسیون مطرح و پس‌از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تا نمایندگان نظریات خود را درموضوع لایحه درظرف هشت روز ازتاریخ توزیع به‌کمیسیون بدهند وشور دوم بعداز انقضای هشت روز بعمل آید.

این قانون‌که مشتمل بریك ماده است درجلسه دوازدهم بهمن‌ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

✡ این قانون بموجب قوانین ۲۴ فروردین ـ ۲ آبان ۱۳۱۰ و ۳۰ فروردین ـ ۲۸ مهرماه ۱۳۱۱ تجدید شده است

قانون

اجازه اجرای لوایح قانونی پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه

مصوب ۲٤ فروردین ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی راکه به مجلس شورای ملی پیشنهاد می‌نماید پس‌از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس‌از آزمایش آنها درعمل نواقصی راکه درضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره راتکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید.

لوایح مزبوره درکمیسیون مطرح و پس‌از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تانمایندگان نظریات خودرا درموضوع لایحه درظرف هشت روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شوردوم بعداز انقضاء هشت روز بعمل آید.

این قانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه بیست و چهارم فروردین‌ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه اجرای لوایح پیشنهادي وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه

مصوب ۲ آبان ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که به‌مجلس شورای ملی پیشنهاد می‌نماید پس‌از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع

اجرا گذارده و پس‌از آزمایش آنها درعمل نواقصی را که درضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره راتکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید.

لوایح مزبوره درکمیسیون مطرح وپس‌از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تانمایندگان نظریات خودرا درموضوع لایحه درظرف هشت روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شوردوم بعداز انقضاء هشت روز بعمل آید.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است درجلسه دوم آبان ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه اجرای لوایح پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه

مصوب ۳۰ فروردین ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد می‌نماید پس‌از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس‌از آزمایش آنها درعمل نواقصی را که درضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره راتکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید.

لوایح مزبوره درکمیسیون مطرح وپس‌از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تانمایندگان نظریات خودرا درموضوع لایحه درظرف هشت روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شوردوم بعداز انقضاء هشت روز بعمل آید.

این قانون که مشتمل بر یك‌ماده است در جلسه سی‌ام فروردین ماه

یکهزار و سیصد ویازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس‌از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه

مصوب ۲۸ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد می‌نماید پس‌از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجراگذارده و پس‌از آزمایش آنها درعمل نواقصی راکه درضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره راتکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید.

لوایح مزبوره درکمیسیون مطرح و پس‌از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تانمایندگان نظریات خودرا درموضوع لایحه درظرف هشت روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شوردوم بعداز انقضاء هشت روز بعمل آید.

این قانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه بیست و هشتم مهر ماه یکهزار و سیصد ویازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

واگذاري انحصار تجارت خارجی مملکت بدولت

مصوب ٦ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون تجارت خارجی ایران در

انحصار دولت بوده وحق وارد کردن و صادر کردن کلیه محصولات طبیعی و صنعتی و تعیین موقتی ویادائمی میزان واردات و صادرات مزبوره بدولت واگذار می‌شود و دولت می‌تواند تا تصویب متمم این قانون از ورود مال‌التجاره خارجی بخاك ایران جلوگیری نماید .

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه ششم اسفندماه یکهزار و سیصد و نه‌شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

☆ قانون

متمم قانون انحصار تجارت خارجی

مصوب ۲۰ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده اول ـ برای اجراء قانون مصوبه ٦ اسفند ۱۳۰۹ راجع بانحصار تجارت خارجی مواد ذیل تصویب میشود .

ماده دوم - وارد کردن هرنوع محصولات طبیعی و یا صنعتی خارجه بایران مشروط بشرط حتمی صادر کردن محصولات طبیعی یا صنعتی ایران است در حدود قیمت صادرات مذکوره اعم از اینکه خود وارد کننده صادرکننده باشد و یا بتوسط دیگری صادر شده باشد صدور اجناسیکه بطور انحصار صادر میشود بخود صادر کننده بیش از صدی بیست اجازه ورود نمیدهد . صدور نفت و مواد نفتی و محصولات شیلات مجوز ورود مال التجاره نخواهد بود . ورود طلا بشکل شمش یا خاک طلا از الزام صدور جنس معاف است .

ماده سوم ـ دولت مجاز است حق وارد کردن محصولاتی را که خود نمیخواهد مستقیماً عهده دار شود بوسیله جواز های مخصوصی و در تحت شرایط معینه باشخاص و یا مؤسسات مختلفه تجارتی واگذار نماید در جواز های مذکور نوع و میزان مال التجاره و دفتر ورود و تعهدات دیگر واردکنندگان از قبیل عدم احتکار و فروش جنس بقیمت

❀ بموجب قانون مصوب ۱۹ تیرماه ۱۳۱۱ مقرراتی که نسبت بانحصار تجارت خارجی وضع شده و مخالف قانون مذکور باشد از درجه اعتبار ساقط است .

عادله و تبعیض نکردن در فروش و امثال آن معین خواهد گردید . طرز تقسیم جواز بین اشخاص و مؤسسات ومیزانیکه بانها داده خواهد شد مطابق نظامنامهٔ خواهد بود که بتصویب هیئت دولت رسیده باشد .

پس از تصویب اینقانون تااول تیرماه ۱۳۱۰ ممکن است برای تحصیل جواز بجای ارائه تصدیق صدور تعهد قابل قبولی نمود که تااول شهریور ماه ۱۳۱۰ معادل جنسیکه وارد میگردد تصدیق صدور ارائه شود (※) مجموع جوازهای صادره در مقابل تعهد نباید ازصدی بیست و پنج کل احتیاجات سال ۱۳۱۰ تجاوز نماید

پس از اول تیرماه ۱۳۱۰ دادن جواز ورود اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ مشروط بارائه تصدیق صدور محصولات ایران بمیزان اجناس ورودیست مدت اعتبار جوازهای مذکوره در خود جواز تعیین شده و متناسب با مدتیکه برای وارد کردن جنس لازم است خواهد بود ولی در هرصورت از یکسال تجاوز نکرده و بدیگری قابل انتقال نخواهد بود .

تبصره – قیمت عادله عبارت است از قیمت تمام شده برای وارد کنندگان بعلاوه منافع متعارفی

ماده چهارم - در موارد ذیل واردکردن هرنوع محصولات خارجیمجاز واز الزام صادر کردن محصولات ایران معاف خواهد بود .

(۱) اجناسیکه دولت برای احتیاجات خود وارد مینماید .

(ب) اجناسیکه برای عبور (ترانزیت) وارد خاك ایران میشود .

(ج) اجناسیکه برای فروش نبوده و پول خرید آن در بازار ایران تحصیل نشده باشد بشرط اجازه مخصوص دولت

(د) اجناسیکه برای احتیاجات شخصی اشخاص و مؤسساتیکه دارای معافیت گمرکی هستند در حدود احتیاجات آنها و بشرط اجازه مخصوص دولت وارد میشود .

(ه) ماشین آلاتیکه برای رفع حوائج مهمه مملکت از محصولات و مصنوعات خارجی وارد میشود بشرط اجازه مخصوص دولت .

※ برطبق قانون ۱۷ امرداد ۱۳۱۰ درصورتیکه تعهدکنندگان بواسطه اوضاع محلیخود مجبوراً باید اجناسی را صادرکنند که آن اجناس در اول شهریور ماه ۱۳۱۰ برای صدور مهیا نشده است هیئت وزراء میتواند تافصل صدور محصول مدت تعهد را تمدید نماید .

ماده پنجم - دولت مکلف است همه ساله قبل از اول تیر ماه با در نظر گرفتن مدتیکه برای سفارش و حمل اجناس لازم است و امسال بدون تاخیر بعد از تصویب این قانون احتیاجات مملکت را باجناس ورودی معین کرده و برای اطلاع عامه اعلان نماید.

اجناس ورودی مزبور بدو طبقه تقسیم خواهد شد.

(۱) اجناسیکه حق وارد کردن آنها بمیزان ویامبلغ معینی بارعایت مقررات ماده (۳) از طرف دولت بکسان دیگر واگذار میشود.

(ب) اجناسیکه دولت حق وارد کردن آنها را برای خود محفوظ نموده و بکسی دیگر این حق را نمیدهد. صورتهای مذکوره راجع بهر سال اقتصادی که از اول تیرماه تا آخر خرداد ماه سال دیگر است قابل جرح و تعدیل خواهد بود.

وارد کردن اجناس مذکوره در فقره (۱) بیش از مبلغ یا میزان معینه ممنوع است مگر باجازه مخصوص هیئت دولت

ماده ششم - واردنمودن هریك از محصولات خارجه بخاك ایران علاوه برشرط صدور محصولات ایران مشروط بتأدیه حقوق و عوارضیکه در موقع ورود اخذ میشود بمیزان هر یك قران دو خمس ریال طلا خواهد بود حقوق صدوری نیز بهمین میزان اخذ میشود.

بعلاوه ممکن است از طرف دولت ساخته شدن آنها بطور خاص و یا بسته شدن بشکل مخصوص شرط ورود قرارداده شود.

ماده هفتم - کلیه اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ از طرف دولت بین دفاتر گمرکی معینی تقسیم شده و فقط بهمان میزان اجازه ورود از دفاتر مذکوره داده خواهد شد.

ورود اجناس اضافی از دفاتر معینه ممنوع است مگر باجازه مخصوص دولت وهمچنین دولت حق خواهد داشت که صدور پارهٔ اجناس ایران را فقط ازدفاتر معینه تجویز کرده و از دفاتر دیگر منع نماید.

ماده هشتم - خارج کردن کلیه اجناس ورودی از گمرك که ورود آنها مقید بصدور محصولات ایران است مشروط بارائه جواز ورود وتصدیق صدور محصولات ایران بمیزان مال التجاره ورودی خواهد بود ولی نسبت باجناسیکه تاتیرماه ۱۳۱۰ بر طبق ماده ۳ جواز ورود آنها باعتبار تعهد گرفته میشود ارائه تصدیق صدورقبلی لازم نخواهد بود - تصدیق نامهای صدوری مزبور در موقع خروج جنس ورودی از گمرك ضبط میشود.

خروج نمونه های اجناس از گمرك براي نشان دادن بمشتریان مجاز است ولی در

موقع خروج مجموع جنس نمونه های مذکوره نیز درجزء تعهدات وارد کننده محسوب میشود.

ماده نهم - باستثنای مواردیکه دولت خود متصدی صدورمحصولات ایران شده یا حق‌انحصاری صدورخود را عملا بکسی دیگرواگذار نماید صدور سایر اجناس مقید بهیچ‌قیدی جز الزاماتی که قانوناً در موقع صدور باید رعایت شود نخواهد بود .

ماده دهم - در موقع صدورمحصولات ایران اداره گمرك مکلف است که‌مخصوصاً محصولاتی را که صدور آنها بر طبق اینقانون اجازه ورود اجناس خارجی را میدهد،بدقت تقویم کرده و قیمت حقیقی صادرات مزبوره را مطابق نرخ محل دفتر صدور معین نماید مبلغ صادرات مزبور و اسامي صادر کنندگان و مقصد صدور در دفاتر مخصوص ثبت خواهد شد و بر طبق تقاضای صادر کننده از طرف گمرك تصدیق صدور با ذکر مبلغ اجناس صدوری و اسم صادر کننده و مقصد صدور داده میشود تصدیق نامه های مذکور در ظرف سه ماه حق تحصیل جواز ورود اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ را معادل مبلغ صادرات بارائه دهنده میدهد .

در صورتیکه تا انقضاء سه ماه تصدیقنامه های مذکوره براي تحصیل جواز ورود ارائه نشود از درجه اعتبار ساقط بوده و معادل صادرات معینه در تصدیقنامه ها خود دولت میتواند جواز ورود اجناس‌مذکوره درفقره (۱) ماده ۵ را بهر کس که میخواهد بدهد . طرز تقسیم جواز های مزبوره و میزانیکه بیك شخص یا مؤسسه اجازه داده میشود و طرز تقویم مال التجاره های صدوری و ورودی و تعیین مقومین و محل تقویم برطبق نظامنامه مخصوص که بتصویب هیئت دولت رسیده باشد بعمل میاید .

تبصره - اجناس ورودی نیز مطابق قیمت محل دفتر ورود تقویم خواهد شد

ماده یازدهم - دولت مکلف است موجبات مرغوبیت هر یك از محصولات صدوری مملکت را تهیه کرده و معین نماید که بچه طرز و ترتیب باید تهیه شود پس از انجام مقدمات مزبوره و اعلام آن دولت مجاز خواهدبود ازصدور محصولاتیکه مطابق نمونه‌وشرایط معینه نبوده و بواسطه عدم مرغوبیت سکته بحسن شهرت صادرات مملکت وارد مینماید جلو گیری کند

ماده دوازدهم - اداره گمرك مکلف‌است بوسیله دفاتر خود احصائیه های‌منظمی از صادرات و واردات مملکتی با تعیین اسامی وارد کنند گان و صادر کنند گان و نوع و مبلغ و میزان صادرات و واردات بممالك مبدأ واردات و مقصد صادرات نگاهداشته وهر ماهه خلاصه‌احصائیه های مذکوره را بادارات‌مربوطه مرکزی ارسال دارد از طرف‌ادارات مربوطه میزان واردات و صادرات با تقسیم آنها بممالك مبدأ و مقصد برای اطلاع عامه منتشر خواهد شد

ماده سیزدهم - هر صادر کنندهٔ ملزم است در ظرف مدتیکه در موقع صدور تعهد خواهد کرد وحد اکثرآن‌هشت ماه خواهد بود اسعار خارجی خود را بمیزان تقویمیکه در موقع صدور جنس بریال طلا بعمل‌میاید بدولت بفروشد - هیئت وزراء میتواند بعضی از صادر کنند گان را کلاً یا جزءً برای مدت معینی از این الزام معاف دارد .

اسعار مزبوره در مرحله اول برای وارد کردن اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ باید تخصیص داده شود . در صورتیکه قبل از انقضاء مدت معینه برای فروش‌اسعار بدولت صادر کننده باعتبار تصدیق صدور خود اجناس مذکوره درفقره (۱) ماده پنج را در حدود جواز ورود از گمرك خارج نماید معادل قیمت مال التجاره ای کهوارد میکند از تعهد اسعاری او کسر خواهد شد

***ماده‌چهاردهم**- نسبت باجناسیکه جزء فقره (ب) از ماده ۵ بوده و مطابق ماده ٦ قانون متمم قانون اسعار خارجه اجازه ورود داشته و تاقبل از دهم اسفند ۱۳۰۹ بمقصدمستقیم ایران حمل‌شده‌باشد تاآخر اردی بهشت‌ماه ۱۳۱۰اجازه‌ورود داده خواهد شد مشروط براینکه وارد کننده تعهد کند که بمیزان اجناس ورودی خود محصولات ایران را درظرف چهارماه صادر نموده یاتصدیق صدور تسلیم نماید.

ماده پانزدهم - کلیهٔ اجناسی که جزء فقره ب ماده ۵ بوده و پس از اجرای‌این قانون بر خلاف مقررات آن وارد مملکت شود قاچاق محسوب و ضبط خواهدشد ومرتکب نیز بسه تا شش ماه حبس تأدیبی محکوم خواهد گردید

ماده شانزدهم - اشخاص یامؤسساتیکه برخلاف شرایط مذکوره در جواز ورود از قبیل فروش به قیمت عادله و تبعیض نکردن درفروش عمل کرده و یا مرتکب احتکار شوند ازیك تاسه سال از حق‌وارد کردن جنس محروم خواهند شد بعلاوه مرتکبین احتکار مطابق ماده ۲٤۲ قانون مجازات عمومی مجازات شده و دولت جنس احتکار شده را بقیمت عادله بفروش رسانیده‌وحاصل‌فروش جنس را بصاحب آن خواهد داد

اشخاصیکه تعهد صدوری خود را مطابق ماده ۳ و ماده ١٤ و یا تعهد اسعاری‌خود

* درتاریخ ٦ تیر ۱۳۱۰ و ۲۳ آذر ۱۳۱۰ درتکمیل ماده‌فوق مقرراتی تصویب شده است

را مطابق ماده ۱۳ انجام ندهند تا میزان خمس تعهد انجام نشده بجزای نقدی و از سه ماه تا ٦ ماه به حبس تادیبی و یا یکی از ایندو مجازات محکوم خواهند شد

جعل تصدیق صدور و جواز ورود جعل اسناد رسمی محسوب شده و مرتکب آن بمجازات قانونی خواهد رسید مأمورینی‌که برخلاف واقع تصدیق‌صدور داده و یا بر خلاف‌مقررات این قانون جواز ورود بدهند یادر دادن تصدیق صدور و یا جواز ورود اعمال‌غرض نمایند بحبس مجرد از دو تا ۵ سال محکوم خواهند شد

ماده‌هفدهم - هرقسمتی از مقررات قانون تفتیش اسعار مصوبه ٦ اسفند ۱۳۰۸ و قانون متمم قانون تفتیش اسعار مصوب ۳۱ تیرماه ۱۳۰۹ که منافی با مقررات این قانون باشد ملغی است.

ماده هیجدهم - این قانون پس‌از تصویب بموقع اجرا گذاشته می‌شود و وزارت اقتصاد ملی مامور اجرای آن خواهد بود .

این قانون که مشتمل برهیجده ماده است در جلسه بیستم اسفند ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

تعیین‌تکلیف مال‌التجاره های وارده تاآخرخرداد ۱۳۱۰ ومال‌التجاره‌های موجوده درگمرکخانه های ایران

مصوب ٦ تیر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون اداره کل تجارت مجاز است نسبت بمال‌التجاره‌هائی که مشمول یکی‌از فقرات ذیل است و تا پانزدهم فروردین ۱۳۱۰ بمقصد مستقیم ایران حمل وتاآخر خرداد ۱۳۱۰ واردگمرکخانه شده و نیز تاآخر خرداد ۱۳۱۰ برای ورود آنها درخواست جواز شده باشد در مقابل تصدیق صدور جواز ورود بدهد و بقیه مال‌التجاره‌هائی که ورود آنها ممنوع بوده

و مشمول یکی از فقرات ذیل نیستند در صورتیکه درظرف یکماه پس‌از تاریخ تصویب این قانون صاحبان آنها آن اجناس‌را ازگمرك خانه و خاك و آبهای ساحلی ایران خارج نکردند بمنفعت دولت ضبط نماید

ا) مال‌التجاره‌هائی که‌تاتصویب متمم قانون انحصار تجارت خارجی ورود آنها ممنوع نبوده است

ب) مال‌التجاره‌هائی که مطابق ماده ٦ متمم قانون تفتیش اسعار خارجی ورود آنها موکول باجازه کمیسیون تفتیش اسعار بوده و صاحبان آن اجناس تاهفتم اسفند ۱۳۰۹ تقاضای اجازه خرید اسعار ازکمیسیون مزبور نموده و در درخواست خود تصریحاً ذکرکرده باشندکه اسعار برای وارد نمودن اجناس مذکوره است وازطرف کمیسیون‌هم اجازه ورود اجناس مزبوره ویا لااقل اجازه تحصیل اسعار به‌آنها داده‌شده باشد.

این قانون‌که مشتمل بریك ماده است در جلسه ششم تیرماه یکهزار وسیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه خروج نقره مسکوك سالم از ایران

مصوب ۱۳ تیرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده- وزارت مالیه مجاز است در مواردی‌که دولت خروج نقره مسکوك سالم را از ایران صلاح بداند اجازه خروج بدهد مشروط بر اینکه خارج کننده تعهد فروش اسعار بنرخی‌که بیشتر ازنرخ رسمی نباشد بنماید. ولی صدور نقره مذکور مجوز دادن تصدیق صدور به‌صادرکننده نخواهد بود.

این قانون که مشتمل بریک ماده است در جلسه سیزدهم تیرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه تمدید مدت تعهد صدور نسبت به اجناسیکه در موعد قانونی برای صدور مهیا نشده اند

مصوب ۱۷ امردادماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ درصورتیکه برای اجرای تعهد صدور تااول شهریور ۱۳۱۰ که مطابق ماده سوم قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی باید بعمل آید تعهدکنندگان بواسطه اوضاع محلی خود مجبوراً باید اجناسی‌را صادرکنند که آن اجناس در اول شهریور ۱۳۱۰ برای صدور مهیا نشده است هیئت وزراء می‌تواند تافصل صدور محصول در ۱۳۱۰ مدت تعهد را تمدید دهد.

این قانون که مشتمل بریک ماده است در جلسه هفدهم امرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به صدور جواهرآلات و احجارکریمه و تمبرپست

مصوب ٦ مهرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ صدور جواهر آلات و احجار کریمه و تمبر پست مجوز دادن تصدیق صدور و ورود مال‌التجاره نخواهد بود لیکن صادرکنندگان باید

مطابق مقررات قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی فروش اسعار آن را تعهد نمایند.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه ششم مهرماه یکهزار و سیصد و ده‌شمسی به‌تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

مجازات متخلفین از قانون انحصار تجارت

مصوب ۱۰ مهر ماه ۱۳۱۰ شمسی

⊛ مادهٔ اول ـ هر گاه مأمورین گمرك و مقومین مذکوره درماده (۱۰) متمم قانون انحصار تجارت خارجی اجناس صادره و یا وارده را عامداً بر خلاف حقیقت تقویم نمایند بحبس تأدیبی از شش ماه الی دو سال محکوم خواهند شد
وچنانچه‌مأمور گمرك یامقوم برای تقویم بر خلاف واقع مرتکب ارتشاء شده باشد بمجازات مرتشی محکوم خواهد شد

مادهٔ دوم - اجناسیکه جزو فقرهٔ الف مادهٔ پنجم قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی بوده و بدون جواز ورود وارد مملکت شود قاچاق محسوب و ضبط خواهد شد و مجازات مرتکب همان است که در ماده ۱۵ قانون مزبور ذکر شده است

مادهٔ سوم - مامورین گمرك که بدون جواز ورود یا اجازهٔ مخصوص دولت اجازهٔ خروج اجناسی از گمرکخانه برای ورود بمملکت بدهند و یا از صادر کنندگان در حدود مادهٔ ۱۲ متمم قانون انحصار تجارت خارجی در موقع صدور تعهد اسعاری نگیرند یابرای کسر تعهد اسعاری صادر کنندگان برخلاف حقیقت تصدیق ورود بانها بدهند بشش ماه‌الی دو سال حبس تأدیبی محکوم خواهند شد .

ماده چهارم ـ نسبت بحقوق و عوارضیکه بتوسط اداره گمرکات اخذ و وصول می‌شود ماده اول قانون ١٦ اسفند ۱۳۰۷ فقط در موارد ورود وخروج

⊛ نسبت‌بمواد ۱ ـ ۲ و ۳ بموجب قسمت (الف) و (د) ماده ۱۱ قانون مصوب۱۹ تیر ماه ۱۳۱۱ اصلاحاتی بعمل آمده است

اجناس قاچاقی قابل اجرا خواهد بود - راجع بسایر تخلفات از مقررات و نظامات گمرکی کمافی‌السابق مطابق نظامنامه‌های گمرکی اقدام و عمل خواهد شد

ماده پنجم - این قانون از اول آبان هزار و سیصد و ده بموقع اجرا گذارده می‌شود.

چون بموجب قانون ۲٤ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون مجازات متخلفین از قانون انحصار تجارت) مشتمل بر پنج ماده که در تاریخ دهم مهرماه یکهزار و سیصد وده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بجواز ورود سرمایه های خارجی بصورت ماشین آلات

مصوب ۱۱ مهر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - اداره کل تجارت می‌تواند با اجازه مخصوص دولت به اشخاصی که تقاضا دارند سرمایهٔ را که در خارجه دارند بصورت ماشین آلات و مایحتاج ماشین‌های مذکوره که برای بهبودی صادرات مفید است ویا برای رفع احتیاج از محصولات و مصنوعات خارجی مؤثر است ومشمول قسمت (هـ) ماده (٤) متمم قانون انحصار تجارت خارجی نمی‌شود بایران انتقال دهند در مقابل

تعهد صدوریکه مدت انجام آن ازتاریخ ورود اجناس نزبوره به گمرکخانه ایران در هرمورد بنظر دولت تشخیص داده میشود جواز ورود آن اجناس رابدهد

مادهٔ دوم - دادن جواز ورود ماشین آلات برای کارخانجات مهمه علاوه بررعایت مقررات متمم قانون انحصار تجارت خارجی و ماده اول این قانون مشروط براین است که درخواست کننده در درخواست خود محل نصب کارخانه را که باید باموافقت نظر دولت انتخاب شود معلوم نماید.

این قانون که مشتمل بر دوماده است درجلسه یازدهم مهرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به جواز ورود اجناس وارده تا آخر مهر ۱۳۱۰ وموجوده در گمرکات وصدور فیروزه

مصوب ۲۳ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی

※ **ماده واحده ـ** الف) دولت مجاز است ورود یك یا چند جنس‌را مشروط بصدور یك یاچند جنس معین از محصولات و مصنوعات داخلی بنماید .

ب) باداره کل تجارت اجازه داده میشود برای اجناس مشمول قسمت (ب) ماده (۵) قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی که تا آخر مهر ۱۳۱۰ وارد شده و فعلاً درگمرکخانه‌ها موجود است به استثناء مشروبات الکلی که مصرف طبی ندارد درمقابل اخذ تصدیق صدور غله (گندم و جو آرد) تا آخر اسفند ۱۳۱۰ جواز ورود بدهد.

※ ج) صدور انواع فیروزه مشمول احجار کریمه مذکوره در ماده واحده مصوبه ٦ مهر ۱۳۱۰ نبوده وباید بصادرکنندگان آن مطابق مقررات قانون متمم قانون انحصار

※ تکلیف قسمت (الف) بموجب ماده دوم و قسمت (ج) بموجب قسمت (ه) در ماده ٦ قانون ۱۹ تیرماه ۱۳۱۱ تعیین شده است .

تجارت خارجی تصدیق صدور داده شود .

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه بیست و سوم آذرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

آزادی ورود وصدور مروارید ومعافیت آن از پرداخت حقوق وعوارض

مصوب ۲۲ اردی بهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ ورود و صدور کلیه مرواریدی که در خلیج فارس صید می‌شود از هرنقطه چه داخله وچه‌خارجه به بنادر و جزایر ایران از مقررات قانون انحصار تجارت آزاد است ونیز ورود و صدور مروارید از پرداخت‌هر گونه حقوق و عوارض معاف می‌باشد وفقط صادرکنندگان مکلفند که‌در موقع صدور اظهارنامه معمولی گمرکی را تسلیم نمایند.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه بیست و دوم اردی‌بهشت‌ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بجلوگیری از قاچاق اجناس ممنوع‌الورود

مصوب ۳۱ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - اداره کل تجارت مکلف است از اجناس خارجی ممنوع الورودی که ازطرف دولت معین خواهدشد صورتی تهیه کرده و اعلان نماید

اشخاصیکه اجناس ممنوعه مذکوره دراعلان را برای فروش تجارتی موجود داشته باشند مکلفند که اولاً صورت اجناس مزبور را منتهی درظرف دو ماه از تاریخ انتشار اعلان درهرمحل به اداره کل تجارت درمرکز و در ایالات و ولایات بنماینده آن اداره تسلیم نموده رسید دریافت دارند ثانیاً از تاریخ اعلان مذکور تاانقضای سال ۱۳۱۱ در آخر هرماه صورت فروش آن ماه را نیزباداره کل تجارت ویا نمایندگان آن اداره تسلیم نمایند بعداز انقضای سال ۱۳۱۱ اجناس ممنوعه که بفروش نرفته باید درظرف یکماه بمراکز فروش که درهرمحل ازطرف دولت تعیین خواهدشد تحویل گردد تاتحت نظارت دولت و صاحبان اجناس بقیمتی که دولت معین مینماید بفروش برسد.

ماده دوم - اجناس مذکور در ماده اول که برای فروش تجارتی موجود باشد ودرظرف دوماه ازتاریخ انتشار اعلان صورت آنها باداره کل تجارت یانمایندگان آن اداره تحویل نشدهباشد و همچنین اجناسیکه صورت آن داده شدهولی تاآخر اسفند ۱۳۱۱ بفروش نرسیده ودر ظرف یکماه پس‌از انقضای مدت مزبوره بمراکز فروش دولتی تحویل نگردیده باشد درحکم قاچاق بوده و بنفع دولت ضبط می‌شود.

ماده سوم - هرکس مرتکب یکی از اقدامات ذیل بشود بجزای نقدی از پانصد تاده هزار ریال ویا بحبس تادیبی ازیکماه تایکسال محکوم خواهد شد بعلاوه مرتکب برای دو سال از حق اخذ جواز ورود محروم خواهد بود:

۱) اخذ تصدیق صدور برای مال‌التجاره‌ای که از مملکت صادرنشده است

۲) اخذ تصدیق صدور بمبلغی بیشتر از آنچه مال‌التجاره صادر شده است بوسیله تبانی باماموربن گمرك یا مقومین

۳) مخفی کردن اجناس ممنوع الصدور یا ممنوع‌الورود در میان اجناس مجاز جز در مواردیکه قوانین مخصوصه مجازات بیشتری معین کرده باشد که

در آن صورت مرتکب مطابق همان قوانین مجازات می‌شود اجناس ممنوعه مشمول این قسمت ضبط می‌شود.

۴) خارج کردن مال‌التجاره ورودی از گمرک بداخله مملکت که قیمت آن بیش ازمبلغ مذکور درجواز ورود باشد بوسیله تبانی باماموربن گمرک یا مقومین. در این مورد معادل مبلغ اضافی از مال‌التجاره ضبط می‌شود.

۵) صادر یاوارد کردن جنسی باسم جنس دیگر.

تبصره — درصورتیکه عملیات مذکوره در قسمت ۱ و ۲ مشمول ماده ۱۶ قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی مصوب ۲۰ اسفند ۱۳۰۹ باشدمرتکب بمجازات مقرره در ماده مزبوره خواهد رسید.

ماده چهارم- اشخاصیکه بعنوان نمایندگی ازطرف واردکننده یا صادر کننده مباشر ورود یاصدور اجناس می‌شوند باید در اظهارنامه که به‌گمرک میدهند سمت خود را تصریح و واردکننده یاصادرکننده حقیقی را معرفی کنند اشخاص مذکور یا کسانی که بعنوان دلالی یاهر عنوان دیگر دریکی از جرمهای مذکور درماده سوم عالماً معاونت کنند از حیث مجازات در حکم مجازات مجرم اصلی می‌باشند.

ماده پنجم - اشخاصیکه در اداره کل تجارت یا اداره گمرک‌یاسایر مؤسسات مربوط بقانون انحصار تجارت خارجی ازطرف تجار یامؤسسات‌تجارتی سمت نمایندگی و یادلالی یاحق‌العمل کاری دارند درصورتیکه خیانت درامانت نمایند ویا باعث خسارت وضرر کسانیکه ازطرف آنها نمایندگی دارند بشوند ازطرف اداره کل تجارت از اشتغال باین شغل موقتاً ممنوع خواهند شد و این امر مانع نخواهدبود که‌اگر عمل آنها مطابق قانون مستلزم مجازات باشد به مجازات مقرر نیز محکوم گردند.

ماده ششم -بکاشفین قاچاق ورود اجناس بدون جواز مبلغی معادل صدی سی ۳۰٪ قیمت‌جنس موضوع‌قاچاق که ضبط‌شده است‌پس‌از وضع مخارج

بعنوان جایزه پرداخته می‌شود.

ماده هفتم ـ حکم محکمه دایر باخذ جریمه در مواردیکه بموجب قوانین مربوطه بانحصار تجارت خارجی واین قانون مصرح میباشد قابل اجرای موقت است ودرصورتیکه جریمه دهنده تبرئه شد جریمه مأخوذه و اموال ضبط شده باو مسترد می گردد.

ماده هشتم ـ عواید حاصله از فروش اجناس ضبط شده ویا جرائم مأخوذه درحساب مخصوص نگاهداری شده و پس‌از صدور حکم‌نهائی دائر بمجرمیت جریمه دهنده بحساب عواید عمومی منتقل می‌شود و حق کاشفین پس از وضع مخارج وقبل‌از انتقال عواید مزبور بحساب عواید عمومی کسر و پرداخته خواهد شد.

ماده نهم ـ تهدید یا تطمیع مامورین دولت یاتبانی باآنها برای‌ارتکاب یکی از جرمهای مذکور در ماده سوم این‌قانون وماده ۱۵ و ۱٦ قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی درحکم همان جرمها بوده‌و مرتکب بمجازات مقرر برای آن جرم محکوم خواهدشد مگر آنکه عمل‌مرتکب بموجب قانون دیگری مستلزم مجازات شدیدتری باشد در این‌صورت بمجازات اشد محکوم میگردد.

ماده دهم ـ کلیه اشخاصیکه مکلف باجرای مقررات مربوطه بقوانین انحصار تجارت خارجی ویا اسعار خارجی هستند در صورتیکه وسیله ارتکاب جرمهای مذکوره در این قانون وقوانین مربوطه به انحصار تجارت و اسعار خارجی واقع شده یامساعدت در ارتکاب آن بنمایند و یاعامداً تسهیلاتی برای ارتکاب جرمهای مزبور فراهم نمایند بحبس تادیبی از ششماه تا دوسال محکوم گردیده و درصورتیکه مستخدم دولت باشند بعلاوه بانفصال ابد محکوم‌خواهند شد واین‌امر مانع ازاین نخواهدبود که اگر عمل آنها بموجب قانون مستلزم مجازات شدیدتری باشد به مجازات اشد محکوم گردند.

ماده یازدهم -مامورین دولتی که یکی از جرمهای مذکور در این قانون یا قوانین مربوط بانحصار تجارت و اسعار خارجی را باعلم باینکه برخلاف‌واقع است بکسی نسبت دهند بمجازات مفتری و انفصال ابد ازخدمات‌دولتی محکوم خواهند شد.

ماده دوازدهم - ورود کتب و سایر مطبوعات که در داخله مملکت طبع آن میسر نیست با اجازه مخصوص دولت از الزام صدور معاف خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر دوازده ماده است در جلسه سی و یکم خردادماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح قانون انحصار تجارت خارجی

مصوب ۱۹ تیرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - تجارت خارجی ایران در انحصار دولت بوده و حق‌صادر کردن و وارد کردن کلیه محصولات طبیعی و صنعتی و تعیین میزان و شرایط ورود و صدور آنها درحدود مقررات این قانون بدولت واگذار می‌شود

ماده دوم -وارد کردن هرنوع محصولات طبیعی ویا صنعتی خارجه بایران باستثنای مواردیکه دراین قانون پیش بینی شده است مشروط بشرط‌حتمی صادر کردن محصولات طبیعی یاصنعتی ایران و مراعات مقررات این قانون است.

تناسب بین واردات و صادرات مزبوره برطبق مقررات این قانون معین میگردد بعلاوه بەدولت اجازه داده می‌شود در مواردیکه مصالح اقتصادی مملکت اقتضا نماید اجازه ورود پاره محصولات طبیعی ویا صنعتی خارجه را مشروط بشرط صدور محصولات طبیعی ویا صنعتی معین ایرانی بنماید.

تبصره ـ اجناسیکه بعنوان ترانزیت وارد خاك ایران می‌شود جزو واردات مملکت محسوب نشده ومشروط بصادر کردن محصولات ویا مصنوعات ایران نمی‌باشد و ورود آنها محتاج بداشتن جواز ورود نخواهد بود ولی درصورتیکه اجناسی که بطور ترانزیت وارد می‌شود از حدود مقررات ترانزیتی خارج و در داخله ایران بمصرف برسد واردکنندگان ملزم باجرای مقررات قانون انحصار تجارت خارجی خواهند بود. بعلاوه از اینگونه اجناس عوارض ورودی دو مقابل مأخوذ خواهد گردید واگر اجناس غیر مجاز باشد بلاعوض ازطرف دولت ضبط خواهد شد.

ماده سوم - الف_ دولت مجاز است حق‌وارد کردن محصولات خارجی راکه خود نمیخواهد مستقیماً عهده‌دار شود بشرایط معینه و در تحت مقررات مخصوص باشخاص ویا مؤسسات مختلفه تجارتی واگذار نماید.

ب ـ برای تامین این مقصود دولت مکلف است که همه‌ساله در اول تیرماه که اول سال اقتصادی است صورتی از محصولات طبیعی و یاصنعتی خارجی راکه خود متصدی ورود آنها نخواهد بود و اجازه وارد نمودن آنها را در ظرف آن سال‌اقتصادی باشخاص ویامؤسساتی خواهد داد اعلان نماید.

ج ـ درصورت مزبور که سهمیه نامیده می‌شود میزان هریك از محصولات مزبوره وگمرك خانهائی‌که از آنجا آن محصولات را می‌توان وارد نمود و سهم هریك از گمرك‌خانهای مزبور معین خواهدگردید.

تبصره ـ برطبق تصویب‌نامه هیئت وزراء درسهم هریك‌ازگمرکخانها تغییر و تبدیل لازم می‌توانداد.

د ـ گذاردن اجناسیکه در داخله ایران تهیه می‌شود واز حیث مقدار و مرغوبیت کافی احتیاجات مملکتی است درسهمیه و بالنتیجه دادن اجازه ورود اجناس مزبوره برای تجارت ممنوع است.

هـ ـ نسبت باجناسیکه در داخله ایران تهیه می‌شود ولی از حیث‌مقدار کافی احتیاجات عمومی نمی‌باشد فقط بقدر تکمیل احتیاجات عمومی در سهمیه گذارده خواهد شد.

و ـ همچنین درصورتیکه ورود پارهٔ اجناس‌خارجی مستلزم صدوراجناس معین ایران باشد آن اجناس و اجناس متقابل آنها و شرایط مربوطه بصدور یا ورود در سهمیه ذکر خواهد شد.

ز ـ دولت می‌تواند درظرف سال اقتصادی میزان ومبلغ اجناس مذکور در سهمیه را اضافه نموده ویااجناس جدیدی وارد سهمیه نماید لکن حق کسر کردن اجناس اعلان شده در سهمیه را دوظرف آن سال اقتصادی نخواهد داشت.

ح ـ درصورتیکه دولت میزان ویا مبلغ اجناس مذکوره در سهمیه رااضافه نماید ویا اجناس جدیدی وارد سهمیه نماید آن اضافات نیز باید برای اطلاع عامه اعلان شود.

ماده چهارم ـ دولت می‌تواند در موارد ذیل واردکردن اجناس‌خارجی راکه تحصیل آن درمحل مصرف در داخله ایران اشکال داشته باشد ازالزام صادرکردن محصولات ایران برطبق اجازه مخصوص معاف دارد.

۱ ـ اجناسیکه دولت برای احتیاجات خود مستقیماً وارد مینماید در حدود عوائد اسعاری دولت وصدی پنجاه اسعار حاصله از صدور اجناس انحصاری درصورتیکه اجناس مزبور از تعهد فروش اسعار معاف نشده باشد.

۲ ـ اشیائیکه برای فروش نبوده و منحصراً برای احتیاجات و مصارف شخصی وارد شود بشرط اینکه اگر اجناس مزبوره برای اشخاص ومؤسسات خارجی وارد شود پول خرید آن در داخله ایران تحصیل‌نشده باشد و اگر برای اشخاص ویا مؤسسات داخلی وارد شود آن اشخاص و مؤسسات دارای حق معافیت گمرکی باشند ویا ثابت نمایندکه پول خرید آن در داخله ایران

تهیه نشده است.

۳ ـ ماشین آلات و قطعات وما یحتاج آن‌ها که‌برای رفع حوائج مهمه مملکت از محصولات و مصنوعات خارجی ویا بهبودی صادرات وارد می‌شود در حدود اعتبارات اسعاری که از طرف دولت برای اینگونه موارد معین میگردد و یادر صورتیکه برای ورودآنها احتیاجی به‌تهیه اسعار خارجی در بازار ایران نباشد.

تبصره ـ اشیائی که ورود آنها مطابق این قانون از داشتن جواز ورود معاف می‌باشد از الزام صدور نیز معاف خواهد بود.

ماده پنجم ـ بغیر از مواردیکه دولت خود متصدی صدور محصولات ایران شده ویاحق انحصاری صدور خود را عملاً بشخص ویا مؤسسهٔ واگذار نماید ویاصدور جنس را محدود ویاممنوع نماید صدور محصولات ایران بامراعات مقررات این قانون آزاد بوده و مقید بقیود دیگری نخواهد بود در همان‌حال دولت مکلف است موجبات مرغوبیت هریك از محصولات صدوری مملکت راتهیه کرده و معین نماید که بچه‌طرز و ترتیب باید تهیه شود.

پس‌از انجام مقدمات مزبوره و اعلان آن دولت مجاز خواهد بود از صدور محصولاتیکه مطابق نمونه وشرایط معینه نبوده و بواسطه عدم مرغوبیت سکته بحسن شهرت صادرات مملکت وارد مینماید جلوگیری کند

ماده ششم ـ الف قطع نظر از تقویمی که ادارات گمرك از نقطه نظر اخذ حقوق و عوارضی که درسرحدات مملکت‌ماخوذ میگردد بعمل می‌آورند درموقع صدور محصولات ایران که صدور آنها برطبق این قانون اجازه ورود اجناس خارجی را داده ویا مستلزم تعهد اسعاری است به استثناء اجناسی که قیمت صدوری آن بطور ثابت ازطرف دولت معین می‌شودگمرکخانه‌ها مکلف‌میباشند آن محصولات را بدقت تقویم‌کرده و قیمت صادرات مزبوره را مطابق نرخ

عمده فروشی بازار دفتر صدور معین نمایند وهر گاه در محل دفتر صدور بازار عمده فروشی نباشد باید نرخ عمده فروشی نزدیکترین بازار داخلی ماخذتقویم قرار داده شود و درصورتیکه محل دفتر صدور درسرحد نباشد کرایه اجناس صادره تاسرحد صدور برقیمت آن افزوده میشود.

تبصره - حقوق گمرکی و عوارض ماخوذه از صادرات در موقع صدور در جزء قیمت صادرات باید محسوب شود.

ب) پس‌از حصول اطمینان از اینکه اجناس مزبور از سرحد ایران خارج گردیده است ادارات گمرك مکلف میباشند که برای هریك از اجناس صادره تصدیق جداگانه بصادرکنندگان ویا نمایندگان آنها باتعیین مقدار و مبلغ و نوع وسائر مشخصات صادرات واسم صادرکننده و یانماینده او وتاریخ و مقصد صدور وگمرك‌خانه که از آن جنس صادر شده است بدهند. نسبت به اجناس انحصاری بمیزان صدی پنجاه و پنج تقویمی که بعمل آمده است تصدیق صدور داده خواهد شد.

اطلاعات مذکوره در دفاتر مخصوص نیز ثبت خواهد شد.

تبصره - درصورتیکه صادرکننده تقاضا کند که درعوض یك ورقه تصدیق صدور اوراق متعدد تصدیق صدور که مبلغاً تفاوتی باتصدیق صدور یکورقه نداشته باشد به‌او داده شود باید تقاضای او مورد قبول واقع شود ولی صادرکننده نیز در عوض یك ورقه تعهد اسعاری باید بعده و مبالغ تصدیق صدور تعهد اسعاری بدهد

ج) تصدیقهای صدور مذکوره درفوق قابل انتقال بوده و مدت اعتبار آن از تاریخ ایفای تعهد اسعاری که درموقع صدور محصولات ایران باید بعمل آید تا ششماه خواهد بود.

تبصره - تصدیقهای صدوری که تا تاریخ اجرای این‌قانون بصادرکنندگان داده شده و هنوز مدت اعتبار آن منقضی نگردیده و برای اخذ جواز ورود به

اداره کل تجارت تسلیم نشده باشد درحکم تصدیقهای صدوری که بعد از اجرای این قانون صادر می‌شود خواهد بود ولی اینگونه تصدیقهای صدور قبل از انجام تعهد اسعاری برای رفع تعهدات صدوری که در سه‌ماه اول ۱۳۱۰ بعمل آمده است معتبر خواهد بود.

د) برای صدور اجناس ذیل تصدیق صدور داده نشده و تعهد فروش اسعار خارجی نیز اخذ نخواهد شد.

۱ ــ اسباب سفر و اشیاء شخصی مسافرین.

۲ ــ اجناسیکه بعنوان هدیه وسوغات ویا نمونه بخارجه ارسال می‌شود بشرط آنکه قیمت آنها ازهزار ریال تجاوز نکند.

۳ ــ اجناسیکه بطور کاپوتاژ ازیك سرحد ایران صادر واز سرحد دیگر وارد می‌شود.

ه) برای صدور اجناس ذیل تصدیق صدور داده نشده ولی معافیت از تعهد اسعاری منوط به‌اجازه مخصوص دولت خواهد بود.

۱ ــ مواد نفطی ۲ ــ محصولات شیلات ۳ ــ تمبر پست و جواهرات باستثنای فیروزه ٤ ــ اشیاء عتیقه.

و) درصورتیکه جنس صادره که برای آن تصدیق صدور داده شده است به‌مملکت عودت داده شود باید ازطرف صادر کننده تصدیق صدوری که برای آن جنس داده شده ویا تصدیق صدور دیگری به‌میزان مبلغ معین درتصدیق صدور آن جنس مسترد شود ــ اینگونه تصدیقهای صدور و تعهدات اسعاری مربوطه به آن باید باطل شود.

ز) سایر مقررات مربوطه به‌مال‌التجارهٔ صدوری بموجب نظامنامهٔ که‌بتصویب هیئت وزراء رسیده باشد معین می‌شود.

ماده هفتم ـ الف) کلیهٔ صادر کنندگان باستثناء مواردیکه مطابق‌مقررات قانونی معین شده باشد درموقع صدور اجناس که در مقابل آن تصدیق

صدور اخذ می‌شود مکلف می‌باشند تعهدنامه بدهند که بمیزان قیمت جنس صدوری خود و به‌نرخ تاریخ تصدیق صدور اسعار خارجی‌که در بازار آزاد خارجی داد وستد میشود (*) بدولت بفروشند.

ب) اینگونه تعهدات در نسخی که عده آن ازطرف دولت معین می‌شود بوسیله گمرکخانهٔ که از آنجا جنس صادر می‌شود قبل‌از دادن تصدیق صدور از خود صادرکننده ویا نماینده او اخذ خواهد شد و ادارهٔ گمرك مکلف است بلاتأخیر نسخ مأخوذه مزبور را بمؤسسانیکه ازطرف دولت معین می‌شود ارسال دارد.

ج) درصورتیکه صادرکننده در موقع صدور جنس خود ویاقبل از صدور آن معادل قیمت آن اسعار خارجی که در بازار ایران تحصیل نشده باشد بدولت فروخته یابفروشد ازدادن تعهد اسعاری معاف خواهد بود دراینگونه مواردتصدیق صدور از تاریخ صدور جنس تاششماه دارای اعتبار خواهد بودهمچنین‌درصورتی که فروشنده اجناس خود دولت‌باشد و قیمت آن باسعار خارجی که در بازار ایران تحصیل نشده باشد بدولت تادیه شود صادرکننده از تعهد اسعاری معاف خواهد بود.

د) هرصادرکننده مکلف است به‌مجرد بدست آمدن اسعار خارجی حاصله از صادرات آن اسعار را مطابق تعهد اسعاری خود بدولت بفروشد ولی درهرحال مدت انجام تعهد اسعاری ازیکسال نباید تجاوز نماید.

انجام شدن تعهد اسعاری در خود تصدیق صدور که برطبق آن‌تعهد اسعاری بعمل آمده است ازطرف دولت ویا بانکهائی که‌از طرف دولت مأمور خرید و فروش اسعار دولتی باشند قیدشده و تعهدنامه‌های اسعاری مربوطه به‌آنها نیز

(*) بموجب قانون ۲۴ دیماه ۱۳۱۱ بانکهای عامل‌دولت‌مکلف اند اسعارخارجی‌حاصله‌ازصادرات‌را به نرخ هرروزی که اسعار تعهدشده را می‌فروشند خریداری نمایند

مسترد خواهد شد و فقط پس از آن تصدیقهـای صدور مزبور دارای اعتبار خواهند بود.

هـ ـ درصورتیکه صادرکننده بتواند بفروش نرسیدن جنس خود رابااسناد مثبته وقابل قبول برای دولت ثابت نماید دولت می‌تواند مهلت متناسبی برای انجام تعهد اسعاری صادرکننده بدهد همچنین دولت می‌تواند در موارد مخصوصه صادر کنندگان را از تعهد اسعاری معاف نماید.

و ـ کلیه اسعار حاصله از صادرات که بدولت فروخته می‌شود از طرف دولت ویااز طرف بانکهائی که‌عامل دولت باشند در حسابهای مخصوص نگاه داشته شده ودرظرف سنهٔ اقتصادی که صادرات مربوط به آن است اسعار حاصله از صادرات عمومی مطابق مقررات فقره (ج) و ماده ۸ و صدی پنجاه اسعار حاصله از صدور محصولات انحصاری به‌مصرف وارداتی که جواز ورود آنها برطبق تصدیقهای صدوری که تعهد اسعاری ناشی از آن انجام شده باشد بمیزان مبالغ معینه در جواز ورود باید برسد. فروش اسعار برطبق جوازهای ورودی که تصدیق صدور مربوطه به آنها حاکی از انجام تعهد اسعاری ناشیه از صادرات نباشد از محل اسعار حاصله از تعهدات اسعاری که مطابق این قانون حاصل می‌شود ممنوع است.

صدی پنج اسعار حاصله از صادرات عمومی برای احتیاجات صنعتی مملکت تخصیص داده می‌شود مازاد اسعار حاصله ازصادرات در آخر هرسال اقتصادی باختیار دولت گذارده می‌شود و اسعار مزبور و مازاد صدی پنجاه اسعار اجناس انحصاری در مرحله اول برای احتیاجات توسعهٔ صنایع مملکتی که‌از طرف دولت ویا مردم بعمل می‌آید تخصیص داده می‌شود واگر مازادی از اسعار مزبور باقی ماند به‌مصرف تشکیل ذخیره تثبیت نرخ اسعار خواهد رسید.

تبصره ـ اسعاری که برای جوازهای ورود صادره درظرف آن سنه اقتصادی

لازم باشد ازمحل اسعاری که باختیار دولت گذارده می‌شود باید تأدیه شود.

ز) فروش اسعار حاصله از صادرات بغیر دولت ویا بانکهائی که عامل دولت باشند ممنوع بوده و مرتکبین مورد مجازات معینه دراین قانون خواهند شد

ح) قیمت اسعاریکه از بابت صادرات بدولت فروخته می‌شود باید ازطرف دولت ویا بانکهای عامل دولت نقداً بصاحبان آنها تادیه شود.

ط) تعهد اسعاری باوارد نمودن اجناس خارجی مرتفع نمیگردد.

ي) درصورتیکه کسی بیش از تعهد اسعاری خود اسعار از بابت صادرات خود بدولت بفروشد بمیزان اضافه اسعاری که فروخته است حق اخذ تصدیق صدور خواهد داشت.

اینگونه تصدیقهای صدور را درمقابل تصدیق فروش اضافه اسعار اداره کل تجارت صادر خواهد نمود ودر آن تصدیق صدور فروخته شدن اسعار اضافی و مدرك آن فروش را ذکر خواهد نمود.

ك) برای خرید و فروش اسعار حاصله از صادرات ازطرف دولت نرخ رسمی برقرار خواهدگردید در همان حال بدولت اجازه داده می‌شودکه خرید و فروش وسایر معاملات کلیه اسعار را در مملکت در مواقع مقتضی تحت تفتیش و نظارت خود قرارداده وبرای آن نرخ رسمی معین نماید ــ نرخ رسمی وسایر شروط خرید و فروش اسعار خارجی و الزامات و تعهدات بانکهای عامل دولت از حیث عدم استنکاف از فروش اسعاریکه ابواب جمع آنها است و نگاهداشتن حسابهای مخصوصی برای اسعار حاصله از صادرات و فروش اسعار مزبور از بابت واردات و احتیاجات صنعتی و دولتی و اطلاع دادن میزان ونرخ خرید و فروش اسعار مزبور و دادن صورت اشخاصیکه تعهدات اسعاری خود را چه از بابت صادرات وچه‌از بابت استرداد اسعاریکه برای واردات خریده باشند انجام نداده باشند و سایر وظایف مربوطه ازطرف دولت معین خواهد شد.

ل) اسعار خارجی که از صادر نمودن محصولات ایران تحصیل نشده باشد

و مخصوصاً اسعاریکه در بازار ایران تحصیل شده باشد اعم ازاینکه بشکل چك یابرات صادره از بانکهائی که در داخله ایران کار میکنند ویابشکل چك و برات صادره ویا ظهر نویس شده از طرف کلیه افراد مقیم ایران باشد بعنوان اسعار حاصله ازصادرات قبول نخواهد شد و فروش اینگونه اسعار تعهد اسعاری کسی را از بابت صادرات زائل نخواهد نمود.

ماده هشتم -الف) دولت مکلف است پس از اعلان سهمیه‌های مذکوره در ماده ۳ و موضوع نمودن میزانی از اجناس مزبور که ورود آن برطبق قراردادهای مخصوصی باید بعمل آید حق‌وارد نمودن بقیه اجناس سهمیه را بوسیله جوازهای ورودی باشخاص یامؤسسات مختلفه تجارتی واگذار نماید.

ب) برای تحصیل جواز ورود هردرخواست کننده باید در خواست کتبی باذکر نوع و میزان ومبلغ اجناس ورودی و مملکت مبدأ و گمرکخانه که ازآن اجناس وارد خواهد شد و اسم و شهرت درخواست کننده و مدتی که در آن جنس وارد خواهد شد وسایر توضیحاتی که از طرف اداره کل تجارت معین خواهدگردید باداره مزبوره بدهد باستثنای مواردیکه دراین قانون معین شده درخواست کننده باید معادل قیمت جنس موضوع درخواست تصدیق صدوری که تعهد اسعاری ناشی از آن انجام شده باشد بدرخواست خود ضمیمه نماید و الابه درخواست او ترتیب اثر داده نخواهد شد درغیر موارد مستثنیه دادن جواز ورود به اعتبار تصدیقهای صدوری که تعهدات اسعاری ناشیه از آنها انجام نشده باشد ممنوع است.

ج) اداره کل تجارت مکلف است بامراعات شرایط مقرره قانونی بمیزان صدی نود و پنج مبلغ تصدیق صدوریکه تعهد اسعاری آن انجام شده باشد جواز ورود بدرخواست کننده بدهد درجواز اطلاعات مذکوره در فقره (ب) این ماده و توضیح باینکه جواز ورود برطبق تصدیق صدوری که تعهد اسعاری آن انجام شده است باید ذکر شود.

همچنین در جواز ورود مدت اعتبار آن که متناسب بامدتی که برای وارد کردن جنس لازم است خواهد بود باید ذکر شود ودر ظرف مدت مزبوره گیرنده جواز مکلف بهوارد نمودن جنس موضوع جواز خواهد بود والا باید اسعاری را که برای وارد نمودن جنس خود از دولت ویا بانکهای مجاز خریده است بافرع معمولی بانك بفروشنده مسترد نماید. درهرحال مدت اعتبار جواز از هشت ماه نباید تجاوز نماید در جوازهای مذکور تعهدات واردکنندگان از قبیل عدم احتکار و فروش جنس بقیمت عادله و تبعیض نکردن در فروش و امثال آن معین خواهد گردید.

د) دولت یابانکهای عامل دولت مکلف میباشند که در مقابل اینگونه جوازها اسعار معینه در آنهارا بصاحبان جواز بفروشند.

ه) جوازهای ورود اسمی بوده وبدیگری قابل انتقال نخواهد بود.

و) در موارد ذیل میتوان جواز ورود بدون اخذ قبلی تصدیق صدور داد:

اولاً درمواقعیکه دولت برطبق مقاولاتی مقررات مخصوصی را برای واردات و صادرات قبول نموده باشد.

ثانیاً درصورتیکه درخواست کننده جواز تعهد بانکی بدهد که تاشش ماه بعد از صدور جواز اگر تصدیق صدوری که تعهد اسعاری ناشیه از آن انجام شده باشد به اداره کل تجارت نداد معادل قیمت جنس ورودی خود اسعار خارجی بدولت بفروشد.

ز) سایر شرایط مربوطه بدادن جواز ورود و طرز تقسیم جنس و میزان آن که ممکن است دفعتاً باشخاص و مؤسسات مختلفه داده شود برطبق نظامنامهٔ که به تصویب هیئت دولت رسیده باشد معین خواهد گردید.

ماده نهم ـ الف) گمرکخانهای ورودی مکلف میباشند در موقع خروج اجناس ورودی از گمرك بداخله مملکت قیمت آن اجناس را بدقت مطابق نرخ عمده فروشی بازار دفتر ورود تعیین نموده و معادل آن جواز ورود دریافت

دارند. جوازهای ورود مزبور ازطرف گمرك باطل شده وبرای اداره کل تجارت باید ارسال شود.

هرگاه در محل دفتر ورود بازار عمده فروشی نباشد قیمت نزدیکترین بازار عمده فروشی آن جنس مأخذ تقویم واقع خواهد شد.

حقوق و عوارض گمرکی و کرایه ازسرحد تامحل دفتر ورود از قیمت عمده فروشی کسر می‌شود.

ب) درصورتیکه اجناس بطور عمده فروشی درسرحد بفروش برسد قیمت عمده فروشی بامنظور نمودن منفعت مختصری اساس تقویم خواهد بود.

تبصره - سایر مقررات مربوطه به تقویم واردات بموجب نظامنامهٔ که به تصویب هیئت وزراء رسیده باشد تنظیم می‌شود.

ج) گمرکخانهای ورودی مکلف می‌باشند که برحسب تقاضای واردکننده جنس بلاتأخیر تصدیق ورود جنس مزبور را باتعیین قیمت تقویم و ذکر جواز ورودی که باعتبار آن جنس وارد شده است بمشارالیه بدهند.

د) تصدیق‌های ورود مذکور تعهد استرداد اسعار خریداری شده از دولت و یا بانکهای عامل دولت را برای وارد نمودن اجناس زایل مینماید.

ه) وارد نمودن اجناسی که در سهمیه‌ها ذکر نشده باشد بوسیله اشخاص و مؤسسات مختلفه به‌گمرك وقبول‌کردن اجناس مزبور ازطرف گمرك بدون اجازه دولت ممنوع است.

و) واردکردن اجناس ذیل محتاج بارائه جواز ورود نمی‌باشد.

۱ — اشیائی که بطور ترانزیت ویاکاپوتاژ وارد می‌شود.

۲ — اسباب سفر و اشیاء شخصی مسافرین.

۳ — طلا و نقره بشکل شمش و خاك و مسکوك.

٤ — روزنامجات و مجلات و کاتالك و امثال آن.

ز) برای اجناسیکه بعنوان هدیه و سوغات ویانمونه ویا رکلام وارد

می‌شود در حدود نظامات مقرره ازطرف دولت وبشرط صدور اجازه مخصوص دولت در هرمورد جواز ورود بدون اخذ تصدیق صدور داده خواهد شد.

ح) دولت می‌تواند ساخته شدن اجناس ورودی را بطور خاص ویا بسته شدن آنها را بشکل مخصوص شرط ورود قرار دهد.

ماده دهم ـ وارد نمودن هر یك از اجناس خارجی بخاك ایران علاوه براجرای مقررات انحصار تجارت خارجی مشروط بتادیه حقوق وعوارضی که درموقع ورود اخذ می‌شود در روی اساس پول طلا خواهد بود حقوق و عوارض صدوری نیز در روی همین اساس اخذ می‌شود.

ماده یازدهم ـ الف) کلیهٔ اجناسیکه برخلاف مقررات این قانون وارد مملکت بشود قاچاق محسوب و بنفع دولت ضبط و فروخته می‌شود و مرتکبین بحبس از شش ماه الی یکسال محکوم خواهند شد.

ب) کلیهٔ معاملات اسعار خارجی که برخلاف مقررات این قانون بعمل آید قاچاق محسوب شده ومرتکبین (مجرم و شرکاء و معاونین) بطور تضامنی بپرداخت جریمه معادل یك برابر موضوع معامله محکوم بوده و بعلاوه ممکن است از حبس یکماه الی یکسال محکوم گردند.

✩ ج) اشخاصیکه‌تعهدات صدوری وتعهدات اسعاری خودرا درمدت معینه انجام ندهند واز طرف دولت مهلت ویا معافیتی نسبت به تعهدات اسعاری آن‌ها داده نشود همچنین اشخاصیکه اسعار خریداری شده برای واردات را در صورت وارد ننمودن جنس درموقع معینه مسترد ندارند علاوه براجرای تعهد خود محکوم به تأدیهٔ تاخمس مبلغ تعهدی خود به پول ایران بعنوان جریمه لخواهندشد

تبصره ـ درصورت عدم تأدیه جرایم مذکور در فقرات (ب) و (ج) این ماده

✩ بموجب قانون ۲۴ دیماه ۱۳۱۱ اشخاص یامؤسساتی که در حدود قانون ۲۰ اسفند ۱۳۰۹ تا تاریخ تصویب قانون تعهد فروش اسعار خارجی یا تعهد صدور اجناس ایرانی را دیر تر از موقع مقرر انجام داده اند از تعقیبات جزائی در هرمرحله قضائی باشد معاف می‌باشند.

و عدم امکان اخذ آن از مجرمین مشارالیهم بحبس ازسه تاشش ماه محکوم خواهند شد.

د) مأمورین دولتی که برخلاف مقررات این قانون تصدیق صدور ویا جواز ورود ویا تصدیق ورود بدهند ویا مال‌التجارهٔ صدوری وورودی‌رابرخلاف مقررات قانونی تقویم نمایند و همچنین مأمورینی که بدون جواز ورود ویااجازه مخصوص دولت اجازه خروج اجناسی را ازگمرکخانه برای ورود به مملکت بدهند ویا از صادرکننده‌گان درموقع صدور جنس تعهد اسعار خارجی نگیرند (درصورتیکه از تعهد اسعار خارجی معاف نباشند) بحبس از یکسال تا پنجسال محکوم خواهند شد و بعلاوه از خدمات دولتی بطور دائم منفصل می‌شوند.

ه) اشخاصیکه تصدیق صدور و جواز ورود و تصدیق ورود جعل نمایند ویا اسناد مزبور راکه باید باطل شود دوباره بجریان بیاندازند ویا ازنسخ متعدده اسناد مزبور بخواهند جداگانه استفاده نمایند به مجازاتهای معینه برای جعل اسناد رسمی محکوم می‌شوند.

درصورتیکه مرتکبین مستخدمین دولت باشند بحد اکثر مجازات محکوم خواهند شد.

و) اشخاصیکه باگرفتن رشوه برخلاف یکی از مقررات این قانون عمل کرده و مرتکب ارتشاء بشوند بحد اکثر مجازات مقرر برای مرتشی محکوم خواهند شد

ز) به کاشفین معاملات اسعار خارجی و تخلفات از این قانون صدی سی از جرایم مأخوذه جائزه پرداخته خواهد شد.

ماده دوازدهم -این قانون بلافاصله پس‌از تصویب بموقع اجری گذارده می‌شود و ادارات مربوطه دولتی مأمور اجرای آن می‌باشند. و کلیه قوانین و مقرراتیکه تابحال نسبت بانحصار تجارت خارجی وضع شده و مخالف این قانون باشد از درجه اعتبار ساقط است.

این قانون که مشتمل بر دوازده ماده است در جلسه نوزدهم تیرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسیده . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به تعهدات مربوطه بانحصار تجارت خارجی

مصوب ۲۴ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده -

۱ - بانک‌های عامل دولت مکلفند اسعار خارجی حاصله از صادرات را به نرخ هر روزیکه اسعار تعهد شده‌را میفروشند خریداری نمایند و مقررات فقره (الف) ماده ۷ قانون انحصار تجارت خارجی مشعر براینکه اسعار حاصله از صادرات باید بنرخ تاریخ تصدیق صدور فروخته شود ملغی است.

۲ - اشخاص یامؤسساتیکه در حدود قانون ۲۰ اسفند ۱۳۰۹ تااین تاریخ تعهد فروش اسعار خارجی یاتعهد صدور اجناس ایرانی‌را دیرتر ازموقع مقرر انجام داده‌اند از تعقیبات جزائی درهر مرحله قضائی باشد معاف میباشند.

۳ - تعهد فروش اسعار خارجی هر تصدیق صدوریکه قبل از ۱۹ تیرماه ۱۳۱۱ داده شده باشد وبا آن تصدیق صدور جواز ورود گرفته و جنس مورد آن جواز را وارد گمرك کرده باشند اعم ازاینکه صادرکننده خود واردکننده باشد یاخیر تعهد مزبور باطل می‌شود.

این قانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه بیست و چهارم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

مرجع محاکمه مأمورین نظمیه و سجل احوال

مصوب ۳۰ اسفندماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده اول - تعقیب جزائی مأمورین نظمیه و مأمورین اداره احصائیه و

سجل احوال در مورد اختلاس و ارتشاء و جرمهائی که مأمورین اداره احصائیه و سجل احوال راجع بامور احصائیه و سجل احوال مرتکب شده یا بشوند در محاکم نظامی بعمل آمده وبا رعایت ماده ٦ قانون مجازات عمومی بمجازات خواهند رسید.

ماده دوم ـ مأمورین نظمیه تابع مقررات انضباطی وزارت جنك خواهند بود.

ماده سوم ـ این قانون بلافاصله پس از تصویب بموقع اجرا گذاشته میشود.

چون بموجب قانون ۱۲ بهمن‌ماه ۱۳۰۹ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی‌را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس‌از آزمایش آنها درعمل نواقصی راکه درضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون مرجع محاکمه مامورین نظمیه و سجل احوال) مشتمل برسه ماده که در تاریخ سی‌ام اسفندماه یکهزار و سیصد ونه شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده است قابل أجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

****

قانون

اصلاح ماده ۱۹۲ قانون مجازات عمومی

مصوب ۳۰ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده ـ ماده ۱۹۲ قانون مجازات عمومی بطریق ذیل اصلاح میشود

ماده ۱۹۲ ـ درمورد مواد ۱۷۰ و۱۷۱ و۱۷۲ و قسمت اول ماده ۱۷۳ و

مواد ۱۷۵ و ۱۷۶ هر گاه موجبات تخفیفی ازقبیل عفو ازطرف مدعی خصوصی یاعلل دیگر موجود باشد محکمه می‌تواند مرتکب را بحد اقل مجازات محکوم و یا مجازات را یکدرجه ودر موارد اعدام دو درجه تخفیف دهد.

چون بموجب قانون ۱۲ بهمن‌ماه ۱۳۰۹ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی راکه به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس‌ازتصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس‌از آزمایش آنها در عمل نواقصی راکه درضمن جریان‌ممکن‌است معلوم شودرفع وقوانین مزبوره‌را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون اصلاح ماده ۱۹۲ قانون مجازات عمومی) که در تاریخ سی‌ام اسفند ماه یکهزار وسیصد و نه شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده است قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح ماده ۲۰۷ قانون مجازات عمومی

مصوب ۷ اردی بهشت‌ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ۲۰۷ ـ کسانی که عالماً مرتکب یکی از اعمال ذیل شوند بحبس از شش ماه تاسه سال محکوم خواهند شد:

۱ ــ هرزن شوهردار که بامردی رابطه نامشروع داشته باشد.

۲ ــ هر مرد زن‌دار که بازنی رابطه نامشروع داشته باشد.

۳ ــ هرمردی که بازن شوهردار رابطه نامشروع داشته باشد.

٤ ــ هرزنی که بابودن درقید زوجیت بادیگری مزاوجت نماید.

٥ ــ هرمردی که زن شوهردار را ازدواج نماید.

٦ ـ هر عاقدی که زن شوهر دار را برای مردی تزویج کند.

در مورد فقره ۲ این ماده زوجه ودر سایر موارد زوج سمت مدعی خصوصی داشته و تعقیب جزائی موکول بشکایت او است ـ درصورت استرداد شکایت از طرف مدعی خصوصی تعقیب جزائی موقوف خواهد شد.

مواد ۱٤ گانه اصول محاکمات جزائی (ازماده ٤۱٦ تاماده ٤۲۹) و ماده واحده مورخه ۲۱ مردادماه ۱۳۰٦ که بموجب اختیارات حاصله از ماده واحده مصوبه ۲۷ بهمن ماه ۱۳۰۵ بتصویب کمیسیون مربوطه رسیده و همچنین ماده ۲۰۷ قانون مجازات عمومی نسخ واین قانون از اول خردادماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

چون بموجب قانون ۲٤ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بهمجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس ازتصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بهمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون اصلاح ماده ۲۰۷ قانون مجازات عمومی) که در تاریخ هفتم اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد وده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح مواد ۲٤ و ۲۵ قانون مجازات عمومی

مصوب ۱۱ اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ۲٤ ـ درمورد جرائم عمومی حکم تکرار جرم در باره اشخاص

ذیل جاری است اعم ازاینکه محکمه حاکمه عمومی باشد یااختصاصی:

١ - کسی که بحکم لازم‌الاجرا محکوم بجزای جنائی شده ودر ظرف ده سال از تاریخ اتمام مدت مجازات مجدداً مرتکب جنحه مهم ویا جنایتی گردد اعم از اینکه حکم سابق اجرا شده یانشده باشد.

٢ - کسی که بحکم لازم‌الاجرا محکوم‌بحبس تأدیبی بیش‌از دو ماه شده و در ظرف پنجسال ازتاریخ اتمام مدت مجازات مرتکب جنحه مهم یاجنایت گردد خواه حکم سابق اجرا شده یانشده باشد.

ماده ٢٥ - در موارد تکرار جرم بطریق ذیل رفتار می‌شود:

١ - اگر مجرم فقط یك سابقه محکومیت جنائی یاجنحه داشته باشد مجازات او بیشتر ازحداکثر مجازات جرمی است که دفعه دویم مرتکب‌شده‌بدون اینکه از حداکثر آن مجازات بعلاوه نصف تجاوز کند مگر آنکه مجرم مرتکب نظیر همان جرم سابق شده باشد که در اینصورت مجازات بیشتر ازحد اکثر مجازات جرم دویم خواهد بود بدون اینکه از دوبرابر حداکثر تجاوز کند.

سرقت و اختلاس و ارتشاء وکلاه‌برداری و خیانت در امانت از حیث تکرار جرم نظیر هم محسوب است.

٢ - اگر مجرم دوسابقه محکومیت جنائی یاجنحه داشته باشد مجازات او یکدرجه تشدید شده یابیشتر از دوبرابر حداکثر مجازات جرم سوم خواهد بود بدون اینکه از سه برابر حداکثر تجاوز کند

٣ - هرگاه مجرم بیش از دوسابقه محکومیت جنائی یا جنحه داشته باشد مجازات او یکدرجه تشدید می‌شود و نباید از دوبرابر حداقل مجازات اشد کمتر باشد مگر اینکه دوبرابر حداقل بیش از حداکثر مجازات اشد باشد که در این‌صورت بهمان حداکثر محکوم خواهد شد.

مجازات کسانی که بیش از دوسابقه محکومیت برای دزدی ویاکلاه‌برداری داشته باشند حبس موقت با اعمال شاقه است مگر اینکه قانوناً جزای بیشتری

برای آنها مقرر باشد ودر مورد این اشخاص محکمه باید حکم دهد که محکوم بعد از انقضای مدت محکومیت دریکی از نقاطیکه ازطرف دولت معین میشود توقف اجباری نماید ـ تعیین مدت توقف اجباری بنظر وزیر عدلیه بوده ولی نباید ازده سال تجاوز کند. بعلاوه دولت میتواند حکم محکومیت این محکومین را نیز در همان نقطه اجرا نماید.

۴ ـ هرگاه درحین صدور حکم محکومیتهای سابق مجرم معلوم نبوده و بعداً معلوم شود مدعیالعمومی کهدرنزد محکمه حاکمه ماموریتدارد بایدمراتب را به محکمه اطلاع بدهد دراینصورت اگر محکمه محکومیتهای سابق را محرز دانست مکلف خواهد بود حکم خود رابرطبق مقررات فوق تصحیحنماید

برای اجرای مقررات اینقانون محکومیتهای قبل از تصویب آن نیز منظور خواهد شد.

تبصره - جرم قاچاق اسلحه و طلا تابع مقررات فوق است.

مادهٔ ۲۵ مکرر - مواد ۲۴ و ۲۵ سابق قانون مجازات عمومی نسخ و این قانون از اول خردادماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده میشود.

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را کـه بهمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس ازتصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را کـه در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بهمجلس شورای ملی پیشنهاد نمـاید) علیهذا (قانون اصلاح مواد ۲۴ و۲۵ قانون مجازات عمومی) کهدر تاریخیازدهم اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح ماده ۸۱ قانون مجازات عمومي

مصوب ۱۱ اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ۸۱ ـ ۱ هر کس نسبت برئیس مملکت بهر نحوی از انحاء توهین نماید از سه‌ماه تاسه سال محکوم به‌حبس تأدیبی خواهد شد.

۲ ـ هر کس علناً نسبت برئیس یك مملکت خارجی یانماینده سیاسی یك مملکت خارجی درایران بهر نحوی از انحاء توهین نماید محکوم بسه‌ماه تا دوسال حبس تأدیبی خواهد شد مشروط باینکه در آن مملکت نیز درموارد مذکوره نسبت بایران معامله متقابله شود.

در مورد این فقره تعقیب منوط بتقاضای دولت خارجی یا نماینده سیاسی است ودر صورت استرداد تقاضا تعقیب جزائی نیز موقوف خواهد شد.

ماده ۸۱ سابق قانون مجازات عمومی نسخ واین قانون از بیستم اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده می‌شود.

چون بموجب قانون ۲٤ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بهمجلس شورای ملی پیشنهاد می‌نماید پس ازتصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بهمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون اصلاح ماده ۸۱ قانون مجازات عمومی) که درتاریخ یازدهم اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به مجازات قطاع‌الطریق

مصوب ۹ خرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - محاکمه اشخاص ذیل در دیوان حرب بعمل آمده و مجازات آنها به‌نسبت جرمی که مرتکب شده‌اند اعدام ویاحبس مؤبد بااعمال شاقه خواهد بود:

۱ ـ کسانی که درطرق و شوارع بنحوی از انحاء مرتکب راهزنی شوند.

۲ ـ اشخاصی که سردسته عده از اشرار مسلح ویا داخل آنها باشند اعم از اینکه مقصود آن عده تصرف و غارت املاك و اموال یاتعرض بنفوس و اعراض باشد ویاحمله بقوای دولتی ویا مقاومت باقوای دولتی که‌مأمورجلوگیری و قلع وقمع مرتکبین این نوع جنایات هستند.

ماده دوم ـ ماده ۷۵ و ماده ۲۲۴ قانون مجازات عمومی نسخ و این قانون از ۱۵ خردادماه ۱۳۱۰ بموقع اجراگذاشته می‌شود.

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که به‌مجلس شورای ملی پیشنهاد می‌نماید پس ازتصویب کمیسیون نعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به‌مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع به مجازات قطاع‌الطریق) مشتمل بر دوماده که در تاریخ نهم خردادماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به محاکمه قطاع الطریق

مصوب ٦ آذر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - رسیدگی بجرمهای مذکور در قانون راجع بمجازات قطاع‌الطریق مصوب ۹ خردادماه ۱۳۱۰ در صورتی داخل در صلاحیت دیوانهای حرب خواهد بودکه جرمهای مزبور از ۱۵ خردادماه ۱۳۱۰ ببعد واقع شده باشد و نسبت به‌جرمهای واقعه قبل از تاریخ مذکور باید مستنطقین و محاکم عدلیه رسیدگی نمایند اگرچه درمورد آنها قرار عدم صلاحیت صادر و قطعی شده باشد.

چون بموجب قانون ۲ آبان‌ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی‌راکه بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس‌از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی بموقع اجرا گذارده و پس‌از آزمایش آنها در عمل نواقصی راکه در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهادنماید) علیهذا (قانون راجع به محاکمه قطاع‌الطریق) که مشتمل بریك ماده ودر تاریخ ششم آذر ماه یکهزار و سیصد وده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

مجازات مقدمین برعلیه امنیت و استقلال مملکت

مصوب ۲۲ خرداد ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - مرتکبین هر یك از جرمهای ذیل بحبس مجرد از سه

تا ده سال محکوم خواهند شد:

۱ ـ هرکس در ایران بهراسم ویا بهر عنوان دسته یاجمعیت یاشعبه‌جمعیتی تشکیل دهد ویا اداره نماید که مرام یارویه آن ضدیت باسلطنت مشروطه ایران و یا رویه یامرام آن اشتراکی است ویاعضو دسته یاجمعیت یاشعبه جمعیتی شود که بایکی ازمرام یارویه‌های مزبور در ایران تشکیل شده باشد.

۲ ـ هر ایرانی که عضو دسته یاجمعیت یا شعبه جمعیتی باشد که مرام یا رویه آن ضدیت باسلطنت مشروطه ایران یامرام یارویه آن اشتراکی است اگرچه آن دسته یاجمعیت یاشعبه درخارج ایران تشکیل شده باشد.

ماده دوم - هرکس بنحوی از انحاء برای جداکردن قسمتی از ایران یابرای لطمه وارد آوردن به تمامیت یااستقلال آن اقدام‌نماید محکوم بحبس مؤبد بااعمال شاقه خواهد شد.

ماده سوم - هرکس خواه بامشارکت خارجی خواه مستقلاً بر ضد مملکت ایران مسلحاً قیام نماید محکوم باعدام می‌شود.

ماده‌چهارم - هرکس عضو دسته یاجمعیتی باشد که برای ارتکاب یکی از جنایات مذکور در مواد قبل تشکیل شده و قبل‌از تعقیب از طرف مامورین دولتی قصد جنایت و اسامی اشخاصی راکه داخل آن دسته و جمعیت بوده‌اند برای دولت یا مأمورین دولتی افشاء نماید از مجازات معاف خواهد بود.

تبصره ـ مقصود از دسته و جمعیت مذکور در این قانون عده ازدو نفربه‌بالا است.

ماده پنجم - هرکس برای یکی ازجرمها ویا مجرمین مذکوره در مواد ۱ و۲ و۳ درایران بنحوی از انحاء تبلیغ نماید و هرایرانی که برعلیه سلطنت مشروطه یابرله یکی از جرمها ویا مجرمین مذکور در مواد فوق بنحوی از انحاء درخارج از ایران تبلیغ کند محکوم به‌یکسال تاسه‌سال حبس تأدیبی خواهد شد.

ماده ششم - اشخاصی که جرمهای مذکوره در مواد ۲ و۳ را درخارج از ایران مرتکب شوند و ایرانیان مذکور در قسمت اخیر ماده ۵ پس‌از ورود بخاك ایران تعقیب و مجازات خواهند شد.

ماده هفتم ـ ماده ۶۰ وماده ۷۹ قانون مجازات عمومی نسخ و اینقانون از اول تیرماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده میشود.

چون بموجب قانون ۲٤ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی راکه بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس‌از آزمایش آنها درعمل نواقصی راکه در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهادنماید) علیهذا (قانون مجازات مقدمین برعلیه امنیت و استقلال مملکت) مشتمل برهفت ماده که در تاریخ ۲۲ خردادماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده و قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح ماده ۲٤٤ و ماده ۲٤۹ قانون مجازات عمومی

مصوب ۲۲ تیر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ ماده ۲٤٤ وماده ۲٤۹ قانون مجازات عمومی نسخ و بجای آن مواد ذیل تصویب واز ۱۵ مردادماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذاردهمیشود:

ماده ۲٤٤ ـ الف ـ رقابت مکارانه ممنوع و مرتکب بحبس تأدیبی از سه ماه تاشش ماه و بمجازات نقدی از صد تاپانصد تومان ویا بیکی از این‌دو مجازات محکوم خواهد شد.

رقابت مکارانه عبارت است از اینکه تاجری برای انصراف مردم ازخرید یا استعمال متاعی مشابه متاع خود بوسیله اسباب چینی یانسبت‌های کذب یا بطور کلی بهروسیله متقلبانه دیگر متوسل شده و بطور مستقیم یاغیر مستقیم تلویحاً یا تصریحاً درصدد معیوب یانامرغوب جلوه دادن آن متاع برآید.

ب ـ هرکس جنسی را بجای جنس دیگر قلمداد کرده یاکم بفروشد و بطورکلی هرکس مشتری را ازحیث کمیت یاکیفیت مبیع فریب دهد بحبس تأدیبی ازیك الی‌ششماه و بتادیه غرامت از ده‌الی صدتومان ویا بیکی ازاین دو مجازات محکوم خواهد شد واگر عمل مزبور نسبت به فلزهای قیمتی یا عیار آنها یا احجارکریمه باشد مرتکب بیکسال الی‌سه سال حبس تأدیبی و پانصدالی پنجهزار تومان غرامت ویابیکی ازاین دو مجازات محکوم می‌گردد.

مجازات اخیر درباره‌کسانی نیز مقرر است که اشیاء نو ساخته را بجای اشیاء عتیقه قلم دادکرده و مشتری را فریب دهند.

ماده ۲٤۹ ـ هر کس نسبت بعلامت تجارتی ثبت شده در ایران عالماً مرتکب یکی‌از اعمال ذیل شود بحبس تأدیبی ازسه ماه الی‌سه سال و بجزای نقدی از صد الی هزار تومان ویا بیکی از این‌دو مجازات محکوم‌خواهد شد:

۱) هرکس علامت تجارتی غیررا جعل یاباعلم بمجعول بودن آن‌استعمال کند.

۲) هرکس علامت تجارتی غیررا بدون اجازه صاحب علامت استعمال کند اعم از اینکه در روی اوراق واسناد یااعلانات وقبوض وامثال آنها باشد یا در محصولات.

۳) هرکس محصولی را بمعرض فروش گذاشته ویا بفروش برساندکه در روی آن محصول علامت مجعول ویا علامتی باشد متعلق بغیر که صاحب‌علامت اجازه استعمال آنرا نداده.

۴) هر کس علامت تجارتی غیررا خواه باالحاق و خواه با کسر و خواه باتغییر دادن قسمتی ازخصوصیات آن تقلید کند بنحوی که مشتری عادی یعنی کسی که اطلاعات مخصوصه ندارد فریب بخورد ویا باعلم به تقلیدی بودن آن علامت را استعمال کند.

۵) هر کس محصولی را که دارای علامت مجعول یاتقلیدی بوده ویادارای علامتی است که من‌غیر حق استعمال شده است از ایران صادر ویا به مملکت وارد کند.

درتمام موارد فوق اگر مرتکب مستخدم یا کارگر یا نماینده فعلی یاسابق صاحب علامت باشد یا کسی باشد که باصاحب علامت طرف معاملات تجارتی بوده است بحداکثر مجازات مذکور فوق محکوم خواهد شد.

شروع بجرمهای فوق مستلزم دوماه تایکسال حبس تأدیبی یا بیست تومان تا دویست تومان جزای نقدی خواهد بود.

ب ـ اشخاص ذیل بحبس تأدیبی ازهشت روز تاشش ماه و بجزای نقدی از ده الی سیصد تومان ویابیکی ازاین دو مجازات محکوم خواهند شد:

۱) کسانی که علامت تجارتی اجباری را در روی محصولی که اجباراً باید دارای آن علامت باشد استعمال نکنند.

۲) کسانیکه عالماً محصولی را بمعرض فروش گذاشته یا بفروشند که دارای علامتی نباشد که برای آن محصول اجباری است.

ج ـ هرتجاوزی که نسبت بحق صاحب ورقه اختراعی که بموجب قانون علائم و اختراعات داده شده بعمل آید خواه باساختن محصولات وخواه بااستعمال و سائلی که موضوع ورقه اختراع اوست جعل محسوب و موجب سه الی ششماه حبس تأدیبی ویا صدالی هزار تومان جزای نقدی ویاهردو مجازات خواهد بود

اشخاصی نیز که این گونه محصولات را باعلم بمجعول بودن آن بایران وارد یااز ایران صادر کنند یادر ایران بمعرض فروش گذاشته ویا بفروش

رساند محکوم بمجازات فوق خواهند شد.

د ـ در موارد ذیل مرتکب بحبس تأدیبی از ششماه تا دو سال محکوم خواهد شد:

اولاً ـ درصورتیکه جاعل کارگر یامستخدمی باشد که در کارخانه یامؤسسه مخترع مستخدم یا کارگر بوده.

ثانیاً ـ درصورتیکه جاعل بامستخدم یا کارگر مخترع تبانی یاشرکت نموده و بدستیاری او از طرق فنی موضوع اختراع اطلاع یافته باشد در اینصورت کارگر یامستخدم مزبور هم مطابق مجازات متهم اصلی مجازات خواهد شد.

هـ ـ هرکس نظر بمقام فنی یابمقام امانت داری خود از اسرار راجعه باختراع یاطرز اجرای اختراعی مطلع شده و آنرا افشاء ویابطریق دیگری سوء استفاده نماید بحبس تادیبی از یکسال تاسه سال محکوم خواهد شد.

ماده ۲۴۹ مکرر ـ جز در مورد فقرات ج ـ د ـ هـ ماده ۲۴۹ که تعقیب جزائی منوط بشکایت مدعی خصوصی است در مورد کلیه جرمهای مذکوره دراین قانون تعقیب جزائی ممکن است رأساً ازطرف پارکه یادراثرشکایت مدعی خصوصی بعمل آید.

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی راکه بمجلس شورای ملی پیشنهادمینماید پس‌از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع‌اجرا گذارده و پس‌از آزمایش آنها در عمل نواقصی راکه در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهادنماید) علیهذا (قانون اصلاح ماده ۲۴۴ وماده ۲۴۹ قانون مجازات عمومی) مشتمل بریك ماده که در تاریخ بیست و دوم تیرماه یکهزار و سیصد وده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

مواد متمم قانون مجازات عمومی

مصوب ۲۷ تیرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ۲۸۱ ـ هرمستنطقی که بنا برنظریات خصوصی و اغراض شخصی برخلاف قانون قرار منع تعقیب متهمی‌را بدهد ویا برای مستور نمودن و اخفای جرم مواضعه نموده ویا کیفیات مخالف حقیقتی قائل شود که مستلزم معاف نمودن مجرم از مجازات ویا موجب تخفیف مجازات می‌شود بحبس مجرد ازدو الی ده سال محکوم خواهد شد همین مجازات درباره سایر مامورین کشف جرائمی نیز مقرر است که یکی از جرمهای فوق را مرتکب شوند.

ماده ۲۸۲ ـ هریك از رؤساء و اعضاء پارکه‌ها که برای محو نمودن جرم مواضعه کرده ویا بنحوی ازانحاء وسیله فرار مجرم را از مجازات قانونی فراهم نمایند ویا بنابرنظریات و اغراض شخصی برخلاف قانون باقرار منع تعقیبی که بنابرنظریات خصوصی و اغراض شخصی برخلاف قانون درباره متهمی صادر شده است موافقت نمایند بحبس بااعمال شاقه از ۳ الی ۱۵ سال محکوم‌خواهند شد.

ماده ۲۸۳ ـ هریك از رؤساء و اعضاء محاکم که بنابرنظریات خصوصی و اغراض شخصی برخلاف قانون متهمی‌را تبرئه کرده ویا مجازاتی‌را که‌بجرم منتسب بمتهم قانوناً تعلق میگیرد اعمال ننمایند بحبس بااعمال شاقه از ۳ الی ۱۵ سال محکوم میگردند.

ماده ۲۸٤ ـ هریك از مأمورین مذکور در مواد فوق و همچنین هریك از مستخدمین دیگر دولت که مامور کشف جرائم هستند در صورتیکه بنا بر نظریات خصوصی و اغراض شخصی برخلاف قانون شخص بی‌تقصیری رامجرم قلمداد کرده ویا بعنوان مجرم حکم مجازات درباره او صادر کنند ویابرای‌مجرمی بیش از آنچه قانوناً مقرراست تعیین مجازات نمایند برحسب مورد بیکی از

مجازاتهای مقرره درمواد فوق محکوم خواهندشد مگر اینکه مجازاتی که‌بموجب حکم برای آن شخص معین شده بیشتر ازاین مجازات باشدکه در اینصورت مرتکب نیز بهمان مجازات محکوم خواهدگردید.

مادهٔ ۲۸۵ ـ هرمفتشی که درضمن تفتیشات اداری کشف جرم عمومی نموده و بمقامات مافوق خود اطلاع ندهد علاوه برانفصال ابد از خدمات دولتی بدو تاسه سال حبس تادیبی محکوم خواهد شد.

ماده ۲۸۶ ـ در تمام موارد مذکور درمواد فوق هرگاه جرمهائی که بموجب مواد مزبوره پیش بینی شده است درائر اخذ رشوه وقوع یابد مجرم بحداکثر مجازاتهائی که بموجب این قانون مقرر است محکوم خواهد شدمگر اینکه مجازات مقرر برای مرتشی بیشتر باشدکه دراینصورت بمجازات اشدمحکوم می‌شود.

ماده ۲۸۷ ـ مقررات این قانون درباره مأمورین کشف‌جرائم‌ومستنطقین و مدعیان عمومی و قضاة و مفتشین نظامی یاتابع نظام نیز مجری خواهد بود.

ماده ۲۸۸ ـ قرار منع تعقیب یاموافقت باقرار مزبور ویا نرسیدن مجرم بمجازات قانونی ویاعدم انجام وظایف ازطرف مفتشین و همچنین قرار مجرمیت یا موافقت باقرار مزبور ویاحکم محکومیت شخص بی‌تقصیر — در صورتی که بواسطه مسامحه یاسهل‌انکاری باشد — و همینطور ارفاق یاتشدید بیمورد در مجازات تقصیر اداری محسوب می‌شود.

مجازاتهای اداری تقصیرات فوق‌الذکر و بطور کلی تشخیص انواع تقصیرات اداری دیگر قضاة و صاحبمنصبان پارکه هاو ومفتشین قضائی‌ومستخدمین اداری وزارت عدلیه و مجازات هریك از آن تقصیرات مطابق نظامنامه‌های‌وزارت عدلیه بعمل خواهد آمد.

ماده ۲۸۹ ـ این قانون از ۱۵ امردادماه ۱۳۱۰ بموقع اجراگذاشته می‌شود.

چون بموجب قانون ۲٤ فروردین‌ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد می‌نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس‌از آزمایش آنها درعمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهادنماید) علیهذا (مواد متمم قانون مجازات عمومی) مشتمل برنه‌ماده که در تاریخ بیست و هفتم تیرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

مجازات مجرمین در امور نظام وظیفه

مصوب ۲۳ امردادماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول ـ اشخاص ذیل بحبس تأدیبی از یکماه الی یکسال محکوم خواهند شد.

۱ ــ مرتکبین هرگونه تقلب یادسیسه‌ای که در نتیجه آن اسم کسی که مشمول قانون نظام وظیفه است درصورت مشمولین ذکر نشود.

۲ ــ کسانی که مطابق قانون جزو مشمولین نظام وظیفه بوده و به مجلس سربازگیری احضار شده‌اند ولی درائر تبانی بایکدیگر در مجلس‌مزبور حاضر نشوند.

۳ ــ کسانی که بوسایل متقلبانه معافیت خودرا ازنظام‌وظیفه‌تحصیل نمایندمگر درصورتیکه عمل آنها مطابق قوانین جزائی دیگر مستلزم مجازات شدیدتری باشد.

٤ ـ معاونین و شرکاء جرمهای مذکور در فوق.

ماده دویم ـ کسانی که اسم آنان درائر تقلب یادسیسه‌درصورت‌مشمولین نظام وظیفه ذکر نشده است وهمچنین کسانی که بوسایل متقلبانه تحصیل معافیت کرده وجرم آنها ثابت‌شده است پس‌از اجراء مجازات بخدمت سربازی جلب‌و در عوض دوسال سه‌سال تحت‌السلاح خواهند ماند.

ماده سوم ـ اشخاصی که برای تحصیل معافیت موقت یادائم از خدمت نظامی یکی ازاعضاء خود راکه نقص آن مستلزم معافیت از خدمت نظامی است ناقص نمایند بحبس تأدیبی از یکماه الی یکسال محکوم شده و پس‌از اجراء مجازات بدون قرعه برای تمام مدت خدمت نظامی جلب می‌شوند معاونین‌اشخاص مزبور نیز بیکماه الی یکسال حبس تأدیبی محکوم خواهندگردید و اگر معاون مستخدم دولت باشد علاوه برمجازات مزبور محکوم بانفصال أبد از خدمات دولتی می‌شود.

هرکس برای اینکه دیگری تحصیل معافیت کند عضوی از اعضاء او را ناقص نماید مشمول ماده (١٧٢) قانون مجازات عمومی خواهد بود:

ماده چهارم ـ هرگاه طبیب یا جراحی برای معاف نمودن یکنفرازخدمت نظامی تصدیقی برخلاف حقیقت دهد درصورتیکه نظامی باشد بمجازات مذکور در ماده (٢٧٠) قانون محاکمات نظامی و درصورتیکه غیر نظامی باشدبمجازات مذکور درماده (١١٠) قانون مجازات عمومی محکوم خواهد شد.

هرگاه مامورین مذکور درفوق برای دادن تصدیق مرتکب ارتشاء شوند بمجازات مرتشی محکوم خواهند شد ولواینکه تصدیق موافق واقع داده شده باشد.

ماده پنجم ـ هرکدخدا وهریك از معتمدین محلی و اعضاء مجلس سربازگیری و مأمورین مملکتی (اعم ازدولتی و بلدی) که بمناسبت موقعیت‌خود وسیله معافیت شخصی را ازخدمت نظامی درغیر موارد مقرره قانونی فراهم‌آورده

ویا درغیر موارد مذکوره معافیت کسی‌را قبول یاتجویز نمایند بحبس از یك تاسه سال محکوم خواهند شد.

اگر فراهم آوردن وسیله معافیت و یاقبول ویا تجویز معافیت در اثر اخذ رشوه بوده مرتکب بمجازات مرتشی محکوم خواهد شد ولو آنکه معافیت‌درموارد مقرره قانونی قبول یاتجویز شده باشد.

ماده ششم - هرکس اشخاص مذکور در ماده (۲۳۳) قانون‌محاکمات نظامی را باعلم بغیر مطیع بودن آنها مخفی نماید یاموجبات فرار آنها رافراهم آورد باختلاف مورد بحبس عادی ویا بحبس تأدیبی ازسه‌ماه تایك سال محکوم خواهد شد.

اگر مرتکب مستخدم دولت باشد مدت حبس ممکن است تادوسال معین شود ودرهرحال بجزای نقدی که بیش‌از دویست تومان نباشدمحکوم خواهدشد

کسانی که بااشخاص مذکور در مادهٔ (۲۳۳) قانون محاکمات نظامی قرابت نسبی یاسببی تادرجه سوم داشته باشند از مجازات مقرره در این ماده معاف خواهند بود.

ماده هفتم - کسانی که در عملیات اشخاص مذکور در مواد ۳۲ و۳۳ قانون نظام وظیفه معاونت نمایند بحبس تأدیبی از سه‌ماه الی ششماه محکوم خواهند شد.

ماده هشتم - شروع بارتکاب جرم‌های مذکور در مادهٔ ٤ و۵ این قانون نیز مستلزم مجازات است دراین صورت مرتکب بحد اقل مجازاتهای مذکور در مواد مزبوره محکوم خواهد شد.

ماده نهم - در مورد کلیه جرم‌های مذکور در این قانون هرگاه متهم نظامی یاهمردیف نظامی نباشد محکمه می‌تواند مقررات مواد ٤٤و ٤۵ قانون مجازات عمومی را در بارهٔ او مجری دارد.

ماده دهم - رسیدگی بجرم‌های مذکور در این قانون بعهدهٔ محاکم نظامی خواهد بود اگرچه متهم نظامی یا همردیف نظامی نباشد.

ماده یازدهم - مواد ۳۱ و ۳٤ قانون نظام وظیفه (قانون خدمت نظام اجباری) مصوب ۱٦ خردادماه ۱۳۰٤ نسخ می‌شود.

ماده دوازدهم - این قانون از پانزدهم شهریورماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

چون بموجب قانون ۲٤ فروردین‌ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد می‌نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس‌از آزمایش آنها درعمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهادنماید) علیهذا (قانون مجازات مجرمین در امور نظام وظیفه) مشتمل بردوازده ماده که درتاریخ بیست و سوم امرداد ماه یکهزار و سیصد وده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی — دادگر

قانون

راجع باسلحه و مهمات جنگی

مصوب ۲ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - وارد و خارج کردن اسلحه ناریه و مهمات جنگی و مواد محترقه و اسلحه‌شکاری و اسلحه سرد جنگی ممنوع است مگر باجازه دولت ساختن هرنوع اسلحه ناریه و مهمات جنگی واسلحه شکاری و اسلحه‌سردجنگی و مواد محترقه باستثنای باروت منوط باجازه قبلی وزارت جنگ و ساختن باروت

و اشتغال به کسب اسلحه فروشی وتعمیر اسلحه و فروش مهمات جنگی و مواد محترقه منوط باجازه نظمیه است جواز داشتن و حمل‌و نقل اسلحه ناریه ومهمات جنگی واسلحه شکاری و مواد محترقه در داخل شهرها از طرف نظمیه و در خارج شهرها و همچنین شهرهائی که نظمیه درآنجا نباشد از طرف اداره امنیه داده خواهد شد.

متخلفین از مقررات فوق به‌سه ماه تاسه‌سال حبس تأدیبی یابه سیصد تاده هزار ریال جزای نقدی ویا بهردو مجازات محکوم می‌شوند.

ماده دویم - این قانون از اول خردادماه ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذارده شده و نظامنامه اجرای آن راهیئت دولت تصویب خواهد کرد.

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ (وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی راکه بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجراگذارده و پس‌از آزمایش آنها در عمل نواقصی راکه در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع باسلحه و مهمات جنگی) مشتمل بر دوماده که در تاریخ سوم اردیبهشت‌ماه یکهزار و سیصد ویازده شمسی به‌تصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی — دادگر

قانون

راجع بانکار زوجیت

مصوب ۲۰ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - هرگاه مردی درمقابل دعوی زن راجع بحقوق مالی ناشی

از عقد ازدواج اعم ازصداق و نفقه وغیره انکار زوجیت کند وبعد معلوم شوداین انکار بی‌اساس بوده محکمه که بدعوی مالی رسیدگی مینماید مرد را علاوه بر تأدیه حقوق مالی به‌هشت روز الی سه‌ماه حبس تأدیبی ویا به‌صد تاهزار ریال جزای نقدی ویا بهردو مجازات محکوم خواهد نمود.

حکم فوق درباره کسانی نیز جاری است که پس‌از فوت مرد طرف دعوی ارث یاحقوق مالی دیگر ناشی ازعقد ازدواج شده وباعلم بزوجیت زن‌آن را انکار نمایند.

ماده دویم ـ زنی که برخلاف واقع ادعای زوجیت و مطالبه حقوق‌مالی ناشی از ازدواج کرده وهمچنین کسی که بعنوان قائم مقام قانونی زنی برای مطالبه حقوق مالی ناشی ازعقد ازدواج باعلم به‌عدم زوجیت اقامه دعوی نماید به مجازات حبس از هشت روز تا دوماه ویا جزای نقدی ازصد تاهزار ریال ویا بهر دو مجازات محکوم خواهد شد.

ماده سوم ـ این قانون از اول خردادماه ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذارده می‌شود.

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ (وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که به‌مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس‌از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع بانکار زوجیت) مشتمل برسه ماده که درتاریخ بیستم اردی‌بهشت‌ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به قاچاق عوارض بلدی

مصوب ۲۰ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - هر کس درمورد مالی که موضوع عوارض بلدی است (جز درمورد ماده ذیل) مرتکب قاچاق شود ازحیث مجازات مشمول قوانین مربوط بقاچاق مالی که موضوع عایدات دولت است خواهد بود.

ماده دویم - هر کس درمورد مالیکه موضوع عوارض قپانداری است مرتکب قاچاق شود بتأدیه دو برابر عوارضی که برای آن مال مقرر بوده‌محکوم می‌شود -- درصورت تکرار جرم مرتکب بطریق ذیل محکوم میگردد.

پس از یکمرتبه محکومیت بچهار برابر و پس‌از دو مرتبه محکومیت به‌هشت برابر عوارض مقرر و بعلاوه درصورت اخیر ممکن است مرتکب به یك تا شش ماه حبس تأدیبی نیز محکوم شود.

تبصره - در هیچیك از موارد مذکور در این ماده مال موضوع قاچاق ضبط نخواهد شد.

ماده سوم - رسیدگی بقاچاق عوارض بلدی در محاکم صلاحیت‌دار بعمل خواهد آمد وحکم محکمه راجع به جزای نقدی قابل اجرای موقت است.

ماده چهارم - مقصود از عوارض بلدی عوارضی است که مطابق قانون به تصویب هیئت وزراء رسیده باشد.

هریك از مأمورین و مستخدمین دولتی یابلدی عوارضی که بتصویب هیئت دولت نرسیده یازیاده برآنچه که مصوب دولت است اخذ یاامر باخذ آن نماید بحبس تأدیبی از سه ماه تاسه سال وبتأدیه دو برابر آنچه که گرفته محکوم‌خواهد شد بعلاوه مرتکب باید آنچه‌را که برخلاف حق‌مأخوذ داشته بصاحب آن مسترد کند.

ماده پنجم - عین مواد فوق باید در ظهر کلیه قبوض راجع بعوارض بلدی طبع شود.

ماده ششم - جرائم حاصله از اجرای این قانون به بلدیه مربوطه پرداخته می‌شود.

ماده هفتم - این قانون از اول تیرماه ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذاشته خواهد شد.

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ (وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع به قاچاق عوارض بلدی) مشتمل بر هفت‌ماده که درتاریخ بیستم اردیبهشتماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی — دادگر

قانون

مجازات مستخدمین قشونی که بر خلاف حقیقت راپورت میدهند

مصوب ۱۸ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - هریك از صاحب‌منصبان نظامی وهم ردیفان آنها ویااعضاء و مستخدمین دوایر و قسمت‌های قشونی‌راپورتی برخلاف حقیقت بمقام‌مافوق تقدیم‌نماید ویاجریاناتی رامستور داشته‌وبه اطلاع مقام‌مافوق نرساند ویا حقایق را پرده پوشی کرده و راپورت آن را با تغییر ماهیت قضیه بمقام مافوق تقدیم کند و

یاسعی نماید که حقایق بطور ناقص باطلاع مافوق برسد بطریق ذیل مجازات خواهد شد.

۱ — اگر اقدام یاخود داری از اقدام عمدی بوده و موجب اتلاف نفس شود مقصر به‌حبس مؤبد بااعمال شاقه‌محکوم می‌شودواگر اقدام یاعدم اقدام عمدی که منجر بمحکومیت بمجازاتی غیراز اعدام شود مقصر بهمان مجازاتی که برای محکوم مزبور معین شده است محکوم خواهد شد لیکن اگر بعداً در نتیجه کشف حقیقت مجازات محکوم مزبور اجرا نشود بمجازاتی که برای مقصر معین شده است یکدرجه تخفیف داده خواهد شد — درصورت تعدد محکومین مجازات مقصر شدیدترین مجازاتی خواهد بود که برای یکی از آنها معین شده است.

۲ — اگر اقدام یاخود داری از اقدام عمدی بوده و منجر به‌اتلاف مال شود مقصر بحبس با کار ازیك تاسه سال محکوم خواهد شد.

۳ — اگر اقدام یا خودداری از اقدام عمدی بوده وهیچیك از نتایج فوق را نبخشد مقصر به حبس عادی از ششماه تادوسال محکوم می‌شود.

٤ — اگر اقدام یاخود داری ازاقدام عمدی نبوده ولی منجر به محکومیت دیگری گردد مقصر به‌حبس عادی از هشت روز تادوسال محکوم می‌شود بدون اینکه مجازات او بتواند از مجازات خود محکوم بیشتر گردد مگراینکه‌محکومیت غیر باعدام یاحبس مؤبد بااعمال شاقه باشد که دراین صورت مجازات مقصر حبس باکار از دو تا پنجسال خواهد بود.

۵ — اگر اقدام یاخود داری از اقدام عمدی نبوده ولی منجر به‌اتلاف‌مال شود مقصر به‌حبس عادی از هشت روز تاششماه محکوم می‌شود.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه هیجدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی — دادگر

قانون

اصلاح اصول محاکمات جزائی

مصوب ۱۰ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - در اصول محاکمات جزائی تغییرات ذیل داده شده و از اول تیرماه ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذارده می‌شود.

۱) مواد ۳۸ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۸ - ۵۷ بطریق ذیل تغییر می‌یابد:

ماده ۳۸ - مستنطق رأساً ویا بتقاضای مدعی‌العموم می‌تواند در تمام مراحل تحقیقاتی قرار توقیف متهم وهمچنین قرار اخذ تأمین ویا تبدیل تأمین را صادر نماید.

در صورتیکه مستنطق رأساً قرار توقیف بدهد مکلف است تابیست و چهار ساعت مفاد قرار خود راکتباً برای مدعی‌العموم بفرستد - هرگاه مدعی‌العموم با توقیف موافق نبوده و همچنین در موردیکه مدعی‌العموم تقاضای توقیف کرده و مستنطق باآن موافق نباشد حل اختلاف درمحکمه بدایت محل بعمل خواهد آمد ومتهم برحسب مورد بدستور مستنطق یامدعی العموم تاصدور رأی محکمه توقیف خواهد شد. دراین مورد و همچنین درصورتیکه مدعی‌العموم و مستنطق در توقیف توافق داشته باشند متهم می‌تواند تاده روز از روز ابلاغ یا اعلام قرار مستنطق یا دستور مدعی‌العموم راجع بتوقیف بمحکمه ابتدائی محل رجوع کند - این حق شکایت باید در ضمن قرار مستنطق یا دستور مدعی العموم راجع بتوقیف صریحاً قید شود - هروقت علتی که موجب توقیف بود مرتفع شده و موجب دیگری برای ادامه توقیف نباشد توقیف باموافقت مدعی‌العموم و مستنطق رفع خواهد شد.

اگر بین مستنطق و مدعی‌العموم نسبت برفع توقیف اختلاف باشد محکمه ابتدائی حل اختلاف خواهد کرد و تازمان رفع اختلاف متهم در توقیف می‌ماند. هرگاه متهم موجبات توقیف را مرتفع دید می‌تواند از مستنطق رفع توقیف

خود را بخواهد و چنانچه تاپنج روز از تاریخ تسلیم تقاضانامه بمستنطق تقاضای او انجام نشود متهم حق دارد تاده روز پس از انقضای پنج روز فوق‌الذکر بمحکمه ابتدائی شکایت کند ولی متهم نمی‌تواند درامور جنحه بیش‌از دو ماه یکمرتبه و در امور جنائی بیش‌از چهار ماه یکمرتبه ازاین حق شکایت استفاد نماید.

درصورت اختلاف بین مستنطق و مدعی‌العموم راجع بصلاحیت محلی مستنطق نیز رفع اختلاف درمحکمه ابتدائی محل بعمل خواهد آمد.

درکلیه موارد مذکور درفوق محکمه ابتدائی خارج ازنوبت ودر جلسه اداری رسیدگی کرده و رأی آن‌غیر قابل استیناف و تمیز است - محکمه می‌تواند متهم را در مواردیکه لازم بداند درجلسه اداری احضار نماید - در صورتی که بین مستنطق و مدعی‌العموم راجع بصلاحیت مستنطق عدلیه و مستنطق محاکمات نظامی اختلاف باشد حل آن بامحکمه استیناف است.

درهر موردکه بین مدعی‌العموم و مستنطق راجع بنوع جرم اختلاف باشد دوسیه برای محاکمه بمحکمه‌ای که مدعی العموم آن را صالح میداند رجوع خواهد شد.

ماده ٤٠ - در امور جنحه بطورکلی و در جنایات اگر جرم مشهود باشد مدعی‌العموم می‌تواند شخصاً یا بوسیله وکیل عمومی یامعاون اداری خود تحقیقات لازمه را از قبیل تحقیق از متهم واستعلام ازمطلعین وشهود و بدست آوردن آلات و ادوات جرم ومعاینه محل وغیره بعمل آورد - اقدامات مزبور در این موارد موافق ترتیبی خواهد بودکه برای تحقیقات مقدماتی در فصل پنجم باب اول مقرر است.

تبصره - معاونین اداری مدعی‌های عمومی از بین مستخدمین اداری وزارت عدلیه بموجب نظامنامه معین خواهد شد.

ماده ٤١ - درصورتیکه اطلاعاتی در خارج از حوزه مأموریت مدعی العموم باید جمع آوری شود مشارالیه می‌تواند از مدعی العموم محلی که باید

تحقیقات در آنجا بعمل آید انجام آن تحقیقات را بخواهد.

ماده ٤٨ ـ مدعی‌العموم و همچنین مستنطق می‌تواند تحصیل اطلاعات یااجرای تفتیشات یاتحقیق از شاهد یاجمع آوری دلائل و امارات جرم‌یاهراقدام دیگری راکه برای کشف جرم لازم بداند بکمیسر نظمیه یامأمور صلح یا صاحب منصب امنیه باتعلیمات لازمه رجوع نماید.

در هرموقعی که مدعی‌العموم یا مستنطق اقدامات مامورین مزبور را ناقص دید می‌تواند آنرا خود تکمیل ویا تکمیل آنرا تقاضا نماید ـ همین حکم در موردی نیز جاری است که تحقیقاتی بموجب ماده ٤٠ بعمل آمده و مستنطق آن را ناقص تشخیص دهد.

ماده ٥٧ ـ هرگاه استنطاق متهم یااستماع شهود یا معاینه محل‌یاتفتیش منازل و جمع آوری آلات جرم‌یا تحقیقات محلی و بطور کلی هراقدام دیگر در محلی که خارج از حوزه مستنطق است لازم شود مستنطقی که مشغول رسیدگی است تعلیمات لازمه را دراین باب به مستنطق محلی که باید تحقیقات در آنجا بعمل آید داده و مستنطق آن محل بعد از اجرای تحقیقات آنرا امضاء نموده مهوراً نزد مستنطق اول ارسال می‌دارد.

۲) بعداز ماده ٥٧ ـ ماده ذیل بنمره ٥٧ مکرر تصویب می‌شود.

ماده ٥٧ مکرر ـ هنگامی که مستنطق دستور استنطاق متهم را بمستنطق دیگری میدهد می‌تواند تأمینی معین کرده و مقرر دارد تأمین مزبور ازا متهم گرفته شود یااینکه گرفتن تأمین یا اختیار یکی‌از تأمینات مذکور در ماده ۱۲۹ را بنظر مستنطق مزبور واگذار نماید.

در صورت اول مستنطق مرجوع الیه مکلف است تأمینی بگیردکه مستنطق تقاضا کننده معین نموده ودر صورت ثانی یادر صورتیکه مستنطق تقاضا کننده بهیچ وجه نظری راجع بتأمین اظهار نکرده گرفتن تأمین بسته بنظر مستنطق مرجوع‌الیه است واگر تأمینی نگرفته مستنطق تقاضا کننده می‌تواند پس‌از مراجعه باوراق

استنطاق تأمینی معین کرده و دستور اخذ آنرا بمستنطق متصدی تحقیق بدهد.

تبصره ـ مستنطق می‌تواند تقاضای تحقیقات یا گرفتن تأمین را بشرح ماده ۵۷ واین ماده از امین صلح یامامور صلحی نیز بکندکه تحقیقات یا گرفتن تأمین در حوزه او باید بعمل آید.

در مواردی که مستنطقین یك حوزه متعدد باشند ویکی از آنها بخواهد برای انجام کار مخصوصی بمحلی برای تحقیقات یا اقدامات دیگر برود هریك از مستنطقین دیگر می‌توانند در صورت موافقت مدعی‌العموم از آن مستنطق تقاضا نمایندکه در محل مزبور تحقیقاتی را که باید خود آنها بعمل آورندانجام دهد.

۳) دوماده ذیل تحت نمره ۵۹ الف و ۵۹ ب بعداز ماده ۵۹ اضافه میشود:

ماده ۵۹ الف ــ مدعی‌العموم قبل‌از اینکه تحقیق در جرمی را از مستنطق بخواهد یابجای اینکه جریان تحقیقات را بطور کلی بمستنطق تفویض نماید می‌تواند اجرای پاره تحقیقات یاهریك از اقدامات بخصوص مندرج درفصل پنجم را ازمستنطق تقاضا نماید در اینصورت مستنطق مکلف است فقط به‌تحقیقات یا اقدام مورد تقاضای مدعی‌العموم قناعت کرده و نتیجه را نزد مدعی‌العموم ارسال دارد بدون اینکه حق داشته باشد خارج از مورد تقاضا تحقیق یااقدامی بعمل آورده یادر اصل موضوع اظهار عقیده نماید.

ب ــ هرگاه متهمی در جنحه مشهود دستگیر شده باشد فوراً او را باصورت مجلس‌های تنظیم شده توسط مأمورین نظمیه یاامنیه نزد مدعی‌العموم محکمه بدایت بایدببرند ــ مدعی‌العموم ازاو تحقیقاتی راکه لازم‌بداند بعمل آورده و لدی‌الاقتضاء اورا بدون ادعانامه کتبی وبلافاصله برای محاکمه در جلسه محکمه حاضر خواهدکرد.

هرگاه محکمه جنحه تعطیل باشد مدعی‌العموم می‌تواند امردهدکه متهم را درتوقیف‌گاه نگاه دارند ومکلف است دراولین جلسه بعد متهم را در محکمه حاضر کرده وبرعلیه او کتباً یاشفاهاً اقامه دعوی کند.

هر گاه نزدیکترین جلسه محکمه نتواند زودتر از ۲۴ ساعت منعقد گردد مدعی‌العموم باید برای اخذ تأمین کافی از متهم موافق ماده ۱۲۹ بمستنطق رجوع کند درصورت لزوم ممکن است جلسه فوق‌العاده محکمه را تشکیل داد محکمه جنحه نسبت باینگونه متهمین همیشه خارج ازنوبت باید رسیدگی نماید دراین‌موارد مدعی العموم می‌تواند امر بدهد که بشهود قضیه شفاهاً اطلاع داده شود — در محکمه حاضر شوند درصورت عدم حضور مدعی‌العموم می‌تواند از محکمه تقاضای جلب شهود را بنماید.

محکمه مکلف است بمتهم اخطار نماید که اوحق دارد برای تدارک دفاع خود استمهال بکند و چنانچه متهم از این حق خود استفاده کند محکمه باو لااقل سه روز مهلت خواهد داد.

این اخطار محکمه و جواب متهم باید درحکم محکمه قید شود و عدم اخطار موجب نقض در دیوان عالی تمیز و مسئولیت انتظامی حاکم محکمه خواهد بود و نیز چنانچه محکمه درضمن رسیدگی در جلسه اول محتاج به تحقیقاتی بشود می‌تواند رسیدگی رابه یکی از نزدیکترین جلسات خود محول بدارد ولدی‌الاقتضاء متهم را باقید کفیل یا مطلقا مستخلص خواهد کرد.

هر گاه متهم تبرئه شود فوراً آزاد خواهد شد ولو آنکه ازحکم محکمه استیناف داده شود.

۴) ماده ۷۹ بطریق ذیل اصلاح می‌شود:

ماده ۷۹ _ در موقع تحقیقات اهل خبره مستنطق هر گاه لازم بداند شخصاً حاضر خواهد شد.

۵) ماده ۱۲۸و ۱۲۹ و۱۳۰ بطریق ذیل تغییر می‌یابد.

ماده ۱۲۸ _ کسانیکه تحت تعقیب جزائی هستند نباید ازحوزهٔ که مستنطق معین میکند بدون اجازه او خارج شوند — درموردی نیز که مدعی‌العموم بدون رجوع بمستنطق کسی‌را تعقیب میکند خارج شدن از حوزهٔ که مدعی

العموم معین خواهد کرد بدون اجازه او ممنوع است.

ماده ۱۲۹ ـ برای جلوگیری از فرار یا پنهان شدن متهم مستنطق می‌تواند قرار یکی از تأمینات ذیل را بدهد.

۱ ـ التزام عدم حرکت از محل اقامت (بدون اجازه مستنطق) و حاضر شدن برای استنطاق و محاکمه و اجراء حکم در مواقعیکه به متهم اخطارمیشود باقید وجه التزامی که متهم درصورت تخلف خواهد پرداخت. میزان وجه‌التزام را مستنطق معین خواهد کرد.

۲ ـ دادن کفیل.

۳ ـ دادن وثیقه وجه یامال دیگر (اعم‌از منقول یاغیر منقول).

٤ ـ توقیف احتیاطی.

ماده ۱۳۰ ـ تأمین باید بااهمیت جرم و شدت مجازات و دلائل و اسباب اتهام و احتمال فرار متهم و امحاء اثرات جرم وهمچنین سابقه متهم و چگونگی مزاج وسن و حیثیت او متناسب باشد.

٦) ماده ذیل تحت نمره ۱۳۰ مکرر بعد ازماده ۱۳۰ تصویب می‌شود:

ماده ۱۳۰ مکرر ـ در موارد ذیل توقیف متهم جائز است.

۱ ـ در جنایات مطلقا.

۲ ـ درامور جنحه وقتیکه متهم ولگرد بوده وکفیل یا وثیقه ندهد.

۳ ـ درهرموردیکه آزاد بودن متهم ممکن است موجب امحاء آثار و دلائل جرم شده ویا باعث مواضعه و تبانی باشهود و مطلعین واقعه‌گردیده یاسبب شود که شهود از ادای شهادت امتناع کنند.

و همچنین در موقعیکه بیم‌فرار یا پنهان شدن متهم باشد و بطریق دیگری نتوان از آن جلوگیری‌نمود.

۷) ماده ۱۳۱ بطریق ذیل اصلاح می‌شود.

ماده ۱۳۱ ـ کفالت شخصی پذیرفته می‌شود که اعتبار او برای پرداخت

وجه‌الکفاله محل تردید نباشد ـ تشخیص اینموضوع با کسی است که قرار اخذ کفیل میدهد ـ درصورت فرار متهم یاعدم دسترس باو در مواردیکه حضور شخص اواز طرف مستنطق یا محکمه یا مدعی‌العموم مقرر گردیده کفیل ملزم به پرداخت وجه الکفاله است.

۸) ماده ۱۳۵ بطریق ذیل تغییر میکند.

ماده ۱۳۵ ـ متهمی که در مورد او قرار کفیل یا وثیقه داده شده تا اجرای مفاد قرار درتوقیف مانده و پس‌از آن نیز مشمول ماده ۱۲۸ خواهدبود.

۹) ماده ذیل تحت نمره ۱۳٦ مکرر تصویب می‌شود.

ماده ۱۳٦ مکرر ـ هرگاه متهمی که وثیقه داده یادیگری بجای او وثیقه داده است در موعد مقرر حاضر نشود مدعی‌العموم امر خواهد داد که وثیقه بنفع دولت ضبط شود ـ این امر بکسیکه وثیقه را داده ابلاغ خواهد شد آن شخص می‌تواند تاده روز ازتاریخ ابلاغ بمحکمه ابتدائی که‌مدعی‌العموم در حوزه آن مأموریت دارد شکایت نماید. اگر متهمی که کفیل داده است در موعد مقرر حاضر نشود مدعی‌العموم یا مستنطق به‌کفیل اخطار خواهدکردکه درظرف پنجروز یامتهم راحاضر ویاوجه الکفاله را تأدیه کند والا وجه‌الکفاله بامر مدعی العموم از کفیل اخذ خواهد شد ـ کفیل درصورت عدم پرداخت بدستور مدعی العموم توقیف می‌شود.

مواردیرا که کفیل می‌تواند مدعی برائت خودگشته و بمحکمه رجوع‌کند وزارت عدلیه بموجب نظامنامه معین خواهدکرد.

وصول وجه التزام از متهم به‌ترتیبی است‌که برای وصول وجه الکفاله از کفیل مقرر شده.

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ (وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی راکه بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجراگذارده و پس‌از آزمایش آنها در عمل نواقصی راکه

در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نمـاید) علیهذا (قـانون اصلاح اصول محاکمات جزائی) مشتمل بریك ماده که‌در تاریخ دهم خردادماه یکهزار و سیصد ویازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

متمم اصلاح اصول محاکمات جزائی

مصوب ۱۲ مهر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول. دراصول محاکمات جزائی تغییرات ذیل داده میشود.

۱ ـ ماده ذیل تحت نمره ۱۸ مکرر بعداز ماده ۱۸ اضافه می‌شود.

ماده ۱۸ مکرر ـ مأمورین نظمیه مکلف هستند هرگونه تحقیقات مقدماتی راجع بجرائم راکه مدعی‌العموم یامستنطق بخواهد بعمل آورند.

۲ ـ ماده ۲۳ و ماده ۲٤ بطریق ذیل تغییر می‌یابد.

ماده ۲۳ ـ در موارد جرائم مشهوده مأمورین نظمیه مکلفندتاوقتیکه مدعی العموم یا مستنطق مداخله نکرده کلیه اقدامات لازمه رابرای جلوگیری از امحاء اثرات جرم وفرار متهم وهر تحقیقی‌راکه برای کشف جرم لازم بدانند بعمل آورند.

جرم در موارد ذیل مشهود محسوب است.

۱ ـ درصورتیکه جرم درمرئی و منظر مأمورین کشف جرائم واقع شده و یا بلافاصله مأمورین مزبور درمحل وقوع جرم حاضر شده ویا آثار جرم رافوراً پس‌از وقوع ملاحظه نمایند.

۲ ـ در صورتیکه دسته یا جماعتی که ناظر وقوع جرم بوده و یا خود مجنی‌علیه بلافاصله پس‌از وقوع جرم شخص معینی‌را مرتکب معرفی نماید.

۳ ـ اگر درموقعی نزدیك بزمان وقوع جرم علائم و آثار واضحه یا اسباب و دلائل جرم درتصرف متهم یافت شود یاتعلق اسباب و دلائل مزبور به متهم محرز شود.

٤ ـ وقتیکه متهم درزمان نزدیکی پس‌از وقوع جرم قصد فرار داشته یا درحال فرار یافوراً پس‌از آن دستگیر شود.

٥ ـ وقتیکه متهم ولگرد باشد.

علاوه برموارد مذکور درفوق در موردی نیز که صاحب‌خانه دخول‌مأمورین نظمیه را بخانه خود تقاضا کند و همچنین در موردی که درغیاب مستنطق یامدعی العموم می‌توان علائم و آثار جرم‌را معدوم نمود مأمورین مزبور قائم مقام مستنطق واقع شده اقدامات و تحقیقاتی را که فوریت‌دارد بعمل می آورند.

ماده ۲٤ ـ کمیسر نظمیه پس از اجرای تحقیقات و اقدامات فوری در امریکه مشمول ماده ۲۳ می‌باشد و همچنین اجرای تفتیشات محرمانه درموارد ماده ۲۱ نتیجه اقدامات خود را باطلاع مدعی‌العموم می‌رساند.

درصورتیکه مدعی‌العموم آن اقدامات را کامل نیافت می‌تواند تکمیل آنرا بخواهد در این موارد کمیسرهای نظمیه مکلفند بدستور مدعی‌العموم هرگونه تحقیقات و اقدامات قانونی برای کشف جرم بعمل آورند ولی کمیسرهای نظمیه متهم را بیش از بیست و چهار ساعت نمی‌توانند در توقیفگاه نگاهدارند وهرگاه توقیف اورا بیش‌از بیست وچهار ساعت برای تعقیب تحقیقات لازم بدانند فوراً بمدعی العموم اطلاع میدهند در اینصورت مدعی‌العموم لدی‌الاقتضاء توقیف او را از مستنطق میخواهد و تعقیب تحقیقات را به کمیسر دستور میدهد. در اخذ سایر تأمینات نیز کمیسرهای نظمیه نمی‌توانند مستقلاً اقدام نمایند و هر وقت لازم بدانند باید بمدعی‌العموم مراجعه نمایند.

همچنین اجراء تفتیش در منازل و جلب اشخاص درغیر از موارد مذکور در ماده ۲۳ باید با اجازه مخصوص مدعی العموم باشد و لواینکه اجرای تحقیقات بطور کلی ازطرف مدعی‌العموم بکمیسر نظمیه رجوع شده باشد.

۳ — ماده ۲۷ نسخ وماده ذیل بجای آن تصویب می‌شود.

ماده ۲۷ — قواعد مقرره دراین فصل راجع بکمیسرهای نظمیه شامل مأمورینی که برحسب مقررات اداری قائم مقام کمیسرهای نظمیه باشند نیز خواهد بود.

٤ — مواد ۲۸ و۲۹ و۳۰ و۳۱ و۳۲ نسخ وماده ذیل تصویب می‌شود.

(فصل سوم - درتکالیف صاحبمنصبان ومأمورین امنیه)

ماده ۲۸ — کلیه وظائفی که بموجب فصل دوم برای کمیسرهای نظمیه مقرر است شامل صاحبمنصبان و مأمورین امنیه نیز خواهد بود.

٥ — ماده ۳۳ نسخ وماده ذیل بجای آن تصویب می‌شود:

ماده ۳۳ — مدعی‌العموم در اموریکه بمستنطق ارجاع می‌شود حق نظارت و دادن تعلیمات لازمه را خواهد داشت.

٦ — ماده ذیل به‌نمره ٥۹ مکرر بعداز ماده ٥۹ اضافه می‌شود.

ماده ٥۹ مکرر — در مورد جرمهای مشروح ذیل محکمه ابتدائی می‌تواند بتقاضای مدعی‌العموم قبل‌از تشکیل جلسه محاکمه وبرطبق زمینه رائی که مدعی‌العموم تهیه می‌نماید حکم مجازات متهم را درحدود مجازاتی که قانوناً برای جرم منتسب باو مقرر است بدهد ولی‌درهرحال مجازات‌مزبور نباید ازسه‌ماه حبس تجاوز کند مگر درمورد سرقتهای مذکور درمواد ۲۲٦ و۲۲۷ و جرم مذکور درماده ۲۳۰ قانون مجازات عمومی که مدت حبس ممکن است تاششماه معین گردد — اینگونه احکام محکمه ابتدائی در امور جزائی موسوم بامرنامه خواهد بود.

درتقاضای صدور امرنامه مدعی‌العموم باید مقدار مجازات را صریحاً معین نماید و محکمه ابتدائی هرگاه تقاضارا بموقع به‌بیند آنرا امضاء خواهد کرد — در مواردی که محکمه ابتدائی ملاحظه نماید که تعیین مجازات بموجب امرنامه موقعیت ندارد امر به‌تشکیل جلسه محاکمه میدهد. و همچنین است درصورتیکه حاکم ابتدائی با مجازاتی که مدعی‌العموم پیشنهاد کرده موافق نباشد و مدعی العموم نیز درمیزان مجازات بانظر حاکم مزبور موافقت نکند.

جرمهای مذکورهٔ فوق ازاین قرار است.

۱ — جنحه‌هائی که‌حد اکثر مجازات حبسی آن مطابق قانون بیش ازسه ماه حبس نیست اعم از اینکه قانون برای آن جرمها مجازات نقدی نیز معین کرده باشد یانه.

۲ — جنحه‌هائی که مجازات آن منحصر بجزای نقدی است.

۳ — جرح یاضربی که درقانون بیش ازششماه حبس تأدیبی برای‌آن‌مقرر نشده.

٤ — سرقت‌های مذکور در مواد ۲۲٦ و۲۲۷ قانون مجازات عمومی.

٥ — شروع بسرقت‌هائی که قانوناً جنحه محسوب است (ماده ۲۲۹ قانون مجازات عمومی)

٦ — مخفی کردن اشیاء مسروقه (ماده ۲۳۰ قانون مجازات عمومی).

۷ — جرمهائی که بموجب مواد ۲٤۳ و۲٦۲ قانون مجازات عمومی پیش بینی شده.

امرنامه باید علاوه برتعیین مقدار مجازات و هویت کامل متهم حاوی‌نکات ذیل باشد:

شرح عملی که مستلزم مجازات شده — قانونی که مدرك مجازات است — دلائل ارتکاب جرم — تصریح باینکه امرنامه چنانچه متهم ده‌روز بعداز ابلاغ آن بدفتر محکمه ابتدائی اعتراض ندهد قطعی و لازم‌الاجرا است.

متهم می‌تواند قبل از انقضای موعد مزبور از حق اعتراض خود کتباً

صرف‌نظر کرده و تسلیم خودرا بمجازات مقرره در امرنامه اظهار نماید هرگاه در موعد مقرر نسبت بامرنامه اعتراض نشود امرنامه دارای تمام اثرات حکم قطعی لازم الاجرا خواهد بود.

درصورتیکه متهم درموعد مقرر اعتراض کرده باشد محکمه برای‌رسیدگی باعتراض تعیین جلسه خواهد نمود مگر اینکه قبل‌از تشکیل جلسه مدعی‌العموم (درمواردیکه قانون اجازه میدهد) ازتعقیب صرف نظر نموده ویا متهم‌اعتراض خود را مسترد بدارد.

محکمه پس‌از رسیدگی باعتراض می‌تواند مجازاتی را که در امرنامه معین شده تخفیف یاتشدید نماید یادرصورت عدم ثبوت تقصیر متهم را تبرئه کند.

هرگاه معترض بدون عذر موجه در جلسه حاضر نشود و وکیل نیز نفرستد محکمه غیاباً رسیدگی‌کرده وحکم خواهد داد — این حکم غیابی قابل اعتراض نبوده ولی می‌توان از آن استیناف داد.

۷ — تبصره ذیل به آخر ماده ۱۲۵ اضافه می‌شود.

تبصره ـ مستنطق در ضمن تعیین هویت متهم قبل از اینکه مشارالیه مسکن خود را معرفی نماید باو خاطر نشان خواهدکرد محل اقامتی راکه معین‌کند محل اقامت قانونی او شناخته شده و احضار نامه‌ها بمحل مزبور ابلاغ‌گردیده و آن ابلاغ ابلاغ قانونی محسوب خواهد شد. واگر بخواهد محل اقامت‌خود را تغییر دهد باید بیست و چهار ساعت قبل مستنطق را کتباً از تغییر منزل مستحضر نموده و مسکن جدید خود را بطور وضوح که بتوان پیدا نمود تعیین نماید — هرگاه متهم مسکن خودرا تغییر داد ولی مستنطق را مطلع نکرد هر ابلاغی‌که بمسکن سابق او بشود معتبر محسوب است. واگر تغییر مسکن را اطلاع داد ولی آدرس او واضح و روشن نبود بطوریکه بتوان اوراق را ابلاغ نمود اوراق مدت یکهفته در دفتر محکمه الصاق شده واین الصاق بمنزله ابلاغ قانونی محسوب خواهد شد.

۸ — ماده ۱۶۶ و ماده ۱۸۵ بطریق ذیل تغییر می‌یابند:

ماده ۱۶۶ _ پس‌از آنکه دوسیه تحقیقات و استنطاقات با تقاضانامه مدعی‌العموم بمستنطق اعاده داده شد مشارالیه در صورتیکه با عقیده مدعی‌العموم راجع به‌تقصیر متهم موافق باشد دوسیه تحقیقات را بمحکمه‌ای که‌صلاحیت رسیدگی دارد ارسال می‌نماید.

ماده ۱۸۵ _ رسیدگی بخلاف و جنحه‌های کوچك از وظایف‌محاکم صلحیه و رسیدگی بجنحه‌های بزرگ از خصایص محکمه ابتدائی و رسیدگی به جنایات بامحکمه جنائی است.

محکمه جنائی در مورد رسیدگی بجنایاتی که مجازات قانونی آن حبس دائم یااعدام‌است مرکب ازپنج‌نفرودرمورد سایر جنایات مرکب ازسه‌نفر خواهد بود.

۹ — ماده ۱۸۶ نسخ می‌شود.

۱۰ — ماده ذیل تحت نمره ۲۰۸ مکرر بعداز ماده ۲۰۸ اضافه می‌شود

ماده ۲۰۸ مکرر — درنقاطیکه محکمه ابتدائی در مقر محکمه صلح نباشد وزارت عدلیه مجاز است محاکمه در امور جنحه را بمحکمه صلح واگذار نماید در این صورت محکمه صلح ازحیث جریان محاکمه و صدور حکم تابع مقررات محکمه جنحه میباشد و وظیفه مدعی‌العموم را در این موارد کمیسر پلیس و چنانچه درمقر محکمه صلح نظمیه نباشد نایب‌الحکومه محل یا مدیردفتر صلحیه بتعیین وزارت عدلیه انجام خواهد داد.

مرجع استینافی احکام و قرارهای محکمه‌صلح‌دراین‌مواردمحکمه‌استیناف‌است

۱۱ — ماده ۳۲۹ — بطریق ذیل تغییر می‌یابد.

ماده ۳۲۹ _ تحقیقات و رسیدگی محکمه بدینطریق بعمل می‌آید بدواً ادعانامه مدعی‌العموم واگر اقامه دعوی ازطرف مدعی خصوصی شده‌عرضحال او خوانده می‌شود بعد رئیس محکمه ازمتهم می‌پرسد که اقرار بجرم منتسب‌بخود دارد یانه درصورت اقرار هرگاه اقرار متهم صریح بوده و موجب شك و شبهه

یاتردیدی نباشد محکمه بطوریکه درماده بعد مذکور است اقدام‌میکندو درصورت انکار یا وجود تردید در اقرار شروع به‌تحقیقات شده و شهودی که محکمه استماع شهادت آنانرا لازم میداند شهادت خود را داده وبعد به آلات تحقیقیه رسیدگی می‌شود.

تبصرهـ هرشاهدی که در جلسه محاکمه حاضر بوده ویکی از اصحاب دعوا استماع شهادت اورا تقاضا کند محکمه مکلف بقبول آن تقاضا است.

۱۲ ـ مواد ذیل تحت نمره ۳۲۹ الف و ۳۲۹ ب بعداز ماده ۳۲۹ تصویب می‌شود.

ماده ۳۲۹ الف ـ هرگاه حضور شاهد یااهل خبره در جلسه محکمه برای یکمدت مدید یاغیر معلوم یا بواسطه علت مزاج یاسایر موانع غیرقابل رفع مقدور نباشد محکمه می‌تواند استماع شاهد یااهل‌خبره را بوسیله یکی از اعضاء خود یاعضو علی‌البدل یامدیر دفتر یاحاکم محکمه یاهر مأمور قضائی دیگر مقیم محل اقامت شاهد ویا اهل خبره مقرر بدارد یااینکه یکی از اعضاء محکمه را مأمور کند که درخارج ازجلسه محاکمه استماع شهادت کند ـ استماع‌شهادت شهود یا اطلاعات اهل خبره در مواردیکه مقتضی التزام باشد باقید التزام بعمل خواهد آمد این ترتیب در مواردی‌نیز که حضور شاهد یااهل خبره در محکمه بواسطه بعد مسافت مشکل باشد معمول خواهد شد.

ماده ۳۲۹ ب ـ وقت جلسه‌ای که برای استماع شهادت یا اطلاعات اهل خبره بترتیب ماده قبل معین می‌شود باید قبلاً باطلاع مدعی‌العمومی و متهم و وکیل مدافع او و مدعی خصوصی برسد مگر اینکه اطلاع دادن به آنهابواسطه بیم تأخیر میسر نباشد. درهرحال حضور آنها درموقع استماع شهادت یااطلاعات اهل خبره در این موارد ضروری نخواهد بود ولی حق خواهند داشت صورت مجاسی که از اداء شهادت شهود یااطلاعات اهل خبره باین ترتیب تنظیم شده است قبل از جلسه رسیدگی باصل اتهام ملاحظه نمایند هرگاه متهم آزاد نباشد

و محکمه که باتهام او رسیدگی میکند استماع شهادت شهود یا اطلاعات اهل خبره را مطابق ماده قبل مقرر بدارد متهم مزبور فقط در جلساتیکه برای استماع شهادت یا اطلاعات مزبوره درمحل توقیف او تشکیل شود حق حضور خواهد داشت.

۱۳ -- ماده ۳٤۸ -- بطریق ذیل اصلاح می‌شود.

ماده ۳٤۸ - تشدید مجازات محکوم علیه یا تعیین مجازات برای متهمی که درمحکمه جنحه‌برائت‌حاصل کرده است جائزنخواهد بودمگر در موردی که مدعی‌العموم بدایت یا مدعی‌العموم استیناف تقاضای استیناف کرده باشند خواه اصلاً و خواه تبعاً.

۱٤ -- ماده ۳٤۹ -- نسخ و ماده ذیل بجای آن تصویب می‌شود.

ماده ۳٤۹ رسیدگی استینافی باحکام و قرارهای جزائی محکمه ابتدائی ازخصائص محکمه استینافی است که محکمه ابتدائی در حوزه آن واقع است عرضحال استینافی باید درموعد قانونی بدفتر محکمه جنحه که حکم داده یا دفتر استینافی که مرجع است ویا درمورد اشخاصی که درتوقیف هستند بدفتر محبس یاتوقیف‌گاهی که آن اشخاص در آنجا توقیف‌اند تسلیم گردد -- هریك از این دفاتر مکلفند تاریخ تسلیم عرضحال را بلافاصله در روی آن قید کرده و رسید بدهند.

۱٥ -- ماده ۳٥۱ نسخ وماده ذیل بجای آن تصویب می‌شود.

ماده ۳٥۱ - اشخاص مفصله ذیل حق تقاضای استیناف دارند.

۱ -- متهم.

۲ -- اشخاصیکه محکوم بتأدیه ضرر و زیان مدعی خصوصی شده‌اند.

۳ -- مدعی العموم بدایت.

٤ -- مدعی خصوصی از حیث ضرر و زیان.

مدت استیناف ده روز است واین مدت دراحکام حضوری از تاریخ اعلام

حکم ودر احکام غیابی از تاریخ انقضاء مدت اعتراض شروع می‌شود.

درهرموردی که یکی‌از اشخاص فوق‌عرضحال‌استیناف دهدهریك‌ازاصحاب دعوی نیز میتوانند در ظرف یك مهلت اضافی ده روزه که از تاریخ تقدیم عرضحال مزبورشروع‌خواهدشد تقاضای‌استیناف کند واین‌استیناف تبعی نامیده می‌شود. علاوه‌براشخاص‌فوق مدعی‌العموم استیناف‌نیز میتواند تقاضای‌استیناف نماید واین حق‌مادام‌که اعلان ختم محاکمه در محکمه استیناف داده نشده است برای مدعی العموم استیناف باقی است واگر هیچیك از اشخاص مذکور فوق درمدت مقرره استیناف نداده باشند مدعی‌العموم استیناف فقط تایکماه از تاریخ اعلام‌حکم در محکمه جنحه حق تقاضای استیناف خواهد داشت.

۱۶ – ماده ۴۳۲ نسخ وماده ذیل بجای آن تصویب می‌شود.

ماده ۴۳۲ ـ اشخاص ذیل حق تقاضای تمیز دارند.

۱ – محکوم علیه جزائی و اشخاصی که محکوم به‌تأدیه ضرر و زیان مدعی خصوصی شده‌اند.

۲ ـ مدعی‌العموم استیناف

۳ ـ مدعی العموم بدایت نسبت باحکام محکمه جنحه که استینافاً صادر شده.

۴ – مدعی خصوصی ازحیث ضرر و زیان.

در هر موردی که یکی از اشخاص مذکور فوق عرضحال تمیز دهدهریك دیگر از اصحاب دعوی نیز می‌توانند درظرف یك مهلت اضافی ده روزه که از تاریخ تقدیم عرضحال مزبور شروع می‌شود تبعاً تقاضای تمیز کند.

هرگاه هیچیك از اشخاص مذکور فوق تقاضای تمیزنکرده باشند مدعی العموم تمیز فقط تایکماه ازتاریخ اعلام حکم درمحکمه حاکمه حق‌تقاضای تمیز خواهد داشت.

در صورتی که یکی از اشخاص مذکور فوق تقاضای تمیزنمایدمدعی‌العموم تمیز هم می‌تواند درضمن اظهار عقیده راجع بحکم ممیزعنه تقاضای تمیز نماید و

دراین مورد ابلاغ این تقاضا بسایر اطراف دعوی لازم نخواهد بود.

۱۷ — ماده ۴۳۳ نسخ می‌شود.

۱۸ — ماده ۴۳۴ — بطریق ذیل اصلاح میشود

ماده ۴۳۴ — علاوه برحق تقاضای تمیزی که بموجب ماده ۴۳۲ برای مدعی‌العموم تمیز مقرر است مدعی العموم مزبور می‌تواند در موارد نقض قوانین نسبت باحکام وقرارهای مخالف قانون بطوریکه درماده ۴۶۴ و ماده ۴۶۵ مقرر است تقاضای تمیز کند.

۱۹ — ماده ۴۳۸ بطریق ذیل اصلاح می‌شود.

ماده ۴۳۸ — مدت استدعای تمیز ده روز است و ابتدای آن در احکام حضوری از تاریخ اعلام حکم ودر احکام غیابی ازتاریخ انقضاء مدت اعتراض محسوب می‌شود.

۲۰ — ماده ۴۴۱ نسخ وماده ذیل بجای آن تصویب می‌شود.

ماده ۴۴۱ — عرضحال تمیزی باید در موعد قانونی بدفتر دیوانعالی تمیز یادفتر محکمه استینافی که ازحکم آن استدعای‌تمیزمیشود یا دفتر محکمه‌بدایتی که حکم بدوی‌را صادرکرده ویا درمورد اشخاصی که در توقیف هستند بدفتر محبس یا توقیفگاهی که آن‌اشخاص‌در آنجا توقیف‌اندداده‌شود. — هریک‌ازاین دفاترمکلفند تاریخ تسلیم عرضحال را بلافاصله در روی آن قیدکرده و رسید بدهند.

ماده دوم ـ مواد ذیل بعنوان مواد الحاقیه باصول محاکمات جزائی اضافه می‌شود.

ماده ۱ — اقامه دعوی جزائی ازطرف مدعی‌العموم محکمه را در حدود صلاحیت خود مکلف برسیدگی و صدور حکم بکلیه جرمهائی میکند که بموجب محتویات دوسیه متهم مظنون بارتکاب آن است ولواینکه تمام آن جرمها در ادعانامه قید نشده باشد مگر در صورتیکه بعضی از آنها را مدعی العموم در ادعانامه خود ویا قبل از صدور حکم صریحاً استثناء کند. در مورد این‌ماده‌هرگاه

محکمه نسبت بتمام یابعضی از جرمها تحقیقات را ناقص دید آنرا تکمیل کرده یاامر به‌تکمیل آن میدهد.

ماده ۲ _ اگر شخصی مرتکب چند عمل شده‌که هریك از آنها مطابق قانون جرم باشد محکمه برای هریك از آن اعمال حکم مجازات‌علیحده صادر خواهدکرد ولواینکه مجموع آن اعمال بموجب قانون جرم خاصی شناخته شده یابعضی از آنها مقدمه دیگری باشد.

درصورتیکه فردفرد اعمال ارتکابیه جرم بوده بدون اینکه مجموع آنها در قانون عنوان جرم خاصی داشته باشد محکمه باید برای هریك حداکثر مجازات مقرر را معین نماید.

در صورتیکه فرد فرد آن اعمال جرم بوده ومجموع آنها نیز در قانون عنوان جرم خاصی داشته باشد محکمه باید برای هریك از آن اعمال مجازات علیحده تعیین کرده و برای مجموع نیز مجازات قانونی‌را مورد حکم قراردهد.

درهریك از موارد فوق فقط مجازات اشد بموقع اجراگذارده می‌شود.

ماده ۳ _ درهریك از موارد مذکور در ماده فوق اگرحکم محکمه نسبت به‌یك یاچند جرم در دیوان تمیز نقض و نسبت بیك یاچند جرم دیگر ابرام شود مدعی‌العموم‌دیوان‌تمیز میتواندباموافقت هیئت حاکمه دیوان‌مزبورارجاع‌برای رسیدگی مجدد را موقوف دارد دراین صورت مجازات اشدی‌که مورد ابرام بوده است بموقع اجراگذارده خواهد شد.

مدعی العموم تمیز هرگاه نظر بترك تعقیب دارد باید درظرف ده روز از تاریخ صدورحکم نظرخودرا به‌هیئت مذکور پیشنهاد نماید ودراین‌مورد بتقاضای مدعی العموم خارج از نوبت رسیدگی خواهد شد.

ماده سوم ـ مواد ۳۲ و۳۳ قانون مجازات عمومی نسخ می‌شود.

ماده چهارم ـ ماده پنجم قانون راجع بمحاکمات جنائی مصوب اول آذرماه ۱۳۰۹ نسخ وماده ذیل بجای آن تصویب می‌شود.

ماده پنجم ـ پس‌از تکمیل تحقیقات و همچنین در مواردی که محکمه‌از ابتداء باوجود مشاهده نقص ایراد مرور زمان ویا ایرادات دیگری را وارد دیده ویا خود متوجه آن شده و ادامه رسیدگی‌را بی‌مورد بداند ویا درصورتیکه تحقیقات از اول کامل بوده است قرار مقتضی صادر خواهد نمود.

قرار محکمه فقط درصورتی که راجع بحصول مرورزمان یاعدم صلاحیت محکمه یاهرجهت دیگری که موجب عدم تعقیب و محاکمه متهم باشد قابل تمیز است.

قرار محکمه باید درظرف بیست و چهار ساعت بمدعی‌العموم استیناف یا قائم مقام او اعلام یاابلاغ شود.

مهلت تمیز نسبت بمدعی العموم اگر قرار اعلام شده از تاریخ اعلام و الا از تاریخ ابلاغ شروع می‌شود.

ماده پنجم ـ ماده ذیل بعنوان ماده الحاقیه بقانون اصول تشکیلات اضافه می‌شود.

ماده الحاقیه ـ برای رسیدگی استینافی باحکام و قرارهای حقوقی و جزائی محاکم ابتدائی محکمه استیناف ممکن است ازدو نفر تشکیل شود و رأی آندو نفر درصورت اتفاق مناط اعتبار خواهدبود ودرهر موردی که‌بین آن‌دونفر اختلاف نظر حاصل شود یکنفر دیگر از اعضاء استیناف به‌تعیین رئیس کل استیناف‌برای مشاوره و رأی درموضوع مورد اختلاف ضمیمه خواهد شد دراین صورت رأی اکثریت قاطع است.

در صورت نقض حکم محکمه استیناف دیوان تمیز رسیدگی مجدد را بشعبه دیگر همان محکمه یامحکمه استیناف حوزه دیگر ارجاع میکند.

ماده ششم ـ این قانون از اول آبان‌ماه ۱۳۱۱ بموقع اجراگذارده می‌شود.

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ (وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی‌راکه بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس‌از تصویب کمیسیون

قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس‌از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون متمم‌اصلاح اصول محاکمات‌جزائی) مشتمل برشش ماده که‌درتاریخ‌دوازدهم‌مهرماه یکهزار وسیصد ویازده شمسی‌بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای‌ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی — دادگر

قانون

متمم قانون مالیات خالصجات انتقالی

مصوب ۵ اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - از صاحبان خالصجات انتقالی که تا تاریخ اجرای اینقانون هیچ یك از اقساط باز خرید منال دیوانی ملك متصرفی خود را مطابق اقساط معینه در قانون نپرداخته باشند ازتاریخ تصویب قانون ۲۰ اسفندماه ۱۳۰۶ منال خالصگی مطابق آنچه که درماده ۳ قانون مزبور مقرر شده مأخوذ می‌شود.

ماده دوم - در مورد خالصجات انتقالی که تا تاریخ اجرای این قانون تمام اقساط بازخرید منال ملك پرداخته نشده است نسبت باآن قسمتی ازملك که منال خالصگی آن بازخرید و قسط پرداخته شده مالیات ملك اربابی ونسبت به‌آن قسمتی که قسط پرداخته نشده منال خالصه انتقالی مطابق ماده ۳ قانون ۲۰ اسفندماه ۱۳۰۶ مأخوذ خواهد شد.

ماده سوم - نسبت بخالصجات انتقالی که تا آخر سال ۱۳۱۰معامله بازخرید بعمل نیاید و اقساط کلاً پرداخته نشود مزایای قانون ۲۰ اسفندماه ۱۳۰۶ از حیث پرداخت باقساط زائل شده وباز خرید آنها فقط در صورتی ممکن

است که تمام قیمت باز خرید یکمرتبه پرداخته شود. مگر در مورد خالصجات انتقالی که تااول دیماه ۱۳۰۹ ازطرف دولت در ممیزی آنها اقدام نشده است ویا املاکی که خالصه انتقالی بودن آنها بین دولت و افراد متنازعفیه بوده و اعتراض کتبی بر خالصگی تا آخر سال ۱۳۰۹ بوزارت مالیه داده شده و منتظر رسیدگی است صاحبان املاك مزبوره درمورد اول بعد ازتعیین مالیاتاربابی آنها مطابق قانون ۱۲ آبان ۱۳۰۹ ودر مورد ثانی پس از قطع دعوی و صدور حکم برخالصگی می‌توانند تاآخر سال ۱۳۱۱ قیمت بازخرید را در دوقسط متساوی سالیانه بپردازند ولی معذلك مقررات ماده اول و دوم اینقانون در باره آنها مجری خواهد بود.

ماده‌چهارم ـ قیمت بازخرید خالصگی خالصجات انتقالی ولایت رضائیه و سلماس درظرف دوسال ۱۳۱۰ و۱۳۱۱ بدوقسط متساوی مأخوذ ومقررات ماده ۱ و۲ این‌قانون از انقضاء مدت دوسال شامل خالصجات انتقالی این دو ولایت خواهد بود.

ماده پنجم ـ این قانون از اول تیرماه ۱۳۱۰ مجری و وزارت‌مالیه‌مأمور اجرای آن خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است درجلسه پنجم اردی‌بهشت‌ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بمستغلات انتقالی

مصوب ٦ مهرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ بوزارت مالیه اجازه داده می‌شود از تاریخ تصویب اینقانون

تمام منال خالصگی مستغلات انتقالی را از قرار تومانی ده تومان به متصرفین فروخته قیمت آن را ازتاریخ اجرای این قانون درظرف دوسال به اقساط متساوی دریافت نماید نسبت باختلاف حاصله بین دولت و متصرفین در مورد مستغلات مسبوق بخالصگی مواد قانون مالیات خالصجات انتقالی مصوب شب ۲۰ اسفند ۱۳۰٦ باستثناء ماده ۳ عمل خواهد شد.

تبصره ـ مأخذ بازخرید مستغلات انتقالی که منال جزء جمعی آنها مشخص نیست یا مستغلاتی که منال جزء جمعی آنها کمتر ازصدی پنج مالیات مستغلات شهری است همان مالیات صدی پنج مستغلات شهری خواهد بود.

این قانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه ششم مهرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به بقایای مالیاتی

مصوب ۱٤ دیماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول ـ وزارت مالیه مکلف است بقایای مالیاتی املاك مزروعی و باغات و طواحین و ایلات و مستغلات سنوات قبل‌از ۱۳۰۲ را باستثناء سه فقره که در ذیل این‌ماده ذکر شده از دفاتر مالیاتی دولتی حذف و مدیونین را از پرداخت آن معاف نماید.

بقایای مؤدیانی که مالیات سالیانه آنها از بیست تومان تجاوز نمی‌نماید تا آخر ۱۳۰٤ معاف واز دفاتر مالیاتی حذف خواهد شد.

موارد سه‌گانه مستثنی ازقرار ذیل است:

ا) مالیاتهائی که ابواب جمعی اشخاص بوده ومحاسبه خود را تصفیه نموده‌اند.

ب) مالیاتهائی که اشخاص در مقابل آن دعوی مطالباتی داشته و تاکنون محاسبه آنها خاتمه نیافته.

ج) بقایائیکه بموجب قراردادهای مخصوص منعقده بین ادارات مالیه و مؤدیان ترتیب تصفیه و استهلاك آن داده‌شده.

استثناء فوق شامل بقایای مالیاتی قبل‌از ۱۲۹۰ شمسی که بطور کلی و بلااستثناء معاف میشود نخواهد بود.

ماده دوم. مؤدیان مخیرند بقایای از سال ۱۳۰۲ بایظرف املاك اربابی را تاسالی که ممیزی ملك آنها اجرا شده مطابق مالیات معمولی سابق یا از مأخذ نتیجه ممیزی قانونی تصفیه نمایند.

ماده سوم. بقایای جنسی هر سنه بنرخ متوسط سه ماهه محلی خرمن همان سنه مسعراً دریافت می‌شود ودر صورتیکه نرخ مزبور از نرخی که کمیسیون در تبدیل مالیات جنسی بنقد تشخیص داده بیشتر باشد بنرخ مشخصه کمیسیون تنزل داده خواهد شد ودر نقاطی که نرخ کمیسیون ازنظر احتیاج ارزاقی تعیین نشده باشد حداکثر تسعیر نرخ آزاد متوسط پنجسال بدون آفت قبل‌از ۱۳۱۰ که کمیسیونی مطابق ترتیب منظور در قانون معین نماید خواهد بود.

ماده چهارم. بقایای مالیاتی املاك مخروبه و شکسته که کسر و شکست ملك مورد تصدیق وزارت مالیه واقع باشد از مأخذ مالیات نتیجه ممیزی قانونی تصفیه و بقایای جنسی این قبیل املاك بنرخ روز پرداخت مسعراً مأخوذ خواهدشد

ماده پنجم. بقایای مالیاتی درهر سنه معادل یك برابر مالیات جاری همان سال از قرار اقساط مقرره درقانون متمم ممیزی وصول می‌شود واز حیث جرائم تأخیر تابع مقررات قانون مزبور خواهد بود.

طریقه وصول بقایا از مستنکفین برطبق مقرراتی خواهد بود که قانون متمم

ممیزی برای وصول مالیات جاری مقرر داشته است.

ماده ششم - مالکین خالصجات انتقالی مکلفند بقایای سنواتی املاک خالصه انتقالی را از سال ۱۳۰۲ لغایت ۱۳۰٦ بقرار جمع معمولی سابق یاصدی پنجاه عایدات خالص مالکانه که در نتیجه ممیزی قانونی تشخیص داده شده بپردازند واقساط بقایا درهرسال معادل صدی پنجاه عایدات خالص مالکانه اخذ می‌شود و املاك مزبور از سنه ۱۳۰۷ به‌بعد تابع مقررات قانون خالصجات انتقالی مصوب ۲۰ اسفندماه ۱۳۰٦ و قانون متمم آن مصوب پنجم اردی‌بهشت‌ماه ۱۳۱۰ خواهد بود ومأخذ تسعیر بقایای جنسی خالصجات انتقالی درقسمت املاك کسر و شکست دار مطابق ماده ٤ و در غیر آن برطبق ماده ۳ خواهد بود.

بقایای بعد از سنه ۱۳۰۷ املاکی که در نتیجه رأی حکمیت مطابق قانون خالصجات انتقالی اربابی شده یا وزارت مالیه در نتیجه رسیدگی تصدیق به اربابی بودن آنها را نموده یا مینماید مطابق مالیات املاك اربابی محسوب واخذ خواهد شد.

ماده هفتم - بقایای مالیاتی (اعم از اربابی و خالصه انتقالی) املاکی که بعداز تصویب این‌قانون نقل و انتقال می‌شود از عایدات مالکانه دریافت خواهد شد ولی بقایای املاکی که قبل از این قانون نقل و انتقال شده باشد برعهده مالکی خواهد بودکه درموقع خود مالیات را نپرداخته است.

ماده هشتم - بقایای سنواتی افراد ایل تاآخر ۱۳۰۱ به‌تخفیف منظور خواهد شد.

نسبت به بقایای از سنه ۱۳۰۲ ببعد ایلات و همچنین نسبت به بدهی صاحب جمعان ایلات و املاك اعم از بقایای قبل یابعد از ۱۳۰۲ وزارت مالیه مجاز است باملاحظه وضعیت افراد ایل و صاحب‌جمعان رعایت مقتضی را از حیث اعطاء تخفیف وامهال بعمل آورده محاسبه سنواتی را تصفیه نماید.

ماده نهم - وزارت مالیه مجاز است بقایای سنواتی اشخاصی‌را که در

مقابل بدهی خود دعوی مطالباتی از دولت دارند پس از رسیدگی و تصدیق صحت آن معادل مطالبات آنها ازبدهی که دارند کسر وبقیه‌را بارعایت مواد این قانون وصول و محاسبه آنهارا تصفیه نماید.

ماده دهم - چنانچه مالیات جزو جمعی و منال خالصگی املاکی که قسمتی از مالیات سنوات ماضیه آنها پرداخت شده است‌و درنتیجه اجرای این قانون مأخذ بدهی آنها در سنوات ماضیه تنزل نماید ولی مبلغ و مقدار پرداخت شده از مالیات و منال جزو جمعی سابق تجاوز ننماید محاسبه بقایای آن سنوات تصفیه شده محسوب خواهد شد.

ماده یازدهم - کلیه بدهی زارعین و رعایای خالصجات دولتی که در دهات خالصه ساکن بوده یامشغول زراعت هستند ازبابت بذر و مساعده و مال‌الاجاره‌های نقدی و جنسی که مربوط به‌سنوات تا آخر ۱۳۰۴ باشد معاف واز سال ۱۳۰۵ ببعد وزارت مالیه مجاز است باملاحظه وضعیت و استطاعت آنها رعایتهای مقتضی را منظور و محاسبه سنواتی را بطوریکه صلاح بداند تصفیه کند.

بقایای جنسی زارعین مطابق ماده سوم این قانون مسعراً مأخوذخواهد شد.

ماده دوازدهم - مالیات املاك کسر و شکست دارکه قبل از ممیزی قانونی از طرف وزارت مالیه بازدید شده درصورتیکه مأخذ مالیات ممیزی قانونی بیشتر از بازدید وزارت مالیه باشد بقایای این قبیل املاك در آنچه مربوط بقبل ازممیزی است از مأخذ بازدید تصدیق شده وزارت مالیه تصفیه می‌شود.

این قانون‌که مشتمل بر دوازده ماده است در جلسه چهاردهم دیماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی — دادگر

قانون

راجع به تخفیف قیمت باندرل تریاك

مصوب ۱٤ اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ بوزارت مالیه اجازه داده می‌شود درهریك از ایالات و ولایات که صلاح بداند موقتاً از قیمت باندرل معینه در ماده ۷ قانون انحصار دولتی تریاك مصوبه ۲٦ تیر ۱۳۰۷ مبلغی که در هر مثقال از دو قران تجاوز ننماید تخفیف بدهد.

این تخفیف تأثیری درمیزان جزای نقدی که‌تاکنون برقاچاق تریاك و مشتقات آن تعلق میگرفته نخواهد داشت.

تبصره ۱ - حمل تریاك با باندرل از ولایتی که مورد تخفیف واقع شده بولایتی که مورد تخفیف نبوده یااز حیث میزان تخفیف مختلف است ممنوع ودر صورت کشف درحکم قاچاق خواهد بود.

تبصره ۲ ـ قانون ۱۳ آبان ماه ۱۳۰۹ راجع به‌حق کاشفین اجناس قاچاق انحصاری شامل قاچاق تریاك که قانون مخصوصی دارد (قانون ۳ آذر ۱۳۰۸) نخواهد بود وزارت مالیه مجاز است علاوه برسهمی که برای کاشفین و مخبرین قاچاق تریاك در قانون مزبور (۳ آذر ۱۳۰۸) مقرر است یك‌عشر از جرائم را نیز جهت مخارج کشف و بدست آوردن جنس قاچاق و جایزه سایر عمالی که در این امور دخالت مؤثر دارند بر طبق نظامنامه مخصوص وزارتی که تنظیم خواهد شد بپردازد و عایدات خالص حاصله رابه عایدات دولت منظور دارد.

تبصره ۳ - این قانون پس ازتهیه نظامنامهٔ که بتصویب کمیسیون قوانین مالیه خواهد رسید بموقع اجرا گذاشته می‌شود.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه چهاردهم اردی بهشت‌ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح قانون انحصار دولتی تریاك

مصوب ٤ امردادماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - هرگاه قبل از برداشت محصول کشف شود کسی بدون دادن اظهارنامه بمأمورینی که ازطرف وزارت مالیه (مؤسسه انحصار دولتی تریاك) معین شده باشند مبادرت بهزرع تریاك نموده آن زراعت معدوم واگر زراعت مزبور درموقع برداشت محصول کشف شود تریاك حاصله بلاعوض ضبط خواهد شد و چنانچه بعد ازبرداشت محصول کشف شود تریاك حاصله بلاعوض ضبط خواهد شد و چنانچه بعداز برداشت محصول تریاك قضیه کشف و ثابت شود که از بین برده بامرتکب همان معامله خواهدشد که بامرتکبین قاچاق تریاك میشود ودر هرصورت باین نوع اشخاص دیگر اجازه زرع تریاك داده نمی‌شود.

ماده دوم - انواع تریاك قاچاق اعم ازخالص و مخلوط مشمول کلیه مقررات مربوط بهتریاك قاچاق بوده وجزای آن همان جزائی است که برای قاچاق جنس خالص مقرر است.

ماده سوم - تریاك دارای باندرل دوباره چسب در حکم تریاك قاچاق بوده و جزای آن نسبت بدارنده یاالصاق کننده مثل تریاك قاچاق‌بدون‌باندرل‌است

ماده چهارم - از اشخاصیکه شیره تریاك خود را مطابق ماده سوم قانون انحصار دولتی تریاك مصوب ۲٦ تیر ۱۳۰۷ مستقیماً بانبار دولتی نیاورند برای هرمثقال ۲٥ دینار جریمه دریافت خواهد شد.

تبصره - دادن تعهدنامه شیره تریاك ازطرف زارعین اختیاریست وکیفیت آن در نظامنامه ذکر خواهدشد.

ماده پنجم - مرتکبین قاچاق و مشمولین ماده ۸ قانون مجازات‌مرتکبین قاچاق مصوب ۱٦ امرداد ۱۳۰۷ که بایستی برطبق قوانین مربوطه بقاچاق‌تریاك

جریمه بپردازند در صورت عدم تأدیه جریمه مقرره بتقاضای مؤسسه انحصار تریاك توقیف می‌شوند ومادام که تأدیه جریمه‌را باموافقت مؤسسه مزبوره تأمین ننموده و یاحکم قطعی بر برائت آنها صادر نشده است درتوقیف خواهند بود لیکن مدت توقیف آنها نباید درمقابل هرده‌ریال بدهی بیش ازیك روز باشدودرهرحال از دوسال تجاوز نخواهدکرد ـ افلاس مرتکب مانع از توقیف نخواهد شد.

قرار توقیف اشخاص مذکور فوق را مستنطق مربوط باداره انحصار که وزارت عدلیه از میان مستخدمین دولت‌معین میکند صادر مینماید در صورت نبودن مستنطق مزبور قرار توقیف ازطرف مستنطقین مأمور در نزد محکمه صادر میشود.

ولی در اینصورت تحقیقات مستنطق خارج از نوبت بعمل خواهد آمد ـ قرارهای مزبور قابل استیناف و تمیز نیست لیکن شخص توقیف شده می‌تواند مطابق ماده ۶ این قانون بمحکمه عدلیه مراجعه کند.

حکام و مأمورین نظمیه و امنیه مکلف می‌باشند که بتقاضای مؤسسه انحصار تریاك قرارهای مذکور فوق را بموقع اجرا گذارند ـ مواردی را که مؤسسه انحصار می‌تواند از قرارهای مستنطق مذکور شکایت نماید و همچنین موعد و مرجع شکایت مزبور وطرز رسیدگی به آن‌را وزارتین مالیه و عدلیه با موافقت یك دیگر بموجب نظامنامه معین خواهند نمود.

ماده ششم ـ کسیکه اداره انحصار جریمه از اوگرفته یابرای وصول جریمه او راتوقیف نموده می‌تواند درصورتیکه منکر ارتکاب قاچاق باشد تاده روز پس‌از پرداخت جریمه یاتاده روز پس‌از تاریخ توقیف بارعایت مسافت‌قانونی بمحاکم عدلیه مراجعه نماید ـ دراینصورت اداره انحصار دوسیه امر را بمحکمه فرستاده و درصورتیکه بموجب حکم قطعی مجرم نبودن شاکی ثابت شد جریمه مأخوذه مسترد خواهد شد وهرگاه ارتکاب شاکی بجرم قاچاق ثابت شد محکمه او را بمجازات حبسی که برای مجرمین قاچاق مقرر است وصدی سی علاوه از جریمه مقرره محکوم خواهدکرد ـ شاکی تاحکم استینافی بر برائت

او حاصل نشده درتوقیف خواهد ماند.

اداره انحصار تریاك مکلف است بکسی که برای اخذ جریمه توقیف‌میشود کتباً ابلاغ کند که درصورت انکار ارتکاب تاده روز بارعایت مسافت قانونی می‌تواند بمحاکم عدلیه مراجعه کند و الا حق‌شکایت او ساقط خواهد شد.

ماده هفتم - جریمهٔ را که مطابق قانون مرتکب قاچاق باید بپردازد اداره انحصار مستقیماً وصول خواهد کرد درصورتیکه میزان جریمه از هزار ریال تجاوز نماید دوسیه را اداره انحصار پس‌از وصول جریمه برای تعیین مجازات حبس به پارکه بدایت محل خواهد فرستاد.

ماده هشتم - کسانیکه شیره‌کشخانه دائر و وسایل استعمال شیره‌مطبوخ را فراهم نمایند بحکم محکمه بتأدیه پانصد ریال تایك هزار ریال جزای نقدی و بحبس تأدیبی از یکماه تا ششماه محکوم خواهند شد.

ماده نهم - درکلیه مواردی که قاچاق قبل‌از تاریخ تصویب این قانون واقع شده ولی جریمه تاتاریخ تصویب این قانون وصول نگردیده و راجع به پرداخت آن نیز اداره انحصار قرار اقساطی نداده مطابق مقررات این قانون عمل خواهد شد.

ماده دهم - ماده ۷ قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۱۶ امرداد ۱۳۰۷ و مواد ۳ و ٤ قانون طرز جلوگیری ازقاچاق تریاك مصوب ۳ آذرماه ۱۳۰۸ از تاریخ تصویب این قانون ملغی است.

ماده یازدهم - این قانون پس‌از تصویب بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

ماده دوازدهم - وزارتین عدلیه و مالیه هریك در قسمت مربوط بخودمأمور اجرای این قانون میباشند.

این قانون که مشتمل بر دوازده ماده است در جلسه چهارم امرداد ماه یکهزار و سیصد ویازده شمسی به‌تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی — دادگر

قانون

راجع به بقایای جرائم قاچاق تریاك

مصوب ۱۹ آبان ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه (مؤسسه کل انحصار دولتی تریاك) اجازه داده می‌شود نسبت به بقایای جرائم قاچاقهای تریاك و مشتقات آن که تاقبل از تاریخ چهارم مرداد ۱۳۱۱ کشف گردیده است بطریق ذیل عمل نماید.

الف -- بقایای جرائم تاسی تومان (۳۰۰ ریال) را بکلی بعنوان تخفیف منظور داشته واز محاسبه حذف نماید.

ب -- بقایای جرائم علاوه برسی تومان را پس از وضع سی تومان اولیه آنچه باقی میماند بقرار یك خمس (تومانی دو ریال) وصول و بقیه را بعنوان تخفیف منظور واز محاسبه حذف نماید.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه نوزدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی -- دادگر

قانون

راجع بورود واقامت اتباع خارجه درایران

مصوب ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ۱ _ هریك از اتباع خارجه برای ورود و اقامت و خروج از ایران باید اجازه مأمورین مربوطه ایران را تحصیل نمایند.

ماده ۲ _ اجازه ورود بایران و عبور از آن بوسیله ویزای مأمورین ایران در خارجه در روی تذکره ویا اوراق و شهادت نامهای هویت صادره از

طرف دولت متبوعه هر کس تحصیل می‌شود.

مأمورین ایران درخارجه درموارد ذیل باید از دادن ویزا خودداری‌نمایند:

الف ـ درصورتیکه صحت اسناد ارائه شده‌را تردید نمایند.

ب ـ اشخاصی که مطابق قوانین ایران تبعه ایران محسوب شده وبخواهند بااوراق تابعیت غیرایرانی به‌ایران مسافرت کنند.

ج ـ اگر حضور خارجی درایران برضد امنیت مملکت ویا نظم عمومی ویا بجهات دیگری منافی مصالح مملکتی باشد.

د ـ اگر خارجی درایران سابقه محکومیت به جنحه مهم ویا جنایت‌داشته و یا در مملکت خارجه محکوم به‌جنحه ویا جنایت شده باشد.

ه ـ اگر خارجی قبلاً از ایران اخراج شده باشد.

و ـ اگر حضور خارجی درایران بملاحظه حفظ‌الصحه عمومی ویاعملیات منافی عفت صلاح نباشد.

ز ـ اگرخارجی نتواند اثبات نماید که وسائل تحصیل معاش خود را در ایران بوسیله سرمایه یامشاغل مفیده خود دارا می‌باشد.

ویزای مأمورین ایران درخارجه علاوه برحق ورود بامراعات مقررات ماده ۳ حق سی روز اقامت در ایران را نیزبه دارنده میدهد مواردیکه از طرف‌دولت ترتیب خاصی مقرر بوده است از این قاعده مستثنی می‌باشد.

ماده ۳ ـ هرگاه یکی از موانع مذکوره درماده ۲ درموقع ویزا بر مأمور ایران درخارجه مکشوف نبوده ویابعداً موجود شود مأمورین مربوطه می‌توانند از دادن اجازه توقف دائم یاموقت خود داری نموده ویا اجازه‌های صادره را ملغی نمایند. درهریك از موارد فوق پس‌از الغاء اجازه صادره نظمیه محل شخص خارجی را ازایران اخراج خواهدکرد. تشخیص علل مذکوره در این ماده و ماده قبل منحصراً بسته بنظر مأمورین مربوطه ایران است ولی‌در غیر موارد مذکوره امتناع از دادن اجازه جایز نیست.

ماده ٤ _ اقامت اتباع خارجه در ایران بر دو قسم است: اقامت موقت و اقامت دائم. اقامت دائم درصورتی است که خارجی در خاك ایران اقامتگاه قانونی اختیار نموده باشد ودر غیر این صورت اقامت خارجی در ایران موقت محسوب می‌شود.

اجازه اقامت موقت ویا دائم ازطرف نظمیه باید داده شود و هیچ یك از اتباع خارجه بدون اجازه مزبور و بیش از مدت معینه در اجازه‌های مذکوره نمی‌توانند در ایران اقامت نمایند ـ اجازه اقامت موقت و یادائم قابل تجدید و تمدید می‌باشد.

ماده ٥ _ اتباع خارجه ملزم می‌باشند در انقضاء مدت اجازه عبور ویا توقف ازخاك ایران خارج‌شوند مگر اینکه از نظمیه تقاضای تمدید مدت کرده و تحصیل اجازه نمایند.

در اجازه ورود و عبور ممکن است گذشتن یك یاچندین مرتبه ازسرحدات نیز قید شود.

ماده ٦ _ اجازه اقامت دائمی ازطرف نظمیه مرکز ناحیهٔ‌که خارجی میخواهد درآن ناحیه اقامتگاه اختیارکند بارعایت مقررات ماده ۳ داده خواهد شد. خارجی ممکن است این اجازه راقبل از ورود خودبایران بوسیله‌نمایندگان ایران درخارجه تحصیل‌کند جواز توقف دائمی باید هرسال تجدید شود.

ماده ۷ _ اجازه عبور از خاك ایران ازطرف نمایندگان ایران در خارجه بارعایت مقررات ماده ۳ داده می‌شود و بخارجی حق میدهد در مدت معینه در اجازه‌نامه درنقاط بین راه توقف نمایند خط سیر ومدت لازم برای عبور ممکن‌است دراجازه‌نامه قید شود. مدت را نظمیه می‌تواندلدی‌الاقتضاءتمدیدنماید

ماده ۸ _ هریك از اتباع خارجه مکلف استدر ظرف ٤۸ ساعت پس‌از ورود بهرنقطه از ایران محل توقف خودرا کتباً به‌نظمیه اطلاع دهد.

هرخارجی‌که درایران توقف می‌نماید باید درظرف هشت روز پس از

ورود بمحل توقف شخصاً بنظمیه محل حاضر شده اسم خودرا در آنجا ثبت و تصدیقنامه تحصیل نماید. صاحبان منازل عمومی نیز موظفند توقف هر تبعه‌خارجی را که بیش از ٤٨ ساعت درآن منازل توقف مینماید به‌نظمیه اطلاع دهند.

احصائیه خارجیان دردفتری که در تشکیلات کل‌نظمیه مملکتی تنظیم‌میشود تمرکز خواهد یافت. وظایفی که بموجب این ماده خارجیان در اطلاع دادن منزل و ثبت اسم بعهده دارند ممکن است بموجب نظامنامه بتوسط اشخاص دیگر انجام داده شود.

ماده ۹ _ هرخارجی که درخاك ایران اقامت دارد باید از دولت متبوعه خود سندی داشته باشد که هویت و تابعیت او را ثابت نماید نظمیه محل می‌تواند لدی‌الاقتضاء بخارجی که بعللی نتوانسته است سند سابق‌الذکر را تحصیل کند جواز موقتی برای اقامت یااجازه مخصوص برای خروج از ایران بدهد و در اینصورت نظمیه محل حق دارد محل توقف موقت خارجی را درایران یاخط سیر او را معین و محدود کند.

ممکن است دراسناد مثبته تابعیت خارجی و همچنین در جواز اقامت موقتی اسامی زوجه و اولاد و احفاد ذکور و اناث خارجی و برادران و خواهران او که بحدبلوغ نرسیده ودر تحت کفالت وهمراه او هستند نیز ثبت شود.

ماده ۱۰ _ اجازه خروج از ایران ازطرف نظمیه محل اقامت دائمی یاموقتی خارجی باو داده خواهد شد.

ماده ۱۱ _ خارجی را ممکن است درموارد ذیل ازخاك ایران اخراج و یا محل توقف او را تغییر داد:

الف ـ اگر برخلاف مقررات این قانون رفتار نماید.

ب ـ درصورتیکه مطابق مقررات مواد ۳ و ٤ اجازه عبور ویا توقف‌خارجی ملغی شود.

تصمیم اخراج را اداره نظمیه بموقع اجرا میگذارد.

درهرموقعی که تصمیم اخراج اتخاذ شود و تأخیر اجرای آن منافی مصالح مملکتی نیست ازطرف نظمیه ویااز طرف ادارات ذی‌صلاحیت دیگر آن تصمیم و مهلتی که برای اجرا داده می‌شود به‌شخصی که باید اخراج شود اخطارخواهد شد.

هرگاه خارجی تقبل کندکه درمدتی که ازطرف اداره صلاحیت‌دار تعیین می‌شود از ایران خارج بشود آزادانه خارج خواهد شد والا تحت‌الحفظ اخراج می‌شود. مصارف اخراج درمواردیکه خارجی باید تحت‌الحفظ اخراج شود ازمحل عواید مقرره بموجب ماده ۱۴ تأدیه خواهد شد.

ماده ۱۲ ـ در مواقعی که از اعطای جواز اقامت امتناع شده و تصمیم اخراج ازطرف مقامات ذی‌صلاحیتی که دولت معین میکند اتخاذ می‌شود خارجی حق خواهد داشت بوزارت داخله مراجعه کرده تقاضای تجدید نظر در تصمیم مزبور را بنماید.

این تقاضا کتباً ویا تلگرافاً بوسیله مقام صلاحیت‌داری که تصمیم را اتخاذ کرده داده خواهد شدولی خارجی می‌تواند مدلول تقاضای خود را مستقیماً هم بوزارت داخله ارسال دارد.

تقدیم تقاضای تجدید نظر موجب تعویق اجرای تصمیم اخراج ـ باستثنای مواردیکه اخراج ازنقطه نظر مصالح مملکتی فوریت دارد ـ خواهدبودولی‌ممکن است تاتعیین نتیجه تجدید نظر نظمیه خارجی را درتحت مراقبت مخصوص خود قرار دهد.

ماده ۱۳ ـ برای حفظ امنیت ویا مصالح عمومی ویا بملاحظات صحی هیئت وزراء می‌تواند تصمیمات ذیل‌راکه ورود و اقامت و خروج و عبور خارجیان را محدود یامشروط مینماید اتخاذ کند:

الف ـ جلوگیری از کلیه یا قسمتی از مراودات سرحدی.

ب ـ منع توقف موقتی یادائمی در بعضی از مناطق یاعبور از بعضی مناطق ایران.

ج ـ اتخاذ وسایل مخصوص نظارت نسبت بخارجیان در موارد فوق‌العاده.

ماده ۱۴ ـ برای صدور اجازه موقت ویا دائم و تمدید اجازه عبور خارجیان حقوق ذیل اخذ خواهد شد:

۱ ـ برای تمدید اجازه عبور و صدور اجازه اقامت موقت و تجدید آن معادل یك ریال طلا.

۲ ـ برای صدور اجازه اقامت دائم و تجدید آن معادل دو ریال طلا.

ماده ۱۵ ـ اشخاص ذیل بحبس تأدیبی ازسه ماه تایکسال وبه جزای نقدی از دویست ریال تادو هزار ریال ویا بیکی از این دومجازات محکوم‌میشوند مگر اینکه جرم آنها مشمول قوانینی گردد که مجازات سخت‌تری معین کرده‌باشد

۱ ـ هرکس تذکره یاجواز اقامت یاجواز عبور جعل کند ویا باعلم مجعول بودن آنها را استعمال نماید ویا این‌قبیل اوراق مجعوله‌را برای دیگری تحصیل نماید.

۲ ـ هرکس عامداً در نزد مأمورین ذی مدخل برای تحصیل تذکره و یاجواز اقامت ویاجواز عبور شهادت‌کذب داده ویا اظهارات خلاف واقع نماید ویا موضوعاتی راکه درتشخیص تابعیت مؤثر است‌کتمان نماید ویاتذکره ویا جواز اقامت ویاجواز عبور ویاورقه هویتی راکه بوسائل مزبور تحصیل شده است عامداً استعمال کند.

۳ ـ هرکس عامداً بدون داشتن اسنادوجواز لازم ازسرحدایران‌عبور کند و همچنین هرکس‌که از راه‌های غیرمجاز ویا سرحدات ممنوعه عبور نماید.

٤ ـ هرکس برای اثبات هویت ویا تابعیت خود اسناد یااوراق ویا ورقه هویت متعلق به دیگری را استعمال‌کند وهرکس برای اثبات تابعیت و یاهویت یکنفر خارجی اسناد و اوراق ویا ورقه هویت متعلق بخود یاغیررا بدیگری‌بدهد

۵ ــ هرخارجی که برای فرار از اجراء تصمیم اخراج که‌در باره او اتخاذ شده است مخفی شود و یا پس از اخراج شدن از ایران مجدداً بدون اجازه بخاك ایران مراجعت کند.

۶ ــ هرکس دریکی ازاعمال مذکوره فوق شرکت یامعاونت کرده باشد شروع بارتکاب جرمهای مذکوره دراین ماده درحکم ارتکاب خواهد بود.

هرکس برای استفاده از حقوقی که بموجب این قانون و یا نظامات‌مربوطه به آن می‌توان تحصیل نمود در خارجه مرتکب یکی از اعمال مذکوره درفقرات ۱ و ۲ و ٤ این ماده بشود پس‌از آمدن بایران تعقیب و مجازات خواهد شد مگر در موارد ذیل:

الف ــ درصورتیکه درخارجه بموجب حکم قطعی محکوم و مجازات هم اجرا شده باشد.

ب ــ درصورتیکه نسبت به تعقیب یا اجراء مجازات مطابق قوانین ایران مرور زمان حاصل شده باشد.

ماده ۱۶ ــ هرخارجی که مقررات این قانون ویا نظامات و احکامی راکه برطبق این قانون صادر می‌شود رعایت نکند به جزای نقدی از دوازده ریال تا ششصد ریال محکوم خواهد شد مگر اینکه برای جرم او در این قانون یا قوانین دیگر مجازات سخت‌تری معین شده باشد.

همین مجازات در باره صاحبان منازل عمومی نیز مجری خواهد شد که به تکلیف مقرر درماده ۸ عمل‌نکرده باشند.

ماده ۱۷ ــ محاکمه متخلفین از مقررات این قانون در محاکم عمومی بعمل خواهد آمد.

ماده ۱۸ ــ اشخاص ذیل از مقررات این‌قانون مستثنی خواهند بود.

۱ ــ کسانیکه دارای مصونیت سیاسی هستند.

۲ ـ مأمورین قونسولی دول خارجه و افراد عائله آنها که باهم دریك خانه زندگانی میکنند و اعضاء رسمی آنها ولی اگر اتباع ایران ازطبقات مذکوره مقیمین دریکی از ممالك خارجه از مزایای مزبور کلاً یابعضاً بهره‌مند نباشند نسبت به‌اتباع مملکت مزبور از طبقات فوق معامله متقابله خواهد شد.

از طرف مأمورین ایران بمشمولین فقرات ۱ و۲ این ماده برای ورود بایران و همچنین برای عبور و خروج از ایران ویزای سیاسی داده می‌شود بشرط معامله متقابله.

۳ ـ اعضای هیئت‌های اعزامیه دول خارجه که باموافقت دولت ایران وارد ایران می‌شوند وکسان دیگری که دارای ویزای سیاسی مأمورین ایران باشند.

تبصره ـ مقررات مربوط باجرای این ماده ازطرف وزارت امور خارجه باموافقت وزارت داخله ضمن نظامنامه مخصوص تعیین می‌شود.

ماده ۱۹ ـ راجع باعضاء و اجزای کشتیها و مسافرینی که قصد ورود و اقامت ایران را نداشته و اسناد لازمه که بموجب این قانون باید دارا باشند ندارند و در موقع توقف موقتی کشتیها در بنادر ایران پیاده می‌شوند وزارت امور خارجه و وزارت داخله و وزارت‌مالیه نظامنامه مخصوص تدوین و باداره کل تشکیلات نظمیه مملکتی و مأمورین مربوطه بنادر ابلاغ خواهند نمود.

ماده ۲۰ ـ خارجیانی که در تاریخ اجرای این قانون در ایران‌میباشند باید درظرف دوماه ازتاریخ مزبور مستقیماً به‌نظمیه محل اقامت‌خود مراجعه کرده اجازه اقامت تحصیل نمایند. دوائر نظمیه برطبق ماده ٤و ۹ عمل خواهند نمود.

ماده ۲۱ ـ درنقاطی که نظمیه تأسیس نشده‌باشد وظایفی را که بموجب این قانون برعهده آن محول است حاکم یا نماینده حکومت محل انجام‌خواهد داد.

ماده ۲۲ ـ ماده واحده مصوبه ۱۱ تیرماه ۱۳۰۸ کمیسیون عدلیه‌مجلس

شورای ملی منسوخ است.

ماده ۲۳ ـ این قانون از پانزدهم خردادماه یکهزار و سیصد و ده بموقع اجرا گذارده میشود.

اینقانون که مشتمل بربیست وسه ماده است درجلسه نوزدهم اردی بهشت‌ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی به‌تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به اموال غیر منقول اتباع خارجی

مصوب ۱۶ خرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده‌اول ـ هرتبعه خارجه مکلف است درظرف سه ماه از تاریخ اجرای این قانون صورت املاك مزروعی خود را باتعیین محل و مشخصات آن بدفتر محکمه بدایتی که مال غیر منقول در حوزه آن واقع است در مقابل رسید تسلیم نموده ودر همان موقع نیز مقومی کتباً معرفی نماید.

تبصره ـ توابع و متعلقات املاك مزروعی از قبیل قنوات چشمه‌سارها باغات مراتع و طواحین و امثال آن درحکم ملك مزروعی است.

ماده دویم ـ رئیس محکمه بدایت پس ازوصول صورت مذکور درماده (۱) مقومی‌را که ازطرف اداره مالیه محل برای تقویم املاك بمحکمه معرفی میشود مأمور خواهدکرد بامقومی که ازطرف دارنده ملك معین گردیده ملك را تقویم نمایند.

ماده سوم ـ اگر درتعیین قیمت ملك بین مقوم مالیه و مقوم دارنده ملك اختلاف نظر باشد مقومین بتراضی یکنفر سرمقوم تعیین خواهند نمود ودرصورت عدم تراضی رئیس محکمه ومدعی‌العموم بدایت سرمقوم را معین خواهندکرد تقویم سرمقوم درهرحال معتبر و قاطع خواهد بود.

ماده چهارم - هر ملك مزروعی که دارنده آن درمدت مقرر به‌تکالیف مذکور درماده اول عمل ننمود بوسیله مقومی که ازطرف رئیس محکمه و مدعی العموم معین می‌شود تقویم خواهد شد در اینصورت دارنده ملك حق هیچگونه اعتراض برتقویمی که بعمل آمده نخواهد داشت.

مفاد این ماده در مورد ملکی نیز مجری خواهد شد که مقوم معرفی شده ازطرف دارنده ملك از تقویم خود داری کند.

ماده پنجم - پس‌از آنکه قیمت ملك بطریق مذکور فوق معین گردید ملك بمزایده به ترتیبی که دراصول محاکمات حقوقی برای مزایده مقرر است فروخته خواهد شد.

ماده ششم ـ اگر ملك بقیمت تقویمی ویا بیشتر خریدار پیدانکرد بهمان قیمت تقویمی متعلق بدولت شده و سند انتقال ازطرف محکمه بدایت بدولت داده می‌شود.

ماده هفتم ـ هرگاه دولت قیمت مزبور را نقداً بپردازد ملك را قطعاً تصرف خواهدکرد واگر قیمت را نقداً نپرداخت ملك تاپرداخت قیمت‌درتصرف دارنده آن (یاوارث) اوباقی مانده و دارنده ملك آنرا بخرج خود اداره کرده و منافع آنرا تملك خواهد نمود تاموقعی که دولت قیمت ملك را نپرداخته است دارنده ملك حق خواهد داشت بهرنحو و بهرقیمتی که بخواهد ملك را با اطلاع دولت بیکی از اتباع ایران انتقال دهد این انتقال مورد تصویب دولت‌واقع‌خواهد گردید و ذمه دولت و دارنده ملك نسبت بهم‌بری خواهد شد.

ماده هشتم ـ هرگاه دولت قیمت ملك را نپرداخت و بعد خواست آن را تأدیه‌کند هریك ازطرفین حق خواهند داشت تقاضای تقویم مجدد نمایند در اینصورت تقویم برطبق مواد ۲ و۳ بعمل آمده و دولت قیمتی‌را که پس‌از تقویم مجدد معین می‌شود باید تأدیه کند.

ماده نهم ـ جز در مورد ماده قبل که حق‌الزحمه مقوم بعهده طرفی

است که تقاضای تجدید تقویم کرده در کلیه موارد حق‌الزحمه مقومی که دارنده ملك معین مینماید و همچنین حق‌الزحمه مقومی که ازطرف محکمه ومدعی‌العموم مطابق ماده ٤ این قانون معین می‌شود و نصف حق‌الزحمه سرمقوم و تمام مخارج مزایده بعهده دارنده ملك خواهد بود.

ماده دهم ـ هرنقل و انتقال راجع به‌اموال غیرمنقول که تا تاریخ‌اجراء این قانون ازطرف اتباع خارجه باتباع ایران واقع شده باشد و همچنین هرنقل و انتقالی باتباع ایران که ازتاریخ اجراء این قانون تاسه ماه مقرره درماده (۱) بعمل آید معتبر است.

ماده یازدهم ـ نسبت به نقل و انتقالی که ازطرف اتباع خارجه واقع شده یا بشود اعم ازاینکه تبعه خارجه مستقیماً ناقل بوده یاملك مطابق ماده (۷) انتقال داده شده باشد تبعه خارجه ضامن درك و مسئول کشف فساد خواهد بود.

ماده دوازدهم ـ این قانون از اول امردادماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذاشته خواهد شد.

این قانون که مشتمل بردوازده ماده است درجلسه شانزدهم خرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به ترکه اتباع خارجه

مصوب ۲۰ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت عدلیه مجاز است ترتیب محافظت و اداره و تصفیه ترکه اتباع خارجه را که درایران یادرخارجه وفات کرده ودر ایران اموالی دارند بارعایت حقوق عمومی بین المللی واصل معامله متقابله بموجب نظامنامه معین نماید.

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ (وزیرعدلیه مجاز است لوایح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجراء گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که درضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیا برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع به ترکه اتباع خارجه) مشتمل بر یك ماده که در تاریخ بیستم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است . رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به اشخاص ممنوع الوکاله

مصوب ۲۲ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ اشخاص ممنوع الوکاله بعنوان انتقال حق یا مالی از غیر نمیتوانند اصالتاً در هیچ یك از محاکم محاکمه نمایند و محاکم در این موارد آنها را نخواهند پذیرفت مگر اینکه حق یامال ارثاً منتقل شده باشد .

چون بموجب قانون ۲٤ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی‌را که بمجلس شورای ملی‌پیشنهاد مینماید پس‌از تصویب‌کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که درضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع به اشخاص ممنوع الوکاله) مشتمل بریك ماده که درتاریخ بیست‌و دوم اردیبهشت ماه یکهزارو سیصدوده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .　　رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

هیئت منصفه

مصوب ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول ـ رسیدگی بجرمهای سیاسی و مطبوعاتی در دیوان جنائی و با حضور هیئت منصفه بعمل خواهد آمد .

ماده دویم - جرمی که بوسیله کتاب یامطبوعات مرتب الانتشار واقع شود جرم مطبوعاتی است .

تبصره ـ مقصود ازمطبوعات مرتب‌الانتشار جریده یامجله یامطبوع دیگری است که بنای آن منتشر شدن در ایام یا اوقات معینه باشد از قبیل روزنامه یا مجله و امثال آن .

ماده سوم - جرمهای ذیل جرم مطبوعاتی نبوده ومحاکمه آن بدون حضور هیئت منصفه بعمل خواهد آمد :

۱ ــ جرمهائی که بوسیله بیانیه یا هرقسم مطبوعات دیگری که بنحو مرتب منتشر نمیشود (باستثنای کتاب) وقوع یابد .

۲ ــ جرمهائی که بوسیله انتشار اعلان بعمل آید ولو اینکه اعلان درجریده یا مجله یا سائر مطبوعات مرتب‌الانتشار منتشر گردد .

۳ ــ توهین بپادشاه مملکت .

٤ ــ توهین برؤسای ممالك خارجه یا نمایندگـان سیاسی آنها در ایران .

٥ ــ اسناد توهین آمیز یا افترا نسبت بفردی از نمایندگـان ملت یا وزراء و معاونین آنها یا رؤساء و مستخدمین دربار سلطنتی یا نسبت بفردی از مأمورین دولتی یا ادارات مجلس یا مأمورین بلدی و یا نسبت باعضاء انجمن های بلدی ویا

اعضاء هیئت منصفه و یا اعضاء اطاق تجارت و یا اعضای انجمنهای نظارت انتخابات و یا هیئتی از اشخاص فوق الذکر مشروط براینکه آن اسناد یا افترا بامقام یاشغل اشخاص مذکور ارتباطی نداشته باشد .

۶ ــ اسناد توهین آمیز یا افترا نسبت بافراد .

۷ ــ فحش و ناسزا نسبت بهرکس که باشد .

ماده چهارم - اعضاء هیئت منصفه باید دارای شرایط ذیل باشند :

۱ ــ تابعیت ایران .

۲ ــ خط و سواد فارسی باندازه کافی .

۳ ــ معروفیت وسکونت در محلی که هیئت منصفه باید در آنجا تشکیل شود .

۴ ــ لااقل سی سال سن .

۵ ــ عدم استخدام دولتی یا بلدی یاعدم استخدام در ادارات مجلس .

۶ ــ عدم محکومیت بجنحه وجنایت .

ماده پنجم - در نیمه اول بهمن ماه هرسال وزیرعدلیه عده اشخاصی را که در مقر هر محکمه استیناف برای عضویت هیئت منصفه در ظرف سال بعد لازم است معین و اعلان مینماید ــ عده مزبور از پنجاه نفر کمتر نخواهد بود .

ماده ششم - اعضاء هیئت منصفه بطریق ذیل تعیین میشوند :

در مقر هر محکمه استیناف حاکم محل و رئیس استیناف و رئیس محکمه بدایت و رئیس انجمن بلدی و رئیس اطاق تجارت (در نقاطی که اطاق تجارت تشکیل شده باشد) عدهٔ را که برای عضویت هیئت منصفه در ظرف سال لازم است و وزیرعدلیه مطابق مادهٔ فوق معین نموده دراسفند ماه هرسال از میان اشخاصی که دارای شرایط مقرره در اینقانون میباشند برای سال بعد معین میکنند در

هر موقعی که تشکیل هیئت منصفه لازم باشد محکمه استیناف در جلسه علنی و باحضور مدعی‌العموم استیناف پنج نفر را بسمت عضویت اصلی وپنج نفررا بسمت عضویت علی‌البدل از میان اشخاصیکه بطریق فوق معین شده اند بحکم قرعه انتخاب میکنند تا در حین رسیدگی بجرمی که هیئت منصفه در مورد آن تشکیل میشود حضور داشته باشند .

ماده هفتم - اعضاء هیئت منصفه باید مادام که اعلام ختم محاکمه نشده‌است در تمام مدت جلسه محاکمه حضور داشته باشند و اگر یك یا چند نفر از اعضاء اصلی هیئت منصفه حاضر نباشند یك یا چند نفر از اعضاء علی البدل بحکم قرعه قائم مقام آنها میشوند .

ماده هشتم - پس از اعلام رأی محکمه ـ درصورتی که دائر بمجازات متهم باشد ـ هیئت منصفه بلافاصله باطاق مشاوره رفته وعقیدهٔ خود را اگر مبنی برعدم تقصیر یا بروجود موجبات تخفیف باشد باذکر دلائل کتباً اظهار خواهد نمود .

مادهٔ نهم - اظهار عقیدهٔ هیئت منصفه بر بی تقصیری متهم موجب اعادهٔ محاکمه است مگر اینکه آخرین هیئت منصفه که اظهار عقیده کرده متهم را بی تقصیر ندانسته باشد

در مورد فوق‌اعاده محاکمه بتقاضا وزیرعدلیه بعمل خواهد آمد ووزیر عدلیه مکلف بان تقاضا است .

ماده‌دهم ـ هرگاه هیئت منصفه موجباتی برای تخفیف مجازات ذکر کرده باشد وزیرعدلیه در صورت قطعیت حکم محکومیت مطابق قانون استدعای تخفیف خواهد کرد مگر اینکه آخرین هیئت منصفه که اظهارعقیده کرده قائل بوجود موجبات تخفیف نشده باشد .

ماده یازدهم ـ محاکمه وزراء راجع بتقصیرات سیاسی درمحکمه منصفه که

بطریق ذیل تشکیل میشود بعمل خواهد آمد .

هیئت عمومی دیوان تمیز عدهٔ را مساوی باعده خود باحضور مدعی‌العموم کل ازمیان اشخاصیکه بطریق مذکور درقسمت اول مادهٔ شش اینقانون تعیین شده‌اند بحکم قرعه برای عضویت اصلی هیئت منصفه و بهمان عده از آن اشخاص برای عضویت علی‌البدل معین خواهد کرد .

محکمهٔ منصفه از هیئت عمومی دیوان تمیز و عده مساوی با آن از اعضاء هیئت منصفه تشکیل شده و مطابق مقررات اصول محاکمات جزائی رسیدگی مینماید ـ پس از اعلان ختم محاکمه بلافاصله مشاوره نموده رأی خود را دائر به تبرئه یا مجرمیت متهم و تشخیص جرم خواهد داد ولی صور حکم فقط با هیئت عمومی دیوان عالی تمیز خواهد بود .

درصورت تساوی آراء رأی برله متهم بمنزلهٔ رأی اکثریت بوده وحکم برطبق آن صادر میشود ـ حکم محکمه منصفه قطعی است .

ماده‌دوازدهم ـ کسی‌که بسمت عضویت‌اصلی یا علی‌البدل هیئت منصفه معین گردید نمیتواند بدون عذر موجه از قبول آن استنکاف نموده و یا به تکلیف مقرر درماده ۷ راجع بحضور درتمام مدت جلسه محاکمه عمل نکند

متخلف بحکم محکمه حاکمه بتأدیه یك الی پنج تومان محکوم خواهد شد ـ این حکم را محکمه راساً و یا بتقاضای مدعی‌العموم صادر میکنند .

تشخیص موجه یا غیر موجه بودن عذر بامحکمه حاکمه است .

ماده سیزدهم ـ برای سال ۱۳۱۰ وزیرعدلیه وظیفه مقرره در ماه ۵ را تانیمه خرداد ماه و اشخاص مذکور درماده ٦ وظیفه مقرره درآن ماده را درظرف ماه تیر انجام خواهند داد .

ماده‌چهاردهم ـ ماده ۹ و ۱۰ قانون محاکمه وزراء وهیئت منصفه مصوب ۱٦ تیر ماه ۱۳۰۷ و تبصره های آن دو ماده نسخ و اینقانون از دهم خرداد ماه

۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده میشود.

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین‌ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون هیئت منصفه) مشتمل برچهارده ماده که در تاریخ بیست و نهم اردیبهشت ماه یکهزارو سیصد ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است　　　رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به ثبت شرکتها

مصوب ۲ خرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - هرشرکتی که درایران تشکیل و مرکز اصلی آن‌درایران باشد شرکت ایرانی محسوب است.

ماده دوم - کلیه شرکتهای ایرانی مذکور در قانون تجارت(سهامی -- ضمانتی -- مختلط ـ تعاونی) که‌در تاریخ اجراء این قانون موجود و مطابق مقررات قانون تجارت راجع به‌ثبت و تطبیق تشکیلات خود باقانون مزبور عمل نکرده‌اند باید تاآخر شهریورماه ۱۳۱۰ تشکیلات خود را بامقررات قانون‌تجارت تطبیق نموده و مطابق قانون مزبور تقاضای ثبت کنند و الا بتقاضای مدعی‌العموم بدایت محلی که ثبت باید درآنجا بعمل آید محکمه مدیران آن‌هارا به یکصدالی هزار تومان جزای نقدی محکوم خواهدکرد و درصورت تقاضای مدعی‌العموم حکم انحلال شرکت متخلف نیز صادر خواهد شد. درصورتیکه مدت‌فوق‌برای

تطبیق تشکیلات باقانون تجارت و تقاضای ثبت کافی نباشد رئیس محکمه ابتدائی محل بتقاضای شرکت تاسه ماه مهلت اضافی خواهد داد.

ماده سوم - از تاریخ اجراء این قانون هرشرکت خارجی برای اینکه بتواند بوسیله شعبه یانماینده بامور تجارتی یاصنعتی یامالی در ایران مبادرت نماید باید در مملکت اصلی خود شرکت قانونی شناخته شده و در اداره ثبت اسناد طهران به ثبت رسیده باشد.

ماده چهارم - هرشرکت خارجی که درتاریخ اجراء این قانون درایران بوسیله شعبه یا نماینده مشغول بامور تجارتی یا صنعتی یامالی است باید درظرف چهار ماه از تاریخ مزبور تقاضای ثبت نماید درصورتیکه این مدت برای تهیه و تسلیم اوراق لازمه باداره ثبت کافی نباشد رئیس محکمه ابتدائی طهران بتقاضای نماینده شرکت تا شش‌ماه مهلت اضافی خواهد داد.

ماده پنجم - اشخاصی که بعنوان نمایندگی یامدیریت شعبه شرکتهای خارجی در ایران اقدام بامور تجارتی یاصنعتی یامالی کرده وقبل از انقضاء موعد مقرر تقاضای ثبت نکنند بتقاضای مدعی‌العموم بدایت و بحکم محکمه ابتدائی طهران محکوم بجزای نقدی از پنجاه تومان تاهزار تومان خواهند شد و بعلاوه محکمه برای هرروز تأخیر پس‌از صدور حکم متخلف را بتأدیه پنج الی پنجاه تومان محکوم خواهد کرد وهرگاه حکم فوق قطعی شده وتاسه ماه پس‌ازتاریخ ابلاغ آن تخلف ادامه یابد دولت ازعملیات نماینده یامدیر شعبه شرکت متخلف جلوگیری خواهد نمود.

ماده ششم - درمورد شرکتهای خارجی که شرایط عملیات آنها بموجب امتیازنامه صحیح و منظمی مقرراست و صحت امتیاز را در موعد قانونی تقاضای ثبت وزارت امور خارجه تصدیق نماید - مفاد قسمت اخیر ماده فوق مجری نخواهد شد ولی جزای نقدی برای هرروز تأخیر بعداز صدور حکم از قرار روزی ده الی یکصد تومان است.

ماده هفتم - تغییرات راجع به نمایندگان شرکت ویامدیران شعب آن باید باداره ثبت اسناد کتباً اطلاع داده شود وتا وقتی که‌این اطلاع داده نشده عملیاتی که نماینده و یامدیر سابق بنام شرکت انجام داده عملیات شرکت محسوب است مگر اینکه شرکت اطلاع اشخاصی را که باستناد این‌ماده ادعای حقی میکنند از تغییر نماینده یامدیر خود به‌ثبوت رساند.

ماده هشتم - شرکتهای بیمه اعم از ایرانی و خارجی تابع نظامنامه‌هائی خواهند بود که ازطرف وزارت عدلیه تنظیم می‌شود.

قبول تقاضای ثبت شرکتهای فوق وشرایط راجعه بادامه عملیات آنها منوط به‌رعایت مقررات نظامنامه‌های مزبوره خواهد بود.

ماده نهم - برای اجراء این قانون ازطرف وزارت عدلیه نظامنامه‌های لازمه تنظیم خواهد شد درنظامنامه‌های مزبور باید راجع بمسائل ذیل صریحاً تعیین تکلیف شود:

۱ - اشخاصی که باید اظهارنامه ثبت بدهند.

۲ - نکاتی که باید در اظهارنامه قید شود.

۳ - اوراق و مدارکی که عین یاترجمه مصدق آنها باید ضمیمه‌اظهارنامه شود.

٤ - نکاتی که درصورت تغییر باید مجدداً به ثبت برسد.

٥ - طرز ثبت شعب یانمایندگان جدید.

٦ - اعلاناتیکه پس‌از ثبت باید بوسیله اداره ثبت اسناد بخرج شرکت بعمل آید.

۷ - تعرفه راجع به‌ترجمه و تصدیق صحت ترجمه.

ماده دهم - حق‌الثبت شرکتها اعم از ایرانی وخارجی مطابق تعرفه‌ذیل خواهد بود.

تا دو ملیون تومان سرمایه کل یك درهزار.

از دومیلیون و یکتومان تاده ملیون تومان نسبت بمازاد ربع واحد درهزار.
از ده ملیون تومان تا پنجاه ملیون تومان نسبت بمازاد یك در بیست هزار.
و از پنجاه ملیون تومان به‌بالا نسبت بمازاد یك از پنجاه هزار.
برای تغییراتیکه باید به ثبت برسد باستثناء تغییر مربوط بازدیاد سرمایه که‌تابع ترتیب مذکور فوق خواهد بود پنجتومان برای هرتغییر.
برای ثبت هرشعبه ــ بیست و پنج تومان.

ماده یازدهم - نماینده هرشرکت خارجی یامدیر شعبه آن‌که برخلاف ماده ۳ قبل از ثبت بسمت نمایندگی یا مدیریت شعبه شرکت درایران اقدام بعملیات تجارتی یاصنعتی یامالی نماید مطابق ماده ۵ این قانون محکوم بجزای نقدی خواهد شد.

در مورد شرکتهای داخلی که پس‌از تاریخ اجرای این قانون‌تشکیل‌میشوند کسانیکه مکلف بتقاضای ثبت شرکت بوده و در موعد قانونی به‌تکلیف خود عمل نکنند مطابق ماده ۲ این قانون محکوم بجزای نقدی خواهند شد.

ماده دوازدهم ـ مواد ٦٦ و١٤١ قانون تجارت وماده ٢٤١ قانون ثبت‌اسناد نسخ و این‌قانون از ۱۵ خردادماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده می‌شود.

این قانون‌که مشتمل بردوازده ماده است درجلسه دوم خردادماه یکهزار و سیصد و ده شمسی به‌تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

ثبت علائم و اختراعات

مصوب اول تیر ماه ۱۳۱۰ شمسی

فصل اول ـ ثبت علائم تجارتی

ماده ۱ ــ علامت تجارتی عبارت از هر قسم علامتی است اعم از نقش ــ

تصویر ــ رقم ــ حرف ــ عبارت ــ مهر ــ لفاف وغیر آن که برای امتیاز و تشخیص محصول صنعتی ــ تجارتی یا فلاحتی اختیار میشود

ممکن است یك علامت تجارتی برای تشخیص امتیاز محصول جماعتی از زارعین یا ارباب صنعت یاتجار و یامحصول یك شهر و یا یك ناحیه از مملکت اختیار شود

تبصره ــ داشتن علامت تجارتی اختیاری است مگر در مواردی که دولت آن را الزامی قرار دهد.

ماده ۲ ــ حق استعمال انحصاری علامت تجارتی فقط برای کسی شناخته خواهد شد که علامت خود را به ثبت رسانیده باشد.

ماده ۳ ــ کسانی که درایران دارای مؤسسات تجارتی ــ صناعتی یافلاحتی هستند اعم از اتباع داخله یا خارجه در صورتیکه علائم تجارتی آنها موافق مواد ذیل ثبت شود از مزایای اینقانون بهره مند خواهند شد.

ماده ٤ ــ کسانی که مؤسسات صنعتی یاتجارتی ویا فلاحتی آنان درخارج از ایران واقع است موافق شرایط ذیل میتوانند از مزایای اینقانون بهره مند شوند:

۱) علائم خودرا بموجب مقررات اینقانون در ایران به ثبت رسانند.

۲) مملکتی که مؤسسه آنها در آنجا واقع شده بموجب عهد نامه و یا قوانین داخلی خود از علائم تجارتی ایران حمایت کنند.

ماده ٥ ــ هیچیك از علائم ذیل رانمیتوان بعنوان علامت تجارتی اختیار نمود و یا آنها را یکی از اجزاء یك علامت تجارتی قرار داد:

۱) بیرق مملکتی و سلطنتی ایران و هر بیرق دیگری که دولت ایران استعمال آنرا بطور علامت تجارتی منع کند ــ علامت شیر و خورشید ــ نشانها ــ مدالها وانگهای دولت ایران.

۲) تمثال پادشاه و ولیعهد مگر با اجازه مخصوص.

۳) کلمات و یا عباراتی که موهم انتساب بمقامات رسمی ایران باشد از قبیل شاهنشاهی ـ سلطنتی ـ دولتی و امثال آن .

٤) علامات مؤسسات رسمی مانند شیرو خورشید سرخ و صلیب احمر و نظائر آن .

۵) علائمی که مخل انتظامات عمومی و یا منافی عفت باشد .

ماده ٦ ـ کسی که تقاضای ثبت علامتی را مینماید باید شخصاً ویاتوسط وکیل ثبت آن را از شعبه مخصوصی که در دفتر محکمه ابتدائی طهران برای این امر تشکیل میشود بموجب اظهار نامه بخواهد ـ این اظهار نامه باید بلافاصله بعداز تسلیم بشعبه مزبور در دفتر خاصی ثبت و در مقابل آن رسید داده شود .

ماده ۷ ـ متصدی شعبه مزبور در ماده فوق باید تا پانزده روز از تاریخ وصول اظهار نامه و ضمائم آن تکلیف قبول یارد آن را معین نماید

در صورتیکه تقاضای ثبت رد شود علل رد باید صریحاً ذکر گردد ـ تقاضا کننده میتواند از تصمیم رد تا ده روز از تاریخ ابلاغ آن برئیس محکمه اول ابتدائی طهران شکایت کند ـ حکم محکمه قابل استیناف و تمیز خواهد بود .

ماده ۸ ـ درصورتیکه تقاضای ثبت از طرف متصدی شعبه فوق الذکر قبول گردد و یا بعد از رد تقاضا حکم قطعی دائربقبول آن‌صادر شود اداره ثبت اسناد طهران مکلف است تا پانزده روز از تاریخ تقدیم سواد تصمیم یا حکم قطعی علامت را بثبت رسانیده تصدیق رسمی ثبت را بتقاضا کننده بدهد .

ماده ۹ ـ در موارد ذیل متصدی شعبه مذکور در مادهٔ ٦ تقاضای ثبت را رد خواهد کرد :

۱) در صورتیکه علامت مخالف مقررات قانون باشد .

۲) در صورتیکه علامت قبلاً باسم دیگری ثبت شده و یا شباهت علامت با علامت دیگری که ثبت شده‌است باندازهٔ باشد که مصرف کنندگان عادی یعنی اشخاصی را که اطلاعات مخصوصی ندارند باشتباه بیاندازد.

ماده ۱۰ ـ ثبت هر علامت با قید مراتب ذیل بعمل میاید:

۱) تاریخ روز و ماه وسال ثبت باتمام حروف.

۲) اسم ـ شغل ـ محل اقامت وتابعیّت صاحب علامت ووکیل در صورتیکه تقاضا بتوسط وکیل بعمل آمده باشد.

۳) اسامی و اوصاف محصول یا طبقات محصولاتی که علامت برای تشخیص و امتیاز آن اختیار شده

٤) تعریف علامت بطور اجمال با تعیین اجزائی که تقاضا کننده میخواهد حق استعمال انحصاری آنرا برای خود تخصیص دهد.

۵) حق الثبتی که اخذ میشود.

ماده ۱۱ ـ هر تغییری که در خود علامت و یا در نوع محصولاتی که علامت برای تشخیص و امتیاز آن بکار میرود داده شود باید مطابق مقررات این قانون جداگانه بثبت برسد و الا قابل حمایت نخواهد بود.

ماده ۱۲ ـ علامت تجارتی قابل نقل وانتقال است ولی انتقال آن درمقابل اشخاص ثالث وقتی معتبر خواهد بود که موافق مقررات اینقانون بثبت رسیده باشد

ماده ۱۳ ـ ثبت هر علامت و هرتغییری که مطابق اینقانون باید بثبت برسد تا پانزده روز از تاریخ ثبت توسط ادارهٔ ثبت اسناد طهران بخرج تقاضا کننده‌درمجله رسمی وزارت عدلیه اعلان خواهد شد.

ماده ١٤ ـ علاماتی که ثبت شده باشند از تاریخ تسلیم اظهار نامه حمایت

خواهند شد ومدت اعتبار ثبت علامت ده سال است ولی صاحب علامت میتواند تقاضای تجدید ثبت نماید در این صورت حق استعمال انحصاری ده سال دیگر با صاحب علامت خواهد بود و بهمین طریق هر تجدید ثبت حق مزبور را برای ده سال تضمین مینماید.

ماده ۱۵ ـ حقی که برای ثبت علامت اخذ میشود بقرار ذیلست :

۱) برای اظهار نامه ثبت دو ریال طلا

۲) برای ثبت علامت قطع نظر ازعده طبقات محصول یك پهلوی

۳) برای هرطبقه محصول اگرچه منحصر بفرد باشد علاوه بر حق‌الثبت علامت پنج ریال طلا

ماده ۱۶ ـ اشخاص ذیل میتوانند نسبت بعلامتی که تقاضای ثبت آن شده یا به ثبت رسیده است اعتراض کنند :

۱) کسانی که آن علامت را علامت تجارتی خود میدانند

۲) کسانی که آن علامت باعلامت آنها باندازهٔ شباهت دارد که مصرف کنندکان عادی را باشتباه میاندازد

در هریك از دو صورت فوق الذکر اگر معترض کسی باشد که علامت قبلاً باسم او ثبت نشده است باید درحین اعتراض برای علامت خود مطابق مقررات این قانون تقاضای ثبت کرده حق الثبت و تمام مخارج مربوطه بآن را قبلا تأدیه نماید ـ در مورد کسانی که مؤسسه آنها درخارج از ایران واقع است حق اعتراض مشروط بشرط معامله متقابله مذکوره درفقره دوم ماده ٤ میباشد

ماده ۱۷ ـ اگر اعتراض قبل از آنکه علامت معترض علیه به ثبت رسیده باشد بعمل آید باید بترتیب و در موعدی که درنظامنامه مذکور درماده ۲۳ مقرر میشود بتقاضا کننده ثبت علامت ابلاغ گردد تا درصورتیکه باعتراض تسلیم نشده

و تقاضای خودرا مسترد ننمود معترض درمدت مقرر درنظامنامه فوق‌الذکر بـه محکمه ابتدائی طهران رجوع کند ـ درمورد این ماده عملیات راجعـه به ثبت متوقف خواهد ماند لیکن هرگاه معترض در ظرف مدتی که بموجب نظـامنامه مذکور فوق مقرر میشود بمحکمه رجوع ننمود و یا بعد از رجوع دعوای خود را تعقیب نکرد علامت باسم معترض علیه ثبت و وجوهی که معترض تأدیه نموده بنفع دولت ضبط خواهد شد.

ماده ۱۸ ـ هرگاه اعتراض راجع بعلامت ثبت شده باشد ـ معترض بایـد مستقیماً درمحکمه ابتدائی طهران اقامه دعوی کرده وابطال ثبت را تقاضا نماید

ماده ۱۹ ـ جز در مواردی که بموجب نظامنامه های وزارت عدلیـه استثناء شود اصول رسیدگی مطابق اصول محاکمات تجارتی است و در هر حال‌حکم محکمه درحدود قوانین قابل استیناف و تمیز خواهد بود.

تبصره ـ مفاد حکم قطعی باید بخرج محکوم‌له درمجله رسمی وزارت‌عدلیه و یکی ازجراید یومیه طهران منتشرشود ـ محکومٌ له میتواند مخارج مزبور را در جزء خسارت ازمحکوم علیه مطالبه نماید.

ماده ۲۰ ـ هرگاه **معترض** ثابت کندکه نسبت‌بعلامت بواسطه سابقه استعمال مستمر قبل از تقاضای ثبت حق تقدم داشته محکمه حکم خواهد داد که آن علامت باسم معترض ثبت شود و اگر علامت مورد اعتراض قبلا در اداره ثبت اسناد به ثبت رسیده باشد محکمه حکم خواهد داد که ثبت سابق ابطال و علامت بنام معترض ثبت گردد.

ماده ۲۱ ـ ترتیبات مقرره فوق در موردی نیز رعایت خواهد شد که اعتراض راجع به ثبت انتقال علامت یا به ثبت تغییر خود علامت و یا راجع به

ثبت تغییر محصولاتی باشد که علامت برای تشخیص و امتیاز آن بکار میرود.

ماده ۲۲ – کسی که نسبت بثبت های راجع بعلامتی از تاریخ ثبت تا سه سال اعتراض نکرده باشد دیگر نمیتواند نسبت به ثبت آن اعتراض نماید مگر اینکه ثابت کنند معترض علیه درحین ثبت عالم بوده است باینکه علامت را خود معترض یا کسی که بمعترض علامت را انتقال داده قبلا بطور مستمر استعمال کرده ولی هرگاه معترض علیه ثابت نماید که معترض قبل از انقضاء مدت سه سال فوق از ثبت علامت اطلاع داشته است اعتراض معترض پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۲۳ – برای اجرای مقررات این‌فصل نظامنامه های لازمه ازطرف وزارت عدلیه تنظیم خواهد شد – در نظامنامه های مزبور تکلیف نکات ذیل باید صراحتاً تعیین شود:

۱) طرز تنظیم اظهار نامه.

۲) اسناد و اوراقیکه باید عین یاسواد یاترجمه مصدق آن و همچنین کلیشه یا کلیشه هائی که باید ضمیمه اظهار نامه بشود.

۳) طبقه بندی محصولات.

٤) موافق چه ترتیب علامت به ثبت خواهد رسید.

٥) مراتبي که باید در اظهارنامه راجع به ثبت انتقال علامت و یا راجع به تغییر در علامت و یا در محصولی که علامت راجع به آن است قید شود.

٦) اعلاناتی که باید راجع به‌علامت در مجله رسمی منتشر شود ومیزان خرج اعلانات.

۷) اصول رسیدگی محاکم در مورد مذکور در مواد ۷ و ۱۹

۸) ترتیبی که مطابق آن کلیه ابلاغات مربوط بعلامات تجارتی باید بعمل آید.

۹) تعرفه ترجمه و تصدیق صحت ترجمه .

ماده ۲۴ ـ ثبت علامات متعلق بکسانی که در ایران دارای مؤسسات صنعتی و تجارتی یا فلاحتی بوده و مطابق قانون علائم صنعتی (مصوب نهم فروردین ۱۳۰۴) بعمل آمده است برای بقیه مدت ده‌سال مقرر در قانون مزبور باعتبار خود باقی است .

ماده ۲۵ ـ کسانیکه مؤسسات تجارتی ـ صنعتی یافلاحتی آنان درخارج ایران بوده و مطابق قانون نهم فروردین ماه ۱۳۰۴ علامت خود را به ثبت رسانیده باشند یا تقاضای ثبت کرده ولی علامت آنها به ثبت نرسیده وبعد ازتاریخ اجرای اینقانون به ثبت‌برسددرصورتی‌از مزایای اینقانون‌برای‌بقیه مدت‌ده سال بهره‌مند خواهند شد که مملکتی که مؤسسات آنها درآنجا است بموجب عهدنامه یاقوانین داخلی خود از علائم تجارتی ایران حمایت نمایند .

(فصل دوم ـ ثبت اختراع)

ماده ۲۶ ـ هرقسم اکتشاف یااختراع جدید در شعب مختلفه صنعتی یا فلاحتی بکاشف یامخترع آن حق انحصاری میدهد که برطبق شرایط و در مدت مقرره در این قانون ازاکتشاف یااختراع خوداستفاده نماید ـ مشروط براینکه اکتشاف یااختراع مزبور مطابق مقررات این قانون در اداره ثبت اسناد طهران به‌ثبت رسیده باشد.

نوشتهٔ که‌در این مورد اداره ثبت اسناد طهران میدهد ورقه اختراع نامیده می‌شود.

ماده ۲۷ ـ هرکس مدعی یکی از امور ذیل باشد می‌تواند تقاضای ثبت نماید:

۱) ابداع هرمحصول صنعتی جدید.

۲) کشف هر وسیله جدید یااعمال وسائل موجوده بطریق جدیدبرای تحصیل یك نتیجه یا محصول صنعتی یافلاحتی.

ماده ۲۸ ـ برای امور ذیل نمی‌توان تقاضای ثبت نمود:

۱) نقشه‌های مالی.

۲) هراختراع یاتکمیلی که مخل انتظامات عمومی یامنافی عفت یامخالف حفظ الصحه عمومی باشد.

۳) فورمولها و ترکیبات دوائی.

ماده ۲۹ ـ کسی که بدواً مطابق این قانون تقاضای ثبت اختراع‌بنام خود مینماید مخترع شناخته میشود مگراینکه خلاف ادعای او درمحاکم صلاحیت دار بثبوت برسد.

ماده ۳۰ ـ مخترعی که درخارج ایران برای اختراع خود مطابق قوانین محل تحصیل ورقه اختراع کرده می‌تواند در صورتیکه مدت ورقه مزبور منقضی نشده باشد در ایران نیز برای بقیه آن مدت تقاضای ورقه اختراع کند لیکن اگر اختراع مزبور راکسی یامؤسسهٔ در ایران قبل‌از تقاضای ثبت اختراع کلاً یاجزءً بموقع عمل یااستفاده گذارده ویا مقدمات استفاده آن راتهیه کرده باشد مخترع نمی‌تواند از عملیات آن شخص یامؤسسه جلوگیری کند.

ماده ۳۱ ـ مفاد مواد ٦ و۷ و۸ این قانون در مورد تقاضای ثبت اختراع نیز رعایت خواهد شد.

ماده ۳۲ ـ اظهارنامه ثبت وقتی قبول می‌شود که مخترع یا نماینده او پنج ریال طلا برای اظهارنامه و لااقل حق‌الثبتی را که بموجب ماده ۳٤ برای‌سال اول مقرر است نقداً تأدیه نماید.

حقی که برای اظهارنامه اخذ می‌شود درهیچ مورد مسترد نخواهد شد.

ماده ۳۳ ـ مدت اعتبار ورقه اختراع بتقاضای مخترع ٥ یا۱۰ یا۱٥ و یا منتهی ۲۰ سال خواهد بود ـ در مدت مزبور که باید صراحتاً در ورقه اختراع

قید شود مخترع یا قائم مقام قانونی اوحق انحصاری ساخت یافروش یا اعمال ویا استفاده از اختراع خود را خواهد داشت.

ماده ۳۴ ـ برای ثبت اختراع حق‌الثبت بطریق ذیل اخذ می‌شود:

برای پنجسال اول	از قرار سالی	۱۰ ریال طلا
برای پنجسال دوم	از قرار سالی	۲۰ ریال طلا
برای پنجسال سوم	ازقرار سالی	۳۰ ریال طلا
برای پنجسال چهارم	از قرار سالی	۴۰ ریال طلا

ممکن است تمام یابعضی از اقساط سنواتی فوق را درحین صدور ورقه اختراع دفعتاً تأدیه نمود در اینصورت اگر پنج قسط دفعتاً تأدیه شود پنج در صد ۵٪ واگرده‌قسط‌تأدیه‌شود ده‌درصد ۱۰٪ واگرپانزده‌قسط تأدیه‌شودپانزده درصد ۱۵٪ و اگر بیست قسط تأدیه شود بیست‌در صد ۲۰٪ تخفیف داده میشود.

ماده ۳۵ ـ قسط هرسال اگرقبلاً تأدیه نشده باشد باید درظرف سه ماه اول همانسال تادیه گردد و الا ثبت اختراع از درجه اعتبار ساقط خواهدشد.

هرگاه در ظرف سه ماه دوم صاحب ورقه دو برابر حقی را که متعلق بآنسال است تأدیه نماید ثبت اختراع باعتبار خود باقی خواهد بود.

ماده ۳۶ ـ ورقه‌اختراع‌بهیچوجه‌برای‌قابل استفاده بودن‌و یا جدید بودن و یاحقیقی بودن اختراع سندیت ندارد وهمچنین ورقه مزبور بهیچوجه دلالت‌براین نمیکند که تقاضا کننده یا موکل او مخترع واقعی میباشد و یا شرح اختراع و یا نقشه های آن صحیح است و اشخاص ذی نفع میتوانند نسبت بموارد مزبوره در محکمه ابتدائی طهران اقامه دعوی کرده خلاف آن را ثابت نمایند.

ماده ۳۷ ـ درموارد ذیل هرذی نفعی میتواندبمحکمه ابتدائی طهران‌رجوع کرده و تقاضای صدور حکم بطلان ورقه اختراع را بنماید:

۱) وقتیکه اختراع اختراع جدید نیست

۲) وقتیکه ورقه اختراع مخالف مقررات ماده ۲۸ صادر شده باشد

۳) وقتیکه اختراع مربوط بطریقه های علمی صرف بوده وعملاً قابل استفاده صنعتی یا فلاحتی نباشد

٤) وقتی که پنجسال از تاریخ صدور ورقه اختراع گذشته و اختراع بموقع استفاده عملی گذاشته نشده باشد

تبصره ـ هر اختراع یا هر تکمیل اختراع موجودی که قبل از تاریخ تقاضای ثبت خواه درایران و خواه درخارجه درنوشتجات یا نشریاتی که دردسترس عموم است شرح و یا نقشه آن منتشر شده و یا بمورد عمل یااستفاده گذارده شده باشد اختراع جدید محسوب نمیگردد .

ماده ۳۸ ـ درمورد مواد ۳٦ و ۳۷ مفاد ماده ۱۹ لازم الرعایه خواهد بود

ماده ۳۹ ـ دارنده ورقه اختراع میتواند ملکیت یا حق استفاده ازموضوع اختراع خود را کلاً یا جزءً بهر طریقی که بخواهد بدیگری منتقل نماید

هرگاه ورقه اختراع ارثاً منتقل شده باشد مالك جدید وقتی میتواند ازمزایای اینقانون بهره مند شود که این انتقال را به ثبت برساند .

ماده ٤٠ ـ هرگونه معامله راجع بورقه اختراع باید بموجب سند رسمی بعمل آمده و دردفتر ثبت اختراعات نیز ثبت شود والاآن معامله نسبت باشخاص ثالث معتبر نخواهد بود

هرگاه معامله در خارج ایران واقع گردد آن معامله در ایران نسبت باشخاص ثالث وقتی معتبر خواهد بود که در اداره ثبت اسناد طهران ثبت شده باشد .

ماده ٤١ ـ حق الثبت معاملات وانتقالات مذکور در دو ماده فوق راوزارت عدلیه مطابق نظامنامه معین خواهد کرد لیکن در هر حال نباید از دو پهلوی تجاوز نماید .

ماده ۴۲ ـ مراجعه بکلیه اسناد و اوراق مربوط به ثبت هر اختراع پس از صدور ورقه اختراع آزاداست و هرکس میتواند اسناد و اوراق مربوط بورقه اختراع یا معاملات راجعه به آن با تأدیه حقی که بموجب نظامنامه معین خواهد شد سواد مصدق تحصیل کند.

ماده ۴۳ ـ دارنده هر ورقه اختراع یا قائم مقام قانونی او میتواند در تمام مدت اعتبار ورقه مزبور هر تغییری را که در اختراع خود داده باشد مطابق مقررات اینقانون به ثبت رساند ـ حق الثبت هر تغییر ده ریال طلا خواهد بود.

ماده ٤٤ ـ نسبت باتباع خارجه که در ایران تقاضای ثبت اختراع نموده و اقامتگاه آنان در ایران نباشد مقررات عهد نامهٔ که با دولت متبوع آنها منعقد شده باشد مرعی خواهد بود و اگر عهد نامه نباشد معامله متقابله خواهد شد.

ماده ٤٥ ـ وزارت عدلیه نظامنامه های مربوطه باجرای این فصل راتنظیم خواهد نمود ـ در نظامنامه های مزبور باید تکلیف نکات ذیل صریحاً معین گردد:

۱) طرز تنظیم اظهار نامه ثبت

۲) اسناد و اوراقی که باید عین یا سواد یا ترجمه مصدق آنها ضمیمه اظهار نامه شود

۳) تعرفه انتشارات در مجله رسمی و تعرفه ترجمه و تصدیق صحت ترجمه

٤) ترتیبی که مطابق آن کلیه ابلاغات مربوطه به ثبت اختراع بایدبعمل آید

(فصل سوم ـ مقررات مشترکه)

ماده ٤٦ ـ رسیدگی بدعاوی حقوقی یاجزائی مربوط باختراع یا علامات تجارتی درمحاکم طهران بعمل خواهدآمد. اگرچه درمورد دعاوی جزائی جرم در خارج طهران واقع یا کشف ویامتهم در خارج طهران دستگیر شده باشد که در این موارد تحقیقات مقدماتی در

محل وقوع یا کشف جرم یا دستگیری متهم بعمل آمده و دوسیه برای رسیدگی به محاکم طهران ارجاع میشود .

ماده ۴۷ ــ اگر در ضمن رسیدگی جزائی متهم برای دفاع خود موضوع مالکیت علامت تجارتی یا اختراع را مطرح کند خود محکمه جزاء باید دراین موضوع نیز رسیدگی نماید .

ماده ۴۸ ــ طرق تأمین دلیل ــ موارد ترتیب توقیف محصولاتی که مخالف حق حاصل از ثبت علامات تجارتی یا حق اختراع باشد و همچنین موعدی که اگر بعداز تأمین یا توقیف اقامه دعوی نشود تأمین یاتوقیف باطل میگرددبموجب نظامنامه هائی که از طرف وزارت عدلیه تنظیم میشود معین خواهد شد اعم از اینکه مطابق نظام نامه های مزبور مراجعی که برای انجام این امور معین میشود مقامات قضائی باشدیا مأمورین کشوری از قبیل مأمورین گمرك و غیر آنها .

ماده ۴۹ ــ در مورد خساراتی که خواه از مجرای حقوقی و خواه از مجرای جزائی در دعاوی مربوطه باختراعات و علائم تجارتی مطالبه میشود خسارات شامل ضرر های وارده و منافعی خواهد بود که طرف از آن محروم شده است .

ماده ۵۰ ــ قانون نهم فروردین ماه ۱۳۰۴ راجع بعلائم تجارتی و صنعتی نسخ و اینقانون از ۱۵ تیر ماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده میشود .

ماده ۵۱ ــ وزارت عدلیه مأمور اجرای اینقانون است .

چون بموجب قانون بیست و چهارم فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید)

علیهذا (قانون ثبت علائم واختراعات) مشتمل برپنجاه و یك ماده که درتاریخ اول تیر ماه یکهزارو سیصدو ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است ـ .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

حق الثبت شرکتهای بیمه

مصوب ٦ آذر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول ـ مقررات ماده ۱۰ قانون ثبت شرکتها مصوب ۲ خرداد ماه ۱۳۱۰ در آنقسمتی که راجع به حق الثبت خود شرکت است شامل شرکتهای بیمه نخواهد بود و شرکتهای مزبور باید حقوق ذیل را تأدیه نمایند .

برای ثبت خود شرکت معادل ۳۰۰۰ ریال طلا قطع نظر از میزان سرمایهٔ شرکت .

برای معاملات شرکت :

الف ـ دربیمه برضد حریق

۱) اگر سند بیمه (پلیس بیمه) برای مدتی بیش از سه ماه صادر شود یك دینار برای هرچهارصد ریال قیمت مال بیمه شده یا کسرآن در هرسال یا کسر سال

۲) اگر سند بیمه برای سه ماه یاکمتر صادر شود یك دینار برای هر هشتصد ریال قیمت مال بیمه شده یا کسرآن .

ب ـ درسایر بیمه ها ده دینار برای هر بیست ریال حق بیمه یا کسرآن که شرکت اخذ میکنند .

ج ـ برای تصدیقات موقتی ده دینار از هر تصدیق .

هرگاه مبلغ بیمه شده در اوراق واسناد فوق معین نشده باشد هریك دینار حق بیمه را باید در مقابل ده ریال قیمت مال بیمه شده محسوب داشت.

هرگاه مدت بیمه ذکر نشده باشد مدت آن یکسال محسوب خواهد شد.

تبصره ۱ – در موقع تجدید سند بیمه باید مطابق مقررات فوق حق الثبت تأدیه شود.

تبصره ۲ – تأدیهٔ حقوق مذکور در این ماده بعهده خود شرکت است و شرکت بهیچوجه حق ندارد بوسیله ازدیاد میزان حق بیمه یابطریق دیگر آن را از بیمه شدکان اخذ کند.

هرقراردادی که با بیمه شدکان برخلاف این ترتیب داده شود در قسمتی که مخالف این تبصره است باطل بوده و بعلاوه ممکن است موجب الغاء اجازه عملیات شرکت بشود.

تبصره ۳ – بهرسند بیمه یا تصدیق باید معادل حقوق قانونی تمبر الصاق شود والا سه برابر حق تمبر از شرکت گرفته خواهد شد.

وصول این وجه بطریق اداری و بدون مراجعه به محکمه خواهد بود.

اگر سند بیمه در نسخ متعدد تنظیم شده باشد تمبر به نسخهٔ الصاق میشود که بصاحب سند بیمه باید تسلیم گردد و در سایر نسخ باید قید نمود که تمبر به نسخه مزبور الصاق شده است بهریك ازسایرنسخ نیز باید معادل یك دینار تمبرالصاق گردد.

ماده دوم – اینقانون از ۱۵ آذرماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده میشود.

چون بموجب قانون ۲ آبان ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی بموقع اجرا گذارده وپس از آزمایش آنها درعمل نواقصی را که درضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع وقوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً

برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید

علیهذا (قانون راجع به حقّ الثبت شرکتهای بیمه) که مشتمل بردو ماده و در تاریخ ششم آذرماه یکهزارو سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

ثبت اسناد و املاک

مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

باب اول - تشکیلات اداری ثبت

ماده ۱ - در هر حوزه ابتدائی باقتضاء اهمیت محل یك اداره یادائره ثبت اسناد واملاك تأسیس میشود - ممکن است هر اداره یا دائره ثبت دارای شعبی باشد .

ماده ۲ - مدیران و نمایندگان ثبت و مسئولین دفاتر و صاحبان دفاتر اسناد رسمی جزدرمحل ماموریت خود نمی توانند انجام وظیفه نمایند اقدامات آنهادرخارج از آن محل اثر قانونی ندارد .

ماده ۳ - در هر اداره یا دائره ثبت بتناسب توسعه آن یك یا چند نفر محقق ثبت برای رفع اختلافات و اعتراضات ناشي از تقاضای ثبت املاك معین خواهدشد

ماده ٤ - انتخاب محققین ثبت از بین مستخدمین وزارت عدلیه مطابق نظامنامهٔ که وزارت عدلیه تنظیم خواهد نمود بعمل می آید .

ماده ٥ - حدود صلاحیت و طرز رسیدگی محققین ثبت بموجب نظامنامه معین خواهد شددرمواردی که رأی محقق ثبت قابل استیناف است محکمه بدایت مرجع استینافی خواهدبود ورسیدگی تمیزی حکم محکمه بدایت مطابق قوانین عمومی درمحکمه استیناف بعمل خواهد آمد .

ماده ۶ ـ برای رسیدگی باموررراجع بجریان ثبت مطابق نظامنامهٔ که وزارت عدلیه معین خواهد کردهیئت نظارت ثبت مرکب ازمدعی العموم دیوان عالی تمیز و مدیر کل اداره تهیه لوایح قانونی ومدیر کل ثبت تشکیل میشود .

ماده ۷ ـ دفاترلازم برای ثبت اسناد و املاك وعده ونوع وترتیب آنها مطابق نظامنامهٔ که ازطرف وزارتعدلیه تنظیم میشود معین خواهد شد .

ماده ۸ ـ مراجعه بدفاتر املاك برای اشخاص ذی نفع مطابق مقررات نظامنامه وزارت عدلیه جائز است .

باب دوم ـ ثبت عمومی

فصل اول ـ اعلان ثبت وتحدید حدود

ماده ۹ ـ در نقاطی که اداره ثبت موجود است از تاریخ اجرای اینقانون و در سایر نقاط پس از تشکیل اداره یا دائره ثبت وزارت عدلیه حوزه هر اداره یا دائره ثبت را بچند ناحیه تقسیم کرده و به ثبت کلیه اموال غیرمنقول واقعه در هر ناحیه اقدام میکنند .

ماده ۱۰ ـ قبل ازاقدام به ثبت عمومی املاك هرناحیه حدودناحیه مزبور واینکه املاك واقعه درآن ناحیه باید به ثبت برسد بوسیله اعلان در جراید باطلاع عموم خواهد رسید ـ اعلان مزبور درظرف سی روز سه مرتبه منتشر میشود .

ماده ۱۱ ـ از تاریخ انتشار اولین اعلان مذکور درماده فوق تا ۶۰ روز باید کلیه اشخاصی که مالك متصرف املاك واقعه در آن ناحیه هستند و اشخاص مذکور درمواد ۲۷ و ۳۲ بوسیله اظهارنامه تقاضای ثبت نمایند .

اداره‌ثبت مکلف است تا نود روز پس از انتشار اولین اعلان فوق الذکر صورت کلیه اشخاصی را که اظهارنامه داده‌اند بانوع ملك و نمرهٔ که ازطرف اداره ثبت برای هر ملك معین

شده در جرائد اعلان نماید و این اعلان تا شصت روز هر بیست روز یك نوبت منتشر خواهد شد.

ماده ۱۲ ـ هر ملکی که نسبت به آن اظهارنامه داده نشده باشد در ضمن اعلان نوبتی مذکور در ماده فوق بعنوان مجهول المالك اعلان خواهد شد ولی تا ده سال از تاریخ انتشار اولین اعلان نوبتی اشخاصی که مطابق مادهٔ ۱۱ حق تقاضای ثبت دارند میتوانند نسبت به آن ملك تقاضای ثبت نمایند.

اعلانات نوبتی این قبیل اشخاص آنچه تا اول فروردین هرسال برسد درآخر فروردین ماه و آنچه تا اول مهر باداره داده شود در آخر مهر ماه همان سال بطریق مذکور درقسمت اخیر ماده ۱۱ انتشار خواهد یافت. اگر تا انقضای ده سال مذکور در فوق هیچکس تقاضای ثبت ملکی را که مجهول المالك اعلان شده ننماید اداره ثبت بتقاضای مدعي العموم بدایت محل مطابق قسمت اخیر ماده ۱۱ ملك را باسم دولت اعلان کرده و بموجب مقررات این قانون سند مالکیت صادر خواهد نمود تا قیمت یا منافع آن مطابق قانون مدنی بمصارف خیریه برسد.

ماده ۱۳ ـ کسانی که تقاضای ثبت ملکی را که مجهول المالك اعلان شده بنمایند باید دوبرابر حق الثبت به پردازند مگر اینکه ملك یا املاك مورد تقاضاي آنها دو هزار ریال یا کمتر قیمت داشته باشد در این صورت فقط حق الثبت معمولی را خواهند پرداخت.

درمورد املاکي که مطابق ماده ۱۲ بنام دولت ثبت میشود حق الثبت معمولی اخذ خواهد شد و حق الثبت مزبور درصورتی که ملك عایدی داشته باشد ازعوائد و الا موافق نظامنامه وزارت عدلیه ازقیمت آن اخذ میشود.

ماده ۱٤ ـ تحدیدحدوداملاك واقعه درهرناحیه متدرجاًبترتیب نمرهٔ املاك مطابق نظامنامه وزارت عدلیه بعمل می آید وتقاضا کنندکان ثبت و مجاورین برای

روز تحدید حدود بوسیلهٔ اعلان احضار میشوند - این اعلان لااقل بیست روز قبل ازتحدید حدود یك مرتبه در جراید منتشر میشود بعلاوه مطابق نظامنامه وزارت عدلیه درمحل نیز اعلانی منتشر خواهد شد.

مادهٔ ۱۵ - اگر تقاضا کننده درموقع تحدید حدود خود یانماینده‌اش حاضر نباشد ملك مورد تقاضا با حدود اظهار شده ازطرف مجاورین تحدید خواهد شد.

هرگاه مجاورین نیز در موقع تحدید حدود حاضر نشوند و باین جهت حدود ملك تعیین نگردد اعلان تحدید حدود نسبت به‌آن املاك تجدید می شود واگر برای مرتبه دوم نیز تقاضا کننده و مجاورین هیچیك حاضر نشده و تحدید حدود بعمل نیاید حق‌الثبت ملك دوبرابر اخذ خواهد شد.

فصل دوم - اعتراض

ماده۱۶ - هرکس نسبت‌بملك مورد ثبت اعتراضی داشته باشد باید ازتاریخ نشراولین اعلان نوبتی تا ۹۰ روزاقامه دعوی نمایدعرضحال مزبور مستقیماً به‌اداره یا دائرهٔ یا شعبهٔ ثبتی که در ضمن اعلان نوبتی معین شده است تسلیم می شود - در مقابل عرضحال باید رسید داده شود در صورتیکه عرضحال در مدت قانونی داده شده باشد ادارهٔ ثبت آنرا نزد محقق ثبت و یادفتر محکمهٔ که مرجع رسیدگی است ارسال میدارد اگر اداره ثبت تشخیص دهد که عرضحال خارج از مدت داده شده کتباً نظر خودرا اظهار خواهد کرد و بحاکم محکمه ابتدائی محل اطلاع میدهد تاحاکم مزبور درجلسه اداری موافق نظامنامه وزارت‌عدلیه رسیدگی کرده رأی دهد رأی حاکم محکمه ابتدائی دراین موضوع قاطع است.

مادهٔ ۱۷ - هرگاه راجع بملك مورد تقاضای ثبت بین تقاضا کنندمودیگری قبل از انتشار اولین اعلان نوبتی دعوائی اقامه شده و در جریان باشد کسیکه

طرف دعوی باتقاضا کننده است باید از تاریخ نشر اولین اعلان نوبتی تا ۹۰ روز تصدیق محکمه را مشعر بجریان دعوی باداره ثبت تسلیم نماید و الا حق او ساقط خواهد شد.

تبصره ـ در مواردی که اداره ثبت تشخیص دهد تصدیق مزبور خارج از مدت باداره ثبت تسلیم گردیده موافق ماده ۱۶ عمل خواهد شد.

ماده ۱۸ ـ در صورتی که محکمه یامحقق ثبت قرار عدم صلاحیت خودرا صادر نماید مکلف است پس از قطعیت قرار مزبور بتقاضای مدعی دوسیه عمل را برای مرجع صلاحیت دار بفرستد ـ در اینمورد تجدید عرضحال لازم نیست.

اگر معترض پس از تقدیم عرضحال درمدت شصت روز دعوای خودرا تعقیب نکرد (مسکوت گذاشت) محکمه یا محقق ثبت مکلف است بتقاضای مستدعی ثبت قرار اسقاط دعوای اعتراض را صادر نماید ـ از این قرار میتوان استیناف داد ـ رأی استیناف قابل تمیز نیست.

ماده ۱۹ ـ در صورتیکه در جلسه مقرر برای محاکمه یارسیدگی محقق ثبت معترض یاوکیل او حاضر نشود و مطابق مقررات اصول محاکمات حقوقی بتقاضای مستدعی ثبت عرضحال او ابطال گردد تجدید عرضحال فقط درظرف ده روز پس از ابلاغ قرار ابطال برای یك مرتبه ممکن خواهد بود ـ دراینموردعرضحال مستقیماً به محقق ثبت یا دفتر محکمه صلاحیت دار داده خواهد شد.

تبصره ـ درمواردی نیز که بموجب مواد ۱۶ و ۱۷ اصول محاکمات آزمایش عرضحال رد میشود مفاد این ماده لازم‌الرعایه است.

ماده ۲۰ ـ مجاوری که نسبت بحدود یاحقوق ارتفاقی حقی برای خودقائل است میتواند فقط تا سی روز از تاریخ تنظیم صورت مجلس تحدید حدود بوسیله اداره ثبت بمرجع صلاحیت دار عرضحال دهد.

مقررات مواد ۱۶ ـ ۱۷ ـ ۱۸ ـ ۱۹ (باستثنای مدت اعتراض که سی روز است) در اینمورد نیز رعایت خواهد شد

تقاضا کننده ثبتی که خود یانماینده اش در موقع تحدید حدود حاضر نبوده و ملك مورد تقاضای او باحدود اظهار شده از طرف مجاورین مطابق ماده ۱۵ تحدید شده میتواند مطابق مقررات اینماده عرضحال اعتراض دهد.

فصل سوم ـ در آثار ثبت

ماده ۲۱ ـ پس از اتمام عملیات مقدماتی ثبت ملك دردفتر املاك ثبت شده و سند مالکیت مطابق ثبت دفتر املاك داده می‌شود.

ماده ۲۲ ـ همینکه ملکی مطابق قانون در دفتر املاك به ثبت رسید دولت فقط کسی‌را که ملك باسم او ثبت شده ویا کسی‌را که ملك مزبور باو منتقل گردیده و این انتقال نیز در دفتر املاك به ثبت رسیده یااینکه ملك مزبور ازمالك رسمی ارثاً به‌او رسیده باشد مالك خواهد شناخت.

در مورد ارث هم ملك وقتی در دفتر املاك باسم وراث ثبت می‌شود که وراثت و انحصار آنها محرز ودر سهم الارث بین آنها توافق بوده ویا درصورت اختلاف حکم نهائی در آن باب صادر شده باشد.

تبصره — حکم نهائی عبارت از حکمی است که بواسطهٔ طی مراحل قانونی و یابواسطهٔ انقضاء مدت اعتراض و استیناف و تمیز دعوائی که‌حکم در آن موضوع صادر شده از دعاوی مختومه محسوب شود.

ماده ۲۳ ـ ثبت ملك بحقوق کسانیکه در آن ملك مجرای آب یاچاه قنات (اعم از دائر وبائر) دارند بهیچ عنوان ودر هیچ صورت خللی‌واردنمی‌آورد

ماده ۲٤ ـ پس از انقضای مدت اعتراض دعوی اینکه در ضمن‌جریان ثبت تضییع حقی‌از کسی شده پذیرفته نخواهد شد نه بعنوان عین نه بعنوان قیمت نه بهیچ عنوان دیگر خواه حقوقی باشد خواه جزائی.

در مورد مذکور در ماده ٤٤ مطابق ماده ٤٥ ودر موارد مذکور در مواد ۱۰٥ - ۱۰٦ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱٦ - ۱۱۷ مطابق مقررات جزائی مذکور در باب ششم این قانون رفتار خواهد شد.

ماده ۲٥ _ چنانچه در جریان عملیات مقدماتی ثبت اشتباه مؤثری واقع شده یا بشود بطریق ذیل رفتار خواهد شد.

هرگاه اشتباه از عملیات خود تقاضا کننده ثبت ناشی شده باشد کلیه عملیاتی که در نتیجه آن اشتباه ویا بعداز آن بعمل آمده ویا اشتباه مربوط به آن بوده باطل و ملك باید با تأدیه حق‌الثبت جدید به‌ثبت برسد دراین مورد اعلانات مربوطه مطابق نظامنامه‌های وزارت عدلیه منتشر خواهد شد.

هرگاه اشتباه از عملیات مأمورین ثبت ناشی شده باشد آن اشتباه باید بعداز انمام عملیات تحدید حدود هرناحیه بوسیله اعلان اصلاحی تصحیح شود در این صورت معترضی که حق‌او در اثر آن اشتباه ساقط شده بود می‌تواند مطابق مقررات این قانون عرضحال اعتراض بدهد - درهریك از دو صورت فوق تشخیص وقوع و مؤثر بودن اشتباه وعملی که برای رفع آن باید به‌عمل آید بعهده هیئت نظارت ثبت اسناد و املاك خواهد بود و رأی هیئت مزبور قاطع است.

ماده ۲٦ _ در مورد انتقال تمام یا قسمتی از ملك ثبت شده‌ویاواگذاری حقی نسبت بعین آن ملك وهمچنین درمورد عمری و رقبی و سکنی و معاملات راجع بانتقال منافع ملك برای مدتی بیش از سه‌سال بترتیب ذیل عمل خواهدشد.

سند معامله در دفتر اسناد رسمی یادفتر معاملات غیرمنقول ثبت و خلاصه آن در دفتر املاك ذیل صورت ثبت ملك قید می‌شود و بهمین طریق خلاصه کلیه انتقالات در دفتر املاك به ترتیب تاریخ ذیل یکدیگر به ثبت خواهد رسید.

شرایط و ترتیب ثبت خلاصه انتقالات در دفتر املاك و تجدید اوراق مالکیت بموجب نظامنامه وزارت عدلیه معین خواهد شد.

ماده ۲۷ _ کسانی که درمورد املاك وقف و حبس و ثلث باقی باید

تقاضای ثبت بدهند و همچنین کسانی که نسبت به ثبت این قبیل املاك باید عرضحال اعتراض داده و حقوق وقف و حبس و ثلث باقی را حفظ کنندبموجب نظامنامه وزارت عدلیه معین خواهد شد.

ماده ۲۸ _ هرگاه نسبت باین قبیل املاك بعنوان مالکیت تقاضای ثبت شده و متولی یا نماینده اوقافی که بموجب نظامنامه مکلف بدادن عرضحال اعتراض و تعقیب دعوی و حفظ حقوق وقف یاحبس یا ثلث باقی است در اثر تبانی به‌تکلیف خود عمل ننماید بمجازات خیانت در امانت محکوم خواهد شد.

در مواردی نیز که تقاضای ثبت ملك دیگری بدون ذکر حقوق ارتفاقی املاك وقف وحبس و ثلث باقی شده است هرگاه اشخاص مذکور درفوق در اثر تبانی به‌تکلیف خود عمل ننمایند بمجازات خائنین در امانت محکوم‌میشوند.

ماده ۲۹ _ مخارج راجع به ثبت املاك مذکور درفوق درصورتی که ملك مورد تقاضا عایدات نداشته وبرای امور خیره تخصیص داده شده باشد و همچنین مخارج محاکمه اعتراض ازمحل مبرات مطلقه و موقوفات مجهول المصرف داده می‌شود ودرصورت عدم‌کفایت این عایدات مخارج گرفته نخواهد شد.

ماده ۳۰ _ در مواردی‌که اداره اوقاف تقاضای ثبت میدهد مخارج راجع به ثبت راخود مستقیماً از عایدات موقوفه مورد تقاضا وصول خواهد نمود.

برای ثبت مساجد و اماکن متبرکه و مدارس قدیمه و تکایا وآب‌انبارهای عمومی تقاضای ثبت ازطرف متولی یااداره اوقاف بدون اخذ حق‌الثبت و مخارج مقدماتی پذیرفته خواهد شد.

ماده ۳۱ _ ثبت رقبه بعنوان وقفیت و حبس مثبت تولیت نیست.

ماده ۳۲ _ تقاضای ثبت نسبت باملاك دولت بعهده مالیه محل و نسبت باملاك و مؤسسات بلدی و خیریه برعهدهٔ رئیس مؤسسه و نسبت باملاك شرکتها بعهده مدیر شرکت ودر مورد املاك محجورین بعهده ولی یا قیم آنها است.

ماده ۳۳ ـ نسبت باملاکی که باشرط خیار یا بعنوان قطعی باشرط نذر خارج ویا بعنوان قطعی باشرط وکالت منتقل شده است و بطور کلی نسبت به‌املاکی که بعنوان صلح یابهر عنوان دیگر باحق استرداد قبل‌از تاریخ اجرای این قانون انتقال داده شده اعم ازاینکه مدت خیار یاعمل بشرط و بطور کلی مدت حق استرداد منقضی شده یانشده باشد واعم ازاینکه ملك درتصرف انتقال دهنده باشد یادر تصرف انتقال‌گیرنده حق تقاضای ثبت با انتقال‌دهنده است مگر در موارد ذیل که اظهارنامه فقط از منتقل‌الیه پذیرفته می‌شود:

۱) درصورتی که ملك قبل‌از تاریخ اجرای این قانون بموجب‌حکم نهائی بمالکیت قطعی منتقل‌الیه محکوم شده باشد.

۲) درصورتی که پس از انقضاء مدت حق استرداد انتقال دهنده مالکیت قطعی (بدون حق استرداد) انتقال‌گیرنده را کتباً تصدیق کرده باشد.

۳) درصورتی که باشرایط ذیل ملك درتصرف انتقال‌گیرنده باشد.

الف ــ درتاریخ اجرای این قانون بیش‌از پنجسال از تاریخ انقضای مدت حق استرداد گذشته باشد.

ب ــ قبل از تاریخ اجرای این قانون ازطرف انتقال دهنده یاقائم مقام قانونی او برعلیه انتقال‌گیرنده یاقائم مقام قانونی او راجع به‌انتقال نه اقامه‌دعوی شده ونه اظهاریه رسمی یااعتراض نامه ثبت داده شده باشد.

تبصرهٔ ۱ ـ کلیه معاملات باحق استرداد و لواینکه در ظاهر معامله باحق‌استرداد نباشد مشمول جمیع مقررات راجعه بمعاملات باحق‌استرداد خواهد بود اعم از اینکه معامله بین متعاملین محصور بوده ویا برای تأمین حق‌استرداد اشخاص ثالثی را به ای نحوکان مداخله داده باشند.

تبصرهٔ ۲ ـ درمواردی که مطابق این ماده انتقال دهنده تقاضای ثبت میکند باید حق انتقال‌گیرنده را در تقاضانامه خود قیدنماید واین حق در ضمن اعلان با تصریح باسم طرف ذکر خواهد شد.

ماده ۳۴ _ در مورد معاملات مذکوره در ماده ۳۳ هرگاه انتقال‌دهنده درظرف مدت ازحق خود استفاده نکرد انتقال گیرنده حق دارد از اداره ثبت فروش ملك متعلق حق خود را تقاضا نماید در اینصورت اداره مزبور به انتقال دهنده اخطار خواهد کرد که درظرف ده روز ازتاریخ ابلاغ اخطارنامه اصل و اجرت المسمای عقب افتاده و خسارت تأخیر تأدیه نسبت باصل (از روز انقضای مدت حق استرداد) یاوجه التزام را درصورتی که بین طرفین مقرر بوده بانتقال گیرنده تأدیه کند و الا ملك بطریق مزایده فروخته شده و وجوه فوق‌الذکر مرجحاً برهرطلبکار دیگر انتقال دهنده بهانتقال گیرنده تأدیه میگردد.

تبصرهٔ ۱ _ درمورد معاملات مذکور در ماده ۳۳ خسارت تأخیر تأدیه باصل‌وجه مورد معامله واز تاریخ انقضای مدت حق استرداد تعلق خواهدگرفت در مورد سایر معاملات استقراضی تعلق خسارت تأخیر تأدیه مشروط بتقدیم اظهارنامه یا عرضحال است واز تاریخ ابلاغ اظهارنامه و یاتقدیم عرضحال محسوب می‌شود.

تبصرهٔ ۲ _ مقصود از وجه‌التزام مذکور در این قانون وجهی است که درضمن معامله اصلی یاهرنوع قرارداد و معامله دیگری مقرر شده و مدیون در صورت تأخیر تأدیه بطور مستقیم یاغیر مستقیم بتأدیه آن ملزم باشد.

ماده ۳۵ _ درمورد معاملات مذکور در ماده ۳۳ و بطورکلی در جمیع معاملات استقراضی وقتی خسارت تأخیر تأدیه تعلق خواهدگرفت که وجه‌التزامی مقرر نشده‌باشد _ محاکم عدلیه و ادارات ثبت درهیچ مورد نسبت بوجه‌التزام بیش از صدی ۱۵ درسال به نسبت مدت تأخیر حکم نداده و ورقه لازم‌الاجرا صادر نخواهند کرد.

ماده ۳۶ _ خسارت تأخیر تأدیه درصورتی که در محاکم عدلیه مورد مطالبه واقع شود مشمول مواد ۴۲ و۴۴ قانون تسریع محاکمات خواهد بود و درصورتی که بوسیله اداره ثبت مأخوذ شود ازقرار صدی ۱۲ درسال بوده و تمام آن بطلبکار داده می‌شود.

وجه التزام درصورتیکه در محاکم عدلیه مورد مطالبه واقع شود و بیش از صدی ده باشد مازاد ازصدی ده تاصدی پانزده نیز مشمول مواد ۴۲ و۴۴ قانون تسریع محاکمات است و چنانچه صدی ده یاکمتر باشد تمام آن بمحکوم‌له داده خواهد شد وهرگاه وجه‌التزام بوسیله اداره ثبت مأخوذ شود منتهی از قرارصدی دوازده درسال است که تماماً بطلبکار داده می‌شود.

ماده ۳۷ ـ نسبت بمعاملات مذکور در ماده ۳۳ که قبل‌از تاریخ‌اجرای این قانون و پس‌از ثبت ملك واقع شده مقررات ماده ۳۴ لازم‌الرعایه‌خواهد بود

ماده ۳۸ ـ در موضوع انتقالات مذکور در ماده ۳۳ که قبل‌از تاریخ اجرای این قانون واقع شده محاکم مکلفند در مواردی که مطابق ماده مزبور حق تقاضای ثبت بانتقال دهنده داده شده برطبق ماده ۳۴ حکم برد اصل و اجور و غیره داده و در مواردیکه حق تقاضای ثبت بانتقال‌گیرنده داده شده است حکم بمالکیت انتقال‌گیرنده بدهند اعم از اینکه نسبت بملك مورد معامله تقاضای ثبت شده یانشده باشد.

نسبت بمعاملات مذکوره در ماده ۳۳ که پس‌از تاریخ اجرای این قانون واقع شود محاکم و ادارات ثبت مکلفند مدلول ماده ۳۴ را بموقع اجرا گذارند.

ماده ۳۹ ـ حقوقی که در مواد ۳۳ و۳۴ و۳۷ وسی و هشت برای انتقال دهنده مقرر است قبل از انقضای مدت حق استرداد قابل اسقاط نیست ـ هرقرارداد مخالف این ترتیب باطل وکان لم‌یکن خواهد بود خواه قبل از این قانون باشد خواه بعد و اعم از اینکه بموجب سند رسمی باشد یا غیر رسمی.

ماده ۴۰ ـ تخلف قضاة و مأمورین دولت از مقررات‌مواد۳۳-۳۴-۳۵-۳۶ - ۳۷ - ۳۸ - ۳۹ مستلزم مجازات انتظامی از درجه ۴ ببالا است.

ماده ۴۱ ـ درصورتیکه در مدت عملیات مقدماتی تقاضا کننده ثبت ملك مورد تقاضا را کلاً یابعضاً بدیگری انتقال دهد مکلف است تاده روز از تاریخ انتقال شخصاً یابتوسط وکیل ثابت‌الوکاله در اداره ثبت اسناد حاضر و معامله‌خود

را کتباً اطلاع دهد.

ماده ۴۲ ــ هرگاه مورد انتقال ملکی باشد که نسبت به آن عرضحال اعتراض داده شده است انتقال دهنده مکلف است در حین انتقال انتقال گیرنده را از وجود معترض و در ظرف ده روز از تاریخ انتقال معترض را از وقوع انتقال و اسم انتقال گیرنده بوسیلهٔ اظهار نامه رسمی مسبوق نماید و اگر انتقال دهنده درحین انتقال از اعتراضی که شده است رسماً مطلع نبوده و یا عرضحال اعتراض بعد از انتقال داده شود انتقال دهنده مکلف است در ظرف ده روز از تاریخ اطلاع رسمی معترض را بوسیله اظهارنامه رسمی از وقوع انتقال واسم منتقل الیه وانتقال گیرنده را در همان مدت و بهمان طریق از وقوع اعتراض مسبوق کند ــ منتقل الیه بمحض ابلاغ اظهارنامه درمقابل معترض قائم مقام انتقال دهنده شده و دعوی بدون تجدید عرضحال بطرفیت او جریان خواهد یافت.

انتقال دهنده‌ای که مطابق مقررات فوق عمل ننماید مسؤل هرضرر و خسارتی خواهد بود که از تخلف او بر انتقال گیرنده ویا معترض وارد گردد و مادام که ضرر وخسارت مزبور را جبران نکرده است به تقاضای انتقال گیرنده یامعترض توقیف خواهد شد.

تبصره ــ هرگاه معترض حقوق ادعائیه خودرا بدیگری انتقال دهد آن شخص بدون تجدید عرضحال قائم مقام او شده واز مواعدی که برای معترض درتاریخ انتقال باقی است استفاده خواهد کرد.

ماده ۴۳ ــ هرگاه انتقال دهنده معامله خود را باداره ثبت اسناد اطلاع نداد منتقل الیه بوسیله اظهارنامه که بتوسط ادارهٔ ثبت ابلاغ میشود باو اخطار خواهد کرد که انتقال را رسماً باطلاع اداره ثبت برساند ــ چنانچه مستدعی ثبت پس از رؤیت اخطار در ظرف ده روز انتقال را رسماً باداره ثبت مطابق مادهٔ ۴۱ اطلاع

نداد منتقل الیه معترض شناخته شده وپس از انقضای ده روز فوق الذکر باید درمدت شصت روز عرضحال اعتراض بدهد .

هرگاه انتقـال بموجب سند رسمی بعمل آمده باشد ادارهٔ ثبت ملك را باسم انتقال گیرنده اعلان خواهد نمود و بانتقال دهنده اخطار خواهد کرد که اگر اعتراضی دارد تاشصت روز پس از ابلاغ اخطاربه عرضحال اعتراض بدهد .

ماده ٤٤ ـ هرگاه کسی که نسبت بملك مورد ثبت اقامهٔ دعوی کرده قبل از انقضای موعدهای مقرر درمواد ۱۷ ـ ۱۸ ـ ۱۹ فوت کرده یامجنون یامحجور شود مستدعی ثبت مکلف است مراتب را بادارهٔ ثبت و پارکه بدایت صلاحیت دار کتباً اطلاع داده وپس ازمعین شدن قائم مقام قانونی باو ازطریق محقق ثبت یامحکمه مربوطه اخطار نمایدکه مشارالیه درظرف شصت روزازتاریخ ابلاغ اخطاربه دعوی را تعقیب کند

هرگاه قائم مقام قانونی درمدت مقرر دعوا را تعقیب نکرد محکمه یامحقق ثبت قرار اسقاط دعوا را صادر میکند ـ این قرار فقط قابل استیناف است .

ماده ٤٥ ـ اگر بواسطهٔ عدم اقدام در مورد مواد ۱۷ــ۱۸ و ۱۹ ملکی به ثبت رسیده و بعد معلوم شود عدم تعقیب یاعدم ابراز تصدیق بعلت فوت یاجنون یا حجر طرف دعوای با مستدعی ثبت بوده و اخطار مذکور در ماده فوق هم با اینکه مستدعی ثبت بفوت یا جنون یا حجر عالم بوده بعمل نیامده است قائم‌مقام قانونی متوفی و یا مجنون و یا محجور می تواند در ظرف پنجسال از بابت قیمت ملك و اجور و خسارات در محکمه حقوق بوسیله عرضحال جدید برعلیه‌مستدعی ثبت اقامه دعوی نماید .

مبدأ پنجسال مذکور فوق در مورد وراث کبیر و وراثی که ولی خاص(پدر یا جد پدری یا وصی منصوب مسلم الوصایه) دارند از تاریخ فوت و در غیر این موارد از تاریخ تعیین قیم یا مدیر تصفیه محسوب می شود .

در مورد این ماده چنانچه مستدعی ثبت محکوم گردد و ملك را قبلا بدیگری انتقال داده و در موقع اجرای حکم مفلس باشد و ثابت شود برای فرار ازادای حق طرف خود را مفلس کرده بحبس تأدیبی از یکسال تا دو سال محکوم خواهد شد ـ تعقیب جزائی دراین مورد منوط بشکایت مدعی خصوصی است وباسترداد شکایت تعقیب موقوف می شود.

باب سوم ـ ثبت اسناد

فصل اول ـ مواد عمومی

ماده ٤٦ ـ ثبت اسناد اختیاری است مگر در موارد ذیل :

۱) کلیه عقود و معاملات راجع بعین یا منافع املاکی که قبلا در دفتر املاك ثبت شده باشد

۲) کلیه معاملات راجع بحقوقی که قبلا در دفتر املاك ثبت شده است.

ماده ٤٧ ـ درنقاطی که اداره ثبت اسناد واملاك ودفاتر اسناد رسمی موجود بوده و وزارت عدلیه مقتضی بداند ثبت اسناد ذیل اجباری است.

۱) کلیه عقود و معاملات راجعه بعین یا منافع اموال غیر منقوله که در دفتر املاك ثبت نشده.

۲) صلحنامه و هبه نامه و شرکت نامه.

ماده ٤٨ ـ سندی که مطابق مواد فوق باید بثبت برسد و بثبت نرسیده در هیچ یك از ادارات و محاکم پذیرفته نخواهد شد.

ماده ٤٩ ـ وظائف مسئولین دفاتر از قرار ذیل است :

۱) ثبت کردن اسناد مطابق مقررات قانون.

۲ ـ دادن سواد مصدق از اسناد ثبت شده باشخاصی که مطابق مقررات حق گرفتن سواد دارند.

۳) تصدیق صحت امضاء

٤) قبول و حفظ اسنادی که امانت میگذارند .

ماده ٥٠ ـ هرگاه مسئول دفتر در هویت متعاملین یاطرفی که تعهد میکند تردید داشته باشد باید دونفر از اشخاص معروف و معتمد حضوراً هویت آنان را تصدیق نموده و مسئول دفتر مراتب را در دفتر ثبت و بامضای شهود رسانیده و این نکته‌را در خود اسناد قید نماید .

ماده ٥١ ـ در مورد ماده فوق شاهدی که یکطرف از اصحاب معامله‌را معرفی مینماید نمی تواند معرف طرف دیگر باشد .

ماده ٥٢ ـ وقتیکه مسؤل دفتر نتواند بوسیله شهود معروف ومعتمد هویت اشخاص را معین کند باید از ثبت نمودن سند امتناع نماید .

ماده ٥٣ ـ مسئول دفتر نمی تواند اسنادی را که بمنفعت خود یا کسانی که در تحت ولایت یا وصایت و یا قیمومیت او واقعند یا با او قرابت نسبی تادرجه چهارم یا سببی تا درجه سوم دارند ویا در خدمت او هستند ثبت نماید .

ماده ٥٤ ـ درمواقعی که مسئول دفتر بواسطه مرض و امثال آن از انجام وظیفه معذور است عمل ثبت بعهدهٔ مسؤل دفتر دیگری که در آن حوزه مأموریت دارد وا گذار خواهد شد .

در مورد ماده ٥٣ اگر مسئول دفتر منحصر بفرد باشد مشار الیه با حضور امین صلح و مدعی العموم محل یا نماینده او سند را ثبت خواهد کرد .

ماده ٥٥ ـ مسئول دفتر باید نمره و تاریخ ثبت را با تعیین دفتری که سند در آن ثبت شده در روی هر سندی که ثبت میشود قید کرده و بامضای خود ممضی و بمهر دائره ثبت برساند .

ماده ٥٦ ـ اسناد باید بحرف ازاول تا آخر متن و حاشیه سجل

وظهر ثبت شود.

ماده ۵۷ ـ مسئول دفتر نباید معاملات اشخاصی را که مجنون یا غیررشید یا بنحوی دیگر ازانحاء قانونی ممنوع از تصرّف هستند ثبت نماید مگر آنکه معامله بوسیله قائم مقام قانونی اشخاص مزبور واقع شود.

ماده ۵۸ ـ شهود باید موثق باشند علاوه بر این ورقه هویت (سجل احوال) خودرا ارائه دهند.

ماده ۵۹ ـ شهادت اشخاص ذیل پذیرفته نخواهد شد:

۱) غیر رشید یا محجور ۲) کور یا گنك ۳) اشخاص ذینفع در معامله ۴) خدمه مسئول دفتر ۵) خدمه اصحاب معامله.

ماده ۶۰ ـ مسئول دفتر ثبت نباید اسناد راجع بمعاملاتی را که مدلول آن مخالفت صریح با قوانین موضوعه مملکتی داشته باشد ثبت نماید.

ماده ۶۱ ـ هرگاه طرفین معامله یاشهود زبان فارسی را ندانند ومسئول دفتر نیز زبان آنهارا نداند اظهارات آنها بوسیله مترجم رسمی ترجمه خواهد شد.

ترتیب تعیین مترجمین رسمی ومیزان حقی که برای ترجمه وتصدیق ترجمه وسواد برداری از نقشه و تصدیق صحت سواد نقشه اخذ میشود بموجب نظامنامه از طرف وزارت عدلیه معین خواهد شد.

ماده ۶۲ ـ تراشیدن و پاك كردن و الحاق كردن بهر نحوی از انحاء دردفاتر ثبت اسناد واملاك ممنوع است ـ کلیه الحاقات و آنچه که بجای کلمات تراشیده شده و یا در محل پاك شده نوشته میشود از درجه اعتبار ساقط خواهد بود.

ماده ۶۳ ـ طرفین معامله یا وکلای آنها باید ثبت سند را ملاحظه نموده و مطابقت آن ثبت با اصل سند به توسط مشارالیهم و مسئول دفتر ثبت تصدیق گردد.

در مورد اسنادی که فقط برای یکطرف ایجاد تعهد مینماید تصدیق وامضای

طرف متعهد کافی خواهد بود .

ماده ٦٤ ـ در صورتیکه طرفین معامله و یا یکی از آنها کور یا کر و گنگ بی‌سواد باشند علاوه بر معرفین هریك از اشخاص مزبوره باید بمعیت خود یکنفر از معتمدین خود را حاضر نماید که در موقع قرائت ثبت و امضای آن حضور بهمرسانند مگر اینکه بین خود معرفین کسی باشد که طرف اعتماد آنها است. معتمد مزبور در مورد اشخاص کر گنگ باید از جمله اشخاصی باشد که بتواند به آنها بهاشاره مطلب را بفهماند ـ درمورد این ماده مراتب در سندی که ثبت میشود و در ستون ملاحظات دفتر باید قید گردد .

ماده ٦٥ ـ امضای ثبت سند پس از قرائت آن بتوسط طرفین معامله یاوکلای آنها دلیل رضایت آنها خواهد بود .

مادة ٦٦ ـ در موقعی که معامله راجع باشخاص بی سواد است علاوه‌بر معرفین حضور یکنفر مطلع با سواد نیز که طرف اعتماد شخص بی سواد باشد لازم است مگر درصورتیکه بین خود معرفین شخص باسوادی باشد که طرف اعتمادشخص بی سواد است .

ماده ٦٧ ـ ثبت سند باید برای شخص بی سواد قرائت شده‌و این قرائت و همچنین رضایت‌مشارالیه باید در دفتر ثبت قید و از طرف معتمد امضا گردد .

معامله کننده بی سواد نیزباید علامت انگشت خودرا ذیل ثبت سند بگذارد .

ماده ٦٨ ـ هرگاه سندی بواسطه تقصیر یا غفلت مسئول دفتر ازاعتبار افتاده‌باشد مسئول مذکور باید علاوه برمجازاتهای مقرره از عهده‌کلیه خسارات وارده نیز برآید .

ماده ۶۹ ـ هرگاه برطبق شرایط مقرر بین طرفین و با اطلاع مراجع ثبت احد متعاملین معامله را فسخ و یا متعهدی تعهد خود را انجام دهد وطرف مقابل حاضر نبوده یا نشود مراجع مزبور پس از ملاحظه قبض صندوق اداره ثبت حاکی از ودیعه گذاردن مورد معامله درصورتی که عبارت از وجه نقد یا مال منقول دیگر باشد و پس از تأمین حقوق طرف مقابل در غیر اینصورت مراتب را در دفتر قید وبطرف اخطار می‌نماید که حق خود را اخذ و برای باطل نمودن ثبت حاضر گردد .

فصل دوم ـ آثار ثبت اسناد

مادهٔ ۷۰ ـ سندیکه مطابق قوانین ثبت شده رسمی است و تمام محتویات و امضاهای مندرجه در آن معتبر خواهد بود مگر اینکه مجعولیت آن سند ثابت شود

مادهٔ ۷۱ ـ اسناد ثبت شده در قسمت راجعه بمعاملات و تعهدات مندرجه درآنها نسبت بطرفین و یا طرفی که تعهد کرده و کلیه اشخاصیکه قائم مقام قانونی آنان محسوب میشوند رسمیت و اعتبار خواهند داشت .

مادهٔ ۷۲ ـ کلیه معاملات راجعه باموال غیر منقوله که برطبق مقررات راجعه به ثبت املاك ثبت شده است نسبت بطرفین معامله و قائم مقام قانونی آنها و اشخاص ثالث دارای اعتبار کامل و رسمیت خواهد بود .

مادهٔ ۷۳ ـ قضاة ومأمورین دیگر دولتی که از اعتبار دادن باسناد ثبت‌شده استنکاف نمایند در محکمه انتظامی یا اداری تعقیب میشوند و در صورتیکه این تقصیر قضاة یا مأمورین بدون جهت قانونی باشد و بهمین جهت ضرر مسلم نسبت بصاحبان اسناد رسمی متوجه شود محکمه انتظامی یا اداری علاوه برمجازات اداری آنها را بجبران خسارات وارده نیز محکوم خواهد نمود .

مادهٔ ۷۴ ـ سوادی که مطابقت آن باثبت دفتر تصدیق شده است بمنزله اصل سند خواهد بود مگر درصورت اثبات عدم مطابقت سواد باثبت دفتر .

فصل سوم ـ در امانت اسناد

مادهٔ ۷۵ ـ هرکس بخواهد سند خودرا در اداره ثبت‌اسناد امانت بگذارد بایدآن را در پاکت و یالفافه دیگری که لاك و مهر شده باشد گذاشته و شخصاً روی پاکت تاریخ تسلیم امانت را با تمام حروف در حضور مسئول دفتر قید کنند و در صورتی که نتواند بنویسد باید دونفر شاهد تاریخ مزبور را درروی لفافه یاپاکت نوشته امضاء و مهر کنند .

مادهٔ ۷۶ ـ مسئول دفتر پس از تصدیق تاریخ تسلیم نمره ترتیبی امانت را تعیین نموده و پاکت یا لفافه را بمهر ادارهٔ ثبت اسناد رسانیده و در دفتر مخصوص همان نمره ترتیبی را که اتخاذ کرده باسم امانت‌گذار و تاریخ امانت و اسامی شهود اگر باشند قید میکنند و بمهر و امضای امات گـذار و شهود نیز خواهد رسانید .

مادهٔ ۷۷ ـ اشخاصیکه سند خودرا امانت میگذارند میتوانند قبل از آنکه آنها را در پاکت و یا لفافه دیگری گذارده مهر کنند تقاضای سواد بنمایند در اینصورت مسئول دفتر سواد مصدق خـواهد داد ولی باید در روی سواد مزبور قید شود که این سواد مطابق با اصلی است که دراداره ثبت اسناد و املاك امانت گـذاشته شده و بهیچوجه رسمیت ندارد مگر اینکه آن سند قبلا مطابق مقررات قانون ثبت شده باشد در اینصورت دائره ثبت‌اسناد و املاك می‌تواند سواد مصدق سند را بطوریکه در این قانون مقرر است بدهد .

ماده ۷۸ ـ درموقع امانت گذاشتن اسناد مسئول دفتر باید کلیه مشخصات و ممیزات پاکت یالفافه امانتی را در ستون مخصوص دفتر قید نموده و بامضای خود و امانت گذار و شهود ممضی دارد و پس از آن رسیدی کـه مشتمل بر نمره و مشخصات پاکت یا لفافه امانت است بامانت‌گذار بدهد .

ماده ـ ۷۹ ـ استرداد اسناد امانتی باین ترتیب بعمل میآید که در ستون ملاحظات دفتر امانت و در مقابل ثبتی که از امانات سند بعمل آمده شخصی که سند را پس میگیرد با حضور دونفر شاهد رسید نوشته و آنرا امضاء می نماید .

ماده ۸۰ ـ تاریخ استرداد باید در ذیل رسید با تمام حروف قید شود و همچنین اسم مسئول دفتر و مبلغ حق‌الحفاظه که اخذ میشود درج خواهد شد .

باب چهارم ـ دفاتر اسناد رسمی

ماده ـ ۸۱ ـ در نقاطیکه وزارت عدلیه مقتضی بداند برای تنظیم اسناد رسمی دفاتر رسمی بعده کافی معین خواهد کرد ـ هر دفتر رسمی، اسناد مرکب است از یکنفر صاحب دفتر و لا اقل یکنفر نماینده اداره ثبت اسناد .

ماده ـ ۸۲ ـ هیچ دفتری را نمی توان رسمیت داد مگر اینکه صاحب آن در ضمن تقاضانامه خود تبعیت از قوانین و نظامات وزارت عدلیه را راجع به ثبت اسناد تعهد نماید .

ماده ۸۳ ـ حوزه صلاحیت هریك از دفاتر اسناد رسمی بموجب نظامنامه های وزارت عدلیه معین خواهد شد .

ماده ۸۴ ـ نماینده ای که از طرف اداره کل ثبت اسناد و املاك برای هر دفتری تعیین می شود باید در اوقات کار در دفتر اسناد رسمی حاضر باشد تا هر معامله و تعهدی که واقع می شود پس از ثبت در دفتر صاحب دفتر در دفتر خود ثبت نماید ـ در هر یك از این دو دفتر باید نمره صفحه دفتر دیگری که سند در آن ثبت شده است قید گردد .

ماده ۸۵ ـ هرگاه دفتر اسناد رسمی که باید با رعایت ماده ۸۲ معین شود در محضر یکی از مجتهدین جامع الشرایط باشد حضور نماینده (بشرط اجازه وزارت عدلیه) در دفتر لازم نبوده و سندی که مطابق مقررات از دفتر صادرشده

و باداره ثبت صدور آن از ناحیه صاحب دفتر مسلم باشد در دفتر اداره به ثبت خواهد رسید

ماده ۸۶ ـ در صورتیکه تقاضای ثبت سندی بشود تحصیل اطمینان از هویت متعاملین یاطرفی که تعهد کرده بعهده صاحب دفتراست و اگر مشارالیه شخصاً آنها را نشناسد باید بر طبق مواد این قانون رفتار نماید و در صورت تخلف مشمول ماده ۱۰۲ این قانون خواهد بود.

ماده ۸۷ ـ شهود ومعرفین واصحاب معامله باید دفتر صاحب دفتررا مطابق مواد (۵۰ ـ ۶۳) این قانون امضاء نمایند ولی در دفترثبت نماینده فقط امضای اصحاب معامله کافی خواهد بود.

ماده ۸۸ ـ در مورد املاکی که مطابق این قانون به ثبت نرسیده دفاتر اسناد رسمی و همچنین دوائر ثبت اسناد و املاك (در دفتر مخصوص) می توانند هر نوع معامله و تعهد و نقل و انتقالی را راجع بعین غیر منقول یا منافع آن ثبت نمایند ولی این قبیل اسناد فقط نسبت بطرفین یا طرفی که تعهد کرده و قائم‌مقام قانونی آنها رسمیت خواهد داشت.

ماده ۸۹ ـ از عایدات حاصله از حق الثبت صاحب دفتر به ترتیب ذیل سهم خواهد برد :

تا ششصد ریال در ماه نصف ـ از ششصد و یك ریال تا چهار هزار ریال نسبت بمازاد خمس ـ ازچهار هزار و یك ریال تا ده هزار ریال نسبت بمازاد از چهار هزارریال عشر.

ماده ۹۰ ـ عایدات حاصله از حق الثبت دفاتر اسناد رسمی پس ازپرداخت سهم صاحبان دفاتر جزء عایدات عمومی محسوب و تسلیم خزانه خواهد شد.

ماده ۹۱ ـ باستثنای مواردیکه برای دفاتراسنادرسمی مطابق این‌قانون ترتیب

خاصی معین شده مقررات این قانون در دفاتر اسناد رسمی نیز لازم الرعایه‌واعتبار اسناد ثبت شده در دفاتر رسمی همان است که در ماده (۷۰ و ۷۱) مقرر شده است .

(باب پنجم ـ اجراء مفاد اسناد رسمی)

ماده ۹۲ ـ مدلول کلیه اسناد رسمی راجع بدیون و سایر اموال منقول بدون احتیاج حکمی از محاکم عدلیه لازم الاجرا است مگر در مورد تسلیم عین منقولی که شخص ثالثی متصرف و مدعی مالکیت آن باشد.

ماده ۹۳ ـ کلیه اسناد رسمی راجع بمعاملات املاك ثبت شده مستقلاً و بدون مراجعه بمحاکم لازم الاجرا است.

ماده ۹۴ ـ سندی که باید اجرا شود و صاحب سند تقاضای اجرای آنرا نموده بدستور مدیر ثبت بموقع اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۹۵ ـ عموم ضابطین عدلیه وسایر قوای دولتی مکلف هستند در مواقعی که ازطرف مأمورین اجرا به آنها مراجعه می‌شود در اجرای مفاد ورقه اجرائیه اقدام کنند.

ماده ۹۶ ـ اجرای اسناد رسمی مطابق نظامنامه مخصوصی خواهد بود که وزارت عدلیه تنظیم خواهد کرد.

ماده ۹۷ ـ دستور اجرا و رفع اختلافات راجع بعملیات اجرائی با مدیر ثبت‌است.

ماده ۹۸ ـ مرجع شکایت از اجرای ثبت مدعی‌العموم بدایت محل‌است

ماده ۹۹ ـ ادعای مجعولیت سند رسمی عملیات راجع باجرای آن را موقوف نمی‌کند مگر پس از اینکه مستنطق قرار مجرمیت متهم را صادر و مدعی‌العموم هم موافقت کرده باشد.

باب ششم ـ جرائم ومجازات

ماده ۱۰۰ ـ هریك از مستخدمین و اجزاء ثبت اسناد و املاك وصاحبان دفاتر رسمی عامداً یکی ازجرمهای ذیل را مرتکب شود جاعل در اسناد رسمی محسوب و بمجازاتی که برای جعل و تزویر اسناد رسمی مقرر است محکوم خواهد شد:

اولاً ـ اسناد مجعوله یامزوره را ثبت کند.

ثانیاً ـ سندی را بدون حضور اشخاصی که مطابق قانون باید حضور داشته باشند ثبت نماید.

ثالثاً ـ سندی را باسم کسانی که آن معامله‌را نکرده‌اند ثبت کند.

رابعاً ـ تاریخ سند یا ثبت سندی‌را مقدم یامؤخر در دفتر ثبت کند.

خامساً ـ تمام یاقسمتی ازدفاتر ثبت‌را معدوم یامکتوم کند یا ورقی از آن دفاتر را بکشد یا بوسائل متقلبانه دیگر ثبت سندی‌را از اعتبار و استفاده بیاندازد.

سادساً ـ اسناد انتقالی‌را باعلم بعدم مالکیت انتقال دهنده ثبت کند.

سابعاً ـ سندی‌را که بطور وضوح سندیت نداشته ویااز سندیت افتاده ثبت کند

ماده ۱۰۱ ـ هرگاه اعضاء ثبت اسناد و املاك سندی راکه مفاد آن مخالفت صریح باقوانین موضوعه مملکتی داشته ثبت کنند از یکسال تاسه سال از خدمات دولتی منفصل خواهند شد.

ماده ۱۰۲ ـ هریك از اعضاء ثبت اسناد و املاك قبل‌از احراز هویت اشخاص ویا اهلیت اصحاب معامله ویا قابلیت موضوع معامله سندی را عمداً ثبت نماید بمجازات اداری فوق محکوم خواهدگردید.

ماده ۱۰۳ ـ هریك از مستخدمین و اجزای ثبت اسناد و املاك عامداً تصدیقاتی دهدکه مخالف واقع باشد درحکم جاعل اسناد رسمی خواهد بود.

ماده ۱۰۴ ـ در موارد تقصیراتی که مجازات آنها بموجب این باب معین نشده مستخدمین و اجزای ثبت اسناد و املاك که‌مرتکب جرم عمومی ویا تقصیر

اداری می‌شوند موافق مقررات قوانین جزائی ویا قانون استخدام تعقیب‌ومجازات خواهند شد.

ماده ۱۰۵ ـ جز در مورد مذکور در ماده ۳۳ (راجع به‌بیع شرط و امثال آن) هرکس تقاضای ثبت ملکی‌را بنماید که قبلاً بدیگری انتقال داده یا باعلم این‌که بنحوی از انحاء قانونی سلب مالکیت از اوشده است تقاضای ثبت نماید کلاه‌بردار محسوب می‌شود و همچنین است اگر درموقع تقاضا مالك بوده ولی در موقع ثبت ملك در دفتر ثبت‌املاك مالك نبوده و معهذا سند مالکیت‌بگیرد یا سند مالکیت نگرفته ولی پس‌از اخطار اداره ثبت حاضر برای تصدیق حق طرف نباشد.

ماده ۱۰۶ ـ مقررات فوق در مورد وارثی نیز جاری است که‌باعلم‌با نتقال ملك ازطرف مورث خود یاباعلم باینکه بنحوی از انحاء قانونی سلب مالکیت از مورث او شده بوده است تقاضای ثبت آن ملك یاتقاضای صدور سند مالکیت آن ملك را باسم خودکرده ویا مطابق قسمت اخیر ماده فوق پس‌از اخطار اداره ثبت رفتار نکند.

در تمام این موارد علم وارث باید بوسیله امضاء یامهر ویا نوشته بخط او محرز شود.

ماده ۱۰۷ ـ هرکس بعنوان اجاره یاعمری یا رقبی یا سکنی و یا مباشرت و بطورکلی هرکس نسبت بملکی امین محسوب بوده و بعنوان مالکیت تقاضای ثبت آن‌را بکند بمجازات کلاه‌بردار محکوم خواهد شد.

ماده ۱۰۸ ـ هرگاه شخصی که ملك را بیکی از عناوین مذکوره در فوق متصرف بوده شخصاً تقاضای ثبت ننموده ولی بواسطه خیانت یاتبانی اوملك بنام دیگری به ثبت برسد بطریق ذیل عمل خواهد شد:

الف ـ اگر کسی که ملك باسم او ثبت شده مشمول مقررات یکی از مواد ۱۰۵ ـ ۱۰۶ و ۱۰۸ باشد شخص او و امین هردو بعنوان مجرم اصلی بمجازات

کلاه‌بردار محکوم شده و نسبت بخسارات مدعی خصوصی متضامناً مسئول خواهند بود.

ب ـ هرگاه کسی که ملك بنام او به‌ثبت رسیده مشمول هیچیك از مقررات مواد ۱۰۵ ـ ۱۰٦ و ۱۰۸ نباشد شخص مزبور بهیچ عنوان اعم از حقوقی و جزائی قابل تعقیب نیست ولی امین بعنوان مجرم اصلی تعقیب و مطابق ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی محکوم شده و بعلاوه برای جبران خسارت صاحب ملك در توقیف خواهد ماند درصورتیکه درظرف پنجسال نتوانست با تأدیه خسارت یااز طریق دیگری رضایت مدعی خصوصی را فراهم سازد وزیر عدلیه از مقام سلطنت عفو او را استدعا میکند.

ماده ۱۰۹ ـ هرکس نسبت بملکی که درتصرف دیگری بوده خود را متصرف قلمداد کرده و تقاضای ثبت کند کلاه‌بردار محسوب می‌شود ـ اختلافات راجع بتصرف درحدود مشمول این ماده نیست.

ماده ۱۱۰ ـ در مورد مواد فوق و همچنین در کلیه مواد دیگر این قانون اظهارنامه که در مورد ثبت عمومی املاك داده می‌شود بمنزله تقاضانامه‌است

ماده ۱۱۱ ـ در مورد مواد قبل تعقیب متهم موکول بشکایت مدعی خصوصی است.

ماده ۱۱۲ ـ درصورتیکه مدعی خصوصی قبل از صدور حکم نهائی شکایت خود را مسترد داشت تعقیب متروك خواهد شد.

ماده ۱۱۳ ـ تجدید شکایت از مدعی خصوصی پذیرفته نمی‌شود.

ماده ۱۱٤ ـ در مورد مواد ۱۰۵ ـ ۱۰٦ ـ ۱۰۷ ـ ۱۰۸ و ۱۰۹ (باستثنای مورد مذکور در بند ب ماده ۱۰۸) مجرم علاوه بر مجازات مقرر برای جرم کلاه‌برداری تاموقعیکه بوسیله تصدیق حق‌مدعی‌خصوصی دراداره ثبت املاك یابوسائل‌دیگر خساراتی‌را که مستقیماً بواسطه‌تقاضای ثبت وصدورسند‌مالکیت‌بطرف وارد آورده و مدعی خصوصی بوسیله تقدیم عرضحال مطالبه نموده و مورد حکم

واقع شده جبران ننماید در توقیف خواهد ماند .

تعیین میزان خسارت با محکمه ایست که بجنبه جزائی رسیدگی کرده ولو اینکه عرضحال خسارت ازطرف مدعی خصوصی پس از صدور حکم جزائی داده شده باشد خسارات غیر مستقیم (خسارات ناشی از محاکمه) مطابق اصول معموله تعیین و وصول خواهد شد .

ماده ۱۱۵ ــ هرکس یکی از اعمال مشروحه درمواد ۱۰۵ـ۱۰٦ـ۱۰۷ـ۱۰۸ـ۱۰۹ را قبل از اول اسفند ۱۳۰۸ مرتکب شده و تا اول خرداد ۱۳۰۹ بوسیله تصدیق حق طرف در دفاتر ثبت یا بوسائل دیگر خسارات وارده بر صاحب ملك را جبران ننموده کلاه بردار محسوب شده وعلاوه بر مجازات مقرر برای این جرم تا موقعی که خسارت وارده بر طرف را مطابق ماده ۱۱٤ جبران نکرده در توقیف خواهد ماند .

ماده ۱۱٦ ــ در مورد املاکی که برهن یا بیکی ازعناوین مذکوره در ماده ۳۳ انتقال داده شده راهن یا انتقال دهنده مکلف است حق طرف را در ضمن اظهار نامه خود قید نماید در صورتیکه راهن یا انتقال دهنده باین تکلیف عمل ننموده مرتهن یا انتقال گیرنده میتواند تا یکسال از تاریخ انقضاء مدت حق استرداد یا رهن بوسیله اظهار نامه رسمی حق خود را مطالبه کند ــ هر گاه در ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ اظهار نامه راهن یا انتقال دهنده حق طرف را نداد کلاه بردار محسوب و با رعایت مواد ۱۱۱ــ۱۱۲و۱۱۳ مطابق ماده ۱۱٤ با او رفتار خواهد شد .

اگر اخطار قبل از انقضاء مدت حق استرداد و یا رهن بعمل آمده باشد راهن یا انتقال دهنده وقتی مجرم خواهد بود که در صورت بقاء ملك بملکیت او حق طرف را تا ده روز پس از ابلاغ اظهار نامه در اداره ثبت تصدیق ننماید و در صورتی که ملك بملکیت او باقی نباشد وقتی مجرم محسوب خواهد شد که تا ده

روز پس ازانقضای مدت حق استرداد یارهن حق‌مرتهن یاانتقال‌گیرنده را تادیه نکنند .

تبصره ـ مرتهن یا انتقال گیرنده ای که در ظرف مدت یکسال اخطار مذکور در فوق را نکرد مادام که مرورزمان منقول شامل طلب او نشده حق‌مطالبه طلب خودرا خواهد داشت .

ماده ۱۱۷ ـ هرکس بموجب سند رسمی نسبت بعین یا منفعت مالی (اعم از منقول یا غیر منقول) حقی بشخص یا اشخاصی داده و بعد نسبت بهمان عین یا منفعت بموجب سند رسمی دیگری معامله یا تعهدی معارض با حق مزبور بنماید جاعل در اسناد رسمی محسوب و بحبس با اعمال شاقه از سه تا پانزده سال محکوم خواهد شد .

(باب هفتم ـ تعرفه و مخارج ثبت اسناد و املاك)

ماده ۱۱۸ ـ حقوقی که دراداره ثبت اسناد واملاك و دفاتر رسمی اخذ می شود مطابق مواد ذیل خواهد بود .

ماده ۱۱۹ ـ برای‌ثبت ملك در دفتر املاك علاوه بر مخارج مقدماتی‌هر ده ریالی ده دینار حق الثبت مأخوذ میشود .

ماده ۱۲۰ ـ حق‌الثبت املاك مطابق نظامنامه وزارتعدلیه باقساط در یافت خواهد شد .

ماده ۱۲۱ ـ حق الثبت اسم تجارتی از دوریال طلا تا یك پهلوی است که مطابق نظامنامه وزارت عدلیه اخذ خواهد شد .

ماده ۱۲۲ ـ حق‌الثبت شرکتها مطابق قانون ثبت شرکتها وحق‌الثبت شرکتهای بیمه مطابق قانون مصوب ٦ آذر ماه ۱۳۱۰ وحق الثبت شرکتهای حمل و نقل بحری و هوائی معادل یکربع و حق الثبت شرکتهای حمل و نقل بری معادل یك

ثلث حق‌الثبتی است که مطابق قانون خرداد ۱۳۱۰ برای شرکتها مقرر است .

تبصره ـ حق‌الثبت شرکتهای حمل و نقل بحری و هوائی مطابق نظامنامه وزارت‌عدلیه ممکن است باقساط تأدیه شود .

ماده ۱۲۳ ـ تعرفه ثبت اسناد باستثنای مواد ذیل برای هر ده ریال دو دینار و نیم است ـ هرگاه منافع بطور عمومی انتقال داده شود از منافع ده‌ساله حق‌الثبت اخذ خواهد شد .

ماده ۱۲۴ ـ برای ثبت اسنادی که تعیین قیمت موضوع آنها ممکن نباشد برای هرسند ده ریال مأخوذ خواهد شد .

برای تصدیقاتی که از اداره ثبت گرفته می‌شود هرتصدیقی ده ریال وبرای المثنی سند مالکیت در صورتیکه مطابق ورقه مالکیت قیمت ملك پنجهزار ریال یا کمتر باشد پنج ریال برای هر نسخه و در صورتیکه قیمت ملك مطابق ورقه مذکور بیش از پنجهزار ریال باشد ده ریال برای هرنسخه اخذ خواهد شد .

ماده ۱۲۵ ـ برای ثبت بروات و حوالجات تجارتی هر هزار ریال بیست وپنج دینار اخذ و کسور هزار ریال بمنزله هزار ریال حساب میشود .

مادهٔ ۱۲۶ ـ ازبابت مخارج حرکت بخارج از مقر اداره یا شعبه ثبت در مورد ثبت املاك علاوه بر مخارج حمل و نقل که بعهده مستدعی ثبت است برای مهندسین شبانه روزی بیست ریال و برای نماینده هشت ریال دریافت میشود .

مادهٔ ۱۲۷ ـ درموقع ثبت عمومی املاك خورده مالکین مخارج حرکت و کرایه حمل و نقل به تناسب سهام آنها در املاك گرفته میشود .

مادهٔ ۱۲۸ ـ حق الودیعه اسناد و اوراق از بابت هر بسته ممهور ماهی دو ریال است ـ حق‌الودیعه ششماهه قبلاً اخذ خواهد شد .

مادهٔ ۱۲۹ ـ برای دادن سواد مصدق از اسناد ثبت شده برای هرصفحه که

نمونه آن را وزارتعدلیه معین مینماید پنج ریال است ـ کسر صفحه یك صفحه تمام محسوب میشود .

ماده ۱۳۰ ـ برای دادن سواد مصدق از اوراق و اسناد ثبت نشده صفحه سه ریال گرفته میشود ـ کسر صفحه یك صفحه محسوب است .

ماده ۱۳۱ ـ حق‌الاجرای اسناد لازم‌الاجرا نیم عشر و از کسی که اجرا بر علیه او است اخذ خواهد شد مگر اینکه دائن بدون حق تقاضای اجرا نموده باشد که دراینصورت نسبت به آن‌قسمتیکه دائن حق‌نداشته ازخود اومأخوذمیگردد

ماده ۱۳۲ ـ برای تصدیق صحت هر امضاء پنج ریال مأخوذ میشود .

ماده ۱۳۳ ـ کلیه مخارج و حقوق فوق‌الذکر باستثنای حق‌الاجرا بعهده طرفی است که تقاضای ثبت مینماید مگر آنکه بین طرفین متعاهدین ترتیب‌دیگری مقرر شده باشد .

ماده ۱۳٤ ـ سواد هائیکه از طرف محاکم و مدعیان عمومی و مستنطقین تقاضا میشود از حقوق دولتی معاف خواهد بود ولي درصورتیکه سوادهای مزبوره را بدون علت وسبب تقاضاکرده باشند علاوه برمجازات اداری دوبرابر حق معمولی از تقاضا کننده اخذ خواهد شد .

ماده ۱۳۵ ـ برکلیه حقوقی که اداره‌ثبت بموجب مواد فوق‌مأخوذ میدارد باستثنای حق‌الاجرا صدی بیست و پنج اضافه میشود .

عوائد حاصله از صدی بیست و پنج فوق‌الذکر درحساب مخصوصی گذارده شده و سرمایه ذخیره خاصی را تشکیل خواهد داد ـ سرمایه مزبور منحصراً و بترتیب ذیل بمصرف خواهد رسید :

الف ـ برای تکمیل تشکیلات و توسعه اداره ثبت اسناد واملاك در مملکت منتهی سی درصد .

ب ـ برای تکمیل تشکیلات عدلیه و توسعه آن در مملکت هفتاد در صد.

صرف ذخیره فوق الذکر در غیر موارد مذکور فوق ممنوع است.

ماده ۱۳۶ ـ درموقع اخذ کلیه حقوقی که اداره ثبت وصول میکند مبلغ های کمتر از ده‌دینار ده دینار اخذ خواهد شد.

(باب هشتم - مواد مخصوصه)

ماده ۱۳۷ ـ هریك از مستخدمین ثبت که بعنوان کفالت شغل بالاتری را اشغال نماید حق‌دارد نصف حقوق رتبه خود ونصف حقوق بودجه مقامی راکه متکفل است دریافت داردمشروط براینکه شغل بالاترنمایندگی ـ مسئولیت دفتر ـ مدیریت ضبط ـ معاونت یاریاست یکی‌از شعب یا دوائر و ادارات ثبت خارج ازمرکز باشد.

ماده ۱۳۸ ـ اگر اراضی که قبلاً جزء شارع عام یامیدانهای عمومی بوده و بدین جهت قابل ثبت نبوده است ازشارع یا میدان عمومی بودن خارج و جزء املاك‌خصوصی‌شهر گردد ویاازطرف بلدیه بدیگری انتقال‌یابد بلدیه یامالك جدید می‌تواند نسبت به آن اراضی تقاضای ثبت نماید.

ماده ۱۳۹ ـ درهر نقطهٔ که اعلان ثبت عمومی شده ودر تاریخ اجرای این قانون موعد مقرر برای تقدیم اظهارنامه‌ها منقضی گردیده و اعلان نوبتی منتشر شده اداره ثبت نسبت باملاکی که اظهارنامه‌های مربوط به آنها عودت داده نشده است اعلانی منتشر و بکسانی که حق تقاضای ثبت دارند شصت روز مهلت خواهد داد تاتقاضای ثبت نمایند ـ در مورد اظهارنامه‌هائی که‌در ظرف مدت مزبور داده می‌شود ویا قبل ازاین تاریخ ولی درخارج از مدت داده شده است مطابق ماده ۱۳ عمل خواهد شد

املاکی که نسبت به آنها درمدت مذکور فوق تقاضانامه داده نشود بعنوان مجهول‌المالك اعلان وتابع مقررات مذکور درماده ۱۲ خواهد بود اگرچه قبل

از تاریخ اجرای این قانون اداره ثبت آن املاك را درنتیجه تحقیقات خود باسم اشخاصی اعلان کرده باشد.

ماده ۱۴۰ _املاکی که قبل ازتاریخ اجرای این قانون تقاضای ثبت آنها شده است چنانچه اولین اعلان نوبتی آن منتشر شده باشد مطابق مقررات قانون ثبت اسناد واملاك مصوب ۲۱ بهمن‌ماه ۱۳۰۸ به ثبت خواهد رسید — و هر گاه اولین اعلان نوبتی منتشر نشده باشد ثبت ملك برطبق مقررات این قانون بعمل خواهد آمد مگرآنکه تقاضا کننده ثبت تقاضا نماید که اعلانات مطابق قانون فوق الذکر بجریان افتد ولی‌دراین صورت نیز فقط انتشار اعلان و تحدیدحدود برطبق مقررات قانون سابق بوده وسایر جریانات (از اعتراض و غیره) تابع مقررات این قانون خواهد بود.

ماده ۱۴۱ _ از تاریخ اجرای این قانون کلیه مواعدی که دراین قانون معین شده بهمان ترتیب که در ماده ۱۷ قانون تسریع محاکمات مقرر است محسوب خواهد شد.

ماده ۱۴۲ _ قانون ثبت اسناد و املاك مصوب ۲۱ بهمن‌ماه ۱۳۰۸ و قانون ثبت اماکن متبرکه وغیره مصوب ۲۹ مهرماه ۱۳۰۹ نسخ واین قانون از اول فروردین‌ماه ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

چون بموجب قانون دوم آبان‌ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه‌لوایح قانونی‌راکه بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس‌از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجراگذارده و پس‌از آزمایش آنها در عمل نواقصی‌راکه در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون ثبت‌اسناد و املاك) مشتمل بریکصد و چهل و دوماده که در تاریخ بیست و ششم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس‌شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس‌شورای ملی — دادگر

قانون

راجع به تقسیمات وزارت اقتصاد ملی

مصوب ۱۶ خرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

مادهٔ واحده ـ از تاریخ تصویب اینقانون وزارت اقتصاد ملی بسه اداره کل تقسیم میشود:

اداره کل تجارت

اداره کل فلاحت

اداره کل صناعت

ادارات مزبوره در تحت نظارت عالیه ریاست وزراء و هریك از آنها بوسیله رئیس مستقلی که بسمت معاونت وزارت درمجلس وهیئت وزراء حق حضور وشرکت در مذاکرات دارد اداره خواهد شد.

وظایف هریك از ادارات ثلاثه بموجب نظامنامهٔ که هیئت وزراء تصویب خواهد کرد تعیین و این قانون بلافاصله پس از تصویب بموقع اجراء گذاشته میشود.

اینقانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه شانزدهم خرداد ماه یکهزارو سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

متمم قانون مرور زمان اموال منقوله

مصوب ۱۳ تیرماه ۱۳۱۰ شمسی

مادهٔ اول ـ اگر کسی بوسیله عرضحال رسمی یااظهارنامه قانونی حق خودرا از دیگری مطالبه نماید وبعد معلوم شود که طرف درتاریخ تقدیم عرضحال یااظهارنامه

در حال حیات نبوده و یا اگر طرف شرکتی بوده آن شرکت در تاریخ مزبور منحل بوده است این عرضحال یااظهار نامه برای قطع مرور زمان برعلیه وراث متوفی و یا برعلیه اشخاص یاشرکتی که قائم‌مقام شرکت منحله شده‌اند ویا مسئول تعهدات او میباشند کافی خواهد بود .

مادهٔ دوم ـ تقدیم عرضحال رسمی ویا اظهار نامه قانونی بعنوان وراث طرف بدون تعیین اسامی یامحل اقامت آنان‌ویابعنوان‌اشخاص یاشرکتی که قائم مقام شرکت منحلی گردیده ویا مسئول تعهدات او میباشند برای قطع‌مرور زمان کافی خواهدبود.

مادهٔ سوم ـ اگر کسی قبل ازانقضاء مهلت دوساله‌ای که بموجب ماده ۸ قانون مرور زمان مصوب ۲ تیر ماه ۱۳۰۸ مقرر است بوسیله‌عرضحال رسمی یا اظهارنامه قانونی حق خود را مطالبه کرده باشد مدت مزبور منقطع شده ومدت جدیدی که برای حصول مرور زمان لازم است یکسال از تاریخ انقطاع خواهد بود علاوه بر بقیه مدت دوسال قبل از انقطاع مهلت مذکور فوق فقط یك دفعه ممکن است .

مادهٔ چهارم ـ اینقانون بلافاصله پس ازتصویب بموقع اجراء گذارده‌میشود.

اینقانون که مشتمل برچهار ماده است درجلسه سیزدهم تیرماه یکهزاروسیصدو ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید　　رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

تفسیر ماده اول قانون متمم قانون ممیزی

مصوب ۲۰ تیرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ مقصود ازپنجسال مذکور درماده اول قانون متمم قانون ممیزی مصوب ۱۲ آبانماه ۱۳۰۹ پنجسال اخیر بدون آفت قبل ازابتدای سال ۱۳۱۰ است

اینقانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه بیستم تیرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بنرخ تسعیر جنس مالیاتی

مصوب ۲۴ امرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مکلف است در هذه‌السنه در هر حوزه که نرخ متوسط عادله جنس در سه ماه بعد از بر داشت محصول معادل یك ثلث یا بیشتر از نرخ تسعیر کمیسیون مذکور در ماه اول قانون متمم ممیزی مصوب (آبان ماه ۱۳۰۹) و قانون مصوب بیستم تیر ماه ۱۳۱۰ کمتر بوده باشد بجای میزان تسعیر کمیسیون مزبور همان قیمت سه ماه بعد از موسم خرمن را ازمؤدیان دریافت نمایند .

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و چهارم امرداد ماه یك هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح ماده هفتم قانون متمم قانون ممیزی

مصوب ۱۱ امرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ هر گاه پس از تشخیص محصول ملك و عـوائد مالکانـه (بطوریکه در ماده ششم قانون متمم ممیزی مصوب ۱۲ آبان ۱۳۰۹ تصریح شده)

معلوم شود که مؤدی محصول ملك را بیش از دو عشر و یاعایدات مالکانه را بیش از یك عشر کمتر از میزان حقیقی در اظهار نامه قلمداد کرده است معادل پنج برابر مالیات ما به التفاوت بین عایدات قلمدادی دراظهار نامه و عایدات حقیقی بعنوان جریمه از مشار الیه مأخوذ خواهد شد ـ ماده هفتم قانون متمم ممیزی ملغی و این ماده از تاریخ تصویب قانون مزبور قائم مقام آن خواهد بود .

این قانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه یازدهم امرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح ماده اول قانون متمم قانون ممیزی

مصوب ٤ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجازاست که مالیات جنسی نقاطی را که برطبق ماده اول قانون متمم قانون ممیزی مصوبه ۱۲ آبان ماه ۱۳۰۹ تبدیل به نقدی ننموده است نیز بترتیب مقرر درقانون مذکور تا آخر سال ۱۳۱۲ تبدیل به نقدی نماید و نیز مجاز است در مواردیکه نرخ متوسطه عادله جنس در ماه سوم بعد از بر داشت محصول یك خمس یا بیشتر از نرخهائیکه مطابق قانون مذکور در فوق و یا این قانون بوسیله کمیسیونها تعیین شده یا خواهد شد ترقی یا تنزل نماید جنس مالیاتی را به نرخ متوسط عادله در ماه سوم بعد از بر داشت محصول تسعیر و نقدی دریافت نماید .

قسمتی از ماده اول قانون متمم قانون ممیزی و تبصره یك ماده مزبوره که مربوط باین قانون است از تاریخ تصویب این قانون ملغی خواهد بود .

تبصره ـ در مواردی که تنزل قیمت جنس در هذه‌السنه نصف یا بیشتر از نصف از نرخ کمیسیون باشد جرائمی که تا تصویب این قانون اخذ شده بابت مالیات هذه‌السنه محسوب خواهد شد .

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه چهارم دیماه یك هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بازدواج

مصوب ۲۳ امرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ۱ ـ درحوزه‌هائی که وزارت عدلیه معین و اعلان مینماید هرازدواج و طلاقی که وقوع یابد در یکی از دفاتری که مطابق نظامنامه های وزارت عدلیه تنظیم میشود باید به ثبت برسد . در صورتیکه مجری صیغه مزاوجت یاطلاق دارای چنین دفتری نباشد شوهر مکلف است تا بیست روز پس از وقوع عقد یا طلاق بیکی از کسانیکه دارای دفتر فوق‌الذکر هستندرجوع کرده قباله مزاوجت یاطلاقنامه‌را به ثبت برساند والا بیك ماه تا ٦ ماه حبس تأدیبی محکوم خواهد شد .

ماده ۲ ـ قباله ازدواج و طلاقنامه درصورتیکه مطابق نظامنامه های وزارت

عدلیه به ثبت رسیده باشد سند رسمی والا سند عادی محسوب خواهد شد.

برای ثبت ازدواج و طلاق دولت حق‌الثبت نخواهد گرفت.

ماده ۳ ـ مزاوجت باکسی‌که هنوزاستعداد جسمانی برای ازدواج پیدانکرده ممنوع است هرکس باکسی که هنوز استعداد جسمانی نداشته مزاوجت کند بیک‌سال تا سه سال حبس تأدیبی محکوم خواهد شد و بعلاوه ممکن‌است مجرم بجزای نقدی از دویست تومان تا دوهزار تومان محکوم گردد.

در مورد این ماده محاکمه در محاکم مخصوصی که اصول تشکیلات و طرز رسیدگی آن مطابق نظامنامه های وزارت عدلیه تعیین خواهد شد بعمل میاید.

ماده ٤ ـ طرفین عقد ازدواج میتوانند هرشرطی‌که مخالف با مقتضای عقد مزبور نباشد در ضمن عقد ازدواج یا عقد لازم دیگربنمایند مثل اینکه شرط شود هر گاه شوهر در مدت معینی غائب شده یا ترك انفاق نموده یا بر علیه حیوة زن سوء قصد کرده یاسوء رفتاری نماید که زندگانی زناشوئی‌غیر قابل‌تحمل شودزن وکیل و وکیل در توکیل باشد که پس از اثبات تحقق شرط در محکمه و صدور حکم قطعی خود را بطلاق باین مطلقه سازد.

تبصره ـ در مورد این ماده محاکمه بین زن و شوهر در محکمه ابتدائی مطابق اصول محاکمات حقوقی بعمل خواهد آمد حکم بدایت قابل استیناف و تمیز است.

مدت مرور زمان شش ماه از وقوع امریست که‌حق استفاده از شرط میدهد.

ماده ۵ ـ هر یك از زن وشوهری که قبل از عقد طرف خود را فریبی داده که‌بدون آن فریب مزاوجت صورت نمیگرفت بشش ماه تا دوسال حبس تادیبی محکوم خواهد شد.

ماده ۶ ـ هر مردی مکلف است در موقع ازدواج بزن وعاقد صریحاً اطلاع دهد که زن دیگر دارد یا نه این نکته در قباله مزاوجت قید میشود.

مردی که در موقع ازدواج برخلاف واقع خود را بی زن قلمداد کرده وازاین حیث زن را فریب دهد بمجازات فوق محکوم خواهد گردید.

ماده ۷ ـ تعقیب جزائی در مورد دو ماده فوق بسته بشکایت زن یامردی است که طرف اورا فریب داده است و هرگاه قبل از صدور حکم قطعی مدعی خصوصی شکایت خود را مسترد داشت تعقیب جزائی موقوف خواهد شد

ماده ۸ ـ زن وشوهر مکلف به حسن معاشرت بایکدیگرند.

ماده ۹ ـ نفقه زن برعهده شوهر است.

تبصره ـ نفقه عبارتست از مسکن ولباس وغذا واثاث البیت بطرز متناسب

ماده ۱۰ ـ زن میتواند در مورد استنکاف شوهر از دادن نفقه بمحکمه رجوع کند ـ در اینصورت محکمه میزان نفقه را معین و شوهر را بدادن آن محکوم خواهدکرد.

هرگاه اجرای حکم مزبور ممکن نباشد زن میتواند برای تفریق از طریق محاکم عدلیه بمحاکم شرع رجوع کند.

ماده ۱۱ ـ تعیین منزل زن باشوهراست مگرخلاف آن شرط شده باشد.

ماده ۱۲ ـ در مواردیکه زن ثابت کند ترك منزل بسبب خوف ضرر بدنی یا مالی است که عادتاً نمی توان تحمل کرد و در صورت ثبوت مظنه ضرر مزبور محکمه حکم بازگشت بمنزل نخواهد داد ومادام که زن در بازنگشتن بمنزل معذور است نفقه برعهده شوهر خواهد بود.

ماده ۱۳ ـ در مورد ماده فوق مادام که محاکمه بین زوجین خاتمه نیافته محل سکنای زن بتراضی طرفین معین میشود و در صورت عدم تراضی محکمه با جلب نظر اقربای نزدیك طرفین منزل زن را معین خواهد نمود ودر صورتی که اقربائی نباشد محکمه خود محل مورد اطمینانی را معین خواهد کرد .

ماده ۱٤ ـ زن میتواند در دارائی خود بدون اجازه شوهر هرتصرفی را که میخواهد بکند .

ماده ۱٥ ـ نسبت به حق نگاهداری اطفال مادر تا دوسال از تاریخ ولادت اولویت خواهد داشت ـ پس از انقضای این مدت حق نگاهداری باپدر است مگر نسبت باطفال اناث که تا سال هفتم آنها حق حضانت بامادر خواهد بود .

ماده ۱٦ ـ اگر مادر طفل در مدتیکه حق حضانت بااوست بدیگری شوهر کند یا مبتلا بجنون شود یااز حضانت امتناع نماید مادام که یکی از علل مذکوره باقی است پدر از اولاد نگاهداری خواهد کرد .

ماده ۱۷ ـ ازدواج مسلمه باغیر مسلم ممنوع است .

ازدواج زن ایرانی باتبعه خارجه در مواردی هم که مانع قانونی ندارد موکول باجازه مخصوص بوده ودولت باید درهرنقطه مرجعی را برای دادن اجازه معین نماید

هرخارجی که بدون اجازه مذکور در فوق زن ایرانی را ازدواج نماید بحبس تأدیبی از یکسال تا سه سال محکوم خواهد شد .

ماده ۱۸ ـ در مورد عقد وطلاقی که دردفاتر مذکور در ماده اول اینقانون به ثبت برسد آنقسمتی ازمقررات مواد ٤ و ٥ قانون سجل احوال مصوب ۲۰ مردادماه ۱۳۰۷ که مربوط باعلام وقوع عقدوطلاق است لازم الرعایه نخواهد بود .

ماده ۱۹ ـ نظامنامه‌های لازم برای اجرای این قانون را وزارت‌عدلیه تنظیم خواهد کرد.

ماده ۲۰ ـ این قانون ازاول مهرماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده میشود

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین‌ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی راکه بمجلس شورای ملی پیشنهاد می‌نماید پس‌از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجراگذارده و پس‌از آزمایش آنها درعمل نواقصی راکه درضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع بازدواج) مشتمل بربیست ماده که در تاریخ بیست و سوم امرداد ماه‌یکهزار و سیصد و ده‌شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

تفسیر اصل ۸۲ متمم قانون اساسی

مصوب ۲۶ امرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - مقصود از اصل ۸۲ متمم قانون اساسی آنست‌که هیچ‌حاکم محکمه عدلیه را نمی‌توان بدون رضای خود او ازشغل قضائی بشغل اداری و یا بصاحبمنصبی پارکه منتقل نمود و تبدیل محل مأموریت قضاة بارعایت رتبه آنان مخالف بااصل مذکور نیست.

ماده دوم ـ مأموریت هیچ یك از قضاة و صاحبمنصبان پارکه درنقاط بدآب و هوابیش ازسه سال نباید بطول انجامد مگر بارضایت خود مأمور.

از تاریخ اختتام مأموریت هرقاضی و صاحبمنصب پارکه درنقاط بدآب و هوا تا پنجسال به‌آن مأمور نمی‌توان درهیچ نقطه بد آب‌وهوائی مأموریت داد

مگر بارضای خود او.

هریك سال مأموریت اشخاص فوق پس‌از اجرای این قانون درنقاط بدآب و هوا در موقع ترفیع دوسال محسوب می‌شود مشروط براینکه لااقل دوسال تمام در نقاط مذکوره مأموریت داشته باشد.

تبصره - نقاط بد آب و هوای مذکور دراین ماده بموجب نظامنامه وزارت عدلیه معین خواهد شد.

ماده سوم - قضاتی که بارعایت ماده اول این قانون محل مأموریت‌آنها تبدیل شده واز قبول مأموریت امتناع نمایند متمرد محسوب و در محکمه انتظامی تعقیب و مطابق نظامنامه‌های وزارت عدلیه مجازات خواهند شد.

ماده چهارم - نسبت بفارغ‌التحصیلهای کلاس قضائی دوره اول‌شرط دوم ماده اول قانون استخدام قضاة و صاحبمنصبان پارکه مصوب ۲۸ اسفندماه ۱۳۰۶ لازم‌الرعایه نیست.

ماده پنجم - این قانون از ۱۵ شهریورماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده می‌شود.

چون بموجب قانون ۲٤ فروردین‌ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی راکه بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس‌از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجراگذارده و پس‌از آزمایش آنها در عمل نواقصی راکه درضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید)علیهذا (قانون تفسیر اصل ۸۲ متمم قانون اساسی) مشتمل بر پنج ماده‌که درتاریخ بیست و ششم امردادماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح قسمتی از قانون استخدام افراد و ردیف افراد و مستخدمین جزء تشکیلات نظمیه

مصوب ۱۲ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - نواب سوم و دوم فعلی تشکیلات نظمیه که مشمول مادهٔ ٦٦ یا مادهٔ ۷۱ قانون استخدام کشوری نیستند ویامشمول یکی از دوماده مزبوره بوده و رتبه کشوری آنها یك تشخیص گردیده و همچنین وکلاء و سایر مستخدمین تشکیلات نظمیه در صورتیکه باشرط لیاقت و استعداد و بارعایت ماده ۲ قانون استخدام کشوری بمدرسه صاحبمنصبی نظمیه پذیرفته شوند پس‌از طی دوره آن مدرسه دارای رتبه ۲ ازقانون استخدام کشوری خواهند شد و دوره تحصیل در مدرسه جزو مدت خدمت رسمی آنها محسوب خواهد گردید.

تبصره - اشخاصی که دوره مدرسه صاحبمنصبی نظمیه را درسال ۱۳۱۰ طی نموده واز عهدهٔ امتحان برآمده‌اند مشمول مقررات این ماده خواهند بود.

ماده دوم ـ مستخدمین تشکیلات نظمیه که مشمول ماده ۲ قانون استخدام افراد و ردیف افراد و مستخدمین جزء نظمیه باشند در صورتیکه بمدرسه وکیلی نظمیه پذیرفته شوند پس‌از طی دوره آنمدرسه بادرجهٔ وکیلی وارد خدمت خواهند شد.

تبصره - اشخاصی که مدرسه وکیلی نظمیه را درسال ۱۳۱۰ طی نموده واز عهده امتحان برآمده‌اند مشمول این ماده خواهند بود.

ماده سوم - صاحبمنصبان قشونی که به تشکیلات نظمیه انتقال داده شده‌اند یادر آتیه برحسب احتیاج منتقل شوند همان حقوق درجه نظامی که‌دریافت میداشته‌اند در بارهٔ آنها برقرار و رتبه کشوری آنها نیز به‌تناسب میزان حقوق مزبور تعیین میگردد و خدمت گذشته آنها هم ممکن است جزو مدت خدمت

کشوری محسوب شود مشروط براینکه از آن بابت کسور تقاعد را برطبق ماده ۶۹ قانون استخدام کشوری مصوب ۲۲ قوس ۱۳۰۱ بصندوق تقاعد مستخدمین کشوری بپردازند.

ماده چهارم - سن داوطلبان پلیس خدمت انتظامی و پلیس تأميناتی کمتر از ۲۳ و زیادتر از ۳۷ سال نخواهد بود.

ماده پنجم - بند (ز) از ماده (۲) قانون استخدام افراد و ردیف افراد و مستخدمین جزء تشکیلات نظمیه مصوب ۱۲ مهرماه ۱۳۰۹ از تاریخ تصویب این قانون ملغی می‌شود.

این قانون که مشتمل برپنج ماده است درجلسه دوازدهم بهمن‌ما یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به محصلین کلاس اختصاصی وزارت داخله

مصوب ۲۸ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت داخله مجاز است محصلین کلاس اختصاصی وزارت داخله را که برطبق نظامنامه مصوب دولت از عهده امتحان نهائی مواد تحصیلات مقرره برآیند درصورتی که از مستخدمین رسمی نباشند پس از سه ماه خدمت مجانی بارتبه يك اداری استخدام نماید وهرگاه از مستخدمین رسمی باشند در ارجاع شغل و ترفیع رتبه بردیگران مقدم بدارد.

این قانون که مشتمل بریکماده است درجلسه بیست و هشتم بهمن‌ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بمدت خدمت مجانی مستخدمین دون رتبه وزارت داخله

مصوب ۲۴ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مدت سه‌ماه خدمت مجانی مقرر در قانون ۲۸ بهمن‌ماه ۱۳۱۰ نسبت به کسانیکه قبل‌از تاریخ تصویب قانون مذکور بعنوان مستخدم دون رتبه مشغول خدمت بوده‌اند لازم نبوده و وزارت داخله می‌تواند آنهارادرصورتیکه دوره کلاسهای اختصاصی راطی نموده از عهده امتحان برآیند به رتبه یك‌اداری نائل سازد.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه بیست و چهارم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اصلاح ماده ۴۷ قانون استخدام کشوری

مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده-ماده ۴۷ قانون استخدام کشوری از اول فروردین ۱۳۱۰ ملغی واین ماده ازتاریخ مزبور بجای آن برقرار می‌شود.

اولاً ــ هرگاه یکی از مستخدمین رسمی که بحد تقاعد رسیده‌اند اعم‌از اینکه متقاعد شده یانشده باشد فوت نماید نصف حقوق تقاعدی که قانوناً باو تعلق میگیرد بطور متساوی بورثه قانونی متوفی که در ماده ۳ قانون وظایف مورخه ۱۹ ربیع‌الاول ۱۳۲۶ تصریح شده است بعلاوه برادر و خواهری که در کفالت او بوده‌اند داده می‌شود.

ثانیاً ـ مستخدمینی که مطابق ماده ۴۶ بهاخذ وظیفه معادل دو ثلث مقرری خود ذی‌حق شده باشند ـ (اعم ازاینکه بحدتقاعد رسیده یانرسیده باشند) پس از فوت نصف بلاکسر وظیفهٔ که دریافت میداشتند در باره ورثه قانونی آنها که در ماده ۳ قانون وظایف ذکر شده به‌علاوه برادر و خواهریکه در کفالت متوفی بوده‌اند از روز بعداز فوت برقرار می‌شود.

ثالثاً ـ هرایرانی که درخدمت دولت بوده وحقوق میگیرد از هرطبقه که باشد (یعنی مستخدمین بارتبه وبی‌رتبه و جزء و کنتراتی) اگر در راه ادای‌وظیفه بواسطه حادثهٔ فوت نماید دو ثلث بلاکسر آخرین مقرری او از روز بعد ازفوت دربارهٔ ورثه قانونی او بعلاوه برادر و خواهری که در کفالت متوفی بوده‌اند برقرار می‌شود ولی اگر مستخدم رسمی بوده و بحد تقاعد رسیده بوده است و دو ثلث مقرری مذکور از میزان حقوق تقاعدیکه بایستی مطابق ماده ۴۵بمستخدم مزبور داده شود کمتر باشد همان حقوق تقاعد را دریافت خواهد نمود.

وظایف مذکوره دراین ماده در مورد فقره اول و ثانی مطلقا از صندوق تقاعد و در مورد ثالث درصورتیکه مستخدم رسمی باشد از صندوق تقاعد و الاازعایدات عمومی دولت برقرار خواهد شد مگر آنکه از مستخدمین اداراتی باشد که عایدات آن منحصراً بمخارج خود میرسد که دراین صورت از بودجه آن اداره پرداخته می‌شود.

تبصره - مقصود از حادثهٔ‌که دراین ماده ذکر شده صدمات غیر مترقبه و اتفاقات فوق‌العادهٔ است که در راه انجام وظیفه مستخدم به آن تصادف کرده و موجب اتلاف او می‌شود.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه بیست و هشتم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح قسمتی از مواد قانون استخدام کشوری

مصوب **۲۹** شهریورماه **۱۳۱۱** شمسی

ماده اول - از تاریخ تصویب این قانون درهرموقع که وزارتخانه‌ها یا ادارات مستقله دولتی که قانون خاصی برای استخدام جدید ندارند محتاج بعضو جدید بارتبه باشند ودرمیان منتظرین خدمت خودکسانی که‌از لحاظ رتبه و معلومات به‌تشخیص وزارتخانه یااداره متناسب باشغل بلامتصدی مزبور باشند یافت نشوند می‌توانند عضو جدید لازم‌را در درجه اول از مستخدمین دون رتبه بارعایت فقره اول و دوم و سوم از ماده ۲ قانون استخدام کشوری در نتیجه مسابقه و امتحان ودر درجه ثانی بارعایت فقرات مذکور در فوق ازماده ۲ و مواد ۳ و۴ و۵ قانون مزبور از خارج استخدام نمایند. این اشخاص پس از استخدام مشمول قانون استخدام کشوری خواهند بود.

در قبول مستخدمین دون رتبه حق تقدم به نسبت مزایا و اوصافی که فعلاً برای ترفیع رتبه مستخدمین بارتبه (غیراز مدت خدمت) وبا تساوی شرایط به نسبت قدمت خدمت خواهد بود.

تبصره - برای انتخاب اعضای اداری وزارت عدلیه نیز مطابق مقررات فوق عمل خواهد شد.

ماده دوم - مستخدمینی که بموجب ماده اول این قانون استخدام می‌شوند در صورت داشتن معلومات شش ساله ابتدائی فقط تارتبه ۲ ودر صورت داشتن معلومات دوره اول متوسطه فقط تارتبه ۴ می‌توانند ارتقاء یابند ارتقاء این اشخاص از رتبه مادون برتبه‌مافوق درکمتر از چهار سال مجاز نیست ولی سیر در مراتب برای صاحبان تحصیلات دوره دوم متوسطه کماکان برطبق مواد قانون استخدام کشوری خواهد بود.

تبصره - کسانیکه بعد از دخول در خدمت رسمی بموجب این قانون بعدها

امتحان مدارج علمی بالاتر را بدهند حق ارتقاء تاحد اعلای منظور برای درجه علمی بالاتر را خواهند داشت.

ماده سوم ـ وزارتخانها و ادارات مستقله مکلفند منتظرین خدمتی راکه در تاریخ تصویب این قانون بیش‌از چهار سال متوالی منتظر خدمت بوده‌اند و درظرف یك هفته مجازند منتظرین خدمتی راکه درتاریخ تصویب این قانون بیش از سه‌سال متوالی منتظر خدمت بوده‌اند بدون دارا بودن شرایط مندرجه در قانون اصلاحی ماده ۴۳ قانون استخدام کشوری مصوب ٦ آبان ماه ۱۳۰۹متقاعد نمایند دخول ثانوی این‌قبیل اشخاص درخدمت رسمی ممکن نخواهد بودمگر بموجب قوانین عمومی موجوده برای استخدام جدید. حقوق تقاعدی که باین اشخاص داده خواهد شد عبارت خواهد بود ازضرب یك شصتم حقوق مقام‌اخیر آنها درسنین خدمتشان درصورت عدم تجاوز سن آنها از چهل سال شمسی و از ضرب یك چهلم حقوق مقام اخیر آنها درسنین خدمتشان در صورت تجاوزسن آنها ازچهل سال‌شمسی همچنین کسانی که در آتیه پنجسال متوالی منتظر خدمت بمانند بترتیب مذکور درفوق متقاعد خواهند شد.

بعلاوه وزارتخانها و ادارات مستقله می‌توانند منتظرین خدمتی راکه سن آنها از پنجاه و پنج سال تجاوزکرده باشد تادو هفته بعداز تصویب این قانون متقاعد نمایند حقوق تقاعد آنها مطابق اصول و حساب معمولی پرداخته خواهد شد مگر در صورتیکه مدت خدمت آنها کمتر ازده سال باشدکه در این صورت حقوق تقاعد آنها عبارت خواهد بود ازضرب یك‌چهلم حقوق مقام اخیر آنها در سنین خدمت.

تبصره ۱ ـ کسانیکه در تاریخ تصویب این قانون بیش‌از چهار سال متوالی منتظر خدمت بوده وکلیه مدت خدمت آنها بیش‌از شش سال نباشد بااسترداد کسور تقاعدی که پرداخته‌اند ازخدمت معاف شده و حق تقاعد نخواهند داشت.

وزارت عدلیه تایکهفته مجاز است کسانی راکه بموجب اختیارات وزیر

عدلیه داخل خدمت دولت شده ودر تاریخ تصویب این قانون منتظر خدمت آن وزارتخانه هستند بااسترداد کسور تقاعدیکه داده‌اند از خدمت معاف نماید این اشخاص حق تقاعد نخواهند داشت.

تبصره ۲ ـ منتظرین خدمتی که در خارجه مشغول تحصیل هستند در صورتیکه از تاریخ تصویب این قانون تاشش ماه تصدیق‌نامه راجع باشتغال به تحصیل بوزارتخانه خود ارسال دارند مشمول مقررات این ماده نخواهند شد.

تبصره ۳ ـ مدت نمایندگی در مجلس شورای ملی از حیث این قانون جزو مدت انتظار خدمت محسوب نمی‌شود.

ماده چهارم - مستخدمین دفتری وزارت دربار پهلوی و دفتر مخصوص شاهنشاهی که فعلاً مشغول خدمت هستند مشمول قانون استخدام کشوری بوده و رتبه هریك از آنها مطابق اسناد و سابقه خدمت آنها معین گردیده‌ومطابق‌قانون استخدام کشوری مدارج ترفیعات خود راطی خواهند نمود ولی درموقع تقاعد حق استفاده از حقوق تقاعد وقتی خواهند داشت که کسور تقاعد دوره خدمت خود را پرداخته باشند.

ماده پنجم ـ کسانیکه دوسیه سابقه خدمت خود را درمدت قانونی که در قانون مصوب ۲۲ اسفندماه ۱۳۰۷ شمسی معین شده به اداره استخدام وزارت متبوعه خود تقدیم کرده و رسید گرفته‌اند ودر دفتر ثبت مراسلات آن اداره درآن موقع ثبت شده باشد ولی ازطرف اداره استخدام آن وزارتخانه بوزارت مالیه درمدت قانونی داده نشده است درصورتیکه درتاریخ ۲۹ اسفند ۱۳۰۷ سه‌سال متوالی منتظر خدمت نبوده باشند از تاریخ تصویب این قانون تاسه ماه اجازه داده میشود که آن دوسیه‌ها تکمیل و بوزارت مالیه داده شود که پس‌از رسیدگی درصورت دارا بودن سوابق قانونی سند خدمت آنها ازطرف وزارت مالیه صادر و جزو مستخدمین رسمی محسوب شوند.

ماده ششم ـ ماده ۷۳ قانون استخدام کشوری ملغی است.

ماده هفتم - این قانون از تاریخ تصویب بموقع اجراء گذاشته میشود.
این قانون که مشتمل بر هفت ماده است درجلسه بیست و نهم شهریورماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی — دادگر

قانون

اصلاح قانون خدمت نظامی

مصوب ۳۰ شهریور ماه ۱۲۱۰ شمسی

ماده واحده ـ بجای قسمتی ازمواد قانون خدمت نظامی مصوب ۱۶ خرداد ۱۳۰۴ مواد ذیل تصویب میشود:

بجای ماده ٤ ـ مملکت ایران مطابق تشکیلات قشونی بنواحی سربازگیری منقسم شده و افراد وظیفه در مراکز حوزه های سربازگیری خود بخدمت احضار و مطابق نظریه وزارت جنك بقسمتهای قشونی تقسیم میشوند.

بجای ماده ٥ ـ در تمام نواحی سربازگیری بموجب پیشنهاد وزارت جنك و تصویب هیئت وزراء و صدور فرمان همایونی عمل سربازگیری از ١٥ مهر ماه هر سال شروع و تا آخر آذر ماه همان سال خاتمه خواهد یافت.

بجای ماده ٦ ـ در سه ماهه آخر هر سال دفاتر احصائیه و سجل احوال هر ناحیه سربازگیری صورتی از کلیه افرادیکه در سال آتـی بسن سربازی میرسند ودر ثبت حوزه های جزء میباشند از دفتر سجل نفوس آن محل استخراج و بنواحی سربازگیری تسلیم و نواحی سربازگیری پس از تطبیق صورتهای مزبور با دفاتر نفوس محل بوسیله رؤسای مافوق خود بوزارت جنك ارسال میدارند.

تبصره - تهیه و تحویل صورتهای مزبور بنواحی و تطبیق آنها با دفاتر نفوس وارسال بوزارت جنك نباید از ماه آخر سال تجاوز نماید.

بجای ماده ۷ ـ وزارت جنك پس از وصول صورتهای مزبور در فروردین ماه هر سال عده نفراتی را که در آن سال لازم خواهد داشت با تعیین تقسیم آن بنواحی باضافه صدی بیست برای کسور احتمالی معین کرده و برای نواحی سربازگیری و حوزه های قشونی ارسال خواهد نمود.

بجای ماده ۸ ـ مادامیکه احتیاجات قشونی کمتر از میزان افرادی است که باید برای خدمت نظامی احضار شوند افراد لازم برای احتیاجات وزارت جنك بترتیب ذیل ازبین واجدین شرایط خدمت نظامی معین خواهد شد.

۱ ـ غیر متاهل ۲ ـ متاهل بدون اولاد ۳ ـ متاهل با اولاد . برای تامین احتیاجات قشونی افراد وظیفه طبقه اول مقدم بر طبقه ثانی و طبقه ثانی مقدم بر طبقه ثالث خواهد بود در صورتیکه تعداد هر طبقه اضافه بر احتیاج بوده باشد افراد لازم از بین آنها مطابق تقدم تاریخ ولادت انتخاب وبقیه موقتاً مرخصی خانه داده میشود.

بجای ماده ۹ ـ در صورتیکه انتخاب از بین افرادی باید بعمل آید که تاریخ روز و ماه تولد آنان در اوراق سجلی ذکر نشده یا ذکر شده و تاریخ تولدشان یك روز باشد تقدم با کسانی خواهد بود که نسبت بافراد دیگر ردیف خود دیرتر ورقه سجل گرفته‌اند.

بجای ماده ۱۰ ـ افراد در چهار سال دوره احتیاط پس‌ازسه سال اول احتیاط یك مرتبه وذخیره مقدم هر دو سال یك مرتبه وافراد ذخیر تالی هر سه سال یکمرتبه در حوزه خود برای مدت یك ماه مشق نظامی باید حاضر شوند موعد و ترتیب آن مطابق نظامنامهٔ که وزارت جنك تهیه خواهد کرد معین خواهد شد.

بجای ماده ۱۱ ـ اشخاصیکه در سن سربازی ویا بعد از آن بخواهند داخل خدمت دولتی یااجتماعی یامشاغل آزادیکه مستلزم اجازه رسمی دولت است بشوند باید تصدیق انجام خدمت تحت السلاح و یا معافیت از خدمت نظامي را در دست داشته‌باشند وبدون اوراق مزبور دوائر کشوری و مؤسسات ازقبول آنها باید خودداری نمایند

بجای ماده ۱۳ ـ اشخاصیکه قبل از رسیدن بسن سربازی داوطلبانه دوسال

تحت السلاح خدمت نموده‌اند پس از خاتمه خدمت تحت السلاح جزء ذخیره محسوب خواهند شد مشروط به اینکه پس از رسیدن بسن لا اقل هیجده سالگی شروع بخدمت کرده باشند.

بجای ماده ۱۵ — کسانیکه ازخدمت نظام وظیفه عمومی بواسطه علل مزاجی بتصدیق دونفراز اطباء نظامی که عدم استعداد آنها را برای خدمت نظامی تصدیق نمایند معاف میباشند

۱ — نابینا از یك یا دوچشم

۲ — قوزی

۳ — کر

٤ — لال

٥ — شل و چلاق

٦ — یکدست

۷ — فاقدین شست وسبابه دست راست

۸ — اشخاص قصیر القامه که قد آنها از یك گز و نیم کمتر باشد

۹ — اشخاص مسلول و مبتلای بامراض غیر قابل علاج

۱۰ — معیوبین از چشم که ازعهده خدمات نظامی بر نیایند

تبصره ۱ — اشخاص ضعیف البنیه یا امرضای قابل معالجه قبل از رفتن بخدمت تحت السلاح بخرج دولت معالجه خواهند شد.

تبصره ۲ — در صورتیکه دو نفر طبیب نظامی در محل تشکیل مجلس سربازگیری حاضر نباشند وظیفه مذکور در فوق بدو نفر طبیب غیر نظامی که ازطرف اداره نظام وظیفه معین میشوند محول میگردد

بجای ماده ۱٦ — کسانیکه بواسطه موقعیت خودازخدمات نظامی معاف می‌باشند.

۱ — حکام شرع مجاز باجتهاد یا فتوی از مراجع تقلیدیا فتوی و علماء درجه

اول مذاهب زرتشتی و کلیمی و مسیحی و مدرسین علوم معقول و منقول

۲ — یگانه پسر هرمرد یازنیکه بواسطه علت مزاج از اداره امر معاش خود عاجز و کفالت برعهده آن پسر باشد درتمام مدت کفالت.

۳ — پسر دوم هرمرد یازنیکه یك پسرش درخدمت تحت‌السلاح بوده ودر صورت داشتن پسر سوم آن پسر بسن ۱۸ نرسیده باشد.

٤ — پسر هرمرد یازنیکه یك پسرش بموجب قانون‌نظام وظیفه بخدمت احضار و در خدمت وفات کرده باشد در صورتی که آنمرد یا زن پسر دیگری هم داشته باشد این معافیت تازمان رسیدن پسر دیگر بسن هیجده سالگی خواهد بود.

٥ — هرجوانیکه نفقه ده یك خانواده بوده ودر محل‌پدر یابرادر پدر زن و یابرادر زنیکه وضعیت اعاشه آنها اجازه کفالت امور خانواده مشمول را بدهد نداشته باشد مادام که این وضعیت باقی است.

مشمولیکه در سال احضار بخدمت تأهل اختیار کند حق معافیت از خدمت سربازیرا بعنوان ضرورت تکفل از عیال خود نخواهد داشت.

٦ — دونفریکه مشترکاً کفیل یك‌یا چند خانواده باشند ودر یکسال هردو برای خدمت‌سربازی دعوت شوند آنکه بیشتر بعائله کمك‌میکند‌مادامیکه‌این‌وضعیت باقی است از خدمت معاف خواهد بود.

۷ — یکی ازدو پسر پدر یامادریکه هردو دریکسال بخدمت نظامی احضار می‌شوند بانتخاب پدر ودر صورت نبودن پدر بانتخاب مادر برای مدت دو سال معاف خواهد بود.

۸ — بطور کلی مطابق مقررات فقره ۷ این ماده ازدو پسر یکی معاف و مطابق مقررات فقره ۳ و ٤ ازسه پسر درصورت نرسیدن پسر سوم بسن‌۱۸سالگی و یا بودن یك پسر در خدمت نظامی یکنفر معاف واز چهار پسر نیز یکنفر واز پنج پسر دونفر معاف خواهد بود.

۹ ـ هرجوانیکه کفیل معیشت، منحصر بفرد پدر یامادر جد یاجده پیر و علیل ازکار افتاده خود باشد مادام که حال بدین منوال است.

تبصره ـ درصورت ادامه تکفل مقرر درفقرات ۲ و ۳ و ٤ و ٥ و ٦ و ۷ و ۸ و ۹ این ماده تاپنج سال متوالی در آخر پنج سال کلیه متکفلین بدون استثناء برای فراگرفتن مقدمات تعلیمات نظامی برای ٤ ماه بخدمت نظامی احضار و پس از خاتمه آن مرخص وجزء ذخیره محسوب خواهند شد.

بجای ماده ۱۷ ـ محصلینی که در مدارس عالیه و سیکل دوم متوسطه داخله یا خارجه مشغول تحصیل باشند و بسن سربازی برسند تا موقع اتمام و اکمال تحصیلات خود از خدمت نظامی معاف هستند.

بجای ماده ۱۸ ـ مدت خدمت تحت‌السلاح دارندگان تصدیق‌نامه رسمی (دیپلم لیسانس و بالا) از مدارس عالیه داخله یا خارجه فقط یکسال و دارندگان تصدیقنامه دوره کامل مدارس متوسطه داخله یاخارجه ۱۸ ماه خواهد بود.

تبصره ـ فارغ‌التحصیل‌های مدارس عالیه و متوسطه مخصوص تشکیل کادرهای صاحبمنصبی احتیاط هستند و وزارت‌جنگ با تشکیل مدارس صاحبمنصبی احتیاط وسائل نیل آنها را بمقام صاحب‌منصبی احتیاط در مدت‌خدمت تحت‌السلاح مقرر دراینماده فراهم خواهد نمود.

بجای ماده ۱۹ ـ طلاب علوم دینیه درصورت اشتغال بتحصیل تااکمال و خاتمه تحصیلات خود درصورتیکه تحصیلات آنها مطابق مدارس عالیه و یا متوسطه بوده باشد مشمول مقررات ماده ۱۷ و ۱۸ خواهند بود.

بجای ماده ۲۰ ـ برای اجرای مقررات ماده ٥ این قانون‌وزارت‌جنگ مقدمات جریان سربازگیری را درتمام مملکت از ۱٥ فروردین ماه تا آخر شهریورماه هرسال از حیث اعلان اسامی مشمولینیکه در ۱٥ مهرماه آن سال باید

خود را برای خدمت نظامی حاضر نمایند و رسیدگی بوضعیت مشمولین و تهیه و تکمیل اوراق آنهائیکه مطابق فقرات ۲ و۳ و٤ و٥ و٦ و٧ و٨ و٩ ماده ۱٦ قانون خود را معاف میدانند حاضر خواهد نمودکه پس از صدور فرمان همایونی در احضار مشمولین بدون فوت وقت مجالس سربازگیری باوراق متکفلین و اشخاص مذکور درماده ۱٥ و سوابق و مدارك آنها که قبلاً بوسیله حوزه‌های سربازگیری هرمحل تهیه شده است رسیدگی و سربازان مسلم را بسربازخانه ها اعزام وبرای اشخاص واجد شرایط معافیت سند معافیت صادر نمایند.

بجای ماده ۲۱ ـ پس‌از صدور اوامر وزارت جنك در باب احضار افراد بخدمت نظامی مأمورین سربازگیری باصاحبمنصبان ساخلوکه برای‌هرحوزه معین واز ۱٥ فروردین تاآخر شهریورماه هرسال مأمور اجرای مقررات ماده فوق میباشند بادفاتر مذکور درماده ٦ بمراکز خود رفته بااطلاع‌مأمورین کشوری اسامی کلیه افراد ساکن آن حوزه‌راکه واجد سن سربازی شده ویا معافیت‌موقت آنها خاتمه یافته است اعم ازمقیم یامسافر بادفاتر نفوس تطبیق‌مینمایندکه در روز معین بمجلس سربازگیری محل دعوت شوند.

کلیه افراد مذکور درفوق مکلف می‌باشندکه در موعد معین در مجلس سربازگیری حضور بهم رسانند ودر عوض مسافرین و اشخاص علیل غیر قادر بحرکت باید پدر یابرادر یایکی از اقوام نزدیك یاشخص دیگریرا که‌بنمایندگی تعیین نمایند حاضر شوند.

بجای ماده ۲۲ ـ برای اجرای عمل سربازگیری در مرکز هر حوزه سربازگیری مجلسی مرکب از اعضاء مفصله ذیل تشکیل می‌شود:

۱ ـ حاکم و رؤسای مالیه ـ بلدیه ـ نظمیه ـ امنیه ـ مدعی عمومی‌و سجل احوال محل درصورت بودن رؤسای مزبوره درمحل.

۲ ـ ازیك الی پنج نفر صاحبمنصب بانتخاب فرمانده ناحیه سربازگیری و

یك یادو نفر طبیب نظامی.

درصورت نبودن طبیب نظامی در محل مطابق تبصره ۲ ماده ۱۵ رفتار خواهد شد.

۳ ـ پنج نفر ازمعاریف و معتمدین اهل‌محل که‌سه نفر ازآنها عضواصلی‌ودونفر عضوعلی البدل خواهند بود ـ یك نفر از اعضای اصلی باید از طبقه علماء باشد انتخاب معتمدین فوق بنظر حاکم و فرمانده ساخلو و رئیس حوزه سربازگیری محل بعمل می‌آید.

تبصره ـ درصورتیکه تشکیل مجالس سربازگیری در مدت مقرره در ماده ۵ در تمام مملکت غیرمقدور باشد نواحی و حوزه‌های سربازگیری مکلف خواهند بود مجالس سربازگیری را بمحض تهیه مقدمات یکی بعداز دیگری در طول سال تشکیل و باحضار افراد اقدام نمایند بطوریکه افراد آن سال در همان سال احضار بخدمت شوند.

بجای ماده ۲۳ ـ ریاست مجلس سربازگیری بعهده حاکم و نظارت آن بارئیس حوزه سربازگیری محل و مسئولیت مشترکه متوجه کلیه اعضاء آن خواهد بود.

بجای ماده ۲۵ ـ وظایف مجلس سربازگیری از قرار ذیل است:

۱ ـ امر دولت در احضار افراد بخدمت نظامی و مواردیکه مطابق قانون از خدمت نظامی دائماً یاموقتاً معاف می‌باشند برای حاضرین قرائت می‌شود.

۲ ـ اسامی اشخاصی که در آن سال برای خدمت دعوت شده‌اند مطابق دفاتریکه حوزه‌های سربازگیری استخراجاً طبق صورتهای ارسالی دفاتراحصائیه و سجل احوال محل تهیه نموده‌اند یك یك بصدای بلند خوانده و حاضر و غایب معین شده و اشخاص حاضر معاینه‌گردیده آنهائیکه قابلیت سربازی ندارند خارج و سند معافیت به‌آنها داده می‌شود.

۳ ـ باسناد اشخاصیکه مطابق فصل دوم این قانون معاف میباشند و طبق

ماده ۲۰ قبلاً ازطرف حوزه‌های سربازگیری باتحقیقات محلی تنظیم و تکمیل گردیده رسیدگی کرده پس‌از تصدیق حقانیت آنها در مقابل اسامی آنان در دفتر سربازگیری ذکر علل را نموده و سند معافیت به آنها میدهند.

٤ ـ اشخاصیکه در دفتر اسامی نامشان ذکر شده ولی بواسطه مسافرت یا مرضی نتوانند حاضر شوند و نماینده فرستاده باشند از نماینده آنها تحقیقات لازمه بعمل آمده علل عدم حضور ولیاقت و عدم لیاقت و معافیت وعدم معافیت آنها درمقابل اسمشان قیدوسند مقتضی بنماینده آنها داده خواهد شد.

٥ ـ دفاتر اسامی که ازطرف حوزه‌های سربازگیری تهیه و به مجلس سربازگیری تسلیم‌شده بادفتر نفوس محای تطبیق ودر صورت اختلاف علل و موجبات آن تحقیق شده‌و برطبق آن تحقیقات عمل می‌شود و پس‌از اتمام عملیات دفاتر مذکوره بسته شده وبامضای تمام اعضای مجلس خواهد رسید.

٦ ـ پس‌از موضوع کردن معافین ازخدمت نظامی عده‌مورداحتیاج ازمجموع افراد قابل سربازی انتخاب و به بقیه افراد اضافه بر احتیاج‌مرخصی خانه‌تا احضار ثانوی داده خواهد شد ـ بدیهی است در مرخصی افراد اضافه براحتیاج طبقات سه‌گانه مقرره درماده ۸ باید ملحوظ شود و طبقه سوم مقدم برطبقه دوم وطبقه دوم مقدم برطبقه اول خواهد بود.

بجای ماده ۲٦ ـ رسیدگی بوضعیت افراد علنی و در حضور حاضرین در مجلس سربازگیری بعمل می‌آید.

بجای ماده ۲۷ ـ وضعیت هریك از افراد باید در مقابل اسم آن‌شخص در دفتر صورت مجلس سربازگیری ثبت وبامضای رئیس دفاتر و منشی مجلس سربازگیری برسد.

بجای ماده ۲۸ ـ درصورت اختلاف آراء بین اعضاءمجلس‌سربازگیری رأی اکثریت قاطع خواهد بود.

بجای ماده ۲۹ ـ اشخاصی که بدون عذر موجه در مجلس‌سربازگیری

حاضر نشوند ویا نماینده نفرستند برای استنکاف از حضور در مجلس سربازگیری یافرار پس از ثبوت تقصیر درمحکمه اداری جلب بخدمت سربازی شده ودر عوض دوسال سه سال تحت‌السلاح خواهند ماند.

تبصره - درصورت ثبوت عذر موجه برای غیبت محکمه اداری بامشمول‌مزبور مطابق مقررات قانونی رفتار خواهد نمود.

بجای ماده ۳۱ ـ قانون خدمت نظامی مصوب ۱۶ خردادماه ۱۳۰۴ که بموجب قانون مجازات مجرمین در امور نظام وظیفه مصوب ۲۳ امردادماه ۱۳۱۰ نسخ شده ماده ذیل تصویب می‌شود:

محکمه اداری مذکور درماده ۲۹ بریاست رئیس ناحیه یارئیس حوزه سربازگیری و عضویت نماینده حکومت و سجل احوال و امنیه و نظمیه محل در مراکز نواحی و حوزه‌ها تشکیل میگردد.

بجای ماده ۳۲ ـ هریك از افراد ذخیره که در موقع احضار برای مشق نظامی بدون عذر موجه حاضر نشوند پس‌از ثبوت تقصیر در محکمه نظامی ازیك ماه تاسه ماه محکوم بحبس میگردند.

بجای ماده ۳۳ ـ حکم مذکور در ماده فوق در مورد افراد احتیاط‌نیز جاری است.

بجای ماده ۳٤ ـ که بموجب قانون مجازات مجرمین در امور نظام وظیفه نسخ شده ماده ذیل تصویب می‌شود:

مدتی را که مستخدمین رسمی و مستخدمین جزء قبل از تاریخ اجرای این قانون انجام خدمت نظام وظیفه نموده و یابعداً بنمایند جزو مدت خدمت آنها محسوب شده و وزارتخانه‌ها وادارات مربوطه‌مکلفند آنها راپس‌از دوره خدمت نظامی بخدمت خود بپذیرند و همینطور مستخدمین دیگر ادارات که براثر این قانون بخدمت نظام وظیفه دعوت می‌شوند پس‌از خاتمه خدمت تحت‌السلاح برای اشتغال بخدمت سابق خود یا خدمات دیگر دولتی برسایرین مقدم‌خواهندبود

بجای ماده ۳۶ ـ این قانون از تاریخ دهم مهرماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده می‌شود ـ اشخاصیکه بموجب قانون خدمت نظامی مصوب ۱۶ خردادماه ۱۳۰۴ مشمول بوده‌اند از حیث معافیت تابع مقررات مواد ۱۵ ـ ۱۶ ـ ۱۷ ـ ۱۸ ـ ۱۹ این قانون خواهند بود.

نظامنامهٔ اجرای این قانون توسط وزارتین جنك و داخله تدوین و پس از تصویب هیئت وزراء بوسیله وزارت جنك بموقع اجراء گذارده خواهد شد.

این قانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه سی‌ام شهریورماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسیده.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به‌عوارض صدوری میش و قوچ و بره

مصوب ۲ آبان ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ حقوقی که درموقع صدور میش و قوچ و بره بموجب تعرفه گمرکی مصوب ۱۳ اردی بهشت ۱۳۰۷ اخذ می‌شود نسبت به‌میش و قوچ وبره غیرسفید از تاریخ تصویب این قانون ملغی خواهد بود و وزارت مالیه مجازاست در هرمنطقه که صلاح بداند ازمیش و قوچ وبره سفید درموقع صدور دو قران عوارض صدور اخذ نماید.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه دوم آبانماه یکهزار وسیصد و ده‌شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه معافیت ادوات ومصالح دفع ملخ از حقوق وعوارض گمرکی و سایر مالیاتها

مصوب ۶ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است کلیه ادوات و مصالح و مواد وسایر اشیائی راکه از برای دفع ملخ ورفع احتیاجات مأمورین دفع ملخ لازم باشد و با اجازه دولت وارد شده یابشود ازحقوق و عوارض گمرکی وسایر عوارض و مالیاتها که به آنها تعلق گرفته یابگیرد معاف نماید.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه ششم اردیبهشت‌ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اعسار وافلاس واصلاح قانون تسریع محاکمات

مصوب ۲۵ آبانماه ۱۳۱۰ شمسی

باب اول ـ اعسار و افلاس

ماده ۱ ـ معسر کسی است که بواسطه عدم دسترس باموال و دارائی خود موقتاً قادر بتأدیه مخارج عدلیه ویا محکوم‌به نباشد.

ماده ۲ ـ مفلس کسی است که دارائی او برای پرداخت مخارج عدلیه و یا بدهی‌او کافی نیست.

فصل اول ـ اعسار در مورد مخارج عدلیه

ماده ۳ ـ همینکه اعسار کسی ثابت‌شد ازمراتب ذیل استفاده‌خواهد کرد

۱) معافیت موقتی ازتأدیه تمام یاقسمتی ازمخارج عدلیه درمورد محاکمه‌ای که برای معافیت از مخارج آن ادعای اعسار شده.

۲) حق داشتن وکیل مطابق ماده ۱۷ این قانون.

۳) معافیت از دادن تأمینی که باید اتباع خارجه بدهند درصورتیکه مدعی‌از اتباع خارجه باشد.

تبصره ـ دررسیدگی بدعوی اعسار مدعی موقتاً ازکلیه مخارج عدلیه مربوط بدعوی اعسار معاف خواهد بود.

ماده ٤ ـ معافیت از مخارج عدلیه باید برای هردعوائی‌علیحده‌تحصیل شود ـ ولی معسر می‌تواند درتمام مراحل مربوطه بهمان دعوی ازحکم اعسار استفاده کند.

ماده ٥ ـ مرجع رسیدگی بدعوی اعسار محکمه‌ایست که صلاحیت رسیدگی بدوی بدعوی اصلی دارد و لواینکه دعوی اعسار برای معافیت‌ازمخارج مرحله استیناف یاتمیز باشد.

ماده ٦ ـ دعوی اعسار بطرفیت مدعی‌العموم اقامه خواهد شد.

هرگاه محکمه صلاحیت دار صلحیه باشد مدیر دفتر صلحیه سمت‌نمایندگی مدعی‌العموم را خواهد داشت.

ماده ۷ ـ دعوی اعسار درصورتیکه برای معافیت از پرداخت‌مخارج مرحله بدوی باشد باید ضمن عرضحال راجع بدعوای اصلی اقامه گردد ـ در صورتیکه برای معافیت از مخارج مرحله استینافی و تمیزی باشد به وسیله عرضحال جداگانه در محکمه مذکور در ماده ٥ اقامه خواهد شد.

ماده ۸ ـ مدعی اعسار باید ـ شهادت‌کتبی لااقل چهار نفر از اشخاصی راکه از وضع معیشت و زندگانی او مطلع باشند بعرضحال خود ضمیمه نماید.

درشهادت‌نامه مذکور باید ـ اسم ـ شغل و وسائل گذران مدعی اعسار و

عدم تمکن او برای پرداخت مخارج دعوائی که میخواهد اقامه کند باتعیین مبلغ آن تصریح گردد.

ماده ۹ _ هویت شهود را باید نظمیه ویا نایب‌الحکومه محل یا کدخدا تصدیق نماید مگر اینکه شهود درنزد محکمه معروف باشند.

ماده ۱۰ _ محاکمه اعسار اختصاری است.

ماده ۱۱ _ مدیر دفتر مکلف است درظرف دو روز از تاریخ وصول عرضحال اعسار دوسیه را بنظر حاکم محکمه برساند تا چنانچه حاکم حضور شهود را درجلسه محاکمه لازم بداند بمدعی اعسار اخطار شود که در روز مقرر شهود خود را حاضر نماید مدیر دفتر یك نسخه از عرضحال اعسار و ضمائم آن را برای مدعی‌العموم ونسخه دیگررا برای طرف دعوای اصلی ارسال و ضمناً روز جلسه محاکمه را تعیین و ابلاغ مینماید.

طرف دعوای اصلی می‌تواند درموقع رسیدگی بدعوای اعسار حاضر شده واگر دلائلی بررد اعسار دارد بیان کند ولی عدم حضور اومانع رسیدگی‌وصدور حکم نخواهد بود.

ماده ۱۲ _ محکمه در روز جلسه به اسناد و شهادت شهود و امارات مستنده هریك ازطرفین دعوی رسیدگی خواهد کرد.

محکمه می‌تواند بمدعی‌العموم وطرف دعوی اصلی درصورتیکه شهودی بر رد اعسار داشته باشند اخطار کند که شهود خود را برای تحقیقات درمحکمه حاضر نمایند.

ماده ۱۳ _ حکم قبول اعسار قابل استیناف و تمیز نیست واز حکم رد اعسار فقط می‌توان استیناف داد.

ماده ۱٤ _ هرگاه حکم بر رد اعسار صادر شد بطریق ذیل رفتار می‌شود:

اگر حکم بدایتاً صادر ودرظرف مدت قانونی استیناف داده نشده باشد

مدعی اعسار مکلف است تاده روز پس‌از انقضاء مدت استیناف واگر حکم استینافاً صادر شده باشد تاده روز پس‌از ابلاغ‌آن مخارج عرضحال دعوی اصلی را تأدیه نماید والا قرار رد عرضحال دعوی اصلی صادر خواهد شد.

ماده ۱۵ ـ درصورتیکه دعوی اعسار برای معافیت از مخارج‌استینافی یاتمیزی باشد مدعی اعسار باید تصدیقی از دفتر محکمهٔ که باعسار رسیدگی میکند حاکی از تقدیم عرضحال اعسارگرفته در ظرف مدت قانون بعرضحال استینافی یا تمیزی ضمیمه نماید.

ماده ۱۶ ـ اگر معسر فوت نماید وراث او حق نخواهند داشت از حکم دائر باعسار مورث خود استفاده کنند.

ماده ۱۷ ـ وکلای رسمی عدلیه مکلفند وکالت اشخاص معسر را موقتاً بطور مجانی قبول کنند. تعیین وکیل مجانی در این موارد مطابق نظامنامه‌های وزارت عدلیه بعمل خواهد آمد.

ماده ۱۸ ـ اگر تاده سال ازتاریخ قبول اعسار معسر متمکن نگردید دیگر مخارجی که از پرداخت آن موقتاً معاف بوده است از او مطالبه نخواهدشد

فصل دوم ـ اعسار درمورد محکوم‌به

ماده ۱۹ ـ مرجع رسیدگی بدعوای اعسار در مورد محکوم به محکمه‌ایست که بدایتاً بدعوای اصلی رسیدگی کرده است.

ماده ۲۰ ـ دعوای اعسار در مورد محکوم به بطرفیت محکوم له دعوای اصلی اقامه خواهد شد.

ماده ۲۱ ـ در رسیدگی بدعوای اعسار در مورد محکوم‌به هرگاه محکوم علیه برای معافیت موقتی از پرداخت مخارج عدلیه نیز ادعای اعسار کند موقتاً و بدون رسیدگی مخصوص ازمخارج مربوطه بدعوی اعسار معاف است.

ماده ۲۲ ـ بعرضحال اعسار درموردمحکوم به‌اوراق‌ذیل‌بایدضمیمه شود

۱) مدارکی که مشعر باشد براینکه مدعی اعسار اموالی داردکه در دست رس او نیست باتعیین قیمت اموال مزبور.

۲) شهادت کتبی لااقل چهارنفر از اشخاصی که ازوضع معیشت وزندگانی مدعی اعسار مطلع باشند. درشهادت نامه مذکور باید اسم و شغل و وسائل گذران مدعی اعسار و عدم تمکن اوبرای پرداخت محکوم‌به باتعیین مبلغ آن تصریح شود.

ماده ۲۳ _ مقررات مواد ۹ و ۱۰ و قسمت اول ماده ۱۱ و ماده ۱۲ (جز اخطار بمدعی‌العموم) در مورد اعسار نسبت بمحکوم‌به نیز رعایت‌خواهدشد

ماده ۲٤ _ حکم رد یاقبول اعسار در مورد محکوم‌به قابل استیناف و تمیز است.

فصل سوم ـ افلاس

ماده ۲۵ _ مدعی افلاس (خواه در مورد محکوم به و خواه در مورد هر دین دیگر) باید بمحکمه صلحیه محل اقامت خود عرضحال افلاس بدهد.

بعرضحال مزبور باید صورت مشروحی ازکلیه دارائی مدعی افلاس اعم از مطالبات و اموال منقول وغیر منقول و همچنین صورت مفصلی ازکلیه قروض او باتعیین اسم و شغل و محل اقامت طلبکاران وبابت قرض ضمیمه شود.

کلیه طلبکارهای مدعی افلاس مدعی علیهم این دعوی محسوب میشوند.

ماده ۲٦ _ مدعی افلاس از تأدیه مخارج‌عدلیه معاف‌است ولی مخارج مزبور و همچنین هرمصارف دیگر عدلیه از دارائی اوقبل از تقسیم بین طلبکاران موضوع خواهد شد.

ماده ۲۷ _ طرز رسیدگی بدعوی افلاس ـ طریقه تعیین مدیرتصفیه ـ حدود اختیارات مدیر مزبور حتی برای فروش اموال مفلس و وصول مطالبات و اقامه دعوی برعلیه مدیونین او وتشخیص مطالبات دائنین. فروش اموال و

تقسیم آن بین طلبکاران بموجب نظامنامهٔ که ازطرف وزارت عدلیه تنظیم میشود معین خواهد شد.

در تقسیم دارائی مفلس بین طلبکاران اشخاصی که نسبت بمال مفلس حق عینی داشته باشند در مورد خود آن مال وباقیمت آن حق اولویت دارند.

ماده ۲۸ _ کسی که برای معافیت از مخارج عدلیه مدعی افلاس شود در حکم مدعی اعسار و مشمول کلیه مواد مربوط به کسی است که درموردمخارج عدلیه ادعای اعسار کند.

فصل چهارم - مقررات جزائی

ماده ۲۹ _ درمورد رد عرضحال اعسار بطریق ذیل رفتار می‌شود:

۱) درصورتیکه ادعای اعسار برای معافیت از مخارج عدلیه باشد محکمه درضمن رد حکم اعسار مدعی اعسار را بپرداخت وجوه ذیل محکوم خواهد کرد:

الف ــ دوبرابر مخارج دعوای اصلی دراولین مرحلهٔ که برای معافیت از مخارج آن عرضحال اعسار داده شده درصورت تعقیب دعوای اصلی ودر غیر این صورت معادل آن مخارج.

ب ــ حق‌الوکاله وکیل ازبابت محاکمه اعسار در صورتیکه وکیل مطابق ماده ۱۷ برای او معین شده باشد و بشرط تقاضای وکیل.

۲) درصورتیکه ادعای اعسار درمورد محکوم‌به باشد محکمه در ضمن حکم رد اعسار مدعی اعسار را به پرداخت وجوه ذیل علاوه برمحکوم‌به اصلی محکوم مینماید:

الف ــ بجای عشریه اجرائی معادل صدی پانزده محکوم به.

ب ــ حق‌الوکاله وکیل از بابت محاکمه اعسار بشرح مذکور در قسمت (ب) فقره اول همین ماده.

ماده ۳۰ _ هرگاه معلوم شود پس ازصدور حکم اعسار از معسررفع

عسرت شده و معهذا ازحکم اعسار استفاده کرده است مقررات ماده فوق در مورد او بموقع اجرا گذارده شده بعلاوه بیك ماه تاششماه حبس تأدیبی محکوم خواهد شد.

ماده ۳۱ ـ اگر پس‌از قبول اعسار یاافلاس ثابت شود که شهودقضیه عامداً شهادت دروغ داده ویابرخلاف حقیقت تصدیقی کرده‌اند بمجازات مذکور در قسمت اخیر ماده ۲۱۸ قانون مجازات عمومی محکوم خواهند شد.

ماده ۳۲ ـ اگر پس‌از صدور حکم اعسار یاافلاس معلوم شود که مدعی اعسار یاافلاس برخلاف واقع خودرا معسر یامفلس قلمدادکرده بمجازاتی که برای کلاه‌بردار مقرر است محکوم خواهد شد.

ماده ۳۳ ـ هر کس که بنحوی از انحاء برای معسر یا مفلس قلمداد کردن کسی که معسر یامفلس نیست بااو تبانی کرده ویا برخلاف حقیقت خود را طلبکار معسر یامفلس قلمداد و در این موضوع بامعسر یا مفلس تبانی کند شریك جرم مذکور درماده فوق محسوب خواهدشد.

فصل پنجم ـ مقررات مختلفه

ماده ۳٤ ـ از تاجر عرضحال اعسار یاافلاس پذیرفته نمی‌شود ـ تاجری که مدعی اعسار یاافلاس باشد باید مطابق قانون تجارت عرضحال توقف دهد.

ماده ۳٥ ـ درهرموقع که معسر یامفلس به‌تأدیه تمام یاقسمتی ازبدهی خود متمکن گردد ملزم به‌تأدیه آن است نسبت بورقه اجرائیه‌ای که برعلیه معسر یامفلس صادر شده و مرور زمان ازتاریخ تمکن جاری می‌شود و مدت آن ده سال است.

ماده ۳٦ ـ اگر کسی که معافیت ازمخارج عدلیه را تحصیل کرده است در دعوای اصلی خود محکوم به‌بی‌حقی گردد محکوم‌له نیز از پرداخت بقیه

مخارج محاکمهٔ که بمحکومیت معسر منتهی شده معاف خواهد بود.

تبصره ـ مفاد این ماده در مواردی نیز مجری خواهد بود که در تاریخ اجرای این قانون هنوز بقیه مخارج محاکمه از کسی که طرف دعوی معسر بوده وصول نشده باشد.

ماده ۳۷ ـ در کلیه اختیارات و حقوق مالی مدعی اعسار یاافلاس که استفاده از آن مؤثر درتأدیه دیون او باشد طلبکاران ـ درمورد مدعی اعسار ـ و مدیر تصفیه ـ در مورد مدعی افلاس ـ قائم مقام قانونی مدعی اعساریاافلاس بوده و حق دارند بجای او از اختیارات و حقوق مزبوره استفاده کنند.

ماده ۳۸ ـ اشخاصیکه دارائی نداشته یادارائی آنها کافی برای تأدیه تمام بدهی نباشد ولی باعایدات شغل و حرفه خود بتوانند تمام یابقیه بدهی خود را درمدتی که بیش از دوسال نباشد بپردازند درحکم معسر بوده و محکمه درمورد محکوم‌به یااداره ثبت (درمورد اوراق لازم‌الاجرا) بادر نظر گرفتن مبلغ بدهی وعایدات بده‌کار و معیشت ضروری او میزان وعده اقساطی راکه باید داده شود تعیین خواهدکرد.

ماده ۳۹ ـ کسی که طلب خود را بغیر مدیون انتقال داده وبعد از انتقال آنرا از مدیون سابق خود دریافت کرده ویا بدیگری انتقال‌دهد کلاه‌بردار محسوب می‌شود.

هرگاه مدیون بدهی خودرا بعداز انتقال به دائن سابق تأدیه‌نماید منتقل‌الیه حق رجوع باو نخواهد داشت مگر اینکه ثابت نمایدکه قبل ازتأدیه دین انتقال‌را باطلاع مدیون رسانیده ویااینکه مدیون بوسیله دیگری از انتقال مستحضر بوده است.

ماده ۴۰ ـ احکام اعساریکه قبل‌از تاریخ اجراء این قانون برای معافیت از مخارج عدلیه صادر شده است فقط درمورد دعاوی قابل استفاده‌خواهد بودکه قبل از تاریخ مزبور اقامه شده باشد ـ حکم اعسار یاافلاسی که‌راجع‌بتأدیه

محکوم‌به قبل از تاریخ اجراء این قانون صادر شده است فقط در موردی قابل استفاده خواهد بود که نسبت به‌آن مورد بخصوص و بطرفیت محکوم‌له صادر و قطعی شده باشد.

ماده ۴۱ _ بدعاوی اعساریکه قبل از تاریخ اجرای این قانون در مورد مخارج عدلیه و همچنین به دعاوی اعسار یاافلاسی که قبل‌از تاریخ مزبور در مورد محکوم‌به اقامه شده ودر تاریخ مزبور نسبت به آن دعاوی حکم قطعی صادر نگردیده است مطابق مقررات این قانون رسیدگی خواهد شد ولی‌محکمه که عرضحال راقبول کرده نمی‌تواند باستناد ماده (۵) یاماده (۱۹) و (۲۵)این قانون قرار عدم صلاحیت خودرا صادر نماید.

ماده ۴۲ _ مواد ۶۲۴ — ۶۲۵ — ۶۲۶ — ۷۹۸ — ۷۹۹ — ۸۰۰ — ۸۰۱ — ۸۰۲ — ۸۰۳ — ۸۰۴ قانون اصول محاکمات حقوقی نسخ می‌شود.

باب دوم ـ دراصلاح قانون تسریع محاکمات

ماده ۴۳ _ ماده ۷۴۵ قانون اصول محاکمات حقوقی مصوب ۱۹ ذیقعده ۱۳۲۹ نسخ وبجای مواد۳۶ — ۳۷ — ۳۸ — ۴۱ — ۴۲ — ۴۳ — ۶۰ — ۷۲ قانون تسریع محاکمات مواد ذیل تصویب می‌شود:

ماده ۳۶ _ دردعاوی که موضوع آن وجه نقد است خسارت تأخیر تأدیه معادل صدی پانزده محکوم‌به درسال است که به‌نسبت مدت تأخیر از تاریخ ابلاغ اظهارنامه والا ازتاریخ اقامه دعوی ودر موارد مذکور درماده ۳۴ از تاریخ صدور اولین حکم تاروز تأدیه حساب می‌شود.

تبصره ۱ _ درمورد این ماده خسارت محتاج به‌اثبات نیست و صرف تأخیر درپرداخت برای مطالبه وحکم کافی است.

تبصره ۲ _ خسارت تأخیر تأدیه در مورد معاملاتیکه بعنوان بیع شرط وبطور کلی هرمعامله‌ای که باحق استرداد مال (اعم ازمنقول و غیر منقول) واقع شده مطابق این ماده نسبت به‌اصل وجه معامله محسوب خواهد شد.

ماده ۳۷ ـ در دعاوی که موضوع آن استرداد عین بوده (باستثناء موارد مذکور درتبصره ۲ ماده فوق که‌خسارت مطابق مقررات تبصره مزبور حساب می‌شود) و مدعی مطالبه اجرت المثل ویاخسارت ناشی از تنزل قیمت نماید و همچنین در موارد دیگری که موضوع دعوی وجه نقد نیست محکمه میزان خسارت را پس‌از رسیدگی معین خواهد کرد لیکن در مورد اجرت‌المثل اعیان مستاجره محکمه مطابق میزان اجرت‌المسمی حکم خواهد داد مگراینکه موجر مدعی باشد که میزان اجرت‌المثل زیاده از میزان اجرت‌المسمی است که در اینصورت محکمه نسبت به زیاده پس از رسیدگی حکم صادر خواهد کرد.

در مورد این ماده وماده قبل هر گاه بین متعاملین ترتیب خاصی مطابق ماده ۲۳۰ قانون مدنی مقرر شده باشد محکمه موافق آن حکم خواهد داد.

ماده ۳۷ مکرر ـ نسبت بکلیه خساراتی که قبل از ۱۵ آذرماه ۱۳۱۰ راجع به‌تأخیر تأدیه درمحاکم عدلیه مطالبه شده است مطابق مقررات سابق قانون تسریع محاکمات عمل خواهد شد.

ماده ۳۸ ـ دعوی خسارتی راکه بعلت تأخیر تأدیه یا از بابت مخارج عدلیه وحق‌الوکاله وغیره ویابه استناد ماده ۳۷ میتوان اقامه کرد هرگاه درضمن جریان دعوی اصلی اقامه نشده باشد فقط تاسه سال‌از تاریخی که دعوای اصلی اعتبار دعاوی مختومه را پیدا کرده می‌توان اقامه نمود.

ماده ۴۱ ـ میزان خسارت ناشی از تأخیر تأدیه را درصورتیکه خسارت مزبور ضمن جریان دعوی اصلی مطالبه شده باشد محکمه مطابق ماده ۳۶ تا روز صدور حکم معین کرده ودر حکم خود قیدمیکند ونسبت به‌خسارتیکه از تاریخ صدور حکم تاروز وصول باید تأدیه شود بطور کلی حکم خواهد داد که اجراء درموقع حساب کرده واز محکوم علیه وصول نماید.

ماده ۴۲ ـ ازخساراتی که بموجب ماده ۳۶ مورد حکم واقع میشود یك ثلث واز خساراتیکه بموجب ماده ۳۷ مورد حکم واقع می‌شود صدی ۵

به صندوق عدلیه پرداخته خواهد شد.

ماده ۴۳ ـ درصورتیکه محکوم‌له مطالبه خسارت تأخیر تأدیه نموده و بعد صرف نظر کند صدی ۵ محکوم به در سال از روز ابلاغ اظهارنامه و الا از روز اقامه دعوی تا روز وصول محکوم‌به به‌نفع صندوق عدلیه حکم می‌شود و تأدیه این مبلغ بعهده محکوم علیه است.

ماده ۶۰ ـ رئیس محکمه مکلف است درموقع صدور ورقه اجرائیه در آن ورقه قیدنماید که هر گاه درظرف ده روز محکوم‌علیه بهیچ یك ازطرق مذکور درماده‌۵۵ اقدام‌ننموده ویاعرضحال اعسار داد ونتوانست أعسار خود را ثابت کند ویادرمدت مقرر درماده ۵۹ محاکمه خودرا تعقیب‌نکرد رئیس اجرا به تقاضای محکوم‌له محکوم علیه را توقیف نماید.

تبصره ۱ ـ رئیس محکمه مکلف است درموقع صدور هرورقه اجرائیه در آن ورقه قید نماید که عشریه اجرا نیز از محکوم علیه گرفته شود.

تبصره ۲ ـ اشخاص ذیل ازتوقیف مصون خواهند بود:

۱) صغار و مجانین ۲) زنان حامله یازنانی که‌از وضع حمل آنان چهل‌روز نگذشته . ۳) ولی طفلی که بواسطه توقیف او مولی‌علیه بی‌معاش میماند. ۴) مریضی که طبیب حرکت یاتوقیف او را مضر بداند.

ماده ۷۲ ـ درمورد اوراق اجرائیه که دراول مرداد ۱۳۰۹ تمام یا قسمتی از آن اجرا نشده وبهیچ یك‌ازطرق مذکوره در ماده ۵۵هم‌عمل نگردیده و یا محکوم علیه عرضحال اعسار نداده است برای اجرا به ترتیب‌ذیل‌عمل‌میشود:

محکمه بتقاضای محکوم‌له ورقه اخطاریه صادر ودر آن قید خواهد نمود که هر گاه تاده روز پس از ابلاغ اخطاریه (مطابق ماده ۵۲) محکوم‌علیه بهیچ یك از طرق مذکوره در ماده ۵۵ اقدام ننمود ویاعرضحال اعسار داد و نتوانست اعسار خود را ثابت کند ویادرمدت مقرر درماده ۵۹ محاکمه خود را تعقیب نکرد رئیس اجرا به‌تقاضای محکوم‌له محکوم علیه را توقیف نماید لیکن اگر قبل از

اول مرداد ۱۳۰۹ نسبت به‌اوراق اجرائیه مذکور اقدامات اجرائی شده و منتهی به توقیف اموال محکوم‌علیه گردیده باشد و لواینکه اموال مذکور برای تأدیه‌تمام محکوم‌به کفایت نکند محکوم‌له میتواند از صدور ورقه اخطاریه مذکور فوق صرف نظر کرده وتقاضای تعقیب اجرائیه سابق‌را بنماید دراین صورت عملیات مزبوره تعقیب خواهد گردید تاحکم اجراء شود.

ماده ٤٤ ـ مجموع این قانون ازتاریخ ۱۵ آذرماه ۱۳۱۰ بموقع‌اجرا گذاشته خواهد شد.

چون بموجب قانون دوم آبان‌ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی‌را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس ازتصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها درعمل نواقصی‌را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون اعسار و افلاس و اصلاح قانون تسریع محاکمات) مشتمل بر چهل و چهار ماده که در تاریخ بیست و پنجم آبان ماه یکهزار و سیصد و ده‌شمسی بتصویب کمیسیون‌قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

محاکم شرع

مصوب ۹ آذر ماه ۱۳۱۰ شمسی

۱ ـ تشکیل محاکم شرع

ماده ۱ ـ محاکم شرع ازمحاکم اختصاصی است

ماده ۲ ـ محاکم شرع برای فصل دعاوی و انجام اموری تشکیل میشود

که بموجب قوانین موضوعه مملکتی از وظایف حکام شرع است ارجاع بمحکمه شرع باید ازطرف محاکم و ادارت مدعی عمومی بعمل آید

ماده ۳ ـ محکمه شرع تشکیل میشود از یك مجتهد جامع الشرایط برای محکمه شرع طهران ممکن است یك یا دو معاون که بدرجه اجتهاد رسیده باشند تعیین کرد ـ وظایف معاونین را وزارت عدلیه به موجب نظامنامه معین خواهد نمود.

حوزه هریك از محاکم شرع را وزیر عدلیه تعیین و اعلان میکند

ماده ٤ ـ در حوزه هائی که وزارت عدلیه محکمه شرع تشکیل نداده محضر رسمی قائم مقام محکمه شرع خواهد بود.

هر محضر رسمی تشکیل میشود از یك مجتهد جامع الشرایط ـ انتخاب محضر مطابق نظامنامه وزارت عدلیه بعمل خواهد آمد.

ماده ٥ ـ مرجع تجدید نظر دراحکام محاکم شرع ولایات محکمه شرع طهران است.

مرجع تجدید نظر در احکام محکمه شرع طهران وهمچنین مرجع تجدید نظر در احکام محاکم شرع ولایات درمواردی که رسیدگی حاکم محکمه شرع طهران بواسطه مانع قانونی ممکن نباشد بترتیب مذکور درماده ٦ معین خواهدشد

ماده ٦ ـ محکمه شرع طهران درجلسه علنی با حضور متداعیین یانمایندگان آن ها ودرصورت عدم حضور یکی ازطرفین یا نماینده اوبا حضور طرف دیگر یا نماینده او و نماینده مدعی‌العموم بطریق قرعه یکنفر از مجتهدین جامع الشرایط طهران را برای تجدید نظر معین می نماید.

محکمه شرع فقط اسامی مجتهدینی را بقرعه میگذارد که ازطرف وزارت عدلیه برای دو سال معین و کتباً بمحکمه معرفی شده باشند.

وزارت عدلیه برای هر دو سال فقط دو نفر مجتهد جامع‌الشرایط مرکز را

میتواند بمحکمه شرع معرفی کنند .

تبصره ـ هرگاه یکی از دو مجتهد مذکور دراین ماده یا هر دو بواسطه مانع قانونی نتوانند بامری رسیدگی نمایند وزارت عدلیه برای تعیین حاکم شرع بطریق قرعه و رسیدگی به آن امر یك یا دومجتهد دیگر را بمحکمه شرع معرفی خواهد کرد .

۲ ـ موارد رجوع بشرع

ماده ۷ ـ رجوع بشرع در موارد ذیل بعمل میآید :

۱) دعوی راجع باصل نکاح یا طلاق

۲) مورد مذکور درماده ۱۰ قانون ازدواج مصوب ۲۳ مردادماه ۱۳۱۰

۳) مواردی که قطع و فصل دعوی جز باقامه بینه یا حلف و احلاف ممکن نیست و بموجب قانون مخصوصی معین خواهد شد. ولی مادام که موارد مزبور در ضمن قانون مخصوصی معین نشده هیچ دعوائی را نمیتوان بعنوان اقامه بینهو حلف واحلاف بمحکمه شرع ارجاع نمود .

٤) نصب قیم یا وصی یا متولی یا ناظر یا ضم امین که بتقاضای مدعی العموم بعمل خواهد آمد .

تبصره ـ ترتیب تقاضای مدعی العموم ـ طرز اعمال حق نظارت مدعی العموم در عملیات قیم ـ حدود مسئولیت اختیارات قیم ـ موارد عزل قیم و بطور کلی حدود نظارت مدعی العموم در امور مجانین و صغار و اشخاص غیر رشید (در صورتی که صغیر پدر یا جد پدری نداشته باشد) بموجب نظامنامه های وزارت عدلیه معین خواهد شد .

مرجع تقاضای عزل قیم محکمه بدایت محل اقامت مولی علیه است ـ حکم محکمه در این مورد فقط قابل استیناف خواهد بود ـ و مادامی که تکلیف قطعی

معین نشده امور صغیر بموجب مقررات نظامنامه وزارت عدلیه اداره میشود.

۳ ـ صدور و ابلاغ حکم شرعی

ماده ۸ ـ محکمه شرع باید حکم خود را پس از صدور در ظرف دوروز بدفتر محکمهٔ که امر را ارجاع کرده بفرستد

مدیر دفتر محکمه مزبور منتهی در ظرف دوروز حکم شرعی را برای ابلاغ بمتداعیین بمأمور ابلاغ خواهد داد.

٤ ـ تجدید نظر در احکام محاکم شرع

ماده ۹ ـ احکام محاکم شرع قابل تجدید نظر است مگر در موارد ذیل:

۱ ـ در صورتیکه طرفین قبل از صدور حکم بموجب سند کتبی از حق اعتراض صرف نظر کرده باشند.

۲ ـ در صورتیکه حکم شرعی مستند باقرار شفاعی یا کتبي باشد ـ درمورد اقرار شفاهی اقرار باید در دوسیه ثبت و بامضای مقر رسیده باشد.

ماده ۱۰ ـ مهلت شکایت ده روز از تاریخ ابلاغ است.

ماده ۱۱ ـ شاکی باید عرضحال شکایت خود را بدفتر محکمه بدهد که امر را ارجاع بشرع کرده است

ماده ۱۲ ـ عرضحال باید حاوی تمام اعتراضاتی باشد که شاکی بر حکم شرعی وارد میداند بعلاوه شاکی باید اسناد ومدارك خود را بعرضحال مزبور ضمیمه نماید و پس ازتقدیم آن دیگر اعتراض و سند جدیدی پذیرفته نخواهد شد مگر اینکه در محکمه شرع ثابت نماید اسنادی دارد که بدست آوردن آن در حیطه اقتدار او نبوده.

ماده ۱۳ ـ پس از وصول عرضحال اعتراضی که قابل قبول است محکمه باید

از اصدار حکم برطبق حکم شرعی خودداری نماید ولی محکوم له حق دارد از آن محکمه تقاضای صدور قرار تأمین نموده و محکمه اعم از اینکه بدوی یا استینافی باشد مکلف است برطبق مقررات قانون تأمین مدعی به رفتار کند.

ماده ۱۴ ـ محکمه باید عرضحال اعتراض را که قابل قبول است درظرف دو روز پس از وصول آن با ضمائم بتوسط مدیر دفتر برای ابلاغ بطرف دعوی ارسال نماید.

طرف دعوی مکلف است تاده روز مدافعات کتبی خود را بدفتر محکمه تسلیم نموده رسید بگیرد و پس از مدت مزبور هیچ مدافعهٔ پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۱۵ ـ پس ازوصول مدافعات مدیر دفتر محکمه باید دوسیه را بمحکمه شرع طهران بفرستد تا در صورتی که محکمه شرع طهران خود مرجع باشد رسیدگی نموده والا مطابق ماده ۶ رفتار کرده و دوسیه را نزد حاکم شرعی که مرجع خواهد بود ارسال دارد.

ماده ۱۶ ـ رأی محکمه شرعی که مرجع رسیدگی است قاطع است باینطریق که اگر رأی برد اعتراض داد محکمه که دعوی را ارجاع بشرع کرده بود حکمی برطبق حکم شرعی صادر نموده و بموقع اجرا خواهد گذاشت ـ وهرگاه محکمه شرع اعتراض را وارد و مؤثر در حکم دانست در ماهیت دعوی رسیدگی کرده رأی میدهد و محکمه عدلیه برطبق آن حکم صادر نموده بموقع اجرا میگذارد.

۵ ـ مواد متفرقه

ماده ۱۷ ـ مرجع تجدید نظر از احکام محاضر شرع مرکز و ولایات (در صورتیکه مطابق قانون کار از مجرای محاکم عدلیه در نتیجه تراضی طرفین دعوی یا قرعه به آن محاضر رجوع شده باشد) نیز مطابق مقررات اینقانون بعمل خواهد آمد.

ماده ۱۸ ـ در کلیه دعاوی که قبل از پانزدهم دیماه ۱۳۰۷ بمحاکم یا محاضر

شرع باحکام صلح ارجاع شده و از موارد‌ی نیست که مطابق این قانون رسیدگی بآن از خصائص محاکم شرعی باشد هرگاه یکی از اطراف دعوی تقاضا نماید محکمه که قضیه را ارجاع بشرع کرده بدعوای مزبور رسیدگی کند محکمه مکلف بقبول این تقاضااست مشروط بر اینکه قبل از تسلیم تقاضانامه رأی کتبی محکمه یا محضر شرع یا حاکم صلح صادر نشده باشد .

تبصره ـ تقاضا کننده مکلف است پس از تسلیم تقاضانامه بمحکمه‌ای که رسیدگی بدعوی را از آن محکمه میخواهد مفاد تقاضای خود را کتباً بمحکمه شرع یا محضری که مرجع دعوی بوده اطلاع دهد تا پس از آن تاریخ ازطرف محکمه شرع یا محضر شرع حکمی صادر نشود .

ماده ۱۹ ـ مجتهدین مذکور در ماده ٦ راجع به تعیین قیّم و سایر اموری که قانوناً راجع بحکام شرع باشد طرف رجوع مدعی العموم نیز خواهند بود .

ماده ۲۰ ـ درمورد دعاوی که قبلا رسیدگی بآن بحکام صلح رجوع شده مرجع رسیدگی بشکایت از احکام حکام مزبور محکمه شرع طهران است

ماده ۲۱ ـ برای سال جاری وزارت عدلیه تا ده روز پس از تاریخ اجراء این قانون مجتهدین مذکور در ماده ٦ را معین خواهد نمود .

ماده ۲۲ ـ کتاب دوم اصول تشکیلات عدلیه مصوب رجب ۱۳۲۹ قمری ـ قانون رسیدگی بشکایات ازاحکام صادره از محاضر شرعیه مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰٤ کتاب چهارم اصول محاکمات آزمایش ـ مواد ٤۰ و ٤۱ و ٤۲ اصول تشکیلات عدلیه مصوب ۲۷ تیرماه ۱۳۰۷ ـ قانون راجع بارجاع دعاوی بمحضر شرع مصوب ۱۱ دیماه ۱۳۰۷ ـ قانون راجع بمحاکم شرع مصوب ۱٤ خردادماه ۱۳۰۸ نسخ و این قانون از اول دیماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

چون بموجب قانون دوم آبان ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع وقوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیا برای تصویب بمجلس

شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون محاکم شرع) مشتمل بر بیست و دو ماده که در تاریخ نهم آذر ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است . رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح قانون سجل احوال

مصوب ۱۱ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ مواد ۷ ـ ۸ ـ ۹ قانون سجل احوال مصوب ۲۰ امردادماه ۱۳۰۷ نسخ و بجای آنها مواد ذیل تصویب و ده روز پس از تصویب بموقع اجرا گذاشته میشود .

ماده ۷ ـ پس از انقضاء یکسال از تاریخ اجراء مقررات راجعه به سجل احوال در هر حوزه کسانی که ورقه یا کتابچه هویت نداشته باشند یا تکالیفی را که بر طبق مواد ۱ ـ ٤ ـ ٥ ـ ٦ قانون سجل احوال مصوب ۲۰ امرداد ۱۳۰۷ بعهده آنها قرار گرفته انجام ندهند علاوه بر اینکه بموجب حکم محکمه محکوم بانجام تکالیف مزبوره میشوند به حبس تأدیبی قابل ابتیاع نیز از هشت روز تا دو ماه از قرار روزی از پنج تا پنجاه قران محکوم خواهند گردید و در صورتیکه خود آنها تا ده روز بعد از ابلاغ حکم قطعی تکلیف خود را راجع به اسناد سجلی و یا ثبت واقعه انجام ندهند مأمورین نظمیه در شهر ها و مأمورین امنیه در قصبات و قراء آنهارا برای انجام تکلیف نزد مأمورین سجل احوال محل حاضر خواهند نمود .

اشخاصی که قبل از اجراء اینقانون تکالیف مزبوره را انجام نداده باشند در صورتیکه تا دوماه از تاریخ اجراء اینقانون بتکالیف قانونی خود عمل کنند

از تعقیب آنها صرف نظر میشود و الا مشمول مقررات این ماده خواهند بود.

ماده ۸ ـ هرگاه اختلافی راجع باسناد سجل احوال ایجاد شود رسیدگی آن در محکمه ابتدائی و در صورت نبودن آن در نزدیکترین محکمه صلح بعمل میآید و تا موقعی که از طرف محکمه مزبور اسناد مذکور بموجب حکمی ابطال نشود آن اسناد باعتبار خود باقی خواهند بود و فقط محاکم مزبور میتوانند به تصحیح آن اسناد امر صادر کنند دراینصورت مأمور سجل احوال رأی محکمه را در دفتر مخصوصی ضبط و در حاشیه دفتر اصلاح شده قید و بر طبق رأی مزبور ورقه جدید صادر مینماید.

در ورقه جدید بایداین نکته قید شود که بموجب حکم محکمه وبرای اصلاح ورقه سابق صادر شده است حکمی که بموجب این ماده صادر میشود فقط در باره متداعیین و قائم مقام قانونی آن هامعتبر است

تبصره ۱ ـ هرگاه اوراق سجل احوال از حیث مقررات مربوطه بنظام وظیفه مورد اعتراض اداره نظام وظیفه یا اداره سجل احوال گردد بطریقی که بموجب ماده ۹ مقرر است رفتار خواهد شد.

تبصره ۲ ـ اشتباهاتی را که ممکن است در تنظیم اوراق سجل احوال از طرف اداره مربوطه بعمل آمده باشد میتوان با موافقت اداره سجل احوال و صاحب ورقه تصحیح نمود لیکن این تصحیح درمقابل اشخاص ثالث معتبرنخواهد بود

تبصره ۳ ـ اگر در دعوائی که برای تصحیح اوراق سجل احوال در محکمه اقامه میشود اداره سجل احوال مستقیماً سمت مدعی یا مدعی علیه را نداشته باشد محکمه مکلف است دوسیه را باداره سجل احوال ذیمدخل احاله نماید و اداره مزبوره بایدفوراًعقیده خودرا کتباً بادوسیه امربمحکمه تسلیم کند ومحکمه پس ازملاحظه عقیده اداره مزبورمطابق مقرراتقانونیحکم مقتضی راصادرمینماید.

ماده ۹ ـ نسبت باوراق هویتی که از طرف اداره کل نظام وظیفه یا اداره کل احصائیه و سجل احوال در هر حوزه اعم ازمرکز و ولایات ازحیث مقررات مربوطه بنظام وظیفه مورد اعتراض واقع شود بوسیله هیئتی مرکب از حاکم یا نماینده او و نماینده اداره نظام وظیفه و نماینده احصائیه و سجل احوال و یکنفر طبیب بانتخاب اداره نظام وظیفه و یك نفر معتمد محلی که با تصویب مأمورین مزبور دعوت میشود رسیدگی وراپورت آن بادوسیه مربوطه بطهران ارسال میگردد

در مرکز هیئتی مرکب ازنمایندگان ارشد اداره نظام‌وظیفه و اداره‌احصائیه‌و یك نفر طبیب بانتخاب اداره نظام وظیفه ویك نفر طبیب بانتخاب صحیه کل مملکتی و مدعی العموم ابتدائی یا نماینده او براپورت مزبور رسیدگی خواهد کرد و رأی هیئت فوق‌الذکر که باکثریت قطعی خواهد بود ابلاغ و مدلول آن درروی ورقه هویت و درستون ملاحظات دفاتر مربوطه‌قید میشود لیکن این رأی فقط ازنقطه نظر مقررات راجعه بنظام وظیفه مؤثر خواهد بود .

اوراقی که تا تاریخ اجرای این قانون درمحاکم عدلیه نسبت بآنها رسیدگی بعمل آمده و احکام قطعی صادر گردیده و همچنین اوراقی که در کمیسیون های تجدیدنظر برطبق قانون سابق مورد رسیدگی واقع شده وتکلیف قطعی آنها معین ورأی کمیسیونهای مزبور بموقع اجرا گذاشته شده است مشمول مقررات فوق‌نخواهد بود .

تبصره ـ اگر مأموری برخلاف حقیقت و قانون شخصی را مورد تعقیب قرار دهد شخص ذی نفع میتواند بموجب قانون ۲۳ امرداد ماه ۱۳۱۰ بمحکمه مربوطه شکایت نماید و در صورت ثبوت بهمان مجازات مقرر در ماده ۵ قانون مذکور راجع بمجازات مجرمین درامور نظام وظیفه محکوم خواهد شد .

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه یازدهم آذر ماه یکهزار وسیصدو ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بآزادی معامله و نرخ اسعار خارجی

مصوب ۲۴ بهمن ماه ۱۲۱۰ شمسی

ماده اول – از تاریخ اجرای این قانون معامله و نرخ اسعار خارجی آزاد است ولی دولت مکلف است در صورت ضرورت مقررات لازمه راجع به تفتیش و نرخ اسعار را به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید.

ماده دوم – الزامات اسعاری صادر کنندگان بطوریکه در ماده ۱۳ متمم قانون انحصار تجارت خارجی مصوب ۲۰ اسفند ۱۳۰۹ مقرراست کماکان باقی بوده واسعار حاصله از اینطریق را دولت درحساب مخصوص نگاهداشته ودر مرحله اول بدارندگان جواز های ورودی که باعتبار تصدیقنامه های صدوری تحصیل شده و برای تصدیقنامه های مزبور تعهد اسعاری اخذ شده باشد تخصیص خواهد داد.

ماده سوم – عملیات ذیل ممنوع است:

۱ – احتکار اسعار یانقود خارجی

۲ – صدور طلا بهر صورتی که باشد

۳ – وارد کردن نقره خواه بشکل مسکوك خواه به اشکال دیگر باستثناء اشیاء نقره زرگری شده مگر بر طبق اجازه دولت

٤ – صدور نقره مسکوك یاشمش مگر بااجازه دولت

تبصره – هر مسافر تابیست تومان حق صادر کردن نقره مسکوك خواهد داشت

ماده چهارم – متخلفین از ماده ۳ (مجرم وشرکاء و معاونین) بطور تضامنی معادل دو برابر مبالغی که موضوع عمل یا معامله ممنوع بوده بتادیه جریمه محکوم خواهند شد این امر مانع نخواهد بود که اگر عمل یا معامله مشمول قوانین جزائی

دیگر بشود علاوه بر محکومیت فوق متخلف به مجازاتهای معین در آن قوانین نیز محکوم گردد

تبصره ـ بکاشفین تخلفات از این قانون سی درصد از جرائم مأخوذه پرداخته خواهد شد

ماده‌پنجم ـ قانون تفتیش اسعار مصوب ٦ اسفند ماه ۱۳۰۸ وقانون متمم آن مصوب سی و یکم تیر ۱۳۰۹ نسخ و این قانون ازتاریخ تصویب بموقع اجرا ءگذارده میشود.

این‌قانون که‌مشتمل‌بر پنج ماده است‌درجلسه بیست‌وچهارم بهمن ماه یکهزاروسیصدو ده شمسی‌بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح قانون اطاقهای تجارت

مصوب ۱۵ اسفندماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول ـ ازاول فروردین۱۳۱۱ مواد ۱ و ٤ و ٥ و ٦ و همچنین قسمت (الف) ازماده ۹ و تبصره ماده ۱۰ و قسمت اول از ماده ۲۸ قانون اطاقهای تجارت مصوبه ۱۰ مهرماه ۱۳۰۹ ملغی‌و مواد ذیل بجای آن تصویب و بموقع اجراء گذاشته می شود.

ماده دوم ـ در نقاطی که دولت مقتضی بداند اطاق تجارت برطبق این قانون تشکیل میشود.

ماده‌سوم ـ انتخاب اعضاء اطاق تجارت دو درجه است باین ترتیب که پس ازانتشار اعلان مذکور در ماده ١٤ اشخاصی که مطابق مقررات ماده ۹ حق انتخاب کردن دارند سه برابر عده لازمه را از بین تجاری که مطابق مدلول ماده ۱۰ واجد

شرایط انتخاب شدن می باشند برأی مخفی بانتخابات جمعی با کثریت نسبی برای مدت سه سال انتخـاب میمایند و هیئت دولت از بین انتخاب شدکان عده لازمه را برای عضویت اطاق تجارت معین خواهد نمود و درآخر هریك از سنوات اول و دوم یك ثلث از اعضاء خارج و عوض آنهارا هیئت دولت از بین منتخبین درجه اول معین می نماید ـ اعضائی که در آخر سال اول و دوم باید خارج شوند در اولین جلسه رسمی اطاق تجارت پس از تعیین هیئت رئیسه دائمی بحکم قرعه معین خواهند شد ولی ممکن است ازطرف هیئت دولت مجدداً بعضویت انتخاب شوند ـ درآخر سال سوم کلیه انتخابات باید تجدید شود

ماده چهارم ـ حق انتخاب اعضای اطاق تجارت را اشخاصی دارند که اسمشان در دفتر مالیات برشرکتها و تجارت حوزه انتخـابیه ثبت و دارای جواز تجارت یا صنفی یا دلالی یاحق العمل کاری باشند

ماده پنجم ـ مدیر هرشرکت یا تجارتخانه در مرکز اصلی آن و مدیر شعبه هر شرکت یا تجارتخـانه در غیر مرکز اصلی آن شرکت یا تجارتخانه با شرایط مذکوره درماده ۱۰ قانون مهرماه ۱۳۰۹ باستثنای فقرات (ز) و (ح) حق دارند انتخاب شوند.

ماده ششم ـ عوارضی که بنام اطاق تجارت از شرکتها و تجار و اصناف و دلال وحق العمل کارگرفته میشود معادل است باصدی یك مالیاتی که بعنوان مالیات برشرکتها وتجارت بدولت میپردازند.

اینقانون که مشتمل برشش ماده است در جلسه پانزدهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملي رسید.

رئیس مجلس شورای ملي ـ دادگر

قانون

اصلاح قانون واحد و مقیاس پول

مصوب ۲۲ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ۱ ــ درقانون واحد و مقیاس پول قانونی ایران مصوبه ۲۷ اسفند ۱۳۰۸ تغییرات ذیل بعمل میآید .

درماده ۲ فقره الف بنحو ذیل اصلاح میشود .

مسکوك طلا ــ سکه طلای صدریالی بنام (پهلوی)

سکه طلای پنجاه ریالی بنام (نیم پهلوی)

فقره د ــ راجع بمسکوکات مس حذف میشود .

در ماده ۳ ــ اصلاحات ذیل بعمل میآید :

فقره ۱ ــ یك ریال معادل با ــ ۰٫۰۷۳۲۲۳۸۲ گرام طلای خالص

فقره ب ــ مسکوك طلای پنجاه ریالی یانیم پهلوی دارای ــ ۳٫۶۶۱۱۹۱ گرام طلای خالص است و ضرابخانه دولتی باید یك کیلو گرام طلای خالص را بمصرف ضرب ۲۷۳٫۱۳۵ عدد مسکوك نیم پهلوی برساند .

فقره ج ــ مسکوك طلای صدریالی یا پهلوی دارای ــ ۷٫۳۲۲۳۸۲ گرام طلای خالص است و ضرابخانه دولتی باید یك کیلوگرام طلای خالص را بمصرف ضرب ــ ۱۳۶٫۵۶۷۵ عدد مسکوك یك پهلوی برساند .

فقره د ــ مسکوك نقره نیم ریالی که در داخله مملکت جریان قانونی دارد و نماینده نیم ریال طلا میباشد دارای ۲٫۰۷ گرام نقره خالص است و ضرابخانه دولتی باید یك کیلوگرام نقره خالص را بمصرف ضرب ۴۸۳٫۰۹۱۶ عدد مسکوك نیم ریالی برساند .

فقره هـ ـ مسکوك نقره یك ریالی که در داخله مملکت جریان قانونی دارد و نماینده یك ریال طلا میباشد دارای ۴٫۱۴ گرام نقره خالص است و ضرابخانه دولتی باید یك کیلوگرام نقره خالص را بمصرف ضرب ۲۴۱٫۵۴۸ عدد مسکوك یك ریالی برساند.

فقره و ـ مسکوك نقره دوریالی که در داخله مملکت جریان قانونی دارد و نماینده دوریال طلا میباشد دارای ۸٫۲۸ گرام نقره خالص بوده و ضرابخانه دولتی باید یك کیلوگرام نقره‌خالص را بمصرف ضرب ۱۲۰٫۷۷۴ عدد مسکوك دوریالی برساند.

فقره ز ـ مسکوك نقره پنج ریالی که در داخله مملکت جریان قانونی دارد و نماینده پنج ریال طلا میباشد دارای ۲۰٫۷۰ گرام نقره خالص است و ضرابخانه دولتی باید یك کیلوگرام نقره خالص را بمصرف ضرب ۴۸٫۳۰۹ عدد مسکوك پنج ریالی برساند.

تبصره — میزان عیار مسکوکات طلا عبارت از نهصد در هزار طلای خالص و یکصد در هزار مس است و میزان عیار مسکوکات نقره عبارت از ۸۲۸ در هزار نقره خالص و ۱۷۲ در هزار مس است.

ماده ۷ بنحو ذیل اصلاح میشود.

برای هیچکس قبول مسکوکات نیکل بیش از مبلغ ده ریال در تبدیل و معاملات اجباری نیست ولی دوایر دولتی از این قاعده مستثنی بوده و هر قدر مسکوك نیکل بابت مالیات و عوارض داده میشود باید قبول نمایند.

بانك ملی و شعبات آن نیز به نمایندگی و حساب دولت هرمقدار از مسکوك مزبور را که به آنها تسلیم نمایند تبدیل خواهند نمود.

ماده ۹ راجع بذخیره مسکوکات ملغی میشود.

در ماده ۱۰ ـ در آخر ماده عبارت (مطابق تسعیری که دولت معین خواهد کرد) حذف میشود .

ماده ۱۳ ملغی میشود .

ماده ۲ ـ از اول فروردین ۱۳۱۱ به بعد مسکوکات طلای یك پهلوی و نیم پهلوی و مسکوکات نقره نیم ریالی و یك ریالی و دو ریالی و پنج ریالی و مسکوکات نیکل ۵ دیناری و ده دیناری و بیست وپنج دیناری واسکناس های پنج ریالی و ده ریالی و بیست ریالی و پنجاه ریالی و صد ریالی و پانصد ریالی که توسط کمپانی اسکناس امریکائی در نیویورك بطبع رسیده است رواج پیدا کرده و دارای اعتبار قانونی برای معاملات خواهد بود .

ماده ۳ ـ از تاریخ تصویب اینقانون ضرب مسکوکات طلای فعلی و مسکوکات نقره ده شاهی و یك قران و دو قران و پنج قران و مسکوکات نیکلی یك شاهی و دو شاهی ممنوع میباشند ولی مسکوکات مذکوره تا اول مهر ۱۳۱۱ دارای اعتبار قانونی بوده و حق رواج خواهند داشت و پس از تاریخ مزبور اعتبار پول قانونی مملکت از آنها سلب میشود (*)

ماده ٤ ـ از تاریخ اول فروردین تا اول مهر ۱۳۱۱ هریك قران نقره و یا یك هزار دینار مسکوك نیکل رایج فعلی مساوی با یك ریال نقره بوده و در صورت تقاضا باید فوراً ازطرف بانك ملی تبدیل بمسکوك جدید بشود ولي پس از اول مهر ۱۳۱۱ مسکوکات نقره قرانی و مسکوکات نیکلی فقط بقیمت فلز از طرف دولت پذیرفته خواهد شد .

نسبت به تعهداتی که پس از تاریخ اول مهر ۱۳۱۱ باید انجام شود در

(*) بموجب قانون ۵ مهرماه ۱۳۱۱ اعتبار پول قران تا موقع تکمیل تبدیل ضرب پول های قران به پول های جدید تمدید شده است و بعلاوه اجازه داده شده است پول های نیکل سابق هر پنجاه دیناری قدیم بجای پنج دینارجدید و هرصد دیناری قدیم بجای ده‌دینار جدید رایج ومعتبر باشد

مقابل هریك قران یك ریال تأدیه میشود

ماده ۵ ـ ببانك ملی برای مدت ده سال از تاریخ تصویب اینقانون اجازه انحصاری انتشار اسکناس های مذکوره در ماده ۲ که مبلغاً بنود ملیون ریال بالغ میشود واگذار میگردد و پس از انقضای ده سال درصورتی که مطابق قانون مخصوص حق انحصاری مزبور ملغی نشود برای ده سال دیگر بخودی خود تمدید خواهد شد و بهمین ترتیب برای دوره های ده ساله عمل خواهد شد.

تعداد اسکناس های مذکوره بشرح ذیل است:

اسکناس پنج ریالی	چهار ملیون ورقه
اسکناس ده ریالی	دو ملیون ورقه
اسکناس بیست ریالی	یك ملیون ورقه
اسکناس پنجاه ریالي	دویست هزار ورقه
اسکناس صد ریالی	یکصد هزار ورقه
اسکناس پانصد ریالی	بیست هزار ورقه

جمعاً هفت ملیون وسیصد و بیست هزار ورقه

ببانك ملی اجازه داده میشود که علاوه بر نود ملیون ریال اسکناسهای مذکوره در فوق دویست و پنجاه ملیون ریال اسکناس دیگر که در ضمن آن مبلغی اسکناس هزار ریالی خواهد بود طبع کرده و بجریان بیاندازد باین ترتیب میزان کلیه اسکناس های در جریان بمبلغ سیصد وچهل ملیون ریال بالغ خواهد گردید ☆

ماده ۶ ـ دولت مکلف است که لااقل بمیزان صدی شصت اسکناسهای رایج مسکوك نقره در جریان داشته باشد.

☆ بموجب قانون ۱۱ امرداد ماه ۱۳۱۱ اجازه طبع وتهیه یکصدوبیست وپنج ملیون ریال اسکناس دیگر بعنوان ذخیره داده شده است.

ماده ۷ ـ میزان مسکوك نیکل پنج دیناری و ده دیناری و بیست و پنج دیناری که در جریان باید باشد نباید از سه ملیون ریال تجاوز بکند و ضرب اضافی مسکوکات مذکوره در هر موقع منوط بقانون مخصوصی خواهد بود.

ماده ۸ ـ دولت مکلف است که معادل مبلغ کل اسکناسهای منتشره و مسکوك نیکل ذخیره که عبارت ازمسکوك وشمش طلا و مسکوك وشمش نقره و اسعار خارجی ممالکی که خرید و فروش و صدور و معاملات طلا در آنجا آزاد باشد موجود داشته باشد آنقسمت از ذخیره مذکور که در جریان نباشد در بانك ملی بامانت گذارده میشود بانك مزبور قسمت شمش و نقود را در ایران و قسمت اسعار خارجی را بر طبق تعلیمات کتبی هیئت دولت دربانك‌های درجه اول خارجه نگاهداری خواهد نمود.

ماده ۹ ـ برای نظارت در ذخیره مذکور در ماده قبل هیئت مخصوصی مرکب از ۷ نفر بشرح ذیل:

از طرف مجلس شورای ملی دو نفر از نمایندگان ـ از طرف هیئت وزراء یك نفر ـ مدعی العموم دیوان عالی تمیز ـ رئیس بانك ملی ـ خزانه دار کل ـ مفتش دولت در بانك ملی مأموریت خواهند داشت که ماهی یکمرتبه بوضعیت و حساب ذخیره مزبور رسیدگی کرده وراپرتی که حاکی ازمبلغ اسکناسهای درجریان ومسکوکات طلا و نقره و نیکل وشمشهای طلا و نقره و اسعار موجوده تهیه وتنظیم نموده بدولت بدهند راپرتهای مزبور از طرف دولت برای اطلاع عامه منتشر خواهد گردید.

مدت مأموریت دو نفر نمایندگان مجلس شورای ملی و نماینده هیئت دولت یکسال بوده و در اولین جلسه مجلس شورای ملی و هیئت وزراء در اردی بهشت هر سال و اگر در آن موقع مجلس دایر نباشد در اولین جلسه که مجلس شورای ملی رسمی میشود انتخاب خواهند شد.

ماده ۱۰ ـ به بانك ملى اجازه داده ميشود كه تا اعاده اوضاع عادى اقتصادى و استقرار تعهد تأديه طلا و يا اسعار خارجى در روى پايه طلا در ساير ممالك كه بواسطه بحران عمومى حاصل شده است از تأديه مسكوك طلا و يا شمش طلا و يا اسعار خارجي درمقابل مسكوكات نقره و يا اسكناسهاى منتشره خوددارى نمايد ولى بانك ملى مكلف خواهد بود كه در طهران بدون محدوديت و در ولايات در حدود ذخيره مسكوك نقره خود در هرموقع كه كسى تقاضا بكند بلاتأخير اسكناسهاى منتشره و مسكوكات نيكل را مبدل بريال نقره بنمايد .

ماده ۱۱ ـ انتشار اسكناس بيش از مبالغ معينه در اينقانون اكيداً ممنوع است .

انتشار اسكناسهاى اضافى در هر دفعه منوط باجازه مخصوص است كه بايد بر طبق قانون مخصوصى تحصيل شود .

ماده ۱۲ ـ صدور طلا و ورود نقره در هرموقع كه براى احتياجات مسلم اقتصادى مملكت لازم شود بتوسط بانك ملى و بر حسب اجازه مخصوص هيئت دولت بعمل خواهد آمد .

ماده ۱۳ ـ كليه كسانى كه از قبول پول رايج مملكت استنكاف نمايند بمجازاتهاى معينه در قانون مجازات عمومى محكوم خواهند گرديد .

ماده ۱٤ ـ اينقانون پس از تصويب بموقع اجرا گذارده ميشود .

اينقانون كه مشتمل بر چهارده ماده است درجلسه بيست و دوم اسفندماه يكهزار و سيصد و ده شمسى به تصويب مجلس شوراى ملي رسيد .

رئيس مجلس شوراى ملى : دادگر

قانون

اجازه طبع و تهيه يكصد و بيست و پنج ميليون ريال اسكناس اضافي بعنوان ذخيره

مصوب ۱۱ امرداد ماه ۱۳۱۱ شمسي

ماده واحده ـ دولت مجاز است علاوه بر سيصد و چهل مليون ريال (۳٤۰۰۰۰۰۰۰ ريال) اسكناسي كه بموجب ماده ۵ قانون اصلاح قانون واحد و مقياس پول اجازه داده شده است كه در جريان گذاشته شود معادل يكصد و بيست و پنج ميليون اسكناس ريال هم بعنوان ذخيره طبع و تهيه نمايد . اين مقدار اسكناس اضافي فقط بجاي اسكناسهائي كه بواسطه كهنگي و اندراس از جريان خارج ميشوند بجريان گذاشته خواهند شد .

اين قانون كه مشتمل بر يك ماده است درجلسه يازدهم امرداد ماه يكهزار و سيصد و يازده شمسي بتصويب مجلس شوراي ملي رسيد .

رئيس مجلس شوراي ملي ـ دادگر

قانون

تمديد مدت اعتبار قانوني پول قران و تعيين تكليف پولهاي نيكل سابق

مصوب ۵ مهرماه ۱۳۱۱ شمسي

ماده ۱ ـ مدتي كه در ماده ۳ و ٤ قانون اصلاح قانون پول مصوب ۲۲ اسفند ۱۳۱۰ براي اعتبار پول قران معين‌شده تاموقع تكميل تبديل ضرب پـول هاي قران بپول جديد تمديد ميشود .

ماده ۲ ـ پول هاي نيكل سابق هر پنجاه (۵۰) ديناري قديم بجاي ۵ دينار جديد و هر صد ديناري (۱۰۰) قديم بجاي ده‌دينار جديد رايج ومعتبر خواهدبود

این قانون که مشتمل بر دو ماده است درجلسه پنجم مهرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح قانون انحصار دخانیات

مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ۱ ـ حق وارد وصادر کردن در حدود مقررات قانون انحصار تجارت خارجی خرید و فروش و تهیه و نگاهداری و حمل و نقل اجناس دخانیه وانواع کاغذ سیگار و متفرعات آن در کلیه مملکت منحصر بدولت و این انحصار موسوم بانحصار دولتی دخانیات خواهد بود و همچنین حق نگاهداری و بکار انداختن ادوات توتون بری و ماشین های کاغذ بری و صحافی کاغذ سیگار و گیلز ریزی و ماشینهای سیگارپیچی و متفرعات آن مختص بمؤسسه انحصار دخانیات است .

مؤسسه انحصار حق خواهد داشت کلیه ادوات وماشین های مذکوره درفوق که اجازه نگاهداری و بکار انداختن‌آنها را بکسی‌نداده و هم چنین ماشین هاو ادوات آنها را که‌اجازه نگاه داری و بکار انداختن‌داده‌وبعد سلب نموده است از صاحبان آنها خریده وقیمت آنرا بپردازد .

خریداری ماشین و ادوات مذکوره برطبق تقویم دو نفر مقوم از طرف مؤسسه انحصار و صاحب مال خواهد بود و در صورت عدم توافق مقومین از طرف مؤسسه انحصار و صاحب مال مقوم مشترکی بتراضی تعیین و تقویم اوقاطع خواهد بود و درصورت عدم توافق در تعیین مقوم مشترك بحکم قرعه از میان شش نفر بعده مساوی که از طرفین پیشنهاد میشود تعیین خواهد شد و تقویم او قاطع خواهد بود مؤسسه انحصار حق خواهد داشت قیمت مزبور را بصاحب

مال پرداخته ادوات و ماشینهای مذکور را تصاحب نماید .

ماده ۲ ـ کلیه اجناس دخانیه پس از برداشت محصول و خشك نمودن باید درظرف سه الی ششماه برحسب تشخیص مؤسسه انحصار متدرجاً بانبارهائیکه آن مؤسسه در نزدیکترین محل دسترس زارعین یامرکز بلوك یاولایت معین خواهد نمود واردشود ـ مؤسسه انحصار درهر محل باقتضای موارد موعدی را برای ورود اجناس دخانیه بانبارهای دولتی لازم میداند قبلاً تعیین نموده و در ظرف آنمدت هرگونه نظارتی را که لازم بداند بعمل خواهد آورد .

ماده ۳ ـ در سال ۱۳۱۱ مؤسسه انحصار مجاز است نسبت بهر یك از انواع و اجناس دخانیه با اخذ حقوق مذکوره ذیل تهیه و تجارت یك قسمت یا تمام اجناس دخانیه را بموجب جواز مخصوص آزاد نماید .

ا ـ توتون سیگار و سایر اجناس دخانیه که برای مصرف در سیگار بریده میشود از قرار یکمن　　۳ تومان

ب ـ توتون چپق نیم کوب از قرار یکمن　　۱۸ قران

ج ـ توتون چپق اشنو ـ سلوانه ـ لاهیجان (از محال ساوجبلاغ مکری) و توتونهای مشابه آن　　۱۶ قران

د ـ توتون چپق سنندج ـ کرمانشاهان ـ ساوجبلاغ مکری و توتونهای مشابه آن　　۱۱ قران

هـ ـ توتون چپق سقز و بانه ـ همدان ـ دهخوارقان ـ نهاوند ـ تویسرکان اطراف طهران و توتونهای مشابه آن .　　۷ قران

و ـ کلیه اقسام تنباکو از قرار یکمن　　چهار قران و پانصد دنیار

تبصره ـ تنباکوی چوب قلیانی در صورتیکه در قلیان مصرف شود مشمول حقوق تنباکو خواهد بود .

ز ـ تنباکوی نسواری یکمن ۱۵ قران و انفیه یکمن ۵ تومان .

ح ـ انواع توتون و سیگارت وسیگارهای خارجه در صورتیکه ممنوعیت فعلی آن مرتفع گردد صدی دویست از قیمتی که وارد میشود .

ط ـ انواع کاغذ سیگارو متفرعات آن صدی پنجاه از قیمتی که واردمیشود

تبصره ۱ ـ قیمت ورودی عبارت است ازقیمت خرید و خرج جنس تا دفتر ورود باضافه حقوق گمرکی وعوارض دیگری کهبتوسط گمرك مأخوذ میگردد

تبصره ۲ ـ واردکردن اجناس دخانیه مذکوره درفقرات ح وطدرصورتیکه ورود آنها موانع قانونی دیگری نداشته باشد بدون اجازه مؤسسه انحصار دخانیات ممنوع بوده ومستلزم ضبط جنس خواهد بود .

ماده ٤ ـ ازاول سال ۱۳۱۲ دولت مکلف است خرید و فروش کلیه محصول دخانیه آن سنه و سنوات بعد را خود مباشرت نماید .

مالکین محصولات دخانیه و اجناس و ادوات مربوطه بآن مکلف خواهندبود که اموال مذکوره را با اخذ قیمت نقدی آن بمؤسسه انحصار دخانیات بفروشندو مؤسسه انحصار مکلف بخرید آن میباشد

حد اقل قیمت خریداجناس مذکورهدر۱۳۱۲ میزان متوسط قیمت پنجسال اخیر برطبق معاملات تجار خواهد بود و درسنوات بعد همه ساله مؤسسه انحصاردخانیات با درنظر گرفتن وضعیت محصول و بازار نرخ آن سال رامعین ویکماه قبل ازبرداشت محصول در محل اعلان خواهد نمود .

نظامنامه مربوط بعملی نمودن انحصار دخانیات قبل از۱۳۱۲ از طرف وزارت مالیه تهیه شده و بتصویب کمیسیون قوانین مالیه خواهد رسید

ماده ٥ ـ هرگاه در سال ۱۳۱۱ کسانی اجناسی از قبیل اقسام کاغـذ

سیگار وگیلز و متفرعات آن و ماشین آلات راجع بتهیه سیگار و سیگارت پس از تحصیل اجازه از مقامات صلاحیت‌دار وارد مملکت نمایند و مؤسسه انحصار دخانیات بخواهد آنها را خریداری کند وصاحبان آنهاتقویم مؤسسه انحصار دخانیات راقبول ننماید مؤسسه مزبوره مجاز است قیمت آنها را معادل مبلغی که مقومین طرفین یا مقوم مشترك تعیین نموده پرداخته و اجناس مزبوره راتصاحب نماید تعیین مقوم مشترك بترتیبی است که در ماده اول ذکر شده است

ماده ٦ ـ کلیه اجناس دخانیه داخلی در موقع صدور بخارجه از حقوق گمرکی معاف خواهد بود و عوارض انحصاری مأخوذه از آنها مسترد میشود

ماده ۷ ـ ازتاریخ اجرای‌این قانون نسبت بمتخلفین از مقررات آن برطبق فقرات ذیل رفتار خواهد شد .

الف ـ هرکس اشیائی را که بموجب اینقانون خرید و فروش و تملك آنها انحصار بدولت یافته قاچاق نماید مشمول قانون مرتکبین قاچاق مصوب ۱۶ اسفند ۱۳۰۷ خواهد شد .

ب ـ هرگاه ادوات توتون‌سائی‌و دمارکوبی و ماشینهای سیگارپیچی‌درمنازل اشخاص و غیر از تمرکز محل ماشین خانه کشف شود و همچنین هرگاه معلوم شود که اشخاصی هاون یا ماشین توتون بری دستی یا موتور یا ماشینهای کاغذبری‌و صحافی وکاغذ سیگار و گیلز ریزی و متفرعات آنها را برای بکار بردن درکار توتون بری وکاغذ سیگار و گیلز و نظایر آن نگاهداشته و یا برای این مقصود بکار میبرند عین ماشین و هاون و ادوات مذکوره ضبط و مرتکب و معاونین او هریك محکوم بپرداخت جریمه نقدی از پنجاه الی یکصد تومان خواهند شد و در صورت تکرار جرم بعلاوه جزای نقدی بحبس تأدیبی از یکماه الی ششماه محکوم میشوند

ج ـ تخلف ازماده دوم اینقانون موجب الزام بتحویل‌دادن تمام جنس‌بدون

دریافت قیمت ازمؤسسه انحصار خواهد شد .

د ـ اختلاط چوب قلیانی کوبیده یا تنباکوی کوبیده وسائیده یا توتون‌چپق سائیده و توتون نیم کوب یا اجناس غیر دخانیه درتوتون سیگار بریده یا در سیگار ممنوع و در حکم قاچاق است ومتخلفین برطبق قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۱۶ اسفند ماه ۱۳۰۷ تعقیب خواهند شد .

ماده ۸ ـ وزارت مالیه مجاز است قبوضی را که ازبابت یکمن ۱۱ قران تفاوت حقوق توتون نیمکوب که تا تاریخ تصویب این قانون دریافت نموده اند بصاحبان آنها مسترد دارد .

ماده ۹ ـ برای هریك از اظهار نامه‌هاو تقاضا نامه های صدورجواز دخانیات برای نقل و انتقال در داخله دو قران بعنوان حقوق دفتری دریافت و درمقابل تمبر الصاق و باطل خواهد شد ـ حقوق انبار داری و سیم بندی عدل ها ومهر سربی و غیره مطابق نظامنامه که بتصویب کمیسیون قوانین مالیه مجلس شورای ملی خواهد رسید گرفته میشود .

تبصره ـ اجناسی که با جواز ازنقطه‌ای بنقطه دیگر حمل مینمایند چنانچه بدون عذر موجه پنجروز دیر تر ازمدت معینه درجواز وارد انبار مقصد بشود یا بمقصد نرسد علاوه بر حقوق انحصار منی دهشاهی جریمه ازآن اخذ میشود .

ماده ۱۰ ـ اداره کل تجارت و اداره گمرك مکلف خواهند بود که قبل‌از دادن تصدیق صدور نسبت بمواد دخانیات که صادر میگردد و یا دادن جواز ورود برای اجناس‌و ادوات‌مربوط بدخانیات احازه کتبی انحصاردخانیات را ازصادریا وارد کننده تقاضا نماید .

ماده ۱۱ ـ برای سرمایه انتفاعی مؤسسه انحصار دولتی دخانیات مجاز است دو ملیون تومان ازبانك ملی و یا بانك‌های دیگر درایران باتصویب واجازه وزارت

مالیه استقراض و اخذ و مصرف نموده و اصل وفرع آنرا ازمحل عواید تجارتی از معاملات دخانیات بپردازد

ماده ۱۲ ـ کلیه ماشینهای توتون بری و گیلز ریزی وماشین سیگار پیچی و صحافی کاغذ سیگار و متفرعات آنها در صورتیکه خود اداره انحصار برای مصرف خود وارد نماید ازحقوق گمرکی معاف خواهد بود.

ماده ۱۳ ـ قانون انحصار دولتی دخانیات مصوب ۲۹ اسفند ۱۳۰۷ و قانون مصوب ۱۳ آبان ماه ۱۳۰۹ راجع بحقوق انحصار دمار توتون سیگار وچپق وهمچنین قانون مصوب سیزدهم آبان ماه ۱۳۰۹ راجع بمجازات اشخاصیکه هاون و ماشین توتون بری دستی درمنازل خود نگاه میدارند ازتاریخ اجرای اینقانون ملغی خواهد بود.

ماده ۱۴ ـ تاریخ اجرای این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ بوده و وزارت مالیه مأمور اجرای آن خواهد بود.

این قانون که مشتمل برچهارده‌ماده است در جلسه بیست و ششم اسفند ماه یکهزار وسیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه‌معافیت اجناس دخانیه وارده جهت مصرف‌شخصی‌نمایندگان‌سیاسی خارجه از پرداخت حقوق انحصار

مصوب ۱۲ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است اجناس دخانیه راکه برای مصرف

شخصی نمایندگان سیاسی خارجه مقیم ایران وارد شده و می‌شود بشرط معامله متقابله از پرداخت حقوق انحصار دخانیات معاف نماید تعیین میزان مصرف سالیانه که مشمول این معافیت می‌شود بموجب تصویب هیئت وزراء خواهد بود.

این قانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه دوازدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح مواد ۳ و ٤ قانون دخانیات

مصوب ۱۹ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ ماده سوم و چهارم قانون دخانیات مصوب ۲٦ اسفند ۱۳۱۰ بطریق ذیل اصلاح می‌شود:

۱ ـ بجای ماده سوم قانون ۲٦ اسفند ۱۳۱۰ ـ مؤسسه دخانیات مجاز است از تاریخ تصویب این قانون تاآخر سال ۱۳۱۱ و سنوات ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ نسبت بهریك از انواع و اجناس دخانیه که عمل انحصار آن را بدست نگرفته با اخذ حقوق مذکور ذیل تهیه وتجارت یك‌قسمت یاتمام آن نوع وجنس را بموجب جواز مخصوص آزاد نماید.

الف ـ توتون سیگار وسایر اجناس دخانیه که برای مصرف در سیگار بریده می‌شود از قرار یکمن سی ریال.

ب ـ توتون چپق نیمکوب از قرار یکمن هیجده ریال.

ج ـ توتون چپق اشنو ـ سلوانه ـ لاهیجان (ازمحال ساوجبلاغ مکری) و توتونهای مشابه آن ازتاریخ تصویب این قانون تاآخر سال ۱۳۱۱ از قرار یکمن دوازده ریال و در ۱۳۱۲ چهارده ریال ودر ۱۳۱۳ شانزده ریال.

د ـ توتون چپق سنندج ـ کرمانشاهان ـ ساوجبلاغ مکری و توتونهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۱۳۱ از قرار یکمن

هشت ریال و در ۱۳۱۲ ده‌ریال ودر ۱۳۱۳ دوازده ریال.

ه ــ توتون چپق سقز و بانه ــ همدان ــ دهخوارقان ــ نهاوند ــ تویسرکان اطراف تهران و توتونهای مشابه آن ازتاریخ تصویب این‌قانون تاآخر سال ۱۳۱۱ از قرار یکمن پنج ریال ودر ۱۳۱۲ شش ریال ودر ۱۳۱۳ هفت ریال.

و ــ تنباکوی شیراز ــ اصفهان ــ کلپایگان ــ کمره و خوانسار ــ دشتی و دشتستان و تنباکوهای مشابه آن ازتاریخ تصویب این قانون تاآخر سال ۱۳۱۱ از قرار یکمن چهار ریال ودر ۱۳۱۲ چهار ریال و نیم و در ۱۳۱۳ پنج ریال

ز ــ تنباکوی کرمان ــ یزد ــ حوزه خراسان ــ سمنان ــ دامغان ــ شاهرود و تنباکوهای مشابه آن ازتاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ از قرار یکمن سه ریال ودر ۱۳۱۲ سه‌ریال و نیم ودر ۱۳۱۳ چهار ریال.

ح ــ تنباکوی چوب قلیانی ــ میخکی ــ چوله ــ وتنباکوهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون ازقرار یکمن دو ریال.

ط ــ نسوار ساخته ازتاریخ تصویب این قانون یکمن پانزده ریال و انفیه ساخت داخله یکمن بیست ریال.

ی ــ انواع توتون و سیگارت و سیگار و انفیه ساخت خارجه درصورتیکه ممنوعیت فعلی آن مرتفع گردد ازقرار صدی دویست ازقیمتی که وارد شده.

ك ــ انواع کاغذ سیگار و متفرعات آن از قرار صدی پنجاه از قیمتی که وارد می‌شود.

تبصره ۱ ــ قیمت ورودی عبارت است از قیمت خرید و خرج جنس تادفتر ورود باضافه حقوق گمرکی و عوارض دیگری که توسط گمرك مأخوذ می‌گردد.

تبصره ۲ ــ واردکردن اجناس دخانیه مذکوره در فقره «ی» و «ك» در صورتیکه ورود آنها موانع قانونی دیگری نداشته باشد بدون اجازه مؤسسه انحصار دخانیات ممنوع بوده و مستلزم ضبط جنس خواهد بود.

تبصره ۳ـ وزارت مالیه مجاز است قبوضی‌را که از بابت یکمن یك ریال تنباکوهای پست و یکمن دوریال چوب تنباکوی معروف به‌چوله و میخکی تا تاریخ تصویب این قانون دریافت نموده بصاحبان آنها مسترد دارد.

تبصره ٤ ـ اجناس دخانیه که باجواز سفید بادادن وثیقه حمل وتا تاریخ تصویب این قانون حقوق انحصار آنها نقداً مأخوذ نگردیده از حیث حقوق انحصاری مشمول این قانون خواهد بود.

۲ ـ بجای ماده ٤ قانون ۲٦ اسفند ۱۳۱۰ ـ دولت مکلف است خرید و فروش توتون سیگار محصول ۱۳۱۲ و سنوات بعد را خود مباشرت نماید و ترتیب خرید توتون مزبور و همچنین خرید انواع اجناس دخانیه دیگر در موقعی که دولت خود مباشرت را بدست میگیرد بترتیب ذیل خواهد بود.

پس از مباشرت دولت بانحصار عملی هریك از انواع دخانیه مالکین محصولات آن نوع واجناس و ادوات مربوطه به‌آن مکلف خواهند بودکه اموال مذکوره راباخذ قیمت نقدی آن بمؤسسه انحصار دخانیات بفروشند و مؤسسه انحصار مکلف بخرید آن میباشد حداقل قیمت خرید اجناس مذکوره در سال اول مباشرت دولت نسبت بهریك از اجناس دخانیه میزان متوسط قیمت پنج سال اخیر برطبق معاملات تجار خواهد بود و درسنوات بعد همه‌ساله مؤسسه انحصار دخانیات بادرنظرگرفتن وضعیت محصول و بازار نرخ آن سال‌را معین و یکماه قبل‌از برداشت محصول درمحل اعلان خواهد نمود.

نظامنامه مربوطه به‌عملی نمودن انحصار دخانیات قبل از ۱۳۱۲ از طرف وزارت مالیه تهیه شده و بتصویب کمیسیون قوانین مالیه خواهد رسید.

تبصره ـ استخدام عمال وکارگران کارخانه‌ها و ماشین‌خانه‌های توتون‌بری و توتون سائی وگیلز ریزی وسیگار پیچی وکیسه‌گیری و جورکردن و غیره و پرداخت اجرت آنها و همچنین معاملات اجناس دخانیه مورد انحصار تابع

مقررات قانون استخدام و قوانین محاسبات عمومی و بودجه نخواهد بود.

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه نوزدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه انتخاب محصلین ایرانی امریکا جزو صدی بیست محصلین اعزامی

مصوب ۱۰ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده‌واحده ـ وزارت معارف مجاز است از محصلین ایرانی که در ممالک متحده امریکا تحصیل میکنند بااحراز شرایط مصرحه درقانون ششم تیر ماه ۱۳۰۸ نیز جزو صدی بیست محصلین اعزامی بخارجه انتخاب نماید.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه دهم اردیبهشت‌ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون تجارت

مصوب ۱۳ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی

باب اول

تجار و معاملات تجارتی

ماده ۱ ـ تاجر کسی است که شغل معمولی خود را معاملات تجارتی قرار بدهد.

ماده ۲ ـ معاملات تجارتی از قرار ذیل است:

۱) خرید یاتحصیل هرنوع مال منقول بقصد فروش یااجاره اعم ازاینکه

تصرفاتی در آن شده یانشده باشد.

۲) تصدی به‌حمل ونقل از راه‌خشکی یاآب یاهوا بهرنحوی که باشد.

۳) هرقسم عملیات دلالی یاحق‌العمل‌کاری (کمیسیون) و یاعاملی و همچنین تصدی بهر نوع تأسیساتی که‌برای انجام بعضی امور ایجاد می‌شود از قبیل تسهیل معاملات ملکی یاپیدا کردن خدمه یاتهیه و رسانیدن ملزومات و غیره

٤) تأسیس وبکار انداختن هرقسم کارخانه مشروط براینکه برای رفع حوایج شخصی نباشد.

۵) تصدی بعملیات حراجی.

٦) تصدی بهرقسم نمایشگاههای عمومی.

۷) هرقسم عملیات صرافی و بانکی.

۸) معاملات برواتی اعم ازاینکه بین‌تاجر یاغیر تاجر باشد.

۹) عملیات بیمه بحری وغیر بحری.

۱۰) کشتی‌سازی وخرید وفروش کشتی وکشتی‌رانی داخلی یا خارجی و معاملات راجعه به‌آنها.

ماده ۳ — معاملات ذیل باعتبار تاجر بودن متعاملین یا یکی از آن‌ها تجارتی محسوب می‌شود:

۱) کلیه معاملات بین تجار وکسبه وصرافان و بانکها.

۲) کلیه معاملاتی که تاجر یاغیر تاجر برای حوائج تجارتی خود مینماید.

۳) کلیه معاملاتیکه اجزاء یا خدمه یاشاگرد تاجر برای امور تجارتی ارباب خود مینماید.

٤) کلیه معاملات شرکت‌های تجارتی.

ماده ٤ ـ معاملات غیرمنقول بهیچوجه تجارتی محسوب نمی‌شود.

ماده ۵ ـ کلیه معاملات تجار تجارتی محسوب است مگر اینکه ثابت شود معامله مربوط بامور تجارتی نیست.

باب دوم
دفاتر تجارتی و دفتر ثبت تجارتی
فصل اول - دفاتر تجارتی

ماده ٦ _ هر تاجری باستثنای کسبه جزء مکلف است دفاتر ذیل یا دفاتر دیگری را که وزارت عدلیه بموجب نظام‌نامه قائم مقام این دفاتر قرار میدهد داشته باشد:

۱) دفتر روزنامه.
۲) دفتر کل.
۳) دفتر دارائی.
٤) دفتر کپیه.

ماده ۷ _ دفتر روزنامه دفتری است که تاجر باید همه روزه مطالبات و دیون و داد وستد تجارتی ومعاملات راجع باوراق تجارتی (ازقبیل خرید و فروش و ظهر نویسی) وبطورکلی جمیع واردات و صادرات تجارتی خود را بهراسم ورسمی که باشد و وجوهی را که برای مخارج شخصی خود برداشت میکند در آن دفتر ثبت نماید.

ماده ۸ _ دفتر کل دفتری است که تاجر باید کلیه معاملات را لااقل هفته یک‌مرتبه از دفتر روزنامه استخراج و انواع مختلفه آن را تشخیص وجدا کرده هرنوعی را درصفحه مخصوصی در آن دفتر بطور خلاصه ثبت کند.

ماده ۹ _ دفتر دارائی دفتری است که تاجر باید هرسال صورت جامعی از کلیه دارائی منقول وغیرمنقول و دیون ومطالبات سال گذشته خود را بریز ترتیب داده در آن دفتر ثبت و امضاء نماید واین کار باید تاپانزدهم فروردین سال بعد انجام پذیرد.

ماده ۱۰ _ دفتر کپیه دفتری است که تاجر باید کلیه مراسلات

و مخابرات و صورت حسابهای صادره خود را در آن به‌ترتیب تاریخ ثبت نماید.

تبصره ــ تاجر باید کلیه مراسلات و مخابرات و صورت حسابهای وارده را نیز به‌ترتیب تاریخ ورود مرتب نموده درلفاف مخصوصی ضبط کند.

ماده ۱۱ ــ دفاتر مذکور در ماده ٦ به‌استثناء دفتر کپیه قبل‌از آنکه در آن چیزی نوشته‌شده باشد بتوسط نماینده اداره ثبت (که مطابق نظامنامه وزارت عدلیه معین‌میشود) امضاء خواهدشد. برای‌دفتر کپیه امضاء مزبور لازم نیست ولی باید اوراق آن دارای نمره ترتیبی باشد. درموقع تجدید سالیانه هردفتر مقررات این ماده رعایت خواهد شد.

حق امضاء ازقرار هرصفحه یاکسور آن دو ریال و بعلاوه مشمول ماده (۱۳۵) قانون ثبت اسناد است.

ماده ۱۲ ــ دفتری که برای امضاء بمتصدی امضاء تسلیم می‌شود باید دارای نمره ترتیبی و قیطان‌کشیده باشد و متصدی امضاء مکلف است صفحات‌دفتر را شمرده در صفحه اول و آخر هر دفتر مجموع عدد صفحات آنرا باتصریح باسم و رسم صاحب دفتر نوشته باقید تاریخ امضاء و دوطرف قیطان را بامهر سربی که وزارت عدلیه برای این مقصود تهیه مینماید منگنه‌کند. لازم است کلیه اعداد حتی تاریخ باتمام حروف نوشته شود.

ماده ۱۳ ــ کلیه معاملات و صادرات و واردات در دفاتر مذکوره فوق باید به‌ترتیب تاریخ درصفحات مخصوصه نوشته شود ــ تراشیدن وحك کردن و همچنین جای سفیدگذاشتن بیش‌از آنچه که در دفتر نویسی معمول است ودر حاشیه ویابین سطور نوشتن ممنوع است وتاجر باید تمام آن دفاتر را از ختم هرسالی لا اقل تاده سال نگاهدارد.

ماده ١٤ ــ دفاتر مذکور در ماده ٦ وسایر دفاتری که تجار برای‌امور تجارتی خود بکار می‌برند درصورتی که مطابق مقررات این قانون مرتب شده باشد. بین تجار ــ درامور تجارتی ــ سندیت خواهد داشت ودرغیر اینصورت فقط

برعلیه صاحب آن معتبر خواهد بود.

ماده ۱۵ ـ تخلف از ماده ٦ و ماده ۱۱ مستلزم دویست تاده هزار ریال جزای نقدی است. این مجازات را محکمه حقوق رأساً و بدون تقاضای مدعی العموم می‌تواند حکم بدهد و اجرای آن مانع اجرای مقررات راجع به تاجر ورشکسته‌ای که دفتر مرتب ندارد نخواهد بود.

فصل دوم ـ دفتر ثبت تجارتی

ماده ١٦ ـ درنقاطی که وزارت عدلیه مقتضی دانسته و دفتر ثبت تجارتی تأسیس کند کلیه اشخاصی که در آن نقاط بشغل تجارت اشتغال دارند اعم از ایرانی و خارجی باستثنای کسبه جزء باید درمدت مقرر اسم خودرا در دفتر ثبت تجارتی به‌ثبت برسانند والا بجزای نقدی از دویست تادوهزار ریال محکوم خواهند شد.

ماده ۱۷ ـ مقررات مربوطه بدفتر ثبت تجارتی را وزارت عدلیه با تصریح بموضوعاتی که باید به ثبت برسد بموجب نظامنامه معین خواهد کرد.

ماده ۱۸ ـ شش ماه پس‌از الزامی شدن ثبت تجارتی هرتاجری که مکلف به ثبت است باید درکلیه اسناد و صورت حسابها و نشریات خطی یا چاپی خود در ایران تصریح نماید که درتحت‌چه نمره به ثبت رسیده و الا علاوه بر مجازات مقرر درفوق بجزای نقدی ازدویست تادوهزار ریال محکوم می‌شود.

ماده ۱۹ ـ کسبه جزء مذکور دراین فصل و فصل اول مطابق‌مقررات نظامنامه وزارت عدلیه تشخیص می‌شوند.

باب سوم

شرکتهای تجارتی

فصل اول

در اقسام مختلفه شرکت ها و قواعد راجعه بآنها

ماده ۲۰ ـ شرکتهای تجارتی بر هفت قسم است.

۱) شرکت سهامی.
۲) شرکت بامسئولیت محدود.
۳) شرکت تضامنی.
۴) شرکت مختلط غیرسهامی.
۵) شرکت مختلط سهامی.
۶) شرکت نسبی.
۷) شرکت تعاونی تولید ومصرف.

مبحث اول ـ شرکت سهامی

۱ ـ کلیات

ماده ۲۱ ـ شرکت سهامی شرکتی است که برای امور تجارتی تشکیل و سرمایه آن به‌سهام تقسیم‌شده و مسئولیت صاحبان سهام محدود بسهام آنهااست.

ماده ۲۲ ـ دراسم شرکت سهامی نام هیچیك ازشرکاء قید نخواهد شد ـ در اسم شرکت باید کلمه (سهامی) قیدشود.

ماده ۲۳ ـ سهام ممکن است بااسم یابی اسم باشد.

ماده ۲۴ ـ سهام بی‌اسم بصورت سند در وجه حامل مرتب و دارنده آن مالك شناخته می‌شود مگر آنکه خلاف آن قانوناً ثابت‌گردد ـ نقل و انتقال این نوع سهام به‌قبض و اقباض بعمل می‌آید.

ماده ۲۵ ـ انتقال سهام بااسم باید در دفتر شرکت به ثبت برسد صاحب سهم باید شخصاً یا بتوسط وکیل انتقال را در دفتر شرکت تصدیق و امضاء نماید.

ماده ۲۶ ـ سهام ممکن است نقدی باشد یاغیر نقدی ـ سهام غیرنقدی سهامی است که در ازاء آن به‌جای وجه نقد چیز دیگری از قبیل کارخانه و امتیازنامه و غیره داده شود.

ماده ۲۷ ـ قیمت سهام و همچنین قیمت قطعات سهام (در صورت تجزیه) متساوی خواهد بود.

ماده ۲۸ ـ در صورتی که سرمایه شرکت‌های سهامی از دویست هزار ریال تجاوز نکند سهام یاقطعات سهام نباید کمتر از پنجاه ریال باشد و هرگاه سرمایه زائد بر دویست هزار ریال باشد سهام و قطعات سهام کمتر از یکصدریال نخواهد بود.

ماده ۲۹ ـ مادام که شرکت سهامی تشکیل نشده سهام یا تصدیق موقتی (اعم از با اسم یابی‌اسم) نمیتوان صادرکرد هرسهم یاتصدیق موقتی که قبل‌از تشکیل شرکت بکسی داده شده باشد باطل وصادر کنندگان متضامناً مسئول خساراتی هستند که بدارندگـان این قبیل اوراق وارد شده است.

تا زمانیکه پنجاه در صد قیمت اسمی سهام تأدیه نشده نمیتوان سهام بی‌اسم یا تصدیق موقتی بی اسم انتشار داد.

ماده ۳۰ ـ کسانیکه تعهد ابتیاع سهام کرده‌اند تا موقعی که پنجاه درصد قیمت اسمی سهام خود را نپرداخته اند مسئول تأدیه بقیه قیمت آن خواهند بود اگرچه سهام خودرا بدیگری منتقل کرده و منتقل الیه نیز پرداخت بقیه‌را تعهد کرده باشد.

ماده ۳۱ ـ بعد از تأدیه پنجاه در صد نیز کسیکه تعهد ابتیاع سهمی را

کرده است از تأدیه بقیه قیمت آن بری نخواهد بود مگر اینکه اساسنامه شرکت آنرا تجویز کرده باشد که در اینصورت منتقل الیه مسئول تأدیه آن بقیه است .

ماده ۳۲ ـ هرکس تعهد ابتیاع سهامی را کرده و در موعد مقرر وجه تعهد شده را نپردازد علاوه بر آن وجه بخسارات تأخیر تأدیه (از قرار صدی دوازده در سال و به نسبت مدت تأخیر) محکوم خواهد شد .

ماده ۳۳ ـ اساسنامه شرکت میتواند نسبت باشخاص مذکور درماده فوق ترتیب دیگری اتخاذ نموده حتی مقرر دارد که در صورت عدم تأدیه بقیه قیمت سهام مقدار تأدیه شده از آن بابت بلاعوض تعلق بشرکت یافته وتعهد کننده نسبت بسهام تعهدی هیچ حقی نداشته باشد لیکن در اینصورت پرداخت وجه تعهد شده باید لااقل سه مرتبه بوسیله مکتوب باقبض رسید مطالبه و ازتاریخ آخرین مکتوب یکماه منقضی شده باشد در مورد سهام بی‌اسم بجای مکتوب اعلان در جراید بعمل خواهد آمد مفاد این ماده باید در موقع تعهد صریحاً در دفتر شرکت قید شده و متعهد ذیل آنرا امضاء نماید .

ماده ۳٤ ـ خواه در سهام با اسم وخواه در سهام بی‌اسم مادام که قیمت آنها کاملاً تأدیه نشده است باید آن مقدار از قیمت که پرداخته شده صریحاً روی سهم قید شود بعلاوه شرکت مکلف است درهرگونه اسناد و صورت حسابها و اعلانات و نشریات وغیره که بطور خطی یا چاپی صادر یا منتشر مینماید میزان سرمایه خود و آنقسمتی‌را که تأدیه شده است صریحاً قید کنند .

ماده ۳۵ ـ هرشرکت سهامی میتواند بموجب رأی مجمع عمومی که مطابق ماده (۷٤) اینقانون تشکیل شده باشد سهام ممتازه‌ئی ترتیب دهدکه نسبت بسایر سهام رجحان ومزایائی داشته باشد ولی ایجاد این نوع سهام مشروط است باینکه

اساسنامه شرکت چنین اقدامی را تجویز کرده باشد .

(۲ ـ تشکیل شرکت)

ماده ۳۶ ـ شرکت سهامی بموجب شرکتنامه که در دونسخه نوشته شده باشد تشکیل میشود یکی از نسختین بطوریکه درماده (۵۰) مقرر است ضمیمه اظهار نامه مدیر شرکت و دیگری در مرکز اصلی شرکت ضبط خواهد شد .

ماده ۳۷ ـ شرکت باید دارای اساسنامه‌ئی باشد که نکات ذیل مخصوصاً در آن تصریح بشود .

۱) اسم و مرکز اصلی شرکت .

۲) موضوع شرکت .

۳) مدت شرکت درصورتیکه شرکت برای مدت معینی تشکیل شود .

٤) مقدار سرمایه شرکت ومقدار قیمت سهام .

۵) نوع سهام (که سهام بااسم است یا بی اسم) عده هرنوع ازسهام وتعیین اینکه سهام با اسم و بی اسم بچه شکل ممکن است بهم تبدیل شود درصورتیکه این تبدیل اساساً پذیرفته باشد .

٦) هیئت های اداره و تفتیش .

۷) عده سهامی را که مدیران شرکت باید بصندوق شرکت بسپارند .

۸) مقررات راجع بدعوت مجمع عمومی و حق رأی صاحبان سهام و طریقه شور و اخذ رأی .

۹) مطالبیکه برای قطع آن درمجمع عمومی اکثریت مخصوصی لازم است .

۱۰) طرز ترتیب صورت حساب سالیانه و رسیدگی به آن و همچنین اصولی که برای حساب منافع و تقسیم آن باید رعایت شود .

۱۱) طریق تغییر اساسنامه.

ماده ۳۸ ـ تشکیل شرکت های سهامی محقق نمیشود مگر بعد از آنکه تأدیه تمام سرمایه شرکت تعهد شده باشد بعلاوه هرگاه سهام یا قطعات آن زائد بر پنجاه ریال نباشد تعهد کنندکان باید تمام وجه را تأدیه نمایند و الا باید لا اقل ثلث قیمت سهام را نقداً بپردازند و در هر حال وجهی که پرداخته میشود نباید کمتر از ۵۰ ریال باشد.

ماده ۳۹ ـ چیزی که درازاء سهام غیرنقدی تعهد شده تماماً باید تحویل شود.

ماده ۴۰ ـ مؤسسین باید پس ازتنظیم نوشته ای که حاکی ازتعهد پرداخت سرمایه شرکت و تأدیه واقعی ثلث سرمایه نقدی، است مجمع عمومی شرکت را دعوت نمایند این مجمع اولین مدیر های شرکت و همچنین مفتش (کمیسر) هائی را که بموجب ماده (۶۲) مقرر است معین میکنند.

ماده ۴۱ ـ هر گاه یکی از تعهد کنندکان سهم غیر نقدی اختیار کند یا مزایای خاصی برای خود مطالبه نماید مجمع عمومی درجلسه اول که منعقد می‌شود امر بتقویم سهم غیر نقدی نموده یا موجبات مزایای مطالبه شده را تحت نظرمیگیرد تصویب قطعی تقویماً یاموجبات مزایا بعمل نمی‌آید وتشکیل شرکت واقع نمی شود مگر درجلسه دیگر مجمع عمومی که برحسب دعوت جدید منعقد خواهد شد و برای اینکه در جلسه دوم تقویم یا موجبات مزایا تصویب شود باید لا اقل پنج روز قبل از انعقاد جلسه راپرتی دراین خصوص طبع و بین تمام تعهد کنندکان توزیع شده باشد تصویب امور مذکور باید باکثریت دوثلث تعهد کنندکان حاضر باشد وجلسه مجمع عمومی قانونی نخواهد بود مگر اینکه عدداً نصف کل شرکائی که خرید سهام نقدی را تعهد کرده اند حاضر بوده و نصف کل سرمایه نقدی را دارا باشند کسانی که دارای سهم غیر نقدی هستند یامزایای خاصی برای‌خود

مطالبه کرده اند در موقعیکه سهم غیر نقدی یا مزایای آنها موضوع رأی است حق رأی ندارند آن قسمت از سرمایه غیر نقدی که موضوع مذاکره و رأی است در جزو سرمایه شرکت محسوب نخواهد شد اگر در جلسه دوم مجمع عمومی نصف تعهد کنندگان سهام نقدی و نصف سرمایه نقدی حاضر نشده مجمع بطور موقت تصمیم خواهد گرفت ومطابق قسمت اخیر ماده (۴۵) رفتار میشود .

هرگاه سهام غیر نقدی یاوجبات مزایائی کهمطالبهشده تصویب نشود هریك از تعهد کنندگان می تواند از شرکت خارج شود .

ماده ۴۲ ـ تصویب مراتب مذکور در ماده فوق مانع نیست از اینکه بعداً نسبت بآنها دعوی تزویر و تقلب اقامه شود .

ماده ۴۳ ـ هرگاه شرکت بین اشخاصی منعقد شود کـه سرمایه های غیر نقدی مشاعاً و منحصراً متعلق بخودشان باشد رعایت ترتیبات مذکوره در مـاده (۴۱) راجع بتقویم سهام غیر نقدی لازم نخواهد بود .

ماده ۴۴ ـ اظهارنامهئیکه بموجب ماده (۵۰) بدایره ثبت اسناد بـاید تسلیم شود مؤسسین شرکت تهیه نموده با اسناد مربوطه باولین مجمععمومی تقدیم می نمایند تامجمع صحت یاسقم آنرا معین کنند .

ماده ۴۵ ـ مجمع عمومی که در باب صحت اظهارات مؤسسین اظهار رأی و اولین مدیرها و مفتشین را انتخاب می نماید باید از یك عده صاحبان سهامی مرکب شود که لااقل نصف سرمایه شرکت را دارا باشند . اگر در مجمع عمومی عدهای که نصف سرمایه را دارا باشند حاضر نشدند تصمیمـات مجمع موقتی خواهد بود در اینصورت مجمع عمومی جدیدی دعوت می شود و اگر پس ازآنکه لااقل یکماه قبل از انعقاد مجمع دو دفعه متوالی بفاصله هشت روز بوسیله یکی از جراید محلی تصمیمات

موقتی مجمع سابق اعلان و منتشر شد و مجمع جدید آن را تصویب نمود تصمیمات مزبوره قطعی می شود مشروط براینکه در مجمع جدید عده‌ای حاضر شوند که لااقل ثلث سرمایه شرکت را دارا باشند.

تبصره ـ جرایدیکه اعلانات فوق را باید منتشر نمایند همه ساله توسط وزارت عدلیه معین واعلان خواهد شد.

ماده ٤٦ ـ مجمع عمومی فوق اولین مدیرها و مفتشین شرکت را انتخاب میکنند مفتشین برای سال اول و مدیران منتها برای مدت چهار سال معین می شوند مدیرها را می توان پس از انقضاء مدت چهار سال مجدداً انتخاب نمود مگر اینکه اساسنامه شرکت غیر از این مقرر داشته باشد ولی در صورتی که برحسب مقررات اساسنامه تعیین آنها موکول بتصویب مجمع عمومی نباشد مدت مدیری آنها بیش از دو سال نخواهد بود.

ماده ٤٧ ـ درصورتی که مدیرها ومفتشینی که از طرف مجمع عمومی انتخاب شده‌اند قبول انجام وظیفه نمایند قبولی آنها در صورت مجلس قید و شرکت از همان تاریخ تشکیل میگردد.

(۳ ـ مدیرهای شرکت و وظایف آنها)

ماده ٤٨ ـ شرکت سهامی بواسطه یك یاچندنفر نماینده‌موظف یاغیر موظف که‌از میان شرکابسمت‌مدیری وبرای‌مدت محدودی‌معین‌شده وقابل‌عزل‌می‌باشنداداره‌خواهدشد.

ماده ٤٩ ـ در صورتی که چند نفر بسمت مدیری معین شده باشند باید یك نفر ازمیان خود بسمت ریاست انتخاب کنند ـ رئیس مزبور وهریك ازمدیران می توانند در صورتیکه اساسنامه شرکت اجازه داده باشد باتصویب یکدیگر یکنفر شخص خارج را بجای خود معین کنند ولی مسئولیت اعمال شخص خارج بعهده خود آنها خواهد بود.

ماده ۵۰ ـ برای این که تعهد و تأدیه وجه سرمایه از طرف شرکاء ثابت شود باید مدیر شرکت وقوع آنرا بموجب نوشته‌ای که بدایره ثبت اسناد مرکز اصلی شرکت می سپارد وبه ثبت میرسد اعلام نماید وباید اسامی شرکاء را بامقداری ازسرمایه که پرداخته شده بایك نسخه ازاساسنامه و یکی از نسختین شرکت نامه بنوشته مزبور منضم نماید.

ماده ۵۱ ـ مسئولیت مدیر شرکت در مقابل شرکاء همان مسئولیتی است که وکیل در مقابل موکل دارد.

ماده ۵۲ ـ مدیرها باید یك عده سهامی را که بموجب اساسنامه مقرراست دارا باشند این سهام برای تضمین خساراتی است که ممکن است از اعمال اداری مدیرها مشترکاً یامنفرداً برشرکت وارد شود ـ سهام مذکوره بااسم بوده و قابل انتقال نیست و بوسیله مهری که برروی آنها زده می شود غیر قابل انتقال بودن آنها معلوم ودر صندوق شرکت ودیعه خواهد ماند.

ماده ۵۳ ـ مدیرهای شرکت نمی توانند بدون اجازه مجمع عمومی در معاملاتیکه باشرکت یا بحساب شرکت میشود بطورمستقیم یاغیرمستقیم سهیم‌شوند و در صورت اجازه باید صورت مخصوص آنرا همه ساله بمجمع عمومی بدهند.

ماده ۵۴ ـ مدیران هرشرکت سهامی باید شش ماه بشش‌ماه خلاصه صورت دارائی و قروض شرکت را مرتب کرده بمفتشین بدهند.

ماده ۵۵ ـ مدیران هرشرکت سهامی باید مطابق ماده (۹) این‌قانون‌صورت حسابیکه متضمن دارائی منقول و غیر منقول و همچنین صورت مطالبات و قروض شرکت باشد مرتب کنند ـ این صورت حساب و همچنین بیلان حساب نفع و ضرر شرکت باید لا اقل چهل روز قبل از انعقاد مجمع عمومی به مفتشین داده شودکه بمجمع مزبور بدهند.

ماده ٥٦ ـ از پانزده روزقبل از انعقاد مجمع‌عمومی هر صاحب سهم میتواند در مرکز شرکت بصورت حساب و صورت اسامی صاحبان سهام مراجعه کرده و از بیلان که متضمن خلاصه‌صورت حساب شرکت‌است وازراپورت‌مفتشین‌سوادبگیرد.

ماده ٥٧ ـ همه ساله لااقل یك بیستم ازعایدات خالص شرکت برای‌تشکیل سرمایه احتیاطی موضوع‌خواهد شد ـ همینکه سرمایه احتیاطی بعشر سرمایه‌شرکت رسید موضوع کردن این مقدار اختیاری است.

ماده ٥٨ ـ اگر بواسطه ضرر های وارده نصف‌سرمایه شرکت ازمیان‌برود مدیران شرکت مکلفند تمام صاحبان سهام را برای‌انعقاد مجمع عمومی دعوت نمایند تا موضوع‌انحلال یا بقاء شرکت مورد شوروورأی شود ـ تصمیم این‌مجمع درهرحال منتشر خواهد شد.

ماده ٥٩ ـ هرگاه مدیران شرکت برخلاف‌ماده فوق‌مجمع عمومی رادعوت نکردند و یا مجمعی‌که دعوت میشود نتواند مطابق مقررات قانونی منعقد گرددهر ذیحقی میتواند انحلال شرکت را از محاکم صالحه بخواهد.

ماده ٦٠ ـ هرگاه یك یاچند نفر ازارباب‌سهامی که‌مجموع سهام آنهالااقل معادل یك خمس سرمایه شرکت باشد کتباً تقاضای انعقاد مجمع عمومی فوق العاده نمایند و منظور خودرا در آن‌تقاضانامه تصریح‌نموده باشند باید مجمع عمومی بطور فوق العاده منعقد شود.

ماده ٦١ ـ مدیر های شرکت در مقابل شرکت یا اشخاص ثالث برای‌تخلف ازمقررات این قانون و تقصیراتی که در اعمال اداری شرکت مرتکب شوند موافق قواعد عمومی مسئول میباشند مخصوصاً در موقعیکه منافع موهومی را تقسیم‌نمایند یا از تقسیم منافع موهومی جلوگیری نکنند.

(٤ ـ مفتشین شرکت و وظایف آنها)

ماده ٦٢ ـ مجمع عمومی سالیانه یك یا چند مفتش (کمیسر) معین میکنند ـ مفتشین مزبور که ممکن است از غیر شرکاء نیز انتخاب شوند مأموریت خواهند داشت که در موضوع اوضاع عمومی شرکت و همچنین در باب بیلان (خلاصه جمع و خرج) و صورت حسابهائی که مدیر ها تقدیم میکنند راپرتی بمجمع عمومی سال آینده بدهند ـ تصمیماتی که بدون این راپرت راجع بتصدیق بیلان و صورت حسابهای مدیران اخذ میشود معتبر نخواهد بود ـ درصورتیکه مجمع عمومی مفتشین مذکور را معین نکرده باشد یا یك یا چند نفر از مفتشینی که معین شده اند نتوانند راپرت بدهند یا از دادن راپرت امتناع نمایند رئیس محکمه بدایت مرکز اصلی شرکت به تقاضای هر ذیحقی وپس از احضار مدیران شرکت مفتشین را انتخاب و یا بجای آن هائی که نتوانسته اند یا امتناع کرده اند مفتشین جدیدی معین میکنند .

ماده ٦٣ـ درظرف سه ماه قبل از تاریخی که بموجب اساس نامه شرکت برای انعقاد مجمع عمومی معین است مفتشین میتوانند بدفاتر شرکت مراجعه‌نموده و از عملیات آن تحقیقاتی بنمایند مفتشین می‌توانند درمواقعیکه ضرورت فوری دارد مجمع عمومی را دعوت نمایند.

ماده ٦٤ ـ حدود مسئولیت مفتشین و اثرات آن همان است که راجع بحدود مسئولیت وکلاء واثرات آن درمقابل موکلین قانوناً معین است.

(٥ـ مجمع عمومی شرکت)

ماده ٦٥ ـ مجمع عمومی شرکت باید لااقل سالی یك دفعه درموقعی که بموجب اساسنامه معین است منعقد شود.

ماده ٦٦ ـ اساس‌نامه معین می کند برای حق ورود در مجمع چندسهم (بعنوان وکالت یامالکیت) باید داشت.

ماده ۶۷ _ عده آرائی که هریك ازشرکاء به‌نسبت عده سهام خود دارند بموجب اساسنامه معین می‌گردد.

ماده ۶۸ _ درجلسات مجمع عمومی هیچکدام از صاحبان سهام‌معمولی و صاحبان سهام ممتازه از حیث رأی تفاوتی ندارند مگر اینکه اساسنامه شرکت طور دیگر مقرر کرده باشد.

ماده ۶۹ _ دارندگان سهامی که عده سهام هریك از آن‌ها برای حضور یارأی درمجمع عمومی کافی نیست می‌توانند باندازه‌ئیکه مجموع عده سهام آنها برای داشتن حق حضور و رأی کافی باشد بایکدیگر متفق شده یك نفر را ازمیان خود برای حضور و رأی درمجمع مذکور معین نمایند.

ماده ۷۰ _ در مجامع عمومی که برای رسیدگی بسهم‌الشرکه و مزایا مطابق ماده (۴۱) ودر مجامعی که برای تعیین اولین مدیرها و مفتشین وتصدیق اظهارات مؤسسین مطابق ماده (۴۵) منعقد می‌شود کلیه صاحبان سهام قطع نظر از عده سهامی که دارند می‌توانند حضور بهمرسانند.

ماده ۷۱ _ مجمع عمومی شرکت جز در موارد مذکور در مواد (۴۱ و۴۵ و۷۴) باید مرکب ازیك عده صاحبان سهامی باشدکه لا اقل ثلث سرمایه شرکت را دارا باشند واگر در دفعه اول این حد نصاب حاصل نشدمجمع عمومی جدیدی مطابق شرایط مقرر دراساسنامه شرکت تشکیل و تصمیمات این مجمع قطعی خواهد بود ولواینکه حدنصاب فوق حاصل نشود.

ماده ۷۲ _ تصمیمات مجمع عمومی باکثریت آراء خواهد بود.

ماده ۷۳ _ درمواردی که مجمع عمومی شرکاء نسبت به‌حقوق نوع مخصوصی از سهام تصمیمی نمایدکه تغییری درحقوق آنها بدهد آن‌تصمیم قطعی نخواهد بود مگر بعداز آنکه صاحبان سهام مزبوره درجلسه خاصی آن تصمیم را تصویب نمایند و برای اینکه آراء جلسه خاص مذکور معتبر باشد باید حاضرین جلسه لا اقل صاحب بیش از نصف سرمایه مجموع سهامی باشدکه موضوع

مذاکره است.

ماده ۷۴ ـ در مجامع عمومی که برای امتداد مدت شرکت یا برای انحلال شرکت قبل از موعد مقرر یاهرنوع تغییر دیگری در اساسنامه تشکیل می‌شود باید عده‌ئی از صاحبان سهام که بیش‌از سه‌ربع سرمایه شرکت را دارا باشند حاضر گردند.

اگر درمجمع عمومی عده‌ای که سه‌ربع سرمایه شرکت‌را دارا باشند حاضر نشدند ممکن است مجمع عمومی جدیدی دعوت‌کرد مشروط براینکه لا اقل یکماه قبل از انعقاد مجمع دو دفعه متوالی بفاصله هشت روز بوسیله یکی‌ازجراید محل (که سالیانه ازطرف وزارت عدلیه معین می‌شود) دستور جلسه قبل و نتیجه آن اعلان گردد.

مجمع عمومی جدید وقتی قانونی است‌که صاحبان لا اقل نصف‌سرمایه شرکت حاضر باشند اگر این حد نصاب حاصل نشد ممکن است‌بارعایت‌تشریفات فوق مجمع عمومی دیگری دعوت نمود این مجمع باحضور صاحبان لا اقل ثلث سرمایه شرکت حق تصمیم خواهد داشت درهریك ازسه مجمع فوق‌تصمیمات باکثریت دو ثلث آراء حاضر گرفته می‌شود.

در این مجامع کلیه صاحبان سهام قطع نظر از عده سهام خود حق حضور و به‌نسبت هریك سهم یك رأی دارند ولواینکه اساسنامه برخلاف این مقرر داشته باشد.

هیچ مجمع عمومی تابعیت شرکت را نمی‌تواند تغییر بدهد.

برتعهدات صاحبان سهام باهیچ اکثریتی نمی توان افزود.

ماده ۷۵ ـ در مجمع عمومی ورقه حاضر و غائبی خواهد بود حاوی اسم و محل اقامت وعده سهام هریك از شرکاء ورقه مزبور پس‌از تصدیق هیئت رئیسه مجمع درمرکز شرکت حفظ وبهرکسی تقاضا نماید ارائه می‌شود.

(۶ ـ در تبدیل سهام)

ماده ۷۶ ـ هرگاه شرکت بخواهد بموجب مقررات اساس‌نامه سهام بی‌اسم خودرا به‌سهام بااسم تبدیل نماید باید اعلانی در این موضوع منتشر کرده و مهلتی که کمتر از ششماه نباشد بصاحبان سهام بدهد تادر ظرف مهلت مزبور سهام خود را بسهام جدید تبدیل نمایند.

ماده ۷۷ ـ اعلان مذکور درفوق باید در مجله رسمی عدلیه و دریکی ازجراید کثیرالانتشار مرکز اصلی شرکت دو دفعه وبفاصله ده روز منتشر شود درصورتیکه مرکز اصلی شرکت درخارج ازطهران باشد باید دریکی از روزنامه‌های یومیه طهران که همه‌ساله ازطرف وزارت عدلیه برای انتشار این قبیل اعلانات معین می‌شود نیز منتشر گردد.

ابتداء مهلت ازتاریخ اولین انتشار اعلان در مجله رسمی خواهد بود.

ماده ۷۸ ـ هرصاحب سهمی که سهام خود را تاانقضاء مهلت مذکور درماده (۷۶) بسهام جدید تبدیل نکند دیگر نمی‌تواند تقاضای تبدیل نماید و شرکت حق خواهد داشت سهام جدیدی راکه در ازاء سهام تبدیل نشده موجود می‌باشد باشخاص دیگر بطریق مزایده بفروشد.

ماده ۷۹ ـ قیمت سهامی که بطریق مذکور درفوق فروخته می‌شود در مرکز اصلی شرکت یادر بانك ملی ایران ودیعه گذاشته خواهد شد وهرگاه درظرف ده‌سال ازتاریخ فروش سهام صاحب سهم سهام سابق خود را نداده و وجهی‌راکه بطریق فوق امانت‌گذاشته شده است مطالبه ننماید نسبت بحق او مرور زمان حاصل شده و وجه مزبور درحکم اموال بلاصاحب بوده و مدیر شرکت مکلف است آنرا بمقامات صلاحیت‌دار تسلیم نماید ـ هرمدیر شرکت‌که باین تکلیف عمل نکند بتأدیه سه‌برابر وجه مذکور محکوم خواهد شد.

ماده ۸۰ ـ درصورتی که شرکت بخواهد سهام بااسم خود را بسهام بی‌اسم تبدیل نماید باید مراتب را بطریقی که فوقاً مقرر است یکمرتبه اعلان

نماید واگر درظرف مهلتی که معین می‌شود ونباید کمتر از دوماه باشد صاحبان سهام سهام بااسم خود را بسهام بی‌اسم تبدیل نکنند سهام بااسمی که در دست آنها باقی می‌ماند باطل و سهام جدید درمرکز اصلی شرکت باسم آنها ودیعه خواهد بود.

ماده ۸۱ ـ درهر موقع که‌شرکت بخواهد تصدیق‌های موقتی‌راکه باشخاص داده تبدیل بسهام کند در مورد تصدیقهای موقتی بی‌اسم مطابق‌مقررات مواد(۷۶)و(۷۷)و(۷۸)و(۷۹)ودرمورد تصدیق موقتی بااسم مطابق ماده(۸۰)رفتارخواهدشد

۷ ـ بطلان شرکت و یا بطلان اعمال و تصمیمات آن

ماده ۸۲ ـ هر شرکت سهامی که مقررات یکی از مواد ۲۸ ـ ۲۹ ۳۶،۳۷،۳۸،۳۹،۴۱،۴۴،۴۵،۴۶،۴۷ و ۵۰ اینقانون را رعایت نکرده باشداز درجه اعتبار ساقط وبلا اثر خواهد بود لیکن شرکاء نمی‌توانند در مقابل اشخاص خارج باین بطلان استناد نمایند.

ماده ۸۳ ـ در هر موردکه موافق مقررات ماده قبل محکمه بربطلان شرکت یااعمال و تصمیمات آن حکم کند مؤسسینی که مسئول این بطلان هستند و همچنین مفتشین و مدیرهائی که درحین حدوث سبب بطلان یا بلافاصله پس‌از آن سرکار بوده و انجام وظیفه‌نکرده‌اند متضامناً مسئول خساراتی خواهند بود که از این بطلان بصاحبان سهام و اشخاص ثالث متوجه می‌شود همین مسئولیت ممکن است بشرکائی متوجه شودکه سهم غیر نقدی آنها تقویم و تصویب نشده یا مزایائی که‌مطالبه کرده‌اند بتصدیق نرسیده باشد.

ماده ۸۴ ـ هرگاه قبل از اقامه دعوی برای ابطال شرکت یا برای ابطال عملیات و قراردادهای شرکت موجبات بطلان مرتفع شود دعوای ابطال درمحکمه پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۸۵ ـ اگر از تاریخ رفع موجبات بطلان یك سال منقضی شده و اشخاص خارج ازجهت معاملاتیکه باایشان شده است باستناد امری که موجب

بطلان بوده دعوای خسارت نکرده باشند دیگر دعوی مزبور از آنها پذیرفته نمی‌شود.

ماده ۸۶ ـ هرگاه مقرر شده باشد که مجمع عمومی مخصوصی برای رفع موجبات بطلان منعقد شود و دعوت اعضاء نیز برای انعقاد مجمع موافق اساسنامه بعمل آمده باشد دعوای بطلان ازتاریخ دعوت مجمع در محکمه‌پذیرفته نخواهد شد مگر اینکه مجمع مزبور موجبات بطلان را رفع نماید.

ماده ۸۷ ـ هرگاه از تاریخ حدوث سبب بطلان شرکت ده سال گذشته و اقامه دعوی بطلان و خسارت نشده باشد دیگر دعوی مذکور پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۸۸ ـ استرداد منافعی که بین شرکاء تقسیم شده ممکن نیست مگر اینکه تقسیم بدون ترتیب صورت دارائی یامخالف نتیجه حاصله از صورت مزبور بعمل آمده باشد دراینصورت نیز فقط تاپنج سال اقامه دعوی استرداد میتوان نمود ـ مبدء مرور زمان روز تقسیم منافع است.

(مقررات جزائی)

ماده ۸۹ ـ هرکسی سهام یا قطعات سهام شرکتی راکه در مورد آن یکی از مواد ۲۸ ـ ۲۹ ـ ۳۶ ـ ۳۷ ـ ۳۸ ـ ۳۹ - ٤٤ و ٥۰ این قانون‌رعایت نشده صادر نماید به پانصد الی ده‌هزار ریال جزای نقدی علاوه برخسارات وارده بشرکت یاافراد محکوم خواهد شد. در مواردیکه عمل مشمول ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی است مرتکب بمجازات مقرر در آن ماده نیز محکوم می‌شود.

ماده ۹۰ ـ حکم فوق در باره اشخاصی نیز مقرر است که برخلاف واقع خود راصاحب سهام یاقطعات سهام قلمدادکرده ودرمجمع عمومی وارد شوند یادر دادن رأی شرکت نمایند ویاسهامی‌را برای اینکه بطور تقلب استعمال شود بدیگری بدهند. درمورد این ماده علاوه برجزای نقدی متخلف را میتوان

بیك تاششماه حبس تأدیبی نیز محکوم نمود.

ماده ۹۱ ـ هر کس سهام یا قطعات سهامی را که در مورد آن‌ها مقررات یکی از مواد ۲۸ ـ ۲۹ ـ ۳۸ و ۳۹ رعایت نشده باعلم بعدم رعایت قانون معامله کرده یا شرکت در معامله داشته و یا قیمت آنها را اعلان نموده باشد به پانصد الی ده هزار ریال جزای نقدی محکوم خواهد شد.

مقررات این ماده مانع نخواهد بود که اگر عمل مشمول ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی باشد مرتکب بمجازات حبس مذکور در آن ماده نیز محکوم شود.

ماده ۹۲ ـ اشخاص ذیل کلاه بردار محسوب میشوند:

۱) هر کس برخلاف حقیقت مدعی و قوع تعهد ابتیاع سهام یا تأدیه قیمت سهام شده یا وقوع تعهد و یاتادیه‌ئی را که واقعیت ندارد اعلام یا جعلیاتی منتشر کند که به‌این وسایل دیگری را وادار به تعهد خرید سهام یاتأدیه قیمت سهام نماید اعم از اینکه عملیات مذکور مؤثر شده یا نشده باشد.

۲) هر کس بطور تقلب برای جلب تعهد یاپرداخت قیمت سهام اسم اشخاصی را بر خلاف واقع بعنوانی از عناوین جزء شرکت قلمداد نماید.

۳) مدیرهائیکه با نبودن صورت دارائی یا باستناد صورت دارائی مزور منافع موهومی را بین صاحبان سهام تقسیم نموده باشند.

(۹ ـ درانحلال شرکت)

ماده ۹۳ ـ شرکت سهامی در موارد ذیل منحل میشود:

۱) وقتیکه شرکت مقصودیرا که برای آن تشکیل‌شده بود انجام داده یا انجام آن غیر ممکن شده باشد.

۲) وقتیکه شرکت برای مدت معینی تشکیل و مدت منقضی شده باشد.

۳) در صورتیکه شرکت ورشکست شود.

۴) در صورت تصمیم مجمع عمومی .

مبحث دوم ـ شرکت با مسئولیت محدود

ماده ۹۴ ـ شرکت با مسئولیت محدود شرکتی است که بین دو یا چند نفر برای امورتجارتی تشکیل شده وهریك ازشرکاء ـ بدون اینکه سرمایه بسهام یاقطعات سهام تقسیم شده باشد ـ فقط تامیزان سرمایه خود درشرکت مسئول‌قروض و تعهدات شرکت است .

ماده ۹۵ ـ در اسم شرکت باید عبارت (با مسئولیت محدود) قید شود و الا آن شرکت در مقابل اشخاص ثالث شرکت تضامنی محسوب و تابع مقررات آن خواهد بود .

اسم شرکت نباید متضمن اسم هیچیك از شرکاء باشد و الا شریکی که اسم او در اسم شرکت قید شده در مقابل اشخاص ثالث حکم شریك ضامن در شرکت تضامنی را خواهد داشت .

ماده ۹۶ ـ شرکت بامسئولیت محدود وقتی تشکیل میشود که تمام سرمایه نقدی تأدیه و سهم‌الشرکه غیر نقدی نیز تقویم و تسلیم شده باشد .

ماده ۹۷ ـ در شرکت‌نامه باید صراحتاً قید شده باشد که سهم‌الشرکه‌های غیرنقدی هرکدام بچه میزان تقویم شده است .

ماده ۹۸ ـ شرکاء نسبت به قیمتی که در حین تشکیل شرکت برای سهم‌الشرکه‌های غیرنقدی معین شده درمقابل اشخاص ثالث مسئولیت تضامنی دارند

ماده ۹۹ ـ مرورزمان دعاوی ناشی ازمقررات فوق ده‌سال ازتاریخ تشکیل شرکت است .

ماده ۱۰۰ ـ هرشرکت بامسئولیت محدود که بر خلاف مواد ۹۶ و ۹۷

تشکیل شده باشد باطل و ازدرجه‌اعتبار ساقط است لیکن شرکاء درمقابل اشخاص ثالث حق استناد باین بطلان ندارند .

ماده ۱۰۱ ـ اگر حکم بطلان شرکت باستناد ماده قبل صادر شود شرکائی که بطلان مستند بعمل آنها است وهیئت‌نظار ومدیرهائی که درحین‌حدوث سبب بطلان یا بلافاصله پس از آن سرکار بوده و انجام وظیفه نکرده اند در مقابل شرکاء دیگر و اشخاص ثالث نسبت بخسارات ناشیه از این بطلان متضامناً مسئول خواهندبود .

مدت مرور زمان ده سال از تاریخ حدوث موجب بطلان است .

ماده ۱۰۲ ـ سهم‌الشرکه شرکاء نمی‌تواند بشکل اوراق تجارتی قابل انتقال اعم از بااسم یابی اسم وغیره درآید . سهم الشرکه را نمی توان منتقل بغیر نمود مگر با رضایت عدهٔ از شرکاء که لااقل سه ربع سرمایه متعلق به آنها بوده و اکثریت عددی نیز داشته باشند .

ماده ۱۰۳ ـ انتقال سهم الشرکه بعمل نخواهدآمد مگر بموجب سند رسمی .

ماده ۱۰۴ ـ شرکت بامسئولیت محدود بوسیله یك یاچند نفرمدیر موظف یاغیر موظف که از بین شرکاء یا از خارج برای مدت محدود یا نامحدودی معین میشوند اداره میگردد .

ماده ۱۰۵ ـ مدیران شرکت کلیه اختیارات لازمه را برای نمایندگی و اداره شرکت خواهند داشت مگر اینکه در اساسنامه غیر این ترتیب مقرر شده باشد هر قرار داد راجع به محدود کردن اختیارات مدیران که در اساسنامه تصریح به آن نشده در مقابل اشخاص ثالث باطل وکان لم یکن است .

ماده ۱۰۶ ـ تصمیمات راجعه بشرکت باید با کثریت لااقل نصف سرمایه اتخاذ شود ـ اگر در دفعه اولی این اکثریت حاصل نشد باید تمام شرکاء مجدداً

دعوت شوند در اینصورت تصمیمات با کثریت عددی شرکاء اتخاذ میشود اگرچه اکثریت مزبور دارای نصف سرمایه نباشد ـ اساسنامه شرکت میتواند ترتیبی برخلاف مراتب فوق مقرر دارد.

ماده ۱۰۷ ـ هریك از شرکاء به نسبت سهمی که در شرکت دارد دارای رأی خواهد بود مگر اینکه اساسنامه ترتیب دیگری مقرر داشته باشد.

ماده ۱۰۸ ـ روابط بین شرکاء تابع اساسنامه است ـ اگر دراساسنامه‌راجع به تقسیم نفع وضرر مقررات خاصی نباشد تقسیم مزبور به نسبت سرمایه شرکاء بعمل خواهد آمد.

ماده ۱۰۹ ـ هر شرکت با مسئولیت محدود که عده شرکاء آن بیش از دوازده نفر باشد باید دارای هیئت نظار بوده و هیئت مزبور لااقل سالی یکرتبه مجمع عمومی شرکاء را تشکیل دهد.

هیئت نظار باید بلا فاصله بعد از انتخاب شدن تحقیق کرده واطمینان حاصل کنند که دستور مواد ۹۶و۹۷ رعایت شده است

هیئت نظار میتواند شرکاء را برای انعقاد مجمع عمومی فوق‌العاده دعوت نماید مقررات مواد ۱۶۵ـ۱۶۷ـ۱۶۸ و ۱۷۰ درمورد شرکتهای بامسئولیت محدود نیز رعایت خواهد شد.

ماده ۱۱۰ ـ شرکاء نمی‌توانند تبعیت شرکت را تغییر دهند مگر باتفاق آراء.

ماده ۱۱۱ ـ هرتغییر دیگری راجع باساسنامه باید باکثریت عددی شرکاء که لااقل سه ربع سرمایه را نیز دارا باشند بعمل آید مگر اینکه دراساسنامه اکثریت دیگری مقرر شده باشد.

ماده ۱۱۲ ـ در هیچ مورد اکثریت شرکاء نمی تواند شریکی را مجبور بازدیاد سهم الشرکه خود کند.

ماده ۱۱۳ ـ مفاد ماده ۷۸ این قانون راجع به تشکیل سرمایه احتیاطی درشرکت های بامسئولیت محدود نیز لازم الرعایه است.

ماده ۱۱۴ ـ شرکت بامسئولیت محدود در موارد ذیل منحل میشود :

ا) در مورد فقرات ۱ـ۲ـ۳ ماده ۹۳ .

ب) در صورت تصمیم عدهٔ از شرکاء که سهم‌الشرکه‌آنها بیش از نصف سرمایه شرکت باشد .

ج) در صورتیکه بواسطه ضرر های وارده نصف سرمایه شرکت از بین رفته و یکی از شرکاء تقاضای انحلال کرده و محکمه دلایل او را موجه دیده و سایر شرکاء حاضر نباشند سهمی را که در صورت انحلال باو تعلق میگیرد پرداخته و او را ازشرکت خارج کنند .

د) درمورد فوت یکی از شرکاء اگر بموجب اساسنامه پیش بینی شده باشد

ماده ۱۱۵ ـ اشخاص ذیل کلاه بردار محسوب میشوند :

ا) مؤسسین و مدیرانی که بر خلاف واقع پرداخت تمام سهم‌الشرکه نقدی و تقویم و تسلیم سهم الشرکه غیر نقدی‌را در اوراق و اسنادی که باید برای ثبت شرکت بدهند اظهار کرده باشند .

ب) کسانی که بوسایل متقلبانه سهم‌الشرکه غیر نقدی را بیش از قیمت واقعی آن تقویم کرده باشند .

ج) مدیرانی که بانبودن صورت دارائی یاباستناد صورت دارائی مزور منافع موهومی را بین شرکاء تقسیم کنند .

مبحث سوم ـ شرکت تضامنی

ماده ۱۱۶ ـ شرکت تضامنی شرکتی است که در تحت اسم مخصوصی برای امور تجارتی بین دویاچندنفر بامسئولیت تضامنی تشکیل میشود : اگر دارائی شرکت برای تأدیه تمام قروض کافی نباشد هر یك از شرکاء مسئول پرداخت تمام قروض شرکت است .

هر قراری که بین شرکاء بر خلاف این ترتیب داده شده باشد در مقابل اشخاص ثالث کان لم یکن خواهد بود.

ماده ۱۱۷ ـ در اسم شرکت تضامنی باید عبارت (شرکت تضامنی) ولااقل اسم یك نفر از شرکاء ذکر شود.

در صورتی که اسم شرکت مشتمل بر اسامی تمام شرکاء نباشد باید بعد از اسم شریك یا شرکائی که ذکر شده است عبارتی از قبیل (و شرکاء) یا (و برادران) قید شود.

ماده ۱۱۸ ـ شرکت تضامنی وقتی تشکیل میشود که تمام سرمایه نقدی تأدیه و سهم‌الشرکه غیر نقدی نیز تقویم و تسلیم شده باشد.

ماده ۱۱۹ ـ در شرکت تضامنی منافع به نسبت سهم‌الشرکه بین شرکاء تقسیم میشود مگر آنکه شرکت نامه غیر از این ترتیب را مقرر داشته باشد.

ماده ۱۲۰ ـ در شرکت تضامنی شرکاء باید لااقل یك نفر از میان خود یا از خارج بسمت مدیری معین نمایند.

ماده ۱۲۱ ـ حدود مسئولیت مدیر یا مدیران شرکت تضامنی همان است که در ماده ۱۵۱ مقرر شده.

ماده ۱۲۲ ـ در شرکتهای تضامنی اگر سهم‌الشرکه یك یا چند نفر غیر نقدی باشد باید سهم‌الشرکه مزبور قبلاً بتراضی تمام شرکاء تقویم شود.

ماده ۱۲۳ ـ در شرکت تضامنی هیچیك از شرکاء نمیتواند سهم خود را بدیگری منتقل کند مگر برضایت تمام شرکاء.

ماده ۱۲۴ ـ مادام که شرکت تضامنی منحل نشده مطالبه قروض آن باید از خود شرکت بعمل آید و پس از انحلال طلبکاران شرکت میتوانند برای وصول مطالبات خود بهر یك از شرکاء که بخواهند و یا بتمام آنها

رجوع کنند ودر هر حال هیچیك از شرکاء نمیتواند باستناد اینکه میزان قروض شرکت از میزان سهم او در شرکت تجاوز مینماید از تأدیه قروض شرکت امتناع ورزد فقط در روابط بین شرکاء مسئولیت هریك از آنها در تأدیه قروض شرکت بهنسبت سرمایهٔ خواهد بود که درشرکت گذاشته است آنهم درصورتی که در شرکتنامه ترتیب دیگری اتخاذ نشده باشد.

ماده ۱۲۵ ـ هرکس بعنوان شریك ضامن درشرکت تضامنی موجودی داخل شود متضامناً باسایر شرکاء مسئول قروضی هم خواهد بود که شرکت قبل از ورود او داشته اعم ازاینکه دراسم شرکت تغییری داده شده یانشده باشد.

هرقراری که بین شرکاء برخلاف این ترتیب داده شده باشد درمقابل اشخاص ثالث کانلمیکن خواهد بود.

ماده ۱۲۶ ـ هرگاه شرکت تضامنی منحل شود مادام که قروض‌شرکت از دارائی آن تأدیه نشده هیچیك از طلبکاران شخصی شرکاء حقی در آن‌دارائی نخواهد داشت اگر دارائی شرکت برای پرداخت قروض آن کفایت‌نکند طلبکاران شرکت حق دارند بقیه طلب خود را ازتمام یافرد فرد شرکاء ضامن مطالبه کنند ولی در این مورد طلبکاران شرکت بر طلبکاران شخصی شرکاء حق تقدم نخواهند داشت.

ماده ۱۲۷ ـ ورشکستگی شرکت تضامنی بعداز انحلال نیز می‌توان حکم داد مشروط باینکه دارائی شرکت تقسیم نشده باشد.

ماده ۱۲۸ ـ ورشکستگی شرکت ملازمه قانونی با ورشکستگی شرکاء و ورشکستگی بعضی از شرکاء ملازمه قانونی باورشکستگی شرکت ندارد.

ماده ۱۲۹ ـ طلبکاران شخصی شرکاء حق ندارند طلب خود را از دارائی شرکت‌تأمین یاوصول کنند ولی می‌توانند نسبت بسهمیه مدیون خود از منافع شرکت یاسهمی که در صورت انحلال شرکت ممکن است بمدیون مزبور تعلق گیرد هراقدام قانونی که مقتضی باشد بعمل آورند.

طلبکاران شخصی شرکاء درصورتیکه نتوانسته باشند طلب خود را ازدارائی شخصی مدیون خود وصول کنند وسهم مدیون از منافع شرکت کافی برای تأدیه طلب آنها نباشد می‌توانند انحلال شرکت‌را تقاضا نمایند (اعم ازاینکه شرکت برای مدت محدود یاغیر محدود تشکیل شده باشد) مشروط براینکه لا اقل شش ماه قبل قصد خود را بوسیله اظهارنامه رسمی باطلاع شرکت رسانیده باشند در این صورت شرکت یابعضی ازشرکاء می‌توانند مادام‌که حکم‌نهائی انحلال صادر نشده با تأدیه طلب دائنین مزبور تاحد دارائی مدیون درشرکت یابا جلب رضایت آنان بطریق دیگر از انحلال شرکت جلوگیری کنند.

ماده ۱۳۰ ـ نه مدیون شرکت می‌تواند در مقابل طلبی‌که ممکن است از یکی از شرکاء داشته باشد استناد به تهاتر کند نه‌خود شریك می‌تواند در مقابل قرضی‌که ممکن است طلبکار او بشرکت داشته باشد به‌تهاتر استناد نماید معذلك کسی‌که طلبکار شرکت و مدیون یکی‌از شرکاء بوده و پس‌از انحلال شرکت طلب او لا وصول مانده درمقابل آن شریك حق استناد به‌تهاتر خواهد داشت.

ماده ۱۳۱ ـ در صورت ورشکستگی یکی از شرکاء و همچنین در صورتیکه یکی از طلبکاران شخصی یکی از شرکاء بموجب ماده **۱۲۹** انحلال شرکت را تقاضا کرد سایر شرکاء می‌توانند سهمی آن شریك را از دارائی‌شرکت نقداً تأدیه‌کرده و اورا ازشرکت خارج کنند.

ماده ۱۳۲ ـ اگر در نتیجه ضررهای وارده سهم‌الشرکه شرکاء کم‌شود مادام‌که این کم بود جبران نشده تأدیه هرنوع منفعت بشرکاء ممنوع است.

ماده ۱۳۳ ـ جز در مورد فوق هیچ یك ازشرکاء راشرکت نمی‌تواند به‌تکمیل سرمایه‌ای‌که بعلت ضررهای وارده کم شده است ملزم‌کرده ویا او را مجبور نماید بیش از آنچه که در شرکت‌نامه مقرر شده است بشرکت سرمایه دهد.

ماده ۱۳۴ ـ هیچ شریکی نمی‌تواند بدون رضایت سایر شرکاء (بحساب شخصی خود یابحساب شخص ثالث) تجارتی از نوع تجارت شرکت نموده و یا بعنوان شریك ضامن یاشریك بامسئولیت محدود درشرکت دیگری که نظیر آن تجارت را دارد داخل شود.

ماده ۱۳۵ ـ هرشرکت تضامنی می‌تواند باتصویب تمام شرکاء بشرکت سهامی مبدل گردد در اینصورت رعایت تمام مقررات راجعه بشرکت سهامی حتمی است.

ماده ۱۳۶ ـ شرکت تضامنی در موارد ذیل منحل می‌شود:

الف ـ درمورد فقرات ۱ ـ ۲ ـ ۳ ماده ۹۳.

ب) درصورت تراضی تمام شرکاء.

ج) درصورتیکه یکی ازشرکاء بدلائلی انحلال شرکت‌را از محکمه تقاضا نماید و محکمه آن دلائل را موجه دانسته وحکم بانحلال بدهد.

د) درصورت فسخ یکی‌از شرکاء مطابق ماده ۱۳۷.

ه) درصورت ورشکستگی یکی‌از شرکاء مطابق ماده ۱۳۸.

و) درصورت فوت یامحجوریت یکی از شرکاء مطابق مواد ۱۳۹ و ۱۴۰.

تبصره - درمورد بند (ج) هرگاه دلائل انحلال منحصراً مربوط بشریك یا شرکاء معینی باشد محکمه می‌تواند به‌تقاضای سایر شرکاء بجای انحلال حکم اخراج آن شریك یاشرکای معین را بدهد.

ماده ۱۳۷ ـ فسخ شرکت درصورتی ممکن است که در اساس‌نامه این حق از شرکاء سلب نشده و ناشی ازقصد اضرار نباشد ـ تقاضای فسخ باید شش ماه قبل‌از فسخ کتباً بشرکاء اعلام شود.

اگر موافق اساسنامه باید سال بسال بحساب شرکت رسیدگی شود فسخ در موقع ختم محاسبه سالیانه بعمل می‌آید.

ماده ۱۳۸ _ در مورد ورشکستگی یکی ازشرکاء انحلال وقتی صورت می‌گیرد که‌مدیر تصفیه کتباً تقاضای انحلال شرکت‌را نموده و از تقاضای مزبور ششماه گذشته وشرکت مدیر تصفیه‌را از تقاضای انحلال منصرف‌نکرده باشد.

ماده ۱۳۹ _ درصورت فوت یکی از شرکاء بقاء شرکت موقوف‌برضایت سایر شرکاء و قائم مقام متوفی خواهد بود ـ اگر سایر شرکاء به‌بقاء شرکت تصمیم نموده باشند قائم مقام متوفی باید درمدت یکماه از تاریخ فوت رضایت یا عدم رضایت خود را راجع به‌بقاء شرکت کتباً اعلام نماید درصورتیکه قائم مقام متوفی رضایت خود را اعلام نمود نسبت باعمال شرکت درمدت مزبور از نفع و ضرر شریك خواهد بود ولی درصورت اعلام عدم رضایت درمنافع حاصله درمدت مذکور شریك بوده و نسبت به‌ضرر آن مدت سهیم نخواهد بود.

سکوت تاانقضای یکماه درحکم اعلام رضایت است.

ماده ۱۴۰ _ در مورد محجوریت یکی از شرکاء مطابق مدلول مـاده فوق عمل خواهد شد.

مبحث چهارم ـ در شرکت مختلط غیر سهامی

ماده ۱۴۱ _ شرکت مختلط غیرسهامی شرکتی است‌که برای امور تجارتی در تحت اسم مخصوصی بین یك یاچند نفر شریك ضامن و یك یا چند نفر شریك بامسئولیت محدود بدون انتشار سهام تشکیل می‌شود.

شریك ضامن مسئول کلیه قروضی است‌که ممکن است علاوه‌بردارائی‌شرکت پیدا شود ـ شریك بامسئولیت محدودکسی است‌که مسئولیت او فقط تا میزان سرمایه‌ای است‌که درشرکت گذارده ویا بایستی بگذارد.

در اسم شرکت باید عبارت (شرکت مختلط) و لا اقل اسم یکی ازشرکاء ضامن قید شود.

ماده ۱۴۲ _ روابط بین شرکاء بارعایت مقررات ذیل تابع شرکت‌نامه

خواهد بود.

ماده ۱۴۳ _ هریك از شرکاء بامسئولیت محدود که اسمش جزء اسم شرکت باشد درمقابل طلبکاران شرکت شریك ضامن محسوب خواهد شد.

هرقراری که برخلاف این ترتیب بین‌شرکاء داده شده باشد درمقابل اشخاص ثالث بی‌اثر است.

ماده ۱۴۴ _ اداره شرکت مختلط غیرسهامی بعهده شریك یا شرکای ضامن و حدود اختیارات آنها همان‌است که درمورد شرکاء شرکت‌تضامنی مقرر است.

ماده ۱۴۵ _ شریك بامسئولیت محدود نه بعنوان شریك حق اداره کردن شرکت را دارد نه اداره امور شرکت از وظایف او است.

ماده ۱۴۶ _ اگر شریك بامسئولیت محدود معامله‌ای برای شرکت کند - در مورد تعهدات ناشیه از آن معامله در مقابل طرف معامله حکم شریك ضامن را خواهد داشت مگر اینکه تصریح کرده باشد معامله را بسمت وکالت ازطرف شرکت انجام می‌دهد.

ماده ۱۴۷ _ هرشریك بامسئولیت محدود حق‌نظارت در امور شرکت داشته و می‌تواند از روی دفاتر واسناد شرکت برای اطلاع شخص خود راجع بوضعیت مالی شرکت صورت خلاصه ترتیب دهد.

هرقراردادی که بین‌شرکاء برخلاف این ترتیب داده شود از درجه اعتبار ساقط است.

ماده ۱۴۸ _ هیچ شریك بامسئولیت محدود نمی‌تواند بدون رضایت‌سایر شرکاء شخص ثالثی را باانتقال تمام یاقسمتی ازسهم الشرکه خود باو داخل در شرکت کند.

ماده ۱۴۹ _ اگر یك یاچند نفر از شرکاء بامسئولیت محدود حق خودرا در شرکت بدون اجازه سایرین کلاً یابعضاً بشخص ثالثی واگذار نمایندشخص

مزبور نه‌حق دخالت در اداره شرکت و نه‌حق تفتیش در امور شرکت را خواهد داشت.

ماده ۱۵۰ ـ در مورد تعهداتی که شرکت مختلط غیر سهامی ممکن‌است قبل از ثبت شرکت کرده باشد شریك بامسئولیت محدود در مقابل اشخاص ثالث درحکم شریك ضامن خواهد بود مگر ثابت نماید که اشخاص مزبور از محدود بودن مسئولیت او اطلاع داشته‌اند.

ماده ۱۵۱ ـ شریك ضامن را وقتی می‌توان شخصاً برای قروض‌شرکت تعقیب نمود که شرکت منحل شده باشد.

ماده ۱۵۲ ـ هرگاه شرکت بطریقی غیر از ورشکستگی منحل شود و شریك بامسئولیت محدود هنوز تمام یا قسمتی ازسهم‌الشرکه خود را نپرداخته ویا پس از تأدیه مسترد داشته است طلبکاران شرکت حق دارند معادل آنچه که از بابت سهم‌الشرکه باقی مانده است مستقیماً برعلیه شریك بامسئولیت محدود اقامه دعوی نمایند. اگر شرکت ورشکست شود حق مزبور را مدیر تصفیه خواهد داشت.

ماده ۱۵۳ ـ اگر درنتیجه قرارداد باشرکاء ضامن ویا در اثر برداشت قبلی‌از سرمایه‌شرکت شریك بامسئولیت محدوداز سهم‌الشرکه‌خود که به‌ثبت‌رسیده است بکاهد این تقلیل مادام‌که به‌ثبت نرسیده وبرطبق مقررات راجعه به نشر شرکت‌ها منتشر نشده است در مقابل طلبکاران شرکت معتبر نبوده وطلبکاران مزبور می‌توانند برای تعهداتی که ازطرف شرکت قبل از ثبت و انتشار تقلیل سرمایه بعمل آمده است تأدیه همان سرمایه اولیه شریك بامسئولیت محدود را مطالبه نمایند.

ماده ۱۵۴ ـ بشریك بامسئولیت محدود فرع نمی‌توان داد مگردرصورتی که موجب کسر سرمایه او درشرکت نشود.

اگر درنتیجه ضررهای وارده سهم‌الشرکه شریك با مسئولیت محدود کسر

شد مادام که این کم بود جبران نشده تأدیه هرربح یامنفعتی باو ممنوع است.

هرگاه وجهی برخلاف حکم فوق تأدیه گردید شریك بامسئولیت محدود تا معادل وجه دریافتی مسئول تعهدات شرکت است مگر درموردیکه باحسن نیت و باعتبار بیلان مرتبی وجهی گرفته باشد.

ماده ۱۵۵ — هرکس بعنوان شریك بامسئولیت محدود در شرکت‌مختلط غیر سهامی موجودی داخل شود تامعادل سهم‌الشرکه خود مسئول قروضی‌خواهد بود که شرکت قبل از ورود او داشته خواه اسم شرکت عوض شده یا نشده باشد

هرشرطی که برخلاف این‌ترتیب باشد درمقابل اشخاص ثالث کان‌لم‌یکن خواهد بود.

ماده ۱۵۶ _ اگر شرکت مختلط غیرسهامی ورشکست‌شوددارائی‌شرکت بین طلبکاران خود شرکت تقسیم شده و طلبکاران شخصی شرکاء در آن حقی ندارند ـ سهم‌الشرکه شرکاء بامسئولیت محدود نیز جزو دارائی شرکت محسوب است.

ماده ۱۵۷ _ اگر دارائی شرکت برای تأدیه تمام قروض آن کافی نباشد طلبکاران آن حق دارند بقیه طلب خود را از دارائی شخصی تمام یاهریك از شرکاء ضامن وصول کنند در این صورت بین طلبکاران شرکت و طلبکاران شخصی شرکاء ضامن تفاوتی نخواهد بود.

ماده ۱۵۸ _ درصورت ورشکستگی یکی از شرکاء بامسئولیت محدود خود شرکت یا طلبکاران آن باطلب‌کاران شخصی شریك مزبور متساوی‌الحقوق خواهند بود.

ماده ۱۵۹ _ مقررات مواد ۱۲۹ و ۱۳۰ در شرکت‌های‌مختلط‌غیرسهامی نیز لازم‌الرعایه است.

ماده ۱۶۰ _ اگر شریك ضامن بیش از یك نفر باشد مسئولیت آنها در مقابل‌طلبکاران وروابط آنها بایکدیگر تابع مقررات راجع بشرکتهای‌تضامنی‌است

ماده ۱۶۱ ـ مقررات مواد ۱۳۶ — ۱۳۷ ـ ۱۳۸ — ۱۳۹ و ۱۴۰ در مورد شرکت‌های مختلط غیرسهامی نیز جاری است.

مرگ یامحجوریت یاورشکستگی شریک یاشرکاء بامسئولیت محدود موجب انحلال شرکت نمی‌شود.

مبحث پنجم ـ شرکت مختلط سهامی

ماده ۱۶۲ ـ شرکت مختلط سهامی شرکتی است که در تحت اسم مخصوصی بین یکعده شرکاء سهامی ویك یاچند نفر شریك ضامن تشکیل میشود شرکاء سهامی کسانی هستند که سرمایه آنها بصورت سهام یاقطعات سهام متساوی‌القیمه در آمده و مسئولیت آنها تامیزان همان سرمایه‌ای است که‌درشرکت دارند.

شریك ضامن کسی است که سرمایه او بصورت سهام در نیامده و مسئول کلیه قروضی است که ممکن است علاوه بردارائی شرکت پیدا شود درصورت تعدد شریك ضامن مسئولیت آنها درمقابل طلبکاران و روابط آنها بایکدیگر تابع مقررات شرکت تضامنی خواهد بود.

ماده ۱۶۳ ـ در اسم شرکت باید عبارت (شرکت مختلط) و لا اقل اسم یکی از شرکاء ضامن قید شود.

ماده ۱۶۴ ـ مدیریت شرکت مختلط سهامی مخصوص به شریك یا شرکاء ضامن است.

ماده ۱۶۵ ـ درهریك از شرکت های مختلط سهامی هیئت نظاری لااقل مرکب از سه نفراز شرکاء برقرارمی‌شودو این هیئت رامجمع‌عمومی شرکاءبلافاصله بعد از تشکیل قطعی شرکت و قبل از هر اقدامی در امور شرکت معین میکند انتخاب هیئت نظار برحسب شرایط مقرر در اساسنامه شرکت تجدید میشود در هرصورت اولین هیئت نظار فقط برای یکسال انتخاب خواهد شد.

ماده ۱۶۶ ـ اولین هیئت نظار باید بعد از انتخاب شدن بلافاصله تحقیق کرده واطمینان حاصل کنند که تمام مقررات مواد ۲۸ـ۲۹ـ۳۸ـ۳۹ـ۴۱ و ۵۰ این قانون رعایت شده است .

ماده ۱۶۷ ـ اعضاء هیئت نظار از جهت اعمال اداری ونتایج حاصله ازآن هیچ مسئولیتی ندارند لیکن هر یك از آنها در انجام مأموریت خود بر طبق قوانین معموله مملکتی مسئول اعمال و تقصیرات خود میباشند .

ماده ۱۶۸ ـ اعضاء هیئت نظار دفاتر و صندوق وکلیه اسناد شرکت را تحت تدقیق درآورده همه ساله راپورتی بمجمع عمومی میدهند و هرگاه در تنظیم صورت دارائی بی‌ترتیبی و خطائی مشاهده نمایند در راپورت مزبور ذکر نموده واگر مخالفتی باپیشنهاد مدیر شرکت در تقسیم منافع داشته باشند دلائل خودرا بیان میکنند .

ماده ۱۶۹ ـ هیئت نظار میتواند شرکاء را برای انعقاد مجمع عمومی دعوت نماید و با موافقت رأی مجمع مزبور بر طبق فقره (ب) ماده ۱۸۱ شرکت را منحل کنند .

ماده ۱۷۰ ـ تا پانزده روز قبل از انعقاد مجمع عمومی هرصاحب سهمی میتواند (خود یا نماینده او) در مرکز اصلی شرکت حاضر شده از صورت بیلان و صورت دارائی وراپورت هیئت‌نظار اطلاع حاصل کند .

ماده ۱۷۱ ـ ورشکستگی هیچیك از شرکاء ضامن موجب انحلال شرکت نخواهد شد مگر در مورد ماده ۱۳۸ .

ماده ۱۷۲ ـ حکم مواد ۱۲۴ و ۱۳۴ درمورد شرکت مختلط سهامی و شرکاء ضامن آن جاری است .

ماده ۱۷۳ ـ هرگاه شرکت مختلط سهامی ورشکست شود شرکاء سهامی تمام قیمت سهام خودرا نپرداخته باشند مدیر تصفیه آنچه را که برعهده آنها باقی است وصول میکند .

ماده ۱۷٤ ـ اگر شرکت بطریقی غیراز ورشکستگی منحل شد هریك از طلبکاران شرکت میتواند بهریك از شرکاء سهامی که از بابت قیمت سهام خود مدیون شرکت است رجوع کرده در حدود بدهی آن شریك طلب خودرا مطالبه نماید مادام که شرکت منحل نشده طلبکاران برای وصول طلب خود حق رجوع بهیچیك از شرکاء سهامی ندارند .

ماده ۱۷٥ ـ اگر شرکت مختلط ورشکست شد تاقروض شرکت از دارائی آن تأدیه نشده طلبکاران شخصی شرکاء ضامن حقی به دارائی شرکت ندارند .

ماده ۱۷٦ ـ مفادمواد ۲۸ـ۲۹ـ۳۸ـ۳۹ـ٤۱ و ٥۰ شامل شرکتهای مختلط سهامی است .

ماده ۱۷۷ ـ هر شرکت مختلط سهامی که برخلاف مواد ۲۸ـ۲۹ـ۳۹ و ٥۰ تشکیل شود باطل است لیکن شرکاء نمی‌توانند درمقابل اشخاص خارج باین بطلان استناد نمایند .

ماده ۱۷۸ ـ هرگاه شرکت برحسب ماده قبل محکوم به بطلان شود مطابق ماده ۱۰۱ رفتار خواهد شد .

ماده ـ ۱۷۹ ـ مفاد مواد ۸٤ـ۸٥ـ۸٦ـ۸۷ این قانون در شرکت‌های مختلط نیز باید رعایت شود .

ماده ۱۸۰ ـ مفاد مواد۸۹ ـ ۹۰ ـ ۹۱ و۹۲ این قانون درمورد شرکت مختلط نیز لازم الرعایه است .

ماده ۱۸۱ ـ شرکت مختلط در موارد ذیل منحل می شود :

الف) در مورد فقرات ۱ ـ ۲ ـ ۳ ماده ۹۳ .

ب) بر حسب تصمیم مجمع عمومی در صورتی که در اساسنامه این حق برای مجمع مذکور تصریح شده باشد .

ج) بر حسب تصمیم مجمع عمومی و رضایت شرکاء ضامن .

د) در صورت فوت یا محجوریت یکی از شرکاء ضامن مشروط بر اینکه انحلال شرکت در این موارد در اساسنامه تصریح شده باشد .

در مورد فقرات (ب) و (ج) حکم ماده ۷۲ جاری است .

ماده ۱۸۲ ـ هرگاه در اساسنامه برای مجمع عمومی حق تصمیم بانحلال معین نشده و بین مجمع عمومی و شرکاء ضامن راجع بانحلال موافقت حاصل نشود و محکمه دلائل طرفداران انحلال را موجه بیند حکم بانحلال خواهد داد . همین حکم در موردی نیز جاری است که یکی از شرکاء ضامن بدلائلی انحلال شرکت را از محکمه تقاضا نموده و محکمه آن دلائل را موجه به بیند .

مبحث ششم ـ شرکت نسبی

ماده ۱۸۳ ـ شرکت نسبی شرکتی است که برای امور تجارتی در تحت اسم مخصوص بین دو یا چند نفر تشکیل و مسئولیت هر یك از شرکاء به نسبت سرمایه ایست که در شرکت گذاشته .

ماده ۱۸٤ ـ در اسم شرکت نسبی عبارت (شرکت نسبی) و لا اقل اسم یکنفر از شرکاء باید ذکر شود ـ درصورتی که اسم شرکت مشتمل بر اسامی تمام شرکاء نباشد بعد از اسم شریك یا شرکائی که ذکر شده عبارتی از قبیل (و شرکاء) و (برادران) ضروری است .

ماده ۱۸۵ ـ دستور ماده ۱۱۸ ـ ۱۱۹ ـ ۱۲۰ ـ ۱۲۱ ـ ۱۲۲ ـ ۱۲۳ در مورد شرکت نسبی نیز لازم الرعایه است .

ماده ۱۸۶ ـ اگر دارائی شرکت نسبی برای تأدیه تمام قروض شرکت کافی نباشد هریك از شرکاء به نسبت سرمایهٔ که در شرکت داشته مسئول تأدیه قروض شرکت است .

ماده ۱۸۷ ـ مادام که شرکت نسبی منحل نشده مطالبه قروض آن باید از خود شرکت بعمل آید فقط پس ازانحلال طلبکاران می توانند با رعایت مادهفوق بفرد فرد شرکاء مراجعه کنند .

ماده ۱۸۸ ـ هرکس بعنوان شریك ضامن در شرکت نسبی موجودیداخل شود به نسبت سرمایه ای که در شرکت میگذارد مسئول قروضی هم خواهد بود که شرکت قبل از ورود او داشته اعم از اینکه در اسم شرکت تغییری داده شده یا نشده باشد .

قرار شرکاء بر خلاف این ترتیب نسبت باشخاص ثالث اثر ندارد .

ماده ۱۸۹ ـ مفاد ماده ۱۲۶ (جزمسئولیت شرکاء که به نسبت سرمایهآنها است) و مواد ۱۲۷ تا ۱۳۶ در شرکت های نسبی نیز جاری است .

مبحث هفتم

شرکتهای تعاونی تولید و مصرف

ماده ۱۹۰ ـ شرکت تعاونی تولید شرکتی است که بین عده از ارباب حرف تشکیل میشود و شرکاء مشاغل خود را برای تولید و فروش اشیاء یا اجناس بکار میبرند .

ماده ۱۹۱ ـ اگر در شرکت تولید یك عده از شرکاء در خدمت دائمی شرکت نبوده یا از اهل حرفهٔ که موضوع عملیات شرکت است نباشند لااقل دوثلث اعضاء اداره کننده شرکت باید از شرکائی انتخاب شوند که حرفه آن ها موضوع عملیات شرکت است .

ماده ۱۹۲ ـ شرکت تعاونی مصرف شرکتی است که برای مقاصد ذیل تشکیل میشود:

۱) فروش اجناس لازمه برای مصارف زندگانی اعم از اینکه اجناس مزبوره را شرکاء ایجاد کرده یا خریده باشند.

۲) تقسیم نفع و ضرر بین شرکاء به نسبت خرید هریك از آنها.

ماده ۱۹۳ ـ شرکت تعاونی اعم از تولید یامصرف ممکن است مطابق اصول شرکت سهامی یابرطبق مقررات مخصوصی که باتراضی شرکاء ترتیب داده شده باشد تشکیل بشود ولی درهرحال مفاد مواد ۳۲ـ۳۳ لازم‌الرعایه است.

ماده ۱۹٤ ـ درصورتیکه شرکت‌تعاونی تولید یامصرف مطابق اصول شرکت سهامی تشکیل شود حداقل سهام یا قطعات سهام ده ریال خواهد بود و هیچیك ازشرکاء نمیتوانند درمجمع عمومی بیش از یك رأی داشته باشد.

فصل دوم

در مقررات راجعه به ثبت شرکتها و نشر شرکت نامه ها

ماده ۱۹۵ ـ ثبت کلیه شرکتهای مذکور دراینقانون الزامی و تابع جمیع مقررات قانون ثبت شرکتها است.

ماده ۱۹٦ ـ اسناد و نوشتجاتیکه برای بثبت رسانیدن شرکت لازم‌است در نظامنامه وزارتعدلیه معین میشود.

ماده ۱۹۷ ـ درظرف‌ماه‌اول تشکیل هرشرکت خلاصه شرکتنامه ومنضمات آن طبق نظامنامه وزارتعدلیه اعلان خواهد شد.

ماده ۱۹۸ ـ اگر بعلت عدم رعایت دستور دو ماده فوق بطلان عملیات شرکت اعلام شد هیچیك ازشرکاء نمیتوانند این بطلان را درمقابل اشخاص ثالثی

که با آنها معامله کرده اند عذر قرار دهند .

ماده ۱۹۹ ـ هرگاه شرکت در چندین حوزه شعبه داشته باشد مقررات مواد ۱۹۵ و ۱۹۷ باید بقسمیکه درنظامنامه وزارتعدلیه معین میشود درهرحوزه جداگانه انجام گردد .

ماده ۲۰۰ ـ درهرموقع که تصمیماتی برای تغییر اساسنامه شرکت یاتمدید مدت شرکت زائد برمدت مقرر یاانحلال شرکت (حتی درمواردیکه انحلال بواسطه انقضای مدت شرکت صورت میگیرد) و تعیین کیفیت تفریغ حساب یا تبدیل شرکاء یا خروج بعضی از آنها از شرکت یا تغییر اسم شرکت اتخاذ شود مقررات مواد ۱۹۵ و ۱۹۷ لازم‌الرعایه است . همین ترتیب در موقع هر تصمیمی که نسبت بمورد معین در ماده ۷۹ این قانون اتخاذ میشود رعایت خواهد شد .

ماده ۲۰۱ ـ درهرگونه اسناد وصورت حسابها واعلانات ونشریات وغیره که بطور خطی یا چاپی از طرف شرکت های مذکور در این قانون باستثنای شرکتهای‌تعاونی صادرمیشود سرمایه شرکت‌صریحا باید ذکرگردد و اگر تمام‌سرمایه پرداخته نشده قسمتی که پرداخته شده نیز باید صریحاً معین شود ـ شرکت متخلف بجزای نقدی‌ازدویست تا سه هزار ریال محکوم خواهد شد .

تبصره ـ شرکتهای خارجی نیز که بوسیله شعبه یا نماینده در ایران اشتغال بتجارت دارند درمورد اسناد و صورت حسابها و اعلانات ونشریات خود در ایران مشمول مقررات این ماده خواهند بود .

فصل سوم

در تصفیه امور شرکتها

ماده ۲۰۲ ـ تصفیه امورشرکتها پس از انحلال موافق مواد ذیل خواهد

بود مگر درمورد ورشکستگی که تابع مقررات مربوط بورشکستگی است .

ماده ۲۰۳ ـ درشرکت های تضامنی ونسبی ومختلط سهامی و غیر سهامی امر تصفیه با مدیر یامدیران شرکت است مگرآنکه شرکاء ضامن اشخاص دیگری رااز خارج یا از بین خود برای تصفیه معین نمایند .

ماده ۲۰۴ ـ اگر از طرف یك یاچند شریك ضامن تعیین اشخاص مخصوص برای تصفیه تقاضا شد وسایرشرکاء ضامن آن تقاضا رانپذیرفتند محکمه بدایت اشخاصی را برای تصفیه معین خواهد کرد .

ماده ۲۰۵ ـ در هر مورد که اشخاصی غیر از مدیران شرکت برای تصفیه معین شوند اسامی آنها باید در اداره ثبت اسناد ثبت و اعلان گردد .

ماده ۲۰۶ ـ در شرکتهای مختلط (سهامی و غیر سهامی) شرکاء غیرضامن حق دارند یك یا چند نفر برای نظارت در امر تصفیه معین نمایند .

ماده ۲۰۷ ـ وظیفه متصدیان تصفیه خاتمه دادن بکار های جاری و اجرای تعهدات و وصول مطالبات وتقسیم دارائی شرکت است بترتیب مقرر درمواد۲۰۸ ۲۰۹ـ۲۱۰ـ۲۱۱و۲۱۲

ماده ۲۰۸ ـ اگر برای اجرای تعهدات شرکت معاملات جدیدی لازم شود متصدیان تصفیه انجام خواهند داد .

ماده ۲۰۹ ـ متصدیان تصفیه حق دارند شخصاً یا بتوسط وکیل از طرف شرکت محاکمه کنند .

ماده ۲۱۰ ـ متصدی تصفیه وقتی حق اصلاح و تعیین حکم دارد که شرکاء ضامن باو اجازه داده باشند ـ مواردی که بحکم قانون حکمیت اجباری است ازاینقاعده مستثنی است .

ماده ۲۱۱ ـ آن قسمت از دارائی شرکت که درمدت تصفیه محل احتیاج نیست

بطور موقت بین شرکاء تقسیم میشود ولی متصدیان تصفیه باید معادل قروضی که هنوز موعد تأدیه آن نرسیده است و همچنین معادل مبلغی که در حساب بین شرکاء مورد اختلاف است موضوع نمایند.

ماده ۲۱۲ ـ متصدیان تصفیه حساب شرکاء را نسبت بهم و سهم هر یك از شرکاء را ازنفع وضرر معین میکنند ـ رفع اختلاف در تقسیم بمحکمه بدایت رجوع می شود.

ماده ۲۱۳ ـ درشرکتهای سهامی وشرکتهای بامسئولیت محدودوشرکتهای تعاونی امر تصفیه بعهده مدیران شرکت است مگر آنکه اساسنامه یا اکثریت مجمع عمومی شرکت ترتیب دیگری مقرر داشته باشد.

ماده ۲۱۴ ـ وظیفه واختیارات متصدیان تصفیه درشرکت سهامی و شرکتهای با مسئولیت محدود وتعاونی بترتیبی است که در ماده ۲۰۷ مقرر شده با این تفاوت که حق اصلاح وتعیین حکم برای متصدیان تصفیه این شرکتها (باستثنای مورد حکمیت اجباری) فقط وقتی خواهد بود که اساسنامه یا مجمع عمومی این حق را بآنها داده باشد.

ماده ۲۱۵ ـ تقسیم دارائی شرکتهای مذکوردرماده فوق بین شرکاء خواه درضمن مدت تصفیه و خواه پس از ختم آن ممکن نیست مگر آن که قبلاً سه مرتبه در مجله رسمی ویکی از جراید اعلان ویکسال از تاریخ انتشار اولین اعلان در مجله گذشته باشد.

ماده ۲۱۶ ـ تخلف از ماده قبل متصدیان تصفیه را مسئول خسارت طلبکارانی قرار خواهد داد که بطلب خود نرسیده‌اند.

ماده ۲۱۷ ـ دفاتر هرشرکتی که منحل شده بانظر مدیر ثبت اسناد در محل معینی از تاریخ ختم تصفیه تاده سال محفوظ خواهد ماند.

ماده ۲۱۸ ـ هرشرکتی مجاز است در اساسنامه خود برای تصفیه ترتیب دیگری مقرر دارد ولی درهرحال آن مقررات نباید مخالف مواد ۲۰۷ ـ ۲۰۸ ـ ۲۰۹ ـ ۲۱۰ ـ ۲۱۵ ـ ۲۱۶ ـ ۲۱۷ و قسمت اخیر ماده ۲۱۱ باشد.

فصل چهارم ـ مقررات مختلفه

ماده ۲۱۹ ـ مدت مرور زمان در دعاوی اشخاص ثالث برعلیه شرکاء یا وراث آنها راجع بمعاملات شرکت (درمواردیکه قانون شرکاء یا وراث آنها را مسئول قرار داده) پنجسال است.

مبدء مرور زمان روزی است که انحلال شرکت یاکناره گیری شریك یا اخراج اواز شرکت در اداره ثبت به‌ثبت رسیده ودر مجله رسمی اعلان شده‌باشد

درصورتی که طلب پس‌از ثبت و اعلان قابل مطالبه شده باشد مرور زمان از روزی شروع می‌شود که طلب‌کار حق مطالبه پیدا کرده.

تبصره ـ دعوائی که سنخاً تابع مرور زمان کوتاه‌تری بوده یابموجب اینقانون مرور زمان طولانی‌تری برای آن معین شده از مقررات این ماده مستثنی است.

ماده ۲۲۰ ـ هرشرکت ایرانی که فعلاً وجود داشته یادر آتیه تشکیل شود وبا اشتغال بامور تجارتی خودرا بصورت یکی‌از شرکتهای مذکور در این قانون درنیاورده و مطابق مقررات مربوطه به‌آن شرکت عمل ننماید شرکت تضامنی محسوب شده و احکام راجع به‌شرکتهای تضامنی در مورد آن اجرا میگردد.

هرشرکت تجارتی ایرانی مذکور در این قانون وهر شرکت خارجی که برطبق قانون ثبت شرکتها مصوب خردادماه ۱۳۱۰ مکلف به ثبت است باید در کلیه اسناد و صورت حسابها و اعلانات و نشریات خطی یا چاپی خود در ایران تصریح نماید که درتحت چه‌نمره درایران به‌ثبت رسیده و الا محکوم بجزای نقدی از دویست تا دوهزار ریال خواهد شد ـ این مجازات علاوه بر مجازاتی است که درقانون ثبت شرکتها برای عدم ثبت مقرر شده.

ماده ۲۲۱ ـ اگر شرکت سهام یااوراق استقراضی داشته باشد که مطابق اساسنامه شرکت یاتصمیم مجمع عمومی قیمت آنها بطریق قرعه باید تأدیه شود و قبل از تأدیه قیمت آن سهام یااوراق منافعی که به آنها تعلق گرفته پرداخته شده باشد شرکت درموقع تأدیه اصل قیمت نمی‌تواند منافع تأدیه شده را استردادنماید

ماده ۲۲۲ ـ هرشرکت تجارتی می‌تواند در اساسنامه خود قیدکندکه سرمایه اولیه خود را بوسیله تأدیه اقساط بعدی ازطرف شرکاء یاقبول شریك جدید زیادکرده و یابواسطه برداشت از سرمایه آن را تقلیل دهد.

در اساسنامه حداقلی که تا آن میزان می‌توان سرمایه اولیه را تقلیل داد صراحتاً معین می‌شود.

کمتر از عشر سرمایه اولیه شرکت را حداقل قرار دادن ممنوع است.

(باب چهارم)

برات ـ فته طلب ـ چك

فصل ـ اول برات

مبحث اول ـ صورت برات

ماده ۲۲۳ ـ برات علاوه برامضاء یامهر برات دهنده باید دارای شرایط ذیل باشد:

۱) قیدکلمه (برات) در روی ورقه.
۲) تاریخ تحریر (روز و ماه و سال)
۳) اسم شخصی که باید برات را تأدیه کند.
٤) تعیین مبلغ برات.
٥) تاریخ تأدیه وجه برات.
٦) مکان تأدیه وجه برات اعم از اینکه محل اقامت محال علیه باشد یامحل دیگر.

۷) اسم شخصی که برات در وجه یاحواله کرد او پرداخته می‌شود.
۸) تصریح باینکه نسخه اول یادوم یاسوم یاچهارم الخ است.

ماده ۲۲۴ _ برات ممکن است بحواله کرد شخص دیگر باشد یا بحواله کرد خود برات دهنده.

ماده ۲۲۵ _ تاریخ تحریر و مبلغ برات باتمام حروف نوشته می‌شود.

اگر مبلغ بیش از یکدفعه به‌تمام حروف نوشته شده و بین آنها اختلاف باشد مبلغ کمتر مناط اعتبار است اگر مبلغ باحروف و رقم هردو نوشته شده و بین آنها اختلاف باشد مبلغ باحروف معتبر است.

ماده ۲۲۶ _ درصورتیکه برات متضمن یکی از شرایط اساسی مقرر در فقرات ۲ _ ۳ _ ٤ _ ٥ _ ٦ _ ۷ و۸ ماده **۲۲۳** نباشدمشمول‌مقررات‌راجعه به بروات تجارتی نخواهد بود.

ماده ۲۲۷ _ برات ممکن است بدستور و حساب شخص دیگری صادر شود.

مبحث دوم ـ در قبول و نکول

ماده ۲۲۸ _ قبولی برات در خود برات باقید تاریخ نوشته شده امضاء یامهر می‌شود.

درصورتیکه برات بوعده از رؤیت باشد تاریخ قبولی باتمام حروف نوشته خواهد شد ـ اگر قبولی بدون تاریخ نوشته شد تاریخ برات تاریخ رؤیت حساب می‌شود.

ماده ۲۲۹ _ هرعبارتی که محال‌علیه در برات نوشته امضاء یامهر کند قبولی محسوب است مگر اینکه صریحاً عبارت مشعر برعدم قبول باشد.

اگر عبارت فقط مشعر برعدم قبول یك جزء ازبرات باشد بقیه وجه برات قبول شده محسوب است.

درصورتیکه محال‌علیه بدون تحریر هیچ عبارتی براترا امضاء یامهر نماید برات قبول شده محسوب می‌شود.

ماده ۲۳۰ _ قبول کننده برات ملزم است وجه آنرا سروعده تأدیه‌نماید.

ماده ۲۳۱ _ قبول کننده حق نکول ندارد.

ماده ۲۳۲ _ ممکن است قبولی منحصر بیك قسمت از وجه برات باشد دراین صورت دارنده برات باید برای بقیه اعتراض نماید.

ماده ۲۳۳ _ اگر قبولی مشروط بشرط نوشته شد برات نکول شده محسوب می‌شود ولی معهذا قبول کننده بشرط در حدود شرطی که نوشته مسئول پرداخت وجه برات است.

ماده ۲۳٤ _ درقبولی براتی که وجه آن درخارج از محل اقامت قبول کننده باید تأدیه شود تصریح بمکان تأدیه ضروری است.

ماده ۲۳۵ _ برات باید بمحض ارائه یامنتهی در ظرف **۲٤** ساعت از تاریخ ارائه قبول یانکول شود.

ماده ۲۳٦ _ نکول برات‌باید بموجب‌تصدیقنامهٔ‌که رسماً‌تنظیم میشودمحقق گردد ـ تصدیقنامه مزبور موسوم است باعتراض (پروتست) نکول.

ماده ۲۳۷ _ پس از اعتراض نکول ظهرنویسها و برات دهنده بتقاضای دارنده برات باید ضامنی برای تأدیه وجه آن درسروعده بدهند یاوجه برات را باضمام مخارج اعتراض نامه و مخارج برات رجوعی (اگر باشد) فوراً تأدیه نمایند.

ماده ۲۳۸ _ اگر برعلیه‌کسی‌که براتی را قبول‌کرده ولی وجه آنرا نپرداخته اعتراض عدم تأدیه شود ـ دارنده براتی نیز که همان شخص قبول کرده ولی هنوز موعد پرداخت آن نرسیده است می‌تواند ازقبول‌کننده تقاضا نماید که برای پرداخت وجه آن ضامن دهد یاپرداخت آنرا بنحو دیگری تضمین کند.

مبحث سوم – در قبولی شخص ثالث

ماده ۲۳۹ _ هرگاه براتی نکول شد و اعتراض بعمل آمد شخص ثالثی می‌تواند آنرا بنام برات دهنده یایکی ازظهر نویسها قبول کند ـ قبولی شخص ثالث باید در اعتراض نامه قیدشده بامضاء او برسد.

ماده ۲۴۰ _ بعد از قبولی شخص ثالث نیز تابرات تأدیه‌نشده کلیه‌حقوقی که برای دارنده برات از نکول آن درمقابل برات دهنده و ظهرنویس‌ها حاصل می‌شود محفوظ خواهد بود.

مبحث چهارم – در وعده برات

ماده ۲۴۱ _ برات ممکن است برؤیت باشد یابه‌وعده یك‌یاچند روز یایك یا چند ماه از رؤیت برات یابه‌وعده یك‌یا چندروز یایك یاچند ماه از تاریخ برات ـ ممکن است پرداخت بروز معینی موکول شده باشد.

ماده ۲۴۲ _ هرگاه برات بی‌وعده قبول شد باید فوراً پرداخته شود.

ماده ۲۴۳ _ موعد پرداخت براتی که یك یاچند روز یایك یاچند ماه از رؤیت وعده دارد بوسیله تاریخ قبولی یاتاریخ اعتراض‌نامه نکول معین می‌شود.

ماده ۲۴۴ _ اگر موعد پرداخت برات با تعطیل رسمی تصادف کرد باید روز بعداز تعطیل تأدیه شود.

تبصره _ همین قاعده در مورد سایر اوراق تجارتی نیز رعایت خواهد شد.

مبحث پنجم – ظهر نویسی

ماده ۲۴۵ _ انتقال برات بوسیله ظهرنویسی بعمل می‌آید.

ماده ۲۴۶ _ ظهر نویسی باید به امضاء ظهرنویس برسد ـ ممکن است در ظهرنویسی تاریخ و اسم کسی که برات باو انتقال داده می‌شود قید گردد.

ماده ۲۴۷ _ ظهرنویسی حاکی از انتقال برات است مگراینکه‌ظهرنویس وکالت در وصول را قید نموده باشد که در این صورت انتقال برات واقع نشده

ولی دارنده برات حق وصول و لدی الاقتضاء حق اعتراض و اقامه دعوی برای وصول خواهد داشت. جز درمواردیکه خلاف این دربرات تصریح شده باشد.

ماده ۲۴۸ ـ هرگاه ظهرنویس درظهرنویسی تاریخ مقدمی قید کند مزور شناخته می‌شود.

مبحث ششم ـ مسئولیت

ماده ۲۴۹ ـ برات دهنده ـ کسیکه برات را قبول کرده و ظهرنویسها در مقابل دارنده برات مسئولیت تضامنی دارند:

دارنده برات درصورت عدم تأدیه و اعتراض می‌تواند بهرکدام از آنها که بخواهد منفرداً یابچند نفر یابه‌تمام آنها مجتمعاً رجوع نماید.

همین حق را هریك از ظهرنویسها نسبت به برات دهنده و ظهرنویسهای ماقبل خود دارد.

اقامه دعوی برعلیه یك یاچند نفر از مسئولین موجب اسقاط حق رجوع بسایر مسئولین برات نیست ـ اقامه‌کننده دعوی ملزم نیست ترتیب ظهرنویسی را از حیث تاریخ رعایت کند.

ضامنی که ضمانت برات دهنده یامحال‌علیه یاظهرنویسی را کرده فقط باکسی مسئولیت تضامنی داردکه از اوضمانت نموده است.

ماده ۲۵۰ ـ هریك از مسئولین تأدیه برات می‌تواند پرداخت را بتسلیم برات و اعتراض‌نامه وصورت حساب متفرعات و مخارج قانونی‌که باید بپردازد موکول کند.

ماده ۲۵۱ ـ هرگاه چند نفر از مسئولین برات ورشکست شوند دارنده برات می‌تواند درهریك از غرما یادرتمام غرما برای وصول تمام طلب خود (وجه برات و متفرعات و مخارج قانونی) داخل شود تااینکه طلب‌خودرا کاملاً وصول

نماید ـ مدیر تصفیه هیچیك از ورشکستگان نمی‌تواند برای وجهی که بصاحب چنین طلب پرداخته می‌شود بمدیر تصفیه ورشکسته دیگر رجوع نماید مگر در صورتی که مجموع وجوهی که از دارائی تمام ورشکستگان بصاحب طلب تخصیص می‌یابد بیش از میزان طلب او باشد دراینصورت مازاد باید به‌ترتیب تاریخ تعهد ـ تامیزان وجهی که‌هر کدام پرداخته‌اند ـ جزء دارائی ورشکستگانی محسوب گردد که بسایر ورشکسته‌ها حق رجوع دارند.

تبصره ـ مفاد این ماده درمورد ورشکستگی هرچند نفری نیز که برای پرداخت یك دین مسئولیت تضامنی داشته باشند مرعی خواهد بود.

مبحث هفتم ـ درپرداخت

ماده ۲۵۲ ـ پرداخت برات بانوع پولی که درآن معین‌شده بعمل می‌آید

ماده ۲۵۳ ـ اگر دارنده برات به برات دهنده یا کسی که برات را باو منتقل کرده است پولی غیراز آن نوع که دربرات معین شده است بدهد و آن برات در نتیجه نکول یا امتناع از قبول ویاعدم تأدیه اعتراض شود دارنده برات می‌تواند از دهنده برات یاانتقال دهنده نوع پولی‌را که داده یانوع پولی که در برات معین شده مطالبه کند ولی از سایر مسئولین وجه برات جز نوع پولی که در برات معین شده قابل مطالبه نیست.

ماده ۲۵۴ ـ برات بوعده باید روز آخر وعده پرداخته شود.

ماده ۲۵۵ ـ روز رؤیت دربرواتی که بوعده از رؤیت است و روز صدور برات در برواتی که بوعده از تاریخ صدور است حساب نخواهد شد.

ماده ۲۵۶ ـ شخصی که وجه برات را قبل از موعد تأدیه نموده درمقابل اشخاصی که نسبت بوجه برات حقی دارند مسئول است.

ماده ۲۵۷ ـ اگر دارنده برات به‌کسی که قبولی نوشته مهلتی برای پرداخت بدهد ـ به‌ظهر نویسهای ماقبل خود و برات دهنده که بمهلت مزبور رضایت نداده‌اند حق رجوع نخواهد داشت.

ماده ۲۵۸ ـ شخصی که در سروعده وجه برات را می‌پردازد بری‌الذمه محسوب می‌شود مگر آنکه وجه برات قانوناً درنزد او توقیف شده باشد.

ماده ۲۵۹ ـ پرداخت وجه برات ممکن است بموجب نسخه ثانی یا ثالث یا رابع الخ بعمل آید درصورتیکه در روی آن نسخه قیدشده باشد که پس‌از پرداخت وجه بموجب این‌نسخهٔ نسخ دیگر از اعتبار ساقط است.

ماده ۲۶۰ ـ شخصی که‌وجه برات‌را برحسب نسخهٔ‌بپردازدکه در روی‌آن قبولی نوشته نشده درمقابل شخصی که نسخه قبولی شده را دارد مسئول پرداخت وجه آن است.

ماده ۲۶۱ ـ درصورت کم شدن براتی که هنوز قبول نشده است صاحب آن‌می‌تواند وصول‌وجه آنرا برحسب نسخه‌ثانی یاثالث‌یارابع الخ تقاضا کند.

ماده ۲۶۲ ـ اگر نسخه مفقود نسخهٔ باشدکه قبولی در روی آن نوشته شده تقاضای پرداخت از روی نسخه‌های دیگر فقط بموجب امر محکمه پس از دادن ضامن بعمل می‌آید.

ماده ۲۶۳ ـ اگر شخصی که برات راکم‌کرده ـ اعم از اینکه قبولی نوشته شده یانشده باشد می‌تواند نسخه ثانی یاثالث یارابع الخ را تحصیل نماید پس از اثبات اینکه برات متعلق باو است می‌تواند بادادن ضامن تأدیه وجه آنرا بموجب امر محکمه مطالبه کند.

ماده ۲۶۴ ـ اگر باوجود تقاضائی که در مورد مواد ۲۶۱ ، ۲۶۲ و۲۶۳ بعمل آمده است از تأدیه وجه برات امتناع شود صاحب برات مفقود می‌تواند تمام حقوق خودرا بموجب اعتراض‌نامه محفوظ بدارد.

ماده ۲۶۵ ـ اعتراض‌نامه مذکوردرماده فوق بایددر ظرف ۲۴ ساعت از تاریخ وعده برات تنظیم شده ودر مواعد و به‌ترتیبی که در این قانون برای ابلاغ اعتراض‌نامه معین شده است به‌برات دهنده و ظهرنویسها ابلاغ گردد.

ماده ۲۶۶ ـ صاحب برات مفقود برای تحصیل نسخه ثانی باید بظهر

نویسی که بلافاصله قبل‌از او بوده است رجوع نماید ـ ظهرنویس مزبور ملزم است بصاحب برات اختیار مراجعه بظهر نویس ماقبل خود داده و راهنمائی کند و همچنین هرظهر نویس باید اختیار رجوع بظهر نویس ماقبل خود بدهد تا به‌برات دهنده برسد ـ مخارج این اقدامات برعهده صاحب برات مفقودخواهدبود

ظهرنویس در صورت امتناع از دادن اختیار مسئول تأدیه وجه برات و خساراتی است که برصاحب برات مفقود وارد شده است.

ماده ۲۶۷ ـ درصورتی که ضامن برات مفقود (رجوع بمواد ۲۶۲ و ۲۶۳) مدتی برای ضمانت خود معین نکرده باشد مدت ضمان سه سال است و هرگاه در ظرف این‌سه سال رسماً مطالبه یااقامه دعوی نشده باشد دیگر از این حیث دعوی برعلیه او درمحکمه مسموع نخواهد بود.

ماده ۲۶۸ ـ اگر مبلغی ازوجه برات پرداخته شود بهمان اندازه برات دهنده و ظهرنویسها بری می‌شوند و دارنده برات فقط نسبت به بقیه می‌تواند اعتراض کند.

ماده ۲۶۹ ـ محاکم نمی‌توانند بدون رضایت صاحب برات برای تأدیه وجه برات مهلتی بدهند.

مبحث هشتم ـ تأدیه وجه برات بواسطه شخص ثالث

ماده ۲۷۰ ـ هرشخص ثالثی می‌تواند ازطرف برات دهنده یایکی از ظهرنویسها وجه برات اعتراض شده راکارسازی نماید ـ دخالت شخص ثالث و پرداخت وجه باید دراعتراض‌نامه یادر ذیل آن قید شود.

ماده ۲۷۱ ـ شخص ثالثی که وجه برات را پرداخته دارای تمام حقوق و وظایف دارنده برات است.

ماده ۲۷۲ ـ اگر وجه برات را شخص ثالث ازطرف برات دهنده پرداخت تمام ظهرنویسها بری‌الذمه می‌شوند واگر پرداخت وجه ازطرف یکی

از ظهر نویسها بعمل آید ظهرنویسهای بعد از او بری‌الذمه‌اند.

ماده ۲۷۳ ـ اگر دو شخص متفقاً هریك از جانب یکی ازمسئولین برات برای پرداخت وجه حاضر شوند پیشنهاد آن کس پذیرفته است که تأدیه وجه از طرف او عده زیاد تری از مسئولین را بری الذمه میکند ـ اگر خود محال‌علیه پس از اعتراض برای تأدیه وجه حاضر شود بر هر شخص ثالثی ترجیح دارد .

(مبحث نهم ـ حقوق و وظایف دارنده برات)

ماده ۲۷٤ ـ نسبت به برواتی که وجه آن باید درایران برؤیت یا بوعده‌از رؤیت تأدیه شود اعم از اینکه برات درایران صادر شده باشد یا در خارجه دارنده برات مکلف است پرداخت یا قبولی آنرا درظرف یکسال ازتاریخ برات مطالبه‌نماید و الا حق رجوع بظهر نویسها و همچنین ببرات دهنده‌که وجه برات را بمحال علیه رسانیده است نخواهد داشت .

ماده ـ ۲۷۵ ـ اگر در برات اعم ازاینکه در ایران صادر شده باشد یادر خارجه برای تقاضای‌قبولی‌مدت بیشتریا کمتری مقررشده باشد دارنده براتبایددرهمان مدت قبولي برات را تقاضا نماید و الا حق رجوع بظهر نویسها و برات دهنده که وجه‌برات را بمحال علیه رسانیده است نخواهد داشت .

ماده ۲۷٦ ـ اگرظهرنویسی برای‌تقاضای قبولی مدتی معین کرده باشددارنده برات باید درمدت مزبور تقاضای‌قبولي نماید والا در مقابل آن ظهر نویس نمیتواند از مقررات مربوطه ببروات استفاده کند .

ماده ۲۷۷ ـ هرگاه دارنده برات برؤیت یا بوعده که دریکی ازشهر های ایران صادر و باید در ممالك خارجه تأدیه شود در مواعد مقرر درمواد فوق قبولی نوشتن یا پرداخت وجه را مطالبه نکرده باشد مطابق مقرراتهمان مواد حق‌اوساقط خواهد شد .

ماده ۲۷۸ ـ مقررات فوق مانع نخواهد بود که بین دارنده برات و برات دهنده وظهر نویسها قرار داد دیگری مقرر گردد .

ماده ۲۷۹ ـ دارنده برات باید روز وعده وجه برات را مطالبه کند .

ماده ۲۸۰ ـ امتناع از تأدیه وجه برات باید درظرف ده روز ازتاریخ وعده بوسیله نوشته ای که اعتراض عدم تأدیه نامیده میشود معلوم گردد .

ماده ۲۸۱ ـ اگرروزدهم تعطیل باشداعتراض روز بعد آن بعمل خواهدآمد

ماده ۲۸۲ ـ نه فوت محال علیه نه ورشکستگی او نه اعتراض نکولی دارنده برات را از اعتراض عدم تأدیه مستغنی نخواهد کرد .

ماده ۲۸۳ ـ درصورتیکه قبول کننده برات قبل از وعده ورشکست شودحق اعتراض برای دارنده برات باقی است .

ماده ۲۸۴ ـ دارنده‌براتی که‌بعلت عدم‌تادیه اعتراض‌شده است باید درظرف ده روز از تاریخ اعتراض عدم تأدیه را بوسیله اظهار نامه رسمی یا مراسله‌سفارشی دو قبضه بکسی که برات را باو واگذار نموده اطلاع دهد .

ماده ۲۸۵ ـ هریك ازظهرنویسها نیزباید در ظرف‌ده روز از تاریخ‌دریافت اطلاع نامه فوق آنرا بهمان وسیله بظهر نویس سابق خود اطلاع دهد .

ماده ۲۸۶ ـ اگر دارنده براتی که بایستی در ایران تأدیه شود و بعلت عدم پرداخت اعتراض شده بخواهد از حقی که ماده ۲۴۹ برای او مقرر داشته استفاده کند باید در ظرف سه ماه از تاریخ اعتراض اقامه دعوی نماید .

تبصره ـ هرگاه محل اقامت مدعی علیه خارج از محلی باشد که وجه برات باید در آنجا پرداخته شودبرای هر شش فرسخ یکروز اضافه خواهد شد .

ماده ۲۸۷ ـ در مورد برواتی که باید در خارجه تأدیه شود اقامه دعوی

بر علیه برات دهنده و یا ظهر نویسهای مقیم ایران در ظرف ششماه از تاریخ اعتراض باید بعمل آید.

ماده ۲۸۸ ـ هریك از ظهر نویسها بخواهد از حقی که درماده ۲۴۹ باو داده شده استفاده نماید باید در مواعدی که بموجب مواد ۲۸۶ و ۲۸۷ مقرر است اقامه دعوی کند و نسبت باو موعد از فردای ابلاغ احضاریه محکمه محسوب است و اگر وجه برات رابدون اینکه بر علیه او اقامه دعوی شده باشد تأدیه نماید ازفردای روز تأدیه محسوب خواهد شد.

ماده ۲۸۹ ـ پس از انقضاء مواعد مقرره درمواد فوق دعوی دارنده برات بر ظهر نویسها و همچنین دعوی هریك از ظهرنویسها برید سابق خود در محکمه پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۲۹۰ ـ پس از انقضاء مواعد فوق دعوی دارنده وظهرنویسهای برات برعلیه برات دهنده نیز پذیرفته نمیشود مشروط براینکه برات دهنده ثابت نماید درسر وعده وجه برات را بمحال علیه رسانیده و دراینصورت دارنده برات فقط حق مراجعه بمحال علیه خواهد داشت.

ماده ۲۹۱ ـ اگر پس از انقضای موعدی که برای اعتراض و ابلاغ اعتراض نامه یا برای اقامه دعوی مقرر است برات دهنده یا هریك از ظهر نویسها بطریق محاسبه یا عنوان دیگر وجهی را که برای تأدیه برات بمحال علیه رسانیده بود مسترد دارد.

دارنده برات برخلاف مقررات دوماده قبل حق خواهد داشت که بر علیه دریافت کننده وجه اقامه دعوی نماید.

ماده ۲۹۲ ـ پس از اقامه دعوی محکمه مکلف است بمجرد تقاضای دارنده

براتیکه بعلت عدم تأدیه اعتراض شده است معادل وجه براترا ازاموال مدعی‌علیه بعنوان تأمین توقیف نماید .

مبحث دهم ـ دراعتراض (پروتست)

ماده ۲۹۳ ـ اعتراض در موارد ذیل بعمل می آید :

۱) درمورد نکول .

۲) در مورد امتناع از قبول یانکول .

۳) در مورد عدم تأدیه .

اعتراضنامه باید در یك نسخه تنظیم و بموجب امرمحکمه بدایت بتوسط مأمور اجراء بمحل اقامت اشخاص ذیل ابلاغ شود :

۱) محال علیه

۲) اشخاصیکه دربرات برای تأدیه وجه عندالاقتضاء معین شده اند .

۳) شخص ثالثی که برات را قبول کرده است .

اگر درمحلی که اعتراض بعمل می‌آید محکمه بدایت نباشد وظایف اوبارعایت ترتیب بعهده امین صلح یارئیس ثبت‌اسناد یاحاکم محل خواهد بود .

ماده ۲۹۴ ـ اعتراضنامه باید مراتب ذیل را دارا باشد :

۱) سواد کامل برات باکلیه محتویات آن اعم از قبولی و ظهرنویسی و غیره

۲) امر بتأدیه وجه برات .

مأمور اجرا باید حضور یاغیاب شخصیکه باید وجه برات را بدهد وعلل امتناع از تأدیه یا از قبول و همچنین علل عدم امکان امضاء یا امتناع از امضاء را درذیل اعتراضنامه قید و امضاء کنند .

ماده ۲۹۵ ـ هیچ نوشته‌ای نمیتواند ازطرف دارنده برات جایگیراعتراضنامه شود مگر درموارد مندرجه درمواد ۲۶۱ـ۲۶۲ و ۲۶۳ راجع بمفقود شدن برات

ماده ۲۹۶ ـ مأمور اجرا باید سواد صحیح اعتراضنامه را بمحل اقامت اشخاص مذکور درماده ۲۹۳ بدهد.

ماده ۲۹۷ ـ دفترمحکمه یادفتر مقاماتیکه وظیفه محکمه را انجام میدهند باید مفاد اعتراضنامه را روز بروز بترتیب تاریخ و نمره در دفتر مخصوصی که صفحات آن بتوسط رئیس محکمه یا قائم مقام او نمره و امضاء شده است ثبت نمایند ـ در صورتیکه محل اقامت برات دهنده یاظهر نویس اولی در روی برات قید شده باشد دفتر محکمه باید آنها را توسط کاغذ سفارشی از علل امتناع ازتأدیه مستحضر سازد.

(مبحث یازدهم ـ برات رجوعی)

ماده ۲۹۸ ـ برات رجوعی براتی است که دارنده برات اصلی پس از اعتراض برای دریافت وجه آن و مخارج صدور اعتراض نامه وتفاوت نرخ بعهده برات دهنده یا یکی از ظهر نویسها صادر میکند.

ماده ۲۹۹ ـ اگر برات رجوعی بعهده برات دهنده اصلی صادر شود تفاوت بین نرخ مکان تأدیه برات اصلی و نرخ مکان صدور آن بعهده او خواهد بود و اگر برات رجوعی بعهده یکی از ظهر نویسها صادر شود مشار الیه باید از عهده تفاوت نرخ مکانی که برات اصلی را در آنجا معامله یا تسلیم کرده است و نرخ مکانی که برات رجوعی در آنجا صادر شده است برآید.

ماده ۳۰۰ ـ به برات رجوعی باید صورت حسابی (حساب بازگشت) ضمیمه شود ـ در صورت حساب مزبور مراتب ذیل قید میگردد:

۱) اسم شخصی که برات رجوعی بعهده او صادر شده است.

۲) مبلغ اصلی برات اعتراض شده .

۳) مخارج اعتراض نامه و سایر مخارج معموله از قبیل حق‌العمل صراف و دلال و وجه تمبر و مخارج پست و غیره .

٤) مبلغ تفاوت نرخهای مذکور در ماده (۲۹۹) .

ماده ۳۰۱ ـ صورت حساب مذکور در ماده قبل باید توسط دو نفر تاجر تصدیق شود بعلاوه لازم است برات اعتراض شده و سواد مصدقی از اعتراض نامه بصورت حساب مزبور ضمیمه گردد .

ماده ۳۰۲ ـ هر گاه برات رجوعی بعهده یکی از ظهر نویسها صادر شود علاوه بر مراتب مذکور در مواد ۳۰۰ و ۳۰۱ باید تصدیقنامهٔ که تفاوت بین نرخ مکان تأدیه برات اصلی و مکان صدور آنرا معین نماید ضمیمه شود .

ماده ۳۰۳ ـ نسبت بیك برات صورت حساب بازگشت متعدد نمیتوان ترتیب داد و اگر برات رجوعی بعهده یکی از ظهر نویسها صادر شده باشد حساب بازگشت متوالیاً بتوسط ظهر نویسها پرداخته میشود تا به برات دهنده اولی برسد .

تحمیلات براتهای رجوعی را نمیتوان تماماً بریکنفر وارد ساخت ـ هر یك از ظهر نویسها و برات دهنده اولی فقط عهده دار یك خرج است .

ماده ۳۰٤ ـ خسارت تأخیر تأدیه مبلغ اصلی برات که بواسطه عدم تأدیه اعتراض شده است از روز اعتراض و خسارت تأخیر تأدیه مخارج اعتراض و مخارج برات رجوعی فقط از روز اقامه دعوی محسوب میشود .

مبحث دوازدهم ـ قوانین خارجی

ماده ۳۰۵ ـ درمورد بروانی که در خارج ایران صادر شده شرایط اساسی برات تابع قوانین مملکت صدور است .

هر قسمت از سایر تعهدات براتی (تعهدات ناشی از ظهر نویسی ـ ضمانت ـ

قبولی و غیره) نیز که در خارجه بوجود آمده تابع قوانین مملکتی است که تعهد در آنجا وجود پیدا کرده است .

معذالك اگر شرایط اساسي برات مطابق قانون ایران موجود و یا تعهدات براتی موافق قانون ایران صحیح باشد کسانی که در ایران تعهداتی کرده‌اند حق استناد باین ندارند که شرایط اساسي برات یا تعهدات براتی مقدم بر تعهد آنها مطابق با قوانین خارجي نیست .

ماده ۳۰۶ ـ اعتراض و بطور کلی هر اقدامی که برای حفظ حقوق ناشیه از برات و استفاده از آن در خارجه باید بعمل آید تابع قوانین مملکتی خواهد بود که آن اقدام باید در آنجا بشود .

(فصل دوم ـ در فته طلب)

ماده ۳۰۷ ـ فته طلب سندی‌است که بموجب آن امضاء کننده‌تعهدمیکند مبلغی در موعد معین یا عند المطالبه‌دروجه حامل یا شخص معین و یا بحواله کرد آن شخص کارسازی نماید .

ماده ۳۰۸ ـ فته طلب علاوه بر امضاء یا مهر باید دارای تاریخ ومتضمن مراتب ذیل باشد :

۱) مبلغی که باید تأدیه شود با تمام حروف
۲) گیرنده وجه
۳) تاریخ پرداخت

ماده ۳۰۹ ـ تمام مقررات راجع به بروات تجارتی (از مبحث چهارم الی آخر فصل اول این باب) در مورد فته طلب نیز لازم الرعایه است .

(فصل سوم ـ چك)

ماده ۳۱۰ ـ چك نوشته ای است که بموجب آن صادر کننده وجوهی‌را

که در نزد محال علیه دارد کلاً یا بعضاً مسترد یا بدیگری واگذار مینماید.

ماده ۳۱۱ ـ در چك باید محل و تاریخ صدور قید شده و بامضای صادر کننده برسد ـ پرداخت وجه نباید وعده داشته باشد.

ماده ۳۱۲ ـ چك ممکن است در وجه حامل یا شخص معین یا بحواله کرد باشد ـ ممکن است بصرف امضاء در ظهر بدیگری منتقل شود.

ماده ۳۱۳ ـ وجه چك باید بمحض ارائه کارسازی شود.

ماده ۳۱٤ ـ صدور چك ولو اینکه از محلی بمحل دیگر باشد ذاتاً عمل تجارتی محسوب نیست لیکن مقررات این قانون ازضمانت صادر کنندهو ظهرنویس ها و اعتراض و اقامه دعوی ضمان و مفقود شدن راجع به بروات شامل چك نیز خواهد بود.

ماده ۳۱٥ ـ اگر چك درهمان مکانی که صادر شده است باید تأدیه گردد دارنده چك باید در ظرف پانزده روز از تاریخ صدور وجه آنرا مطالبه کند و اگر از یك نقطه به نقطه دیگر ایران صادر شده باشد باید در ظرف چهل و پنج روز از تاریخ صدور چك مطالبه شود

اگر دارنده چك در ظرف مواعد مذکوره در این ماده پرداخت وجه آنرا مطالبه نکند دیگر دعوی او بر علیه ظهر نویس مسموع نخواهد بود و اگر وجه چك بسببی که مربوط بمحال علیه است ازبین برود دعوی دارنده چك برعلیه صادر کننده نیز در محکمه مسموع نیست

ماده ۳۱٦ ـ کسی که وجه چك را دریافت میکند باید ظهر آنرا امضاء یامهر نماید اگرچه چك در وجه حامل باشد.

ماده ۳۱۷ ـ مقررات راجعه به چك هائی که در ایران صادر شده است در مورد چکهائی که از خارجه صادر شده و باید در ایران پرداخته شود نیزرعایت

خواهد شد ـ لیکن مهلتی که درظرف آن دارنده چك می تواند وجه چك رامطالبه کند چهار ماه از تاریخ صدور است .

(فصل چهارم ـ در مرور زمان)

ماده ۳۱۸ ـ دعاوی راجعه به برات و فته‌طلب وچك که از طرف تجار یا برای امور تجارتی صادر شده پس از انقضای پنجسال از تاریخ صدور اعتراضنامه و یا آخرین تعقیب قضائی در محاکم مسموع نخواهد بود مگر اینکه در ظرف این مدت رسماً اقرار به دین واقع شده باشد که در این صورت مبدأ مرورزمان از تاریخ اقرار محسوب است . در صورت عدم اعتراض مدت مرور زمان از تاریخ انقضاء مهلت اعتراض شروع میشود .

تبصره ـ مفاد این ماده در مورد بروات وچك وفته‌طلبهائی که قبل از تاریخ اجرای قانون تجارت مصوب ۲۵ دلو ۱۳۰۳ و ۱۲ فروردین و ۱۲ خرداد ۱۳۰٤ صادرشده است قابل اجرا نبوده و این اسناد از حیث مرور زمان تابع مقررات مربوط بمرور زمان راجع باموال منقوله است .

ماده ۳۱۹ ـ اگر وجه برات یافته طلب یا چك را نتوان بواسطه حصول مرور زمان پنجسال مطالبه کرد دارنده برات یافته طلب یا چك میتواند تا حصول مرور زمان اموال منقوله وجه آنرا ازکسی که بضرراو استفاده بلاجهت کرده‌است مطالبه نماید .

تبصره ـ حکم فوق در موردی نیز جاری است که برات یا فته طلب یا چك یکی از شرایط اساسی مقرر در این قانون را فاقد باشد .

[باب پنجم ـ اسناد در وجه حامل]

ماده ۳۲۰ ـ دارنده هر سند در وجه حامل مالك و برای مطالبه وجه آن

محق محسوب میشود مگر درصورت ثبوت خلاف. معذلك اگر مقامات صلاحیت دار قضائی یا پلیس تأدیه وجه آن سند را منع کنند تأدیه وجه بحامل مدیون را نسبت بشخص ثالثی که ممکن است سند متعلق باو باشد بری نخواهد کرد.

ماده ۳۲۱ ـ جز در موردیکه حکم بطلان سند صادر شده مدیون سند در وجه حامل مکلف به تأدیه نیست مگر در مقابل اخذ سند.

ماده ۳۲۲ ـ در صورت گم شدن سند در وجه حامل که دارای ورقه های کوپن یا دارای ضمیمه ای برای تجدید اوراق کوپن باشد و همچنین در صورت گم شدن سند در وجه حامل که خود سند بدارنده آن حق میدهد ربح یا منفعتی را مرتباً دریافت کنند برای اصدارحکم بطلان مطابق مقررات ذیل عمل خواهدشد

ماده ۳۲۳ ـ مدعی باید در محکمه محل اقامت مدیون معلوم نماید سند در تصرف او بوده و فعلاً گم شده است.

اگر مدعی فقط اوراق کوپن یا ضمیمه مربوط بسند خود را گم کرده باشد ابراز خود سند کافی است.

ماده ۳۲۴ ـ اگر محکمه ادعای مدعی را بنا بر اوضاع و احوال قابل اعتماد دانست باید بوسیله اعلان در جراید بدارنده مجهول سند اخطار کند ـ هرگاه از تاریخ انتشار اولین اعلان تا سه سال سند را ابراز ننمود حکم بطلان آن صادر خواهد شد ـ محکمه میتواند لدی‌الاقتضاء مدتی بیش از سه‌سال تعیین کند.

ماده ۳۲۵ ـ بتقاضای مدعی محکمه میتواند بمدیون قدغن کند که وجه سند را بکسی نپردازد مگر پس از گرفتن ضامن یا تأمینی که محکمه تصویب نماید.

ماده ۳۲۶ ـ در مورد گم شدن اوراق کوپن نسبت بکوپنهائی که در ضمن جریان‌دعوی لازم‌التأدیه‌میشود بترتیب مقرر درمواد ۳۳۲ و ۳۳۳ عمل خواهدشد

ماده ۳۲۷ ـ اخطار مذکور در ماده ۳۲۴ باید سه دفعه در مجله رسمی

منتشر شود محکمه میتواند بعلاوه اعلان در جراید دیگر را نیز مقرر دارد.

ماده ۳۲۸ ـ اگر پس از اعلان فوق سند مفقود ابراز شود محکمه بمدعی مهلت متناسبی داده واخطار خواهد کرد که هرگاه تاانقضای مهلت دعوی خودرا تعقیب و دلائل خود را اظهار نکند محکوم شده و سند بابراز کننده آن مسترد خواهد گردید.

ماده ۳۲۹ ـ اگر درظرف مدتیکه مطابق ماده ۳۲٤ مقرر واعلان شده سند ابراز نگردد محکمه حکم بطلان آن را صادر خواهد نمود.

ماده ۳۳۰ ـ ابطال سند فوراً بوسیله درج درمجله رسمی وهر وسیله دیگری که محکمه مقتضی بداند به اطلاع عموم خواهد رسید.

ماده ۳۳۱ ـ پس ازصدور حکم ابطال مدعی حق دارد تقاضا کند بخرج او سند جدید یا لدالاقتضاء اوراق کوپن تازه باو بدهند ـ اگر سند حال شده باشد مدعی حق تقاضای تأدیه خواهد داشت.

ماده ۳۳۲ ـ هرگاه سند گم شده از اسناد مذکور در ماده (۳۲۲) نباشد بترتیب ذیل رفتار خواهد شد:

محکمه درصورتیکه ادعای مدعی سبق تصرف وگم کردن سند را قابل اعتماد دید حکم میدهد مدیون وجه سند را فوراً در صورتیکه حال باشد ـ وپس از انقضاء اجل ـ درصورت مؤجل بودن ـ بصندوق عدلیه بسپارد.

ماده ۳۳۳ ـ اگر قبل ازانقضای مدت مرور زمانی که وجه سند مفقود پس ازآن مدت قابل مطالبه نیست سند ابراز شد مطابق ماده ۳۲۸ رفتار و الا وجهی که در صندوق عدلیه امانت گذاشته شده بمدعی داده میشود.

ماده ۳۳٤ ـ مقررات این باب شامل اسکناس نیست.

(باب ششم ـ دلالی)

فصل اول ـ کلیات

ماده ۳۳۵ ـ دلال کسی است که در مقابل اجرت واسطه انجام معاملاتی شده یابرای کسیکه میخواهد معاملاتی نماید طرف معامله پیدا میکند. اصولاً قرارداد دلالی تابع مقررات راجع بوکالت است.

ماده ۳۳۶ ـ دلال می‌تواند در رشته‌های مختلف دلالی نموده وشخصاً نیز تجارت کند.

ماده ۳۳۷ ـ دلال بایددرنهایت صحت و از روی صداقت طرفین معامله را از جزئیات راجعه بمعامله مطلع سازد و لو اینکه دلالی را فقط برای یکی از طرفین بکند ـ دلال در مقابل هریك از طرفین مسئول تقلب و تقصیرات خود میباشد.

ماده ۳۳۸ ـ دلال‌نمی تواندعوض یکی ازطرفین‌معامله قبض وجه یاتأدیه‌دین نمایدویاآنکه تعهدات‌آنهارابموقع‌اجری‌گذارد مگراینکه‌اجازه نامه‌مخصوصی‌داشته‌باشد.

ماده ۳۳۹ ـ دلال مسئول‌تمام اشیاء‌واسنادی‌است‌که درضمن معاملات باو داده شده مگر اینکه ثابت نماید که ضایع یاتلف شدن اشیاء یااسناد مزبوره مربوط بشخص او نبوده است.

ماده ۳۴۰ ـ در موردیکه فروش از روی نمونه باشد دلال باید نمونه مال التجاره را تاموقع ختم معامله نگاه بدارد مگر اینکه طرفین معامله اورا ازاین قید معاف دارند.

ماده ۳۴۱ ـ دلال میتواند در زمان واحد برای چند آمر دریك رشته یا رشته‌های مختلف دلالی کند ولی در اینصورت باید آمرین را از این ترتیب و امور دیگری که ممکن است موجب تغییر رأی آنها شود مطلع نماید.

ماده ۳۴۲ ـ هرگاه معامله بتوسط دلال واقع و نوشتجات و اسنادی راجع به آن معامله بین طرفین بتوسط اورد و بدل شود درصورتیکه امضاها راجع باشخاصی باشد که بتوسط او معامله را کرده‌اند دلال ضامن صحت و اعتبار امضاهای نوشتجات و اسناد مزبور است .

ماده ۳۴۳ ـ دلال ضامن اعتبار اشخاصی که‌برای آنها دلالی میکندوضامن اجرای معاملاتی که به توسط او می شود نیست .

ماده ۳۴۴ ـ دلال در خصوص ارزش یا جنس مال التجاره ای که مورد معامله بوده مسئول نیست مگر اینکه ثابت شود تقصیر از جانب او بوده .

ماده ۳۴۵ ـ هرگاه طرفین معامله یا یکی‌از آنها باعتبار تعهد شخص‌دلال معامله نمود دلال ضامن معامله است .

ماده ۳۴۶ ـ در صورتیکه دلال درنفس معامله منتفع یا سهیم باشد‌باید بطرفی که این نکته را نمیداند اطلاع دهد والا مسئول خسارات وارده بوده‌و بعلاوه به پانصد تا سه هزار ریال جزای نقدی محکوم خواهد شد

ماده ۳۴۷ ـ درصورتیکه دلال در معامله سهیم باشد با آمر خود متضامناً مسئول اجرای تعهد خواهد بود .

(فصل دوم ـ اجرت دلال ومخارج)

ماده ۳۴۸ ـ دلال نمی تواند حق دلالی را مطالبه کند مگر در صورتیکه معامله براهنمائی یا وساطت او تمام شده باشد .

ماده ۳۴۹ ـ اگر دلال برخلاف وظیفه خود نسبت به کسی که باوماموریت داده بنفع طرف دیگر معامله اقدام نماید و یا بر خلاف عرف تجارتی محل‌از طرف مزبور وجهی دریافت و یا وعده وجهی را قبول کند مستحق اجرت و

مخارجی که کرده نخواهد بود . بعلاوه محکوم بمجازات مقرر برای خیانت در امانت خواهد شد .

ماده ۳۵۰ ــ هرگاه معامله مشروط بشرط تعلیقی باشد دلال پس‌ازحصول شرط مستحق اجرت خواهد بود .

ماده ۳۵۱ ــ اگر شرط شده باشد مخارجی که دلال میکند باو داده شود دلال مستحق اخذ مخارج خواهد بود ولو آنکه معامله سر نگیرد . همین‌ترتیب در موردی نیز جاری است که عرف تجارتی محل به پرداخت مخارجی که دلال کرده حکم کند .

ماده ۳۵۲ ــ در صورتیکه معامله برضایت طرفین یابواسطه یکی‌ازخیارات قانونی فسخ بشود حق مطالبه دلالی از دلال سلب نمی‌شود مشروط بر اینکه فسخ معامله مستند به دلال نباشد .

ماده ۳۵۳ ــ دلالی معاملات ممنوعه اجرت ندارد .

ماده ۳۵۴ ــ حق الزحمه دلال بعهده طرفی است که اورا مأمور انجام معامله نموده مگر اینکه قرارداد خصوصی غیر این ترتیب را مقرر بدارد .

ماده ۳۵۵ ــ حق الزحمه دلال بواسطه قرارداد مخصوصی باید معین‌شده باشد و الا محکمه با رجوع باهل خبره و رعایت مقتضیات زمانی و مکانی و نوع‌معامله حق‌الزحمه را معین خواهد کرد .

(فصل سوم ـ دفتر)

ماده ۳۵۶ ــ هر دلال باید دفتری داشته و کلیه معاملاتی را که بدلالی او انجام گرفته بترتیب ذیل در آن ثبت نماید :

۱) اسم متعاملین .

۲) مالی که موضوع معامله‌است .

۳) نوع معامله .

٤) شرایط معامله با تشخیص باینکه تسلیم موضوع معامله فوری است یا بوعده است .

٥) عوض مالی که باید پرداخته شود وتشخیص اینکه فوری است یا بوعده است وجه نقد است یا مال التجاره یا برات در صورتیکه برات باشد برؤیت است یا بوعده .

٦) امضاء طرفین معامله مطابق مقررات نظامنامه وزارت عدلیه .

دفتر دلالی تابع کلیه مقررات راجع بدفاتر تجارتی است .

باب هفتم

حق العمل کاری (کمیسیون)

ماده ۳٥۷ ـ حق العمل کار کسی است که باسم خود ولی بحساب دیگری (آمر) معاملاتی کرده و در مقابل حق العملی دریافت میدارد .

ماده ۳٥۸ ـ جز در مواردی که بموجب مواد ذیل استثناء شده مقررات راجعه بوکالت در حق العمل کاری نیز رعایت خواهد شد .

ماده ۳٥۹ ـ حق العمل کار باید آمر را ازجریان اقدامات خود مستحضر داشته و مخصوصا در صورت انجام مأموریت این نکته را بفوریت باو اطلاع دهد

ماده ۳٦۰ ـ حق‌العمل کار مکلف به بیمه کردن اموالی که موضوع معامله است نیست مگر اینکه آمر دستور داده باشد .

ماده ۳٦۱ ـ اگر مال التجاره ای که برای فروش نزد حق العمل کارارسال شده دارای عیوب ظاهری باشد حق‌العمل کار باید برای محفوظ داشتن حق رجوع بر علیه متصدی حمل و نقل و تعیین میزان خسارات بحری (آواری) بوسایل

مقتضیه و محافظت مال التجاره اقدامات لازمه بعمل آورده و آمر را از اقدامات خود مستحضر کند و الا مسئول خسارات ناشیه از این غفلت خواهد بود

ماده ۳۶۲ ـ اگر بیم فساد سریع مال التجاره ای رود که نزد حق العمل کار برای فروش ارسال شده حق العمل کار می تواند و حتی در صورتیکه منافع آمر ایجاب کند مکلف است مال التجاره را با اطلاع مدعی العموم محلی که مال التجاره در آنجا است یا نماینده او بفروش برساند .

ماده ۳۶۳ ـ اگر حق العمل کار مال التجارهٔ را به کمتر از حد اقل قیمتی که آمر معین کرده بفروش رساند مسئول تفاوت خواهد بود مگر اینکه ثابت نماید از ضرر بیشتری احتراز کرده و تحصیل اجازه آمر در موقع مقدور نبوده است .

ماده ۳۶٤ ـ اگرحق العمل‌کار تقصیر کرده باشد باید ازعهده کلیه خساراتی نیز که از عدم رعایت دستور آمر ناشی شده برآید .

ماده ۳۶۵ ـ اگر حق العمل کار مال التجارهٔ را به کمتر از قیمتی که آمر معین کرده بخرد و یا به بیشتر از قیمتی که آمر تعیین نموده بفروش رساند حق استفاده از تفاوت نداشته و باید آنرا در حساب آمر محسوب دارد .

ماده ۳۶۶ ـ اگر حق العمل کار بدون رضایت آمر مالی را بـه نسیه بفروشد یا پیش قسطی دهد ضررهای ناشیه از آن متوجه خود او خواهد بود معذلك اگر فروش به نسیه داخل در عرف تجارتی محل باشد حق العمل کار مأذون بآن محسوب می شود مگر در صورت دستور مخالف آمر .

ماده ۳۶۷ ـ حق العمل کار در مقابل آمر مسئول پرداخت وجوه و یا انجام سایر تعهدات طرف معامله نیست مگر اینکه مجاز در معامله باعتبار نبوده و یا شخصاً ضمانت طرف معامله را کرده ویا عرف تجارتی بلد اورا مسئول قرار دهد .

ماده ۳۶۸ ــ مخارجی که حق‌العمل کار کرده و برای انجام معامله و نفع آمر لازم بوده و همچنین هر مساعده ای که بنفع آمر داده باشد باید اصلاً و منفعتاً به حق‌العمل کار مسترد شود.

حق‌العمل کار میتواند مخارج انبار داری و حمل و نقل را نیز بحساب آمر گذارد.

ماده ۳۶۹ ــ وقتی حق‌العمل کار مستحق حق‌العمل میشود که معامله‌اجرا شده ویاعدم اجرای آن مستند بفعل آمر باشد.

نسبت باموریکه در نتیجه علل دیگری انجام پذیر نشده حق‌العمل کار برای اقدامات خود فقط مستحق اجرتی خواهد بود که عرف و عادت محل معین می‌نماید.

ماده ۳۷۰ ــ اگر حق العمل کار نادرستی کرده و مخصوصاً در موردی‌که بحساب آمر قیمتی علاوه بر قیمت خرید و یا کمتر از قیمت فروش محسوب دارد مستحق حق‌العمل نخواهد بود ــ بعلاوه دردوصورت‌اخیر آمر میتواند خودحق‌العمل کار را خریدار یا فروشنده محسوب کند.

تبصره ــ دستور فوق مانع از اجرای مجازاتیکه برای خیانت درامانت مقرر است نیست.

ماده ۳۷۱ ــ حق العمل کار در مقابل آمر برای وصول مطالبات خودازاو نسبت باموالی که موضوع معامله بوده و یا نسبت بقیمتی که اخذ کرده ــ حق‌حبس خواهد داشت.

ماده ۳۷۲ ــ اگر فروش مال ممکن نشده و یاآمر از اجازه فروش‌رجوع کرده و مال التجاره را بیش از حد متعارف نزد حق‌العمل کار بگذارد حق العمل

کار می‌تواند آنرا بانظارت مدعی‌العموم بدایت محل یا نماینده او بطریق مزایده بفروش برساند.

اگر آمر در محل نبوده و در آنجا نماینده نیز نداشته باشد فروش بدون حضور او یا نماینده او بعمل خواهد آمد ولی در هر حال قبلاً باید باو اخطاریه رسمی ارسال گردد مگر اینکه اموال از جمله اموال سریع‌الفساد باشد.

ماده ۳۷۳ ـ اگر حق‌العمل کار مأمور بخرید یافروش مال التجاره یااسناد تجارتی ویاسایر اوراق بهاداری باشد که مظنه بورسی یابازاری دارد میتواند چیزی را که مأمور بخرید آن بوده خود شخصاً بعنوان فروشنده تسلیم بکند و یا چیزیرا که مأمور بفروش آن بوده شخصاً بعنوان خریدار نگاهدارد مگر اینکه آمر دستور مخالفی داده باشد.

ماده ۳۷۴ ـ درمورد ماده فوق حق‌العمل کار باید قیمت را برطبق مظنه بورسی یا نرخ بازار در رری که وکالت خود را انجام میدهد منظور دارد وحق خواهد داشت که هم حق‌العمل و هم مخارج عادیه حق‌العمل کاری را برداشت کند

ماده ۳۷۵ ـ در هر موردیکه حق‌العمل کار شخصاً میتواند خریدار یا فروشنده واقع شود اگر انجام معامله را به آمر بدون تعیین طرف معامله اطلاع دهد خود طرف معامله محسوب خواهد شد.

ماده ۳۷۶ ـ اگر آمر از امر خود رجوع کرده و حق‌العمل کار قبل از ارسال خبر انجام معامله از این رجوع مستحضر گردد دیگر نمیتواند شخصاً خریدار یا فروشنده واقع شود.

(باب هشتم ـ قرارداد حمل ونقل)

ماده ۳۷۷ ـ متصدی حمل و نقل کسی است که در مقابل اجرت حمل اشیاء را بعهده میگیرد.

ماده ۳۷۸ ـ قرارداد حمل و نقل تابع مقررات وکالت خواهد بود مگر در مواردیکه ذیلا استثناء شده باشد.

ماده ۳۷۹ ـ ارسال کننده باید نکات ذیل را باطلاع متصدی حمل و نقل برساند: آدرس صحیح مرسل‌الیه ـ محل تسلیم مال ـ عده عدل یا بسته و طرز عدل‌بندی ـ وزن و محتوی عدل ها ـ مدتی که مال باید در آن مدت تسلیم شود ـ راهی که حمل باید از آن راه بعمل آید ـ قیمت اشیائی که گرانبها است.

خسارات ناشیه از عدم تعیین نکات فوق و یا از تعیین آنها بغلط متوجه ارسال کننده خواهد بود.

ماده ۳۸۰ ـ ارسال کننده باید مواظبت نماید که مال‌التجاره بطرز مناسبی عدل بندی شود ـ خسارات بحری (آواری) ناشی‌از عیوب عدل بندی بعهده ارسال کننده است.

ماده ۳۸۱ ـ اگر عدل بندی عیب ظاهر داشته و متصدی حمل و نقل مال را بدون قید عدم مسئولیت قبول کرده باشد مسئول آواری خواهد بود.

ماده ۳۸۲ ـ ارسال کننده میتواند مادام که مال‌التجاره در ید متصدی حمل‌و نقل‌است آنرا باپرداخت مخارجی که متصدی حمل ونقل کرده وخسارات او پس‌بگیرد.

ماده ۳۸۳ ـ در موارد ذیل ارسال کننده نمیتواند از حق استرداد مذکور در ماده ۳۸۲ استفاده کند.

۱) در صورتی که بارنامه‌ای توسط ارسال کننده تهیه و بوسیله متصدی حمل و نقل بمرسل الیه تسلیم شده باشد.

۲) در صورتیکه متصدی حمل‌ونقل رسیدی بارسال‌کننده داده وارسال کننده نتواند آنرا پس دهد.

۳) درصورتیکه متصدی حمل ونقل بمرسل الیه اعلام کرده باشد که مال‌التجاره بمقصد رسیده و باید آنرا تحویل گیرد .

٤) درصورتیکه پس از وصول مال‌التجاره بمقصد مرسل الیه تسلیم آنرا تقاضا کرده باشد .

در این موارد متصدی حمل و نقل باید مطابق دستور مرسلٌ الیه عمل کند . معذالك اگر متصدی حمل و نقل رسیدی بارسال کننده داده مادام که مال التجاره بمقصد نرسیده مکلف برعایت دستور مرسل الیه نخواهد بود مگر اینکه رسید بمرسل الیه تسلیم شده باشد .

ماده ۳۸٤ ــ اگرمرسل الیه مال التجارهٔ را قبول نکند ویا مخارج وسایر مطالبات متصدی حمل و نقل بابت مال‌التجاره تأدیه نشود و یا بمرسل الیه دسترسي نباشد متصدی حمل و نقل باید مراتب را باطلاع ارسال کننده رسانیده و مال‌التجاره را موقتاً نزد خود بطور امانت نگاهداشته یا نزد ثالثي امانت گذارد و در هردوصورت مخارج و هرنقص و عیب بعهده ارسال کننده خواهد بود .

اگر ارسال کننده و یا مرسل‌الیه درمدت مناسبی تکلیف مال‌التجاره‌را معین نکند متصدی حمل و نقل میتواند مطابق ماده ۳٦۲ آنرا بفروش برساند .

ماده ۳۸٥ ــ اگر مال‌التجاره در معرض تضییع سریع باشد و یاقیمتیکه میتوان برای آن فرض کرد با مخارجي که برای آن شده تکافو ننماید متصدی حمل و نقل باید فوراً مراتب را باطلاع مدعی‌العموم بدایت محل یا نماینده او رسانیده و با نظارت او مال را بفروش رساند .

حتی‌المقدور ارسال کننده و مرسل الیه را باید از اینکه مال‌التجاره بفروش خواهد رسید مسبوق نمود .

ماده ۳۸۶ ـ اگر مال‌التجاره تلف یا گم شود متصدی حمل‌ونقل مسئول قیمت آن خواهد بود مگر اینکه ثابت نماید تلف یا گم شدن مربوط بجنس خود مال‌التجاره یامستند بتقصیر ارسال‌کننده و یامرسل الیه ویا ناشی از تعلیماتی بوده که یکی از آنها داده‌اند و یا مربوط بحوادثی بوده که هیچ متصدی مواظبی نیز نمیتوانست از آن جلوگیری نماید قرارداد طرفین میتواند برای میزان خسارت مبلغی کمتر یا زیادتر از قیمت کامل مال‌التجاره معین نماید.

ماده ۳۸۷ ـ درمورد خسارات ناشیه ازتأخیرتسلیم یا نقص یا خسارات بحری (آواری) مال‌التجاره نیز متصدی حمل و نقل درحدود ماده فوق مسئول‌خواهد بود.

خسارات مزبور نمی‌تواند از خساراتی که ممکن بود درصورت تلف شدن تمام مال‌التجاره حکم به‌آن شود تجاوز نماید مگر اینکه قرارداد طرفین خلاف این ترتیب را مقرر داشته باشد.

ماده ۳۸۸ ـ متصدی حمل و نقل مسئول حوادث و تقصیراتی است که در مدت حمل و نقل واقع شده اعم ازاینکه خود مباشرت بحمل و نقل کرده و یا حمل و نقل کننده دیگریرا مأمور کرده باشد ـ بدیهی است که درصورت اخیر حق رجوع اوبه متصدی حمل و نقلی که ازجانب اومأمور شده محفوظ است.

ماده ۳۸۹ ـ متصدی حمل و نقل باید بمحض وصول مال‌التجاره مرسل‌الیه را مستحضر نماید.

ماده ۳۹۰ ـ اگر مرسل الیه میزان مخارج و سایر وجوهی‌را که‌متصدی حمل ونقل بابت مال‌التجاره مطالبه مینماید قبول‌نکند حق تقاضای تسلیم مال‌التجاره را نخواهد داشت مگر اینکه مبلغ‌متنازع فیه‌را تاختم اختلاف‌درصندوق عدلیه امانت گذارد.

ماده ۳۹۱ ـ اگر مال‌التجاره بدون هیچ قیدی قبول‌وکرایه آن تأدیه

شود دیگر برعلیه متصدی حمل و نقل دعوی پذیرفته نخواهد شد مگر درمورد تدلیس یاتقصیر عمده بعلاوه متصدی حمل و نقل مسئول آواری غیرظاهر نیز خواهد بود درصورتیکه مرسل‌الیه آن آواری را درمدتیکه مطابق اوضاع و احوال رسیدگی بمال‌التجاره ممکن بود به‌عمل آید ویا بایستی بعمل آمده باشد مشاهده کرده و فوراً پس‌از مشاهده بمتصدی حمل و نقل اطلاع دهد. در هر حال این اطلاع باید منتها تاهشت روز بعداز تحویل گرفتن مال‌التجاره داده‌شود.

ماده ۳۹۲ ـ درهر موردی که بین متصدی حمل و نقل و مرسل الیه اختلاف باشد محکمه صلاحیت‌دار محل می‌تواند بتقاضای یکی از طرفین امر دهد مال‌التجاره نزد ثالثی امانت گذارده شده ویالدی‌الاقتضاء فروخته شود در صورت اخیر فروش باید پس‌از تنظیم صورت مجلسی حاکی از آنکه مال‌التجاره درچه حال بوده بعمل آید.

بوسیله پرداخت تمام مخارج و وجوهی که بابت مال‌التجاره ادعا می‌شود ویا سپردن آن بصندوق عدلیه ازفروش مال‌التجاره می‌توان جلوگیری کرد.

ماده ۳۹۳ ـ نسبت بدعوی خسارت برعلیه متصدی حمل و نقل مدت مرور زمان یکسال است ـ مبدأ این مدت درصورت تلف یاگم‌شدن مال‌التجاره و یا تأخیر درتسلیم روزی‌است که تسلیم بایستی در آن روز بعمل آمده باشد و در صورت خسارات بحری (آواری) روزی که مال بمرسل‌الیه تسلیم شده.

ماده ۳۹۴ ـ حمل و نقل بوسیله پست تابع مقررات این باب نیست.

باب نهم ـ قائم‌مقام تجارتی وسایر نمایندگان تجارتی

ماده ۳۹۵ ـ قائم مقام تجارتی کسی است که رئیس تجارتخانه او رابرای انجام کلیه امور مربوطه به‌تجارت‌خانه یایکی از شعب آن نایب خود قرارداده و امضای او برای تجارتخانه الزام آور است.

سمت مزبور ممکن است کتباً داده شود یاعملاً.

ماده ۳۹۶ ـ تجدید اختیارات قائم مقام تجارتی در مقابل اشخاصی که از آن اطلاع نداشته‌اند معتبر نیست.

ماده ۳۹۷ ـ قائم مقامی تجارتی ممکن است بچند نفر مجتمعاً داده شود با قید اینکه تاتمام امضاء نکنند تجارتخانه ملزم نخواهد شد ولی درمقابل اشخاص ثالثی که از این قید اطلاع نداشته‌اند فقط درصورتی می‌توان از آن استفاده کرد که این قید مطابق مقررات وزارت عدلیه به‌ثبت رسیده و اعلان شده باشد.

ماده ۳۹۸ ـ قائم مقام تجارتی بدون اذن رئیس تجارتخانه نمی‌تواند کسی را در کلیه کارهای تجارتخانه نایب خود قراردهد.

ماده ۳۹۹ ـ عزل قائم مقام تجارتی که وکالت او به ثبت رسیده و اعلان شده باید مطابق مقررات‌وزارت‌عدلیه به‌ثبت‌رسیده واعلان شود و الا در مقابل ثالثی که ازعزل مطلع نبوده وکالت باقی محسوب می‌شود.

ماده ۴۰۰ ـ بافوت یا حجر رئیس تجارتخانه قائم مقام تجارتی منعزل نیست ـ باانحلال شرکت قائم مقام تجارتی منعزل است.

ماده ۴۰۱ ـ وکالت سایر کسانی که در قسمتی از امور تجارتخانه یا شعبه تجارتخانه سمت نمایندگی دارند تابع مقررات عمومی راجع بوکالت است.

باب دهم ـ ضمانت

ماده ۴۰۲ ـ ضامن وقتی حق دارد از مضمون‌له تقاضا نماید که بدواً بمدیون اصلی رجوع کرده ودرصورت عدم وصول طلب باو رجوع نماید که بین طرفین (خواه ضمن قرارداد مخصوص خواه درخود ضمانت‌نامه) این ترتیب مقرر شده باشد.

ماده ۴۰۳ — درکلیه مواردی که بموجب قوانین یاموافق قراردادهای خصوصی ضمانت تضامنی باشد طلبکار می‌تواند بضامن و مدیون اصلی مجتمعاً رجوع کرده یاپس‌از رجوع بیکی از آنها وعدم وصول طلب خود برای تمام یا

بقیه طلب بدیگری رجوع نماید.

ماده ٤٠٤ — حکم فوق در موردی نیز جاری است که چندنفر بموجب قرارداد یاقانون متضامناً مسئول انجام تعهدی باشند.

ماده ٤٠٥ — قبل از رسیدن اجل دین اصلی ضامن ملزم بتأدیه نیست و لواینکه بواسطه ورشکستگی یافوت مدیون اصلی دین مؤجل او حال شده باشد

ماده ٤٠٦ — ضمان حال از قاعده فوق مستثنی است.

ماده ٤٠٧ — اگر حق مطالبه دین اصلی مشروط باخطار قبلی است این اخطار نسبت بضامن نیز باید بعمل آید.

ماده ٤٠٨ — همینکه دین اصلی بنحوی از انحاء ساقط شد ضامن نیز بری می‌شود.

ماده ٤٠٩ — همینکه دین حال شد ضامن می‌تواند مضمون‌له را بدریافت طلب یاانصراف ازضمان ملزم کند ولو ضمان مؤجل باشد.

ماده ٤١٠ — استنکاف مضمون‌له از دریافت طلب یاامتناع از تسلیم‌وثیقه ـ اگر دین باوثیقه بوده ضامن‌را فوراً و بخودی خود بری خواهد ساخت.

ماده ٤١١ — پس از آنکه ضامن دین اصلی را پرداخت مضمون‌له باید تمام اسناد و مدارکی راکه برای رجوع ضامن بمضمون‌عنه لازم و مفید است باو داده واگر دین اصلی باوثیقه باشد آنرا بضامن تسلیم نماید ـ اگردین اصلی وثیقه غیرمنقول داشته مضمون‌عنه مکلف بانجام تشریفاتی است که برای انتقال وثیقه بضامن لازم است.

باب یازدهم ـ در ورشکستگی

فصل اول ـ درکلیات

ماده ٤١٢ — ورشکستگی تاجر یاشرکت تجارتی در نتیجه توقف از تأدیه وجوهی که برعهده اواست حاصل می‌شود.

حکم ورشکستگی تاجری را که حین‌الفوت در حال توقف بوده تا یکسال بعد از مرگ او نیز می‌توان صادر نمود.

فصل دوم ـ در اعلان ورشکستگی و اثرات آن

ماده ۴۱۳ — تاجر باید درظرف سه روز ازتاریخ وقفه که در تأدیه قروض یا سایر تعهدات نقدی او حاصل شده است توقف خود را بدفتر محکمه بدایت محل اقامت خود اظهار نموده صورت حساب دارائی و کلیه دفاتر تجارتی خود را بدفتر محکمه مزبوره تسلیم نماید.

ماده ۴۱۴ — صورت حساب مذکور درماده فوق باید مورخ بوده و بامضاء تاجر رسیده و متضمن مراتب ذیل باشد:

۱) تعداد و تقویم کلیه اموال منقول وغیر منقول تاجر متوقف بطور مشروح

۲) صورت کلیه قروض و مطالبات.

۳) صورت نفع و ضرر و صورت مخارج شخصی.

درصورت توقف شرکتهای تضامنی ـ مختلط یا نسبی اسامی و محل اقامت کلیه شرکاء ضامن نیز باید ضمیمه شود.

ماده ۴۱۵ — ورشکستگی تاجر بحکم محکمه بدایت در موارد ذیل اعلام می‌شود:

ا) برحسب اظهار خود تاجر.

ب) بموجب تقاضای یك یا چندنفر ازطلبکارها.

ج) برحسب تقاضای مدعی‌العموم.

ماده ۴۱۶ — محکمه باید درحکم خود تاریخ توقف تاجر را معین نماید و اگر درحکم معین نشد تاریخ حکم تاریخ توقف محسوب است.

ماده ۴۱۷ - حکم ورشکستگی بطور موقت اجرا می‌شود.

ماده ۴۱۸ — تاجر ورشکسته از تاریخ صدور حکم از مداخله در تمام

اموال خود حتی آنچه که ممکن است درمدت ورشکستگی عاید او گردد ممنوع است در کلیه اختیارات و حقوق مالی ورشکسته که استفاده از آن مؤثر در تأدیه دیون اوباشد مدیر تصفیه قائم مقام قانونی ورشکسته بوده وحق‌دارد بجای‌او از اختیارات و حقوق مزبوره استفاده کند.

ماده ۴۱۹ — از تاریخ حکم ورشکستگی هر کس نسبت به‌تاجرورشکسته دعوائی ازمنقول یاغیر منقول داشته باشد باید برمدیر تصفیه اقامه یابطرفیت اوتعقیب کند ـ کلیه اقدامات اجرائی نیز مشمول همین دستور خواهد بود.

ماده ۴۲۰ — محکمه هروقت صلاح بداند می‌تواند ورود تاجرورشکسته را بعنوان شخص ثالث در دعوی مطروحه اجازه دهد.

ماده ۴۲۱ — همینکه حکم ورشکستگی صادر شد قروض مؤجل با رعایت تخفیفات مقتضیه نسبت بمدت بقروض حال مبدل می‌شود.

ماده ۴۲۲ — هرگاه تاجر ورشکسته فته طلبی داده یابراتی صادر کرده که قبول نشده یابراتی را قبولی نوشته سایر اشخاصیکه مسئول تأدیه وجه فته طلب یا برات می‌باشند باید بارعایت تخفیفات مقتضیه نسبت بمدت وجه آنرا نقداً بپردازند یاتأدیه آنرا درسروعده تأمین نمایند.

ماده ۴۲۳ — هرگاه تاجر بعد از توقف معاملات ذیل را بنماید باطل و بلااثر خواهد بود.

۱) هرصلح محاباتی یاهبه و بطور کلی هرنقل و انتقال بلاعوض اعم از اینکه راجع بمنقول یاغیر منقول باشد.

۲) تأدیه هرقرض اعم ازحال یامؤجل بهروسیله که بعمل آمده باشد.

۳) هرمعاملهٔ که‌مالی از اموال منقول یاغیر منقول تاجر را مقید نماید و بضرر طلبکاران تمام شود.

ماده ۴۲۴ — هرگاه در نتیجه اقامه دعوی ازطرف مدیر تصفیه یا طلبکاری بر اشخاصیکه با تاجر طرف معامله بوده یابر قائم مقام قانونی آنها

ثابت شود تاجر متوقف قبل‌از تاریخ توقف خود برای فرار از ادای دین یا برای اضرار به‌طلبکارها معامله نموده که متضمن ضرری بیش از ربع قیمت حین‌المعامله بوده است آن معامله قابل فسخ است مگر اینکه طرف معامله قبل‌از صدور حکم فسخ تفاوت قیمت‌را بپردازد دعوی فسخ درظرف دوسال ازتاریخ وقوع معامله در محکمه پذیرفته می‌شود.

ماده ۴۲۵ — هرگاه محکمه بموجب ماده قبل حکم فسخ معامله راصادر نماید محکوم علیه باید پس‌از قطعی شدن حکم مالی‌را که موضوع معامله بوده است عیناً بمدیر تصفیه تسلیم و قیمت حین‌المعامله آن را قبل از آنکه دارائی‌تاجر بغرما تقسیم شود دریافت دارد و اگر عین‌مال مزبور درتصرف او نباشد تفاوت قیمت را خواهد داد.

ماده ۴۲۶ -- اگر درمحکمه ثابت شود که معامله بطور صوری یامسبوق به‌تبانی بوده است آن معامله خود بخود باطل ـ عین و منافع مالیکه موضوع معامله بوده مسترد وطرف معامله اگر طلبکار شود جزو غرما حصهٔ خواهد برد.

فصل‌سوم ـ درتعیین عضو ناظر

ماده ۴۲۷ — در حکمیکه بموجب آن ورشکستگی تاجر اعلام می‌شود محکمه یك نفر را بسمت عضو ناظر معین خواهد کرد.

ماده ۴۲۸ — عضو ناظر مکلف بنظارت در اداره امورراجعه‌بورشکستگی و سرعت جریان آن است.

ماده ۴۲۹ — تمام منازعات ناشیه از ورشکستگی راکه حل آن از صلاحیت محکمه است عضو ناظر به‌محکمه راپرت خواهد داد.

ماده ۴۳۰ — شکایت از تصمیمات عضو ناظر فقط در مواردی ممکن‌است که این قانون معین نموده.

ماده ۴۳۱ — مرجع شکایت محکمه‌ای است که عضو ناظر را معین کرده.

ماده ۴۳۲ — محکمه همیشه می‌تواند عضو ناظر را تبدیل و دیگری را بجای او بگمارد.

فصل چهارم ـ در اقدام بمهر وموم وسایر اقدامات اولیه نسبت بورشکسته

ماده ۴۳۳ — محکمه درحکم ورشکستگی امر بمهر و موم را نیزمیدهد.

ماده ۴۳۴ — مهر و موم باید فوراً توسط عضو ناظر بعمل آید مگر در صورتی که بعقیده عضو مزبور برداشتن صورت دارائی تاجر دریك روز ممکن باشد در این صورت باید فوراً شروع به‌برداشتن صورت شود.

ماده ۴۳۵ — اگر تاجر ورشکسته بمفاد ماده ۴۱۳ ـ ۴۱۴ عمل نکرده باشد محکمه درحکم ورشکستگی قرار توقیف تاجر را خواهد داد.

ماده ۴۳۶ — قرار توقیف ورشکسته در مواقعی نیز داده خواهد شد که معلوم گردد بواسطه اقدامات خود از اداره و تسویه شدن عمل ورشکستگی می‌خواهد جلوگیری کند.

ماده ۴۳۷ — درصورتیکه تاجر مقروض فرارکرده یاتمام یاقسمتی از دارائی خود را مخفی نموده باشد امین صلح می‌تواند برحسب تقاضای یك یاچند نفر از طلبکاران فوراً اقدام بمهر وموم نماید وباید بلافاصله این اقدام خود را بمدعی‌العموم اطلاع دهد.

ماده ۴۳۸ — انبارها و حجره‌ها و صندوق و اسناد ودفاتر و نوشتجات و اسباب و اثاثیه تجارتخانه ومنزل تاجر باید مهروموم شود.

ماده ۴۳۹ ـ درصورت ورشکستگی شرکتهای تضامنی ـ مختلط یا نسبی اموال‌شخصی شرکاء ضامن‌مهروموم نخواهدشد مگراینکه حکم ورشکستگی آنها نیز درضمن حکم ورشکستگی شرکت یابموجب حکم جداگانه صادر شده باشد

تبصره ـ درمورد این‌ماده وماده فوق مستثنیات دین ازمهر و موم معاف است.

فصل پنجم - در مدیر تصفیه

ماده ۴۴۰ — محکمه درضمن حکم ورشکستگی یامنتهی درظرف پنج روز پس از صدور حکم یك نفر را بسمت مدیریت تصفیه معین می کند.

ماده ۴۴۱ — اقدامات مدیر تصفیه برای تهیه صورت طلبکاران و اخطار به آنها ومدتی که در آن مدت طلبکاران باید خودرا معرفی نمایند و بطور کلی وظایف مدیر تصفیه علاوه برآن قسمتی که بموجب این قانون معین شده برطبق نظامنامه‌ای که ازطرف وزارت عدلیه تنظیم می‌شود معین خواهدشد.

ماده ۴۴۲ — میزان حق‌الزحمه مدیر تصفیه را محکمه در حدود مقررات وزارت عدلیه معین خواهد کرد.

فصل ششم - در وظایف مدیر تصفیه

مبحث اول - درکلیات

ماده ۴۴۳ — اگر مهر و موم قبل ازتعیین مدیر تصفیه بعمل نیامده باشد مدیر مزبور تقاضای انجام آن را خواهد نمود.

ماده ۴۴۴ — عضو ناظر بتقاضای مدیر تصفیه باو اجازه میدهد که اشیاء ذیل را ازمهر وموم مستثنی کرده واگر مهروموم شده است ازتوقیف خارج نماید:

۱) البسه و اثاثیه و اسبابی که برای حوائج ضروری تاجر ورشکسته و خانواده او لازم است.

۲) اشیائی که ممکن است قریباً ضایع شود یاکسر قیمت حاصل نماید.

۳) اشیائی که برای بکار انداختن سرمایه تاجر ورشکسته و استفاده از آن لازم است درصورتیکه توقیف آنها موجب خسارت ارباب طلب باشد.

اشیاء مذکور درفقره ثانیه و ثالثه باید فوراً تقویم وصورت آن برداشته شود

۴۴۵ — فروش اشیائی که ممکن است قریباً ضایع شده یاکسر قیمت

حاصل کند و اشیائی که نگاه داشتن آنها مفید نیست و همچنین بکار انداختن سرمایه تاجر ورشکسته بااجازه عضو ناظر بتوسط مدیر تصفیه بعمل می‌آید.

ماده ٤٤٦ — دفتردار محکمه دفاتر تاجر ورشکسته را باتفاق عضوناظر یاامین صلحی که آنهارا مهر و موم نموده است از توقیف خارج کرده پس از آن که ذیل دفاتر رابست آنها را بمدیر تصفیه تسلیم مینماید.

دفتردار باید درصورت مجلس کیفیت دفاتر را بطور خلاصه قید کند — اوراق تجارتی‌هم که‌وعده آنها نزدیك است یاباید قبولی آنها نوشته شود و یا نسبت به‌آنها باید اقدامات تأمینیه بعمل آید ازتوقیف خارج شده درصورت‌مجلس ذکر وبه‌مدیر تصفیه تحویل می‌شود تاوجه آن را وصول نماید وفهرستی که از مدیر تصفیه گرفته می‌شود بعضو ناظر تسلیم میگردد — سایر مطالبات را مدیر تصفیه در مقابل قبضیکه میدهد وصول می‌نماید مراسلاتی که باسم تاجر ورشکسته‌میرسد بمدیر تصفیه تسلیم و بتوسط او باز می‌شود واگر خود ورشکسته حاضر باشد در بازکردن مراسلات می‌تواندشرکت کند.

ماده ٤٤٧ — تاجر ورشکسته درصورتی‌که وسیله دیگری برای اعاشه نداشته باشد می‌تواند نفقه خود و خانواده‌اش را از دارائی خود درخواست کند — در این صورت عضو ناظر نفقه و مقدار آن را باتصویب محکمه معین می‌نماید.

ماده ٤٤٨ — مدیرتصفیه تاجرورشکسته رابرای بستن‌دفاتراحضار مینماید- برای حضور او منتهی چهل و هشت ساعت مهلت داده می‌شود در صورتیکه تاجر حاضر نشد باحضور عضو ناظر اقدام بعمل خواهد آمد — تاجر ورشکسته میتواند در موقع کلیه عملیات تأمینیه حاضر باشد.

ماده ٤٤٩ — درصورتیکه تاجر ورشکسته صورت دارائی خود را تسلیم نموده باشد مدیرتصفیه آنرا فوراً بوسیله دفاتر و اسناد مشارالیه و سایراطلاعاتی که تحصیل مینماید تنظیم‌میکند.

ماده ٤٥٠ — عضو ناظر مجاز است که راجع به‌تنظیم صورت دارائی و

نسبت باوضاع و احوال ورشکستگی ازتاجر ورشکسته و شاگردها و مستخدمین او و همچنین ازاشخاص دیگر توضیحات بخواهد وباید از تحقیقات مذکوره صورت مجلس ترتیب دهد.

مبحث دوم - دررفع توقیف وترتیب صورت دارائی

ماده ۴۵۱ — مدیر تصفیه پس از تقاضای رفع توقیف شروع به‌تنظیم صورت دارائی نموده وتاجر ورشکسته راهم دراینموقع احضار میکند ولی عدم حضور او مانع ازعمل نیست.

ماده ۴۵۲ — مدیر تصفیه بتدریجی که رفع توقیف می‌شود صورت دارائی را در دونسخه تهیه می‌نماید. یکی از نسختین بدفتر محکمه تسلیم شده و دیگری در نزد او میماند.

ماده ۴۵۳ — مدیر تصفیه می‌تواند برای تهیه صورت دارائی وتقویم اموال از اشخاصیکه لازم بداند استمداد کند صورت اشیائی که موافق ماده ۴۴۴ درتحت توقیف نیامده ولی قبلاً تقویم شده است ضمیمه صورت دارائی خواهد شد.

ماده ۴۵۴ — مدیر تصفیه باید درظرف پانزده روز ازتاریخ مأموریت‌خود صورت خلاصه‌ای از وضعیت ورشکستگی و همچنین از علل و اوضاعی که‌موجب آن شده ونوع ورشکستگی که‌ظاهراً بنظر می‌آید ترتیب داده بعضو ناظر بدهد عضو ناظر صورت مزبور را فوراً بمدعی‌العموم ابتدائی محل تسلیم می‌نماید.

ماده ۴۵۵ — صاحبمنصبان پارکه می‌توانند فقط بعنوان نظارت‌بمنزل‌تاجر ورشکسته رفته ودر حین برداشتن صورت دارائی حضور بهمرسانند. مأمورین پارکه درهرموقع حق دارند بدفاتر و اسناد و نوشتجات مربوط بورشکستگی مراجعه کنند.

این مراجعه نباید باعث تعطیل جریان امرباشد.

مبحث سوم ـ درفروش اموال ووصول مطالبات

ماده ۴۵۶ - پس از تهیه‌شدن صورت دارائی تمام مال‌التجاره و وجه نقد و اسناد طلب و دفاتر و نوشتجات و اثاثیه (بغیر از مستثنیات دین) و اشیاء تاجر ورشکسته بمدیر تصفیه تسلیم می‌شود.

ماده ۴۵۷ — مدیر تصفیه بانظارت عضو ناظر بوصول مطالبات مداومت مینماید و همچنین می‌تواند بااجازه مدعی‌العموم و نظارت عضو ناظر بفروش اثاث‌البیت و مال‌التجاره تاجر مباشرت نماید لیکن قبلاً باید اظهارات تاجر ورشکسته را استماع یا لااقل مشارالیه را برای دادن توضیحات احضار کند ـ ترتیب فروش بموجب نظامنامه وزارت عدلیه معین خواهد شد.

ماده ۴۵۸ — نسبت به‌تمام دعاوی که‌هیئت طلبکارها در آن ذینفع میباشند مدیر تصفیه بااجازه عضوناظر می‌تواند دعوی را بصلح خاتمه دهداگرچه دعاوی مزبوره راجع باموال غیرمنقول باشد ودر این‌مورد تاجر ورشکسته باید احضار شده باشد.

ماده ۴۵۹ - اگر موضوع صلح قابل تقویم نبوده یابیش از پنجهزارریال باشد صلح لازم الاجرا نخواهد بود مگر اینکه محکمه آن صلح را تصدیق نماید درموقع تصدیق صلحنامه تاجر ورشکسته احضار می‌شود ودر هرصورت مشارالیه حق دارد که بصلح اعتراض کند ـ اعتراض ورشکسته در صورتیکه صلح راجع باموال غیرمنقول باشد برای جلوگیری ازصلح کافی خواهد بود تامحکمه تکلیف صلح را معین نماید.

ماده ۴۶۰ — وجوهی که بتوسط مدیر تصفیه دریافت می‌شود باید فوراً بصندوق عدلیه محل تسلیم‌گردد. صندوق مزبور حساب مخصوصی برای عمل ورشکسته اعم از عایدات و مخارج باز میکند وجوه مزبور ازصندوق مسترد نمی‌گردد مگر بحواله عضو ناظر وتصدیق مدیر تصفیه.

مبحث چهارم ـ در اقدامات تأمینیه

ماده ۴۶۱ — مدیر تصفیه مکلف است از روز شروع بمأموریت اقدامات تأمینیه برای حفظ حقوق تاجر ورشکسته نسبت بمدیونین او بعمل آورد.

مبحث پنجم ـ در تشخیص مطالبات طلبکارها

ماده ۴۶۲ — پس از صدور حکم ورشکستگی طلبکارها مکلفند ـ درمدتی که بموجب اخطار مدیر تصفیه در حدود نظامنامه وزارت عدلیه معین شده ـ اسناد طلب خود یاسواد مصدق آنرا بانضمام فهرستی که کلیه مطالبات آنها رامعین مینماید بدفتردار محکمه تسلیم کرده قبض دریافت دارند.

ماده ۴۶۳ — تشخیص مطالبات طلبکارها درظرف سه روز ازتاریخ انقضای مهلت مذکور درماده قبل شروع شده وبدون وقفه درمحل و روز و ساعاتیکه ازطرف عضو ناظر معین میگردد ـ بترتیبی که درنظامنامه معین خواهد شد ـ تعقیب می‌شود.

ماده ۴۶۴ — هرطلبکاری که طلب او تشخیص یاجزء صورت حساب دارائی منظور شده می‌تواند درحین تشخیص مطالبات سایر طلبکارها حضور بهمرسانیده و نسبت بطلب‌هائی که سابقاً تشخیص شده یافعلاً درتحت‌رسیدگی‌است اعتراض نماید ـ همین حق‌را خود تاجر ورشکسته هم خواهد داشت.

ماده ۴۶۵ — محل اقامت طلبکارها و وکلای آنها درصورت مجلس تشخیص مطالبات معین وبعلاوه توصیف مختصری ازسند داده می‌شود و تعیین قلم خوردگی یاتراشیدگی یاالحاقات بین‌السطور نیز باید در صورت مجلس قید و این نکته مسلم‌شود که طلب مسلم یامتنازع‌فیه است.

ماده ۴۶۶ — عضو ناظر می‌تواند بنظر خود امر بابراز دفاتر طلبکارها دهد یااز محکمه محل تقاضا نماید صورتی از دفاتر طلبکارها استخراج کرده و نزد او بفرستد.

ماده ۴۶۷ — اگر طلب مسلم و قبول شد مدیر تصفیه در روی سندعبارت ذیل را نوشته امضاء نموده وعضوناظر نیز آن راتصدیق می کند:

(جزو قروض .... مبلغ .... قبول شد بتاریخ ....) هرطلبکار بایددرظرف‌مدت وبترتیبی که بموجب نظامنامه وزارت‌عدلیه معین می‌شود التزام بدهد طلبی‌را که اظهار کرده طلب حقیقی و بدون قصد استفاده نامشروع است.

ماده ۴۶۸ — اگر طلب متنازع فیه واقع شد عضو ناظر می‌تواند حل قضیه را بمحکمه رجوع و محکمه بایدفوراً از روی راپورت عضو ناظررسیدگی نماید محکمه می‌تواند امر دهد که باحضور عضو ناظر تحقیق در امر بعمل آید و اشخاصی‌را که می‌توانند راجع باین‌طلب اطلاعاتی دهند عضو ناظر احضار یا از آنها کسب اطلاع کند.

ماده ۴۶۹ — در موقعی که اختلاف راجع بتشخیص طلبی بمحکمه رجوع شده وقضیه طوری باشد که محکمه نتواند درظرف پانزده روز حکم صادر کند باید برحسب اوضاع امر دهد که انعقاد مجلس هیئت طلبکارها برای ترتیب قرارداد ارفاقی بتأخیر افتد ویااینکه منتظر نتیجه رسیدگی نشده و مجلس مزبور منعقد شود.

ماده ۴۷۰ ـ محکمه می‌تواند درصورت تصمیم بانعقاد مجلس قراردهد که صاحب طلب متنازع فیه معادل مبلغی که محکمه درقرار مزبور معین میکند موقتاً طلبکار شناخته شده در مذاکرات هیئت طلبکارها برای مبلغ مذکور شرکت نماید.

ماده ۴۷۱ ـ درصورتیکه طلبی مورد تعقیب جزائی واقع شده باشد محکمه می‌تواند قرار تأخیر مجلس را بدهد ولی اگر تصمیم بعدم تأخیر مجلس نمود نمی‌تواند صاحب آن طلب را موقتاً جزو طلبکاران قبول نماید و مادام که محاکم صالحه حکم خود را نداده‌اند طلبکار مزبور نمی‌تواند بهیچوجه در عملیات راجعه بورشکستگی شرکت کند.

ماده ۴۷۲ ـ پس از انقضای مهلت های معین در مواد ۴۶۲ و ۴۶۷ بترتیب قرارداد ارفاقی و بسایر عملیات راجعه بورشکستگی مداومت می‌شود.

ماده ۴۷۳ ـ طلبکارهائی که در مواعد معینه حاضر نشده و مطابق ماده ۴۶۲ عمل نکردند نسبت بعملیات و تشخیصات و تصمیماتیکه راجع بتقسیم وجوه قبل از آمدن آنها بعمل آمده حق هیچگونه اعتراضی ندارند ولی درتقسیماتی که ممکن است بعد بعمل آید جزء غرما حساب می‌شوند بدون اینکه حق داشته‌باشند حصه‌راکه در تقسیمات سابق به‌آنها تعلق‌میگرفت از اموالی که هنوز تقسیم نشده مطالبه نمایند.

ماده ۴۷۴ ـ اگر اشخاصی نسبت باموال متصرفی تاجر ورشکسته دعوی خیاراتی دارند وصرف‌نظر از آن‌نمی‌کنند باید آن‌را در حین تصفیه عمل ورشکستگی ثابت نموده و بموقع اجرا گذارند.

ماده ۴۷۵ ـ حکم فوق درباره دعوی خیاراتی نیز مجری خواهد بود که تاجر ورشکسته نسبت باموال متصرفی خود یادیگران دارد مشروط براینکه برضرر طلبکارها نباشد.

فصل هفتم ـ در قرار داد ارفاقی و تصفیه حساب تاجر ورشکسته

مبحث اول ـ در دعوت طلبکار ها و مجمع عمومی آنها

ماده ۴۷۶ ـ عضو ناظر درظرف هشت روز ازتاریخ موعدی که بموجب نظامنامه مذکور درماده ۴۶۷ معین شده بتوسط دفتردار محکمه کلیه‌طلبکارهائی را که‌طلب آنها تشخیص و تصدیق یاموقتاً قبول شده است برای مشاوره در انعقاد قراردادارفاقی دعوت می‌نماید ـ موضوع دعوت مجمع عمومی طلبکارها در رقعه‌های دعوت و اعلانات مندرجه در جرائد باید تصریح شود.

ماده ۴۷۷ ـ مجمع عمومی مزبور درمحل وروزوساعتی که ازطرف‌عضو ناظر معین شده است درتحت ریاست مشارالیه منعقد می‌شود طلبکارهائی که طلب

آنها تشخیص و تصدیق شده است و همچنین طلبکارهائی که طلب آنها موقتاً قبول گردیده یاوکیل ثابت‌الوکاله آنها حاضر می‌شوند تاجر ورشکسته نیز باین مجمع احضار می‌شود مشارالیه باید شخصاً حاضر گردد و فقط وقتی می‌تواند اعزام‌وکیل نماید که عذر موجه داشته وصحت آن بتصدیق عضو ناظررسیده باشد.

ماده ۴۷۸ ـ مدیر تصفیه بمجمع طلبکارها راپورتی‌ازوضعیت‌ورشکستگی و اقداماتی که بعمل آمده و عملیاتی که بااستحضار تاجر ورشکسته شده است می‌دهد راپورت مزبور بامضاء مدیر تصفیه رسیده بعضو ناظر تقدیم می‌شود و عضو ناظر باید از کلیه مذاکرات و تصمیمات مجمع طلبکارها صورت مجلس‌ترتیب‌دهد

مبحث دوم ـ در قرار داد ارفاقي

فقره اول ـ در ترتیب قرار داد ارفاقی

ماده ۴۷۹ ـ قرارداد ارفاقی بین تاجر ورشکسته و طلبکارهای اومنعقد نمی‌شود مگر پس از اجرای مراسمی که درفوق مقرر شده است.

ماده ۴۸۰ ـ قرارداد ارفاقی فقط وقتی منعقد می‌شودکه لااقل نصف بعلاوه یکنفر از طلبکارها باداشتن لا اقل سه ربع از کلیه مطالباتی که‌مطابق‌مبحث پنجم ازفصل ششم تشخیص و تصدیق شده یاموقتاً قبول گشته است در آن قرارداد شرکت نموده باشند و الا بلااثر خواهد بود.

ماده ۴۸۱ ـ هرگاه در مجلس قرارداد ارفاقی اکثریت طلبکارهاعدداً حاضر شوند ولی از حیث مبلغ دارای سه‌ربع از مطالبات نباشند یاآنکه دارای سه‌ربع از مطالبات باشند ولی‌اکثریت عددی راحائز نباشند نتیجه حاصله از آن مجلس معلق و قرار انعقاد مجلس ثانی برای یکهفته بعد داده می‌شود.

ماده ۴۸۲ ـ طلبکارهائی که‌در مجلس اول خود یاوکیل ثابت‌الوکاله آنها حاضر بوده وصورت مجلس را امضاء نموده‌اند مجبور نیستند در مجلس ثانی حاضر شوند مگر آنکه بخواهند درتصمیم خود تغییری دهند ولی اگر حاضر

نشدند تصمیمات سابق آنها باعتبار خود باقی است ـ اگر درجلسه ثانی اکثریت عددی و مبلغی مطابق ماده ۴۸۰ تکمیل شود قرارداد ارفاقی قطعی خواهد بود

ماده ۴۸۳ ـ اگر تاجر بعنوان ورشکسته به‌تقلب محکوم شده باشد قرارداد ارفاقی منعقد نمی‌شود ـ درموقعی که تاجر بعنوان ورشکسته‌به‌تقلب تعقیب می‌شود لازم است طلبکارها دعوت شوند و معلوم کنند که آیا بااحتمال حصول برائت تاجر و انعقاد قرارداد ارفاقی تصمیم خودرا درامر مشارالیه بزمان حصول نتیجه رسیدگی به‌تقلب موکول خواهند کرد یاتصمیم فوری خواهند گرفت اگر بخواهند تصمیم را موکول بزمان بعد نمایند باید طلبکارهای حاضر از حیث عده و ازحیث مبلغ اکثریت معین درماده ۴۸۰ را حائز باشند چنانچه در انقضای مدت و حصول نتیجه رسیدگی بتقلب بنای انعقاد قرارداد ارفاقی شود قواعدی که بموجب مواد قبل مقرر است دراین موقع نیز باید معمول گردد.

ماده ۴۸۴ ـ اگر تاجر بعنوان ورشکستگی بتقصیر محکوم شود انعقاد قرارداد ارفاقی ممکن است لیکن درصورتی که تعقیب تاجر شروع شده باشد طلب‌کارها می‌توانند تاحصول نتیجه تعقیب وبارعایت مقررات ماده قبل تصمیم در قرارداد را تاخیر بیاندازند.

ماده ۴۸۵ ـ کلیه طلبکارها که حق شرکت درانعقاد قرارداد ارفاقی داشته‌اند می‌توانند راجع بقرارداد اعتراض کنند ـ اعتراض باید موجه بوده ودر ظرف یکهفته ازتاریخ قرارداد بمدیر تصفیه وخود تاجر ورشکسته ابلاغ شود والا ازدرجه اعتبار ساقط خواهد بود.

مدیر تصفیه وتاجر ورشکسته باولین جلسه محکمه‌که بعمل ورشکستگی رسیدگی میکند احضار می‌شوند.

ماده ۴۸۶ ـ قرار داد ارفاقی باید بتصدیق محکمه برسد و هر یك از طرفین قرارداد می‌توانند تصدیق آنرا از محکمه تقاضا نماید.

محکمه نمی‌تواند قبل‌از انقضای مدت یکهفته مذکور در ماده قبل تصمیمی

راجع بتصدیق اتخاذ نماید ـ هرگاه درظرف این مدت ازطرف طلبکارهائی که حق اعتراض دارند اعتراضاتی بعمل آمده باشد محکمه باید در موضوع اعتراضات و تصدیق قرارداد ارفاقی حکم واحد صادرکند ـ اگر اعتراضات تصدیق شود قرارداد نسبت به‌تمام اشخاص ذینفع بلااثر می‌شود.

ماده ۴۸۷ ـ قبل از آن که محکمه درباب تصدیق قرارداد رأی دهد عضو ناظر باید راپورتی که متضمن کیفیت ورشکستگی و امکان قبول قرارداد باشد بمحکمه تقدیم نماید.

ماده ۴۸۸ ـ درصورت عدم رعایت قواعد مقرره محکمه ازتصدیق قرارداد ارفاقی امتناع خواهد نمود.

فقره دوم ـ در اثرات قرار داد ارفاقی

ماده ۴۸۹ ـ همینکه قرار داد ارفاقی تصدیق شد نسبت به طلبکارهائی که در اکثریت بوده‌اند یا درظرف ده روز از تاریخ تصدیق آنرا امضاء نموده اند قطعی خواهد بود ولی طلبکارهائی که جزو اکثریت نبوده وقراردادراهم امضاء نکرده‌اند میتوانند سهم خودرا موافق آنچه ازدارائی تاجر به‌طلبکار ها میرسد دریافت نمایند لیکن در آتیه حق ندارند ازدارائی تاجر ورشکسته بقیه طلب خود را مطالبه کنند مگر پس از تأدیه تمام طلب کسانیکه در قرار داد ارفاقی شرکت داشته یا آنرا در ظرف ده روز مزبور امضاءنموده‌اند.

ماده ۴۹۰ ـ پس از تصدیق شدن قرار داد ارفاقی دعوی بطلان نسبت به آن قبول نمیشودمگراینکه پس ازتصدیق مکشوف شودکه در میزان دارائی یا مقدار قروض حیله بکار رفته و قدر حقیقی قلمداد نشده است.

ماده ۴۹۱ ـ همینکه حکم محکمه راجع بتصدیق قرارداد قطعی شد مدیر تصفیه صورت حساب کاملی باحضور عضو ناظر بتاجر ورشکسته میدهد که در صورت

عدم اختلاف بسته میشود -- مدیر تصفیه کلیه دفاتر واسنادو نوشتجات و همچنین دارائی ورشکسته را باستثنای آنچه که باید بطلبکارانی که‌قرارداد ارفاقی را امضاء نکرده‌اند داده شود بمشار الیه رد کرده رسید میگیرد و پس از آنکه قرار تأدیه سهم طلبکاران مذکور را داد مأموریت مدیر تصفیه ختم میشود - از تمام این مراتب عضو ناظر صورت مجلسي تهیه مینماید ومأموریتش خاتمه مییابد - درصورت تولید اختلاف محکمه رسیدگی کرده حکم مقتضی خواهد داد .

فقره سوم - در ابطال یا فسخ قرارداد ارفاقی

ماده ۴۹۲ - در موارد ذیل قرار داد ارفاقی باطل است :

۱) در مورد محکومیت تاجر بورشکستگی بتقلب .

۲) در مورد ماده ۴۹۰ .

ماده ۴۹۳ -- اگر محکمه حکم بطلان قرارداد ارفاقی را بدهد ضمانت ضامن یا ضامن‌ها (در صورتی که باشد) بخودی خود ملغی میشود .

ماده ۴۹۴ -- اگر تاجر ورشکسته شرایط قرار داد ارفاقی را اجرا نکرد ممکن است برای فسخ قرار داد مزبور بر علیه او اقامه دعوی نمود .

ماده ۴۹۵ -- در صورتیکه اجرای تمام یا قسمتی از قرار داد را یك یا چند نفر ضمانت کرده باشند طلبکار ها میتوانند اجرای تمام یا قسمتی از قرارداد را که ضامن دارد از او بخواهند ودر مورد اخیر آن قسمت از قرار داد که ضامن نداشته فسخ میشود . در صورت تعدد ضامن مسئولیت آنها تضامنی است .

ماده ۴۹۶ -- اگر تاجر ورشکسته پس از تصدیق قرارداد بعنوان ورشکستگی بتقلب تعقیب شده درتحت توقیف یا حبس درآید محکمه میتواند هر قسم وسایل تامینیه را که مقتضی بداند اتخاذ کند ولي بمحض صدور قرار منع تعقیب یا حکم

تبرئه وسائل مزبوره مرتفع میشود .

ماده ۴۹۷ -- پس از صدور حکم ورشکستگی بتقلب یا حکم ابطال یا فسخ قرار داد ارفاقی محکمه یك عضو ناظر و یك مدیر تصفیه معین میکنند .

ماده ۴۹۸ -- مدیر تصفیه میتواند دارائی تاجر را توقیف و مهر و موم نماید -- مدیر تصفیه فوراً از روی صورت دارائی سابق اقدام برسیدگی اسناد و نوشتجات نموده و اگر لازم باشد متممی برای صورت دارائی ترتیب میدهد مدیر تصفیه باید فوراً بوسیله اعلان در روزنامه طلبکار های جدید را اگر باشند دعوت نماید که در ظرف یك ماه اسناد مطالبات خود را برای رسیدگی ابراز کنند -- در اعلان مزبور مفاد قرار محکمه که بموجب آن مدیر تصفیه معین شده است باید درج شود .

ماده ۴۹۹ ـ بدون فوت وقت باسنادیکه مطابق ماده قبل ابراز شده رسیدگی میشود ـ نسبت بمطالباتیکه سابقاً تشخیص یاتصدیق شده است رسیدگی جدید بعمل نمی آید ـ مطالباتیکه تمام یا قسمتی از آنها بعد از تصدیق پرداخته شده است موضوع می‌شود .

ماده ۵۰۰ ـ معاملاتی که تاجر ورشکسته پس از صدور حکم راجع بتصدیق قرارداد ارفاقی تا صدور حکم بطلان یا فسخ قرارداد مزبور نموده باطل نمی‌شود مگر درصورتیکه معلوم شود بقصد اضرار بوده وبضرر طلبکاران هم باشد .

ماده ۵۰۱ ـ در صورت فسخ یا ابطال قرارداد ارفاقی دارائی تاجر بین طلبکاران ارفاقی و اشخاصیکه بعد از قرار داد ارفاقی طلبکار شده اند بغرما تقسیم می‌شود .

ماده ۵۰۲ ـ اگر طلبکاران ارفاقی بعد از توقف تاجر تازمان فسخ یا ابطال چیزی گرفته‌اند مأخوذی آنها از وجهی که به ترتیب غرما به آنها می رسد کسر خواهد شد .

ماده ۵۰۳ ـ هرگاه تاجری ورشکست و امرش منتهی بقرارداد ارفاقی گردید وثانیاً بدون اینکه قرارداد مزبور ابطال یافسخ شود ورشکست شد مقررات دوماده قبل درورشکستگی ثانوی لازم‌الاجرا است .

(مبحث سوم ـ در تفریغ حساب وختم عمل ورشکستگی)

ماده ۵۰۴ ـ اگر قرارداد ارفاقی منعقد نشد مدیر تصفیه فوراً بعملیات تصفیه و تفریغ عمل ورشکستگی شروع خواهد کرد .

ماده ۵۰۵ ـ درصورتی که اکثریت مذکور درماده (۴۸۰) موافقت نماید محکمه مبلغی برای اعاشه ورشکسته درحدود مقررات ماده ۴۴۷ معین خواهدکرد

ماده ۵۰۶ ـ اگر شرکت تضامنی ـ مختلط یانسبی ورشکست شود طلبکار ها میتوانندقرارداد ارفاقی را باشرکت یامنحصراً بایك یاچندنفر ازشرکاء ضامن منعقد نمایند . در صورت ثانی دارائی شرکت تابع مقررات این مبحث و بغرما تقسیم میشود ولی دارائی شخصی شرکائی که باآنها قرارداد ارفاقی منعقد شده است بغرما تقسیم نخواهد شد ـ شریك یاشرکاء ضامن که بانها قرارداد خصوصی منعقد شده نمی‌توانند تعهد حصهٔ نمایند مگرازاموال شخصی خودشان ـ شریکی‌که بااوقرارداد مخصوص منعقد شده از مسئولیت ضمانتی مبری است .

ماده ۵۰۷ ـ اگر طلبکار ها بخواهند تجارت تاجر ورشکسته را ادامه دهند می‌توانند برای این امر وکیل یاعامل مخصوصی انتخاب نموده یابخود مدیر تصفیه این مأموریت را بدهند .

ماده ۵۰۸ ـ درضمن تصمیمی که وکالت مذکور درماده‌فوق رامقرر می دارد باید مدت وحدود وکالت و همچنین میزان وجهی کـه وکیل میتواند برای مخارج لازمه پیش خود نگاهدارد معین گردد ـ تصمیم مذکور اتخاذ نمیشود مگرباحضور عضو ناظر و با اکثریت سه ربع از طلبکارها عدداً و مبلغاً ـ خود تاجر ورشکسته و همچنین طلبکار هـای مخالف (با رعایت ماده ۴۷۳) می‌توانند نسبت باین تصمیم درمحکمه اعتراض نمایند ـ این اعتراض اجرای تصمیم را بتأخیر نمیاندازد

ماده ۵۰۹ ـ اگر از معاملات وکیل باعاملیکه تجارت ورشکسته را ادامه می دهد تعهداتی حاصل شود که بیش از حد دارائی تاجر ورشکسته است فقط طلبکارهائی‌که آن اجازه‌را داده اند شخصاً علاوه برحصهٔ که دردارائی مزبوردارند به‌نسبت طلبشان درحدود اختیاراتیکه‌داده اند مسئول تعهدات مذکوره‌می‌باشند .

ماده ۵۱۰ ـ در صورتی که عمل تاجر ورشکسته منجر بتفریغ حساب‌شود مدیر تصفیه مکلف است تمام اموال منقول وغیر منقول تاجر ورشکسته‌را بفروش رسانیده مطالبات و دیون و حقوق او را صلح و مصالحه و وصول و تفریغ کـند تمام این مراتب درتحت نظر عضو ناظر و باحضور تاجر ورشکسته بعمل می آید اگر تاجر ورشکسته ازحضور استنکاف نمود استحضار مدعـی العمـوم کافی است ـ فروش اموال مطابق نظامنامه وزارت عدلیه بعمل خواهد آمد .

ماده ۵۱۱ ـ همینکه تفریغ عمل تاجر باتمام رسید عضو ناظر طلبکار ها و تاجر ورشکسته را دعوت مینمـاید دراین جلسه مدیر تصفیه حساب خود را خواهد داد .

ماده ۵۱۲ ـ هرگاه اموالی در اجاره تاجر ورشکسته باشد مدیر تصفیه در فسخ یا ابقاء اجاره بنحوی‌که موافق منافع طلبکارها باشد اتخاذ تصمیم میکند ـ اگر تصمیم برفسخ اجاره شد صاحبان امـوال مستأجره از بـابت مـال الاجـاره

که تا آن تاریخ مستحق شده اند جزو غرما منظور میشوند اگر تصمیم بر ابقـاء اجاره بوده و تأميناتی هم سابقاً بموجب اجاره نامه بموجر داده شده بـاشد آن تأمينات ابقاء خواهد شد و الا تأميناتي که پس از ورشکستگی داده می شود باید کافی باشد ـ درصورتیکه با تصمیم مدیر تصفیه برفسخ اجاره موجر راضی بفسخ نشود حق مطالبه تأمین را نخواهد داشت .

ماده ۵۱۳ ـ مدیر تصفیه میتواند با اجازه عضو ناظر اجاره را برای بقیه مدت بدیگری تفویض نماید (مشروط بر اینکه بموجب قرار داد کتبی طرفین این حق منع نشده باشد) و در صورت تفویض بغیر باید وثیقه کـافی که تأمین پرداخت مال الاجاره را بنماید بمالك اموال مستأجره داده و کلیه شرایط و مقررات اجاره نامه را بموقع خود اجرا کنند

فصل هشتم ـ در اقسام مختلفه طلبکارها وحقوق هريك ازآنها

مبحث اول

درطلبکار هائیکه رهنیه منقول دارند

ماده ۵۱۴ ـ طلبکار هائی که رهنیه دردست دارند فقط درصورت غرمابرای یادداشت قید می شوند .

ماده ۵۱۵ ـ مدیر تصفیه میتواند در هر موقع با اجـازه عضو ناظر طلب طلبکار ها را داده و شیی مرهون را از رهن خارج وجزو دارائی تاجر ورشکسته منظور دارد .

ماده ۵۱۶ ـ اگر وثیقه فك نشود مدیر تصفیه باید با نظارت مدعی العموم آنرا بفروش برساند ومرتهن نیز درآن موقـع باید دعوت شود اگر قیمت فروش وثیقه پس از وضع مخارج بیش از طلب طلبـکار باشد مازاد بمدیـر تصفیه تسلیم

می شود و اگر قیمت فروش کمتر شد مرتهن برای بقیه طلب خود در جزو طلبکار های عادی درغرما منظور خواهد شد .

ماده ۵۱۷ — مدیر تصفیه صورت طلبکار هائی را که ادعای وثیقه مینمایند بعضو ناظر تقدیم میکند عضو مزبور در صورت لزوم اجازه میدهد طلب آنها از اولین وجوهی که تهیه میشود پرداخته گردد درصورتیکه نسبت بحق وثیقه طلبکار ها اعتراض داشته باشند بمحکمه رجوع میشود .

مبحث دوم

در طلبکارهائیکه نسبت باموال غیرمنقول حق تقدم دارند

ماده ۵۱۸ ـ اگر تقسیم وجوهی که ازفروش اموال غیر منقول حاصل‌شده قبل از تقسیم دارائی منقول یا در همان حین بعمل‌آمده باشد طلبکار هائی که نسبت باموال غیر منقول حقوقی دارند و حاصل فروش اموال مزبوره کفایت طلب‌آنهارا ننموده است نسبت ببقیه طلب خود جزو غرما معمولی منظور واز وجوهی که‌برای غرماء مزبور مقرراست حصهٔ میبرند مشروط براینکه طلب‌آنها بطوریکه قبلاً مذکور شده است تصدیق شده باشد .

ماده ۵۱۹ ـ اگر قبل از تقسیم وجوهی که از فروش اموال غیر منقول حاصل شده وجهی از بابت دارائی منقول تقسیم شود طلبکارهائی‌که نسبت باموال غیر منقول حقوقی دارند و طلب آنها تصدیق و اعتراف شده است بمیزان کلیه طلب خود جزو سایر غرما وارد وازوجوه مزبوره حصهٔ می برندولی عندالاقتضاء مبلغ دریافتی درموقع تقسیم حاصل اموال غیر منقول از طلب آن ها موضوع می شود .

ماده ۵۲۰ ـ در مورد طلبکارهائی که نسبت باموال غیرمنقول حقوقی‌دارند ولی بواسطه مقدم بودن سایر طلبکار ها نمی توانند در حین تقسیم قیمت اموال غیر

منقول طلب خود را تماماً وصول کنند ترتیب ذیل مرعی خواهد بود :

اگر طلبکار های مزبور قبل از تقسیم حاصل اموال غیر منقول از بابت طلب خود وجهی دریافت داشته باشند این مبلغ از حصهٔ که از بابت اموال غیر منقول بآنها تعلق میگیرد موضوع و بحصهٔ که باید بین طلبکارهای معمولی تقسیم شود اضافه میگردد و بقیه طلبکارهائی که دراموال غیر منقول ذیحق بوده اند برای بقیه طلب خود بنسبت آن بقیه جزو غرما محسوب شده حصه می برند .

ماده ۵۲۱ ـ اگر بواسطه مقدم بودن طلبکارهای دیگر بعضی ازطلبکارهائی که نسبت باموال غیر منقول حقوق دارند وجهی دریافت نکنند طلب آنها جزوغرما محسوب و بدین سمت هرمعاملهٔ که از بابت قرارداد ارفاقی وغیره با غرما می شود با آنها نیزبعمل خواهد آمد .

فصل نهم
در تقسیم بین طلبکار ها و فروش اموال منقول

ماده ۵۲۲ ـ پس از وضع مخارج اداره امور ورشکستگی واعانهٔ که ممکن است بتاجر ور شکسته داده شده باشد و وجوهی که باید بصاحبان مطالبات ممتازه تأدیه گردد مجموع دارائی منقول بین طلبکار ها بنسبت طلب آنهاکه قبلاً تشخیص و تصدیق شده است تقسیم خواهد شد .

ماده ۵۲۳ ـ مدیر تصفیه برای اجرای مقصود مذکور در ماده فوق ماهی یکمرتبه صورت حساب عمل ورشکستگی را با تعیین وجوه موجوده بعضوناظر میدهد· عضو مذکور درصورت لزوم امر بتقسیم وجوه مزبور بین طلبکار ها داده مبلغ آنرا معین و مواظبت مینماید که بتمام طلبکار ها اطلاع داده شود :

ماده ۵۲٤ ـ در موقع تقسیم وجوه بین طلبکارها حصه طلبکارهای مقیم ممالك

خارجه بنسبت طلب آنها که در صورت دارائی و قروض منظور شده است موضوع میگردد چنانچه مطالبات مزبور صحیحاً در صورت دارائی و قروض منظور نشده باشد عضو ناظر میتواند حصه موضوعی را زیاد کند برای مطالباتی که هنوز در باب آنها تصمیم قطعی اتخاذ نشده است باید مبلغی موضوع کرد.

ماده ۵۲۵ ـ وجوهیکه برای طلبکار های مقیم خارجه موضوع شده است تا مدتی که قانون برای آنها معین کرده بطور امانت بصندوق عدلیه سپرده خواهد شد ـ اگر طلبکار های مذکور مطابق این قانون مطالبات خود را بتصدیق نرسانند مبلغ مزبور بین طلبکار هائی که طلب آنها بتصدیق رسیده تقسیم میگردد.

وجوهی که برای مطالبات تصدیق نشده موضوع گردیده درصورت عدم‌تصدیق آن مطالبات بین طلبکارهائی که طلب آنها تصدیق شده تقسیم می شود.

ماده ۵۲۶ ـ هیچ طلبی را مدیر تصفیه نمی پردازد مگر آنکه مدارك و اسناد آنرا قبلاً ملاحظه کرده باشد مدیر تصفیه مبلغی را که پرداخته در روی سند قید میکند عضو ناظر در صورت عدم امکان ابراز سند میتواند اجازه دهد که بموجب صورت مجلسی که طلب در آن تصدیق شده وجهی پرداخته شود درهرحال باید طلبکار ها رسید وجه را در ذیل صورت تقسیم ذکر کنند.

ماده ۵۲۷ ـ ممکن است هیئت طلبکار ها با استحضار تاجر ورشکسته از محکمه تحصیل اجازه نمایند که تمام یا قسمتی از حقوق و مطالبات تاجر ورشکسته را که هنوز وصول نشده بطوریکه صرفه و صلاح تاجر ورشکسته هم منظور شود خودشان قبول و مورد معامله قرار دهند در اینصورت مدیر تصفیه اقدامات مقتضیه را بعمل خواهد آورد ـ در این خصوص هرطلبکاری میتواند بعضو ناظر مراجعه کرده تقاضا نماید که طلبکار های دیگر را دعوت نماید تاتصمیم خود را اتخاذ بنمایند.

فصل دهم ـ در دعوی استرداد

ماده ۵۲۸ ـ اگر قبل از ورشکستگی تاجر کسی اوراق تجارتی باو داده باشد که وجه آنرا وصول و بحساب صاحب سند نگاهدارد یابمصرف معینی برساند و وجه اوراق مزبور وصول یا تأدیه نگشته و اسناد عیناً در حین ورشکستگی در نزد تاجر ورشکسته موجود باشد صاحبان آن میتوانند عین اسناد را استرداد کنند.

ماده ۵۲۹ ـ مال‌التجاره هائی که در نزد تاجر ورشکسته امانت بوده یا بمشارالیه داده شده است که بحساب صاحب مال‌التجاره بفروش برساند مادام که عین آنها کلاً یا جزءً نزد تاجر ورشکسته موجود یا نزد شخص دیگری از طرف تاجر مزبور بامانت یا برای فروش گذارده شده و موجود باشد قابل استرداد است.

ماده ۵۳۰ ـ مال‌التجاره هائی که تاجر ورشکسته بحساب دیگری خریداری کرده و عین آن موجود است اگر قیمت آن پرداخته نشده باشد ازطرف فروشنده والا از طرف کسیکه بحساب او آن مال خریداری شده قابل استرداد است.

ماده ۵۳۱ ـ هرگاه تمام یاقسمتی از مال‌التجارهٔ که برای فروش به تاجر ورشکسته داده شده بود معامله شده و بهیچ نحوی بین خریدار و تاجر ورشکسته احتساب نشده باشد از طرف صاحب مال قابل استرداد است اعم از اینکه نزد تاجر ورشکسته یا خریدار باشد و بطور کلی عین هر مال متعلق بدیگری که در نزد تاجر ورشکسته موجود باشد قابل استرداد است.

ماده ۵۳۲ ـ اگر مال‌التجارئیکه برای تاجر ورشکسته حمل شده قبل از وصول از روی صورت حساب یابارنامهٔ که دارای امضاء ارسال کننده است بفروش رسیده وفروش صوری نباشد دعوی استرداد پذیرفته نمیشود والا موافق ماده ۵۲۹

قابل استرداد است و استرداد کننده باید وجوهی را که بطور علی‌الحساب گرفته یا مساعدتاً از بابت کرایه حمل و حق کمیسیون و بیمه و غیره تأدیه شده یا از این بابت ها باید تأدیه بشود بطلبکارهابپردازند.

ماده ۵۳۳ ــ هر گاه کسی مال‌التجارهٔ بتاجر ورشکسته فروخته ولیکن هنوز آن جنس نه بخود تاجر ورشکسته تسلیم شده و نه بکس دیگر که بحساب او بیاورد آن کس میتواند باندازهٔ که وجه آنرا نگرفته از تسلیم مال التجاره امتناع کند.

ماده ۵۳۴ ــ در مورد دو ماده قبل مدیر تصفیه میتواند با اجازه عضو ناظر تسلیم مال‌التجاره را تقاضا نماید ولی باید قیمتی را که بین فروشنده و تاجر ورشکسته مقرر شده است بپردازد.

ماده ۵۳۵ ــ مدیر تصفیه میتواند با تصویب عضو ناظر تقاضای استرداد را قبول نماید و در صورت اختلاف محکمه پس از استماع عقیده عضو ناظر حکم مقتضی را میدهد.

فصل یازدهم ــ در طرق شکایت از احکام صادره راجع بورشکستگی

ماده ۵۳۶ ــ حکم اعلان ورشکستگی و همچنین حکمی که بموجب آن تاریخ توقف تاجر در زمانی قبل از اعلان ورشکستگی تشخیص شود قابل اعتراض است.

ماده ۵۳۷ ــ اعتراض باید از طرف تاجر ورشکسته در ظرف ده روز و از طرف اشخاص ذینفع که در ایران مقیمند در ظرف یکماه و از طرف آنهائی که در خارجه اقامت دارند در ظرف دو ماه بعمل آید ابتدای مدتهای مزبور

از تاریخی است که احکام مذکوره اعلان میشود .

ماده ۵۳۸ ـ پس از انقضای مهلتی که برای تشخیص و تصدیق مطالبات طلبکارها معین شده است دیگر هیچ تقاضائی از طرف طلبکار ها راجع به تعیین تاریخ توقف بغیر آن تاریخی که بموجب حکم ورشکستگی یا حکم دیگری که در این باب صادر شده قبول نخواهد شد ـ همینکه مهلت های مزبور منقضی شد تاریخ توقف نسبت به طلبکارها قطعی و غیر قابل تغییر خواهد بود .

ماده ۵۳۹ ـ مهلت استیناف ازحکم ورشکستگی ده روز از تاریخ ابلاغ است ـ باین مدت برای کسانی که محل اقامت آنها از مقر محکمه بیش ازشش فرسخ فاصله دارد از قرار هرشش فرسخ یك روز اضافه میشود .

ماده ۵۴۰ ـ قرارهای ذیل قابل اعتراض و استیناف و تمیز نیست :

۱) قرارهای راجعه به تعیین یا تغییر عضو ناظر یا مدیر تصفیه .

۲) قرارهای راجعه به تقاضای اعانه بجهت تاجر ورشکسته یا خانواده او

۳) قرارهای فروش اسباب یا مال التجارهٔ که متعلق بورشکسته است .

۴) قرار هائی که قرار داد ارفاقی‌را موقتاً موقوف یاقبول موقتی مطالبات متنازع فیه را مقرر میدارد .

۵) قرارهای صادره در خصوص شکایت ازاوامری که عضو ناظر درحدود صلاحیت خود صادر کرده است .

باب دوازدهم ـ در ورشکستگی بتقصیر و ورشکستگی به تقلب

فصل اول ـ در ورشکستگی بتقصیر

ماده ۵۴۱ ـ تاجر در موارد ذیل ورشکسته به تقصیر اعلان میشود :

۱) در صورتیکه محقق شود مخارج شخصی یا مخارج خانه مشار الیه در

ایام عادی بالنسبه به عایدی او فوق العاده بوده است .

۲) در صورتیکه محقق شود کـه تاجر نسبت بسرمایه خود مبالغ عمده صرف معاملاتی کرده که در عرف تجارت موهوم یا نفع آن منوط به اتفاق محض است .

۳) اگر بقصد تأخیر انداختن ورشکستگی خود خریدی بالاتر یا فروشی نازلتر از مظنه روز کرده باشد یا اگر بهمان قصد وسایلی که دور از صرفه است بکار برده تا تحصیل وجهی نماید اعم از اینکه از راه استقراض یا صدور برات یا بطریق دیگر باشد .

۴) اگر یکی ازطلبکارها را پس از تاریخ توقف برسایرین ترجیح داده و طلب او را پرداخته باشد .

ماده ۵۴۲ ـ درمواردذیل هرتاجرورشکسته ممکن استورشکسته به تقصیراعلان شود.

۱) اگر بحساب دیگری و بدون آنکه در مقابل عوضی دریافت نمـاید تعهداتی کرده باشد که نظر بوضعیت مالی او در حین انجام آنهـا آن تعهدات فوق‌العاده باشد .

۲) اگر عملیات تجارتی او متوقف شده و مطابق ماده ۴۱۳ اینقانون رفتار نکرده باشد .

۳) اگرازتاریخ اجرای قانون‌تجارت مصوب ۲۵ دلو ۱۳۰۳ و ۱۲ فروردین و ۱۲ خرداد ۱۳۰۴ دفتر نداشته یا دفاتراو ناقص یا بی‌ترتیب بوده یا در صورت دارائی وضعیت حقیقی خودرا اعم از قروض و مطالبات بطور صحیح معین نکرده باشد (مشروط براینکه در این موارد مرتکب تقلبی نشده باشد) .

ماده ۵۴۳ ـ ورشکستگی به تقصیر جنحه محسوب و مجازات آن از ۶ ماه تاسه سال حبس تادیبی است .

ماده ۵۴۴ ـ رسیدگی بجرم فوق برحسب تقاضای مدیر تصفیه یا هریك از طلبکارها یا تعقیب مدعی‌العموم در محکمه جنحه بعمل میآید .

ماده ۵۴۵ ـ درصورتیکه تعقیب تاجر ورشکسته بتقصیر ازطرف مدعی‌العموم بعمل آمده باشد مخارج آنرا بهیچوجه نمیتوان بهیئت طلبکار ها تحمیل نمود ـ در صورت انعقاد قرارداد ارفاقی مأمورین اجرا نمیتوانند اقدام بوصول این مخارج کنند مگر پس از انقضای مدتهای معینه در قرارداد .

ماده ۵۴۶ ـ مخارج تعقیبی که از طرف مدیر تصفیه بنام طلبکار ها میشود در صورت برائت تاجر بعهده هیئت طلبکارها و درصورتیکه محکوم شد بعهده دولت است لیکن دولت حق دارد مطابق ماده قبل به تاجر ورشکسته مراجعه نماید .

ماده ۵۴۷ ـ مدیر تصفیه نمیتواند تاجر ورشکسته را بعنوان ورشکستگی بتقصیر تعقیب کند یا از طرف هیئت طلبکارها مدعی خصوصی واقع شود مگر پس از تصویب اکثریت طلبکارهای حاضر .

ماده ۵۴۸ ـ مخارج تعقیبی که از طرف یکی از طلبکار ها بعمل می‌آید در صورت محکومیت تاجر ورشکسته بعهده دولت و در صورت برائت ذمه بعهده تعقیب کننده است .

(فصل دوم – در ورشکستگی به تقلب)

ماده ۵۴۹ ـ هرتاجر ورشکسته که دفاتر خودرا مفقود نموده یا قسمتی از دارائی خودرا مخفی کرده و یا بطریق مواضعه و معاملات صوری از میان برده و همچنین هر تاجر ورشکسته که خودرا بوسیله اسناد یا بوسیله صورت دارائی و قروض بطورتقلب بمیزانی که در حقیقت مدیون نمیباشد مدیون قلمدادنموده است ورشکسته به تقلب اعلام و مطابق قانون جزا مجازات میشود .

ماده ۵۵۰ ـ راجع بتقاضای تعقیب و مخارج آن در موارد ماده قبل مفاد مواد ۵۴۵ تا ۵۴۸ لازم الرعایه است .

فصل سوم ـ در جنحه و جنایاتی که اشخاص غیر از تاجر ورشکسته در امر ورشکستگی مرتکب میشوند

ماده ۵۵۱ ـ در مورد ورشکستگی اشخاص ذیل مجرم محسوب و مطابق قانون جزا بمجازات ورشکستگی بتقلب محکوم خواهند شد :

۱) اشخاصیکه عالماً بنفع تاجر ورشکسته تمام یا قسمتی از دارائی منقول یا غیرمنقول اورا از میان ببرند یا پیش خود نگاهدارند و یا مخفی نمایند .

۲) اشخاصیکه بقصد تقلب باسم خود یابهاسم دیگری طلب غیر واقعی را قلمداد کرده و مطابق ماده ٤٦٧ التزام داده باشند .

ماده ۵۵۲ ـ اشخاصیکه باسم دیگری یابهاسم موهومی تجارت نموده واعمال مندرجه درماده ۵٤۹ را مرتکب شده اند بمجازاتیکه برای ورشکسته بتقلب مقرر است محکوم می باشند .

ماده ۵۵۳ ـ اگر اقوام شخص ورشکسته بدون شرکت مشار الیه اموال او را از میان ببرند یا مخفی نمایند یا پیش خود نگاهدارند بمجازاتی که برای سرقت معین است محکوم خواهند شد .

ماده ۵۵٤ ـ درموارد معینه در مواد قبل محکمهٔ که رسیدگی میکند باید در خصوص مسائل ذیل ـ ولو اینکه متهم تبرئه شده باشد ـ حکم بدهد :

۱) راجع به رد کلیه اموال و حقوقیکه موضوع جرم بوده است بهیئت طلبکارها ـ این حکم را محکمه درصورتیکه مدعی خصوصی‌هم نباشد باید صادر کند .

۲) راجع بضرر و خساراتی که ادعا شده است .

ماده ۵۵۵ ـ اگر مدیر تصفیه در حین تصدی بامور تاجر ورشکسته وجهی را حیف و میل کرده باشد به مجازات خیانت در امانت محکوم خواهد شد .

ماده ۵۵۶ ـ هرگاه مدیر تصفیه اعم از اینکه طلبکار باشد یا نباشد در مذاکرات راجعه بورشکستگی باشخص ورشکسته یا با دیگری تبانی نماید یا قرار داد خصوصی منعقد کند که آن تبانی یا قرار داد بنفع مرتکب و به ضرر طلبکار ها یا بعضی از آنها باشد درمحکمه جنحه بحبس تأدیبی ازشش ماه تا دو سال محکوم می شود.

ماده ۵۵۷ ـ کلیه قرارداد هائی که پس از تاریخ توقف تاجر منعقد شده باشد نسبت بهر کس حتی خود تاجر ورشکسته محکوم به بطلان است ـ طرف قرار داد مجبور است که وجوه یا اموالی را که بموجب قرار داد باطل شده دریافت کرده است باشخاص ذیحق مسترد دارد.

ماده ۵۵۸ ـ هر حکم محکومیتی که بموجب این فصل یا بموجب فصول سابق صادر بشود باید بخرج محکوم علیه اعلان گردد.

فصل چهارم ـ در اداره کردن اموال تاجر ورشکسته در صورت ورشکستگی بتقصیر یا به تقلب

ماده ۵۵۹ ـ در تمام مواردی که کسی بواسطه ورشکستگی به تقصیر یا به تقلب تعقیب ومحکوم می شود رسیدگی به کلیه دعاوی حقوقی ـ بغیر ازآنچه در ماده ۵۵٤ مذکوراست ـ از صلاحیت محکمه جزاء خارج خواهد بود.

ماده ۵۶۰ ـ مدیر تصفیه مکلف است درصورت تقاضای مدعی العموم بدایت کلیه اسناد و نوشتجات و اوراق و اطلاعات لازمه را باو بدهد.

باب سیزدهم ـ در اعاده اعتبار

ماده ۵۶۱ ـ هرتاجر ورشکسته که کلیه دیون خود را بامتفرعات و مخارجی که به آن تعلق گرفته است کاملاً بپردازد حقاً اعاده اعتبار می نماید.

ماده ۵۶۲ ـ طلبکارها نمی توانند از جهت تاخیری که در اداء طلب آنها شده است برای بیش از پنجسال مطالبه متفرعات و خسارت نمایند و در هرحال متفرعاتی که مطالبه میشود در سال نباید بیش از صدی هفت طلب باشد.

ماده ۵۶۳ ـ برای آنکه شریك ضامن یك شرکت ورشکسته که حکم ورشکستگی او نیز صادر شده بتواند حق اعاده اعتبار حاصل کند باید ثابت نماید که به ترتیب فوق تمام دیون شرکت را پرداخته است ولو اینکه نسبت بشخص او قرارداد ارفاقی مخصوصی وجود داشته باشد.

ماده ۵۶۴ ـ در صورتی که یك یا چند نفر ازطلبکار ها مفقود الاثر یاغائب بوده یا اینکه از دریافت وجه امتناع نمایند تاجر ورشکسته باید وجوهی را که به آنها مدیون است با اطلاع مدعی العموم در صندوق عدلیه بسپارد و همینکه تاجر معلوم کرد این وجوه را سپرده است بری الذمه محسوب است.

ماده ۵۶۵ ـ تجار ورشکسته در دو مورد ذیل پس از اثبات صحت عمل درمدت پنجسال از تاریخ اعلان ورشکستگی میتوانند اعتبار خود را اعاده نمایند:

۱) تاجر ورشکستهٔ که تحصیل قرار داد ارفاقی نموده و تمام وجوهی را که بموجب قرار داد بعهده گرفته است پرداخته باشد. این ترتیب در مورد شریك شرکت ورشکسته که شخصاً تحصیل قرار داد ارفاقی جدا گانه نموده است نیز رعایت میشود.

۲) تاجر ورشکستهٔ که کلیه طلبکاران ذمه او را بری کرده یا به اعاده اعتبار او رضایت داده اند.

ماده ۵۶۶ ـ عرضحال اعاده اعتبار باید بانضمام اسناد مثبته آن بمدعی العموم حوزه ابتدائی داده شود که اعلان ورشکستگی در آن حوزه واقع شده است.

ماده ۵۶۷ ـ سواد این عرضحال در مدت یکماه در اطاق جلسه محکمه ابتدائی و همچنین در اداره مدعی‌العموم بدایت الصاق و اعلان میشود بعلاوه دفتر دار محکمه باید مفاد عرضحال مزبور را بکلیه طلبکار هائی که مطالبات آنها در حین تصفیه عمل تاجر ورشکسته یا بعد از آن تصدیق شده و هنوز طلب خود را برطبق مواد ۵۶۱ و ۵۶۲ کاملاً دریافت نکرده اند بوسیله مکتوب سفارشی اعلام دارد .

ماده ۵۶۸ ـ هر طلبکاری که مطابق مقررات مواد ۵۶۱ و ۵۶۲ طلب خود را کاملاً دریافت نکرده میتواند در مدت یکماه از تاریخ اعلام مذکور در ماده قبل بعرضحال اعاده اعتبار اعتراض کند .

ماده ۵۶۹ ـ اعتراض بوسیله اظهار نامه که بضمیمه اسناد مثبته بدفتر محکمه بدایت داده میشود به عمل می آید ـ طلبکار معترض می تواند بموجب عرضحال در حین رسیدگی بدعوی اعاده اعتبار بطور شخص ثالث ورود کند .

ماده ۵۷۰ ـ پس ازانقضای موعد نتیجه تحقیقاتی که بتوسط مدعی العموم بعمل آمده است بانضمام عرایض اعتراض برئیس محکمه داده میشود رئیس مزبور در صورت لزوم مدعی ومعترضین را بجلسه خصوصی محکمه احضار میکند

ماده ۵۷۱ ـ در مورد ماده ۵۶۱ محکمه فقط صحت مدارك را سنجیده در صورت موافقت آنها با قانون حکم اعاده اعتبار میدهد و در مورد ماده ۵۶۵ محکمه اوضاع و احوال را سنجیده بطوریکه مقتضی عدل و انصاف بداند حکم میدهد و در هر دو صورت حکم باید در جلسه علنی صادر گردد .

ماده ۵۷۲ ـ مدعی اعاده اعتبار و همچنین مدعی عمومی و طلبکار های معترض میتوانند در ظرف ده روز از تاریخ اعلام حکم بوسیله مکتوب سفارشی

از حکمی کـه در خصوص اعاده اعتبار صادر شده استیناف بخواهند ـ محکمه استیناف پس از رسیدگی بر حسب مقررات ماده ۵۷۱ حکم صادر میکند .

ماده ۵۷۳ ـ اگر عرضحال اعاده اعتبار رد بشود تجدید ممکن نیست مگر پس از انقضای ششماه .

ماده ۵۷۴ ـ اگر عرضحال قبول شود حکمی که صادر میگردد در دفتر مخصوصی که در محکمه بدایت محل اقامت تاجر برای اینکار مقرر است ثبت خواهد شد .

اگر محل اقامت تاجر در حوزه محکمهٔ که حکم میدهد نباشد در ستون ملاحظات دفتر ثبت اسامی ورشکستگان کـه در دائره ثبت اسناد محل موجود است مقابل اسم تاجر ورشکسته با مرکب قرمز بحکم مزبور اشاره میشود .

ماده ۵۷۵ ـ ورشکستگان بتقلب و همچنین اشخاصیکه برای سرقت یا کلاه بر داری یا خیانت درامانت محکوم شده اند مادامی که از جنبه جزائی اعاده حیثیت نکرده اند نمی توانند از جنبه تجارتی اعاده اعتبار کنند .

باب چهار دهم ـ اسم تجارتی

ماده ۵۷۶ ـ ثبت اسم تجارتی اختیاری است مگردرمواردیکه وزارتعدلیه ثبت آنرا الزامی کند .

ماده ۵۷۷ ـ صاحب تجارتخانهٔ که شریك در تجارتخانه ندارد نمیتواند اسمی برای تجارتخانه خود انتخاب کند که موهم وجود شریك باشد .

ماده ۵۷۸ ـ اسم تجارتی ثبت شده را هیچ شخص دیگری در همان محل نمی تواند اسم تجارتی خود قراردهد واواینکه اسم تجارتی ثبت شده با اسم خانوادگی او یکی باشد .

ماده ۵۷۹ ـ اسم تجارتی قابل انتقال است .

ماده ۵۸۰ ـ مدت اعتبار ثبت اسم تجارتی پنجسال است .

ماده ۵۸۱ ـ درمواردیکه ثبت اسم تجارتی الزامی شده ودرموعد مقرر ثبت بعمل نیامد اداره ثبت اقدام بثبت کرده وسه برابر حق‌الثبت مأخوذ خواهد داشت

ماده ۵۸۲ ـ وزاتعدلیه بموجب نظامنامه ترتیب ثبت اسم تجارتی واعلان آن و اصول محاکمات در دعاوی مربوطه باسم تجارتی را معین خواهد کرد .

باب پانزدهم ـ شخصیت حقوقی

فصل اول ـ اشخاص حقوقی

ماده ۵۸۳ ـ کلیه شرکتهای تجارتی مذکور در این قانون شخصیت حقوقی دارند .

ماده ۵۸۴ ـ تشکیلات ومؤسساتیکه برای مقاصد غیر تجارتی تأسیس شده یا بشوند از تاریخ ثبت در دفتر ثبت مخصوصی که وزارتعدلیه معین خواهد کرد شخصیت حقوقی پیدا میکنند .

ماده ۵۸۵ ـ شرایط ثبت مؤسسات وتشکیلات مذکور درماده‌فوق‌بموجب نظامنامه وزارتعدلیه معین خواهد شد .

حق‌الثبت مؤسسات وتشکیلات مطابق نظامنامه ازپنج ریال طلا تاپنج پهلوی و بعلاوه مشمول ماده ۱۳۵ قانون ثبت‌اسناد و املاك است .

ماده ۵۸۶ ـ مؤسسات و تشکیلاتی را که مقاصد آنها مخالف با انتظامات عمومی یا نامشروع است نمی توان ثبت کرد .

ماده ۵۸۷ ـ مؤسسات وتشکیلات دولتی و بلدی بمحض ایجاد و بدون احتیاج بثبت دارای شخصیت حقوقی میشوند .

فصل دوم - حقوق و وظائف و اقامتگاه و تابعیت شخص حقوقی

ماده ۵۸۸ ـ شخص حقوقی میتواند دارای کلیه حقوق و تکالیفی شود که قانون برای افراد قائل است مگر حقوق و وظائفی که بالطبیعه فقط انسان ممکن است دارای آن باشد مانند حقوق و وظایف ابوّت ـ نبوّت وامثال ذلك .

ماده ۵۸۹ ـ تصمیمات شخص حقوقی بوسیله مقاماتیکه بموجب قانون یا اساسنامه صلاحیت اتخاذ تصمیم دارند گرفته میشود .

ماده ۵۹۰ ـ اقامتگاه شخص حقوقی محلی است که اداره شخص حقوقی در آنجا است .

ماده ۵۹۱ ـ اشخاص حقوقی تابعیت مملکتی را دارند که اقامتگاه آنها درآن مملکت است .

باب شانزدهم - مقررات نهائی

ماده ۵۹۲ ـ در مورد معاملاتی که سابقاً تجار یا شرکتها و مؤسسات تجارتی باعتبار بیش از یك امضاء کردهاند خواه بعضی از امضاء کنندگان بعنوان ضامن امضاء کرده باشند خواه بعنوان دیگرطلبکار میتواند بامضاء کنندکان مجتمعاً یا منفرداً رجوع نماید .

ماده ۵۹۳ ـ در مورد ماده فوق مطالبه از هریك از اشخاصی که طلبکار حق رجوع به آنها دارد قاطع مرور زمان نسبت بدیگران نیز هست .

ماده ۵۹٤ ـ باستثنای شرکت های سهامی و شرکتهای مختلط سهامی بکلیه شرکتهای ایرانی موجود که بامور تجارتی اشتغال دارند تااول تیر ماه ۱۳۱۱ مهلت داده میشود که خود را بامقررات یکی ازشرکت های مذکور در اینقانون وفق داده وتقاضای ثبت نمایند والا نسبت بشرکت مختلف مطابق ماده دوم قانون ثبت شرکتها

مصوب خرداد ماه ۱۳۱۰ رفتار خواهد شد.

ماده ۵۹۵ ـ هرگاه مدت مذکور درماده فوق برای تهیه مقدمات ثبت کافی نباشد ممکن است تاششماه دیگر ازطرف محکمه صلاحیت‌دار مهلت اضافی داده شود مشروط بر اینکه در موقع تقاضای تمدید نصف حق‌الثبت شرکت پرداخته‌شود.

ماده ۵۹۶ ـ تاریخ اجرای ماده ۱۵ این‌قانون درآن قسمتی که مربوط بجزای نقدی است و تاریخ اجرای ماده ۲۰۱ و تبصره آن و قسمت اخیر ماده ۲۲۰ اول فروردین ۱۳۱۲ خواهد بود.

ماده ۵۹۷ ـ شرکت های مختلط سهامی موجود مکلف هستند که در ظرف ۶ ماه از تاریخ اجرای این قانون هیئت نظاری مطابق مقررات این قانون تشکیل دهند والا هر صاحب سهمی حق دارد انحلال شرکت را تقاضا کنند.

ماده ۵۹۸ ـ طلبکاران تاجر متوقفی که قبل از تاریخ اجرای این‌قانون طلب خود را مطالبه کرده‌اند مشمول مقررات ماده ۴۷۳ نبوده و از حقی که بموجب قانون سابق برای آنها مقرر بوده استفاده خواهند کرد.

ماده ۵۹۹ ـ نسبت بطلبکارانی که در امور ورشکستگی های سابق قبل از تاریخ اجرای این قانون طلب خود را مطالبه نکرده‌اند مدیر تصفیه هر ورشکسته اعلانی منتشر کرده و یکماه بآنها مهلت خواهد داد که مطابق ماده ۴۶۲ اینقانون رفتار کنند والا مشمول مقررات ماده ۴۷۳ خواهند شد.

ماده ۶۰۰ ـ قوانین ذیل:

قانون تجارت مصوب ۲۵ دلو ۱۳۰۳ ودوازدهم فروردین ودوازدهم خرداد ۱۳۰۴. قانون اصلاح ماده ۲۰۶ قانون تجارت راجع باعتراض عدم تأدیه مصوب ۲ تیر ماه ۱۳۰۷. قانون اجازه عدم رعایت ماده ۲۷۰ و قسمتی از ماده ۴۴

قانون تجارت نسبت بتشکیلات و اساسنامه شرکت سهامی بانك ملی و شرکت سهامی بانك پهلوی مصوب ۳۰ تیر ماه ۱۳۰۷ از تاریخ اول خرداد ماه ۱۳۱۱ نسخ و این قانون از تاریخ مزبور بموقع اجرا گذاشته میشود .

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ « وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید » علیهذا (قانون تجارت) مشتمل بر ششصد ماده که در تاریخ سیزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بدعاوی بین اشخاص و اداره اوقاف

مصوب ۲۰ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده ۱ ـ دعاوی اداره اوقاف بر اشخاص و دعاوی اشخاص بر اداره اوقاف راجع بوقفیت اموال منقول و غیر منقول یا بالعکس مشمول ماده ٤ قانون ۱۳ آبان ماه ۱۳۰۹ (راجع بدعاوی بین اشخاص و دولت) نبوده و در محاکم عدلیه قطع و فصل خواهد شد ولو قبل از تاریخ اجرای این قانون باستناد ماده مذکور محاکم عدلیه قرار عدم صلاحیت صادر کرده و آن قرار قطعی شده باشد .

ماده ۲ ـ این قانون ازاول خردادماه ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ (وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذ (قانون راجع بدعاوی بین اشخاص و اداره اوقاف) مشتمل بر دو ماده که در تاریخ بیستم اردیبهشت ماه یك هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح قانون مالیات راه

مصوب ۸ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده ۱ ـ از وزن غیرخالص کلیه‌مال‌التجارهٔ که‌حق ورود و صدور آنها برطبق قوانین جداگانه معین شده است عوارضی بعنوان مالیات راه بریال‌طلا (صد یك پهلوی) مطابق صورت ذیل اخذ می‌شود.

۱) از اشیاء ذیل یکمن (۶۴۰ مثقال) ده دینار اخذ می‌شود:

قصیل ـ یونجه ـ کاه ـ علوفه ـ هیزم.

خاك رس و شن و ماسه ـ خاك سرخ (اکسیددوفر) سنك ـ سفال آهك ـ کچ ـ آجر ـ سیمان ـ مازوت ـ قطران ـ گوگرد تصفیه نشده وسایر مواد معدنی خام غیرمذکور دراین صورت.

طلا ـ نقره.

حروف مطبعه

بطری

۲) از اشیاء ذیل یکمن بیست دینار اخذ میشود .

تخته ، الوار ، چوب ، عناب ، روناس

نمك طعام تصفیه نشده و سایر انواع نمك غیرمذکور دراین صورت ، نفت ، بنزین ، کازاین ، بنزل ، پارافین و سایر مواد نفتی غیر مذکور در این صورت ، آهن ، چدن ، قلع ، روی ، حلبی ، اشیاء آهنی ، دست افزار ، ماشین و قطعات مجزا و یدکی آن که مشمول قانون ۷ دلو ۱۳۰۳ نباشد اقسام شیشه و شیشه لامپا و شیشه‌ساعت اشیاء ساخته شده از سیمان.

انواع کاغذ وپاکت و مقوای غیر مذکور در اینصورت ، اشیاء کاغذی مخصوص لفاف ، اوراق و کتب و نقشه جات مطبوعه ، الیاف نباتی غیرمذکور در اینصورت

۳) از اشیاء ذیل یکمن پنجاه دینار اخذ میشود

انواع غلات ، بلغور ، برنج ، سیب زمینی

گزنگبین ، ترنجبین

روغن ماشین و سایر روغنهائی که بکار چرب کردن میرود اعم از تصفیه شده یا نشده

املاح شیمیائی غیر مذکور دراینصورت

قند و شکر

٤) ازاشیاء ذیل یکمن یك ریال اخذ میشود

انواع آرد و نان غیرمذکور دراینصورت ، ماهی نمك سود ،

چای ، بهدانه ، قدومه ، انقوزه ، تخم‌پنبه ، کنجد ، درمنه ، سقز ، کتیرا ، بزرك ، رازك ، خاکشی ، رازیانه ، کنجده ، تخم کرچك ، دانه خشخاش ، تخم شاهدانه ، نباتات طبی و بذر و ریشه وگل وپوست نباتات ومیوه‌های غیر مذکور در اینصورت سریش ، خرما ، مرکبات و فواکه ، لیموی‌خشك ، تمبرکجرات و هندی ، قیسی ، انجیر

خشك ، برگه زردالو ، سنجد ، گردو ، فندق ، بادام ، هسته ، آلو ، آلوبالو ، بادام‌زمینی ، بنه (اهلوك) و سایر انواع خشکبار غیر مذکور دراینصورت شیره‌انگور ، انواع خوشاب و کمپوت روغنهای نباتی غیر مذکور در اینصورت

پرطیور ، تخم نوغان ، پوست اغنام واحشام ، روده ، موم ، صدف ، شاخ و سم حیوانات ، میشن ، تیماج ، مواد حیوانی غیرمذکور دراینصورت

رشته کنف ، نخ قند ، طناب ، انواع نخ غیر مذکور در اینصورت

حصیر ، زغال چوب ، انواع زغال سنك ، انواع رنگهای طبیعی و مصنوعی ؛ لعابهای غیر الکلی ، واکس

نمك مکلس ، دوا ، ترکیبات شیمیائی غیر مذکور در اینصورت انواع کائو چو و رزین برزنت

فنر ، آلومینیوم ، اشیاء ساخته شده از آلو مینیوم ، فلزات غیر مذکور در اینصورت ، ماشین تحریر ، لوازم و قطعات آلات تفریح ، آلات و ادوات علمی و طبی و جراحی ، عینك ، اسباب ساعت ، اسباب عکاسی و سینما توگراف و تلفن و تلگراف و ادوات الکتریك ؛ سوزن ، سنجاق ، سگك ، دگمه معمولی ، انگشت دانه ، قیچی ، قلاب ، الك چوب پنبه ، فتیله ، پاشنه کش ، اطو ، طوری چراغ

آب معدنی و آبهای گاز دار مصنوعی

ملزومات دفتری ، کاغذ دیوار ، اشیاء کاغذی

چینی ، لامپا ، کبریت ، کاغذ سیگار ، اسلحه و مواد محترقه غیر مذکور در اینصورت ، فیروزه

ه) از اشیاء ذیل یکمن دو ریال اخذ میشود

نشاسته ، آرد سیب زمینی ، حبوبات ، سبزی های تر وخشك ، مواد لبنی ، ماهی تازه یا یخ زده ، کشمش ، مویز ، مغزهسته ، مغز بادام ، مغز گردو ، زیره ، سیاهدانه ، قهوه بو نداده ، انواع تخمه ، نمك طعام (تصفیه شده) ، ادویه وچاشنی غذا وانواع

ترشیها ، نبات ، مو ، پشم ، کرك ، پنبه ، کنف ، زوت ، خام گاو میش ، انواع پوست حیوانات غیرمذکور دراینصورت

برنج ، سرب ، مس ، نیکل ، اشیاء ساخته شده از قلع وسرب و روی ، اشیاء ساخته شده از نیکل یا از برنج ساعت (غیرطلاونقره) بازیچه‌های‌علمی ، تفنك و اسلحه شکاری ، دوچرخه وسه چرخه بچه‌گانه .

قرمز دانه ، مازوج ، حنا ، زدو ، ثعلب ، کندر ، اشتك ، و سایر انواع صمغ ، لعابهای بی الکل ، پشم رشته ، نخ خیاطی ، نوار ، بندکفش ، بند جوراب ، بند شلوار ، مشمع ، چلوار ، ململ ، تنزیب ، چیت باسمهٔ ملون ، کفش چرمی ، زین وبرك واشیاء سراجی آینه بلور ، لنتر ، شمع ، فندك و سایر اسباب تدخین ، اجناس و مواد دخانیه غیرمذکور در اینصورت .

۶) از اشیاء ذیل یکمن سه ریال اخذ میشود

انواع فاستونی‌نخی ، پارچه‌های بافته شده با نخ رنگی وسایر منسوجات نخی غیرمذکور در این صورت

۷ ــ از اشیاء ذیل یکمن چهار ریال اخذ میشود

بیسکویت ، ماکارونی و سایر اقسام خمیر خوراکي ، شیر محفوظ در قوطی ، قهوه بوداده ، روغن زیتون

عصیر یا آب فواکه و مرکبات (غیرالکلی) کلاب

مخمل نخی ، منسوج کنفی ، منسوج کتانی ، منسوج نخ وعلف ، منسوج نخ و پشم ، انواع شال ، منسوج پشمی و موئی غیر مذکور در اینصورت

اسباب وآلات ورشو ، کرامافون ، صفحه کرامافون ، آلات‌تفریح غیر مذکور دراینصورت

اغنام (هرراس)

۸) از الاغ هررأس شش ریال اخذ میشود .

۹) از تریاك یکمن هشت ریال اخذ میشود .

۱۰) از اشیاء ذیل یکمن ده ریال اخذمیشود

نان‌قندی ، انواع کنسرو ، انواع‌شیرینی و حلویات ، انواع مربا ، انواع شربت ، کاکائو ، شکلا

آب جو ، مشروبات طبی ، زعفران

پیه ، روغن حیوانات (غیر ازمواد لبنی)

کلاه ، چتر ، عصا ، کالوش ، صابون ، سایر لوازم نظافت و آرایش وترکیبات آن ، اسباب سفر ، ورق بازی ، سیکار و سیکارت ، کاغذ وپاکت ومقوای لوکس

مخمل پشمی ، مخمل ابریشمی ، مخمل‌پشم‌ونخ ، منسوج ابریشمی غیرمذکور دراینصورت منسوج کش باف ، منسوج نخ وابریشم ، ملبوس دوخته ، یقه ، کراوات ، پاپیون ، کلابتون اصل ، دکمه‌های لوکس ، قزنقفلی واسباب علاقه بندی غیرمذکور دراینصورت پارچه های کائوچو شده ، لعابهای الکلی

اشیاء ساخته شده ازچوب ، اشیاء ساخته شده از مس . اشیاء سفالی لعابدار ، اشیاء خاتم‌کاری شده ، اشیاء کنده‌کاری ، نقره زرگری شده ، آلات موسیقی غیرمذکور در اینصورت ، قطعات آلات موسیقی .

گاو و حیوانات غیر مذکور در اینصورت (هررأس)

۱۱) ازاشیاء ذیل یکمن بیست ریال اخذ میشود

ابریشم ، پیله ، ابریشم مصنوعی ، تخم مرغ ، خاویار ، عسل ، گوشت (پخته یا خام) پسته ، زیرپیراهنی ، زیرشلواری ، جوراب نخی ، جوراب پشمی ، دستکش ، کفش ، گیوه ، صابون عطری ، عطریات و پودر ، کلیه اشیاء بدلی اعم از احجار وجواهر و مرواریدوغیره ، منسوج قلابدوزی شده ، منسوج پولك دوزی‌شده ، پارچه گلابتونی ، پارچه‌صمغی ، پارچه نمدی ، انواع منسوجات و پارچه های غیرمذکور دراینصورت طوری نخی ، قالی ، گلیم ، زیلو ، نمد

احجار کریمه ، جواهرات ، اشیاء زرگری شده ، ساعت طلا و نقره اشیاء صنعتی ، کلکسیون ، اشیاء زیر خاکی و کهنه ، کتب قدیمه ، تمبر پست ، تابلو ، جار ؛ چل چراغ ، پیانو ، الکل تقلیبی ، شتر واسب و مادیان و قاطر وکاو میش (هر رأس)

۱۲) از اشیاء ذیل یکمن سی ریال اخذ میشود

طوری ابریشمی ، انواع الکل و شراب و سایر مشروبات الکلی غیر مذکور در اینصورت

۱۳) از اشیاء ذیل یکمن چهل ریال اخذ میشود

ملبوس دوخته کش باف ، دستمال نخی ، دستمال ابریشمی ، طوری قلابدوزی شده ؛ سایر اشیاء خرازی وسایر مصنوعات غیر مذکور دراینصورت

۱٤) از اجناس واشیائیکه تحت هیچیك از عناوین مذکوره در اینصورت نیاید یکمن یك ریال اخذ میشود

تبصره ۱ ـ محصول و اشیائیکه بطور کاپوتاژ از یك سرحد خارج وازسرحد دیگر وارد ایران میشود از عوارض راه معاف است و از آنچه بطور ترانزیت از خاك ایران میگذرد مالیات راه فقط یکمرتبه درموقع ورود اخذ خواهد شد

تبصره ۲ ـ چهارپایانیکه موقتاً بایران‌داخل یاازآنجا خارج میشوند ازپرداخت عوارض مذکور در اینقانون معاف خواهند بودفقط درازای پلاك یا مهر مخصوصی که برای تشخیص آنها معین میشود دوریال در اولین دفتر گمرکی ایران دریافت‌می شود و مادام که علامت تشخیص را دارند چیزی از آن بابت در یافت نخواهد شد ولی از بار و مال التجاره ای که بوسیله این قبیل دواب حمل میشود مطابق این قانون مالیات راه اخذ خواهد شد .

تبصره ۳ ـ مالیاتهای مذکوره در فوق یکمرتبه در موقع ورود یاخروج دریافت میشود دیگر بعنوان عوارض راه هیچگونه حقوق و عوارضی در بین راه و شهر ها از بار و مال‌التجاره دریافت نخواهد شد .

ماده ۲ ـ دولت مجاز است در موقع صدور امتعه و اجناس محصول یا مصنوع داخله جایزه صدوری تامیزان مالیات راه کـه از جنس گرفته می‌شود بصادر کننده به‌پردازد مدت و میزان جوائز مزبوره و اجناسی که برصدور آنها جایزه تعلق می‌گیرد برطبق تصویب نامه هیئت وزراء تعیین و منتشر میشود

تبصره ـ جایزه هر جنس صدوری از محل عوارضی که بر طبق اینقانون بآن تعلق میگیرد پرداخته خواهد شد و دوائر مربوطه مجاز خواهند بود که محاسبه عمل را بطریق فوق انجام داده عوائد خالص را دردفاتر خودثبت نمایند

ماده ۳ ـ اشیاء ذیل در ورود و صدور ار تأدیه عوارض راه معاف خواهند بود .

الف ـ وسائط نقلیه .

ب ـ آنچه بموجب بند دوم قانون‌مصوب لیله اول اسفند ۱۳۰۷ ازپرداخت حقوق گمرکی معاف است .

ج ـ مکاتیب و مراسلات و مجلات

د ـ اسباب سفر مسافرین

هـ ـ اشیاء متعلق باشخاص یاشرکتهائیکه بموجب امتیازنامه ازحقوق گمرکي و سایر عوارض و مالیات ها معافند .

و ـ نهال اشجار و نهال گل .

ز ـ مروارید بموجب قانون بیست و دوم اردی بهشت ۱۳۱۱

ماده ٤ ـ اشیاء ذیل در موقع ورود از مالیات راه معاف خواهند بود

الف ـ اشیائیکه برای احتیاجات دربارسلطنتی از خارجه وارد میشود

ب ـ اشیائیکه برای تدارکات وزارت جنك و امنیه لازم است برطبق‌قانون بیست آذر ۱۳۰۷

تبصره ـ اشیاء مزبور از حقوق انبار داری گمرکی نیز معاف خواهند بود

ج ـ معافیت های قانونی مصوب ۷ دلو ۱۳۰۳ فقط برای مدتیکه در قانون تصریح شده است

د ـ اثاثیه و ادوات وعوامل کار ایرانیان بی‌بضاعت در موقع بازگشت‌بایران بموجب قانون ۱۰ ابان ۱۳۰۹

هـ ـ تخم پنبه نوع امریکائی و نوع مصری

و ـ لفاف و ظروف مال‌التجاره صادره از ایران در موقع بازگشت

ز ـ مال‌التجاره ایرانی‌الاصل که‌درخارجه بفروش نرسیده درموقع‌بازگشت .

ح ـ گونی و کیسه و جوال و لوازم بار بندی

ط ـ اشیاء مربوطه بدفع ملخ مطابق‌قانون ٦ اردی بهشت ۱۳۱۱

ي ـ کتب

ماده ٥ ـ اشیاء ذیل در موقع صدور از عوارض راه معافند:

الف ـ تریاك برطبق مقررات قانون انحصار دولتی تریاك مصوب ۲٦ تیر ۱۳۰۷

ب ـ شلتوك ، برنج ، گندم وجو (مطابق‌قانون ۹ شهریور ۱۳۰۹) آرد ، گل‌سرخ (اکسید دوفر)

ج ـ ساروج وگچ وآهك وغیره مطابق قانون ۲۷ آذر ۱۳۰٥

ماده ٦ ـ عایدات حاصله از مالیات مقرره‌فوق توسط وزارت مالیه وصول و بطریق ذیل تقسیم میشود

الف ـ صدی سه از کل عواید حاصله از این محل در هرسال ببودجه وزارت

مالیه منتقل وبرای مخارج اداره متصدي وصول عوارض مزبوره اختصاص مییابد

ب ـ برای مؤسسات معارفی بعایدات عمومی منتقل میگردد　　۲۶۰۶۶۰۷ ریال

ج ـ برای مؤسسات صحی به عایدات عمومی منتقل میگردد　　۷۲٤۱۳۰ «

د ـ برای مؤسسات خیریه باقساط ماهیانه در وجه خیریه های ولایات پرداخته میشود.　　۸۷۸۸۰۰٫۱۵ «

هـ ـ دروجه بلدیه طهران برای اصلاحات اساسی وتعمیرات شهر سالیانه بشرط تصویب هیئت وزراء　　۵۰۰۰۰۰۰ «

و ـ به بلدیه های ولایات برای اصلاحات اساسی و تعمیرات سایر شهرها که بشرط تصویب هیئت وزراء تقسیم میشود.　　۳۰۰۰۰۰۰ «

ز ـ بقیه عایدات کلیتاً بایجاد و تعمیر راه های شوسه اختصاص خواهد داشت

ماده ۷ ـ مواد ۳ و ٤ و ۵ اینقانون از تاریخ تصویب وسایر مواد آن یکماه پس از تصویب بموقع اجرا گذاشته میشود واز تاریخ اجرای این قانون قوانین ۱۹ بهمن ۱۳۰٤ و ۱۳ مهرماه ۱۳۰٦ وماده ۲ قانون بلدیه ها مصوب ۳۰ اردی بهشت ۱۳۰۹ ملغی است وهمچنین قانون پنجم ربیع الاول ۱۳۲۸ قمری و قانون ۱۳ میزان ۱۳۰۳ شمسی راجع بنواقل کا کان ملغی و مطالبه و وصول مالیاتها و عوارض ذیل کما في السابق منسوخ وموقوف المطالبه خواهد بودمگر مالیاتها وعوارضی که بموجب قانون بلدیه هامصوب ۳۰ اردی بهشت ۱۳۰۹ برقرار گردیده واخذ میشود باج راه ـ سوق الدواب ـ قپان ـ میزان داری ـ میدان ولرد ـ دلالی اعم ازدلالی تریاك وحیوان ومال التجاره ومالیاتهای مراتع و دواب ـ راه گذر ـ مالیات هوائی ـ کلیه عوارض تحمیلی برارزاق واجناس وسوخت اعم اززغال وهیزم وغیره ـ فوا که. کلیه مالیاتها وعوارض بلدی و معارفي و خیریه و صحیه که توسط مأمورین مالیه

وسایر مأمورین دولتی و مؤسسات معارفی و خیریه وصحیه وغیره از اهالی شهرها وقصبات یااز مال التجارهٔ که بشهرها وارد میشود یا ازآنجا عبور می‌نمایند مأخوذ میشد و همچنین کلیه مالیاتها و عوارضی که از طرف دولت و افراد یا مؤسسات بهر اسم و رسم از مال التجاره یاوسایط نقلیه که بشهرها یاقصبات وارد یا از آنجا عبور مینماید یاخارج میشود یا درجاده های مملکت سیر می‌نماید دریافت میگردید

اینقانون که مشتمل برهفت ماده است درجلسه هشتم شهریورماه یکهزارو سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

رفع اختلافات صنفی

مصوب ۵ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده ۱ ـ برای رسیدگی باختلافات صنفی و محاکمه متخلفین از نظامات بلدی وزارت عدلیه در صورتیکه لازم بداند محکمه صلحی بخرج بلدیه محل تشکیل مینماید ـ مجازات متخلفین از نظامات بلدی مطابق مقررات ماده (۲۷۶) قانون مجازات عمومی خواهد بود .

در نقاطی که محکمه صلح مزبور تشکیل نشده باشد محاکمه متخلفین از نظامات بلدی بعهده محاکم صلح عادی و رسیدگی باختلافات صنفی بشرط موافقت وزارت عدلیه بعهده اداره بلدیه خواهد بود .

تبصره ۱ ـ اختلافات صنفی عبارت است از اختلافاتی که بین اصناف و افراد آنها راجع بامور صنفی تولید میشود و امور صنفی برطبق نظامنامهٔ که به پیشنهاد وزارت داخله و تصویب وزارت عدلیه تنظیم خواهد شد تعیین میگردد

اختلاف بین قصاب و چوبدار راجع بقیمت گوسفند و اختلاف بین قصاب و خباز با دکاندار راجع بوجه فروش یومیه در حکم اختلافات صنفی است

تبصره ۲ ـ در نقاطی که محکمه صلح بخرج بلدیه تشکیل میشود عوائد محکمه نیز به بلدیه مربوطه پرداخته خواهد شد.

ماده ۲ ـ اختلافات صنفی بطریق حکمیت قطع میشود ـ طریق ارجاع بحکمیت ـ طرز تعیین حکمها اعم از اختصاصی و مشترك موارد تجدید نظر درحکم حکم و طرز تجدید نظر بموجب نظامنامهٔ که از طرف وزارت عدلیه تنظیم میشود معین خواهد شد.

ماده ۳ ـ این قانون از اول آبان ماه ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذارده میشود

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ (وزیرعدلیه مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها درعمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون رفع اختلافات صنفی)مشتمل بر سه ماده که درتاریخ پنجم مهرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

معافیت قسمتی از وسائط نقلیه بلدی و مریضخانه ها و شیر و خورشید سرخ از تأدیه حق الثبت

مصوب ۱۲ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ ماشینهای آب‌پاشی و اطفائیه و جاده کوب و سنك شکن

و اسفالت ریزی و حماله مخصوص به ساختمان خیابانها خریداری بلدیه و همچنین ارابه هـای بلدی که زباله میبرند و همچنین اتوبوسهای متعلق به مریضخانهـا و مؤسسه شیر و خورشید سرخ کـه مخصوص حمل و نقل مریض است مطابق تشخیص وزارتمالیه از تاریخ اول فروردین ۱۳۱۰ از تأدیه مالیات حق‌الثبت معاف خواهند بود .

این قانون کـه مشتمل بر یك ماده است در جلسه دوازدهم مهرماه یکهزارو سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای‌ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بمدت قبول مدارك داوطلبان امتحان طبابت مجاز

در سال ۱۳۱۱

مصوب ۱۲ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت معارف مجاز است که مدارك دادطلبان امتحان طبابت مجاز را تا ۲۵ آبان ۱۳۱۱ بپذیرد و اول آذرماه ۱۳۱۱ امتحان ایشان را شروع کند .

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه دوازدهم آبانماه یکهزارو سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به فرع وجوه بدهی مدیونین بانك ایران

مصوب ۷ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده ۱ ـ مدیونین بانك ایران و قائم مقام آنها که راجع بفرع وجوه بدهی قرار دادی با بانك استقراضی سابق داشته اند به تقاضای بانك ایران باید مطابق قرار داد مزبور فرع مقرر را تا تاریخ ۱۲ اسفند ۱۲۹۸ به بانك ایران بپردازند .

مدیونین بانك ایران وقائمقام آنها که با بانك استقراضی قرار داد مخصوصی راجع بفرع نداشته اند به تقاضای بانك باید فرع مبلغ بدهی را به نرخ و ترتیب معمول بانك استقراضی سابق تا تاریخ ۱۲ اسفند ۱۲۹۸ به بانك ایران تأدیه نمایند .

ماده ۲ ـ هر یك از مدیونین بانك ایران و قائم مقام آنها که بدهی خود را به ترتیب مذکور در ماده فوق تا اول تیرماه ۱۳۱۲ با بانك ایران تصفیه و تأدیه نمایند و یا قرار قطعی با موافقت بانك برای تصفیه آن بدهند از تاریخ اسفند ۱۲۹۸ تا زمان تأدیه فرع دیگری از آنها مطالبه نخواهد شد

هر یك از مدیونین بانك ایران و قائم مقام آنها که تا اول تیرماه ۱۳۱۲ بدهی خود را اصلاً و فرعاً بطوریکه در ماده فوق مقرر است نپردازند از تاریخ ابلاغ اظهارنامه و در صورت عدم ابلاغ از تاریخ اقامه دعوی در محاکم عدلیه یا محاکمات مالیه تا تاریخ صدور حکم بفرع مقرر در قرار داد و اگر قرار داد مخصوصی راجع بفرع نبوده بفرع معمولی بانك محکوم خواهند شد

تبصره ۱ ـ هریك ازبدهکاران بانك ایران که تا ده روز پس ازابلاغ حکم

بدهی خود را اصلاً و فرعاً نپردازد و یا با موافقت بانك قرار دادی راجع به پرداخت منعقد ننماید از تاریخ صدور حکم تا روز تأدیه (صدی دوازده بعنوان خسارت تأخیر) به محکوم به تعلق خواهد گرفت.

تبصره ۲ ـ مقصود از مدیونین مذکـور در مواد فوق اعم از ضامن و مضمون عنه و هر یك ازامضاء کنندکان دیگر اسناد بانك است

این قانون که مشتمل بر دو ماده است درجلسه هفتم دیماه یکهزاروسیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اوزان و مقیاسها

مصوب ۱۸ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده ۱ ـ اوزان و مقیاسهای رسمی مملکت ایران مطابق اصول متری بوده و واحد آنها برای طول متر برای سطح متر مربع برای حجم متر مکعب و برای وزن کیلوگرم است.

اضعاف و اجزاء مقیاسهای مزبور مطابق اصول متری خواهد بود.

تبصره ۱ ـ دولت میتواند وزنه هائی با مقایسه با اصول متری از قبیل من (معادل سه کیلو) و سیر معادل (۷۵) گرم تهیه نماید.

تبصره ۲ ـ کلیه اوزان و مقیاسها باید دارای علامت مخصوص دولتی باشد

ماده ۲ ـ طرز تهیه اوزان و مقیاسهای مقرر در این قانون و انتشار آن در مملکت و همچنین تفتیش اوزان و مقیاسها و جلوگیری از استعمال اوزان و مقیاسهای تقلبی وسایر شرایط اجرای این قانون بموجب نظامنامه های مخصوصی

که بتصویب هیئت دولت رسیده باشد مقرر میشود

تبصره ـ دولت میتواند لدی الاقتضاء برای اصلاح قپان و ترازو مقرراتی وضع نماید.

ماده ۳ ـ اداره کل تجارت مکلف است اوزان و مقیاسهای مورد احتیاج هر محل را بقدر کفایت تهیه و در دسترس اهالی آن محل قرار داده ولااقل دو ماه قبل از اجراء تاریخ اجرای آنرا باطلاع عامه برساند.

ماده ٤ ـ پس از اجراء این قانون در هر محل هر کاسب و تاجری که دارای اوزان و مقیاسهای قلب بوده و یا هرکس با اوزان ومقیاسهای تقلبی داد و ستد کنند به حبس تادیبی از یك روز تا پانزده روز و در صورت تکرار تا دو ماه محکوم خواهد شد بعلاوه اوزان و مقیاسهای تقلبی نیز ضبط میشود

ماده ٥ ـ قانون مصوب دهم خرداد ۱۳۰٤ شمسی ملغی است.

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه هیجدهم دیماه یکهزارو سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون تذکره

مصوب ۲۰ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

فصل اول اطلاعات عمومی

ماده ۱ ـ تذکره سندیست که ازطرف مأمورین صلاحیت‌دار برای تعیین تابعیت و اجازه مسافرت اتباع ایران بممالك خارجه و اقامت در ممالك مزبوره یامسافرت از خارجه بایران داده می‌شود.

ماده ۲ ـ مأمورین سرحدی ایران به‌هیچیك از اتباع ایران بدون

ارائه تذکره قانونی اجازه خروج نخواهند داد.

ماده ۳ ـ به هیچکس غیر از تبعه مسلم ایران نباید تذکره ایرانی داده شود و صدور تذکره منوط بوجود اسنادی است که هویت و تابعیت ایرانی تقاضا کننده را ثابت کند.

ماده ٤ ـ هریك از اتباع ایران برای مسافرت بممالك خارجه و یا اقامت در خارجه باید تحصیل تذکره نماید.

ماده ٥ ـ تذکره بردو قسم است تذکره عادی و تذکره غیر عادی.

فصل دوم ـ تذکره عادی.

ماده ٦ ـ اقسام تذکره عادی که بطور مطلق تذکره نامیده میشود و نمونه آنها برطبق نظامنامه معین خواهد شد بقرار ذیل است:

۱ ـ تذکرهٔ که برای مسافرت از ایران بممالك خارجه یااز خارجه بایران داده می‌شود مدت اعتبار آن از تاریخ صدور تذکره یکسال و تاچهار سال دیگر سال بسال قابل تمدید است و دارنده آن می‌تواند درمدت اعتبار تذکره بیش از یکبار مسافرت نماید.

۲ ـ تذکره سرحدی که بهسرحدنشینان ایرانی برای عبور و مرور بین‌نقاط سرحدی ایران و نقاط سرحدی ممالك مجاور اعم ازسرحدات خاکی یا آبی مطابق قراردادهای عبور و مرور سرحدی بین ایران و دول مجاور یابرحسب تصویب دولت داده می‌شود.

۳ ـ تذکره ایرانیان بی‌بضاعت مقیمین خارجه که مدت اعتبار آن بارعایت مقررات فقره اول این ماده پنجسال است.

٤ ـ تذکره محصلی که بهمحصلین داده می‌شود و اعتبار آن تااختتام دوره تحصیلی دارنده آن خواهد بود مشروط براینکه در انقضای هرسال بامضاء مأمور

ایران مقیم محل تحصیل یانزدیکترین محل برسد.

فصل سوم - ترتیب صدور تذکره عادی

ماده ۷ — صدور تذکره عادی در داخـله با نظمیه و در خارجه با مأمورین قونسولی ایران و یا مأمورین سیاسی عهده دار امور قونسولی میباشد و در محل هائی که نظمیه نباشد صدور تذکره بامأمورینی خواهد بود که دولت به‌آنها اجازه مخصوص بدهد.

ماده ۸ — گیرنده تذکره برای مسافرت بممالك خارجه باید معادل میزان متوسط مخارج معـاودت خود و همراهانش را از مقصد مسافرت تا محل صدور تذکره وجه نقد یاتعهدنامه بانك یایك تجارتخانه یاضامن معتبر دائربه‌تأدیه مخارج مزبور بدفتر صدورتذکره بطور ودیعه سپرده قبض دریافت نماید که موقع ضرورت بوسیله مأمورین دولت ایران بمصرف مخارج معاودت او برسد چنانچه صاحب ودیعه برای مراجعت محتاج باخذ وجه مزبور نشود یامسلم گردد که اقامت دائمی درخارجه اختیار کرده یافوت شده ودیعه درمقابل قبض باو یا بورثه‌اش مسترد میشود — مأمورین دولتی و ایرانیانیکه اقامتگاه دائمی آنها ممالك‌خارجه باشد و محصلینی که ترتیب مسافرت آنها تابع مقررات مخصوص میباشد ازسپردن ودیعه معاف خواهند بود.

زائرین بیت‌الله علاوه برودیعه مذکور در فوق مبلغ پنجاه ریال برای تأمین مخارج مراقبتهای لازمه صحی وغیره که‌از طرف دولت بعمل می‌آید بدفتر صدور تذکره باید بپردازند وقبض رسید دریافت دارند.

ماده ۹ — باشخاص ذیل تذکره برای مسافرت از ایران‌داده نمی‌شود

الف — اشخاصی که کمتر ازهیجده سال تمام دارند یاتحت ولایت‌یاقیمومت می‌باشند مگر بااجازه کتبی ولی یاقیم.

ب ـ کسانی که بموجب امر کتبی مقامات قضائی حق خروج از مملکت ندارند.

ج ـ مشمولین نظام وظیفه مگر اینکه ازطرف اداره نظام وظیفه مجاز درمسافرت باشند.

ماده ۱۰ ـ ترتیب صدور تذکره جمعی اعضاء و اجزای کشتی ها برطبق نظامنامه معین می شود.

ماده ۱۱ ـ برای یك خانواده (زن و شوهر ویاهریك از آنها) با اولاد کمتر ازهیجده سال میتوان یك تذکره صادر نمود ومعادل قیمت یك تذکره دریافت داشت صدور تذکره علیحده برای زوجه بتنهائی یابااولاد کمتر از هیجده سال منوط باجازه زوج خواهد بود.

ماده ۱۲ ـ بایرانیانیکه در خارجه مقیم و مشمول نظام وظیفه میباشند برای توقف یامسافرت درخارجه تذکره و ویزا داده نخواهد شد. ومأمورین ایران باید به آنها شهادتنامه مجانی فقط برای مراجعت بایران بدهند مگر اینکه ورقه معافیت از خدمت نظام داشته باشند هم چنین مأمورین ایران در خارجه درمواردی که وزارت امور خارجه اجازه بدهد برای معاودت اتباع دولت شاهنشاهی بایران شهادتنامه مجانی صادر خواهند نمود.

فصل چهارم ـ ویزای تذکره .

ماده ۱۳ ـ ایرانیانیکه بممالك خارجه مسافرت یابه ایران مراجعت میکنند باستثناء اشخاصی که درنقاط سرحدی اقامت دارند ودر نقاط مزبور عبور و مرور میکنند باید برطبق نظامنامه تذکره خود را لدی الورود یادرموقع مراجعت به ویزای نماینده ایران برسانند.

ماده ۱۴ ـ ویزای تذکره ها و اوراق اتباع خارجه که قصد مسافرت بایران را دارند تابع مقررات قانون ورود و اقامت اتباع خارجه مصوب ۱۹ اردیبهشت ۱۳۱۰ میباشد و قیمت ویزای هریك برطبق معامله متقابله دریافت می‌شود.

ماده ۱۵ ـ هرگاه مأمورین ایران در خارجه تذکره و شهادت نامهٔرا که در دست بعضی از تقاضاکنندگان ویزا میباشد برسمیت نشناسند درصورتیکه برای ورود آنها بایران ممنوعیتی نباشد شهادت‌نامه مخصوص برای مدت معین مطابق نمونهٔ که درنظامنامه تعیین خواهد شد به‌آنها خواهند داد.

فصل پنجم ـ تذکره غیر عادی (تذکره سیاسی ـ تذکره مخصوص)

تذکره سیاسی

ماده ۱۶ ـ مدت اعتبار تذکره سیاسی تاخاتمه مأموریت دارنده آن خواهد بود و برای مأموریت جدید قابل تمدید است صدور تذکره سیاسی فقط با وزارت امور خارجه و مأمورین سیاسی ایران مقیمین خارجه می‌باشد.

ماده ۱۷ ـ بطبقات ذیل تذکره سیاسی داده می‌شود:

۱ ـ اعضاء بلافصل خانواده سلطنت اعم از ذکور و اناث.

۲ ـ وزیر دربار پهلوی و خانواده او.

۳ ـ مأمورین سیاسی و ژنرال قونسولها و قونسولها و ویس قونسولهای رسمی و خانواده آنها.

۴ ـ وزراء و رؤسای مجلسین و خانواده آنها.

۵ ـ وزراء و سفرا و وزرای مختار سابق و رؤسای سابق مجلسین و همچنین معاونین وزارتخانها و وکلای مجلسین و رؤسای ادارات وزارت امور خارجه در دوره تصدی و خانواده آنها باتصویب هیئت وزراء.

۶ ــ اشخاصی که از طرف دولت نزد دولت دیگر یامؤسسه رسمی بین المللی بمأموریت مخصوصی اعزام می‌شوند.

ماده ۱۸ ــ صدور ویزای سیاسی بامقامات ذیل است:

۱ ــ درپایتخت باوزارت امور خارجه.

۲ ــ در ای[illegible] و ولایات باولاة و حکام.

۳ ــ در ممالک خارجه بانمایندگیهای سیاسی دولت شاهنشاهی یا ژنرال قونسولگریها و قونسولگریهائی که ازطرف وزارت امور خارجه اجازه مخصوص داشته باشند.

تذکره مخصوص .

ماده ۱۹ ــ به‌طبقات ذیل تذکره مخصوص داده می‌شود.

۱ ــ اعضاء رئیسه دربار سلطنت و خانواده آنها.

۲ ــ اعضاء رسمی ژنرال قونسولگریها و قونسولگریهاوویس‌قونسولگریها و خانواده آنها.

۳ ــ مأمورین دولت غیراز طبقات مذکور درماده ۱۷ که برای انجام مأموریتی بخارجه اعزام می‌شوند و خانواده آنها.

۴ ــ اشخاصی که بموجب تصویب‌نامه هیئت وزراء اجازه داده می‌شود.

ماده ۲۰ ــ مدت اعتبار تذکره مخصوص تاخاتمه مأموریت یامسافرت دارنده آن خواهد بود.

ماده ۲۱ ــ تذکره مخصوص درایران ازطرف وزارت امور خارجه بمعرفی و تقاضای مقامات مربوطه صادر می‌شود ودر خارجه صدور آن‌بااجازه وزارت امور خارجه بعهده مامورین سیاسی یاقونسولی ایران خواهد بود.

فصل ششم ـ تفتیش تذکره .

ماده ۲۲ ــ تفتیش و رسیدگی تذکره اتباع داخله و خارجه بارعایت

مقررات این قانون و قانون ورود و خروج و اقامت اتباع خارجه مورخ ۱۹ اردیبهشت ۱۳۱۰ بعهده مأمورین گمرك سرحدات است.

فصل هفتم ـ قیمت تذکره .

ماده ۲۳ ـ قیمت تذکره بقرار ذیل است:

۱ ـ قیمت تذکره عادی یك پهلوی است و اعتبار آن بعداز سال اول تا چهار سال دیگر در داخله هرسالی در ازاء نیم پهلوی ودر خارجه مجاناً تمدید می‌شود.

۲ ـ قیمت تذکره قراء سرحدی: یکساله بیست و پنج ریال ـششماهه‌پانزده ریال ـ سه‌ماهه ده ریال.

۳ ـ تذکره ایرانیان بی‌بضاعت مقیمین خارجه مجانی خواهد بود.

٤ ـ تذکره سیاسی و تذکره مخصوص مجانی.

٥ ـ تذکره محصلین مجانی.

ماده ۲٤ ـ قیمت ویزای تذکره‌ها به‌قرار ذیل است.

۱ ـ ویزای تذکره عادی ایرانیان برای مراجعت بایران ۱۵ ریال.

۲ ـ ویزای تذکره‌های سیاسی و مخصوص و تذکره محصلین و تذکره ایرانیان بی‌بضاعت مقیمین خارجه کلیتاً و ویزای تذکره عادی درموقع ورود بمقصد یادرموقع مسافرت بین‌ممالك خارجه مجانی است.

ماده ۲۵ ـ دولت مجاز است درهریك از نقاط ممالك خارجه که‌مقتضی بداند نسبت به‌قیمت تذکره و ویزای تذکره ایرانیان تخفیف بدهد.

فصل هشتم ـ جرائم .

ماده ۲٦ ـ هرایرانی که بدون تذکره وارد ایران یاخارج شود بتأدیه

قیمت تذکره که باید دارا باشد باضافه یك برابر آن بعنوان جریمه ملزم خواهد بود و درصورت تکرار جرم علاوه برجزای نقدی ازیك ماه تاششماه نیز محکوم بهحبس تأدیبی خواهد شد.

ماده ۲۷ ـ هرایرانی که درخارجه تذکره خودرا مطابق قانون تمدید یاتجدید نکند باید درصورت عدم تمدید علاوه برقیمت یك تذکره برای هرسال ده ریال ودرصورت عدم تجدید درآخر سال پنجم ازتاریخ صدور تذکره علاوه برقیمت تذکره معادل یك برابر آن نیز بعنوان جریمه تأدیه نماید.

ماده ۲۸ ـ اتباع ایران مقیمین خارجه که تا تاریخ اجرای این قانون تذکره خود را تجدیدنکردهاند درصورتیکه ازتاریخ مزبور الی دوسال تقاضای تجدید تذکره نمایند از پرداخت جرائم گذشته معاف میشوند و الا نسبت بمدت گذشته نیز جرائم مقرره به آنها تعلق خواهدگرفت.

تبصره ـ وزارت امور خارجه درموقع لزوم مجاز است باشرایط مقرره در نظامنامه مشمولین این جرائم را از پرداخت تمام یاقسمتی ازوجه جریمه ویاان تعقیب جزائی معاف نماید.

ماده ۲۹ ـ هرایرانی که تذکره خودرا بهویزاهائیکه در ماده ۱۳ این قانون مقرر شده نرساند باید نسبت بههرویزای مجانی پنج ریال و نسبت به هر ویزای غیرمجانی علاوه برقیمت ویزا یك برابر آن را بعنوان جریمه بپردازد.

ماده ۳۰ ـ ایرانیانی که از مناطق سرحدی سابقاً بهخارجه مهاجرت کردهاند تادو سال دیگر درموقع مراجعت بایران ازجرائم و مجازاتهای مقرر برای دارا نبودن تذکره و ویزا معاف میباشند.

ماده ۳۱ ـ بهمأمورین دفتری گمرکات سرحدی که متصدی تفتیش تذکره میباشند معادل صدی ده از عایدات جرائمی که وصول مینمایند بطور انعام پرداخته میشود.

تبصره ـ صدی ده مزبور که تاکنون بموجب تصویبنامه دولت برای حق

الکشف تأدیه شده است اجازه داده می‌شود که بخرج منظور دارند.

ماده ۳۲ _ نظامنامه‌های مربوطه به این قانون به تصویب هیئت وزراء رسیده و از اول خردادماه ۱۳۱۲ بموقع اجرا گذاشته می‌شود.

این قانون که مشتمل برسی و دو ماده است درجلسه بیستم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

فهرست

قسمت دوم - امتیازات

فهرست قسمت دوم ــ امتیازات

قسمت دوم
امتیازات

قانون

اعطای امتیاز استخراج زغال‌سنك اطراف شهر تبریز به آقای مسعود خان عدل

مصوب ۲۴ خردادماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول ـ مجلس شورای ملی باداره کل صناعت اجازه میدهد که امتیاز انحصاری مانع للغیر استخراج و استفاده از معادن زغال سنك اطراف شهر تبریز را از نقطه مرکزی ارك تا دوازده فرسخ از هر طرف برای مدت پانزده سال به آقای میرزا مسعود خان عدل اعطاء نماید.

ماده دوم ـ دولت میتواند استخراج یکی از معادن زغال سنك واقعه در منطقه امتیاز را برای خود محفوظ داشته و آنرا استخراج نماید انتخاب معدن مزبور باید در ظرف یکسال از تاریخ اعطای امتیاز بعمل آمده وبصاحب امتیاز کتباً اطلاع داده شود.

ماده سوم ـ مؤسسات مربوط باین امتیاز از تأدیه هرگونه مالیات وعوارض (باستثنای عوارض بلدی) درپنجسال اول مدت امتیاز معاف خواهند بود پس از آن باید فقط صدی پنج ٥٪ عایدات خالص خود را همه ساله بدولت بپردازد

ترتیب تعین و تشخیص عایدات خالص بموجب قرارداد جداگانه بین دولت و صاحب امتیاز معین خواهد شد .

ماده چهارم ـ صاحب امتیاز با منظور داشتن مخارج ضروری اداری و بهره برداری و حقوق دولت و وجوه لازمه برای استهلاك سرمایه و کسر و نقصانی که برای آلات و ادوات باید منظور داشت قیمت زغال را بمیزانی باید معین کنند که بیش از صدی بیست ۲۰٪ بعنوان منفعت خود علاوه نشده باشد .

تبصره ـ برای مقادیری که دولت جهت احتیاجات خود ابتیاع خواهد نمود فقط صدی ۱۰٪ نفع منظور میشود .

ماده پنجم ـ سایر شرایط این امتیاز مطابق مواد ۲ ـ ۳ ـ ٤ ـ ٥ ـ ٦ ـ ۷ ـ ۹ ـ ۱۰ ـ ۱۱ ـ ۱۲ ـ ۱٤ ـ ۱٥ و ۱٦ قانون مهرماه ۱۳۰۹ راجع بامتیاز زغال سنك اطراف شهر مشهد خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است درجلسه بیست و چهارم خردادماه یکهزارو سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

امتیازانحصاری استخراج انتیمون انارك نائین

بشرکت مختلط سهامی شونمان و شرکاء اصفهان

مصوب ۲۸ مهر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول ـ مجلس شورای ملی باداره کل صناعت اجازه میدهد امتیاز انحصاری استخراج انتیمون را در خاك انارك واقعه در نائین از تاریخ تصویب این قانون بمدت بیست و پنجسال بشرکت مختلط سهامی تجارتی و مهندسی شونمان و شرکاء اصفهان مطابق مواد ذیل واگذار نماید .

ماده دوم - شرکت صاحب امتیاز مکلف است در ظرف هیجده ماه از تاریخ تصویب این‌قانون نقشه حوزه امتیاز را بر داشته نقاط مورد استفاده و استخراج را تعیین وباداره کل صناعت تقدیم دارد هرگاه در حوزه امتیاز (خاك انارك) سوای نقاط معینه در نقشه مزبوره در آتیه کشف انتیمون شود این نقاط معدنی از مورد امتیاز خارج است مواد معدنی دیگری نیز که ممکن‌است درضمن استخراج انتیمون در حوزه امتیاز بدست بیاید جزو این امتیاز نیست .

ماده سوم - صاحب امتیاز مکلف‌است ازتاریخ شروع باستخراج سالی دوتن انتیمون فلزی صنعتی در طهران بدولت تحویل دهد علاوه بر مقادیر مزبوره صدی پنج ازکل مواد مستخرجه متعلق بدولت‌است که صاحب امتیاز در سر معدن جنساً و یا قیمتاً بانتخاب دولت هر ساله تحویل خواهد داد .

ماده‌چهارم - از کلیه ماشین آلات مربوطه این امتیاز فقط عوارضی اخذ خواهد شد که در تاریخ تصویب این قانون معمول است و اخذ میشود .

ماده پنجم - صاحب امتیاز برای احتیاجات خود راجع باین امتیاز میتواند ابنیه لازمه در محل ساخته و ماشینها نصب کند ـ دکوویل وراه شوسه فرعی جهت حمل مواد مستخرجه دایر نماید ولی در اراضی اشخاص مکلف است رضایت صاحبان اراضی را جلب کند پس ازانقضای مدت بیست و پنجسال تمام ماشین‌آلات ودکوویل وراه وسایر دارائی غیر منقول صاحب امتیاز که مربوط باستخراج‌است مجاناً متعلق بدولت خواهد شد .

مادة ششم - پس از انقضای مدت امتیاز اگر دولت خواست استخراج معادن مورد امتیاز را بکسي واگذار نماید در صورت تمایل دولت و تساوی شروط صاحب امتیاز حق تقدم خواهد داشت .

ماده هفتم - هرگاه صاحب امتیاز در ظرف دو سال و نیم ازتاریخ تصویب

این قانون انتیمون استخراج ننماید و یا در طول مدت امتیاز بر خلاف هر یك از مقررات این قانون عمل نماید دولت میتواند این امتیاز را ملغی سازد.

ماده هشتم - دولت در پیشرفت کار صاحب امتیاز در حدود قوانین مملکتی مساعدتهای ممکنه را بعمل خواهد آورد.

ماده نهم - صاحب امتیاز موظف است در ظرف دو سال از تاریخ تصویب این قانون کوره های کوچك برای ذوب آهن و تفکیك مواد انتیمون در محل نصب نماید و درصورتیکه از تأسیس کوره های ذوب آهن منصرف شوند این امتیاز ملغی و کلیه ماشین آلات و تأسیساتی که تا آن تاریخ نموده‌اند مجاناً بدولت تعلق خواهد داشت.

ماده دهم - صاحب امتیاز نمیتواند امتیاز مذکور را بدیگری انتقال دهد.

این قانون که مشتمل بر ده ماده است در جلسه بیست و هشتم مهر ماه یك هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

فهرست قسمت سوم

عهدنامه ها و مقاوله نامه ها

قسمت سوم
عهد نامه‌ها و مقاوله نامه ها

قانون

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقده بین دولتین ایران و لیتوانی

مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی عهد نامه مودت مشتمل بر هفت ماده‌را که درتاریخ ۲۳ دیماه ۱۳۰۸ شمسی بین‌دولتین ایران ولیتوانی بامضاءرسیده‌تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد .

این قانون که مشتمل بر یك ماده و متن عهد نـامه ضمیمه است در جلسه بیست وششم اسفند ماه یکهزاروسیصد ونه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

متن عهد نامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران ودولت جمهوری لیتوانی

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

و

رئیس جمهوری لیتوانی

نظر باینکه مایلند روابط مودت را بین دولتین مستقر نمایند و معتقدند که

ایجاد این علایق بترقی ملتین کمك خواهد نمود تصمیم بعقدعهد نامه مودت نموده و برای این منظور نمایندگان خود را بطریق ذیل معین نمودند.

اعلیحضرت شاهنشاه ایران:

جناب مستطاب اجل آقای علیقلی خان انصاری سفیر کبیر ایران

رئیس جمهوری لیتوانی:

ژورژیس بالتروزائی‌تیس وزیر مختار لیتوانی.

مشار الیهما که از طرف دولت خود برای این مقصود دارای اختیارات معتبر بودند در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند

ماده ۱ ــ از تاریخ امروز الی الابد دوستی صمیمانه و روابط حسنه دائمی بین مملکت ایران و مملکت لیتوانی و همچنین بین اهالی مملکتین برقرار خواهد بود.

ماده ۲ ــ طرفین متعاهدین موافقت دارند که روابط دیپلماسی بین مملکتین را بر روی اساس حقوق عمومی بین المللی استوار نمایند و همچنین موافقت دارند که با نمایندگان سیاسی و قنسولی هر یك از طرفین متعاهدین درخاك طرف متعاهد دیگر بقید معامله متقابله همان رفتاری خواهد شد که بموجب اصول کلی حقوق عمومی بین المللی مقرر است رفتار مزبور بهیچوجه مادون رفتاری نخواهد بود که نسبت بنمایندگان سیاسی و قنسولی دولت کاملة الوداد معمول میگردد

ماده ۳ ــ هر یك از طرفین متعاهدین حق دارد کـه نمایندگان قنسولی خود را در خاك طرف متعاهد دیگر منصوب نماید ومحل توقف مأمورین مزبور در پایتخت و یا در شهرهای عمدهٔ خواهد بود که معمولاً این قبیل مأمورین خارجه پذیرفته میشوند مشار الیهم نمیتوانند قبل از اینکه موافق ترتیب وقواعد معموله حقوق‌عمومی‌بین المللی اکزکواتر تحصیل کرده باشند اشتغال بمأموریت خود ورزند

ماده ٤ ــ اتباع هر یك از طرفین متعاهدین در خاك طرف متعاهد دیگر

مطیع کلیه قوانین واحکام و نظامات مملکتی خواهند بود. مشارالیهم مانند اتباع داخله تابع محاکم ملی خواهند بود.

ماده ۵ ــ طرفین متعاهدتین موافقت دارند که هر چه زودتر بین مملکتین قرارداد قنسولی و تجارتی و گمرکی و قرارداد اقامت منعقد نمایند.

ماده ٦ ــ دولتین متعاهدین موافقت دارند کلیه اختلافاتی را که بین آنها درموضوع اجرا یاتفسیر مقررات کلیه عهود و قراردادهائیکه منعقد شده یا درآتیه منعقد گردد و منجمله راجع بهمین عهدنامه بظهور برسد وبطریق دوستانه از مجرای عادی سیاسی درمدت متناسبی تسویه نشود به‌حکمیت رجوع نمایند این ترتیب درصورت لزوم اساساً برای تشخیص اینکه آیا اختلاف مربوط به تفسیر یا راجع باجرای عهود و قراردادهای مذکوره می‌باشد نیز اعمال خواهد گردید ــ حکم محکمه حکمیت برای طرفین الزام‌آور است برای هرقضیه متنازع فیهــا محکمه حکمیت بنابتقاضای یکی از دولتین متعاهدتین و بترتیب ذیل تشکیل خواهد یافت: هریك از دولتین متعاهدتین درظرف سه‌ماه ازتاریخ تسلیم‌تقاضانامه حکم خود را که ممکن است از اتباع مملکت ثالثی هم انتخاب گرددتعیین‌خواهد نمود چنانچه دولتین درظرف مدت سه‌ماه ازتاریخ تسلیم تقاضانامه راجع بمدتیکه درظرف آن حکمین می‌بایستی حکم خود را صادر نمایند موافقت حاصل ننمایند و یا دو حکم نتوانند به تسویه اختلاف درظرف مدتی که برای آنها معین گردیده نائل شوند دولتین یکنفر از اتبــاع دولت ثالثی را بعنوان حکم ثالث انتخاب خواهند نمود.

چنانچه دولتین درظرف مدت دوماه ازتاریخ تقاضای تعیین حکم ثالث راجع بانتخاب او موافقت حاصل ننمایند دولتین مذکورتین مشترکاً یادرصورتیکه درظرف مدت دوماه بعداز آنهم تقاضای مشترکی ازطرف آنها بعمل نیاید هر یك از آنهــا کــه زودتر اقــدام کــند از رئیس دیوان دائمی داوری بین‌المللی لاهه تقاضا خواهد نمود حکم ثالث را ازبین اتباع ممالك دیگرانتخاب

نماید. باموافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالك ثالثی که رئیس دیوان داوری بین‌المللی باید حکم ثالث را منحصراً از آنها انتخاب نماید بمشارالیه‌تسلیم گردد.

طرفین می‌توانند راجع بشخص حکم ثالث قبلاً برای مدت معینی قراری بین خود بدهند در صورتیکه طرز عمل حکمین بموجب قرارنامه مخصوص بین دولتین مشخص نگردیده و قرارنامه مزبور درموقع تعیین حکمین منعقد نشده باشد برطبق ماده ۵۷ و ماده ۵۹ الی ۸۵ قرارداد لاهه مورخ ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ راجع به تسویه اختلافات بین‌المللی تعیین خواهد شد درصورتیکه‌مقررات مخالفی بین دولتین وجود نداشته باشد.

هرگاه تعیین یکنفر حکم ثالث لازم‌گردد و بین دولتین متعاهدتین راجع بطرز عملی که بعد از تعیین حکم مزبور باید تعقیب شود قراری داده نشده باشد حکم ثالث بادوحکم اولی تشکیل محکمه حکمیت داده وطرز عمل خودشانرا معین نموده اختلاف را تسویه خواهندکرد. کلیه تصمیمات محکمه حکمیت باکثریت آراء اتخاذ خواهد گردید.

برای کلیه اختلافات دیگر غیراز آنچه مشمول مقررات فوق‌الذکر میباشد و بطریق رضایت بخشی از طریق سیاسی تسویه نشده باشد طرفین متعاهدین با مراعات تعهدات خود ناشیه از عضویت جامعه ملل موافقت دارندکه در هیچ‌مورد جز بوسائل مسالمت آمیز به‌تسویه اختلافات توسل ننمایند و این حق را برای خود محفوظ میدارندکه‌در هرمورد بوسیله قرار مخصوص هرطریقی راکه برای تسویه اختلاف بهتر می‌بینند اتخاذ نمایند معهذا طرفین موافقت دارند که چنانچه هر دو بیك فورمول عمومی که ازطرف جامعه ملل توصیه شده باشد ملحق شوند فورمول مزبور را برای تسویه‌کلیه اختلافاتیکه با آن وفق دهد باوجود مقررات فوق بموقع اجرا بگذارند.

ماده ۷ ـ این عهدنامه برطبق قوانین اساسی هریك از طرفین

متعاهدین بتصویب خواهد رسید و اسناد تصویب هرچه زودتر در «کناس» مبادله و پانزده روز بعد از مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذاشته خواهد شد.

بناء علیهذا نمایندگان مختار طرفین این عهدنامه را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند در مسکو مورخ ۱۳ ژانویه ۱۹۳۰

امضاء : علیقلی خان انصاری　　　امضاء : ژورژی بالتروزائی تیس

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقده بین دولتین ایران و لیتوانی بشرح فوق در جلسه بیست و ششم اسفندماه یکهزار و سیصد و نه شمسی داده شده وصحیح است.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اجازه مبادله عهد نامه مودت و قرار داد اقامت منعقده بین دولتین ایران و چك اسلو اکی

مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی عهدنامه مودت مشتمل بر پنج ماده و قرارداد اقامت مشتمل برده ماده و پروتکل اختتامیه راکه درتاریخ بیست و نهم اکتبر ۱۹۳۰ مطابق باهفتم آبانماه ۱۳۰۹ شمسی بین دولتین ایران و چك‌اسلواکی بامضاء رسیده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنهارا بدولت می‌دهد.

این قانون که مشتمل بر یك ماده و متن عهدنامه و قرارداد ضمیمه است در جلسه بیست و ششم اسفند مـاه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.　　　رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

☆☆☆

عهد نامه مودت بین دولتین ایران و جمهوری چکو اسلواکی

اعلیحضرت شاهنشاه ایران ازیکطرف و رئیس جمهوری چکواسلواکی از طرف دیگر.

نظر باینکه مایل هستند روابط مودت را بین دولتین تحکیم نمایندتصمیم بانعقاد عهدنامه مودت نموده و برای این مقصود اختیار داران خود را بقرار ذیل تعیین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران.

جناب اشرف آقای میرزا محمدعلیخان فروغی وزیر امور خارجه

رئیس جمهوری چکواسلواکی.

آقای میروسلاو شوبرت شارژدافر چکواسلواکی در ایران.

مشارالیهما بعد از مبادله اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتباربود در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱ ــ بین دولتین ایران و چکواسلواکی و اتباع مملکتین صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمانه و دائم برقرار خواهد بود.

ماده ۲ ــ طرفین متعاهدین موافقت دارند که روابط سیاسی خود را برطبق اصول عمومی حقوق بین‌المللی تنظیم نمایندوموافقت‌دارند که‌نمایندگان سیاسی هریك ازطرفین متعاهدین درخاك طرف معاهد دیگر بشرط معامله متقابله از معاملهٔ که‌بموجب اصول حقوق عمومی بین‌المللی مقرر و آن معامله درهرصورت باقید معامله متقابله نباید مادون رفتار معمول به نسبت بنمایندگان سیاسی دولت کاملة‌الوداد باشد بهره‌مند شوند.

ماده ۳ ــ هریك ازطرفین متعاهدین درخاك خود نمایندگان‌قنسولی طرف معاهد دیگر را که موافق قاعده دارای اگزکواتر باشند خواه در پایتخت

و خواه درشهرهای مهمی که این قبیل مأمورین خارجه بطور عموم برای توقف پذیرفته می‌شوند قبول خواهد کرد.

مشاراليهم بشرط معامله متقابله از رفتاریکه بموجب قواعد حقوق عمومی بین‌المللی مقرر و آن معامله درهرصورت باقید معامله متقابله نباید مادون رفتار معمول به نسبت بنمایندگان قنسولی دولت کاملة الوداد باشد بهره مند میشوند.

ماده ٤ _ طرفین متعاهدین موافقت دارندکلیه اختلافاتی‌راکه بین آنها بظهور رسد وبطریق دوستانه ازمجرای عادی سیاسی درمدت متناسبی‌تسویه نشود بوسائل مسالمت آمیز تسویه نمایند واین حق‌را برای خود محفوظ میدارند که در هرمورد بوسیله قرار مخصوصی هرطریقی‌راکه برای تسویه اختلاف بنظر آن‌ها بهتر رسد تعیین نمایند.

ازطرف دیگر طرفین متعاهدین موافقت دارند هرگاه هردوطرف بیك فورمول عمومی که ازطرف جامعه ملل توصیه شده باشد ملحق‌شوندفورمول‌مزبور را برای تسویه‌کلیه اختلافاتیکه باآن وفق دهد عنداللزوم باوجود مقررات فوق‌الذکر بموقع اجرا گذارند.

ماده ٥ _ این عهدنامه تصدیق و اسناد مصدقه آن هرچه زودترممکن است درطهران مبادله خواهد شد.

عهدنامه مزبور پانزده روز بعد از مبادله نسخ مصدقه بموقع اجرا گذاشته خواهد شد.

بناء علیهذا نمایندگان مختار طرفین این عهدنامه را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند.

درطهران بتاریخ ۲۹ اکتبر ۱۹۳۰ در دونسخه نوشته شد.

امضاء: فروغی امضاء: میروسلاو شوبرت

قرار داد اقامت بین دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری چك اسلواکی

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس جمهوری چك‌اسلواکی.

نظر باینکه مایلند حق اقامت اتباع چك‌اسلواکی را درایران و اتباع ایران را درچك‌اسلواکی برطبق عهدنامه مودت مورخ امروز معین نمایند تصمیم بانعقاد قرارداد اقامت نموده و برای این مقصود نمایندگان مختار خود را بقرار ذیل معین نمودند.

اعلیحضرت شاهنشاه ایران.

جناب اشرف میرزا محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه.

رئیس جمهوری چکواسلواکی

آقای میروسلاوشوبرت شارژدافر چکواسلواکي در ایران

مشار الیهما بعد از مبادله اختیار نامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱ ــ اتباع هر یك از دولتین متعاهدین در خاك دولت معاهد دیگر راجع بشخص و اموالشان برطبق اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی پذیرفته خواهند شد. اتباع مزبوره از حمایت قوانین و مصادر امور مملکتی نسبت بخود و اموال وحقوق و منافعشان بهره‌مند خواهند گردید.

مشار الیهم میتوانند در خاك طرف معاهد دیگر داخل شده و از آن خارج و در آن مسافرت و توقف و اقامت نمایند مشروط باینکه در تمام آن مدت از قوانین و نظامات جاریه در آن مملکت متابعت نمایند.

در کلیه این موارد مشار الیهم از معاملهٔ که مادون رفتار نسبت باتباع دولت کاملة‌الوداد نباشد بهره‌مند خواهند شد.

معهذا مراتب مذکوره فوق‌مانع نخواهد شد که هر یك ازدولتین متعاهدتین

در هر موقع مقرراتی برای تنظیم یا منع مهاجرت درخاك خود اتخاذ نمایند مشروط باینکه مقررات مزبوره در حکم تبعیض نباشد که مخصوصاً متوجه کلیه اتباع طرف معاهد دیگر باشد .

ماده ۲ – مقررات این قرارداد خللی بحق هیچیك ازطرفین متعاهدین وارد نمی‌آورد که اقامت اتباع طرف دیگر را در موارد مخصوص خواه از لحاظ تصمیم قضائی و خواه از لحاظ اختلال نظم عمومی وخواه از لحاظ امنیت داخلی و خارجی مملکت که خود یگانه مشخص آنست و یا بجهات تعاون عمومی و صحی و اخلاقی برطبق اصل قوانین و احکام جاریه قدغن نماید

اخراج بترتیباتی که مطابق حفظ‌الصحه و نوع پرستی باشد صورت خواهد گرفت .

ماده ۳ – اتباع هر یك ازطرفین متعاهدین در خاك طرف معاهد دیگر راجع بحق تجارت و صنعت و حرفه وباشغل باستثناء آنچه مشمول انحصار دولتی ویاامتیاز اعطائی از طرف دولت میباشد از معاملهٔ که نسبت باتباع دولت کاملة‌الوداد معمول میشود بهره‌مند خواهند شد .

ماده ٤ – هر گونه شرکت های آنونیم و شرکت های تجارتی و همچنین شرکت های صنعتی و مالی و بیمه و ارتباط و حمل و نقل که مقر اصلی آنها در خاك یکی از دولتین متعاهدتین است و برطبق قوانین و نظامات آن مملکت تأسیس وتابعیت آن مملکت را قانوناً دارا هستند در خاك طرف معاهد دیگر هویت حقوقی و اهلیت و حق ترافع قضائیشان شناخته خواهد شد و مجاز بودن آنها باجرای عملیات تجارتی در خاك طرف دیگر مطابق قوانین ونظاماتی خواهد بود که در آن مملکت مجری است .

راجع باجرای عملیات وهمچنین مسائل دیگر شرکتهای مزبوره بشرط متابعت

از قوانین و نظامات مملکت معاهد دیگر از همان رفتاری که نسبت بمؤسسات متشابه دولت کاملة الوداد بعمل میآید بهره مند خواهند شد.

ماده ۵ – اتباع و شرکت های هر یك از دولتین متعاهدتین که در ماده ٤ به آنها اشاره شده در خاك دولت معاهد دیگر راجع بهر قسم مالیات و عوارض و همچنین کلیه تحمیلات دیگری که جنبه مالی داشته باشد نسبت بشخص و اموال و حقوق و منافعشان در هر باب در پیشگاه مأمورین و محاکم مالیه از همان رفتار و حمایتی که نسبت باتباع داخله بعمل می آید بهره مند خواهندشد

ماده ٦ – اتباع هر یك از طرفین متعاهدین حق دارند با متابعت ازقوانین و نظامات جاریه در خاك طرف معاهد دیگرهر قسم حقوق و اموال منقوله تحصیل و تصرف و نقل و انتقال نموده و یابمعرض فروش برسانند و از این حیث ازمعاملهٔ که نسبت باتباع دولت کاملة الوداد معمول میشود بهره مند خواهند بود. راجع باموال و حقوق غیرمنقول با اتباع هر یك از طرفین متعاهدین در خاك طرف معاهد دیگر در هر حال معامله اتباع دولت کاملة الوداد مجری خواهد شد.

ماده ۷ – در مساکن وادارات وکلیه اموال غیر منقول که اتباع هریك از طرفین متعاهدین در خاك طرف معاهد دیگربر طبق مقررات این قرار داد تحصیل یا تملك و یا اجاره نمایند نمی توان داخل شده و یا بتفتیشات مبادرت نمودمگر بهمان ترتیبات و مراسمی که برای اتباع دولت کاملة الوداد مقرر است.

همچنین دفاتر تجارتی وصورت حساب و بطور کلی هر قبیل نوشتجات متعلقه باتباع هر یك از طرفین متعاهدین را در خاك طرف معاهد دیگر نمی توان مورد تفتیش و یا توقیف قرار داد مگر در تحت شرایط ومراسمی که بموجب قوانین جاریه برای اتباع دولت کاملة الوداد مقرراست.

ماده ۸ ــ اتباع هریك ازطرفین متعاهدین درخاك طرف معاهد دیگر راجع به حمایت خود و اموالشان در پیشگاه محاکم و مصادرامور از همان رفتاری که نسبت باتباع دولت کاملة الوداد میشود بهره مند خواهند شد.

چنانکه یکی از اتباع طرفین متعاهدین درخاك طرف معاهد دیگر فوت شود مقامات محلی موظفند بلاتأخیرنماینده قنسولی صلاحیت دارحوزه مربوطه‌را مطلع سازند ودر صورت فقدان قنسول مأمور سیاسی دولتی را که متوفی در حین فوت تابع آن بوده مستحضر نمایند.

ماده ۹ ــ اتباع هریك از طرفین متعاهدین در خاك طرف معاهد دیگر به هیچگونه خدمت نظامی چه در قشون بری و قوای بحری و هوا پیمائی وچه در گارد و یا چریك ملی و همچنین بهیچگونه تعهد و مالیاتهائی که برای خدمت نظامی وضع شده است ملزم نمیباشند. مشار الیهم را نمیتوان جز بقرضه ها و مصادرات نظامی که قانوناً باتباع داخله تحمیل میشود ملزم نمود و اینکار با همان ترتیب و همان اصولی که نسبت باتباع داخله معمول میگردد صورت میگیرد مقررات این ماده در صورت احتیاج بشرکتهای مذکوره در ماده ٤ نیز شامل خواهد گردید.

ماده ۱۰ ــ این قرار داد در دو نسخه اصلی تحریر شده

این قرار داد تصدیق و مبادله نسخ تصدیق شده هرچه زودتر درطهران بعمل خواهد آمد.

این قرار داد یکماه بعد از مبادله نسخ مصدقه بموقع اجرا گذاشته شده و تا مدت پنج سال مجری خواهد بود و درصورتیکه شش ماه قبل از انقضاء مدت پنجسال مزبور فسخ نشود بطور ضمنی برای مدت نا محدودی ادامه خواهد یافت و از آن تاریخ در هر موقع ممکن است فسخ شود مشروط باینکه شش ماه قبل اعلام فسخ بعمل آید.

بناءً علیهذا نمایندگان مختار طرفین که برای این مقصود مجاز بودند این قرارداد را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند.

درطهران مورخ ۲۹ اکتبر ۱۹۳۰

امضاء فروغی امضا میروسلاوشوبرت

پروتکل اختتامیه

در موقع امضای قرارداد اقامت منعقده امروز بین دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری چکواسلواکی نمایندگان مختار امضاء کننده اظهار ذیل را که جزء لاینجزای قرارداد میباشد نمودند.

۱ – راجع بماده اول – مقررات ماده اول بنظامات راجعه بتذکره همچنین بمقررات عمومی که از طرف هر یك از دولتین متعاهدتین درباب حق اشتغال کارگران خارجه به حرفه وضع شده و یاخواهد شد خللی وارد نخواهد آورد.

راجع بماده ٤ بدیهی است که مقررات ماده ٤ وهمچنین هیچیك ازمقررات قرارداد اقامت نمیتواند حق تقاضای مزایای مخصوصی را که در ایران بشرکتهائیکه عملیاتشان بموجب امتیازات مخصوصی تعیین شده است بدهد.

از طرف دیگر شرکتهای هریك از طرفین متعاهدین که شرایط اشتغالشان در خاك طرف متعاهد دیگر بر طبق امتیازات مخصوصی تنظیم شده باشد مجاز نیستند برای مسائلی که در امتیاز نامه ذکر شده است مزایائی را که بموجب عهد نامه ها و قرارداد های جاریه یا ناشیه از معامله دولت کاملةالوداد اعطاء شده است تقاضا نماید.

۲ – دولتین متعاهدتین متعهد میشوند که هیچیك از اتباع مملکت دیگر

را بدون رضایت خاطر قبلی دولت متبوع اتباع مزبور بتابعیت قبول نکنند.

طهران ۲۹ اکتبر ۱۹۳۰

امضاء فروغی   امضاء میروسلاوشوبرت

اجازه مبادله عهدنامه مودت وقرارداد اقامت وپروتکل اختتامیه آن منعقده بین دولتین ایران و چك اسلواکی بشرح فوق در جلسه ۲۶ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی داده شده است   رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقده بین دولتین ایران ولتونی

مصوب ۲۳ خرداد ماه ۱۲۱۰ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی عهدنامه مودت مشتمل برشش ماده را که درتاریخ پانزدهم ژانویه ۱۹۲۹ مطابق با ۲۵ دیماه ۱۳۰۷ بین دولتین ایران و لتونی امضاء شده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بریك ماده و متن عهدنامه ضمیمه است در جلسه بیست و سوم خردادماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر.

متن عهد نامه مودت بین دولت علیه ایران و جمهوری لتونی

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

و

جناب شوکتمآب رئیس جمهوری لتونی.

چون هردو مایل باستقرار روابط دائم بین مملکتین بوده و اطمینان دارند که ایجاد این علایق بترقی ملتین کمك خواهد نمود تصمیم بعقد عهدنامه مودت

نموده و برای این منظور نمایندگان خود را بطریق ذیل معین نمودند.

اعلیحضرت شاهنشاه ایران.

جناب علیقلی‌خان انصاری سفیر کبیر خود را مقیم مسکو.

جناب شوکتمآب رئیس جمهوری لتونی.

جناب آنطونس بالدیس وزیر امور خارجه لتونی‌را. مشارالیهمابااختیاراتی صحیح که‌از دولت خود برای‌اینمقصودداشتنددرمواد ذیل‌موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱ ـ از تاریخ امروز الی‌الابد دوستی صمیمانه و روابط حسنه دائم بین مملکت ایران و مملکت لتونی وهمچنین بین اهالی مملکتین برقرار خواهد بود.

ماده ۲ ـ طرفین متعاهدین موافقت دارندکه روابط دیپلماسی بین مملکتین برروی اساس حقوق بین‌المللی استوار بوده و بانمایندگان سیاسی و قونسولی هریك ازطرفین متعاهدین درخاك طرف متعاهد دیگر بقید معامله‌متقابله همان رفتاری بشودکه درحقوق بین‌المللی عمومی مقرر است.

ماده ۳ ـ طرفین متعاهدین موافقت دارندکه هرچه زودتر بین مملکتین قرارداد تجارتی‌وگمرکی و قونسولی و قرارداد اقامت‌بوسیله‌قراردادی که برطبق اصول حقوق بین‌المللی وبرروی اصل معامله متقابله و مساوات کامل باشد منعقد نمایند.

ماده ٤ ـ اهالی هریك ازطرفین متعاهدین درخاك طرف‌متعاهددیگر مطیع کلیه قوانین واحکام و نظامات مملکتی خواهند بود مشارالیهم مانند اهالی داخله تابع محاکم محلی خواهند بود.

ماده ٥ ـ این معاهده برطبق قوانین اساسی هریك از طرفین متعاهدین بتصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه هرچه زودتر در ریگا مبادله و پانزده روز بعداز مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ٦ ـ این عهدنامه درسه نسخه بفارسی و فرانسه و لتونی نوشته

شده است متن فرانسه معتبر خواهد بود.

بنا بمراتب فوق نمایندگان مختار طرفین این عهدنامه را امضا و بمهر خود ممهور نمودند.

امضاء: آنطونس پالدیس　　　　امضاء: علیقلی انصاری

در شهر ریگا ۱۵ ژانویه ۱۹۲۹

اجازه مبادله عهدنامه مودت بین دولت علیه ایران و جمهوری لتونی بشرح فوق در جلسه بیست و سوم خرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی داده شده است.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه مبادله قرارداد اقامت و تجارت و بحرپیمائی منعقده بین دولتین ایران و اتحاد جماهیر شوروی

مصوب ۱۰ اسفندماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده — مجلس شورای ملی قرارداد اقامت و تجارت وبحر پیمائی مشتمل بر بیست ماده و یك پروتکل اختتامیه و یازده مراسله را که در تاریخ ٤ آبانماه ۱۳۱۰ بین دولتین ایران و اتحاد جماهیر شوروی بامضاء رسیده است تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بر یك ماده و متن قرارداد اقامت و تجارت و بحرپیمائی و پرتکل و مراسلات ضمیمه آن است در جلسه دهم اسفندماه یکهزار و سیصدو ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قرار داد اقامت و تجارت و بحر پیمائی

بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران ازیکطرف

و کمیته اجرائیه جماهیر شوروی ازطرف دیگر

نظر باینکه مایلند شرایط مسافرت و توقف و اقامت اتباع ایران را در جماهیر شوروی سوسیالیستی و اتباع جماهیر شوروی را درایران تنظیم‌وعملیات اقتصادی و روابط تجارتی بین‌مملکتین را توسعه دهند تصمیم بانعقاد قرارداد اقامت و تجارت نموده و برای این مقصود اختیارداران خود را معین نمودند.

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران.

جناب اشرف آقای میرزا محمدعلی خان فروغی وزیر امور خارجه.

کمیته اجرائیه مرکزی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی.

آقای م. پطروسکی سفیر فوق‌العاده و نماینده مختار اتحاد جماهیرشوروی در ایران مشارالیهما بعداز مبادله اختیارنامهای خود که درکمال صحت و اعتبار بود درمقررات ذیل موافقت حاصل نمودند.

ماده ۱ — اتباع هریك ازطرفین متعاهدین حق خواهند داشت آزادانه وارد خاك طرف متعاهد دیگر شده در آنجا اقامت و مسافرت نموده و از آنجا مراجعت کنند بشرط اینکه قوانین و نظامات جاریه آن مملکت را رعایت نمایند.

و از این حیث درهیچ مورد حالاً ومآلاً نامساعدتر ازرفتاری که بااتباع دولت کاملةالوداد می‌شود با آنها نخواهد شد.

مقررات این ماده نه بنظاماتی که درامر تذکره فعلاً مجری ویادرآتیه‌مجری خواهد بود خلل می‌رساند ونه مانع ازاین حق‌طرفین متعاهدین است که در هر مورد مقرراتی برای تنظیم یامنع مهاجرت درخاك خود وضع نمایند مشروطباینکه نظامات و مقررات مزبوره نسبت باتباع کلیه ممالك دیگر مجری باشد.

ونیز مقررات اینماده مانع حق هیچیك ازطرفین متعاهدین نخواهد بود که نسبت بافراد اتباع طرف دیگر برای منع اقامت و توقف آنها درخاك خود بموجب تصمیم قضائی ویااز لحاظ حفظ امنیت داخلی ویا خارجی مملکت اقدامات بنمایند.

ماده ۲ ـ اتباع هریك از طرفین متعاهدین درمدت توقف درخاك طرف متعاهد دیگر چه‌درموقع صلح وچه درموقع جنك ازهرگونه خدمت نظامی اجباری ویا کشوری معاف خواهند بود ولیکن درموقع بروز بلیات طبیعی میتوان آنها رابکار واداشت. اتباع مزبور ازهرقسم مالیات نقدی یاجنسی که بجای خدمت نظامی یا کشوری وضع شده باشد ونیز ازتحمیل هرقسم قرضه اجباری معاف خواهند بود.

بطورکلی راجع بهرنوع تعهداتی که هریك ازطرفین متعاهدین باتباع خارجه مقیمین خاك خود تحمیل مینماید یا معافیت هائی که از آن بابت منظور میدارند اتباع طرف متعاهد دیگر وضعیتی نامساعدتر ازوضعیت فعلی و یاآتی اتباع دولت کاملةالوداد نخواهند داشت.

ماده ۳ ـ اتباع هریك ازطرفین متعاهدین ازحیث تحصیل و تصرف هرگونه اموال و استفاده از آنها و رعایت حقوق مربوطه به‌آن و همچنین در مورد سلب مالکیت و مصادره اموال دارای کلیه حقوق اتباع دولت کاملةالوداد خواهند بود.

ماده ٤ ـ اتباع هریك ازطرفین متعاهدین درخاك طرف متعاهددیگر بشرط رعایت قوانین و نظامات مملکتی حق دارند مثل اهل آن مملکت بهر تجارت و صنعت یا حرفه که بطور عموم قانوناً مجاز بوده و برای کلیه اتباع خارجه ممنوع نیست اشتغال ورزند ازین لحاظ مشارالیهم وضعیتی دون وضعیت اتباع دولت کاملةالوداد نخواهند داشت.

ماده ٥ ـ اتباع هریك از طرفین متعاهدین که در خاك طرف متعاهد دیگر اقامت داشته باشند تابع قضاوت مملکت متوقف‌فیها خواهند بود.

اتباع هریك ازطرفین متعاهدین مثل اتباع داخله حق‌دارند آزادانه بکلیه محاکم ازهر درجه برای احقاق و دفاع حقوق خود مراجعه نمایند وهیچوقت ازین حیث وضعیتی نامساعدتر ازوضعیت اتباع دولت کاملةالوداد نخواهند داشت

اتباع هریك ازطرفین متعاهدین درخاك طرف متعاهد دیگر میتوانند در موقعی که بمحاکم مملکت متوقف‌فیها برای دفاع حق خود مراجعه مینمایندبرای خود وکیل امور و وکیل مرافعه و نمایندگان از بین اشخاصی که برای اشتغال باین مشاغل پذیرفته می‌شوند بامتابعت از قوانین و نظامات مملکتی انتخاب‌نمایند.

اتباع مزبور ازحیث معافیت ازوجه‌الضمانه قبلی برای مخارج محاکمه و تسهیلاتی که باشخاص بی‌بضاعت اعطاء می‌شود وضعیتی نامساعدتر از وضعیت اتباع داخله و اتباع دولت کاملةالوداد نخواهند داشت.

ماده ٦ ــ اختراعات و علائم صنعتی و تجارتی ومسطوره‌هاونمونه‌های صنعتی متعلق باتباع یکی از طرفین متعاهدین در خاك طرف متعاهد دیگر برطبق قوانین ونظامات داخلی در تحت حمایت گرفته خواهند شد. اتباع هر یك از طرفین متعاهدین درخاك طرف متعاهد دیگر راجع بهاختراعات و علائم صنعتی وتجارتی و مسطوره‌ها و نمونه‌های صنعتی و همچنین حمایت در مقابل رقابت مکارانه از همان حقوقی بهره‌مند خواهند شد که اتباع داخله و اتباع دولت کاملةالوداد فعلاً بهره‌مند بوده ویا درآتیه بهره‌مند خواهند بود.

ماده ٧ ــ طرفین متعاهدین موافقت دارند که دراسرع اوقات ممکنه راجع باحوال شخصیه و حمایت مالکیت صنعتی و مبارزه باقاچاق و حفظ‌حیوانات و نباتات از امراض یاحشرات موذیه و همینطور راجع بحکمیت در امور حقوقی و تعاون قضائی قراردادهای مخصوصی بین مملکتین منعقد نمایند.

ماده ٨ ــ ١ ــ برای هر نوع شرکت‌های تجارتی و مؤسسات دیگر اقتصادی ایرانی که بر طبق قوانین مملکتی در ایران تاسیس شده اند وجود حقوقی و اهلیت و حق ترافع درمحاکم درخاك اتحاد جماهیر شوروی شناخته

خواهد شد.

شرکتهای مزبوره مانعی نخواهند داشت که درخاک مزبور بعملیات خود اشتغال ورزند ولی البته حقوق آنها درباب معاملات و خود آن معاملات تابع قوانین اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و ترتیب تشکیل و اساسنامه آنها تابع قوانین ایران میباشد باشرکتهای مزبوره درخاک اتحاد جماهیر شوروی از هر حیث مثل شرکتهای تجارتی و مؤسسات دیگر اقتصادی دولت کاملةالوداد رفتار خواهد شد.

۲ ـ برای شرکتهای تجارتی و مؤسسات دیگر اقتصادی اتحاد جماهیر شوروی که برطبق قوانین مملکتی جماهیر شوروی در آنجا تشکیل شده باشند همچنین برای شرکتها و مؤسساتی که باسرمایه دولتی تأسیس گردیده باشدوجود حقوقی و اهلیت و حق ترافع در محاکم در ایران شناخته خواهد شدشرکتهای مزبوره مانعی نخواهند داشت که درخاک ایران بعملیات خود اشتغال ورزند ولی البته حقوق آنها درباب معاملات وخود آن معاملات تابع قوانین ایران و ترتیب تأسیس و اساسنامه آنها تابع قوانین شوروی میباشد باشرکتهای مزبوره در خاک ایران از هرحیث مثل شرکتهای تجارتی و مؤسسات دیگر اقتصادی دولت کاملةالوداد رفتار خواهد شد.

۳ ـ مقررات مواد ۲ الی ۶ این قرارداد متقابلةً شامل شرکتهای تجارتی و مؤسسات دیگر اقتصادی طرفین متعاهدین که دربند ۱ و ۲ این ماده ذکرشده خواهد بود.

۴ ـ تجار و شرکتهای تجارتی و مؤسسات اقتصادی اتحاد جماهیرشوروی در ایران و تجار و شرکتهای تجارتی و مؤسسات اقتصادی ایران در اتحاد جماهیر شوروی میتوانند باشرایط مقرره در نظامات گمرکی مملکتی درنقاطی که اشتغال بعملیات تجارتی مینمایند چنانچه آنجا ادارات گمرکی وجود داشته باشد انبارهائی داشته باشند که مال‌التجاره‌های خود را آنجابگذارند وتاموقع خروج

مال‌التجاره‌های مزبور از انبار از عوارض گمرکی موقتاً معاف باشند.

۵ ـ ولی مسلم است که هیچیك از مقررات این قرارداد نمی‌تواند شرکتهای تجارتی و سایر مؤسسات اقتصادی یکی از طرفین متعاهدین مذکوره در بند ۱ و ۲ این ماده را مجاز نماید که مطالبه امتیازات مخصوصی را بنمایند که طرف متعاهد دیگر بشرکتهائی عطا میکند که شرایط عملیاتشان درخاك وی بموجب امتیازنامه‌های مخصوصی تنظیم گردیده ویاخواهد گردید.

ماده ۹ ـ نمایندگی تجارتی اتحادجماهیر شوروی درایران که وظایف آن این است که نماینده وحافظ منافع اتحاد جماهیر شوروی نسبت بکلیه مسائل مربوطه بتجارت شوروی با ایران باشد و تنظیم و اجرای مبادلات تجارتی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی و کمك به بسط روابط اقتصادی بین مملکتین نماید، نمایندگی مزبور برطبق اساس ذیل اجرای وظیفه خواهد نمود.

نمایندگی تجارتی اتحاد جماهیر شوروی در ایران که مقرش در طهران خواهد بود جزو سفارت کبرای اتحاد جماهیر شوروی در ایران محسوب میشود.

چون نمایندگی تجارتی و دونفر معاون او عضو سفارت کبرای اتحاد جماهیر شوروی محسوب می‌شوند بنا براین از مصونیت شخصی و سایر مصونیت‌هائی که بمأمورین سیاسی اعطاء می‌شود بهره‌مند خواهند بود مقر نمایندگی تجارتی درطهران حق خارج‌المملکتی دارا خواهد بود ولیکن حق خارج المملکتی مانع اجرای مقررات ذیل نخواهد گردید.

دولت اتحاد جماهیر شوروی مسئولیت هرگونه معاملات تجارتی را که در ایران بوسیله نمایندگی تجارتی انجام می‌یابد برعهده میگیرد ومسئولیت‌معاملاتیکه بوسیله مؤسسات اقتصادی دیگر دولت اتحاد جماهیر شوروی صورت میگیرد برعهده خود مؤسسات مزبوره می‌باشد.

هراختلافی که راجع به‌معاملات تجارتی که درایران بوسیله نمایندگی تجارتی صورت میگیرد تولید شود ازطرف محاکم ایران برطبق قوانین مملکتی

تسویه خواهد گردید و لیکن نظر بمسئولیتی که اتحاد جماهیر شوروی از بابت عملیات سابق‌الذکر نمایندگی تجارتی قبول کرده است مقرر می‌شود که اقدامات قضائی تأمینیه ازقبیل تأمین مدعابه یااقدامات اداری نسبت باموال نمایندگی تجارتی مجری نخواهد شد.

تصمیمات قضائی که قانوناً قابل اجری‌شده‌باشدنسبت‌باموال‌نمایندگی‌تجارتی در مواردی که آن اموال مخصوص اجرای حقوق حاکمیت دولتی برطبق اصول عمومی حقوق بین‌المللی باشد ویادر مورد عملیات رسمی نمایندگی تجارتی که بعنوان عضویت سفارت کبرای جماهیر شوروی صورت گرفته باقوه قهریه مجری نخواهد گردید.

ماده ۱۰ ــ طرفین متعاهدین مقررات قوانین و نظامات راجعه بانحصار تجارت خارجی که در اتحاد جماهیر شوروی مجری ودر ایران‌هم برقرار گردیده است درنظرگرفته در مقررات ذیل موافقت‌حاصل کردند.

۱ ــ ایران قبول‌میکند که جماهیر شوروی مال‌التجاره‌هائی راکه اسامی و مقدار آنها دریك فهرست سالیانه تنظیم می‌شود وارد ایران نماید و جماهیر شوروی واردکردن آنهارا تعهد مینماید. فهرست سالیانه مزبور که باموافقت بین اداره‌کل تجارت ایران و نمایندگی تجارتی اتحاد جماهیر شوروی در ایران براساس سهمیه‌های سالیانه‌که ازطرف دولت ایران اعلان می‌شود تنظیم‌خواهد شد درموقع امضای این‌قرارداد چنین فهرستی بتوسط مؤسسات سابق‌الذکرتهیه شده و همچنین در تمام مدت اعتبار این قرارداد بهمین ترتیب در آخر هرسال اقتصادی ایران‌که در ۲۲ ژوئن شروع می‌شود فهرستی تنظیم خواهد شد.

درموقع تهیه این فهرستها مؤسسات مذکوره در بند اول این قسمت لزوم تعیین صدی چند (Pourcentage) سهمیه شوروی را نسبت بواردات هریك از مال‌التجاره‌های مذکوره در فهرست درنظرخواهند گرفت تا میزان نسبی واردات شوروی از آنچه در فهرست سال قبل معین گردیده است کمتر نباشد

مقرر است هـر گاه در مدت اجـرای این قرارداد دولت ایران در سهمیه سالیانه واردات خود میزان ورود یکی از مال التجـاره‌های خارجه را ازدیاد دهد دولت شوروی حصه از آن را که متناسب با سهمی باشد که از واردات مال‌التجاره مزبوره قبل از ازدیاد میزان آن بدولت مزبوره تعلق میگرفت دریافت خواهد داشت.

راجع بمال‌التجاره‌هائی که ورودشان فعلاً بایران ممنوع میباشد هر گاه بعدها بموجب سهمیه سالیانه اجازه ورود آنها داده شود طرفین متعاهدین موافقت دارند که حصه از واردات مزبوره بتناسب سهمی که از واردات آن مال‌التجاره‌ها قبل از استقرار انحصار تجارت خارجی درایران باتحاد جماهیر شوروی تعلق میگرفت در تمام مدت اجرای این قرار داد بدولت مشارالیها تعلق بگیرد.

اتحاد جماهیر شوروی این حق را برای خود محفوظ میدارد که بوسیله نمایندگی تجارتی خود درایران ومنتها درآخرششماه‌اول‌هرسال‌اقتصادی‌ایران‌تقاضانماید که‌تجدیدنظری‌درفهرست‌مذکوره دربنداول‌این قسمت بعمل‌آید تا اینکه‌برای‌بقیه‌سال از میزان یکی از مال‌التجاره های مذکوره در فهرست کاسته شود.

قند وکبریت از این قاعده مستثنی میباشند. همینکه تقلیل مزبوربعمل آمد دولت ایران نسبت بمقداری از آن مال‌التجارهٔ کـه کسر شده و از قید واردات شوروی آزاد گردیده بمیل خود عمل خواهد نمود.

۲ ـ نظر باینکه تجارت اتحاد جماهیر شوروی با ایران برطبق اصل تعادل صادرات وواردات صورت خواهد گرفت ایران قبول میکند که صدور جواز های واردات را که از طرف مؤسسات اقتصادی شوروی یا مختلط نسبت بمال‌التجاره های مندرجه در فهرست مذکوره در بند فوق تقاضا میشود موکول بارائه قبلی تصدیق صدور ننماید مقرر است که مال التجاره های شوروی که تجار ایرانی بایران وارد میکنند جزو میزان مال التجاره شوروی که در فهرست سالیانه

معین گردیده است بوده و در تعادل تجارت مملکتی محسوب خواهد شد

و نیز موافقت حاصل است که صورت موقتی تصدیقنامه های صدور که ارائه شده در دو موقع یعنی آخر ماه دسامبر و آخر ماه مه هر سال صورتی از آنها تهیه گردیده و تعادل واردات و صادرات مملکتین در آخر سنه اقتصادی ایران بین اداره کل تجارت ایران و نمایندگی تجارتی اتحاد جماهیر شوروی در ایران بر اساس جوازهائیکه داده شده و تصدیقنامه هائیکه ارائه گردیده است مشخص خواهد گردید. هرگاه در موقع حساب معادله صادرات و واردات که در آخر هرسال اقتصادی ایران بعمل میآید اتفاقاً عدم تعادلی مشاهده گردد در شش ماه اول سال بعد اقتصادی باید جبران شود.

۳ ـ بدلائل مذکوره در بند اول قسمت ۲ این ماده دولت ایران قبول میکند که مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط را از الزام فروش اسعار خارجه حاصله از صادراتشان از ایران معاف بدارد.

٤ ـ دولت ایران بوسیله مؤسسات مربوطه خود جوازهائی را که مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط برای وارد کردن مال‌التجاره های مندرج درفهرست مذکور در بند اول این ماده تقاضا میکنند و بمنزله یك جواز عمومی است صادر خواهد نمود صدور این جواز ها بدون تأخیر و بدون قیود معموله صورت خواهد گرفت بموجب جواز های مزبور ورود مال‌التجاره هائی که در آنها ذکر گردیده است از کلیه دفاتر گمرکی ایران جایز خواهد بود.

۵ ـ بین طرفین متعاهدین موافقت حاصل است که اولاً سفارشهائیکه دولت ایران در اتحاد جماهیر شوروی میدهد و ثانیاً کارخانها و ماشین ها و متفرعات آنها که برای فروش نمیباشد و تأسیس آنها در ایران موجب تقلیل واردات امتعه خارجه بایران خواهد بود ثالثاً مصالحی که برای تأسیسات واشیائی که برای

احتیاجات مؤسسات اقتصادی شوروی یا مختلط لازم است در صورتیکه مصالح و اشیاء مزبوره دارای خصوصیاتی باشند که در ایران بدست نمیآید بعد از اینکه بر طبق قانون انحصار تجارت خارجی ایران وارد ایران شدند درجزو تعادل واردات و صادرات مذکور در بند ۲ اینماده محسوب نخواهد گردید بعبارة اخری اشیاء مزبوره درجزو فهرست سابق الذکر محسوب نگردیده درازای آنها صادرات لازم نخواهد بود .

۶ ـ نظر باینکه قند و کبریت در ایران موضوع انحصار دولتی گردیده است طرفین متعاهدین موافقت دارند تا مدتی که این قرار داد مجری خواهد بود اتحاد جماهیر شوروی واردات کلیه این دو مال التجاره را با ایران برعهده بگیرد کنتراتهای فروش این مال التجاره ها راجع بقیمت و موعد ومحل تحویل وترتیب لفافه بندی و بستن آنها و غیره قبل از تصویب یافتن این قرارداد باید منعقد شود .

۷ ـ دولت ایران قبول میکند که در مدت اجرای این قرار داد واردات نفط و مشتقات آنرا از اتحاد جماهیر شوروی بمقداری که در فهرست مذکوره در بند اول این قرارد داد معین میشود تامین نماید .

ماده ۱۱ ـ طرفین متعاهدین موافقت دارند که متقابلةً در خاك خود با تجارت و مال التجاره و مؤسسات اقتصادی و تجار طرف متعاهد دیگر معامله نامساعدتری از آنچه نسبت بتجارت و مال التجاره و مؤسسات اقتصادی و تجار هر مملکت ثالثی بعمل میآید ننمایند

طرفین موافقت دارند که مبادله مال التجاره بین خودشان را جز از محدودیت ها و ممنوعیت های قانونی و یا مقرره بین خودشان مورد هیچ قسم محدودیت ها و ممنوعیت هائیکه متوجه واردات وصادراتشان باشد نسازند هر یك از طرفین متعاهدین معامله دولت کاملة الوداد را نسبت بطرف متعاهد دیگر مرعی خواهند داشت در موردخرید و فروش ووارد وصادر کردن واجرای مراسم گمرکی راجع بسپردن مال التجاره ها در انبار و مخازن و بر گرداندن مال التجاره وارده

و استرداد حقوق و عوارض گمرکی که درموقع ورود مال التجاره اخذ میشود همچنین راجع بحمل مال التجاره از کشتی بکشتی دیگر وکلیه عملیاتی از این قبیل که در موقع ورود و صدور و ترانزیت نسبت بمال التجاره واقع میشود و نیز طرفین معامله دولت کاملة الوداد را راجع بحق الضمانه و عوارضی که از این عملیات مختلفه ناشی میشود در باره یکدیگر منظور خواهند نمود

ماده ۱۲ ـ طرفین متعاهدین موافقت دارند که غیر از محصولات طبیعی و صنعتی ایران که صدور آن عموماً برای هر مملکت ثالثی ممنوع باشد صدور امتعه دیگر از طرف مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط بر طبق قوانین جاریه بدون اشکالات و عایقی صورت خواهد گرفت

مقرراست که محصولات طبیعی و صنعتی ایران ممکن است هم از طرف مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط و هم از طرف تجار ایرانی باتحاد جماهیر شوروی وارد گردد و نیز مقرراست که مال التجاره های ایرانی که تجار ایرانی باتحاد جماهیر شوروی وارد میکنند در جزو میزان تعادل تجارت بین مملکتین محسوب خواهد گردید.

ماده ۱۳ ـ طرفین متعاهدین موافقت دارند که معامله دولت کاملة الوداد را راجع بحمل مسافرین و بار و بنه ومال التجاره بوسیله راه آهن و بطور عموم از راه خشکی و آب و یا هوا متقابلةً بیکدیگر اعطاء نمایند.

هریك ازطرفین متعاهدین خواه درمورد تعرفه و عوارض حمل و نقل و کلیه عوارض دیگر مربوطه بحمل و نقل و خواه راجع بانتظام وتسهیلات حمل از کلیه راههای مذکوره گذشته از معامله دولت کاملة الوداد مذکوره دربند فوق مساعد ترین معامله را که نسبت باتباع و یا بیکی ازمؤسسات اقتصادی خود میکند باطرف متعاهد دیگر خواهد نمود.

ماده ۱۴ ـ هریك از طرفین با توجه به اهمیت وسائط نقلیه برای توسعه تجارت خود باطرف متعاهد دیگر وسائط نقلیه و اتومبیل ها و عرابه ها و حیوانات بار کش را که اتباع و مؤسسات اقتصادی طرف متعاهد دیگر در خاك او بموجب کنترات هائی که منظماً درمقامات مربوطه به ثبت رسیده باشد دارا بوده و یا به موقع استفاده میگذارند درخاك خود جز درموارد بلیات طبیعی و یا احتیاجات نظامی مصادره نخواهد کرد ومصادره جز بموجب حکم مقامات مرکزی صورت نخواهد گرفت و هر دفعه مصادره مزبور باطلاع نمایندگی سیاسی طرف متعاهد دیگر میرسد در چنین موارد مقامات دولتی که بمصادره اقدام میکنند البته همه قسم مساعدت را درحدود امکان برای حمل و نقل مال التجاره طرف متعاهد دیگر بعمل خواهند آورد درمقابل استفادهٔ که یکی از طرفین متعاهدین باین ترتیب از وسائط نقلیه متعلق بیکی از اتباع یا مؤسسات اقتصادی طرف متعاهد دیگر می نماید حق غرامت معموله پرداخته میشود.

ولی در هرحال وسائط نقلیه متعلقه به نمایندگان سیاسی وقنسولی و نمایندگان تجارتی که نسبت بآنها نیز مزایای سیاسی بموجب این قرار داد اعطاء میشود از هر گونه مصادره معاف میباشند.

ماده ۱۵ ـ ۱ ـ نظر بمنافع تجارتی ایران وبموافقت ماده ۲۰ عهدنامه مورخ ۲۶ فوریه ۱۹۲۱ و برای تصریح مدلول آن اتحاد جماهیر شوروی حق ترانزیت آزاد را از خاك خود برای محصولات طبیعی و صنعتی ایران بمقصد هر مملکت ثالثی ارسال شود میدهد و نیز دولت ایران حق ترانزیت آزاد را از خاك خود برای محصولات طبیعی و صنعتی جماهیر شوروی برای هرمملکت ثالثی که صادر شده باشد منظور میدارد.

۲ ـ بعلاوه اتحاد جماهیر شوروی بشرکتهای تجارتی و تجار ایرانی حق

صدور آزاد را بهر مقصدی که باشد برای محصولات طبیعی وصنعتی که از ایران بخاك او وارد گردیده و بفروش نرسیده است اعطاء میکنند .

محصولات متعلقه بتجار و شرکتهای تجارتی ایرانی که بخاك شوروی وارد شده و حقوق گمرکی پرداخته‌اند در موقع خروج از منطقه گمرکي اتحاد جماهیر شوروی حقوقی که از آنها مأخوذ شده رد میشود بشرط اینکه معلوم کنند که اجناسیکه صادر میکنند همان است که وارد کرده اند .

۳ ـ اتحاد جماهیر شوروی ترانزیت آزاد را از خاك خود بایران برای محصولات طبیعی یا صنعتی مذکوره ذیل اعطاء میکند در صورتیکه مبداء آن محصولات ممالکی باشد که با اتحاد جماهیرشوروی عهدنامه ای یا مقاوله نامه ای یا قرار داد تجارتی منعقد ساخته باشند .

الف ـ ماشین و ابزار و مصالح برای کارخانجات همچنین برای مؤسسات فلاحتی و ماشین و ابزار و مصالح برای ساختمان و نگاهداری خانه ها وابنیه و ماشین و ابزار و ملزومات و مصالح برای اصلاح و استفاده از طرق ووسائط نقلیه از هرقبیل که برای احتیاجات مؤسسات عام‌المنفعه باشد .

ب ـ دوا از هر قبیل و اسباب جراحی و اعضاء مصنوعی بدن .

ت ـ کاغذ و اوراق مطبوعه .

ث ـ تخم نوغان .

ج ـ چای .

ح ـ آلات و ادوات روشنائی و گرم کردن

خ ـ دوچرخه و موتوسیکلت و اتومبیل و کامیون و متفرعات و قطعات مجزای آنها .

٤ ـ هر نوع سفارشات دولت ایران در ممالکی که بااتحاد جماهیر شوروی عهدنامه یا مقاوله نامه یاقرارداد تجارتی داشته باشند باستثنای اسلحه و مهمات جنگی حق ترانزیت آزاد را در خاك جماهیر شوروی خواهد داشت.

اتحاد جماهیرشوروی منتهای موافقت را نسبت بهر قبیل سفارشهای دولت ایران که برای تجارت نبوده و در ممالکی که بااتحادجماهیرشوروی عهدنامه یامقاوله نامه یا قرارداد تجارتی نداشته باشند بعمل آمده باشد مبذول داشته و تسهیلات لازمه را خواهد نمود. اسلحه ومهمات جنگی از این مقررات مستثنی میباشد.

٥ ـ مقررات این مـاده بهیچوجه بترانزیت کلی پستال ها از خاك اتحاد جماهیر شوروی بایران که ترتیبات آن بموجب قرار داد مخصوص مورخ دوم اوت ۱۹۲۹ تنظیم گردیده لطمهٔ واردنمیآوردوقرار دادمزبورباعتبارخودباقی خواهدماند

٦ ـ دولت ایران نیز ترانزیت آزاد را از خاك خود برای اتحاد جماهیرشوروی نسبت بمحصولات ارضی و صنعتی هر مملکت دیگری باستثنای اسلحه و مهمات اعطاء میکند.

۷ ـ مقرر است که در مورد شرایط اجرای ترانزیت که درفوق بآن اشاره شد هر یك ازطرفین متعاهدین معامله دولت کاملة الوداد را بطرف متعاهددیگربعمل خواهدآورد

ماده ۱٦ ـ طرفین متعاهدین برطبق اصولی که در عهدنامه مورخ ۲٦ فوریه ۱۹۲۱ بین جمهوری متحده سوسیالیستی شوروی روسیه و ایران اعلام گردیده است موافقت دارند که در تمام بحر خزر کشتی هائی جز کشتی های متعلق بایران یا به اتحاد جماهیر شوروی یا متعلق باتبـاع و مؤسسات تجارتی و حمل و نقل مملکتی که با بیرق جماهیرشوروی یا ایران سیرمینماید نمیتواند وجودداشته باشد و نیز موافقت حاصل شده است که هر یك ازطرفین متعاهدین مستخدمین کشتیهارا فقط از اتباع خود انتخاب نمایند

ماده ۱۷ - ۱ - نسبت بکشتیهای تجارتی که با بیرق یکی از طرفین متعاهدین در بحر خزر سیر مینمایند در بنادر طرف متعاهد دیگر چه در حین ورود وچه درمدت توقف و چه در موقع خروج از هرحیث مثل کشتیهای خود آن مملکت رفتار میشود.

۲ - از کشتیهای مزبوره غیر از آنچه قانوناً برای کشتیهای مملکتی وضع گردیده است آنهم بهمان شرایط و باهمان معافیتها عوارض بندری دیگری اخذ نخواهد گردید در مورد اخذ عوارض فوق اشیاء مذکور ذیل مال التجاره وارد وصادر منظور ومحسوب نخواهد شد.

الف - اسباب شخصی مسافرین که جزو محمولات کشتی نباشد مقصود ازاسباب شخصی علاوه بر بسته های کوچك دستی کلیه اشیائی میباشد که بموجب قبض به عنوان اسباب شخصی حمل میشود

ب - سوخت وآذوقه برای مستخدمین ومسافرین کشتی واشیاء ولوازم برای کشتی بمقدار لازم برای تمام مدت سیر مگر اینکه اشیاء مزبور را از کشتي خارج کنند که در بندر بماند.

ت - محمولاتی که در نتیجه صدمه وارده بکشتی و یا در مواقع توقف اتفاقی در بندر از کشتی خارج شده و مجدداً برای اینکه ببندر مقصد حمل گردد بکشتی گذارده شوند

ث - محمولاتی که از کشتی بکشتی دیگر نقل میشود تا اینکه حمل آنها دردریا ادامه داده شود.

ج - محمولاتی که درکشتیهائی حمل میشود که ظرفیت آنها کمترازدوازده خروار که مطابق با سه تون و نیم است میباشد.

۳ - کابوتاژ فقط بکشتی های مملکتی اختصاص دارد ولی معهذا موافقت

حاصل شده است که هر یك از طرفین متعاهدین بکشتی هائی که تحت بیرق طرف متعاهد دیگر سیر مینماید حق کابوتاژ برای حمل و نقل مسافر و بار در بحر خزر بدهند.

٤ ـ با وجود مقررات فوق‌الذکر هر یك از طرفین متعاهد صید ماهی را در آبهای ساحلی خود تا یك حد ده میل بحری بسفاین خود اختصاص داده و این حق را برای خود محفوظ میدارد که واردات ماهی های صید شده ازطرف کارکنان کشتیهائی را که در تحت بیرق او سیر مینمایند از مزایای مرجحه بهره‌مند سازد.

٥ ـ کشتیهائیکه در دریا های غیر از بحر خزر در تحت‌بیرق یکی از طرفین متعاهدین سیر مینمایند درآبهای ساحلی و دربنادر طرف متعاهد دیگر نسبت بشرایط کشتی رانی از همان حقوق و مزایائی که در این مورد بکشتی های دولت کاملة الوداد اعطاء میگردد بهره مند میشوند.

ماده ۱۸ ـ طرفین متعاهدین موافقت مینمایند که راجع باقدامات صحی که باید نسبت بکشتی های هر یك از طرفین در بنادر طرف متعاهد دیگر در بحر خزر بعمل آید مقررات قرارداد صحی بین‌المللی که در پاریس در ۲٦ ژوئن ۱۹۲٦ امضاء شده با رعایت قیودی که هر یك از دولتین درموقع امضای قرار داد مزبوره نموده‌اند مجری گردد.

ماده ۱۹ ـ تصدیقنامه‌های‌ظرفیت کشتی Certificat de jaugeage که‌ازطرف مقامات‌صالحه‌دولتین‌متعاهدتین بکشتی‌های‌تحت‌بیرق‌خودشان‌که دربحرخزر ایاب‌وذهاب میکنندداده میشودوازطرف‌هریك‌ازدولتین‌متعاهدتین بدولت‌متعاهددیگراعلام میگردد در بنادر دولتین رسمیت خواهد داشت و کشتیهائی که دارای تصدیقنامهای مزبوره هستند در ثانی‌در بنادرطرف‌متعاهددیگرمورد تفتیش واقع نخواهند شد ونیز در بنادر طرفین متعاهدین در بحرخزر تصدیقنامهائیکه راجع بقابلیت سیر کشتی‌رانی و میزان

نشست کشتی در آب و سایر اسناد فنی کشتی رانی دیگر که از طرف مقامات صالحه مذکوره فوق بکشتی ها داده میشود متقابلةً برسمیت شناخته خواهد شد.

ماده ۲۰ ـ این قرار داد از طرف مقامات مقننه طرفین متعاهدین تصدیق گردیده و مبادله اسناد صحه شده در مسکو صورت خواهد گرفت.

قرارداد مزبور که برای مدت سه سال منعقد گردیده است بعد از تاریخ مبادله اسناد صحه شده بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

بناءً علیهذا نمایندگان مختار مزبور این قرار داد را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند.

در طهران در نسختین نوشته شد ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱.

امضاء م. ع. فروغی ـ امضاء ا. پطرسکی.

پروتکل اختتامیه

در موقع امضای قرارداد اقامت و تجارت و بحرپیمائی بین مملکتین خود امضاء کنندگان در مقررات اضافی ذیل که جزء لاینتجزای قرار داد مذکور خواهد بود موافقت حاصل کردند.

راجع بماده ۹ ـ هرگاه ایران نمایندگی تجارتی در اتحاد جماهیر شوروی دائر نماید نمایندگی مزبور از همان حقوق ومزایائی بهره‌مند خواهد شد که در ایران بنمایندگی تجارتی اتحاد جماهیرشوروی اعطا شده و یا در آتیه اعطاء خواهد گردید.

حقوق نمایندگی مزبور درمورد اشتغال بمبادلات تجارتی بین مملکتین بواسطه بر قراری انحصار تجارت خارجی در ایران با حقوق نمایندگی تجارتی شوروی در ایران یکسان خواهد بود در صورتیکه معاملات ناشیه از حقوق مزبور بموجب امر دولت ایران و یابحساب او صورت بگیرد.

راجع بماده ۱۰ – ۱ – بملاحظه اینکه سال اقتصادی ایران از ۲۲ ژوئن شروع میشود ولی این قرارداد در ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱ بامضاء رسیده است طرفین متعاهدین موافقت دارند که برای بقیه مدت از تاریخ اجرای این قرارداد تا ۲۲ ژوئن ۱۹۳۲ مقدار مال‌التجارهٔ که از طرف اتحاد جماهیر شوروی بموجب فهرست مذکوره در ماده ۱۰ باید بایران وارد گردد بتناسب عده ماههائیکه کسر میشود تقلیل خواهد یافت.

۲ – و نیز طرفین متعاهدین موافقت دارند که بهمان دلائل محاسبه موقتی تصدیقنامهای مذکوره در بند سوم قسمت ۲ ماده ۱۰ فقط یکمرتبه بین تاریخ اجرای این‌قرار داد و ۲۲ ژوئن یعنی درآخرمه ۱۹۳۲ صورت خواهد گرفت

۳ – با محفوظ ماندن مزایای مقرر در بند ۲ و ۳ ماده ۱۰ اینقرار داد ورود مال التجاره هائیکه در فهرست مذکوره در قسمت ۲ بند اول ماده ۱۰ مندرج نشده ولی ورودشان بموجب سهمیه ای که دولت ایران معین می‌کند مجاز میباشد ممکن است از طرف مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط بایران براساس تعادل واردات وصادرات برطبق قواعد عمومی انحصار تجارت صورت بگیرد

راجع بماده ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ موافقت حاصل است که مقصود از مؤسسات مختلط مذکوره در قرارداد شرکت های ذیل میباشد.

شرق – پرس‌خلوپك – پرس‌آذنفت – بیوروپرس–روس‌پرس بانك – شرکت کویر خوریان – پرس ریبا – مواد قرارداد راجعه‌بعملیات تجارتی فقط بشرکتهائی که مبادرت بصادرات وواردات مینمایند شامل میگردد. شرکت های مزبوره باستثنای شرکت کویر خوریان وپرس‌ریبا که شرایط عملیاتشان بموجب مقاولات مخصوصه موجوده در باره آنها معین گردیده‌است این حق را برای خود محفوظ میدارند که بعملیات خود خاتمه داده و مبادرت بتسویه کارهای خود نمایند یا

اینکه کاملا جنبه مؤسسه شوروی بودنرا بخود بدهند در اینصورت اخیر شرکتهای مزبوره از مزایائی که بموجب قرارداد بمؤسسات اقتصادی شوروی اعطاء میگردد بهره‌مند خواهند بود.

راجع بماده ۱۳ — مدلول بند دوم ماده ۱۳ بمال التجاره هائی کـه تجار ایرانی وارد میکنند درعرض راه یعنی ازسرحد تا مقصد وهمچنین مال التجاره هائی که بطور ترانزیت از اتحاد جماهیر شوروی عبور مینمایند شامل میگردد.

راجع بماده ۱۵ — ۱ بدیهی است کـه آزادی ترانزیت مذکوره در ماده ۱۵ رانمیتوان شامل مال التجاره هائی نمود کـه ورود آنها متقابلةً بخاك طرفین متعاهدین بموجب قوانین ونظامات مملکتی ممنوع است. آزادی ترانزیت درخاك جماهیر شوری شامل سنطنین وسمن کنترا (در منه) نیز نمیباشد.

۲ — طرفین متعاهدین اظهار موافقت میکنند که در موقعیکه یکی از آنها مایل باشد که بطور ترانزیت آزاد اسلحه ومهمات خود را که مبدأ آن مملکت ثالثی میباشد از خاك طرف متعاهد دیگر حمل نماید طرف متعاهد مزبور تقاضای راجع باین موضوع را با نهایت درجه مساعدت تلقی نموده و تسهیلات ممکنه را در این باب معمول بدارد.

راجع بماده ۱۶ — اتباع ممالك ثالثی کـه تبعه یکی از طرفین متعاهدین شده باشند و همچنین اتباع دولت سابق روسیه که تابعیت شوروی را تحصیل ننموده باشند جزو اتباعی که در ماده ۱۶ ذکر شده است محسوب نمیشوند.

راجع بماده ۱۷ — مقررات بند ٤ ماده ۱۷ بهیچوجه بمقررات قرارراجع باستفاده از شیلات سواحل جنوبی بحر خزر که در اول اکتبر ۱۹۲۷ بین طرفین متعاهدین امضاء شده وهمچنین طبعاً بعملیات پرس ریبا لطمه وارد نمی آورد

در طهران بتاریخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱ در نخستین نوشته شد.

م. ع. فروغی — ا. پطرسکی.

فهرست مال التجاره های شوروی که مطابق ماده ۱۰ قرارداد اقامت و تجارت و بحرپیمائی منعقده ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱ در مدت سال اقتصادی ۱۳۱۱ ـ ۱۳۱۰ بایران وارد میشود.

نمره ترتیب	مال التجاره ها	سهمیه سال اقتصادی ۱۳۱۱-۱۳۱۰ بریال	سهمیه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی	
			مقدار سهم شوروی بریال	پورسانتاژ شوروی
۱	قند و شکر	۳۴۰۰۰۰۰۰	۳۴۰۰۰۰۰۰	۱۰۰٪
۲	کبریت	۱۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۱۰۰٪
۳	کروسین	۵۸۷۵۰۰۰	۵۸۷۵۰۰۰	۱۰۰٪
٤	بنزین	٦۴۰۰۰۰۰	٦۴۰۰۰۰۰	۱۰۰٪
۵	مازوت	٤۵۰۰۰۰	٤۵۰۰۰۰	۱۰۰٪
٦	نفت سیاه	۲۲۵۰۰۰	۲۲۵۰۰۰	۱۰۰٪
۷	کودرن و سایر فضلات نفتی وغیره	۵۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰	۱۰۰٪
۸	گریس و موبیل اویل وسایر روغنهای معدنی تصفیه شده وغیر آن.	۲۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۵۰٪
۹	منسوجات نخی	٤٤٤۵۰۰۰۰	۲٤٤٤۷۵۰۰	۵۵٪
۱۰	مصنوعات فلزی	٤۳۷۰۰۰۰	۲۸٤۰۰۵۰	٦۵٪
۱۱	کالش	٦۰۰۰۰۰	۵۵۲۰۰۰	۹۲٪
۱۲	اشیاء لاستیکی شامل رزین اتومبیل وکالسه ودوچرخه و موادکائوچوئی و رزینی	۳۵۰۰۰۰۰	۸۰۵۰۰۰	۲۳٪

نمره ترتیب	مال التجـاره ها	سهمیه سال اقتصادی ۱۳۱۰-۱۳۱۱ بریال	سهمیه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی	
			مقدار سهم شوروی بریال	پورسانتاژ شوروی
۱۳	چینی آلات وبدل چینی و شیشه آلات	۱۵۲۶۰۰۰	۱۱۵۹۷۶۰	۷۶٪
۱۴	سمنت و مصنوعات سمنتی	۸۳۰۰۰۰	۶۰۰۰۹۰	۷۲٫۳٪
۱۵	تخم نوغان	۷۵۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	۴۰٪
۱۶	مواد شیمیائی	۵۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۵۰٪
۱۷	اقسام رنك ومواد صباغی	۱۶۵۰۰۰۰	۱۹۸۰۰۰	۱۲٪
۱۸	دواجات باستثنای روغن کرچك و بادام وخشخاش و پنبه دانه	۲۰۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	۲۰٪
۱۹	کاغذ و مقوا و کاغذ دیوار و سایر مصنوعات کاغذی	۱۶۶۰۰۰۰	۱۱۲۰۳۸۰	۶۶٫۳٪
۲۰	ماشین آلات و موتور وقطعات آنها وآلات و ادوات فنی وابزارولوازم الکتریك ولامپ الکتریك (باستثنای آنچه مبل حساب میشود)	۵۸۰۰۰۰۰	۳۱۰۸۸۰۰	۵۳٫۶٪
۲۱	نخ خیاطی	۷۶۰۰۰۰	۴۲۵۶۰۰	۵۶٪
۲۲	انواع مشمع	۱۶۰۰۰۰	۴۸۰۰۰	۳۰٪
۲۳	طناب وریسمان ونخ قندوغیره	۲۶۰۰۰۰	۱۵۰۸۰۰	۵۸٪

نمره	مال التجاره ها	سهمیه سال اقتصادی ۱۳۱۰-۱۳۱۱ بریال	سهمیه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی: مقدار سهم شوروی بریال	سهمیه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی: پورسانتاژ شوروی
۲۴	آبهای معدنی وشراب طبی	۶۶۰۰۰	۳۶۹۶۰	۵۶٪
۲۵	الکل خالص	۱۶۰۰۰	۹۶۰۰	۶۰٪
۲۶	صابون عطری	۸۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	۵۰٪
۲۷	شمع	۸۰۰۰۰	۱۶۰۰۰	۲۰٪
۲۸	لوازم التحریر و زنك اخبار	۳۳۰۰۰۰	۶۶۰۰۰	۲۰٪
۲۹	آلات موسیقی	۱۰۰۰۰۰	۵۵۰۰۰	۵۵٪
۳۰	ساعت قاب وکارخانه ساعت	۳۳۰۰۰۰	۹۹۰۰۰	۳۰٪
۳۱	سینما توگراف و دوربین عکاسی و متعلقات آنها	۲۶۰۰۰۰	۳۹۰۰۰	۱۵٪
۳۲	چرمهای ساخته شده و اشیاء چرمی	۱۶۰۰۰۰۰	۳۲۰۰۰۰	۲۰٪
۳۳	نباتات و مواد نباتی باستثناء تخم شاهدانه و کرچك و کنجد	۵۰۰۰۰	۳۲۵۰۰	۶۶٪

مراسلات مربوطه بقرارداد اقامت و تجارت و بحر پیمائی

ایران و شوروی

یاد داشت نمره ۱

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای وزیر

با کمال توقیر باطلاع خاطر محترم میرساند که دولت اتحاد جماهیر شوروی رضایت میدهد که :

الف ـ طرفین متعاهدین مزایای ناشیه از یك انحصار دولتی و یا یك انحصاری را که از طرف دولت ولواینکه باتباع یکی ازطرفین متعاهدین داده شده باشد بر طبق ماده ٤ قرار داد اقامت وتجارت که امروز بامضاء رسیده است مطالبه ننمایند

ب ـ اتباع و اشخاص حقوقی یکی از طرفین متعاهدین که از دولت یا از مقامات دولتی متعاهد دیگر تحصیل امتیازی بنمایند حق نداشته باشند راجع بمقرراتی که در امتیاز نامه پیش بینی شده است بیش ازآنچه که در امتیاز نامه قید گردیده است بعنوان معامله دولت کاملة الوداد مذکوره در قرار داد توقعاتی بنمایند .

با تقدیم احترامات . . . . امضاء ا . پطرسکی .

جواب یاد داشت نمره ۱ ـ طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر

با کمال توقیر وصول یاد داشت مورخه امروز آنجناب را که بمضمون ذیل است اطلاع میدهد .

« مضمون عین یاد داشت نمره ۱ ـ سفارت اتحاد جماهیر شوروی . »

بنام دولت خود از این اطلاع اتخاذ سند مینمایم .

با تقدیم احترامات . . . امضاء م . ع . فروغی

یاد داشت نمره ۲

طهران ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر

با کمال احترام باستحضار خاطر آنجناب میرسانم نظر باینکه بموجب قوانین جاریه مؤسسات تجارتی میتوانند از بین همکاران خود نمایندگانی برای دفاع حقوق خود در محاکم ایران انتخاب نمایند مؤسسات اقتصادی شوروی نیز با اشکالاتی در این موضوع مواجه نخواهند شد .

با تقدیم احترامات . . . امضاء م . ع . فروغی .

جواب یاد داشت نمره ۲

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای وزیر

با کمال توقیر وصول یادداشت مورخ امروز آنجناب اشرف عالی‌را که بمضمون ذیل است اطلاع میدهیم .

«با کمال احترام باطلاع خاطر محترم میرساند نظر باینکه بموجب قوانین جاریه مؤسسات تجارتی میتوانند از بین همکاران خود نمایندگانی برای دفاع حقوق خود در محاکم ایران انتخاب نمایند مؤسسات اقتصادی شوروی نیز با اشکالاتی در این موضوع مواجه نخواهند شد .»

بنام دولت خود از این اعلام اتخاذ سند مینمایم . امضاء ا . پطرسکی

یادداشت نمره ۳

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای وزیر

با ملاحظه مقررات بند ۷ ماده ۱۰ قرارداد اقامت و تجارت که امروز امضاء کرده‌ایم با کمال توقیر باطلاع خاطر محترم میرساند که از تاریخ اجرای قرار داد مذکور شرکت پرس آذنفت رضایت میدهد که قیمتهای مواد نفتی و مشتقات آنرا صدی ده تخفیف دهد ولیکن این تخفیف شامل روغنهای چربی نبوده و در قیمت کروزین هم فقط پنج درصد تخفیف داده خواهد شد این تخفیف با مقایسه نرخ فروش امروزی این مال التجاره ها نسبت بقیمت تحویل به بنادر ایران و با قیمت ورود بسرحدات ایران بدون مخارج معمولی و عوارضی که از موقع ورودشان بدفاتر گمرکی ایران تا موقع فروش بآنها تعلق میگیرد محسوب خواهد گردید . تغییرات بعدی قیمت بر طبق ترقی یا تنزلی که در موقع خروج از باطوم مشاهده شود یا بر طبق تغییراتی که در مظنه پول ایران حاصل گردد بعمل خواهد آمد .

با تقدیم احترامات . . . امضاء ا . پطرسکی .

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر

با کمال توقیر وصول یادداشت مورخ امروز آنجناب را که بمضمون ذیل است اطلاع میدهم :

« مضمون عین یادداشت نمره ۳ سفارت جماهیر شوروی. »

بنام دولت خود از این اطلاع اتخاذ سند مینمایم .

با تقدیم احترامات . . . امضاء م . ع . فروغی .

یادداشت نمره ٤

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای وزیر

چون درجریان مذاکرات راجع بانعقادقرارداد اقامت وتجارت بین مملکتین اظهار میل فرموده بودید که مؤسسات اقتصادی شوروی از حقی که قرار داد برای صدور فرش های ایرانی بدون الزام فروش اسعار حاصله از معاملات بآنها داده است بلا محدودیت استفاده ننمایند . لهذا محض استرضای خاطر محترم با کمال توقیر اطلاع میدهم که مؤسسات اقتصادی و شوروی در مدت اجرای قرارداد مزبور از حقی که برای صدور فرش بدون الزام فروش اسعار حاصله بآنها داده شده فقط در حدود ۲۰ در صد از مجموع صادرات فرشهای ایرانی استفاده خواهندنمود .

با تقدیم احترامات ..... ا . پطرسکی .

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر .

با کمال توقیر وصول یاد داشت مورخ امروز آنجناب‌را که بمضمون ذیل است اطلاع میدهم .

« مضمون عین یاد داشت نمره ٤ سفارت شوروی . »

بنام دولت خود از این اطلاع اتخاذ سند مینمایم .

با تقدیم احترامات ..... امضاء م . ع . فروغی .

یاد داشت نمره ٥

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱ .

آقای وزیر .

عطف به بند ۲ ماده ۱۲ قرار داد اقامت وتجارت که امروز بامضاء رسیده

است با کمال توقیر خاطر محترم را باین موضوع جلب مینماید که چون در جماهیر شوروی انحصار تجارت خارجی برقرار است مال التجاره هائیکه از خارج وارد میشوند فقط از طرف مؤسسات دولتی که حق خرید مال التجاره از طرف دولت بآنها اعطاء شده است خریداری میشود بنا بر این تجار ایرانی کـه با مؤسسات اقتصادی شوروی معامله مینمایند مجبورند قبل از وارد کردن مال التجاره بخاك شوروی راجع بشرایط امر معامله جداگانه با مؤسسات مربوطه اقتصادی‌شوروی که حق معامله با ایران دارند قرار های لازم را بگذارند .

این ترتیب لازمست تا احتراز شود از اینکه تجار ایرانی قبل از انعقاد قرار های لازم با مؤسسات مربوطه اقتصادی جماهیر شوروی مال التجاره بآنجـا وارد کرده و بالنتیجه مجبور شوند مال التجاره هارا بخارجه حمل نموده ومتحمل خسارت عمده تجارتی گردند . با تقدیم احترامات . . . . امضاء ا . پطرسکی .

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر .

با کمال توقیر وصول یاد داشت مورخ امروز آنجناب را که بمضمون ذیل است اطلاع میدهم .

« مضمون عین یاد داشت نمره ۵ سفارت اتحاد جماهیر شوروی »

بنام دولت از این اطلاع اتخاذ سند مینمایم . امضاء م . ع . فروغی .

یاد داشت نمره ٦

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای وزیر .

در موقع امضای‌قرارداد اقامت وتجارت بین اتحاد جماهیر شوروی و ایران بنا بامر دولت خود با کمال توقیر مراتب ذیل را باطلاع دولت ایران میرسانم .

وارد کردن تریاك ومشتقات آن بخاك جماهیرشوروی همچنین‌صادر کردن آنهااز خاك شوروی بایران کما کان ممنوع میباشد. نظر باینکه عده از ممالك وارد کردن تریاك را بخاك خود جز نسبت بمقداری از تریاك و مشتقات آن که جواز ورودی مخصوصی برای آن اعطاء شده باشد منع میکند دولت جماهیر شوروی ترانزیت تریاك و مشتقات آنرا که ازایران بمقصد چنین ممالکی حمل میشود اجازه‌خواهد داد مشروط باینکه اتحاد جماهیر شوروی ارحمل آنها مطلع بوده و اجازه‌نامه‌ورود در طهران بمؤسسه مربوطه شوروی ارائه گردد.

بدیهی است از رد وقبول ممالك مقصد نسبت بمحمولات تریاك و مشتقات آن‌که ازخاك‌دولت‌شوروی بطور ترانزیت حمل‌شود مسؤلیتی برعهده جماهیرشوروی ومؤسسات آن وارد نخواهد بود. باتقدیم احترامات.... امضاء ا. پطرسکی.

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر.

با کمال احترام وصول یاد داشت مورخ امروز آنجناب را که بمضمون ذیل است اطلاع میدهم.

« مضمون عین یادداشت نمره ٦ سفارت اتحاد جماهیر شوروی. »

بنام دولت خود از این اطلاع اتخاذ سند مینمایم.

با تقدیم احترامات..... م. ع. فروغی.

یادداشت نمره ۷

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر.

نظر باینکه بحر خزر که دولتین آنرا یك دریای ایرانی و شوروی محسوب

میدارند برای اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی دارای یکحیثیت خاصی است با کمال توقیر باطلاع خاطر محترم میرسانم که دولت متبوعه دوستدار اقدامات لازمه را بعمل خواهد آورد تا اتباع ممالك ثالثی که در بنادر دریای مزبور در خدمت او میباشند توقف خود را در این بنادر مصروف بمقاصدی ننمایند که از حدود مشاغل محوله بانها ازطرف دولت متبوع دوستدار تجاوز نماید

با تقدیم احترامات .... امضاء م. ع. فروغی.

جواب یاد داشت نمره ۷

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای وزیر

با کمال توقیر وصول یاد داشت مورخ امروز آنجناب اشرف عالی را که مضمون آن بقرار ذیل است باطلاع خاطر محترم میرساند.

«نظر باینکه بحر خزر که دولتین آنرا یك دریای ایرانی وشوروی محسوب میدارند برای اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی دارای یك حیثیت خاصی است با کمال توقیر باطلاع خاطر محترم میرساندکه دولت متبوعه دوستدار اقدامات لازمه را بعمل خواهد آورد تا اتباع ممالك ثالثی که در بنادر دریای مزبور در خدمت او میباشند توقف خود را در این بنادر مصروف بمقاصدی ننمایند که از حدود مشاغل محوله بآنها از طرف دولت دوستدارتجاوز نماید.» بنام دولت خود از این اعلام اطلاع حاصل نمودم. با تقدیم احترامات... امضاء ا. پطروسکی

یاد داشت نمره ۸

طهران ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای وزیر

بنا بامر دولت خود با کمال‌توقیر باطلاع خاطرمحترم میرساند که اتحاد جماهیر

شوروی کلیه حقوق خود را نسبت بسفائن جنگی و تجارتی متعلق بدولت سابق امپراطوری روسیه و همچنین نسبت بکشتیهائی که بر طبق احکام مربوطه بملی کردن Decrets de nationalisation کشتیهای تجارتی که مال دولت شده اند و بدون رضایت دولت اتحاد جماهیر شوروی کشتیهای مزبور را بخارجه برده و در آنجا فروخته و یا بنحوی از انحاء از مالکیت مقامات دولتی شوروی خود را خارج کرده باشند محفوظ میدارد . با تقدیم احترامات ... امضاء ا . پطرسکی

جواب یاد داشت نمره ۸

طهران ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر

با کمال احترام خاطر آنجناب را مستحضر میسازم که دولت متبوعه دوستدار از مفاد اعلامیه مندرجه در یاد داشت مورخه امروز آنجناب راجع بحقی که دولت اتحاد جماهیر شوروی نسبت بسفائن جنگی و تجارتی که بدولت سابق امپراطوری روسیه متعلق بوده اند همچنین نسبت بسفائنی که بر طبق احکام مربوطه بملی کردن کشتیهای تجارتی مال دولت شده اند محفوظ میدارد اتخاذ سند نمود . با تقدیم احترامات امضاء م . ع . فروغی

یاد داشت نمره ۹

طهران مورخ ۲۷ أکتبر ۱۹۳۱.

آقای وزیر.

نظر باینکه دولت متبوعه دوستدار ترقیات آتیه بندرشاه ومنافع اداره بحری وسایر مؤسسات حمل و نقل شوروی را درتوسعه مبادلات تجارتی بین جماهیر شوروی و ایران مورد توجه قرار داده است باکمال توقیر ازدولت ایران خواهشمند است مقداری زمین باشرایطی که بین مقامات مربوطه ایرانی و اداره بحری و مؤسسات حمل و نقل مزبور معین خواهد گردید برای احتیاجات اداره بحری و

مؤسسات مذکوره بطور اجاره واگذار نمایند.

باتقدیم احترامات امضاء: ا. پطرسکی.

جواب یاد داشت نمره ۹

طهران ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱ — آقای سفیر کبیر.

درجواب یاد داشت مورخ امروز آنجناب راجع باجاره مقدار زمین دربندر شاه برای احتیاجات تجارتی اداره بحری وسایر مؤسسات حمل و نقل شوروی خاطر عالی را مستحضر می‌سازم که دولت متبوعه دوستدار حاضر است رضایت خاطر دولت اتحاد جماهیر شوروی را فراهم سازد.

بدیهی است شرایط اجاره اراضی‌را که دولت متبوعه دوستدار باختیاراداره بحری و مؤسسات حمل ونقل مذکوره فوق خواهد گذاشت باید بمقامات مربوطه ایرانی و مؤسسات مزبوره بین یکدیگر مقرر دارند.

باتقدیم احترامات . امضاء م. ع. فروغی

یاد داشت نمره ۱۰

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱. آقای وزیر،

درموقع امضای قرارداد اقامت و تجارت منعقده بین جماهیر شوروی و ایران که موجب توسعه روابط اقتصادی مملکتین خواهد بود امیدوارم دولت‌ایران نیز مانند دولت اتحاد جماهیر شوروی در حدود امکان اقدامات لازمه را برای بهبودی وضعیت راههائی که مملکتین رابهم مربوط میسازند بعمل خواهد آورد. مخصوصاً توجه جناب‌اشرف عالی‌را ببدی بعضی ازقسمتهای راه بین‌مشهد و عشق‌آباد جلب‌نموده و امیدوارم دولت ایران اهتمام لازم را برای بهبودی راه مزبور مبذول خواهد فرمود.

باتقدیم احترامات امضاء: ا. پطرسکی.

جواب یاد داشت نمره ۱۰

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱. آقای سفیر کبیر.

درجواب یاد داشت مورخ امروز آنجناب راجع براههائی‌که ایران را باتحاد جماهیر شوروی متصل میسازد باکمال توقیر خاطر محترم را مستحضر میسازم نظر باینکه پرگرام ساختمان و نگاهداری راه‌ها درایران یکی از مسائل‌داخلی مملکتی است که مورد توجه مخصوص دولت ایران می‌باشد ونظر بمنافع‌متقابلی که مملکتین در ازدیاد و توسعه روابط تجارتی خود دارند میتوانید اطمینان داشته باشید که دولت متبوعه دوستدار باتوجهی که بمنافع خود دارد درحدود امکان مراقبت جدی را درنگاهداری راه‌هائیکه مملکتین را بهم اتصال میدهد. منجمله راه بین مشهد و عشق آباد که در یاد داشت امروزی به آن اشاره نموده اید بعمل خواهد آورد.

باتقدیم احترامات. امضاء م. ع. فروغی.

یاد داشت نمره ۱۱

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱. آقای وزیر.

باکمال توقیر باطلاع خاطر محترم می‌رساند که شرکت پرس آذنفت‌برای‌تحصیل اجازه ایجاد یك اسکله و ساختمانهای دیگر در بندر پهلوی برای احتیاجات‌خود بیش از یکسال است درپیشگاه ادارات مربوطه ایرانی مشغول اقدامات بوده‌والی نتیجه مطلوبه حاصل نشده و شرکت مزبوره دوچار مشکلات گردیده است.

بااطلاع خاطر محترم ازمراتب فوق تمنا دارم لطفاً علت این‌رفتار مقامات مربوطه ایرانی را نسبت بتقاضاهای شرکت پرس آذ نفت بدوستدار اشعارفرمایند

باتقدیم احترامات. امضاء: ا. پطرسکی.

جواب یاد داشت نمره ۱۱

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱.

آقای سفیر کبیر. درجواب مراسله آنجناب مورخه امروز راجع بتقاضای پرس آذ نفت که در پهلوی برای حوائج کارهای خود اسکله و تأسیسات دیگر داشته باشد و مشکلاتی برای او پیش آمده است محترماً تصدیع میدهد که دولت ایران مخالفتی ندارد که مؤسسات شوروی که درایران نفت میفروشند تأسیسات داشته باشند و بنابراین مانعی نیست از اینکه تقاضای مؤسسه مزبوره در پهلوی پذیرفته شود در این خصوص تعلیمات بوزارت طرق داده شده است که این قضیه را تسویه نماید.

باتقدیم احترامات فائقه. امضاء: فروغی

قانون

اجازه مبادله عهد نامه مودت و قرار داد اقامت و تجارت و بحر پیمائی منعقده بین دولتین ایران و یونان

مصوب ۱۰ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه مودت بین ایران و یونان که مشتمل برشش ماده ویك پروتکل اختتامیه است و همچنین قرارداد اقامت و تجارت و بحرپیمائی که‌مشتمل برهیجده ماده ویك پروتکل است ودر تاریخ ۱۹ دیماه ۱۳۰۹ (۹ ژانویه ۱۹۳۱ میلادی) بین نمایندگان ایران و یونان درلندن امضاء شده است تصویب مینماید و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنهارابدولت‌میدهد

این قانون که مشتمل بریك ماده و متن عهدنامه مودت و قرارداد اقامت و

تجارت و بحرپیمائی و پروتکل‌های ضمیمه آن است درجلسه دهم اسفندماه یکهزار و سیصد و ده‌شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

عهدنامه مودت

بین ایران و یونان

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس جمهور یونان

نظر باینکه مایل هستند روابط مودت قدیمی را بین دو مملکت تحکیم نمایند تصمیم بانعقاد عهدنامه مودت نموده وبرای این مقصود اختیارداران خودرا بقرار ذیل معین نمودند.

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

جناب مستطاب اجل آقای میرزاحسین خان علاء وزیرمختار ایران درپاریس

رئیس جمهور یونان.

جناب آقای دکاکلامانوس وزیرمختار یونان درلندن.

مشارالیهما بعد از مبادله اختیار نامه های خود که درکمال صحت و اعتبار بود در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند.

ماده ۱ ـ بین دولت شاهنشاهی ایران‌ویونان همچنین بین اتباع دو مملکت صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمانه و دائمی برقرار خواهد بود.

ماده ۲ ـ طرفین متعاهدین موافقت دارند که روابط سیاسی خود را بر روی اساس حقوق عمومی بین‌المللی استوار نمایند و نیز موافقت دارند که نمایندگان سیاسی و قنسولی هریك از طرفین متعاهدین در خاك طرف متعاهد دیگر بشرط معامله متقابله از معاملهٔ که بموجب حقوق عمومی بین‌المللی مقرر و مادون رفتار معموله نسبت به نمایندگان سیاسی و قونسولی دولت کاملة الوداد

نخواهد بود بهره‌مند شوند .

ماده ۳ ـ هر یك از طرفین متعاهدین حق دارد که نمایندگان قونسولی خود را در خاك طرف دیگر منصوب نماید و محل توقف مامورین مزبور در پایتخت و یا در شهرهای عمده خواهد بود که معمولاً این قبیل مأمورین خارجه در آنجاها پذیرفته میشوند و آنها نمیتوانند قبل از اینکه موافق ترتیب و قواعد معموله حقوق عمومی بین المللی اگزکواتور تحصیل کرده باشند اشتغال بمأموریت خود ورزند . اگزکواتور مزبور در هر موقع ممکن است از طرف دولتی که آنرا صادر کرده است مسترد گردد بدون اینکه دولت مزبور بهیچوجه ملزم به اثبات دلائل خود بوده و یا اینکه مجبور باشد تصمیم خود را موکول بموافقت طرف دیگر نماید .

ماده ٤ ـ دولتین متعاهدتین موافقت مینمایند که روابط قونسولی و تجارتی و گمرکي و بحرپیمائی بین مملکتین و نیز شرایط اقامت و توقف اتباع خود را در خاك یکدیگر بموجب قرارداد هائی برطبق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی و برروی اساس معامله متقابله کامل تنظیم نمایند .

ماده ٥ ـ دولتین متعاهدتین موافقت مینمایند که کلیه اختلافاتیرا که بین آنها در موضوع اجراء یا تفسیر مقررات کلیه عهود و قرار دادهای منعقده یا عهود وقرار داد هائیکه منعقد گرددو از جمله راجع بهمین عهد نامه بظهور برسد و تصفیه دوستانه اختلافات مزبوره بوسایل سیاسی عادی درمدت متناسبی ممکن نگردد بحکمیت رجوع نمایند .

این ترتیب در صورت لزوم اساساً برای تشخیص این مسئله که آیا اختلاف مربوط بتفسیر عهود وقرار داد های مذکوره میباشد نیز اعمال خواهد گردید .

حکم محکمه حکمیت برای طرفین الزام آور است برای هر قضیه متنازع

فیها محکمه حکمیت بر حسب تقاضای یکی از دولتین متعاهدتین وبترتیب ذیل تشکیل خواهد یافت.

هر یك از دولتین متعـاهدتین در ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه حکم خود را که ممکن است از اتباع مملکت ثالثی هم انتخاب گردد تعیین خواهد نمود هرگاه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه تا سه ماه مابین دولتین راجع بمدتی که در ظرف آن حکمین باید حکم خودرا صادرنمایند موافقت حاصل نگردد یا اینکه حکمین نتوانند قضیه متنازعٌ فیها را در مدتی که برای آنها تعیین شده تصفیه نمایند دولتین یکنفر از اتباع دولت ثالثی را بعنوان حکم ثالث انتخاب خواهندکرد چنانچه دولتین درظرف دو ماه از تاریخ تقاضای تعیین حکم ثالث راجع بانتخاب اوموافقت حاصل ننمایند دولتین مذکورتین مشترکاً یا در صورتیکه در ظرف مدت دوماه بعداز آنهم تقاضای مشترکي از طرف آنها بعمل نیاید هر یك ازآنهاکه زود تر اقدام کنداز رئیس دیوان داوری بین المللی لاهه تقاضا خواهد نمود که حکم ثالث را از اتباع دول ثالث معین نماید.

با موافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالك ثالثی‌که رئیس دیوان داوری بین المللی باید حکم ثالث را منحصراً از آنها انتخاب نماید بمشار الیه تسلیم گردد طرفین میتوانند راجع‌بشخص‌حکم‌ثالث‌برای مدت معینی قبلاً قراری بین خود بدهند

در صورتیکه طرز عمل‌حکمین بموجب‌قرار نامه مخصوص بین دولتین‌مشخص نگردیده و قرار نامه مزبور تـا موقع تعیین حکمین منعقد نشده باشد بوسیله خود حکمین تنظیم خواهد گردید.

هرگاه تعیین یکنفر حکم ثالث لازم گردد و بین دولتین متعاهدتین راجع به رویهٔ که باید بعد از تعیین حکم مزبور تعقیب شود قراری داده نشده باشد حکم ثالث با دوحکم اولی تشکیل محکمه حکمیت داده وطرز عمل خودشان را معلوم

نموده اختلافات را تسویه خواهند کرد کلیه تصمیمات محکمه حکمیت با کثریت آرا اتخاذ خواهد شد .

ماده ۶ ــ این عهد نامه بتصویب رسیده ومبادله اسناد مصدق آن در اسرع اوقات ممکنه بعمل خواهد آمد عهد نامه مزبور همین که اسناد مصدقه آن مبادله گردید بموقع اجراء گذارده خواهدشد .

بناء علیهذا اختیار داران طرفین که بدین امر کاملاً مجاز میباشند این‌قرارداد را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند لندن بتاریخ ۹ ژانویه ۱۹۳۱

امضاء . حسین علاء   امضاء د . کاکلامانوس

پروتکل اختتامیه

در موقع امضاء عهد نامه مودت منعقده امروز بین دولت شاهنشاهی ایران‌و جمهوری یونان اختیارداران امضاء کننده اظهار ذیل را که جزء لا یتجزای خود عهد نامه میباشد نمودند دولتین متعاهدتین این‌حق را برای خود محفوظ میدارند که پس از آنکه دهسال از مبادله اسناد مصدقه عهد نامه مودت گذشت مقررات ماده ۵ عهدنامه مزبور را مجدداً تحت مطالعه قرار داده و یا فسخ نمایند .

لندن بتاریخ ۹ ژانویه ۱۹۳۱   امضاء . حسین علاء   امضاء . د . کاکلامانوس

قرار داد اقامت و تجارت و بحر پیمائی

بین ایران و یونان

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس جمهور یونان .

نظر باینکه مایل هستند شرایط مسافرت و توقف و اقامت اتباع ایرانرا دریونان و اتباع یونان را درایران تنظیم نمایند و عملیات اقتصادی و روابط تجارتی را بین مملکتین توسعه دهند بموجب ماده ۴ عهدنامه مودت منعقده بتاریخ امروز بین

مملکتین تصمیم بانعقاد قرارداد اقامت و تجارت نموده و برای این مقصود اختیارداران خود را بقرار ذیل معین نمودند.

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

جنا مستطاب اجل آقای میرزا حسین‌خان علاء وزیر مختار ایران در پاریس و

رئیس جمهور یونان.

جناب د. کاکلامانوس وزیر مختار یونان درلندن.

مشارالیهما بعداز مبادله اختیارنامهای خودکه درکمال صحت و اعتبار بود در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند.

ماده ۱ ـ اتباع هریك ازطرفین متعاهدین می‌توانند بخاك مملکت متعاهد دیگر وارد ودر آن مسافرت و توقف و اقامت نموده و همچنین آزادانه از آنجا خارج شوند بشرط و تامدتی که از قوانین و نظامات جاریه درخاك مزبور متابعت نمایند مشارالیهم درتحت همان شرایط از حمایت دائم قوانین و مصادر امور محلی نسبت بخود و اموال و حقوق و منافعشان بهره‌مند بوده وبا آنها در این خصوص موافق اصول ومعمول حقوق عمومی بین‌الملل که درهیچ مورد مادون رفتار معموله نسبت باتباع دولت کاملة الوداد نخواهد بود رفتار خواهد شد. معذلك واضح است که‌مقررات مذکوره فوق موجب تحدید حقوق هیچیك از دولتین متعاهدتین نخواهد شد که بموجب حکم قضائی یااز لحاظ امنیت داخلی و خارجی مملکتی ویا انتظامات عمومی ویا بجهات معاونت عمومی یا انتظامات صحی و اخلاقی ورود و توقف اتباع طرف متعاهد دیگررا درمملکت خودقدغن نماید و نیز مقررات مذکوره لطمه بحقوق هریك ازطرفین متعاهدین واردا نمی‌آورد که قوانین و نظاماتی برای منع یاتنظیم مهاجرت بخاك خود وضع نمایند مشروط براینکه قوانین و نظامات مزبوره درحکم تبعیضی نباشدکه مخصوصاً متوجه کلیه اتباع طرف متعاهد دیگر باشد.

این ماده قرارداد بمقررات عمومی که هریك از طرفین متعاهدین راجع

بشرایط پذیرفتن کارگران خارجه درخاك خود برای اشتغالشان به مشاغل وضع نموده و یاخواهد نمود و بقواعد مربوطه بتذکره لطمه وارد نمی‌آورد.

ماده ۲ ــ اتباع هریك ازطرفین متعاهدین درخاك طرف متعاهددیگر با متابعت از قوانین و نظامات مملکتی حق دارند مانند اتباع داخله بهرنوع تجارت وصنعت و حرفه و شغل که منحصراً باتباع داخله اختصاص نداشته و یا موضوع انحصارات دولتی یاانحصارات اعطائی ازطرف دولت نباشد اشتغال‌ورزند

ماده ۳ ــ اتباع هریك ازطرفین متعاهدین درخاك طرف متعاهد دیگر بامتابعت از قوانین و نظامات جاریه مملکتی حق تحصیل و تصرف وانتقال اموال منقول که تحصیل و تصرف و انتقال آن بموجب قوانین و نظامات مزبوره برای اتباع مملکت دیگری مجاز ویادر آتیه مجاز خواهد بود تحصیل وتصرف و انتقال نمایند همچنین مشارالیهم در تحت همان شرایط حق خواهند داشت تصرف مالکانه در اموال مذکوره نموده و آنها را از مملکت متوقف فیها خارج نمایند راجع باموال غیرمنقول بااتباع هریك ازطرفین متعاهدین درخاك طرف متعاهد دیگر مثل اتباع دولت کاملة الوداد معامله خواهد شد ولی بااین قید که اتباع یونان درایران مجاز نبوده و نخواهند بودکه اموال غیرمنقولی جز آنچه برای مسکن و مغازه‌ها و اماکنی که برای حرفه آنها لازم است تصرف و یا اشتغال نمایند .

ماده ۴ ــ اتباع هر یك از مملکتین متعاهدتین درخاك مملکت متعاهد دیگر در هرمورد نسبت بخود و اموال و حقوق و منافعشان راجع بمالیاتها و هرگونه عوارض همچنین راجع بکلیه تحمیلاتی که جنبه مالی دارند درپیشگاه مصادر امور و محاکم مالی از همان معامله و حمایتی که نسبت باتباع داخله می‌شود بهره مند خواهند شد .

ماده ۵ ــ اتباع هر یك از مملکتین متعاهدتین در خاك مملکت متعاهد دیگر راجع بحفظ و حمایت خود و اموالشان ازطرف محاکم و مصادر قضائی

از همان معامله که نسبت باتباع داخله میشود بهره‌مند خواهند شد. مشار الیهم مخصوصاً بدون هیچگونه مانعی بمحاکم دسترس داشته می‌توانند درتحت همان شرایطی که برای اتباع داخله مقرر است ترافع نمایند معذلك شرایط راجع به تعاون قضائی نسبت باشخاص بی‌بضاعت و وجه‌الضمانه مخصوص خارجی‌ها تا انعقاد قرارداد مخصوصی برطبق قوانین مملکتی حل و تسویه خواهد گردید ولی واضح است که درمسائل راجعه باحوال شخصیه اتباع هریك از مملکتین متعاهدتین در خاك مملکت متعاهد دیگر تابع مقررات قوانین مملکتی خود خواهند بود و دولت متعاهد دیگر نمی‌تواند از اعمال قوانین مزبوره منحرف بشود جز بطریق استثناء و تاحدیکه یك چنین رویه علی‌العموم نسبت بکلیه ممالك خارجه دیگر اعمال شود.

احوال شخصیه متضمن مسائل ذیل میباشد:

ازدواج وضعیت اموال بین‌زوجین ـ طلاق ـ افتراق ـ جهیزیه ـ ابوت نسب ـ تبنی ـ اهلیت قضائی ـ رشد ـ قیمومت و تولیت ـ حجر حق‌میراث‌در نتیجه وصیت یامیراث بی‌وصیت ـ تفریغ و تقسیم میراث یادارائی و بطور عموم کلیه مسائل راجعه بحقوق خانوادگی و همچنین کلیه مسائل راجعه بوضعیت اشخاص.

ماده ۶ ـ شرکت‌های آنونیم و شرکت‌های دیگری که جنبه تجارتی و یاانتفاعی داشته ومقر شرکتی آنها درخاك یکی‌از مملکتین متعاهدتین بوده و در آنجا مطابق قوانین مملکتی تأسیس و تابعیت آنها شناخته شده باشد درخاك مملکت متعاهد دیگر نیز هویت حقوقی و اهلیت آنها شناخته شده ودر آنجا حق ترافع قضائی خواه بعنوان مدعی و خواه مدعی‌علیه خواهند داشت و قبول‌اجرای عملیات تجارتی و صنعتی آنها درمملکت متوقف فیها مطابق قوانین و مقرراتی خواهد بود که درمملکت مزبوره مجری است. شرکت‌های مزبوره از هرلحاظ خواه راجع بحق اشتغال بعملیات تجارتی در حدود اهلیت خود و درتحت‌شروطی

که این حق به آنها داده می‌شود و حق تحصیل و تصرف و اجاره ـ اشتغال اموال منقول و غیرمنقول و حق تصرف مالکانه در آنها و خواه راجع بمالیات‌ها و عوارض وغیره مذکوره درماده ٤ ازهمان معامله که نسبت بهمان قبیل شرکتهای متشابه دولت کاملةالوداد می‌شود بهره‌مند خواهند شد.

معهذا مسلم است که هیچیك ازمقررات این قرارداد به شرکتهای مزبورحق نمیدهد مزایای مخصوصی را درحق خود دعوی نمایند که در ایران بشرکتهائی که ترتیب عملیاتشان بموجب امتیازنامهای مخصوص معین شده اعطاء گردیده است ازطرف دیگر شرکتهای هریك ازطرفین متعاهدین که شرایط عملیاتشان‌در خاك طرف متعاهد دیگر بموجب امتیازنامهای مخصوص تعیین شده حق نخواهند داشت راجع بموادی که در امتیازنامه آنها پیش‌بینی شده مزایائی را که بموجب عهود و قراردادهای جاریه یاناشیه از ترتیب معامله دولت کاملةالوداد اعطاءمیشود دعوی نمایند.

ماده ۷ ـ اتباع هریك ازطرفین متعاهدین درموقع صلح و جنك در خاك طرف متعاهد دیگر ازهرگونه الزام کارکردن برای دولت معاف میباشند مگر برای دفاع ازبلایای طبیعی. مشارالیهم ازهرنوع خدمت نظامی اجباری چه در قشون بری و قوای بحری و هواپیمائی و چه در گارد ملی و با چریك و همچنین ازکلیه مالیاتهائی که بجای خدمت شخصی وضع شده باشد معافیت دارند.

راجع بمصادرات نظامی در مورد اموال منقول و غیرمنقول و کلیه‌مصادرات یا تحمیلات غیرنظامی همچنین برای انتزاع مالکیت از لحاظ مصالح و یامنافع عمومی با اتباع هریك ازطرفین متعاهدین درخاك طرف متعاهد دیگر معامله مادون اتباع دولت کاملةالوداد نخواهد شد دراینصورت بمشارالیهم یکمساعدت مالی منصفانه که‌برطبق قوانین مملکتی که ترتیب این قبیل مساعدتها را تنظیم مینماید داده خواهد شد مقررات این ماده در مورد اموال شرکتهای مذکوره در ماده ٦ نیز اعمال خواهدگردید.

ماده ۸ ــ محصولات طبیعی یاصنعتی هریك از طرفین متعاهدین در موقع صدور برای مملکت متعاهد دیگر به‌هیچگونه حقوق گمرکی و هیچ قسم مالیاتهای خروجی دیگری زیادتر یاغیراز حقوق گمرکی و مالیاتهای خروجی که در موقع صدور امتعه متشابه برای مملکتی که در این قسمت از معامله دولت کاملة الوداد بهره‌مند می‌شود دریافت میگردد یا دریافت خواهد گردید ملزم نخواهد بود. همچنین محصولات طبیعی و صنعتی یکی‌از طرفین متعاهدین که بخاك طرف متعاهد دیگر وارد می‌شود در موقع ورود به‌مملکت مزبوره به‌هیچگونه حقوق گمرکی و کئیفیسیان و عوارض ویا مالیاتهای ورودی ازهر قبیل زیادتر یاغیر از آنچه بامتعه مشابه دولت کاملةالوداد دراین مورد تعلق میگیرد ملزم نخواهند بود.

ماده ۹ ــ امتعه هریك ازطرفین متعاهدین که موافق قاعده بخاك طرف دیگر واردگردیده و حقوق و عوارض و مالیاتهای ورودی‌را که بموجب قوانین و نظامات برای ورود امتعه متشابه خارجه مقرر است کاملاً پرداخته باشد پس‌از آن بهیچوجه مورد رفتاری مادون معامله که نسبت بمحصولات طبیعی یا صنعتی متشابه مملکت ثالث دیگری بعمل می‌آید واقع نخواهدگردید.

ماده ۱۰ ــ راجع بکلیه ترتیبات مربوطه باخذ حقوق گمرکی‌وعوارض و ضمانت وهرگونه مراسم دیگری راجع بورود و خروج و دروباك (حقوقی است که از مواد خام وارده بمملکت بطور أمانت گرفته می‌شود که چنانچه همان مواد بصورت ساخته شده از مملکت خارج شود حقوق مزبور مستردگردد) و انبارگذاشتن و همینطور درباب طرز تفتیش و تجزیه مال‌التجاره و تفسیر تعرفه گمرکی هریك ازطرفین متعاهدین متقبل میگردد طرف متعاهد دیگر را از معامله که نسبت بدولت کاملة الوداد می‌شود بهره‌مند سازد.

ماده ۱۱ ــ برای اینکه محصولات طبیعی و صنعتی هریك از طرفین متعاهدین درخاك طرف متعاهد دیگر از مزایای مقررات این قرارداد بهره‌مند

شود مقامات گمرکی طرف متعاهد دیگر می‌توانند تصدیقنامهای مبدأ را در موقع ورود مال‌التجاره بخاك طرف متعاهد مزبور مطالبه نمایند. تصدیقنامهای مزبور از طرف مقامات گمرکی یا از طرف مقامات صالحه دیگر مملکت صادر کننده داده می‌شود طرفین متعاهدین صورت این مقامات و تغییراتی‌را که در صورت مزبور بعمل آید بیکدیگر ابلاغ خواهند نمود اگر تصدیقنامهای مبدأ را یکی از مقامات گمرکی صادر نموده باشد دولتی که مال‌التجاره بمملکت آن حمل‌شده میتواند تقاضا نماید که تصدیقنامهای مبدأ را مقامات گمرکی‌مملکتی که مال‌التجاره از آنجاصادر گردیده تصدیق نماید.

تصدیقنامهای‌مبدأ ممکن‌است‌هم‌بزبان مملکت‌مقصدوهم بزبان‌مملکتی که مال‌التجاره از آنجا صادر گردیده نوشته شود درصورت اخیر دفاتر گمرکی مملکت مقصد می‌توانند ترجمه فرانسه تصدیقنامها را تقاضا نمایند. مال‌التجاره‌هائی که ازخارجه بیکی از مملکتین وارد شده ودر آنجا تغییر شکل داده یااز لحاظ صنعتی تکمیل شده باشد مثل امتعه همان مملکت محسوب خواهد شد.

ماده ۱۲ ـ طرفین متعاهدین راجع بمبادله مال‌التجاره بین مملکتین به هیچگونه منع یاتحدید واردات یاصادرات اقدام نخواهند نمود باستثنای ممنوعیت‌ها یاتحدیداتی که در موارد ذیل بعمل میآید بشرط آنکه ممنوعیت‌ها یا تحدیدات مذکوره بنحوی اعمال‌نگردد که وسیله تبعیض بلامجوزی نسبت به‌آنها گردیده یانسبت بمال‌التجاره آنها باطناً تحدیداتی‌را موجب گردد.

۱ ـ ممنوعیت‌ها یا تحدیدات مربوطه بامنیت عمومی.

۲ ـ ممنوعیت‌ها یاتحدیداتی که جهات اخلاقی و نوع‌پروری آنها را الزام مینماید.

۳ ـ ممنوعیت‌ها یا تحدیدات مربوطه بتجارت اسلحه و مهمات جنگی و یا در موارد استثنائی آنچه که بکار جنك بخورد.

۴ ـ ممنوعیتها یاتحدیداتی که بملاحظه حفظ صحت عمومی یاحفظ حیوانات

یا نباتات در مقابل امراض و هوام و حشرات طفیلی موذیه لازم میشود .

٥ ــ ممنوعیتها یا تحدیدات صادرات که منظور از آن حفظ ذخایر مستظرفه ملی یا آثار عتیقه و یا تاریخی باشد .

٦ ــ ممنوعیتها یا تحدیدات شامل طلا و نقره ومسکوکات و اسکناس و اوراق بهادار .

٧ ــ ممنوعیتها یا تحدیداتی که بموجب آن محصولات خارجه نیز مشمول رژیمی باشند که در داخله مملکت راجع بتولید و تجارت و حمل و نقل و مصرف محصولات متشابه ملی بر قرار است .

٨ ــ ممنوعیتها یا تحدیدات معموله نسبت بامتعه که تولید یا تجارت آنها در داخله مملکت موضوع انحصار دولتی یا انحصارات واقعه در تحت نظارت دولت بوده و خواهد بود .

٩ ــ ممنوعیتها یا تحدیداتی که غرض از آن حفظ منافع حیاتی مملکت در مواقع فوق‌العاده وغیر طبیعی باشد هر گاه این قبیل اقدامات اتخاذ شود باید قسمی اجراء گردد که بالنتیجه هیچگونه تبعیض بلامجوزی بضرر طرف متعاهد دیگر بعمل نیاید دوام اقدامات مزبوره تا وقتی است که علل یا کیفیاتی که سبب آنها بوده باقی باشد .

ماده ١٣ ــ طرفین متعاهدین حق ترانزیت آزاد باشخاص و بار و بنه وهر نوع مال‌التجاره و هر قبیل محمولات از خاك خود بیکدیگر میدهند در موارد ذیل بعضی مستثنیات ممکن است ملحوظ بشود ولی بشرطی که مستثنیات مزبوره بتمام ممالك و یا ممالکی که دارای شروط متشابه میباشند شامل گردد .

آ ــ بعلل مربوطه بامنیت عمومی .

ب ــ بجهات مربوطه بانتظامات صحی یابرای حفظ حیوانات یانباتات درمقابل امراض و حشرات طفیلی .

پ ـ برای تجارت اسلحه وذخایر ومهمات جنگی ودرموارد استثنائی هرچه که بکار جنك بخورد طرفین متعاهدین متعهد میگردند که از بابت ترانزیت حقوقی دریافت ننمایند معذلك از بابت حمل و نقل هائیکه بطور ترانزیت بعمل میآید فقط بجهت مخارج تفتیش واداری که این ترانزیت الزام مینماید ممکن است عوارضی اخذ گردد.

مقررات این ماده شامل مال‌التجاره هائیکه مستقیماً بطور ترانزیت عبور مینمایند و همچنین شامل مال‌التجاره هائیکه از کشتی بکشتی دیگر حمل میشود یا از نو بسته و یا در مدت ترانزیت در انبار گذاشته میشود خواهد بود.

باضافه عوارض وحقوقی که ازبابت انبارداری که برای تکافوء مخارج نظارت واداری لازم است مأخوذ میگردد ازامتعه مزبوره عوارض مالی ناشیه از معامله که در موقع انبارگذاری یا در موقع ترانزیت ممکن است واقع بشوند دریافت میگردد مقررات این ماده نمیتوانند مانع اخذ عوارضی که بموجب قرارداد و اساسنامه بارسلون مورخ ٢٠ آوریل ١٩٢١ راجع بآزادی ترانزیت ممنوع نیست بشوند.

ماده ١٤ ـ مقررات این قرارداد راجع بمعامله دولت کاملة‌الوداد شامل مزایای مخصوصی که هریك ازطرفین متعاهدین بممالك مجاورخودبرای تسهیل تجارت درقطعه زمینی ازطرفین سرحد اعطاء مینماید یا در آتیه خواهد نمود نخواهد بود و نیز باستناد این مقررات یکی از طرفین متعاهدین نمیتواند استفاده از معاملهٔ را که از لحاظ مالی برای احتراز از تأدیه مالیات مکرر اعمال میشود و طرف متعاهد دیگر در روابط خود با دولت ثالثی بموجب قرارداد مخصوصی که در موضوع آن توزیع حق اخذ مالیات راجع بمواد مالیات بده باشد مقرر داشته است دعوی نماید.

ماده ١٥ ـ هر یك از طرفین متعاهدین متقبل میشود که هیچیك از اتباع طرف دیگر را بدون رضایت قبلی دولت متبوعه او بتابعیت خود قبول ننماید.

ماده ۱۶ ـ نسبت بکشتی های تجارتی ایران و محمولات آنها در یونان و نسبت بکشتیهای تجارتی یونان و محمولات آنها در ایران همانقسمی که نسبت بکشتی های تجارتی خود آن مملکت و محمولات آنها رفتار میشود رفتار خواهد شد و در هر صورت معاملهٔ که درباره آنها میشود بهیچوجه مادون رفتاری نخواهد بود که نسبت بکشتیهای تجارتی و محمولات مملکت دیگری بعمل میآید.

هیچگونه حقی بابت تعیین ظرفیت کشتی و ترانزیت و کانال و بندر وراهنمائی و فانوس دریائی وقرنطینه یاحقوق و عوارض متشابه یا متجانس دیگری بهراسمی که باشد در آبهای ساحلی یکی از طرفین از کشتیهای تجارتی طرف دیگر باسم یا بنفع دولت و مستخدمین دولتی و اشخاص متفرقه و شرکت ها یا مؤسسات دیگر اخذ نخواهد شد مگر اینکه در تحت همان شرایط از کشتیهای تجارتی خود آن مملکت نیز اخذ گردد این تساوی رفتار نسبت بکشتیهای تجارتی طرفین از هر نقطه که وارد شوند و مقصد آنها هر جا باشد مجرا خواهد گردید مقررات فوق شامل طرز معامله مخصوصی که یکی از طرفین متعاهدین در مورد کشتیهای صیادی معمول میدارد و همچنین شامل واردات ماهی که از طرف مستخدمین کشتیهای خود آن مملکت صید گردیده و بخاك آن حمل میشود نخواهد بود.

همچنین مقررات مزبوره شامل کابوتاژ که ترتیب آن از مختصات قوانین هر مملکتی است نخواهد بود معذلك راجع بکابوتاژ هر یك ازطرفین متعاهدین برای کشتیهای خود حق کلیه مساعدتها و مزایائی را خواهند داشت که طرف دیگر در این قسمت برای مملکت ثالثي ملحوظ نموده یا در آتیه بنماید بشرط آنکه طرف مزبور درخاك خود نسبت بکشتیهای طرف دیگر همان مساعدت و مزایارا ملحوظ بدارد.

ماده ۱۷ ـ در صورت غرق کشتی یا وارد شدن آسیبی بآن در دریا یا توقف اجباری آن هریك از طرفین متعاهدین باید نسبت بکشتیهای تجارتی طرف

متعاهدین اعم از اینکه کشتیهای مزبوره متعلق بدولت یا متعلق باشخاص متفرقه باشد همان کمك و حمایت و همان مساعدتهائیرا که در این موارد نسبت بکشتیهای تجارتی خود بعمل میآورد مجرا بدارد. اشیائیکه از کشتیهای غرق شده یا آسیب دیده نجات داده میشود از هرگونه حقوق گمرکی معاف خواهد بود در صورتیکه تحت نظر ادارات گمرکی یاسایر ادارات صالحه محلی قرار گرفته باشد ادارات محلی باید در اسرع اوقات ممکنه غرق کشتی یا آسیب وارده را بنزدیکترین قنسول مملکتی که کشتی متعلق بان بوده است اطلاع دهند قونسولهای طرفین متعاهدین مجاز هستند که نسبت باتباع خود مساعدت لازمه را معمول دارند.

ماده ۱۸ ـ این قرارداد تصویب شده و مبادله اسناد مصدق آن دراسرع اوقات ممکنه بعمل خواهد آمد اینقرارداد یکماه بعد از مبادله اسناد مصدق بموقع اجرا گذاشته میشود و مدت آن پنجسال خواهد بود چنانچه ششماه قبل از انقضای این پنجسال فسخ نشود بطور ضمنی برای یکمدت نا محدودی ادامه خواهد یافت و از آن تاریخ ببعد در هر موقع ممکن است آنرا هر یك از طرفین متعاهدین فسخ نماید و ٦ ماه بعد از اعلام فسخ ترتیب اثری بآن داده نخواهد شد بناءعلیهذا اختیارداران طرفین این قراردادرا امضاء وبمهر خود ممهور نمودند ـ

لندن بتاریخ ۹ ژانویه ۱۹۳۱ ـ امضاء حسین علاء ـ امضاء د. کاکلامانوس.

پروتکل اختتامیه

در موقع امضای قرارداد اقامت و تجارت و بحرپیمائی که امرز بین دولت شاهنشاهی ایران وجمهوری یونان منعقد گردیده اختیارداران امضاءکننده این پروتکل اظهار ذیل را که جزء لاینجزای خود قرارداد میباشد نمودند.

راجع بماده ۷ ـ بدیهی است که معامله دولت کاملةالوداد درمورد انتزاع مالکیت که در ماده ۷ پیش‌بینی شده است شامل رژیم مخصوصی که بین یونان و ترکیه بموجب چهارمین قرار داد لوزان مورخ ۱۹۲۳ راجع به اقامت وصلاحیت قضائی و همچنین به رژیمی که بموجب موافقت نامه های منعقده بین یونان و بعضی دول راجع بخرید مجدد املاك زراعتی اتباعشان از طرف دولت یونان مقرر گردیده است نخواهد بود .

راجع بماده ۱۲ ـ الف ـ تعهدات طرفین بممنوعیت ها و تحدیدات واردات و یا صادرات غیر از آنچه بموجب ماده ۱۲ اجازه داده شده و در حین امضای این قرارداد در هر یك از مملکتین مجرا و در ظرف دوماه بطرف مقابل اعلام شده باشد مربوط نمیگردد .

ب ـ هرگاه یکی از طرفین متعاهدین باستناد مستثنیات مذکوره در ماده ۱۲ ممنوعیتها یا تحدیدات جدیدی که بتجارت طرف دیگر لطمه شدی وارد سازد اعمال یا اجرا نماید طرف مزبور میتواند در ظرف یکسال از تاریخ اعمال یا اجرای ممنوعیتها یا تحدیدات مزبوره این قرارداد را فسخ نماید .

در این صورت قرارداد ششماه پس از فسخ خاتمه خواهد یافت .

لندن ۹ ژانویه ۱۹۳۱ ـ امضاءحسین علاء ـ امضاء د. کاکلامانوس

اجازه مبادله عهدنامه مودت وقرار داد اقامت و تجارت و بحرپیمائی منعقده بین دولتین ایران و یونان بشرح فوق در جلسه دهم‌اسفند ماه یکهزارو سیصد و ده شمسی داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی : دادگر

قانون

اجازه مبادله قرار داد راجع به انحلال اداره تلگرافی

هند و اروپ درایران

مصوب ۵ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی قرارداد راجع بانحلال اداره تلگرافی هند و اروپ را در ایران که در تاریخ ۱۷ فوریه ۱۹۳۲ مطابق با ۲۷ بهمن ۱۳۱۰ مابین دولت ایران از یکطرف و دولت انگلیس و حکومت هندوستان از طرف دیگر در طهران در دو نسخه فرانسه بامضاء رسیده و مشتمل برشش ماده است تصویب و اجازه تسلیم اسناد مصوبه آنرا بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بر یك ماده و متن قرار داد راجع بانحلال اداره تلگرافی هند و اروپ است در جلسه پنجم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قرارداد راجع بانحلال اداره تلگراف دولتی هند واروپ در ایران

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

و

اعلیحضرت پادشاه انگلیس وایرلاند و مستملکات انگلیس ماوراء بحار وامپراطور هندوستان.

چون در نظر دارند مسائلی را که در نتیجه انحلال اداره تلگراف هند و اروپ بظهور رسیده است تصفیه نمایند تصمیم بانعقاد قرار دادی در این باب

نموده و اختیار داران خودرا بقرار ذیل تعیین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

جناب اشرف آقای محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه.

اعلیحضرت پادشاه انگلیس و ایرلاند و مستملکات انگلیس ماوراء بحار و امپراطور هندوستان.

برای انگلیس و ایرلاند شمالی:

آقای رژینالد هروه هوار دارای نشان ذیشأن سن میشل و سن ژرژ وزیر مختار و مأمور فوق العاده خود در ایران برای هندوستان:

آقای رژینالد هروه هوار دارای نشان ذیشأن سن میشل و سن ژرژ وزیر مختار و مأمور فوق العاده خود در ایران. معزی‌الیهما بعد از مبادله اختیارنامهای خود که در کمال صحت واعتبار بود در مراتب ذیل موافقت حاصل نمودند.

ماده ۱ ـ ۱) دولت مملکت متحده بریطانیای کبیر و ایرلاند شمالی و حکومت هندوستان از تاریخ اول مارس ۱۹۳۱ خطوط تلگرافی ذیل را:

طهران ـ بوشهر

طهران ـ زاهدان (دزداب)

رباط ـ زابل (سیستان)

کرمان ـ بندر عباس

بندر عباس ـ هنگام

با تمام توقف گاههای غلامها و مراکز تلفونی و کلیه ملزوماتی که فعلاً در طول خطوط تلگرافی موجود و برای نگاهداری خطوط مزبوره لازم می باشد بدولت ایران واگذار می نماید.

۲) و نیز دولت مملکت متحده و حکومت هندوستان کلیه دستگاههای تلگرافی

و اثاثیه و ملزومات دفتری را که برای بکار انداختن خطوط تلگرافی لازم میباشد بدولت ایران واگذار می نمایند .

۳) موافقت حاصل است که مسؤلیت نگاهداری خط خوزستان دیگر بعهده اداره تلگراف دولتی هند و اروپ نمی باشد .

ماده ۲ ـ ابنیه تلگرافخانه های متعلق باداره تلگرافی دولتی هندواروپ که در نقاط ذیل واقع می باشد از تاریخ اول مارس ۱۹۳۱ بدولت ایران واگذار می شود :

نقاط جزء طهران : علی آباد ـ ده آباد .

نقاط جزء شیراز : سیوند ـ دشت ارژن ـ کنار تخته .

نقاط جزء یزد : اردکان ـ مهدی آباد .

نقاط جزء کرمان : کال آباد ـ تهرود ـ دولت آباد ـ پور .

نقاط سرحدی : فهره ـ شورگز ـ کهورك ـ سبه ـ دهنه ـ هرمك ـ گردی

اداره تلگراف هند و اروپ می تواند از اول مارس ۱۹۳۱ تمام ابنیه دیگر خود را که عبارتست از منازل مخصوص رئیس و نائب رئیس و مفتش کل در طهران و خانه رئیس واقعه در قلهك و منازل اعضاء و کلوپ واقعه درچهار راه سیدعلی درطهران ونیز ابنیه متعلقه باداره را در شیراز و کرمان و اصفهان بفروش برساند .

ماده ۳ ـ طرفین متعاهدین موافقت می نمایند که کلیه دیون و دعاوی راجعه بمسائل تلگرافی که تا حال بین آنها تصفیه نشده است ملغی گردد .

ماده ٤ ـ دولت ایران بعاملی که از طرف دولت مملکت متحده‌وحکومت هندوستان تعیین می شود اجازه خواهد داد تا اول مارس ۱۹٤۵ در نگاهداری دفاتر و یا عملیاتیکه برای کار کردن تلگراف تحت البحری در بوشهر و هنگام و

جاسك و چاه بهار لازم است و نیز در نگاهداری قسمت خط جاسك گوادر که در خاك ایران واقع است اقدام نماید.

۲ ـ دولت ایران ملزومات و آلات و ادواتی را که برای کار کردن سیم ارضی و سیم های تحت البحری و دفاتر آن لازم است از حقوق گمرکی و هرگونه عوارض دیگر معاف خواهد نمود.

۳ ـ ولیکن کلیه مخارج لازمه بجهت نگاهداری وکار کردن خط ارضی و سیم های تحت البحری و دفاتر آن که در تحت نظارت عامل سابق الذکر می باشد بعهده خود مشار الیه خواهد بود.

کشتی مرمت کننده عامل مزبور گاه بگاه باقتضای احتیاجات سیم های تحت البحری که بتوسط مشارالیه اداره می‌شود بخلیج فارس خواهد آمد درمواقع مذکوره عامل مزبور بااعضاء و ملزومات موجود خود بدولت ایران بقدری که در قوه دارد مساعدت نموده و سیم تحت البحری را که رابط بین جزیره هنگام وبندرعباس می باشد بخرج دولت ایران مرمت و اصلاح خواهد نمود.

٤ ـ مقرر است که اداره سیم های تحت البحری در خاك ایران مستقیماً از قبول تلگرافات بهرمقصدی که باشد و نیز از تسلیم تلگرافات مستقیماً به صاحبان آنها خودداری بنماید.

این وظایف را فقط اداره پست وتلگراف ایران انجام خواهد داد و اداره مزبور برای اینکار دفاتر تلگرافی در هنگام و جاسك و چاه بهار و گواتر بر قرار خواهد ساخت اداره پست و تلگراف ایران باید روابط بین دفاتر خود و خطوطی را که بتوسط عامل سابق الذکر اداره میشود تأمین نماید.

٥ ـ عامل مزبور تقبل مینماید تلگرافاتی را که بین ادارات محلی ایران مبادله میشود مجاناً مخابره کرده و از مخابرات محلی دیگر یك نرخ واحدی برای

تمام خط بوشهر ـ چاه بهار از قرار کلمه ۲۰ سانتیم طلا دریافت دارد و بیست سانتیم مزبور را بالمناصفه با دولت ایران تقسیم نماید .

۶ ـ مخابرات بین المللی که از دو طرف بین اداره خطوط تلگرافی که تحت اداره عامل مزبور قرار گرفته و اداره تلگراف ایران صورت میگیرد مشمول تعرفه های بین المللی میباشد .

ولیکن دولت ایران از تلگرافاتی که بوسیله خط ارضی و یا سیم های تحت البحری که از طرف عامل مزبور اداره میشود بین عراق و هندوستان مبادله میگردد اعم از اینکه مبدأ یا مقصد این تلگرافات دو مملکت مزبوره بوده و یا بطور ترانزیت از آن دو مملکت مخابره شده باشد حقی دریافت نخواهد کرد .

ماده ۵ ـ طرفین متعاهدین توافق میکنند که از اول مارس ۱۹۴۳ الی اول مارس ۱۹۴۵ راجع بترتیبی که باید بعد از تاریخ ۱۹۴۵ بموقع اجرا گذارده شود داخل مذاکره شوند .

ماده ۶ ـ ۱) این قرار داد قائم مقام کلیه قرار دادهائی میباشد که در امور تلگرافی بین طرفین متعاهدین موجود بوده است باستثنای معاهدات بین المللی عمومی که طرفین در آن شرکت کرده اند .

۲) این قرار داد بتصویب رسیده و اسناد مصوبه آن دراسرع اوقات ممکنه در طهران تسلیم خواهد شد قرار داد مزبور را طرفین متعاهدین از اول مارس ۱۹۳۱ مجری شده محسوب خواهند داشت .

بناءً علیهذا نمایندگان فوق الذکر این قرار داد را امضاء نموده وبا مهر خود ممهور نمودند .

بتاریخ ۱۷ فوریه ۱۹۳۲ در طهران در نخستین تحریر شد

امضاء محمدعلی فروغی

امضاء برای بریطانیای کبیر و ایرلاند شمالی : ر . ح . هوار

امضاء برای هندوستان : ر . ح . هوار

اجازه مبادله قرار داد راجع به انحلال اداره تلگرافی هند و اروپ در ایران بشرح فوق درجلسه پنجم خرداد ماه یکهزار وسیصد ویازده شمسی داده شده است

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه مبادله قرار داد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه

مصوب ۵ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی قرار داد راجع بتعیین خط سرحدی ایران و ترکیه مشتمل بر سه ماده بضمیمه یك مراسله راجع باستفاده پست های مستحفظ سرحدی طرفین ازآبهای چشمه های دریاچه بورولان و چشمه های سلیپ و قزلو و بوخاری یارم قایا و مراتع واقعه در جنوب و مغرب خط سرحدی را که توأماً در تاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲ مطابق دوم بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی بین دولتین ایران و ترکیه امضاء شده است تصویب و بدولت اجازه مبادله اسناد صحه شده آنرا میدهد .

این قانون که مشتمل بر یك ماده و متن قرار داد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه است در جلسه پنجم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قرار داد راجع بتعیین خط سرحدی بین ایران و ترکیه

اعلیحضرت شاهنشاه ایران .

و رئیس جمهوری ترکیه .

نظر بمیل صمیمی که متقابلةً برای تعیین قطعی خط سرحدی بین ایران و ترکیه دارند و مایلند باینوسیله حسن موافقت و روابط برادرانه و دوستانه بین ملتین را تحکیم نمایند تصمیم بانعقاد قرار دادی نموده و برای این مقصود اختیار داران خود را بترتیب ذیل معین نمودند .

جناب اشرف آقای محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه ایران.

جناب دکتر توفیق رشدی بیك وزیر امورخارجه ترکیه .

معزی الیهما با داشتن اجازه صحیح در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند .

مادهٔ ۱ ـ ابتدای سرحد بین ایران و ترکیه از ملتقای رود ارس ورود قراسو از علامت سرحدی نمره ۱ واقعه در خاك ایران شروع گردیده و بعد خط منصف المیاه قره سو را سیر و تا درياچه بورولان رسیده و از آنجا بخط مستقیم تا تپهٔ که در یکصد متری جنوب شرقی چشمه های قره سو واقع است رفته و در مشرق و شمال تپه مزبور دور زده و تپه مزبور را در خاك ایران قرار میدهد وبعد خط سرحدی باز بطرف شمال غربی متمایل گردیده و بصخره های بورولان که بلا فاصله به چشمه های قره سو مشرف میباشد میرسد . از علامت نمره ۲ خط سرحدی در استقامت علامت نمره ۳ و آغری داغ کوچك با عبور از علامتهای نمره ٤ و ٥ و ٦ و ۷ و ۸ تا علامت ۹ که بخط مستقیم در ١٦ کیلو متر و ٦٠٠ متری شمالي ترین ساحل درياچه بورولان و در ٦ کیلومتر و ٤٠٠ متری مرتفع ترین نقطه اغری داغ کوچك واقع است میرسد. خط سرحدی در جاده

بلیجان شیخ بابو متوازیاً تا ۱۷۰۰ متری ممتد شده و از این نقطـه بیك صد متری جنوب شرقی توجیك تپه رسیده و تپه مزبور را در خاك ترکیه قرارداده وبعد بطرف جنوب غربی متمایل گردیده و از ۱۵۰ متری شرقی قریه توجیك گذشته و قریه مزبور را در خاك ترکیه قرار داده و در همان خط امتداد یافته و بفاصله ۱۰۰ متر از مغرب محل موسوم به تُپ که در ۳ هزارمتری شرقی شیخ بابو واقع است گذشته و تُپ را در خاك ایران قرار میدهد. از آنجا خط سرحدی بطرف تپهٔ که در ۲۵۰۰ متری جنوب شرقی شیخ بابو واقع است امتداد یافته و از قله تپه مزبور گذشته و بطرف جنوب غربی تا تپهٔ که در ۱۳۰۰ متری شرقی قریه حسن‌آقا واقع میباشد ممتد گردیده و از قله تپه اخیر عبور مینماید. بعد خط سرحدی بطرف مغرب تا تپهٔ که در ۸۰۰ متری جنوب قریه حسن آقا واقع است رفته و از قله تپه مزبور میگذرد بعد از قله تپهٔ که در ۵۰۰ متری جنوب غربی واقع است گذشته و ۱۵۰۰ متر بطرف جنوب در رأس‌الجبال تا نقطهٔ که در ۲۰۰۰ متری جنوب شرقی سلپ واقع میباشد سرازیر شده و از تنگهٔ که بین دو ارتفاع مهم که یکی در ۸۰۰ متری و دیگری در ۱۰۰۰ متری شمالی نقطهٔ که بارتفاع ۱۹٤۸ نشان داده شده واقع هستند میگذرد بعد خط سرحدی از خط رأس الجبال تا نقطه (۱۹٤۸) ممتد شده و از بالای آن گذشته و از آنجا در طرف جنوب خط مقسم المیاه کوههای ایوبك را تا قله جنوبی کوههای مزبوره که در ۷۰۰ متری شمال غربی زانوی جاده که از یارم قایا به گیژو می رود واقع است سیرمینماید زانوی مزبور در این جاده در ۳۵۰۰ متری شمال شرقی یارم قایا ودر ٦۳۰۰ متری جنوب غربی گیژوقرار گرفته است.

از آنجا خط سرحدی بفاصله ۲۰۰ متر در طرف مغرب متوازیاً با جاده

یارم قایا کیژو تاچهار راهی که در ۲۰۰ متری شمال یارم قایای علیا واقع است امتداد یافته و چهار راه مزبور را در خاك ایران قرار میدهد و از آنجا بطرف مغرب تا نقطه واقعه در ۶۰۰ متری غربی یارم قایا درجاده یارم قایا بلاغ باشی ممتد میگردد سرازیر شده و بعد بطرف جنوب پائین آمده تابشمالی ترین نقطه کنارباطلاق میرسد و از آنجا ببعد خط سرحدی از وسط باطلاق امتداد یافته و تا بکنار جنوبی آن در ۵۰۰ متری شمال چخور ـ رش میرسد و در آنجا خط سرحد بطرف مغرب پیچ خورده وبقله تپه ۱۶۶۸ اتصال می یابد وچخور ـ رش وشیطان آباد درخاك ایران وگربوران در خال ترکیه قرار میگیرد.

ازاین نقطه که بین قریه شیطان آباد متعلق بایران وقریه گربوران متعلق بترکیه واقع میباشد سرحد بقله تپه گربوران در مغرب بازرکان بالا رفته و در خط مقسم المیاه بین قراء ترکیه موسوم بکرجی بلاغ و نازیك وقره قویماز وقراء ایرانی موسوم ببازرگان و کجت و باش کند و مارو کمو ممتد گردیده و بعد از تنگه واقعه بین مارکمو وطاولا (متعلق بترکیه) گذشته وخرابه های کازرلو وشیخ اصغررا درخاك ایران قرار داده و بصخره های خوجا داغ رسیده و از رأس الجبال زیندو داشی و قانلی بابا و اق داغ گذشته و قریه جوزار را در خاك ایران گذاشته واز رأس الجبال اق داغ و قلندر گذشته و مزارع قراء ایرانی موسوم به نیفتو و سلمان آباد وپیراحمد را از مزارع قریه ترکیه موسوم به دشرمه مجزی نموده و باز خط مقسم المیاه را بین بایزید و اواجیق تعقیب وبه خزین کدوك اتصال میابد. ازخزین کدوك سرحد پس از قراردادن قریه قزل قایا درخاك ترکیه‌وقریه سیلوماكول همچنین دریاچه قوروگل در خاك ایران از کوه قره گونی گذشته و رودخانه ایری چای را در تپ آق داغ عبور کرده واز کالا اق داش گذشته وقریه نادو را درخاك ایران وقریه ایری چای را در خاك ترکیه قرارداده وبکوه های قزل زیارت اتصال پیدا کرده و از تنگه های اق جاك

و خان گدوك و کوههای ساری چمن و قله غربی دومانلو و تنگه قره بورغا گذشته و قراء شیخ سلو را در خاك ایران قرار داده وازکوه ناوور گذشته و قریه یك ماله را درخاك ایران قرارداده واز ریشکان وتپه های بین داورا واخورك وگورا بگزادان وگوری ماخین وخدر بابا عبور می نماید.

از خدر بابا خط سرحدی مقسم المیاه را تعقیب و از ۲۰۰۰ متری شرقی دریاچه داسناگل در استقامت جنوبی تا نقطهٔ که نشانه ۸۰۰۰ دارد عبور نموده وباز یکهزارمتر در همان استقامت در روی رأس الجبال امتداد یافته و بعد بطرف جنوب شرقی متمایل گردیده ودر این استقامت جدید ۶۰۰ متر در رأس الجبال سیر مینماید بعد مجدداً بطرف جنوب تا قله تپه واقعه در ۵۰۰ متری برمیگردد و ارتفاع طولانی را که ۲۵۰ متر در طرف جنوب شرقی واقع است در خاك ایران قرار میدهد وازآنجا خط سرحدی رأس الجبال را سیر میکند تابرسد بقله ارتفاع واقعه در ۵۰۰ متری جنوب شرقی و بعد بطرف جنوب غربی میرود تا ملتقای هراتیل سو (نهری که از هراتیل میآید) وقطور چای و بعد خط سرحدی بطرف جنوب تاقله واقعه در ۸۰۰ متری بالا رفته و از آنجا باز در خط جنوب در دره کانی ـ رش سرازیر میشود و منصف المیاه آنرا در مسافت هفتصد متر طرف مغرب و ۵۰۰ متر طرف جنوب سیر می نماید و به برجستگی واقعه در دنباله رأس الجبالی که مستقیماً در جنوب بطرف ملا محمّد داغ ممتد میشود بالا رفته و ملا محمّد داغ را دوقسمت کرده و ارتفاع واقعه در ۲۵۰ متری شرقی ملا محمد داغ را درخاك ایران میگذارد وارتفاع مزبوررا دردویست وپنجاه متری درمشرق‌قرارمیدهد.

از ملامحمد داغ خط سرحدی رأس الجبال را درمسافت ۸۰۰ متر تا یك نقطه واقعه در جادهٔ که در ۲۰۰ متری شرقی قیشله میباشد سیر کرده و قیشله در خاك ترکیه قرار میگیرد و بعد سرحد خط مقسم‌المیاه را بطرف جنوب‌شرقی

تا قلهٔ که در ۱۷۵۰ متری آنجا و در ۲۰۰ متری جنوب زانوی جاده واقع است سیر مینماید از این نقطه خط سرحدی از رأس‌الجبال تا یك نقطه واقعه در جادهٔ که بفاصله ۲۲۰۰ متر ازآنجا از دره میگذرد بطرف جنوب پائین آمده واز نقطه مزبوره در طرف جنوب بمسافت ۳۰۰ متر بالا رفته و در طرف جنوب غربی برأس‌الجبال تا تپهٔ که بفاصله ۵۰۰ متر از آنجا واقع است اتصال می‌یابد وبعد از خط رأس‌الجبال تا درهٔ که جاده تارساواوچلیك اشاقا از ۹۰۰ متری آنجا عبور میکند پائین آمده ومنصف‌المیاه دره مزبوررا بطرف مغرب دریك مساحت ۵۰۰ متری سیر نموده و بعد از رأس‌الجبال تا نقطهٔ که نشانی ۸۲۰۰ دارد واقعه در ۱۷۰۰ متری آن بالا رفته و بعد در رأس‌الجبال بطرف جنوب شرقی تا کوه کوچ سیر نموده و از کوچ خط سرحدی رأس‌الجبال را باعبور از تنگه کشکول تا کوه سوراوو تعقیب مینماید از کوه های سوراوو سرحد دائماً مقسم المیاه را سیر نموده وبه باروش خوران رسیده وقریه باروش خورانرا در خاك ایران قرارداده و از کوه هاراویل و تنگه خانا ـ سوروبلاکو و ساری چیچك (باگذاشتن قریه کالیك در خاك ایران) و کپر و سوریان و کوه برهمین و تنگه سلطانی و کـوه بارا زیوان و پری خان و کیفاروق و میدان وکتول داغ ممتد میشود .

خط سرحدی از کتول داغ کـه نشانی ۲۸۶۹ دارد سیر کرده و از خط رأس‌الجبال بطرف جنوب شرقی تانقطهٔ که درکنار رودخانه بارا دوست در ۱۶۰۰ متری شرقی با جرگه واقع است ممتد شده ورأس‌الجبال را که دنباله ارتفاع ۱۸۹۰ بطرف جنوب میباشد در خـاك ایران قرار میدهد (بنابراین خط سرحدی از دره عبور میکند) و از آنجا بطرف جنوب شرقی رفته و از تپه علائم سرحدی ۱۴۸ و۱۴۷ گذشته و بعد بطرف مشرق جنوب شرقی تارودخانه اکمالوك واقعه در ۴۵۰ متری تپه منحرف گردیده و دره اکمالوك را تاارتفاع واقعه در ۸۰۰

متری جنوب که دارای نشانی ۲۳۰۰ می‌باشد بالا رفته و از آنجا خط رأس‌الجبال را تانقطهٔ که نشانی ۲۵۳۰ دارد تعقیب مینماید و بعد خط سرحدی رأس‌الجبال را درامتداد جنوب غربی تا ۲۵۰۰ متر طی میکند تانقطه واقعه در ۱۵۰۰ متری غربی الوزان و این نقطه در خاك ایران قرار میگیرد و ازآنجا خطرأس‌الجبال را دراستقامت جنوب تازانوی رأس‌الجبال مذکور که تقریباً ۲۵۰۰ متر از آن‌فاصله دارد تعقیب نموده و بعد بطرف مشرق می‌پیچد و همواره رأس‌الجبال را متابعت کرده تا آلادرداغ میرود و بعد خط سرحدی از رأس‌الجبال بطرف جنوب شرقی میرود تاقله واقعه در ۲۴۰۰ متری شمال ملتقای نهری که از پاکی و بردرش چای می‌آید و از آنجا بطرف جنوب تا ملتقای مزبور پائین آمده و از منصف‌المیاه بردرش چای تا ملتقای آن با نهری کـه از ۱۰۰۰ متری غربی قره شین داغ جاری میشود سیر مینماید.

خط سرحدی منصف‌المیاه آب مزبور را بطرف جنوب ۱۶۰۰ متر سیر نموده و بعد برأس‌الجبالی بالا میرود که بطرف جنوب شرقی تا قله غربی قرەشین داع ممتد میشود نقاط الی و پاکي در خاك ترکیه و ماز بیشو درخاك ایران قرار میگیرد.

از قره شین‌داغ سرحد از کونا کوتر وزینوی تا بوتان و هلانه وتنگه گلشین عبور کرده و بقله کوه دلامپر بالارفته واز آنجا بعلامت سرحدی نمره ۹۹ سرحد ترکیه و عراق متصل می‌شود.

راجع بترسیم صحیح و جزئیات خط سرحدی ازعلامت نمره ۱ تا علامت نمره ۹۹ واقعه در سر حد عراق بنقشه های نه گانه نمره ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ و۲۱ و۲۲ و۲۲آ و ۲۳ و۲٤ و۲۵ بمقیاس ۸٤۰۰۰ : ۱ و۵۰۰۰۰ : ۱ و یك گرده (کالك) که مورد تصدیق نمایندکان مختار گردیده و متخصصین طرفین

متعاهدین امضاء کرده اند و ضمیمه این قرار داداست رجوع خواهدگردید (املای اسامی محلها مطابق با اسامی خواهد بود که روی نقشه ها و گرده (کالك) فوق الذکر معین گردیده است)

ماده ۲ ــ یك کمیسیون تحدید حدودی مأمور خواهد شدکه خط سرحدی مذکوره در ماده اول را در محل ترسیم نماید کمیسیون مزبور مرکب از چهار نماینده خواهد بودکه دونفرشان ازطرف دولت ایران ودو نفردیگر ازطرف دولت ترکیه تعیین خواهد گردید.

کمیسیون تحدید حدود درعرض ماه ژوئن ۱۹۳۲ تشکیل گردیده وسعی خواهد نمود که در عملیات خود تحدیدات مندرجه در اینقرار داد را کاملاً رعایت نماید مخارج کمیسیون بین ایران و ترکیه بالتساوی تقسیم خواهدگردید طرفین متعاهدین متعهد میشوند که خواه مستقیماً و خواه بتوسط مأمورین محلی مساعدت لازم رابه کمیسیون تحدید حدود راجع بمنزل و کارگران و مصالح (تیر های تعیین حدود و علامت های حدود) که برای انجام مأموریت خود لازم خواهد داشت به عمل آورند.

بعلاوه طرفین متعهد میشوند که علائم مثلثاتی ونشانه ها و تیر ها و علامت‌های سرحدی را که از طرف کمیسیون نصب میشوند محفوظ بدارند.

علائم‌حدود در فواصل مرئی از یکدیگر نصب‌گردیده ودارای نمره خواهند بود محل علائم مزبوره و نمره آنها در روی نقشه نموده خواهد شد.

صورت مجلس قطعی تحدید حدود ونقشه ها واسناد ضمیمه در دو نسخه تهیه خواهد گردید که اصالت خواهند داشت

ماده ۳ ــ این قرار داد بتصویب رسیده واسناد مصدقه دراسرع اوقات‌ممکنه

در آنکارا مبادله خواهد گردید وفوراً بعد ازمبادله اسناد مصدقه بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

بناءً علیهذا نمایندگان مختار سابق الذکر این قرارداد را امضاء و بامهرخود ممهور نمودند در طهران بتاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲ در دو نسخه نوشته شد .

امضاء : دکتر . ت . رشدی

امضاء : م . ع . فروغی

مراسله منضمه بقرار داد خط سرحدی ایران و ترکیه

طهران مورخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲

جناب اشرف آقای محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه

آقای وزیر

عطفاً بماده ۱ قرار داد راجع بتعیین خط سرحدی بین ترکیه و ایران که امروز امضاء نموده ایم با کمال‌توقیراعلام میدارد که پستهای‌مستحفظ سرحدی‌طرفین متعاهدین حق خواهند داشت که ازآب های چشمه های دریاچه بورولان و همچنین از چمن های واقعه در جنوب و مغرب خط سر حدی درمحوطه در یاچه مزبوره و از آبهای چشمه های سلپ و قوزلوویوخاری یارم قایا بطور تساوی استفاده نمایند بدیهی است که مبادله این یاد داشت جزء لاینجزای قرار دادی میباشد که امروز به امضاءرسیده است .

موقع را . . . . .

امضاء : دکتر توفیق رشدی بیك وزیر امور خارجه ترکیه

طهران ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲

جناب آقای دکتر توفیق رشدی بیك وزیر امور خارجه ترکیه

آقای وزیر

با کمال توقیر یاد داشت مورخ امروز آنجناب را دریافت و اتخاذ سند مینمایم که بموجب آن عطفاً بماده ۱ قرار دادی که امروز امضاء کرده ایم مراتب ذیل را اعلام داشته بودند : « پستهاي مستحفظ سرحدی طرفین متعاهدین حق خواهند داشت که از آب های چشمه های دریاچه بورولان و همچنین از چمنهای واقعه در جنوب و مغرب خط سرحدی در محوطه دریاچه مزبوره واز آبهای چشمه های سلپ و قوزلو و بخاری یارم قایا بطور تساوی استفاده نمایند .

بدیهی است که مبادله این یاد داشت جزء لاینجزای قرار دادی می باشد که امروز بامضاء رسیده است» و اظهار میدارم که با مندرجات یاد داشت مزبور آنجناب کاملاً موافق هستم .موقع را .... امضاء : م . ع . فروغی وزیر امور خارجه ایران

اجازه مبادله قرارداد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه و مراسله ضمیمه آن به شرح فوق در جلسه پنجم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده داده شده است

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه مبادله عهد نامه حکمیت واصلاح و تسویه قضائی اختلافات بین ایران و ترکیه

مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی عهدنامه حکمیت و اصلاح و تسویه قضائی اختلافات بین ایران و ترکیه را مشتمل بر ۲۶ ماده که در تاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲ مطابق دوم بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی بین دولتین ایران و ترکیه امضاء شده است تصویب و بدولت اجازه مبادله اسناد صحه شده آنرا میدهد

این قانون که مشتمل بر یك ماده و منضم به عهد نامه حکمیت و اصلاح و تسویه قضائی اختلافات بین ایران و ترکیه است درجلسه بیست و چهارم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

عهدنامه حکمیت واصلاح و تسویه قضائی اختلافات بین ایران و ترکیه

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس جمهوری ترکیه

نظر بروابط مودتیکه خوشبختانه بین ملتین ایشان موجود است و چون صمیمانه مایلند اختلافاتی را که ممکن است بین مملکتین آنها پیش بیاید بوسائل مسالمت آمیز حل و تسویه نمایند مصمم شدند که این نیت مشترك خودرا بوسیله انعقاد عهد نامه ای فعلیت بدهند.

بنا براین اختیار داران خودرا بقرار ذیل معین نمودند.

اعلیحضرت شاهنشاه ایران:

جناب اشرف آقای محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه.

رئیس جمهوری ترکیه.

جناب دکتر توفیق رشدی بیك وزیر امور خارجه.

معزی الیهما که صحیحاً مجاز بودند درمقررات‌ذیل موافقت حاصل کردند.

ماده ۱ ـ هر قسم اختلافی که بین دولتین معاهدتین حادث گردد و حل و فصل آن از طریق سیاسی ممکن نشود بطریق اصلاح و یا از راه تسویه قضائی و یا حکمیت با شرایطی که دراین عهد نامه مقر است فیصله خواهد شد.

ماده ۲ ـ چنانچه موضوع اختلاف مطابق‌قوانین‌داخلی یکی‌ازطرفین متعاهدین داخل در صلاحیت مقامات قضائی آن مملکت باشد طرف متعاهد مزبور می‌تواند

قبل از آنکه رأی قطعی در ظرف مدت متناسبی از طرف مقامات صالحه صادر شده باشد نسبت بارجاع اختلاف مزبور به مراجع مقرره در این عهدنامه اظهار مخالفت نماید.

ماده ۳ ــ طرفین متعاهدین متقبل میشوند که هر وقت هر نوع اختلافی بین آنها بروز نموده و از طریق سیاسی حل نشود بنحوی که در مواد ذیل پیش‌بینی شده است اقدام باصلاح نمایند.

ماده ٤ ــ اختلاف بیك کمیسیون اصلاح ذات البین که طرفین آنرا بطور دائم یا برای مورد خاص تشکیل داده باشند ارجاع میشود.

ماده ٥ ــ کمیسیون اصلاح دائمی باینقسم تشکیل میشود که یکی ازطرفین بطرف دیگر تقاضانامه تشکیل کمیسیون را میدهد و در اینصورت کمیسیون درظرف مدت ششماه از تاریخ ارسال تقاضا نامه تشکیل می شود و آن مرکب ازسه عضو خواهد بود که بطریق ذیل تعیین میشوند:

هریك از طرفین متعاهدین یك نفر کمیسر از بین اتباع خود انتخاب و با موافقت نظر یکدیگر رئیس کمیسیون را از بین اتباع دولت ثالثی تعیین خواهند نمود کمیسری که مشترکاً انتخاب میشود در اثنای مدت مأموریتش اگر بخواهند تغییر دهند باید باموافقت طرفین باشد ولی هریك از طرفین میتواند کمیسر اختصاصی خود را هر وقت بخواهد تغییر بدهد ولیکن کمیسرهای مزبور تا خاتمه کارهائیکه در دست دارند باقی میمانند.

هرگاه بعلت فوت یا استعفاء یا علل دیگر محل کمیسر ها خالی شود در اسرع اوقات جانشین آنها بهمانطریقیکه برای تعیین خود کمیسر ها بطور عموم مقرر شده تعیین خواهد گردید.

ماده ٦ ـ چنانچه در موقع بروز اختلاف کمیسیون دائمی اصلاح وجود نداشته باشد کمیسیون مخصوصی مطابق ترتیبی که در ماده قبل مذکور است برای رسیدگی باختلاف تشکیل خواهد شد مگر اینکه طرفین تصمیم دیگری اتخاذ نمایند

ماده ٧ ـ چنانچه درظرف سه ماه از تاریخی که یکی از طرفین متعاهدین میل خودرا دائر به مراجعه باصلاح بطرف متعاهد دیگر اعلام نمود طرفین در انتخاب رئیس کمیسیون توافق نکرده باشند از رئیس دولت متحده جمهوری سویس تقاضا خواهد شد که رئیس کمیسیون را تعیین نماید.

ماده ٨ ـ (١) طرفین متعاهدین متفقاً یادر صورت عدم اتفاق منفرداً بوسیله تقاضا نامه که برئیس کمیسیون خطاب میشود موضوع مختلف فیه را بکمیسیون اصلاح مراجعه خواهند نمود.

(٢) در تقاضانامه بعد از مقدمه مختصری در همانموضوع اختلاف کمیسیون را دعوت خواهند نمود که هر نوع تدابیر برای نیل باصلاح مناسب باشد بعمل آورد

(٣) چنانچه تقاضا نامه فقط از طرف یکی از متعاهدین داده شده باشد بلا فاصله بطرف متعاهددیگر ابلاغ خواهد شد.

ماده ٩ ـ ١) در ظرف ١٥ روز از تاریخی که یکی از طرفین متعاهدین اختلافی را بکمیسیون دائمی اصلاح مراجعه می دهد هریك از طرفین می‌تواند برای رسیدگی باختلاف مزبور بجای کمیسر خود شخصی را که صلاحیت مخصوصی در آن امر داشته باشد تعیین نماید

٢) هریك از طرفین که از این حق استفاده می نماید فوراً مراتب را بطرف دیگر اعلام خواهد نمود و او نیز می تواند از طرف خود همان اقدام را در ظرف ١٥ روز از تاریخ وصول اعلام مزبور بنماید

ماده ١٠ ـ کمیسیون اصلاح در محلی که رئیس آن مقرر میدارد تشکیل

می‌شود مگر اینکه طرفین متعاهدین متفقاً جای دیگری را اختیار کرده باشند

ماده ۱۱ ـ عملیات کمیسیون اصلاح علنی نخواهد بود مگر بموجب تصمیمی که از طرف کمیسیون با موافقت طرفین متعاهدین اتخاذ شده باشد

ماده ۱۲ ـ (۱) کمیسیون اصلاح در صورتیکه ترتیب دیگری مقرر نشده باشد رأساً طریقه رسیدگی خود را تعیین خواهد نمود و در هر صورت طرفین باید مطالب خودرا بتوانند اظهار دارند . کمیسیون در تحقیق امر در صورتیکه باتفاق‌آراء طریقه دیگری اتخاذ ننموده باشد بر طبق مقررات فصل سوم قرار داد لاهه مورخ ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ راجع به تسویه مسالمت آمیز اختلافات بین المللی رفتار خواهد نمود .

(۲) ـ طرفین متعاهدین در کمیسیون اصلاح نمایندگانی خواهند داشت که واسطه بین آنها و کمیسیون میباشند بعلاوه میتوانند مشاورین و متخصصینی برای این مقصود تعیین و استماع اشخاصی را که شهادتشان را مفید میدانندتقاضا نمایند

(۳) ـ کمیسیون نیز میتواند توضیحات شفاهی از نمایندگان و مشاورین و متخصصین طرفین متعاهدین واشخاصی که حضور آنهارا باموافقت دولت متبوعه شان مفید بداند بخواهد .

ماده ۱۳ ـ تصمیمات کمیسیون اصلاح درصورتیکه قرار دیگری بین‌طرفین متعاهدین داده نشده باشد با اکثریت آراء اتخاذ خواهد شد و کمیسیون نمیتواند راجع به ماهیت اختلاف اظهار نظر نماید مگر اینکه کلیه اعضاء آن حاضر باشند ولیکن طرفین متعاهدین که مرتباً تشکیل جلسات کمیسیون باستحضارشان خواهد رسید باید کمیسر خودرا بنمایندگی اعزام دارند و درصورتیکه مانعی برای حضور کمیسر وجود داشته باشد قائم مقامی که بترتیب مذکور در ماده ۵ تعیین شده باشد بفرستند .

ماده ١٤ ـ طرفین تعهد مینمایند که عملیات کمیسیون اصلاح را تسهیل و مخصوصاً بمنتها درجه امکان کلیه اسناد و اطلاعات مفیده را در اختیار آن گذاشته و نیز وسایلی را که دارند بکار ببرند که کمیسیون بتواند در خاك آنها و موافق قوانین جاریه مملکتشان به جلب و استماع شهود و متخصصین و تحقیقات محلی اقدام نماید.

ماده ١٥ ـ (١) بکمیسرها در مدتیکه بکار های مرجوعه اشتغال دارند حق الزحمهٔ که مبلغ آن باموافقت طرفین متعاهدین تعیین و هریك ازطرفین متعاهدین بالمناصفه آنرا عهده دار خواهد بود پرداخته می شود

(٢) مصارف عمومی نیز که در نتیجه عملیات کمیسیون پیش می‌آید بطریق مذکور در قسمت اول این ماده تقسیم خواهد شد.

ماده ١٦ ـ (١) وظیفه کمیسیون اصلاح روشن کردن مسائل مختلف فیها وجمع‌آوری کلیه اطلاعات مفیده از راه تحقیقات و غیره و سعی در اصلاح ذات البین است

کمیسیون میتواند بعد از رسیدگی بموضوع مقررات قراردادی را که برای اصلاح طرفین مناسب دیده است بآنها عرضه داشته و بطرفین مهلتی بدهد که نظر خود را اظهار بدارند.

(٢) کمیسیون در پایان عملیات خود بر حسب پیش آمد صورت مجلسي تنظیم خواهد نمود مشعر بر اینکه طرفین اصلاح نمودند با ذکر مراتب اصلاح و یااینکه باصلاح موفقیت حاصل نشد ولی درصورت مجلس قید نخواهد شد که تصمیمات کمیسیون باتفاق آراء اتخاذ شده است یا بنحو دیگر.

(٣) عملیات کمیسیون باید در ظرف ششماه از تاریخی که اختلاف بکمیسیون رجوع میشود خاتمه یابد مگر اینکه طرفین ترتیب دیگری اتخاذ نمایند.

ماده ١٧ ـ صورت مجلس کمیسیون بدون تأخیر باطلاع طرفین متعاهدین

خواهد رسید تصمیم انتشار آن منوط بنظر طرفین متعاهدین است .

ماده ۱۸ ــ چنانچه یکماه بعد از ختم عملیات کمیسیون اصلاح موافقت بین طرفین متعاهدین حاصل نشود اختلاف بدیوان دائمی داوری بین‌المللی مراجعه خواهد شد مگر اینکه طرفین موافقت حاصل کنند که امر بحکمیت ارجاع شود .

ماده ۱۹ ــ مقررات ماده ۱۸ شامل مسائلی که بموجب عهود جاریه بین دولتین متعاهدتین داخل در صلاحیت یکی از آنها است نمیشود و نیز اموری را که مربوط بحق حاکمیت دولت است شامل نمیگردد .

هریك از طرفین متعاهدین حق دارد رأساً بوسیله اظهاریه کتبی تعیین کند که موضوع مختلف فیه مربوط بحق حاکمیت است یا نه .

ولیکن درصورتیکه طرف متعاهد دیگر منکر شود که موضوع مزبور داخل در حق حاکمیت است میتواند برای معلوم کردن اینکه آن موضوع جزو حق حاکمیت است یا نه بحکمیت مراجعه نماید .

ماده ۲۰ ــ چنانچه طرفین موافقت نمایند که اختلاف خود را بحکمیت رجوع نمایند قرار نامه متضمن موضوع اختلاف و انتخاب حکمها و طرز حکمیت تنظیم خواهند نمود .

در صورتیکه در قرار نامه حکمیت مقررات یا تصریحات کافیه قید نشده باشد مقررات قرار دادلاهه مورخ ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ مربوط بتسویه مسالمت آمیز اختلافات بین‌المللی حقاً بموقع اجرا گذاشته میشود .

ماده ۲۱ ــ چنانچه موافقتی بین طرفین متعاهدین راجع بقرار نامه مذکور در ماده قبل داده نشده و یابتعیین حکمها اقدام نشود هر یك از طرفین متعاهدین میتواند سه ماه قبلاً اخطار کند و مستقیماً بوسیله دادن تقاضانامه موضوع مختلف فیه را بدیوان دائمی داوری بین‌المللی مراجعه نماید .

ماده ٢٢ ـ چنانچه درحکم قضائی ویاحکم حکمیت ذکر شده باشد که تصمیم متخذ ویاامر صادر از طرف یك مقام قضائی یا مقام دیگر یکی از دولتین متعاهدتین بعضاً یاکلاً مخالف با حقوق بین المللی است و حقوق اساسی دولت مشار الیها اجازه ندهد که اثرات تصمیم متخذ و یا امر صادر مزبور تاماً و یا بعضاً مرتفع شود در آنصورت طرفین متعاهدین موافقت مینمایند که بموجب حکم قضائی یا حکم حکمیت جبران خسارت طرف متعاهدی که در این مقدمه زیان دیده منصفانه بعمل آید.

ماده ٢٣ ـ چنانچه اختلافی در پیشگاه دیوان دائمی داوری بین المللی مطرح و محکمه مزبور اظهار عقیده نماید که آن اختلاف داخل در مباحث حقوقی نیست طرفین متعاهدین درصورتیکه درارجاع امر بحکمیت موافقت ننمایند از دیوان دائمی داوری بین المللی تقاضا خواهند کرد که چنانچه نتوان نسبت بموضوع مختلف فیه قواعد حقوق بین المللی را اعمال نمود اختلاف را بر طبق اصول انصاف حل نماید.

ماده ٢٤ — (١) طرفین متعاهدین متقبل میشوند از هر اقدامی که نسبت باجرای تصمیم قضائی یاحکمیت یا ترتیباتی که کمیسیون اصلاح پیشنهاد کرده تأثیرات مضره داشته باشد احتراز کنند و بطور کلی بهیچ عملی که موجب تشدید یا بسط اختلاف باشد مبادرت ننمایند.

(٢) همچنین کمیسیون اصلاح می تواند اقدامات موقتی را که مفید میداند بطرفین متعاهدین توصیه نماید.

ماده ٢٥ ـ اختلافات راجعه بتفسیر یا اجرای این قرارداد بدیوان دائمی داوری بین المللی مراجعه خواهد شد.

ماده ٢٦ ـ (١) این عهدنامه باید بتصویب برسد و مبادله اسناد مصوبه در آنکارا بعمل خواهد آمد.

(۲) این عهد نامه برای مدت پنج سال از تاریخ مبادله اسناد مصوبه منعقد گردیده است.

(۳) چنانچه این عهد نامه شش ماه قبل از انقضای مدت فسخ نشود پیوسته پنجسال به پنجسال بهمان شرط ادامه خواهد یافت

(٤) باوجود فسخ این عهد نامه از جانب یکی از طرفین جریان دعاوی که در موقع انقضای مدت این عهد نامه مطرح بوده تا مدتیکه عادةً برای ختم دعاوی مزبوره لازم است دوام خواهد یافت

بناءً بمراتب مذکوره فوق نمایندگان مختار طرفین متعاهدین این عهد نامه را امضاء نمودند.

در طهران در نسختین نوشته شد   بتاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲

امضاء محمد علی فروغی   امضاء دکتر توفیق رشدی

احازه مبادله عهدنامه حکمیت و اصلاح وتسویه قضائی اختلافات بین ایران و ترکیه بشرح فوق درجلسه بیست وچهارم خرداد ماه یکهزارو سیصد ویازده شمسی داده شده است   رئیس مجلس شورای ملی – دادگر

قانون

اجازه مبادله عهد نامه های منعقده بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه.

مصوب ۱۳ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده –مجلس شورای ملی عهدنامه‌های منعقده بین‌دولت‌شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه راکه یکی مشتمل برچهار ماده و دیگری‌مشتمل

بر هشت ماده است و هر دو درتاریخ ١٤ آبان ١٣١١ مطابق پنجم نوامبر ١٩٣٢ در آنکارا بامضاء رسیده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه‌شده آنها را بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بریك ماده و متن عهدنامه‌های ضمیمه است درجلسه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

(معاهده بین ایران و ترکیه)

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری ترکیه

نظر باینکه بتحکیم روابط دوستی صمیمی که خوشبختانه بین‌مملکتین‌موجود است مایل میباشند و تعیین شرایط مادی روابط سیاسی و اقتصادی خود را لازم میدانند مصمم شدند که عهدنامه ودادیه و تأمینیه مورخه ٢٢ آوریل ١٩٢٦ (اول اردیبهشت ١٣٠٥) را تجدید نمایند و برای این مقصود اختیار داران خود را بشرح ذیل معین نمودند.

اعلیحضرت شاهنشاه ایران.

جناب اشرف میرزا محمدعلی خان فروغی وزیر امور خارجه.

رئیس جمهوری ترکیه

جناب دکتر توفیق رشدی بیك وزیر امور خارجه و نماینده ازمیر.

مشارالیهما پس‌از مبادله اختیارنامه‌های خودکه صحیح و معتبر شناخته شد در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند.

ماده ۱ ـ درصورت وقوع عملیات نظامی ازطرف یك یاچند دولت ثالث نسبت بیکی از دولتین معظمتین متعاهدتین طرف دیگر متعهداست که‌بی‌طرفی را نسبت به‌متعاهد خود محفوظ بدارد.

ماده ۲ ــ هریك از متعاهدین تقبل مینماید که‌ازحمله نسبت‌به‌متعاهد دیگر خود داری کرده ودر هیچ نوع اتحاد یاائتلاف سیاسی یااقتصادی یامالی که ازطرف یك یاچند دولت ثالث برضدطرف متعاهد دیگر یابرضد امنیت نظامی و بحری آن منعقد شده‌باشد شرکت‌نجوید.

همچنین هریك از متعاهدین تقبل مینماید که درهیچ نوع عملیات خصمانه که ازطرف یك یاچند دولت ثالث برضدطرف متعاهد دیگر وقوع یابد مشارکت ننماید.

ماده ۳ ــ درصورتیکه یك یاچند دولت ثالث درموقع جنگ بایکی از متعاهدین معظمین بیطرفی متعاهددیگر رانقض کرده وازخاك آن مملکت قشون و اسلحه و مهمات جنگی عبور دهد ویابخواهد آذوقه و چهارپایان و کلیتاً هرچیزی که برای جنگ لازم باشد در آن مملکت تهیه نماید ویاقشون خود را که عقب نشینی مینماید از آنجا عبور دهد ویاسکنه مملکت بیطرف را برای‌مقاصد نظامی خود تشویق و وادار بقیام بکند ویا درخاك مملکت بیطرف استکشافات نظامی بعمل آورد متعاهد بیطرف ملزم است‌که باقوای مسلحه خود از عملیات مذکوره جلوگیری کرده و بیطرفی خود را حفظ نماید.

ماده ٤ ــ درصورتیکه یکی از متعاهدین مورد عملیات خصمانه یك یاچند دولت ثالث واقع شود متعاهد دیگر تمام‌کوشش خود را برای اصلاح وضعیت مزبوره بعمل خواهد آورد.

هرگاه باوجود تمام مساعی مبذوله باز وقوع جنگ حتمی گردد متعاهدین تقبل میکنندکه وضعیت را بدقت وبا روح محبت و خیرخواهی تحت‌مطالعه درآورند تااینکه راه‌حلی که موافق منافع عالیه آنها باشد پیدا نمایند.

ماده ٥ ــ طرفین معظمین متعاهدین تعهد مینمایندکه تشکیل وتوقف تأسیسات و دستجاتی راکه مقصد آنها برهم زدن صلح و امنیت مملکت متعاهد و یا تغییر حکومت آن باشد درخاك خود اجازه نداده و همچنین اشخاص و یا

دستجاتی را که بوسیله تبلیغات یاسایر وسائل در صدد مبارزه بامملکت متعاهددیگر باشند ممنوع ازتوقف درخاك خود بدارند.

ماده ٦ ـ طرفین معظمین متعاهدین موافقت مینمایند که در اسرع اوقات ممکنه شرایط تعاون اقتصادی نزدیك خود را تنظیم نمایند.

بدیهی است که انتخاب وتنظیم وسائل اجراءتعاون اقتصادی مزبور و همچنین مسئله ترانزیت آزاد ازخاك طرفین و ایجاد هر نوع وسائل ارتباطیه بین مملکتین تحت مطالعه دقیق متخصصین صلاحیت داری قرار خواهدگرفت که طرفین متعاهدین معین خواهندنمود

ماده ٧ ـ مسلم است که خارج ازحدود تقبلات متقابله که در این عهدنامه معین شده است هریك از طرفین معظمین متعاهدین در روابط خود بادول ثالث آزادی مطلق خواهد داشت.

ماده ٨ ـ این عهدنامه بتصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه آن در اسرع اوقات ممکنه درطهران مبادله خواهد شد عهدنامه بلافاصله پس‌از مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذارده می‌شود ودر مدت پنجسال معتبر خواهد بود.

چنانچه یکی از طرفین معظمین متعاهدین ششماه قبل‌از انقضاء مدت پنج سال فوق تصمیم خود را بخاتمه دادن باین عهدنامه بطرف دیگر اخطار نکند یکسال دیگر بخودی خود باعتبار آن افزوده می‌شود ودر هرحال الغاء عهدنامه قبل ازانقضاء مدت ششماه ازتاریخ اخطار عملی نخواهدگردید.

بناء علیهذا اختیارداران طرفین این عهدنامه را امضاء و بمهر خود ممهور ساختند. ـ درآنکارا در تاریخ ٥ نوامبر ۱۹۳۲ در دونسخه تحریر شد.

امضاء: دکتر ت. رشدی   امضاء: م. ع. فروغی.

عهد نامه مودت بین ایران و ترکیه.

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری ترکیه

نظر باینکه به‌تحکیم روابط دوستی و برادری که خوشبختانه بین مملکتین موجود است مایل هستند تصمیم نمودند که مقررات مواد عهدنامه ودادیه و تأمینیه مورخه ۲۲ آوریل ۱۹۲٦ را راجع بروابط عمومی مملکتین درعهدنامه ودادیه جدیدی تنظیم نمایند و برای این منظور اختیارداران خود را بشرح ذیل تعیین نمودند.

اعلیحضرت پادشاه ایران.

جناب اشرف میرزا محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه.

رئیس جمهور ترکیه.

جناب دکتر توفیق رشدی بیك وزیر امور خارجه و نماینده ازمیر.

مشارالیهما پس از مبادله اعتبارنامه‌های خود که صحیح و معتبر شناخته شد نسبت بمواد ذیل موافقت حاصل نمودند.

ماده ۱ ـ صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمی دائمی بین‌مملکت شاهنشاهی ایران و جمهوری ترکیه و همچنین بین اتباع آنها برقرارخواهدبود.

ماده ۲ ـ طرفین معظمین متعاهدین موافقت میکنند که نمایندگان سیاسی و قونسولی هریك ازطرفین بشرط معامله متقابله درخاك طرف‌متعاهددیگر از رفتاری که موافق اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی مقرر است کماکان بهره‌مندگردند درهرحال رفتار مزبور بشرط معامله متقابله نباید دون رفتاری باشدکه بانمایندگان سیاسی و قونسولی دولت‌کاملة الوداد بعمل می‌آید.

ماده ۳ ـ طرفین معظمین متعاهدین موافقت مینمایندکه روابط قونسولی و تجاری و گمرکی و بحرپیمائی بین مملکتین و نیز شرایط توقف و اقامت اتباع خود را درخاك یکدیگر بوسیله قراردادهائی برطبق اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی و برروی اساس معامله متقابله کامله تنظیم نمایند.

ماده ٤ ـ این عهدنامه بتصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه در اسرع اوقات ممکنه درطهران مبادله خواهد شد.

و از تاریخ مبادله نسخ مصوبه عهدنامه بموقع اجری گذاشته می‌شود.

بناء علیهذا نمایندگان مختار طرفین این عهدنامه را امضاء و بمهر خود ممهور ساختند.

در آنکارا بتاریخ ٥ نوامبر ۱۹۳۲ در دو نسخه تحریر شد.

امضاء: دکتر ت. رشدی امضاء: م. ع. فروغی

اجازه مبادله عهدنامه‌های مودت و تأمینیه منعقده بین دولتین ایران و ترکیه بشرح فوق درجلسه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی داده‌شده‌است

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اجازه مبادله عهدنامه مودت و تجارت و بحرپیمائی منعقده بین دولتین ایران و نروژ

مصوب ۱۷ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ــ مجلس شورای ملی عهدنامه مودت و تجارت و بحرپیمائی مشتمل بربیست و پنج ماده را که درتاریخ هشتم ماه مه ۱۹۳۰ مطابق با هیجدهم اردی بهشت ۱۳۰۹ شمسی بین نمایندگان ایران ونروژ امضاء شده است تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بریك ماده و منضم بعهد نامه مودت و تجارت و بحرپیمائی منعقده بین دولتین ایران و نروژ است در جلسه هفدهم خرداد ماه یکهزارو سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

عهد نامه مودت و تجارت و بحر پیمائی بین دولتین ایران و نروژ

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

و

اعلیحضرت پادشاه نروژ

نظر باینکه مایل هستند روابط مودت و صمیمیتی را که خوشبختانه بین مملکتین موجود است تحکیم و روابط تجارتی خودرا بسط دهند و معتقد هستند که این مقصود بخوبی حاصل نمیشود مگر بوسیله یك عهد نامه مودت و تجارت‌وبحر پیمائی که بر طبق اصول حقوق عمومی بین‌المللی و بر اساس معامله متقابله و تساوی کامل منعقد شده باشد لهذا برای انجام این مقصود اختیار داران خودرا بترتیب ذیل تعیین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

جناب مستطاب اجل آقای میرزا حسین خان علاء وزیر مختار ایران در پاریس.

اعلیحضرت پادشاه نروژ

جناب آقای فردریك هارتویك هرمان ودل یار لسبرك وزیر مختار نروژ در پاریس.

مشارالیهما بعد از مبادله اختیار نامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مواد ذیل موافقت نمودند.

ماده ۱ ــ بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی نروژ صلح دائم و دوستی ثابت برقرار خواهد بود.

ماده ۲ ــ طرفین متعاهدین موافقت دارند که روابط سیاسی و قنسولی خودرا برروی اساس حقوق عمومی بین‌المللی استوار نمایند و نیز موافقت دارند که نمایندگان سیاسی و قنسولی هر یك از طرفین متعاهدین در خاك طرف متعاهد

دیگر بشرط معامله متقابله از معاملهٔ که بموجب حقوق عمومی بین‌المللی مقرر و بهیچوجه مادون رفتار معموله نسبت به نمایندگان سیاسی و قنسولی دولت کاملة الوداد نخواهد بود بهره مند شوند .

ماده ۳ ـ دولتین متعاهدتین موافقت دارند کلیه اختلافاتی را که بین آنها در موضوع اجرا یا تفسیر مقررات کلیه عهود و قرارداد هائیکه منعقدشده یادر آتیه منعقد گردد و منجمله راجع به همین عهدنامه بظهور برسد و بطریق دوستانه از مجرای عـادی سیاسی در مدت متناسبی تسویه نشود بحکمیت رجوع نمایند این ترتیب در صورت لزوم برای تشخیص اینکه آیا اختلاف مربوط به تفسیر یا راجع باجرای عهود وقرار داد های مذکوره میباشد نیز اعمال خواهد گردید حکم محکمه حکمیت برای طرفین الزام آور است .

برای هرقضیه متنازعٌ فیها محکمه حکمیت بنابتقاضای یکی از دولتین متعاهدتین و به ترتیب ذیل تشکیل خواهد یافت هریك از دولتین متعاهدتین در ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضانامه حکم خودرا که ممکن است از اتباع مملکت ثالثی هم انتخاب گردد تعیین خواهد نمود .

چنانچه دولتین در ظرف مدت سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضانامه راجع بمدتی که در ظرف آن حکمین میبایستی حکم خودرا صادر کنند موافقت حاصل ننمایند و یـا نتوانند به تسویه اختلاف درظرف مدتی که برای آنها معین گردیده نائل شوند دولتین یکنفر از اتباع دولت ثالثي را بعنوان حکم ثالث انتخاب خواهند نمود چنانچه دولتین در ظرف مدت دو ماه از تاریخ تقاضای تعیین حکم ثالث راجع بانتخاب او موافقت حاصل ننمایند دولتین مذکورتین مشترکاً یا در صورتیکه در ظرف مدت دوماه بعد از آنهم تقاضای مشترکی از طرف آنها بعمل نیاید هریك از آنها که زودتر اقدام کنند از رئیس دیوان دائمی داوری بین‌المللی لاهه تقاضا

خواهد نمود حکم ثالث را از بین اتباع دولت ثالثی انتخاب نماید با موافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالك ثالثی که رئیس دیوان دائمی داوری بین‌المللی باید حکم ثالث را منحصراً از آنها انتخاب نماید بمشار الیه تسلیم گردد. طرفین می‌توانند راجع بشخص حکم ثالث قبلاً برای مدت معینی قراری بین خود بدهند طرز عملی که حکمین باید اتخاذ نمایند اگر بوسیله قرار مخصوص بین دولتین معین نشده و درمدتی که از موقع تعیین حکم تجاوز نکند منعقد نشده باشد بر طبق ماده ۵۹ الی ۸۵ قرار داد لاهه مورخه ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ راجع بتسویه اختلافات بین المللی فیصله خواهد یافت درصورتیکه مقررات مخالفی از طرف دولتین وجود نداشته باشد هر گاه تعیین یکنفر حکم ثالث لازم گردد و بین دولتین متعاهدتین راجع بطرز عملی که بعد از تعیین حکم مزبور باید تعقیب شود قراری داده نشده باشد حکم ثالث بادو حکم اولی تشکیل محکمه حکمیت داده و طرز عمل خودشان را معین نموده اختلاف را تسویه خواهند کرد کلیه تصمیمات محکمه باکثریت آراء اتخاذ خواهد گردید.

ماده ٤ ـ ۱ ـ اتباع هر یك از طرفین متعاهدین میتوانند بشرط معامله متقابله آزادانه بخاك مملکت متعاهد دیگر وارد و از آنجا خارج و در آن‌مسافرت و توقف نمایند با این شرط و تا وقتیکه موافق قوانین و نظامات جاریه درخاك مزبور عمل نمایند راجع بتمام مسائلیکه مربوط باقامت باشد بشرط رعایت قوانین و نظامات جاریه مملکت متوقف فیها از رفتاری که نسبت باتباع دولت کاملةالوداد میشود بهره مند خواهند شد.

۲ ـ با اتباع هر یك از طرفین متعاهدین در خاك طرف متعاهد دیگرراجع بعملیات تجارتی و بحر پیمائی و صنعتی و اشتغال بحرف یا مشاغل همچنین‌راجع به تملك وتصرف و هر قسم تصرفات مالکانه نسبت باموال و حقوق مالکیت ازهر

جهت رفتار دولت کاملةالوداد معمول خواهد گردید.

۳ ـ تجار و صاحبان کارخانجات و سایر ارباب صنایع تبعه یکی از طرفین متعاهدین همچنین مسافرین تجارتی در خاك طرف متعاهد دیگر راجع بعملیات خود و مخصوصاً راجع بمالیات و تسهیلات گمرکی که نسبت بمسطوره‌جات بعمل می‌آید ازهمان رفتاری که درمورد تجار و صاحبان کارخانجات ومسافرین تجارتی دولت کاملةالوداد معمول‌می‌شود بهره‌مند خواهند شد.

چنانچه ارائه تعرفه هویتی ازمسافرین تجارتی درخاك یکی از طرفین متعاهدین لازم گردد مقررات قرارداد بین‌المللی تسهیل مراسم گمرکی منعقده در ژنو مورخه سیم نوامبر ۱۹۲۳ باید دراین قسمت اعمال گردد معذلك ویزای مقامات قنسولی ویا مقامات دیگر مطالبه نخواهد شد.

۴ ـ مشارالیهم در تحت هیچ عنوانی موظف بتأدیه عوارض یا مالیات‌های داخلی زیادتر یاغیر از آنچه از اتباع دولت کاملةالوداد اخذ می‌شود و یامیتوان اخذ نمود نخواهند بود.

۵ ـ اتباع هریك ازطرفین متعاهدین درخاك طرف متعاهد دیگر راجع بحمایت و امنیت کامل و دائم خود و اموالشان ازحقوق و مزایائی که نسبت باتباع داخله مبذول میگردد ویا خواهدگردید بشرط متابعت از قوانین و نظامات جاریه مملکتی بهره‌مند خواهند گردید.

۶ ـ معذلك مشارالیهم درخاك طرف متعاهد دیگر ازخدمت نظام اجباری چه درقوای بری و بحری و هوائی وچه درکارد ملی و چریك معاف خواهند بود و نیز ملزم به پرداخت قرضه اجباری و مالیاتهائی که بجای خدمت نظامی اشخاص وضع شده نخواهند بود و همچنین ازکلیه مصادرات و مالیاتهای نظامی معاف میباشند مگر اینکه تحمیلات مزبور بهمان شرایطی که نسبت باتباع دولت کاملةالوداد معمول میگردد نسبت بمشارالیهم بعمل آید.

۷ ـ اتباع هریك ازطرفین متعاهدین درتمام خاك طرف متعاهد دیگر از

آزادی عقیده مذهبی کاملاً بهره‌مند و می‌توانند باجرای مراسم عمومی و خصوصی مذهبی خود بارعایت قوانین و احکام و نظامات مملکتی بپردازند.

ماده ۵ ـ دولتین متعاهدتین موافقت دارند که در معاملات متقابله تجارتی خود راجع به‌تصدیق‌نامه مبدأ مقررات بین‌المللی تسهیل مراسم گمرکی مورخ سوم نوامبر ۱۹۲۳ اعمال شود.

تصدیق صحت تصدیق‌نامه‌های مبدأ صادره از ادارات گمرکی یایك اطاق تجارت که اختیار قانونی صدور آن را داشته باشد مطالبه نمی‌شود چنانچه تصدیقنامه‌های مزبوره از مقامات ویا مؤسسات دیگری صادر شده باشد دولتی که مال‌التجاره بخاك آن حمل شده می‌تواند تقاضا نماید که تصدیق نامه‌های مبدأ از طرف نمایندگان سیاسی یا قنسولی صلاحیت‌دار خود مقیم محل صدور مال‌التجاره تصدیق شود تصدیق مزبور بشرط معامله متقابله مجاناً داده می‌شود.

ماده ۶ ـ مساکن و انبارها و کارخانجات و دکاکین و کلیه ابنیه متعلق باتباع هریك ازطرفین متعاهدین را درخاك طرف متعاهد دیگر و همچنین کلیه اماکن و ملحقات آنها راکه برای مقاصد مشروع باشدنمی‌توان‌مورد تفتیش یا مصادره قرار داد و بهیچوجه نمی‌توان دراین اماکن مبادرت برسیدگی و تفتیش دفاتر و اوراق ویا محاسبات نمود مگردر تحت شرایط و مطابق با مراسمی که بموجب قوانین و احکام و نظامات برای اتباع داخله مقرر است.

ماده ۷ ـ ۱ ـ برای تجارت و بحرپیمائی بین ممالك طرفین‌متعاهدین آزادی کامل و مطلق موجود خواهد بود.

۲ ـ اتباع هریك ازطرفین متعاهدین می‌توانند آزادانه و باکمال امنیت باکشتیها و محمولات آنها درتمام نقاط بنادر و خطوط قابل کشتی رانی خاك طرف متعاهد دیگر که برای بحرپیمائی و تجارت خارجی باز بوده ویا خواهد بود بااین شرط وتاوقتیکه متابعت از قوانین و نظامات جاریه مملکتی بنمایند مسافرت نمایند بامشاراليهم رفتاری دون رفتاریکه بااتباع دولت کاملة‌الوداد میشود نخواهد شد.

ماده ۸ ـ طرفین متعاهدین متقبل هستند که عایقی در مبادله مال التجاره بین مملکتین بوسیله منع و یا تحدید واردات و صادرات تولید ننمایند معذلك طرفین متعاهدین این حق را برای خود محفوظ میدارند که بعلل مذکوره ذیل و تا حدی که ممنوعیت‌ها و یا تحدیدات ذیل درعین حال شامل کلیه ممالك دیگری باشد که دارای وضعیت متشابهی هستند مستثنیاتی نسبت باصل مذکور فوق قائل شوند.

۱ ـ ممنوعیت‌ها یا تحدیدات مربوط بامنیت عمومی.

۲ ـ ممنوعیت‌ها و یا تحدیداتی که بنا بجهات اخلاقی و یا نوع‌پروری وضع شده باشد.

۳ ـ ممنوعیت‌ها یا تحدیدات مربوطه به‌تجارت اسلحه و ذخائر و مهمات جنگی یادر بعضی موارد استثنائی آنچه که بکار جنك بخورد.

۴ ـ ممنوعیت‌ها یا تحدیدات صادرات که‌منظور از آن حفظ ذخائر ملی و صنایع مستظرفه یا تاریخی یا آثار عتیقه باشد.

۵ ـ ممنوعیت‌ها یا تحدیداتی که بملاحظه حفظ صحت عمومی یا حفظ حیوانات یا نباتات درمقابل امراض و هوام و حشرات طفیلی موذیه وضع می‌شود.

۶ ـ ممنوعیت‌ها یا تحدیدات شامل طلا و نقره و اسکناس و اوراق‌بهادار.

۷ ـ ممنوعیت‌ها یا تحدیداتی که بموجب آن محصولات خارجه نیز مشمول رژیمی بشوند که درداخله مملکت راجع به‌تولید و تجارت و حمل و نقل ومصرف محصولات متشابه ملی برقرار است.

۸ ـ ممنوعیت ها یا تحدیدات معموله نسبت بامتعهٔ که تولید یاتجارت آنها در داخله مملکت موضوع انحصارات دولتی یاانحصارات واقعه در تحت نظارت دولت بوده یاخواهد بود.

هیچیك از مواد این عهدنامه بحق هیچ یك‌از طرفین متعاهدین خللی وارد نمی‌سازد که اقداماتی راجع بممنوعیت‌ها یاتحدید واردات و صادرات برای حفظ

منافع حیاتی مملکت در مواقع فوق‌العاده وغیر عادی بنمایند. هرگاه این قبیل اقدامات اتخاذ شود باید بقسمی اجرا گردد که بالنتیجه هیچگونه تبعیض بلامجوزی بضرر طرف متعاهد دیگر نباشد دوام اقدامات مزبوره تاوقتی‌است که علل یا کیفیاتیکه سبب ایجاد آنها بوده باقی باشد.

ماده ۹ ــ ۱ ــ اتباع هریك ازطرفین متعاهدین برای استیفای حق خود بعنوان مدعی یامدعی‌علیه آزادانه بمحاکم طرف متعاهد دیگر دسترس خواهند داشت مشارالیهم ازهمان‌آزادی که برای اتباع داخله موجود است برای انتخاب و استفاده از اشخاص قانون‌دان و وکلای مدافع و نمایندگان از بین اشخاصیکه قوانین محلی برای اشتغال باین مشاغل می‌پذیرد برای استیفای حق خود بعنوان مدعی یامدعی‌علیه در پیشگاه محاکم مزبوره بهره‌مند خواهند بود اتباع طرفین متعاهدین برای دسترسی بمحاکم طرف متعاهد دیگر ملزم بهیچ قسم شرط یاتقاضائی که‌شامل اتباع داخله نمی‌شود نخواهند بود.

۲ ــ بدیهی است که مسائل راجعه بوجه‌الضمانه مخصوص خارجیها وارفاق قضائی مجانی و تبلیغ اوراق قضائی وغیرقضائی و اجرای موضوع‌تقاضای مقامات قضائی مملکت از مقامات قضائی مملکت دیگر Commission rogatoire و همچنین مسائل راجع باسترداد مقصرین بموجب قراردادهای مخصوص بین طرفین متعاهدین تنظیم خواهدگردید در مسائل مربوطه باحوال شخصیه اتباع نروژ در ایران واتباع ایران در نروژ تابع قوانین مملکت متبوعه خودهستند

ماده ۱۰ ــ ۱ ــ شرکتهای تجارتی و صنعتی و مالی و حمل و نقل و کمپانیهای بیمه وکلیه شرکتهای دیگری که جنبه تجارتی و انتفاعی داشته و حسب‌القاعده مطابق قوانین یکی ازطرفین متعاهدین تأسیس شده و مرکز اصلی آنها درخاك همان مملکت بوده و تابعیت آن قانوناً در آنجا شناخته شده باشد درخاك طرف متعاهد دیگر می‌توانند حق خود را اجرا نموده ودر محاکم‌تدافع نمایند بشرط اینکه از قوانین و نظامات مملکتی متابعت نمایند.

۲ ــ شرکتهای مزبور مثل همان نوع شرکتهای دولت کاملةالوداد حق دارند در خاك طرف متعاهد دیگر مستقر شده و شعباتی تأسیس و بعملیات خود بشرایطی که در قوانین مملکتی معین است اشتغال ورزند.

۳ ــ شرکتهای مزبوره پس از آنکه درخاك طرف دیگر پذیرفته شدندراجع بعملیات و حق تملك و تصرف و اجاره اموال منقوله و غیرمنقوله از رفتاری که نسبت بهمان نوع شرکتهای دولت کاملةالوداد می‌شود ویا ممکن است در آتیه بشود بهره‌مند خواهند شد.

٤ ــ از شرکتهای مزبوره نه در مورد عملیات و نه‌در مورد اموالشان نمیتوان مالیاتها و عوارض و حقوقی بهراسم ورسم باشد علاوه ویاغیر ازآنچه از همان قسم شرکتهای دولت کاملةالوداد اخذ می‌شود دریافت داشت.

٥ ــ شرکتهای یکی ازطرفین متعاهدین که در خاك طرف دیگر مستقر گردیده‌اند نمی‌توانند مزایای مخصوصی را که درخاك آن دولت که بشرکتهائی که ترتیب عملیاتشان بموجب امتیازنامه‌های مخصوص معین شده اعطاءگردیده است در حق خود دعوی نمایند از طرف دیگر شرکتهای هریك از طرفین متعاهدین که ترتیب عملیاتشان در خاك طرف متعاهد دیگر بموجب امتیازنامه‌های مخصوص تعیین شده حق نخواهند داشت مزایائی را که بموجب عهود و قرار داد های جاریه اعطاء شده یا از ترتیب معامله دولت کاملة الوداد ناشي میشود راجع بمواد امتیار نامه در حق خود دعوی نمایند.

ماده ۱۱ ــ ۱ ــ طرفین متعاهدین متقابلاً متعهد میشوند که معامله دولت کاملة الوداد نسبت بیکدیگر در مورد ترانزیت بعمل آورند.

۲ ــ معذلك هیچیك‌از طرفین‌متعاهدین برطبق مفاد این‌ماده مقید نخواهند بود ترانزیت امتعهٔ را که ورود آنها از لحاظ امنیت عمومی یا دفاع ملی و صحی و یا بعنوان جلوگیری از امراض مسریه حیوانات و نباتات ممنوع است اجازه‌بدهد.

۳ ـ از مال التجاره هائی که بطور ترانزیت حمل میشود هیچ گونه حق مخصوص بابت ترانزیت (اعم از ورود یا خروج) دریافت نخواهد شد ازمال‌التجاره های مزبور فقط حقوقی بقدر مخارج نظارت و مصارف اداری ترانزیت مزبور و عوارضی بابت معاملاتیکه نسبت باین مال التجاره ها در مدت توقف در انبار یا در حین حمل و نقل شده باشد مأخوذ خواهد گردید .

٤ ـ در این ماده کلمات (ترانزیت)و (مال‌التجارهٔ که بطور ترانزیت حمل میشود) بر طبق ماده اول (اساسنامه آزادی ترانزیت) که در کنفرانس بارسلون در تاریخ ١٤ آوریل ١٩٢١ قبول شده تفسیر خواهد گردید .

ماده ۱۲ ـ ۱ ـ هر یك از طرفین متعـاهدین نسبت بمسائل مربوطه بحمل و نقل اشخاص یا اشیاء و مال‌التجاره در خاك خود یا بطور ترانزیت از خاك خود معامله دولت کاملة الوداد را نسبت بطرف متعاهد دیگر معمول میدارد . معذلك معامله دولت کاملة الوداد شامل مزایای خاصی نخواهد بود که یکی از طرفین متعاهدین بشرکتهای خارجی که خواه برای اداره کردن یك انحصار و خواه بموجب یك امتیاز یا ازلحاظ مصالح عمومی در خاك آن تشکیل شده است راجع به حمل و نقل مستخدمین و لوازم کار و محصولات آن شرکتها اعطاء نموده یاخواهد نمود.

۲ ـ هر نـوع مال التجارهٔ که مبدأ آن خاك یکی از طرفین متعاهدین بوده و بخاك طرف دیگر وارد شود ودر آنجا ملزم بتأدیه حقوق و رسومات شهری و عوارض مصرف علاوه برآنچه از امتعه متشابه دولت کاملةالوداد اخذ می‌شود و یا ممکن است در آتیه اخذ شود نخواهد بود.

ماده ۱۳ ـ ۱ ـ محصولات طبیعی یاصنعتی ایران وارده به نروژ و محصولات طبیعی یاصنعتی نروژ وارده بایران بابت هرقبیل حقوق و مالیات‌ها و عوارض ورودی از رفتاری نامساعدتر از رفتاری که نسبت بمحصولات متشابه

دولت کاملة‌الوداد می‌شود ویا ممکن است درآتیه بشود بهره‌مند نخواهند گردید.

۲ ـ محصولات طبیعی یاصنعتی ایران صادره از ایران بقصد نروژ و محصولات طبیعی یاصنعتی نروژ صادره ازنروژ بقصد ایران بابت هرقبیل حقوق و مالیات و عوارض صدوری از رفتاری نامساعدتر از رفتاری که نسبت بامتعه متشابه صادر بقصد مملکت دولت کاملة‌الوداد می‌شود یاممکن است در آتیه بشود بهره‌مند نخواهد گردید.

۳ ـ معامله دولت کاملة‌الوداد مذکوره درفوق طوری تفسیر می‌شود که‌شامل رژیم گمرکی و کلیه مراسم گمرکی و درویاك (حقوقی است که از مواد خام وارده به‌مملکت بطور امانت گرفته می‌شود که چنانچه همان مواد بصورت ساخته شده از مملکت خارج شود حقوق مزبور مسترد میگردد) و استفاده از انبارهای گمرکی و تصدیق‌نامه مبدأ نیز باشد.

ماده ۱۴ ـ ۱ ـ کلیه امتعهٔ که باکشتی‌های مملکت ثالثی مشروعاً به بنادر ایران وارد شده ویا ممکن است وارد شود باکشتی‌های نروژ نیز ممکن است به‌بنادر مزبوره وارد گردد بدون اینکه درتحت هیچ عنوانی به پرداخت حقوق یا عوارضی زیادتر ویاغیر از آنچه از همان امتعه درصورتیکه باکشتیهای مملکت ثالثی وارد شود اخذ میگردد ملزم باشند.

متقابله کلیه امتعهٔ که باکشتیهای مملکت ثالثی مشروعاً به‌بنادر نروژ وارد ویا ممکن است وارد شود باکشتیهای ایران نیز ممکن است به‌بنادر مزبور وارد گردد بدون اینکه به‌هیچ عنوانی به‌پرداخت حقوق یاعوارضی زیادتر ویاغیر از آنچه از همان امتعه درصورتیکه باکشتیهای مملکت ثالثی وارد شود اخذ میگرددملزم باشند.

این معامله متقابله بلاتفاوت چه امتعه مزبور، مستقیماً از مبدأ خود و چه از نقطه دیگر صادر شده باشند رعایت خواهد گردید.

۲ ـ همچنین در قسمت صادرات از خاك هریك از طرفین متعاهدین نیز

رعایت تساوی کامل بین کشتیهای طرف متعاهد دیگر و کشتیهای دولت ثالث خواهد شد. بعبارة اخری در خاك هر یك از طرفین متعاهدین از امتعهٔ که مشروعاً از آنجا صادر شده ویا خواهد شد اعم ازاینکه صادرات مزبوره با کشتیهای طرف متعاهد یا با کشتیهای مملکت ثالثی بعمل آید همان حقوق داخلی و همان حقوق صدوری اخذ و نسبت به آنها همان جوائز ودروباك‌ها اعطاء خواهد گردید.

ماده ۱۵ ـ ۱ ـ کشتیهای تجارتی هریك از طرفین متعاهدین که خالی یا بابار داخل بنادر طرف متعاهد دیگر شده ویا از بنادر مزبور خارج میشوند در قسمت بحرپیمائی وهمچنین راجع بمحمولات خود ازحقوق و مزایا و آزادی و مساعدت ها و مصونیت و معافیتی که کشتیهای دولت کاملة الوداد و محمولات آنها بهره مند بوده و یا خواهند بود از هر کجا که حرکت کرده باشند و مقصدآنها هرجا باشد بهره‌مند خواهندگردید.

۲ ـ در بنادر هریك از مملکتین متعاهدین کشتیهای مملکت متعاهددیگر به ادای هیچگونه حقی بابت ظرفیت کشتی و بندر و راهنمائی و فانوس دریائی و قرنطینه و یا حقوق متشابه و مرادفی از هر نوع و بهر اسم و رسمی که باشد باسم و یا بنفع دولت ومستخدمین عمومی واشخاص متفرقه وشرکتهاو هرقبیل مؤسسات دیگر خارج از آن ترتیب و شرابطی که کشتیهای مملکت ثالثی در موارد متشابه موظف به پرداخت آن هستند ملزم نخواهند بود.

۳ ـ راجع بورود و خروج و توقف و بار گیری و بار اندازی کشتی ها در بنادر و توقف گاه ها و تعمیر خانها (Dock) و لنگر گاه ها و یا درخطوط قابل کشتی رانی متعلق بهر یك از مملکتین متعاهدین کشتیهای مملکت ثالث از هیچ گونه مزایائیکه بکشتیهای مملکت متعاهد دیگرنیز داده نشده باشد بهره مند نخواهد شد زیرا طرفین متعاهدین مایل‌اند که در این موارد با کشتیهای هریك‌از آنها رفتاری که نسبت بکشتی های دولت کاملة الوداد میشود معمول گردد.

ماده ۱۶ ـ تابعیت کشتی های مملکتین بر طبق اسناد و تصدیق نامه‌هائی که در این باب از ادارات صالحه طرفین متعاهدین برطبق قوانین ونظامات خودشان صادر میشود تعیین میگردد،

تصدیق نامه تعیین حجم کشتی و سایر اسناد مربوطه به تعیین حجم که از طرف یکی از دولتین متعاهدتین صادرشده باشد از طرف دولت متعاهد دیگر برطبق مقررات مخصوصی که ممکن است بین دولتین وضع شود شناخته میشود.

ماده ۱۷ ـ ۱ ـ کشتی رانی مابین بنادر مختلفه (کابوتاژ) و صید در آبهای ساحلی هر یك از طرفین متعاهدین از مقررات این عهد نامه مستثنی بوده‌و مشمول قوانین و احکام و نظامات محلی خواهد بود.

۲ ـ بدیهی است راجع‌به کابوتاژ اتباع و کشتیهای نروژ در خاك و متصرفات ایران و اتباع و کشتیهای ایران در خاك‌و متصرفات نروژ در این مورد از حقوقی که در باره کشتی های‌ممالك دیگر بموجب قوانین و احکام ونظامات مزبوره‌ملحوظ بوده و یا بعداً خواهد بود بهره‌مند خواهند گردید.

موارد ذیل کابوتاژ محسوب نمی شود:

الف ـ حرکت کشتیها بین یك بندر و بندر دیگر خواه برای پیاده کردن مسافرین یا خالی کردن تمام یا قسمتی از بارهای وارده از خارجه و خواه برای سوار کردن مسافرین یا بارگیری تمام یا قسمتیکه از بار هائیکه به خارجه حمل میشود.

ب ـ حمل مسافرینی که دارای بلیطهای مستقیمی باشند که در خارجه یا بقصد خارجه داده شده باشد ازیك بندر به بندر دیگر و حمل مال التجاره هائی که با بارنامه های مستقیمی که در خارجه یا بقصد خارجه داده شده باشد.

ماده ۱۸ ـ ۱ ـ کشتیهای تجارتی یکی از طرفین متعاهدین که در نتیجه

انقلاب هوا و یا بعلت مخاطرات دیگری اجباراً ببندر طرف دیگر پناه میبرند آزادانه میتوانند در آنجا به تعمیرات خود و تهیه آذوقه لازم مبادرت نموده و مراجعت نمایند بدون اینکه حقوقی غیر از آنچه کشتیهای دولت کاملة الوداد باید بپردازند تأدیه نمایند معذلك چنانچه ناخدای یك کشتی تجارتی مجبور بفروش یك قسمت از محمولات کشتی برای مخارجی که متحمل شده بشود مقید بمتابعت از نظامات و تعرفه های جاریه محلی که به آنجا وارد شده میباشد.

۲ ـ چنانچه کشتی‌های تجارتی یکی از طرفین متعاهدین در سواحل طرف متعاهد دیگر بگل نشسته یا غرق شود مقامات محلی فوراً باید مأمور قونسولگری طرف دیگررا که در حوزه مأموریت او قضیه اتفاق افتاده و یا نزدیکترین مأمور قونسولی طرف دیگر را مستحضر سازند.

۳ ـ کشتی بگل نشسته یاغرق شده و بقایا و متعلقات و تمام ملزومات‌واشیاء و مال‌التجاره‌هائیکه نجات داده میشود همچنین کلیه اشیائیکه بدریا انداخته‌میشود یاقیمت اشیاء مذکوره در صورت فروش و نیز کلیه اوراقیکه درکشتیهای غرق شده و یابگل نشسته پیدا میشود بصاحبان آنها متعلق بوده و ممکن است از طریق قانونی و در مدت متناسب بتوسط نمایندکان آنها در صورتیکه وجود نداشته باشند بتوسط قنسولها از اشخاصیکه اشیاء مذکوره‌را برداشته اند خواسته شود صاحبان کشتیهای مزبوره و یا نمایندکان آنها فقط مصارف حفظ اشیاء مزبوره و همچنین مخارج نجات دادن و غیره را که در موارد متشابه کشتی های خود مملکتی که در سواحل آن کشتی غرق شده و یا بگل نشسته میپردازند خواهند پرداخت.

٤ ـ اموال و امتعه که از غرق شدن نجات مییابد از هر گونه حقوق گمرکي معاف خواهند بود مگر اینکه اشیاء مزبور برای مصرف داخلی بکار برده شود در

آنصورت تابع حقوق گمرکی عادی خواهند بود .

٥ ـ چنانچه کشتی های متعلقه باتباع یکی از طرفین متعاهدین در نتیجه انقلاب هوا اجباراً بخاك طرف متعاهد دیگر پناه برده و در آنجا بگل نشسته و یا غرق شوند مأمور قونسولگری مربوطه دولتی که کشتی تابع آن است در غیاب صاحبان کشتی یا نمایندگان آنها و یا باحضور آنها در صورت تقاضای آنها مجاز خواهد بود برای امداد لازم باتباع دولت خود در پیشگاه مقامات محلی اقدام نماید .

ماده ۱۹ ـ هیچیك از مقررات این عهدنامه شامل سفاین جنگی طرفین متعاهدین که پذیرفتن آنها در آبهای ساحلی طرف متعاهد دیگر بموجب قوانین و نظامات جاریه همان مملکت تنظیم می شود نخواهد بود .

ماده ۲۰ ـ ۱ ـ هریك از طرفین متعاهدین می‌تواند ژنرال قنسولها و قنسولها و ویس قنسولهای کاربری و یا قنسولهای افتخاری برای توقف در شهرها و بنادر خاك و متصرفات طرف متعاهد دیگر که در آنها همان نوع مأمورین دول دیگر عموماً مجاز بر توقف بوده و یاخواهند بود معین نمایند .

۲ ـ مشارالیهم بشرط معامله متقابله ازهمان حقوق و احترامات ومعافیت‌ها و مصونیت هائی که برای نمایندگان قنسولی دولت کاملة‌الوداد شناخته شده بهره‌مند میشوند .

ماده ۲۱ ـ ۱ ـ نمایندگان قنسولی طرفین متعاهدین یا اشخاصیکه مجاز بجانشینی آنها میباشند هرنوع اختلافاتی را که در دریا بوقوع پیوسته ویادربنادر در کشتی های تجارتی مملکت خودشان بین ناخدا و صاحبمنصبان و مستخدمین کشتی تولید میشود وهمچنین اختلافات حاصله راجع به تسویه محاسبات واجرای کنترا‌تهای استخدامی را که بین ناخدا و صاحب‌منصبان و اعضای کشتی برضایت

طرفین منعقد گردیده تسویه مینمایند.

۲ ـ محاکم یا مقامات دیگر هریك از طرفین متعاهدین بهیچ عنوانی نمیتوانند مداخلاتی در اختلافات مذکوره بنمایند مگر اینکه آن اختلافات نوعی باشد که نظم وآسایش عمومی را در ساحل و یا در بندر مختل سازد ویا اینکه از اتباع داخله در اختلافات مزبوره ذیمدخل باشند.

ماده ۲۲ ـ ۱ ـ نسبت بژنرال قنسول ها وقنسول ها و ویس قنسولهای طرفین متعاهدین از طرف مأمورین محلی هر نوع کمکی که بتوان قانوناً بعمل‌آورد برای استرداد اعضای فراری کشتی های مزبور مبذول خواهد گردیدمشروط بر اینکه فراریان مذکور از اتباع طرف متعاهد دیگر نباشند.

۲ ـ برای این مقصود مشارالیهم باید کتباًرجوع بمقامات مربوطه‌مرکزی‌و یا محلی نموده و استرداد فراریان‌را تقاضا نمایند مشار الیهم باید با ارائه دفاتر کشتی یا صورت اعضاء کشتی یا اسناد رسمی دیگر کشتی ودرصورت فقدان عین آنها سواد مستخرجه مصدق اسناد مزبوره مدلل سازندکه اشخاصیکه استرداد آنها تقاضامیشود حقیقةً جزء اعضاء کشتی مزبور میباشند.

بر حسب تقاضائیکه باین ترتیب میشود هر نوع کمك برای تعقیب و توقیف فراریان مزبور بعمل آمده و مشار الیهم بر حسب تقاضای کتبی و بخرج ژنرال قنسولها و قنسولها و ویس قنسولها ومأمورین قنسول‌گریهادرمحابس مملکتی‌نگاهداشته می شوند تا وقتی که برای قنسول آن دولت موقع اعاده آنها بوطن خودشان پیش بیاید.

۳ ـ معذلك هرگاه چنین موقعی در عرض مدت دو ماه از تاریخ توقیف پیش نیاید فراریان مزبور آزاد خواهند شد بدون اینکه مجدداً بتوان آنها را برای همان موضوع توقیف نمود.

٤ ـ چنانچه شخص فراری درخاك مملكت متوقف فیها مرتكب جنایت یا جنحه شده باشد تسلیم او بقنسول یا مأمور قنسولگری بتأخیر خواهد افتاد تا اینكه محكمه صالحه حكم صادر كرده و آن حكم اجرا شده باشد .

٥ ـ بدیهی است مقررات این ماده شامل اشخاصی نخواهد بود كه تبعه مملكتی میباشند كه بآنجا فرار كرده اند .

ماده ٢٣ ـ چنانچه پس ازفوت یكی ازاتباع نروژ اموالی درخاك ایران باقی مانده یا ازیكی از اتباع ایران اموالی در نروژ باقیمانده واشخاص ذوی الحقوق غیر معلوم و یاغائب بوده ونماینده نداشته باشند نمایندگان قنسولی آن دولت حق خواهند داشت تقاضای مهر و موم كلیه اثاثیه و اشیاء وكاغذ های متوفی و همچنین برداشتن مهر و موم را از آنها بنمایند .

نمایندگان قنسولی خودشان میتوانند بتسویه ماترك مبادرت نموده ویا كسی را معین نمایند كه مبادرت باین امر بكنند اگر معلوم شد ذوی الحقوقی كه دارای تابعیت متوفی باشد وجود ندارد مداخله قنسولها پذیرفته نیست .

معذلك مندرجات این ماده سبب سلب صلاحیت محاكم مملكتی كه اموال در آنجا وجود دارد نسبت باموریكه داخل در صلاحیت محاكم مزبوره می باشد نخواهد بود .

ماده ٢٤ ـ ١ـ هیچیك ازمقررات این عهد نامه مانع نخواهد شد كه هر یك از طرفین متعاهدین مقرراتی در هر موقع برای تنظیم و یا منع مهاجرت بخاك خود وضع نمایند مشروط براینكه این مقررات درحكم تبعیضی نباشد كه بالاختصاص متوجه اتباع طرف متعاهد دیگرباشد مقررات این عهد نامه بهیچ وجه خللی بحقوق هر یك از طرفین متعاهدین وارد نخواهد آورد كه اقامت اتباع طرف دیگر را در خاك خود قدغن كرده و آنها را مطابق قوانین و نظامات جاریه مربوطه به كلیه

اتباع خارجه اخراج نماید طرف دیگر تعهد میکنند که اتباع خود و فامیل آنها را که بطریق مذکور فوق اخراج شده اند در صورتیکه تابعیت آنها را قنسول صلاحیت دار تصدیق نماید بپذیرد حمل و نقل اشخاص اخراج شده تا سر حد مملکتی که حکم اخراج را صادر نموده و یا تا بندر آن مملکت که شخص اخراج شده از آنجا سوار کشتی می شود بر عهده مملکت مشار الیها خواهد بود .

این عهد نامه نه بمقرراتی که جنبه عمومی دارند و از طرف هریك از طرفین متعاهدین راجع بشرایطی که مطابق آن کارگران خارجی مجاز باشتغال شغلی می شوند وضع شده و یا خواهد شد و نه بمقررات راجعه بتذکره خللی وارد نخواهد آورد

۲ ـ مقررات این عهد نامه شامل مزایائی که از طرف نروژ بسوئد ودانمارك و ایسلاند داده شده و یا داده خواهد شد تا وقتیکه این مزایا بهیچ دولت دیگری داده نشده باشد نخواهد بود

۳ ـ هیچیك از طرفین متعاهدین نمیتوانند باستناد بمقررات این عهد نامه مزایائی را که طرف متعاهد دیگر بهر دولت همجواری برای تسهیل معاملات سرحدی یا از لحاظ اتحاد گمرکی داده و یا خواهد داد دعوی نماید .

ماده ۲۵ ـ ۱ ـ این عهد نامه بتصدیق رسیده ومبادله نسخ مصدقه آن در اسرع اوقات ممکنه در پاریس بعمل خواهد آمد .

۲ ـ این عهد نامه از تاریخ مبادله نسخ مصدقه بموقع اجرا گذاشته خواهد شد و از آن تاریخ تا مدت پنجسال مجرا خواهد بود .

۳ ـ چنانچه ششماه قبل از انقضای مدت پنجسال مزبور هیچیك ازطرفین متعاهدین قصد خود را برای فسخ عهدنامه بطرف متعاهد دیگر اعلام ننماید این

عهد نامه تا انقضای مدت ششماه بعد از تاریخیکه یکی از طرفین متعاهدین آن را فسخ نماید دارای اعتبار خواهد بود .

بناءً علیهذا اختیارداران طرفین متعاهدین این عهد نامه را امضاء و مهر نمودند

در پاریس بتاریخ هشتم مه ۱۹۳۰ در نسختین بفرانسه نوشته شد .

امضاء حسین علاء

امضاء ودل پارلسبرك

اجازه مبادله عهد نامه مودت وتجارت و بحرپیمائی منعقده بین دولتین ایران و نروژ بشرح فوق درجلسه هفدهم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی داده شده است

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقده بین دولتین ایران واستونی

مصوب ٤ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری استونی را که در تاریخ ۱۰ مهرماه ۱۳۱۰ مطابق سوم اکتبر ۱۹۳۱ درمسکو بامضاء رسیده و مشتمل برپنج ماده ویك پروتکل اختتامیه است تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد .

این قانون که مشتمل بر یك ماده و متن عهد نامه است در جلسه چهارم دیماه یکهزارو سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

عهد نامه مودت

بین

دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری استونی

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

و

رئیس جمهوری استونی

نظر باینکه مایل هستند روابط مودت قدیمی را بین مملکتین تحکیم نمایند تصمیم بانعقاد عهدنامه مودت نموده و برای این‌مقصود اختیارداران خودرا بقرار ذیل معین نمودند.

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

جناب مستطاب اجل آقای پاکروان سفیر کبیر و نماینده فوق‌العاده ایران در مسکو،

رئیس جمهوری استونی

جناب آقای ژولیوس شی‌یاما وزیر مختار و نماینده فوق العاده استونی در مسکو

مشار الیهما بعد از مبادله اختیار نامهای خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند.

ماده ۱ ـ بین مملکت شاهنشاهی ایران و جمهوری استونی و همچنین بین اتباع دولتین صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمانه و دائمی برقرار خواهد بود

ماده ۲ ـ دو لتین متعاهدتین موافقت دارند که روابط سیاسی وقنسولی خود را برطبق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی ادامه دهند و نیز موافقت دارند که با نمایندگـان سیاسی و قنسولی هر یك از دولتین متعاهدتین

در خاك متعاهد دیگر همان رفتاری بعمل آید که بموجب اصل و معمول حقوق عمومی بین‌المللی مقرر است و رفتار مزبور بشرط معامله متقابله به هیچوجه نامساعدتر از رفتاری نخواهد بود که نسبت بنمایندگان سیاسی وقنسولی دولت کاملة‌الوداد معمول میگردد.

ماده ۳ -- دولتین متعاهدتین موافقت دارند که روابط قنسولی و تجاری و گمرکی و بحرپیمائی بین مملکتین و نیز شرایط اقامت و توقف اتباع خود را در خاك یکدیگر بموجب قرار داد هائی برطبق اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی و بر روی اساس تساوی و معامله متقابله کامل تنظیم نمایند.

ماده ٤ -- دولتین متعاهدتین موافقت دارند کلیه اختلافاتی را که بین آنها در موضوع اجراء یا تفسیر مقررات کلیه عهود و قرارداد هائی که منعقد شده یادرآتیه منعقدگردد ومنجمله راجع بهمین عهدنامه بظهوربرسدوبطریق دوستانه‌ازمجرای عادی‌سیاسی درمدت متناسبی تسویه نشود بحکمیت رجوع نمایند این‌ترتیب‌درصورت لزوم برای تشخیص اینکه آیا اختلاف مربوط به تفسیر یا اجرای عهود و قرار داد های مذکوره میباشد یا نه نیز اعمال خواهد گردید. تصمیم محکمه حکمیت برای طرفین الزام آوراست برای‌هرقضیه متنازعٌ فیها محکمه حکمیت بنا به تقاضای یکی از دولتین متعاهدتین و بترتیب ذیل تشکیل خواهد یافت. هریك از دولتین متعاهدتین در ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضانامه حکم خودرا تعیین خواهد نمود حکم مزبور ازاتباع مملکت ثالثی‌نیز ممکن است انتخاب گردد چنانچه دولتین در ظرف مدت سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضانامه راجع بمدتی که در ظرف آن حکمین‌میبایستی حکم‌خودرا صادرکنند موافقت حاصل ننمایندو یا هرگاه‌حکمین نتوانند در ظرف مدتیکه برای آنها معین گردیده اختلاف را تسویه نمایند دولتین یکنفر از اتباع دولت ثالثی را بعنوان حکم ثالث انتخاب خواهند نمود.

چنانچه دولتین در ظرف مدت دو مـاه از تاریخ تقاضای تعیین حکم ثالث راجع بانتخاب او موافقت حاصل ننمایند دولتین مذکورتین مشترکاً یا درصورتی که در ظرف مدت دوماه بعد از آنهم تقاضای مشترکی از طرف آنها بعمل نیاید هر یك از آنها که زودتر اقدام کند از رئیس دیوان دائمی داوری بین المللی لاهه تقاضا خواهد نمود حکم ثالث را از بین اتباع دول ثالثی انتخاب نماید با موافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالك ثالثی که‌رئیس دیوان دائمی داوری بین‌المللی باید حکم ثالث را منحصراً از آنها انتخاب نماید به مشارالیه تسلیم گردد طرفین میتوانند راجع به‌شخص حکم ثالث قبلاً برای مدت معینی قراری بین خودبدهند. طرز عملی که حکمین باید اتخاذ نمایند اگربوسیله قرار مخصوصی بین دولتین معین نشده و تا موقع تعیین حکم منعقد نشده باشد بر طبق ماده ۵۷ و مواد ۵۹ الی ۸۵ قرار داد لاهه مورخ ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ راجع بتسویه اختلافات بین‌المللی فیصله خواهد یافت بشرط آنکه‌طرفین مقرراتی مخالف این ترتیب نداشته باشند. هرگاه تعیین یك نفر حکم ثالث لازم گردد و بین دولتین متعاهدتین راجع بطرز عملی که بعد از تعیین حکم مزبور باید تعقیب شود قراری داده نشده باشد حکم ثالث با دوحکم اولی تشکیل محکمه حکمیت داده و طرز عمل خودشان را معین نموده اختلاف را تسویه خواهند نمود.

کلیه تصمیمات محکمه باکثریت آراء اتخاذ خواهد گردید.

ماده ۵ ـ این عهد نامه برطبق قوانین اساسی هریك از طرفین متعاهدتین بتصدیق رسیده و مبادله اسناد مصدقه آن در اسرع اوقات ممکنه بعمل خواهدآمد و از تاریخ مبادله اسناد مصدقه بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

بناء علیهذا نمایندگان مختار طرفین این عهد نامه را که در نسختین بزبـان

فرانسه نوشته شده است امضاء و بمهر خود ممهور نمودند .

مسکو مورخ ۳ اکتبر ۱۹۳۱

امضاء پاکروان امضاء ژولیوس سی یاما .

پرتکل اختتامیه

درموقع امضاء عهد نامه مودت که امروز بین مملکتین ایران و جمهوری استونی منعقد گردید نمایندگان مختار امضاءکننده مراتب ذیل راکه جزء لایتجزای عهد نامه خواهد بود اعلام نمودند .

دولتین متعاهدتین حق تجدید نظر در مقررات ماده ٤ عهد نامه مودت‌را بعد از انقضاء ده سال از تاریخ مبادله اسناد مصدقه عهد نامه مزبور برای خود محفوظ میدارند .

مسکو ۳ اکتبر ۱۹۳۱ امضاء پاکروان امضاء ژولیوس‌سی یاما .

اجازه مبادله‌عهدنامه مودت منعقده بین دولتین ایران و استونی بشرح‌فوق در جلسه چهارم دیماه یکهزار وسیصد و یازده شمسی داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه مبادله عهد نامه مودت منعقده بین دولتین ایران و فنلاند

مصوب ۱۲ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فنلاند راکه در تاریخ ۲۰ آذر ۱۳۱۰ مطابق با ۱۲ دسامبر ۱۹۳۱ درمسکو بامضاء رسیده و مشتمل برپنج ماده ویك پروتکل اختتامیه است تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بریك ماده و متن عهدنامه ضمیمه است درجلسه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

عهد نامه مودت

بین

دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری فنلاند

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران.

و

رئیس جمهوری فنلاند.

نظر باینکه مایل هستند روابط مودت قدیمی را بین مملکتین تحکیم نمایندتصمیم بانعقاد عهدنامه مودت نموده و برای این مقصود اختیارداران خود را بقرار ذیل معین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران.

جناب مستطاب اجل آقای پاکروان سفیر کبیر و نماینده فوق‌العاده ایران‌درمسکو

رئیس جمهوری فنلاند.

آقای رفائل هاکارنن عضو شورای دولتی و شارژدافر موقتی فنلاند درمسکو.

مشارالیهما بعد از مبادله اختیارنامهای خودکه درکمال صحت و اعتبار بود در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند.

ماده ۱ ـ بین مملکت شاهنشاهی ایران و جمهوری فنلاند و همچنین بین اتباع دولتین صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمانه و دائمی برقرار خواهد بود.

ماده ۲ ـ دولتین متعاهدتین موافقت‌دارندکه روابط سیاسی و قنسولی

خود را برطبق اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی ادامه دهند و نیزموافقت دارند که بانمایندگان سیاسی و قنسولی هریك از دولتین متعاهدتین در خاك دولت متعاهد دیگر همان رفتاری بعمل آید که بموجب اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی مقرر است و رفتار مزبور بشرط معامله متقابله به‌هیچوجه نامساعدتر از رفتاری نخواهد بود که نسبت به‌نمایندگان سیاسی و قنسولی دولت کاملةالوداد معمول میگردد.

ماده ۳ ــ دولتین متعاهدتین موافقت دارند که روابط قنسولی و تجارتی وگمرکی و بحرپیمائی بین مملکتین ونیز شرایط اقامت و توقف اتباع خود را درخاك یکدیگر بموجب قراردادهائی برطبق اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی و برروی اساس تساوی و معامله متقابله کامل تنظیم نمایند.

ماده ٤ ــ دولتین متعاهدتین موافقت دارند کلیه اختلافاتی‌را که بین آنها درموضوع اجرا یاتفسیر مقررات کلیه عهودو قراردادهائی که منعقد شده یا درآتیه منعقد گردد و من‌جمله راجع به‌همین عهدنامه بظهور برسد و بطریق‌دوستانه از مجرای عادی سیاسی در مدت متناسبی تسویه نشود به‌حکمیت رجوع نمایند این ترتیب درصورت لزوم برای تشخیص اینکه آیا اختلاف مربوط به تفسیر یاراجع باجرای عهود وقراردادهای مذکوره میباشد یانه نیز اعمال خواهد گردید. تصمیم محکمه حکمیت برای طرفین الزام‌آور است.

برای هرقضیه متنازع‌فیها محکمه حکمیت بموجب تقاضای یکی از دولتین متعاهدتین و به‌ترتیب ذیل تشکیل خواهد یافت. هریك ازدولتین متعاهدتین در ظرف سه‌ماه ازتاریخ تسلیم تقاضانامه حکم خودرا که ممکن است ازاتباع مملکت ثالثی هم انتخاب گردد تعیین خواهد نمود. چنانچه دولتین درظرف مدت سه‌ماه از تاریخ تسلیم تقاضانامه راجع بمدتی که‌در ظرف آن حکمین میبایستی حکم‌خود را صادر کنند موافقت حاصل ننمایند ویا دو حکم نتوانند به تسویه اختلاف در ظرف مدتی که برای آنها معین گردیده نائل شوند دولتین یکنفر از اتباع دولت

ثالثی را بعنوان حکم ثالث انتخاب خواهند نمود.

چنانچه دولتین درظرف مدت دوماه ازتاریخ تقاضای تعیین حکم ثالث‌راجع به انتخاب او موافقت حاصل ننمایند دولتین مذکورتین مشترکاً یادرصورتیکه در ظرف مدت دوماه بعداز آن‌هم تقاضای مشترکی ازطرف آنها بعمل نیاید هریك از آنها که‌زودتر اقدام‌کند از رئیس دیوان دائمی داوری بین‌المللی لاهه‌تقاضا خواهد نمود حکم ثالث را ازبین اتباع دول ثالثی انتخاب نماید باموافقت‌طرفین ممکن است صورتی از ممالك ثالثی که رئیس دیوان دائمی داوری بین‌المللی‌باید حکم ثالث رامنحصراً از آنها انتخاب نماید بمشارالیه تسلیم‌گردد. طرفین میتوانند راجع به‌شخص حکم ثالث قبلاً برای مدت معینی قراری بین خود بدهند.

طرز عملی که حکمین باید اتخاذ نمایند اگر بوسیله قرار مخصوص بین دولتین معین نشده و تاموقع تعیین حکم منعقد نشده باشد برطبق ماده ٥٧ و مواد ٥٩ الی ٨٥ قرارداد لاهه مورخ ١٨ اکتبر ١٩٠٧ راجع به تسویه اختلافات بین‌المللی فیصله خواهد یافت بشرط اینکه طرفین مقرراتی مخالف این ترتیب نداشته باشند.

هرگاه تعیین یکنفر حکم ثالث لازم‌گردد بین دولتین متعاهدتین راجع به طرز عملی‌که بعداز تعیین حکم مزبور باید تعقیب شود قراری داده نشده باشد حکم ثالث بادوحکم اولی تشکیل محکمه حکمیت داده و طرزعمل خودشان را معین نموده اختلاف را تسویه خواهند نمود.

کلیه تصمیمات محکمه باکثریت آراء اتخاذ خواهدگردید.

ماده ٥ ـ این‌عهدنامه برطبق‌قوانین‌اساسی هریك ازطرفین متعاهدین‌بتصدیق رسیده و مبادله اسناد مصدقه آن دراسرع اوقات ممکنه بعمل خواهد آمد و از تاریخ مبادله اسناد مصدقه بموقع اجری‌گذارده خواهد شد.

بناء علیهذا نمایندگان مختار طرفین این‌عهدنامه راکه درنسختین نوشته شده

است امضاء و بمهر خود ممهور نمودند.
مسکو مورخ ۱۲ دسامبر ۱۹۳۱

امضاء : پاکروان. امضاء : رافائل هاکارنن.

پرتکل اختتامیه

در موقع امضای عهدنامه مودت که امروز بین مملکت ایران و جمهوری فنلاند منعقد گردید نمایندگان مختار امضاءکننده مراتب ذیل‌را که جزء لایتجزای عهد نامه خواهد بود اعلام نمودند.

دولتین متعاهدتین حق تجدید نظر در مقررات ماده ٤ عهد نامه مودت را بعد از انقضای ده سال از تاریخ مبادله اسناد مصدقه عهدنامه مزبور برای خود محفوظ میدارند.

مسکو مورخ ۱۲ دسامبر ۱۹۳۱

امضاء . پاکروان امضاء : رافائل هاکارنن

اجازه مبادله عهد نامه مودت منعقده بین دولتین ایران و فنلاند بشرح فوق درجلسه ۱۳ دی ماه ۱۳۱۱ داده شده است

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه الحاق قطعی دولت ایران بمقررات ماده ۳٦ اساسنامه دیوان دائمی داوری بین‌المللی

مصوب ۲۳ خرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده‌واحده ـ مجلس شورای ملی الحاق قطعی دولت ایران‌را بمقررات

ماده ۳٦ اساسنامه دیوان دائمی داوری بین‌المللی راجع بالتزام حکمیت دیوان مزبور در موارد مشروحه در ماده سابق الذکر بطوریکه نماینده ایران درتاریخ دهم مهرماه ۱۳۰۹ امضاء نموده است تصویب کرده و بدولت اجازه میدهد که اسناد مصدق آنرا بدار الانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

اینقانون که مشتمل بر یك ماده ومتن ماده ۳٦ اساسنامه و شرایط الحاق دولت ایران بماده مزبوره است درجلسه بیست وسوم خرداد ماه یکهزارو سیصدو ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

ماده ۳٦ اساسنامه دیوان دائمی داوری بین‌المللی

ماده ۳٦ ـ صلاحیت محکمه شامل تمام مسائلی است که طرفین بآن رجوع میکنند و همچنین برای تمام مواردی است که در عهدنامه ها و قرارداد های جاریه مخصوصاً پیش بینی شده.

اعضاء جامعه ملل و دول مذکوره در ضمیمه اساسنامه جامعه ملل میتوانند خواه در موقع امضاء و یا تصویب پروتکلی که این اساسنامه ضمیمه آن است خواه بعداً اعلام نمایند که بطور مطلق و بدون قرارداد مخصوصی قضاوت محکمه را نسبت باعضاء و دول دیگری که عین آن تعهدرا مینمایند دائر بتمام یا ببعضی از اختلافاتی که جنبه حقوقی دارند درمسائل ذیل اجباری میداند

ا) تفسیر عهدنامه‌ها

ب) هر موضوعی از حقوق بین‌المللی

ت) حقیقت هر قضیه که چنانچه به ثبوت برسد متضمن نقض یك تعهد بین‌المللی خواهد بود.

ث) کیفیت یا رسیدگی بموضوع غراماتی که ازبابت نقض یك تعهد بین‌المللی بایستی تأدیه شود اعلامی که فوقاً بآن اشاره شد ممکن است بلا قید و شرط یا بشرط معامله متقابله از طرف چند عضو یابعضی از دول یا برای مدت معینه باشد

درصورت اختلاف راجع باینکه آیا محکمه صلاحیت دارد یانه خود محکمه تصمیم میگیرد .

قبول التزام بحکمیت دیوان داوری بین المللی از طرف دولت ایران بشرط معامله متقابله است برای مدت شش سال و بعداً تا موقعی که اعلام فسخ بعمل آید .

راجع بکلیه اختلافات ناشیه از احوال ویااعمالی که مستقیماً و یاغیر مستقیم مربوط باشد باجرای عهدنامه ها وقرارداد هائی که دولت ایران بعد ازتصویب این اعلامیه قبول کرده است .

مراتب ذیل مستثنی می باشد

ا) اختلافات راجعه باحوال ارضی ایران وهمچنین اختلافات راجعه‌بحقوق حاکمیت ایران راجع بجزایر و بنادر خود .

ب) اختلافاتیکه طرفین راجع بآنها موافقت حاصل نموده و یاخواهند نمود که بطریق تصفیه مسالمت آمیز دیگر متشبث شوند .

ت) اختلافات راجع بمسائلی که برطبق قانون بین‌المللی منحصراً تابع قضاوت ایران میباشد .

بعلاوه دولت شاهنشاهی ایران برای خود این حق را محفوظ میدارد که هر اختلافی که بشورای جامعه ملل ارجاع گردیده تعلیق محاکمه آنرا در دیوان داوری تقاضا نماید .

اجازه الحاق دولت ایران بماده ۳۶ اساسنامه دیوان دائمی داوری بین‌المللی که فوقاً ذکرشده درجلسه بیست وسوم خردادماه یکهزاروسیصدوده شمسی داده شده است – شرایط الحاق دولت ایران بشرح فوق صحیح و ضمیمه اجازه نامه مزبور است.

رئیس مجلس شورای ملی – دادگر

قانون

اجازه الحاق دولت ایران به قرارداد های بین‌المللی پاریس و ژنو راجع بجلوگیری از رفتار جنایت آمیز نسبت بزنان و کودکان

مصوب ۱۴ دیماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده – مجلس شورای ملی اولاً الحاق قطعی دولت ایران را به مقاوله‌نامه بین‌المللی ۱۸ مه ۱۹۰۴ مطابق ۲۷ اردی بهشت ۱۲۸۳ که مشتمل بر نه ماده ودر پاریس برای جلوگیری ازرفتار خلاف اخلاق و جنایت‌آمیز نسبت بزنان و کودکان بامضاء رسیده است و همچنین قرار داد بین‌المللی پاریس که درتاریخ ۱۲ اردی بهشت ۱۲۸۹ (مطابق ٤ مه ۱۹۱۰) راجع بهمان مقصود مذکوره درفوق که در پاریس امضاء شده است بدولت ایران اجازه میدهد ثانیاً قرار داد بین‌المللی الغاء خرید وفروش زنان وکودکان مشتمل بر ۱٤ ماده را که در تاریخ ۳۰ سپتامبر ۱۹۲۱ (مطابق با ۷ مهر ماه ۱۳۰۰) در ژنو بامضاء رسیده است تصویب و بدولت اجازه میدهد نسخ صحه شده آنرا به دارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه چهاردهم دیماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی – دادگر

قانون

اجازه الحاق دولت ایران بقرارداد بین‌المللی امداد و اساسنامه اتحاد بین‌المللی امداد

مصوب ۱۴ تیر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی الحاق قطعی ایران را بقرارداد بین‌المللی امداد مشتمل بر بیست و یك ماده و همچنین باساسنامه اتحاد بین‌المللی امداد مشتمل بر نوزده ماده که در تاریخ دوازدهم ژوییه ۱۹۲۷ میلادی مطابق با بیستم سرطان ۱۳۰۶ شمسی در ژنو بامضاءرسیده تصویب و بدولت اجازه میدهد اسناد مصدق آنها را بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه چهاردهم تیر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه الحاق دولت ایران بقرارداد تعاون مالی

مصوب ۱۴ تیر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی قرار داد تعاون مالی مشتمل بر سی و شش ماده را که در تاریخ دوم اکتبر ۱۹۳۰ میلادی مطابق با دهم مهرماه ۱۳۰۹ شمسی در ژنو بامضاءرسیده است تصویب و بدولت اجازه میدهد نسخه صحه شده آنرا بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه چهاردهم تیر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسیده.

رئیس مجلس شورای ملی – دادگر

قانون

اجازه الحاق دولت ایران بمقررات قرارداد بین‌المللی راجع بتحدید ساخت و تنظیم توزیع ادویه مخدره

مصوب ١٤ تیر ماه ١٣١١ شمسی

ماده واحده – مجلس شورای ملی قرار داد تحدید ساخت و تنظیم توزیع ادویه مخدره را مشتمل بر سی و چهار ماده بضمیمه پروتکل امضاء و سند اختتامیه که در تاریخ سیزدهم ژوییه ١٩٣١ مطابق با بیست و یکم تیر ماه ١٣١٠ شمسی در ژنو بامضاء رسیده است تصویب وبدولت اجازه میدهد اسناد صحه شده آن را بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه چهاردهم تیر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی – دادگر

قانون

اجازه الحاق دولت ایران بقرار داد بین‌المللی منع استعمال گوگرد سفید در ساخت کبریت

مصوب ١٣ دیماه ١٣١١ شمسی

ماده واحده – مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد که الحاق ایران را

بقرارداد بین‌المللی منع استعمال گوگرد سفید در ساخت کبریت که در ۲۶ سپتامبر ۱۹۰۶ (۹ میزان ۱۲۸۵) در برن بامضاء رسیده اعلام نموده و سند الحاق را تسلیم دفتر بین المللی مشاغل نماید.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

فهرست

قسمت چهارم- کنتراتها

فهرست قسمت چهارم ـ کنتراتها

فهرست قسمت چهارم ـ کنتراتها

فهرست قسمت چهارم ـ کنتراتها

قسمت چهارم
کنتراتها

قانون

تعیین طرز پرداخت قسمتی ازحقوق مستخدمین خارجی که به بودجه پهلوی منظور گردیده

مصوب ۲۸ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده‌واحده ـ وزارت مالیه مجاز است تمام یا قسمتی از حقوق مستخدمین خارجی را که باسعار خارجی پرداخته می‌شود و اعتبار آن در بودجه مملکتی به‌پهلوی منظور گردیده است قطع نظر ازنوع اسعار خارجی که درقانون استخدام آنها یادر کنترات آنها معین شده باسعاری پرداخت نماید که پایه آن‌مبنی برطلاباشد

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه بیست و هشتم آذرماه‌یکهزار و سیصد و ده‌شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

استخدام مسیو ربرت مرتس و ویلهلم بوخنر اتباع دولت آلمان برای کارخانه ضرابخانه

مصوب ۲۷ بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده ۱ ـ مجلس شورای ملی استخدام مسیو ربرت مرتس و ویلهلم بوخنر تبعه دولت آلمان رابرای کارخانه ضرابخانه بمدت سه‌سال تصویب مینماید ابتدای خدمت مشارالیهما از روز ورود بطهران محسوب می‌شود.

ماده ۲ ـ حقوق مسیو ربرت مرتس و ویلهلم بوختر هریك ماهی دویست و بیست دولار است که مطابق نرخ رسمی به‌پول ایران تبدیل و پرداخت خواهد شد بعد ازتبدیل واحد پول ایران بریال حقوق مشارالیهما معادل حقوق مزبور به‌ریال تأدیه خواهد گردید.

ماده ۳ ـ برای مخارج مسافرت مسیو مرتس و ویلهلم بوخنر ازآلمان بطهران هریك دویست و پنجاه دولار داده می‌شود و بعداز انقضاء مدت استخدام مشارالیهما نیز معادل همین مبلغ برای مخارج معاودت داده خواهد شد چنانچه مسیو مرتس و ویلهلم بوخنر مأموریت پیدا کنند که در داخله مملکت ایران‌مسافرت نمایند خرج سفر آنها مطابق نظامنامه‌های مربوطه بمخارج مسافرت پرداخت خواهد گردید.

ماده ٤ ـ مسیو ربرت مرتس و ویلهلم بوخنر هریك سالی یك ماه حق مرخصی بااستفاده حقوق خواهند داشت و چنانچه در دوسال اول‌خدمت‌خود از مرخصی استفاده نکنند می‌توانند درسال سوم ازمجموع مرخصی‌ها یکجا استفاده نمایند.

ماده ٥ ـ درصورتیکه دولت ایران کنترات آنهارا قبل‌از انقضاءمدت فسخ نماید علاوه برخرج سفر معاودت معادل حقوق سه‌ماهه آنهارا نیز به‌آنها

میپردازد ولی هر گاه الغاء کنترات درنتیجه دخالت آنها در قضایای داخلی مملکت یااشتغال مشارالیهما بامور سیاسی باشد خرج سفر معاودت و حقوق سه‌ماهه‌مزبوره داده نخواهد شد.

ماده ٦ ـ چنانچه مسیو ربرت مرتس و ویلهلم بوخنر در ضمن مدت استخدام خود مریض شوند بطوریکه کسالت آنها ازسه ماه تجاوز نماید ومطابق تصدیق طبیبی که وزارت مالیه معرفی کرده باشد از انجام وظیفه باز مانند و نتوانند خدمت خود را درایران ادامه دهند دولت می‌تواند رأساًیابتقاضای‌خودآنها به کنتراتشان خاتمه دهد دراین صورت حقوق تاتاریخ لغو کنترات باضمام‌مخارج معاودت مذکوره درماده ۳ داده خواهد شد.

ماده ۷ ـ سایر شرایط کنترات مستخدمین مزبور مطابق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ بوده و وزارت مالیه مأمور اجرای این‌قانون می‌باشد.

این قانون که مشتمل برهفت‌ماده است درجلسه بیست وهفتم بهمن‌ماه‌یکهزار و سیصد و نه شمسی به‌تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه استخدام مستخدمین بلژیکی جهت اداره گمرکات برای مدت سه سال

مصوب ۳۰ اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ـ ۱ وزارت مالیه مجاز است بجای یازده نفر مستخدمین‌بلژیکی که درسال ۱۳۱۰ کنتراتشان منقضی می‌شود عده‌ای بلژیکی که بیش‌از یازده نفر نباشند برای اداره کل گمرکات از بین مستخدمین فعلی که مدت کنتراتشان‌منقضی می‌شود یااشخاصی که جدیداً ازبلژیك استخدام خواهند شد برای مدت‌سه سال

از تاریخ چهارم ماه‌شهریور ۱۳۱۰ استخدام نماید.

ماده ۲ ـ حقوق مستخدمین مزبور نباید رویهم رفته سالیانه از بیست و هشت هزار و چهار و صد و بیست و پنج تومان (۲۸٤۲۵۰ قران) و نوئله و چهار هزار و هفتصد و چهل و هفت ریال تجاوز نماید.

ماده ۳ ـ شرایط کنترات مأمورین مزبور مطابق قانون ۲٤ خرداد ۱۳۰٤ میباشد بجز در قسمت کرایه‌خانه مأمورین مقیم مرکز که حداکثر آن در ماه هفتاد و پنجتومان (۷۵۰) قران خواهد بود.

ماده ٤ ـ کرایه‌خانه مسیو دکرکر رئیس اداره کل گمرکات از اول فروردین ۱۳۱۰ تاآخر اسفند ۱۳۱۱ که انقضای کنترات اوأست از هشتاد تومان به‌یکصد تومان ترقی داده می‌شود.

ماده ٥ ـ از اول فروردین ۱۳۱۰ مادام که مسیو دکرکر عهده‌دار خزانه‌داری کل می‌باشد ماهی یکصد تومان بعنوان مدد معاش بمشارالیه تأدیه خواهد شد.

ماده ٦ ـ مخارج معاودت مسیو دکرکر که مطابق کنترات فعلی پانصد تومان است طبق قانون ۲٤ خرداد ۱۳۰٤ و بشرح ذیل اصلاح وپرداخت خواهد شد:

هرگاه مشارالیه ازیکی از بنادر خلیج فارس یامحمره یازاهدان یاسرحد کرمانشاهان مراجعت نماید معادل یکصد و بیست و پنج پهلوی واگر ازیکی از بنادر بحرخزر یاسرحد شمال ایران مراجعت نماید مبلغ یکصد پهلوی ولی مشارالیه حق مطالبه آن را نخواهد داشت مگر درصورتیکه در انقضاء کنترات بالقطع از ایران خارج شود.

ماده ۷ ـ وزارت مالیه مأمور اجرای اینقانون است.

این قانون که مشتمل برهفت ماده است درجلسه سی‌ام اردی‌بهشت‌ماه یکهزار

و سیصد و ده‌شمسی به‌تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی — دادگر

قانون

اجازه تجدید استخدام مسیو دکوکر رئیس کل گمرکات برای مدت سه سال

مصوب ۲۰ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده ۱ ـ وزارت مالیه مجاز است که کنترات خدمت مسیو دکرکر رئیس کل گمرکات را ازاول فروردین ۱۳۱۲ برای مدت سه‌سال دیگر تجدید نماید حقوق مشارالیه سالیانه مبلغ یکهزار و چهار صد پهلوی طلا خواهد بود که نصف آن به‌اسعار خارجی ونصف دیگر بمظنه روز بریال پرداخته میشود.

ماده ۲ ـ علاوه برحقوق مذکوره درماده فوق دولت خانهٔ باختیار مسیودکرکر گذاشته ویا معادل یکهزار ریال کرایه‌خانه ماهیانه خواهد پرداخت.

ماده ۳ ـ درانقضای این کنترات هرگاه قطعاً بخدمت مسیو دکرکر خاتمه داده شود مخارج مراجعت به‌مشارالیه بمیزان ذیل پرداخته خواهد شد.

الف ـ چنانچه ازسرحد شوروی مسافرت نماید یکصد پهلوی طلا.

ب ـ درصورتیکه ازسرحد دیگر مسافرت کند یکصد و بیست و پنج‌پهلوی طلا خواهد بود ولی اگر کنترات مشارالیه در نتیجه اجرای ماده ۲ قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع بشرایط اساسی کنترات مستخدمین خارجی فسخ شود حق مطالبه مبلغ مذکور را نخواهد داشت.

ماده ٤ ـ وزارت مالیه سایر شرایط کنترات را مطابق باقانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ و قانون ۲٤ خرداد ۱۳۰٤ تنظیم خواهد نمود.

این قانون که مشتمل برچهار ماده است درجلسه بیستم دیماه یکهزار و

سیصد و یازده شمسی به‌تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی – دادگر

قانون

اجازه استخدام چهارنفر بلژیکی برای وزارتمالیه بمدت سه سال

مصوب ۲۰ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ۱ – بوزارت مالیه اجازه داده میشود چهار نفر اشخاص ذیل از اتباع بلژیك را برای خدمات مفصله با حقوق سالی ٦٤٤٠ لیره بمدت سه سال از تاریخ عزیمتشان از بلژیك استخدام نماید.

۱ – آقای شارل کلاویر با ۲۷۰۰ لیره انگلیسی حقوق سالیانه که رئیس کل عایدات است (سوای گمرك) و مشاور اقتصادی خواهد بود.

۲ – آقای رنه هانری ماری لفبور با (۱۳۵۰) لیره انگلیسی حقوق سالیانه برای معاونت آقای کلاویر.

۳ – آقای لئون اسمتس برای خزانه داری کل با (۱۳۵۰) لیره انگلیسی حقوق سالیانه.

٤ – آقای داریوس دریس برای معاونت آقای اسمتس با (۱۰٤۰) لیره انگلیسی حقوق سالیانه.

تبصره – نصف حقوق هر یك به لیره و نصف دیگر بپول ایران مطابق نرخ رسمی روز پرداخت خواهد شد و مستخدمین مزبور مجاز خواهند بود که نصف حقوقی را که به لیره دریافت مینمایند آزادانه بخارجه انتقال دهند.

ماده ۲ – علاوه بر حقوق معینه در ماده اول بهر یك ازمستخدمین مزبور بشرح ذیل مبلغی بعنوان کرایه خانه داده میشود :

۱ ـ آقای کلاویر ماهیانه ۱۰۰ تومان
۲ ـ آقای لفبور » ۸۰ »
۳ ـ آقای اسمتس » ۵۰ » (☆)
۴ ـ آقای دریس » ۵۰ » (☆☆)

ماده ۳ ـ اسباب ولوازم مایحتاج شخصی مستخدمین مزبور از قبیل اثاثیه خانه و ملبوس و مصنوعات نقرهٔ که در موقع ورود همراه میآورند و یا تا شش ماه پس از ورود شان وارد شود از تأدیه حقوق ورودی گمرکی و سایرعوارض معاف خواهد بود و همچنین در موقع مراجعت از ایران میتوانند اثاثیه و البسه و اشیائی را که در موقع ورود درگمرکات سرحدی صورت بر داشته شده و معاف از حقوق گمرکی و عوارض وارد شده آزادانه بدون ادای حقوق گمرك و سایر عوارض در ظرف مدت ششماه صادر نمایند ولی اسباب و لوازمی را که در ایران تحصیل کرده باشند فقط در صورت داشتن اجازه مخصوص دولت میتوانند بدون هیچ تعهدی صادر نمایند .

ماده ٤ ـ برای مخارج سفرهر یك از مستخدمین مزبور از بلژیك بطهران و بالعکس از سرحدات شمال یك صد لیره و از سرحدات جنوب یکصدو بیست و پنج لیره برای آمدن و همین مبلغ بطریق مذکور برای مراجعتتأدیه خواهد شد

ماده ٥ ـ دولت میتواند در هر موقع با تأدیهسه ماه حقوق و خرج سفر بکنترات هر یك از مستخدمین مزبور خاتمه دهد لکن اگر این تصمیم دولت

☆ بموجب قانون ۲۳ خرداد ماه ۱۳۱۰ کرایه خانه آقای اسمتس ماهیانه هشتاد تومان منظور شده است

☆☆ بموجب قانون ۲۳ خردادماه ۱۳۱۰ کرایه خانه آقای دریس ماهیانه شصت تومان منظور شده است

بواسطه مداخله مشارالیهم در امور سیاسی ویا عدم رعایت قوانین مملکت ونظامات اداری باشد حق اخذ خرج سفر و حقوق سه ماه مذکور فوق را نخواهند داشت و همچنین هر یك از مستخدمین مزبور در هر موقـع میتوانند از خدمت دولت ایران استعفاء دهند مشروط براینکـه سه ماه قبل تصمیم خود را بدولت اطلاع داده باشند دراینصورت فقط حقوق سه ماهی را که درخدمت‌دولت ایران میمانند اخذ خواهند کرد و علاوه بر آن بعنوان خرج سفر و حقوق چیزی داده نخواهد شد .

ماده ۶ ـ مستخدمین مزبور سالی یکماه حق مرخصی با استفاده ازحقوق کامل خواهند داشت و میتوانند مرخصی ها را با اجازه وزارت مالیه جمع کنند ولی اگر درانقضای کنترات حاضر مجدداً بخدمت دولت برقرار شدند وکنتراتشان تجدید شد با اجازه وزیرمالیه ممکن است مرخصی های کنترات سابق ولاحق را یکجا جمع نمایند بدون اینکه مجموع آنها از چهار ماه‌تجاوز کند .

ماده ۷ ـ ۱ ـ هر یك ازمستخدمین مزبور که بواسطه علت مزاج مجبور بمعاودت وطن واستعفای از خدمت دولت ایران گردد مخارج معاودت او بتناسب مخارجی که در موقع آمدن پرداخته شده است تأدیه خواهد شد .

ب ـ هر یك از مستخدمین بلژیکی که بواسطه علت مزاج از خدمت خود غیبت نماید واین غیبت ازحد مرخصی که تا آن تاریخ بر طبق مقررات کنتراتی حق آن مستخدم بوده سه ماه تجاوز کند دولت میتواند کنترات مشار الیه را فسخ و در صورتیکه در آن موقع درایران باشد خرج معاودت اوبه تناسب مخارجی که در موقع آمدن پرداخت شده است تأدیه خواهد شد ولی در ایام مرض زائد

بر ایام مرخصی که قانوناً حق استفاده داشته است بیش از دوماه حق اخذ حقوق نخواهد داشت .

ج ـ چنانچه یکی از مأمورین در طی انجام مأموریت در نتیجه ناخوشی یا بنحو دیگر فوت نماید دولت بوراث مستقیم اومعادل ششماه حقوق مددمعاش خواهد داد درصورتیکه خانواده آن شخص در ایران باشد مخارج عودت آنها نیز پرداخته خواهد شد .

ماده ۸ ـ سایر شرایط کنتراتهای مأمورین سابق الذکر بر طبق مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع باستخدام مأمورین خارجه از طرف وزارتمالیه بر قرار خواهد شد .

ماده ۹ ـ وزارت مالیه مأمور اجرای اینقانون است .

اینقانون که مشتمل بر نه ماده است در جلسه سی ام اردیبهشت ماه یك هزارو سیصدو ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

احازه استخدام یك نفر متخصص برای زراعت و خشك کردن توتون از اتباع دولت یونان

مصوب ۱۱ شهریور ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول ـ بوزارت مالیه اجازه داده میشود که از اتباع دولت یونان برای مدت دوسال که ابتدای آن ازروز ورود بطهران محسوب خواهد شد یکنفر متخصص در زراعت و خشك کردن و جور نمودن توتون با حقوق سالی ششصد لیره انگلیسی که باقساط دوازده گانه در آخر هر ماه تأدیه خواهد شد استخدام نماید علاوه

بر حقوق معینه مقطوعاً مبلغ پنجاه لیره انگلیسی بابت خرج سفر از یونان بایران و پنجاه لیره انگلیسی بابت خرج مراجعت پرداخته میشود ولی هر گاه متخصص مزبور شخصاً تقاضای فسخ کنترات را بنماید حق دریافت مخارج مراجعت را نخواهد داشت.

ماده دوم – بر طبق قانون کنترات مستخدمین خارجی مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ وزارت مالیه سایر شرایطرا تعیین وکنترات مشارالیه‌را امضاءخواهد نمود.

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه یازدهم شهریور ماه یکهزارو سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی – دادگر

*قانون

تجدید استخدام آقای هرمان فری رئیس اداره محاسبات کل مالیه

مصوب ۹ آبانماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول – وزارت مالیه مجاز است آقای هرمان فری تابع آلمان را برای مدت یکسال از تاریخ ۱۲ آذر ماه ۱۳۱۰ بسمت ریاست محاسبات مالیه مجدداً استخدام نماید.

ماده دوم – مقرری آقای هرمان فری سالی ششهزار و سیصد تومان (۶۳۰۰ تومان) و هشتصد و چهل لیره‌انگلیسی (۸۴۰) لیره انگلیسی خواهد بود که باقساط دوازده گانه در آخر هر ماه شمسی ایرانی تأدیه‌میگردد.

ماده سوم – ماهی یکصد تومان بعنوان کرایه منزل بآقای هرمان فری پرداخته‌میشود.

* استخدام هرمان فری بموجب قانون ۲۸ مهرماه ۱۳۱۱ تجدید شده است.

ماده چهارم ــ در انقضاء مدت یکسال مذکور درماده اول فوق در صورتیکه بموجب قانون جدیدی ادامه خدمت آقای هرمان فری تصویب نشود و مشار الیه بطور قطع از ایران خارج گردد مبلغ یکصد لیره بعنوان خرج مراجعت بآلمان بمشارٌالیه تأدیه خواهد شد.

ماده پنجم ــ وزارت مالیه میتواند درهر موقع باپرداخت مبلغی معادل سه ماه از مقرری مذکور در ماده دوم و خرج سفر مذکور در ماده چهارم به آقای هرمان فری باستخدام او خاتمه دهد ولی در صورتیکه بمأموریت مشار الیه دراثر مداخله در امور سیاسی و تخلف از قوانین مملکتی و نظامات داخلی اداری خاتمه داده شود یا خود مشار الیه بطیب خاطر قرار داد استخدام خود را فسخ نماید سه ماه مقرری مذکور در فوق و خرج سفر پرداخته نخواهد شد.

مادهٔ ششم ــ وزارت مالیه مجاز است سایر شرایط استخدام مستخدم مذکور را مطابق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و قرارداد مشار الیه را امضاء نماید.

ماده هفتم ــ وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون است.

این قانون که مشتمل بر هفت ماده است در جلسه نهم آبان ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اجازه تجدید استخدام هرمان فری تابع آلمان برای ریاست محاسبات مالیه

مصوب ۲۸ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده ۱ ــ وزارت مالیه مجاز است آقای هرمان فری تابع آلمان را برای مدت

دو سال از تاریخ دوازدهم آذرماه ۱۳۱۱ بسمت ریاست محاسبات مالیه مجدداً استخدام نماید .

ماده ۲ ـ مقرری آقای هرمان فری سالی شصت وسه هزارریال (۶۳۰۰۰) وهشتصدوچهل پهلوی خواهد بود که باقساط دوازده‌گانه درآخرهرماه‌شمسی ایرانی تأدیه میگردد .

ماده ۳ ـ ماهی یکهزار ریال (۱۰۰۰) بعنوان کرایه منزل باقای هرمان فری پرداخته میشود .

ماده ٤ ـ درانقضای مدت دوسال‌مذکوردرماده اول‌فوق درصورتیکه بموجب قانون جدیدی ادامه خدمت آقای هرمان فری تصویب نشود و مشار الیه بطور قطع ازایران خارج گردد مبلغ یکصدلیره بعنوان خرج مراجعت به آلمان بمشارالیه تأدیه خواهد شد .

ماده ٥ ـ وزارتمالیه میتواند در هرموقع با پرداخت مبلغی معادل سه ماه از مقرری مذکور درماده دوم وخرج سفر مذکور درماده چهارم باقای هرمان‌فری باستخدام اوخاتمه دهد ولی در صورتیکه به مأموریت مشارالیه در اثر مداخله در امور سیاسی و تخلف از قوانین مملکتی و نظامات داخلی اداری خاتمه داده شود یا خود مشارالیه بطیب خاطر قرارداد استخدام خودرا فسخ نماید سه ماه مقرری مذکور در فوق و خرج سفر پرداخته نخواهد شد .

ماده ٦ ـ وزارتمالیه مأمور اجرای این قانون است

این‌قانون که مشتمل برشش ماده است درجلسه بیست‌و هشتم مهرماه یکهزارو سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه تمدید قرارداد استخدام مسیو آندره هس معلم مدرسه حقوق ومشاور حقوقی برای مدت دوسال

مصوب ۳ امردادماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ دولت مجاز است قرارداد استخدام مسیو آندره هس تبعه دولت فرانسه را برای تدریس و معلمی در مدرسه عالیه حقوق و مشاوره حقوقی دولت از تاریخ اول خرداد ۱۳۱۰ برای مدت دوسال درحدود قوانین نهم اسفندماه ۱۳۰۵ و چهارم بهمن ۱۳۰۷ تمدید نماید ـ حقوق مشارالیه سالیانه مبلغ چهار هزار و پانصد تومان باضافه هفتصد و پنجاه پهلوی خواهد بود و در موقع انقضاء کنترات درصورتیکه قرارداد استخدام مسیو هس تجدید نشود مبلغ یکصد پهلوی خرج سفر بمشارالیه تأدیه خواهد شد.

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه سوم امرداد ماه یکهزار و سیصدوده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه تمدید قرارداد استخدام معلمین آهنگری و نجاری مدرسه صنعتی دولتی

مصوب ۳۱ امرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول ـ وزارت معارف مجازاست قرارداداستخدام دو نفرمعلمین مدرسه صنعتی دولتی را که بجهت تعلیم آهنگری و نجاری بموجب قانون سیم تیر ماه

۱۳۰۷ استخدام شده اند برای مدت سه سال دیگر ازتاریخ ۱۶ شهریور ۱۳۱۰ تجدید و تمدید نماید .

ماده‌دوم ـ حقوق هریك ازمعلمین مذکور سالی ۱۳۸۰ تومان بعلاوه ۲۳۰ پهلوی میباشد که به اقساط ماهیانه بمشارالیهما تأدیه‌خواهد شد .

ماده‌سوم ـ در موقع ختم قرارداد چنانچه کنترات دونفر معلمین آهنگری و نجاری تجدید نگردد بهر یك معادل پنجاه پهلوی خرج معاودت پرداخت خواهد شد .

ماده‌چهارم ـ وزارت معارف مجاز است سایر شرایط استخدام معلمین مذکور را برطبق مقررات قانون مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و قرارداد مشارالیهما را امضاءنماید .

ماده‌پنجم ـ بدکتر هانری اشترنك تبعه دولت آلمان علاوه برحقوقی که بموجب قانون‌مورخ ۱۹ مرداد ۱۳۰۹ داده میشود ازاول فروردین ۱۳۱۰ تاختم کنترات در مقابل دروس شیمی دواسازی و سموم شناسی که در مدرسه عالیه طب ودواسازی تدریس مینماید درهرماه مبلغ پنجاه تومان پرداخته خواهد شد .

اینقانون که مشتمل برپنج ماده است درجلسه سی‌ویکم امردادماه یکهزار و سیصدو ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه تجدید کنترات شش نفر معلمین فرانسوی برای مدت سه سال

مصوب ۱۱ شهریورماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده‌اول ـ وزارت معارف مجاز است برای اصلاح و تکمیل مدارس

متوسطه و عالیه استخدام شش نفر ازمعلمین مدارس متوسطه و عالیه را که بموجب قوانین ۱۳ خرداد و ۲۱ مرداد ۱۳۰۷ استخدام شده اند برای مدت سه سال از اول شهریور ۱۳۱۰ تجدید وتمدید نماید .

ماده دوم ــ حقوق شش نفر معلمین مذکور بترتیب ذیل میباشد .

ا) ــ حقوق معلم طبیعیات که در دو مدرسه طب ودارالمعلمین عالی تدریس خواهد نمود .

از شهریور ۱۳۱۰ تا آخر اسفند ۱۳۱۰ هر ماهه ۳۸۵ تومان و ۳۴ پهلوی .

از فروردین ۱۳۱۱ تا آخر مردادماه ۱۳۱۲ ۱۷ماهه از قرار ماهی ۴۲۵ تومان و ۴۱ پهلوی

ازاول شهریور ۱۳۱۲ تاآخر مرداد ۱۳۱۳ ۱۲ماهه در هر ماه ۴۵۰ تومان و ۴۵ پهلوی .

ب) ــ حقوق هریك ازچهار نفر معلمین مدرسه دارالمعلمین عالی درظرف سه سال ازتاریخ اول شهریور ۱۳۱۰ بطریق ذیل خواهد بود :

ازاول شهریور ۱۳۱۰ تا آخر اسفند ۱۳۱۰ هرماهه ۲۱۰ تومان و ۳۴ پهلوی .

از اول فروردین ۱۳۱۱ تا آخرمرداد ۱۳۱۲ هرماهه ۲۵۰ تومان و ۴۱ پهلوی .

ازاول شهریور ۱۳۱۲ تا آخرمرداد ۱۳۱۳ هرماهه ۲۷۵ تومان و ۴۵ پهلوی

ج) ــ حقوق معلم مدرسه متوسطه درظرف هفت ماه از اول شهریور تا آخر آسفند ۱۳۱۰ مبلغ ۷۵۸ تومان بعلاوه ۱۲۷ پهلوی میباشد وتاآخر

اسفند ۱۳۱۰ مبلغ ۱۵۰ تومان کرایه منزل بمشارالیه پرداخته میشود و از اول فروردین ۱۳۱۱ تاموقع ختم کنترات ازقرار سالی ۲۰۰۰ تومان بعلاوه ۳۳۳ پهلوی خواهد بود.

ماده سوم ـ در انقضاء مدت قرارداد چنانکه کنترات معلمین مذکور تجدید نگردد بهریك مبلغ شصت پهلوی بعنوان مخارج معاودت پرداخت خواهد شد.

ماده چهارم ـ وزارت معارف مجاز است سایر شرایط استخدام معلمین مذکوررا برطبق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین وقرارداد مشارالیهم را امضاء نماید.

اینقانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه یازدهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه استخدام دونفر معلم فرانسوي براى تكميل مدارس متوسطه وعاليه

مصوب ۱۱ شهریور ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول ـ وزارت معارف مجاز است برای تکمیل مدارس متوسطه و عالیه دونفر معلم از فرانسه که صلاحیت آنها را دولت فرانسه تصدیق نماید استخدام کند.

ماده دوم ـ مدت استخدام معلمین مذکور ازاول مهرماه ۱۳۱۰ برای مدت سه سال خواهد بود و حقوق از روز ورود بطهران محسوب خواهد شد.

ماده سوم ـ حقوق دونفر معلمین مزبور بطریق ذیل میباشد:

۱) حقوق یکنفر معلم مدرسه عالیه درظرف سه‌سال از اول مهرماه ۱۳۱۰ بترتیب ذیل خواهد بود:

از روز ورود بطهران تا آخر اسفند ۱۳۱۰ هر ماهه ۲۳۴ تومان بعلاوه ۳۰ پهلوی.

از اول فروردین ۱۳۱۱ تا شهریور ۱۳۱۲ هر ماهه ۲۵۰ تومان بعلاوه ۴۱ پهلوی

از شهریور ۱۳۱۲ تا شهریور ۱۳۱۳ هر ماهه ۲۷۵ تومان بعلاوه ۴۵ پهلوی

ب) حقوق یکنفر معلم دیگر درظرف سه‌سال مبلغ ۶۳۰۰ تومان بعلاوه ۱۰۵۰ پهلوی است که باقساط ماهیانه دریافت خواهد داشت.

ماده‌چهارم ـ تفاوتی که در پرداخت حقوق ششماهه‌دوم ۱۳۱۰ مستخدمین خارجی در نتیجه تصویب این قانون نسبت به‌شش ماهه اول پیدا می‌شود ازمحل اعتبار مصرف نشده ششماهه اول سال تأمین می‌شود.

ماده پنجم ـ درموقع عزیمت بایران بهریك از معلمین مذکور مبلغ شصت پهلوی داده می‌شود و پس‌از انقضاء قرارداد چنانچه کنترات آنها تجدید نشود همین مبلغ برای خرج معاودت پرداخت خواهدشد.

تبصره ـ خرج سفر معلمین مزبور ازمحل صرفه‌جوئی حقوق معلمین اروپائی پرداخت می‌شود.

ماده ششم ـ وزارت معارف مجاز است‌سایر شرایط استخدام معلمین مذکوررا برطبق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و قرارداد مشارالیهما را امضاء نماید.

این قانون که مشتمل برشش ماده است درجلسه یازدهم شهریورماه یکهزار و سیصد و ده‌شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اجازه تجدید استخدام مادام آندره هس معلمه و مدیره مدرسه دارالمعلمات

مصوب ۷ دیماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ دولت مجاز است قرار داد استخدام مادام اندره هس تبعه دولت فرانسه را برای مدت دوسال از اول خرداد ۱۳۱۰ بجهت معلمی و مدیری مدرسه دارالمعلمات در حدود مقررات قانون مصوب ۱۷ حوت ۱۳۰۳ تجدید و تمدید نماید حقوق مادام آندره هس سالیانه مبلغ یکهزار و هشتاد تومان بعلاوه یکصد و هشتاد پهلوی خواهد بود ودرموقع ختم قرارداد درصورتی که کنترات مشارالیها تجدید نشود مبلغ پنجاه پهلوی خرج سفرتأدیه خواهد شد.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه هفتم دی‌ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه استخدام دو نفر معلم از اتباع فرانسه برای اصلاح و تکمیل مدارس عالیه

مصوب ۲۲ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول ـ وزارت معارف مجاز است برای اصلاح و تکمیل مدارس عالیه دونفر معلم فرانسوی که صلاحیت آنها را دولت فرانسه تصدیق نمایدبرای مدت سه سال ازتاریخ اول مهرماه ۱۳۱۱ استخدام نماید.

ماده دوم ـ حقوق دونفر معلمین فرانسوی درهرسال مبلغ (۶۰۰۰۰ ریال) شصت هزار ریال بعلاوه نهصد و هشتاد و چهار پهلوی طلا (یامعادل آن باسعار خارجه) خواهد بود که باقساط ماهیانه به‌آنها پرداخته شود.

ماده سوم ـ در موقع عزیمت بایران بهریك از دونفر معلمین مذکور مبلغ شصت پهلوی طلا (یامعادل آن باسعار خارجه) از محل صرفه جوئی اسعار وزارت معارف درششماه اول سال ۱۳۱۱ پرداخته میشود ودرموقع ختم قرارداد درصورتیکه کنترات آنها تجدید نشود همین مبلغ برای معاودت بمشارالیهما پرداخته خواهد شد.

ماده چهارم ـ وزارت معارف مجاز است سایر شرایط استخدام معلمین مذکور را مطابق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین وقرارداد آنهارا امضاء نماید

این قانون که مشتمل برچهار ماده است درجلسه بیست و دوم شهریورماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه تمدید قرار داد استخدام دکتر ملچارسکی مدیر فنی و معلم مدرسه دندانسازی

مصوب ۲۹ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول ـ دولت مجاز است قرار داد استخدام دکتر فالك کوش ملچارسکی تبعه دولت لهستان راکه بموجب قانون ۱۲ دیماه ۱۳۰۸ شمسی استخدام شده است برای مدیریت فنی و معلمی مدرسه دندانسازی بمدت سه سال ازتاریخ اول مهرماه ۱۳۱۱ تمدید نماید.

ماده دوم ـ حقوق دکتر ملچارسکی بقرار ذیل است که باقساطماهیانه

بمشارالیه پرداخته می‌شود.

۱) از اول مهرتا آخر اسفند ۱۳۱۱ بقرار ماهی ۱۷۵۰ ریال بعلاوه ۲۹ پهلوی طلا (یا معادل ۲۹ پهلوی اسعار خارجه)

۲) از اول سال ۱۳۱۲ تاختم قرارداد درهرماه مبلغ دوهزار ریال باضافه ۲۹ پهلوی (یامعادل ۲۹ پهلوی اسعار خارجه)

ماده سوم ـ دولت می‌تواند درهرموقع باتأدیه سه‌ماه حقوق کنترات دکتر مزبور را فسخ نماید ولی هرگاه دکتر بمیل خود مستعفی شد از تاریخ استعفاء حق اخذ حقوق نخواهد داشت.

ماده چهارم ـ وزارت معارف مجاز است سایر شرایط قرارداد استخدام دکتر ملچارسکی را مطابق قانون مورخ ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ معین نموده وقرارداد را امضاء نماید.

این قانون که مشتمل برچهار ماده است درجلسه بیست و نهم شهریورماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه استخدام شش نفر معلمین فرانسوی برای اصلاح و تکمیل مدارس متوسطه

مصوب ۵ مهر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول ـ وزارت معارف مجاز است برای اصلاح و تکمیل مدارس متوسطه مرکز و ولایات استخدام پنج نفر از معلمین فرانسوی مدارس متوسطه را که بموجب قانون مصوب ۹ تیرماه ۱۳۰۸ در استخدام دولت هستند برای مدت سه سال دیگر از ۱۵ شهریور ۱۳۱۱ تمدید نموده ویك نفر معلم فرانسوی دیگر

علاوه برپنج نفر فوق ازتاریخ تصویب این قانون برای مدت سه سال جدیداً استخدام نماید.

ماده دوم ـ حقوق شش نفر معلمین مذکور بترتیب ذیل میباشد:

ا) حقوق سالیانه هریك **از**چهار نفر معلمین علوم ریاضی و طبیعیات بیست هزار ریال و سیصد و سی و سه پهلوی میباشد.

ب) جمع حقوق سالیانه دونفر معلمین تعلیم و تدریس زبان فرانسه سی و چهار هزار و هشتصد ریال و دویست و نود و دو پهلوی خواهد بود.

ماده سوم ـ وزارت معارف مجاز است ازمحل اعتبار ماده سوم بودجه وزارت معارف (حقوق معلمین و مستخدمین خارجی) لدی الاقتضاء معلمین ایرانی استخدام نموده و همچنین نواقص صحیه مدارس را رفع کند.

ماده چهارم ـ در انقضاء مدت قرارداد چنانچه کنترات معلمین مذکور تجدید نگردد بهریك مبلغ شصت پهلوی بعنوان مخارج مسافرت پرداخت خواهد شد

ماده پنجم ـ وزارت معارف مجاز است سایر شرایط استخدام معلمین مذکور را برطبق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین وقرارداد مشارالیهم را امضاء نماید

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است درجلسه پنجم مهرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه استخدام سه نفر متخصص امریکائی برای خدمت در راه آهن جنوب

مصوب ۵ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت طرق مجاز است سه نفر متخصص امریکائی را برای خدمات ذیل در راه آهن جنوب بمدت دو سال استخدام نماید:

۱ ــ یکنفر متخصص لکوموتیف .

۲ ــ یکنفر برای سوار کردن ماشین آلات و مدیریت ماشینخانه .

۳ ــ یکنفر برای نگاهداری و مراقبت خطوط راه آهن .

حقوق هر یك از مستخدمین مزبور سالیـانه سه هزار دولار است و برای آمدن هر یك از آنها بایران هفتصد دولار و همچنین برای مراجعت هریك از آنها هفتصد دولار خرج سفر پرداخته خواهد شد و وزارت مالیه مجاز است مبلغ مزبور رااز محل اعتبار عایدات انحصار قند و شکر وچای بپردازد ــ سایر شرایط کنترات مستخدمین مزبور برطبق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین خواهد شد .

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه پنجم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اجازه استخدام شصت و هفت نفر مهندسین و اعضاء فنی راه آهن از اتباع ممالك خارجه برای مدت دو سال

مصوب ۲٤ امرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

☆ **ماده واحده** ــ بوزارت طرق اجازه داده میشود که شصت و هفت نفر مهندسین و کمك مهندسین واعضاء فنی را که برای تکمیل راه آهن از بندرشاهپور تادزفول ونقشه برداری وساختمای جدید راه آهن از دزفول بشمال واز علی آباد بجنوب لازم است ومهندسینی را که

☆ تا خاتمه دوره هشتم تقنینیه فقط ملیت پنجاه نفر از مهندسین فوق بتصویب کمیسیون امور خارجه رسیده است .

برای تشکیل اداره فنی در مرکز و بهره برداری راه‌آهن شمال و جنوب ضرور باشد و اعتبار سالیانه حقوق و مخارج مسافرت آنها از خارجه بایران و بالعکس از چهار صد و چهل هزار تومان تجاوز ننماید برای مدت دو سال از اتباع ممالك خارجه که ملیت آنها استثناءً باتشخیص هیئت وزراء بتصویب کمیسیون امور خارجه مجلس شورای ملی خواهد رسید استخدام نماید.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و چهارم امرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

☆ قانون

اجازه استخدام سه نفر متخصص الکتریك ومکانیك از اتباع فرانسه یا سویس برای دستگاه‌های بی‌سیم

مصوب ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بوزارت پست و تلگراف اجازه‌میدهد که برای دائر نگاه داشتن و مراقبت ماشین آلات و دستگاه‌های بی‌سیم برای مدت پنجسال با کمپانی ژنرال بی‌سیم فرانسه عقد کنترات نموده سه‌نفر متخصص الکتریك و مکانیك از اتباع فرانسه یاسویس را بشرح ذیل:

یکنفر مهندس ماهیانه ۲۰۰ دولار و ۱۵۰ تومان

سالیانه ۲٤۰۰ دولار و ۱۸۰۰ تومان

یکنفر الکتریسین ماهیانه ۱۲۵دولار و۱۲۵ تومان

سالیانه ۱۵۰۰ دولار و ۱۵۰۰ تومان

☆ بموجب قانون ۲۳ خرداد ماه ۱۳۱۰ راجع به مخارج مسافرت مهندسین فوق تصمیماتی اتخاذ شده است.

یکنفر مکانیسین ماهیانه ۸۰ دولار و ۱۰۰ تومان

سالیانه ۹۶۰ دولار و ۱۲۰۰ تومان

جمع سالیانه ۴۸۶۰ دولار و ۴۵۰۰ تومان

دو نفر اول را از ابتدای فروردین و یکنفر را از ۲۵ فروردین ۱۳۱۰ بخدمت اداره بی‌سیم قبول و سایر شرایط لازمه را برطبق قانون کنترات مستخدمین خارجه مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین نماید.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه سی‌ام اردی‌بهشت‌ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی به‌تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

راجع به کرایه خانه متخصصین مالی و مخارج مسافرت متخصصین بی‌سیم

مصوب ۲۳ خرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول ـ فقرات ۳ و ۴ ماده دوم قانون ۳۰ اردی بهشت ۱۳۱۰ راجع باستخدام چهار نفر متخصص بلژیکی بنحو ذیل تصحیح می‌شود:

کرایه‌خانه آقای اسمتس ماهیانه هشتاد تومان (۸۰۰ قران)

کرایه‌خانه آقای دریس ماهیانه شصت تومان (۶۰۰ قران)

ماده دوم - درتکمیل قانون ۳۰ اردی بهشت ۱۳۱۰ راجع باستخدام‌سه نفر مهندس بی‌سیم وزارت مالیه مجاز است مبلغ دویست و پنجاه دولار و پنجاه تومان بابت مخارج سفر سرمهندس بی‌سیم ازاروپا بایران و همچنین معادل این مبلغ بمشارالیه وهریك ازدو نفر متخصص دیگر درموقع انقضاء یاخاتمه دادن به کنترات آنها جهت مخارج عودت بوطن خودشان بپردازد مشروط براینکه کنترات آنها تجدید نشده و بطور قطعی مرخص شوند و الا این خرج معاودت برای

موقع عزیمت قطعی آنها منظور خواهد شد.

این قانون که مشتمل بردو ماده است درجلسه بیست و سوم خردادماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی — دادگر

قانون

اجازه استخدام یکنفر نقشه کش معدن از اتباع دولت آلمان برای مدت دو سال

مصوب ۲۰ تیر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ اداره کل صناعت مجاز است یکنفر نقشه کش معدن را برای مدت دوسال از روز حرکت بطرف ایران جهت احتیاجات نقشه برداری معادن از اتباع دولت آلمان باشرایط مقرره درقانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ استخدام نماید ـ حقوق نقشه کش مزبور ازسالی یکهزار و دویست دولار و دوهزار و چهار صد تومان و خرج سفر مشارالیه ایاباً و ذهاباً ازچهار صد دولار تجاوز نخواهد کرد.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه بیستم تیرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی — دادگر

قانون

اجازه استخدام سه نفر کارگر متخصص چینی

مصوب ۲۵ امردادماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - باداره کل فلاحت اجازه داده می‌شود که خدمت سه نفر

کارگر متخصص چینی‌راکه اجازه استخدام آنها قبلاً نیز ازتصویب مجلس گذشته است برای مدت یکسال شمسی دیگر از تاریخ اول فروردین ماه ۱۳۱۱ ادامه داده و کنترات آنهارا تجدید نماید.

ماده دوم - اداره کل فلاحت مجاز است مبلغ ۲۲٦۰ ریال اجرت ماهیانه کارگران مزبور را بترتیب ذیل تقسیم:

تنك‌خی‌شو امتحان‌کننده و مترجم مبلغ ۹۰۰ ریال ماهانه.

شوتنك‌چی کارگر متخصص مبلغ ٦۸۰ ریال ماهانه.

ایپ موچون کارگر متخصص مبلغ ٦۸۰ ریال ماهانه.

و از محل بودجه مربوطه بمؤسسه چای لاهیجان در وجه آنها بپردازد و نیز اجازه داده می‌شود که حقوق مستخدمین مزبور را ازتاریخ انقضاء قرارداد سابق (۹ اسفند ۱۳۱۰) الی آخر اسفندماه ۱۳۱۰ که‌در بودجه سال گذشته‌اداره کل فلاحت منظور می‌باشد معادل میزانی که دریافت میداشته‌اند تأمین و کارسازی دارد:

ماده سوم - درصورتیکه کنترات مستخدمین مذکور در انقضاء مدت تجدید نشود پرداخت مبلغ دوهزار و پانصد ریال برای خرج معاودت بهریك از آنها تصویب می‌شود.

ماده‌چهارم - سایر شرایط استخدام کارگران مزبور برطبق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع باستخدام اتباع خارجه تعیین و اداره کل فلاحت مجاز است کنترات آنهارا امضاء نماید.

این قانون که مشتمل برچهار ماده است در جلسه بیست و پنجم امردادماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی -- دادگر

قانون

اجازه استخدام دی‌لونك زی تبعه دولت چین مستخدم بامبوسازی

مصوب ۲۸ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - باداره کل صناعت و فلاحت اجازه داده می‌شود کنترات دی لونك زی مستخدم بامبوسازی تبعه دولت چین را برای مدت دو سال دیگر از تاریخ ۱۶ شهریورماه ۱۳۱۱ لغایت ۱۵ شهریور ۱۳۱۳ تجدید نمایند.

ماده دوم - اداره کل صناعت و فلاحت مجاز است حقوق ماهیانه دی‌لونگ‌زی را ازتاریخ ۱۶ شهریور ۱۳۱۱ الی آخر اسفند ۱۳۱۱ از قرارماهی ۸۰ دلار مکزیکی که از هشتصد و پنجاه و شش ریال تجاوز ننماید از محل‌ماده ۳ از قسمت دوم بودجه اداره‌کل فلاحت بپردازد وازاول سال ۱۳۱۲ الی‌انقضاء کنترات اجرت مشارالیه را ازقرار ماهیانه ۸۵۶ ریال در بودجه ۱۳۱۲ منظور و تأدیه نمایند.

ماده سوم - اداره‌کل صناعت و فلاحت مجاز است درصورتیکه کنترات دی‌لونگ‌زی پس‌از انقضاء مدت دوسال تجدید نشود دوهزار و پانصد ریال (۲۵۰۰) ریال برای معاودت بچین بمشارالیه تأدیه نماید.

ماده‌چهارم - سایر شرایط استخدام دی‌لونگ‌زی طبق قانون مصوبه ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع باستخدام اتباع خارجه بوده و اداره کل‌صناعت و فلاحت مجاز است کنترات او را امضاء و مبادله نمایند.

این قانون که مشتمل برچهار ماده است درجلسه بیست و هشتم مهرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه استخدام یکنفر از اتباع فرانسه برای ریاست صحیه کل مملکتی

مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - وزارت داخله مجاز است بارعایت مقررات قانون ۲۳عقرب ۱۳۰۱ یکنفر از اتباع فرانسه را برای ریاست صحیه کل بامبلغ یکصد و هشتاد هزار فرانك فرانسه حقوق سالیانه که پرداخت نصف آن مسعراً باپول ایران و نصف باسعار خارجی خواهد بود بمدت سه‌سال از روز ورودبطهران استخدام نماید

ماده دوم - وزارت مالیه مجاز است برای کلیه مخارج آمدن متخصص مذکور از اروپا بطهران یکصد پهلوی بپردازد و چنانچه در انقضاء مدت مذکور در ماده اول استخدام مشارالیه تجدید نگردید یکصد پهلوی برای مخارج‌مراجعت بمشارالیه تأدیه نماید.

ماده سوم - حقوقی که درظرف ۱۳۱۰ باید برطبق قرارداد باو داده شود ازصرفه‌جوئی ده‌ماهه اول ۱۳۱۰ بودجه صحیه کل مقرر می‌شود.

ماده‌چهارم - درهرموقع دولت می‌تواند باتأدیه سه‌ماه حقوق و مخارج معاودت به کنترات مشارالیه خاتمه دهد ولی درصورتیکه این تقاضا ازطرف خود او بشود حقوق اضافی پرداخته نخواهد شد.

ماده پنجم - ماده چهارم قانون تمرکز صحی مورخه ۱۳ بهمن‌ماه۱۳۰۵ شامل مشارالیه نخواهد بود.

این قانون که مشتمل برپنج ماده است درجلسه بیست و ششم‌اسفندماه‌یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

فهرست

قسمت پنجم - تصویبات مالی

فهرست

قسمت پنجم ـ تصویبات مالی :

فهرست قسمت پنجم ـ تصویبات مالی

فهرست قسمت پنجم ــ تصویبات مالی

فهرست قسمت پنجم ـ تصویبات مالی

فهرست قسمت پنجم ـ تصویبات مالی

فهرست قسمت پنجم ـ تصویبات مالی

قانون

اجازه استخدام مسیو مارسل امیل روژ تبعه فرانسه برای راندن کشتی صحی بنادر جنوب

مصوب ٤ امرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول ـ وزارت داخله مجاز است برای اداره کردن و راندن کشتی صحی بنادر جنوب و انجام خدمات مربوطه به‌آن مسیو مارسل امیل‌روژا مکانیسین تبعه فرانسه را ازتاریخ ۱۲ خرداد ۱۳۱۱ برای مدت‌سه سال استخدام نماید.

ماده دوم - شرایط استخدام مستخدم مزبور مطابق قانون ۱۳ دیماه ۱۳۰۷ خواهد بود جز درقسمت حقوق که سالیانه شانزده هزار و هشتصد ریال و دویست پهلوی مقرر می‌شود.

ماده سوم - وزارت داخله سایر موادکنترات را بارعایت قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین خواهد نمود.

این قانون که مشتمل برسه‌ماده است درجلسه چهارم امردادماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر.

قانون

اجازه استخدام یك نفر مهندس متخصص بطری سازی از ایطالیا

مصوب ۲۸ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده‌اول ـ بوزارت داخله اجازه داده میشود که یك نفر مهندس متخصص ایطالیائی جهت بطری سازی برای مدت یکسال استخدام نماید.

✲ **ماده دوم** - حقوق ماهیانه متخصص مزبور از تاریخ ورود بایران سیصدتومان

✲ ماده دوم بموجب قانون ۱۲ دیماه ۱۳۱۱ اصلاح شده است

خواهد بود که نصف آن به قران و نصف دیگر به پهلوی در آخر هر ماه از محل اعتبار تاسیس سناتوریوم تأدیه خواهد شد - برای خرج مسافرت ایاب و ذهاب متخصص مزبور نیز مبلغ هزار تومان از اعتبار مزبور پرداخت میگردد.

ماده‌سوم ـ سایر شرایط فرعیه استخدام متخصص بطـری سازی مـوافق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ مقرر خواهد گردید.

اینقانون که‌مشتمل‌برسه ماده است در جلسه‌بیست‌وهشتم آذر ماه یکهزار وسیصدو ده شمسی‌بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح ماده دوم قانون اجازه استخدام مهندس متخصص بطری سازي از ایطالیا

مصوب ۱۳ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ ماده دوم قانون ۲۸ آذرماه ۱۳۱۰ در خصوص حقوق وخرج سفر مسافرت متخصص ایطالیائی که باید برای عمل بطری سازی استخدام شود ملغی و ماده ذیل بجای ماده مزبور تصویب میشود.

ماده‌دوم ـ حقوق ماهیانه متخصص مزبور ازتاریخ ورود بطهران‌چهارهزار و پانصد ریال خواهد بود که در آخر هر ماه از محل اعتبار تاسیس ساناتوریوم منظوره در بودجه صحیه کل پرداخته خواهد شد ـ برای خرج مسافرت موقع آمدن بایران پنجهزار ریال و درانقضای مدت استخدام نیز برای مراجعت پنجهزار ریال پرداخته خواهد شد.

این‌قانون که مشتمل بر یك ماده است درجلسه سیزدهم دیماه یکهزار وسیصدو یازده‌شمسی‌بتصویب‌مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملي ـ دادگر

قسمت پنجم ـ تصویبات مالی

الف ـ بودجه‌ها

قانون

تفریغ بودجه سنه مالی یکهزار و سیصد و دو مملکتی

مصوب ۱۱ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول ـ حساب عمل بودجه کل سنه مالی یکهزاروسیصد و دو شمسی جمعاً و خرجاً بمبالغ ذیل بالغ است :

عایدات ۲۳۱۱۱۸۵۹۷ **قران**

مخارج ۲۳۳۴۷۰۰۴۷,۳۵ قران

تفاضل مخارج نسبت بعایدات ۲۳۵۱۴۵۰,۳۵ **قران**

ماده دوم ـ مجلس شورای ملي حساب بودجه کل سنه مالی یکهزاروسیصد و دو شمسی مملکتی را که بشرح مذکوره در فوق میباشد تصویب و مفاصای آنرا بدولت تسلیم مینماید .

این قانون که مشتمل بر دوماده است درجلسه یازدهم‌دیماه یکهزاروسیصدویازده شمسی‌بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

متمم بودجه سال ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی

مصوب ۱٦ بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسي

ماده واحده ـ برای تتمه مخارج سال ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی مبلغ

هفتاد هزار تومان از محل صرفه جوئی بودجه ۱۳۰۹ مملکتی بمباشرت مجلس شورای ملی اعتبار داده میشود که از وزارت مالیه دریافت دارد.

اینقانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه شانزدهم بهمن ماه یکهزارو سیصدو نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

تفریغ بودجه سال ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی

مصوب ۱۵ شهریورماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول ـ مخارج مجلس شورای ملی از بابت دوازده ماهه سال ۱۳۰۹ شمسی موافق قسمت (۱) الی (۳) ضمیمه برطبق بودجه مصوبه مبلغ پانصدوپنجاه و هشت هزارو پانصدو هفت تومان و دو قران تصویب میشود.

ماده دوم ـ عوائد مطبعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس ازبابت سال ۱۳۰۹ شمسی موافق قسمت (٤) ضمیمه بمبلغ شصت و یکهزار وچهارصدو چهل و نه تومان و پنجقران و دویست دینار تصویب میشود.

این قانون که مشتمل بر دوماده و صورت ضمیمه است در جلسه پانزدهم شهریور ماه یکهزارو سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

صورت ضمیمه قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی

فقرات	شرح	مبلغ جزء د	مبلغ جزء ق	مبلغ کل د	مبلغ کل ق
	ماده اول				
	قسمت اول				
۱	مقرری آقایان نمایندگان محترم بانضمام تفاوت مقرری ریاست معظم مجلس		۳۴۵۹۸۰۰		
۲	حقوق اعضاء و اجزاء ادارهٔ تقنینیه و اعتبار خصوصی	۶۵	۴۶۷۳۹۸		
۳	حقوق « « مباشرت		۵۵۶۱۵۹		
۴	مصارف ماهانه و سالانه	۳۵	۲۲۴۳۷۹		۴۷۰۷۷۳۷
	قسمت دوم				
	مصارف فوق العاده اعتباری			۳۰	۲۳۹۴۱۴
	جمع کل مصارف یکسالهٔ مجلس			۳۰	۴۹۴۷۱۵۱
	قسمت سوم				
۱	حقوق کارکنان مطبعه مجلس	۷۵	۳۶۴۸۵۰		
۲	مصارف مطبعه مجلس	۶۰	۹۱۸۳۱		
۳	اثاثیه مطبعهٔ مجلس از خرید ماشین و لوازم جدید و تعمیرات اثاثیه سابق	۳۵	۱۸۱۲۳۸	۷۰	۶۳۷۹۲۰
	جمع کل مصارف یکساله مجلس و مطبعه				۵۵۸۵۰۷۲

فقرات	شرح	مبلغ جزء د	مبلغ جزء ق	مبلغ کل د	مبلغ کل ق
	مادهٔ دوم				
	قسمت چهارم				
	عایدات مطبعه مجلس شورای ملی	۲۵	۵۸۶۴۲۹		
	« باغ بهارستان	۹۵	۱۲۵۱۸		
	عایدات صورت مشروح مذاکرات مجلس		۱۵۵۴۷	۲۰	۶۱۴۴۹۵

صورت فوق ضمیمهٔ قانون تفریغ بودجه ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی بوده وصحیح است

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع باعتبار حقوق هشت ماهه آخر سال ۱۳۰۹ اجرای محاکم و مأمورین احضار و اجرا

مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده‌واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ هفده هزار و هفتصد و نود و دو تومان اعتبار حقوق هشت ماهه آخر سال ۱۳۰۹ (از اول مرداد لغایت اسفند) اجرای محاکم و مأمورین احضار و اجراء را که در فصل اول ازماده یك بودجه منظور است بشرح ذیل :

	ماهیانه	۸ ماهه
۱ ـ اجرای محاکم	۳۲۰۰ قران	۲۵۶۰۰ قران
۲ ـ حقوق‌جهت اجرائیات‌واحضار	۱۹۰۴۰ قران	۱۵۲۳۲۰ قران
		۱۷۷۹۲۰ قران

بر طبق تشخیص وزارت عدلیه پرداخت نموده و وزارت عدلیه با رعایت قوانین موضوعه تشکیلات دوائر اجرائی خود را داده و از اعتبار فوق حقوق اعضاء و مأمورین را تأدیه نماید .

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و ششم اسفندماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

بودجه یکساله ۱۳۱۰ شمسی مجلس شورای ملی

مصوب ۲۱ اسفندماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده اول ــ برای مخارج دوازده ماهه سال ۱۳۱۰ مجلس شورای ملی مبلغ پانصد و نود هزار و چهارده‌تومان موافق فقرات (۱) الی (٤) ضمیمه اعتبار بمباشرت مجلس شورای ملی داده میشود.

ماده‌دوم ــ برای مصارف فوق‌العاده مجلس شورای ملی مبلغ نوزده‌هزار و چهارصد تومان موافق ماده (۲) ضمیمه اعتبار بمباشرت مجلس داده میشود

ماده‌سوم ــ برای حقوق و مخارج و اثاثیه دوازده ماهه مطبعه مجلس مبلغ پنجاه هزار و پانصد و هشتاد و یکتومان موافق فقرات (۱) الی (۲) ضمیمه اعتبار بمباشرت مجلس شورای ملی داده میشود.

ماده چهارم ــ مجلس شورای ملی بمباشرت مجلس اجازه میدهد که عوائد مطبعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس را جزو جمع محاسبات مجلس محسوب دارد

این قانون که مشتمل بر چهار ماده و دو صورت ضمیمه است در جلسه بیست و یکم اسفندماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

ضمیمه (۱) قانون بودجه یکساله یکهزار و سیصد و ده شمسی مجلس شورای ملی

مواد	فقرات	شرح	مبلغ جزء (د)	مبلغ جزء (قران)	مبلغ کل (د)	مبلغ کل (قران)
۱	۱	مقرری آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی باضافه تفاوت مقرری ریاست معظم مجلس		۴۶۰۸۰۰۰		
»	۲	حقوق ۴۸ نفر اعضاء و اجزای اداره تقنینیه و اعتبار خصوصی دوازده ماهه		۴۷۶۵۴۰		
«	۳	حقوق ۱۱۹ نفر اعضاء و اجزاء مباشرت مجلس		۵۶۴۶۰۰		
«	۴	مصارف ماهانه وسالانه ۱۲ فقره		۲۵۱۰۰۰		۵۹۰۰۱۴۰
۲		مصارف فوق العاده اعتباری ٦ فقره				۱۹۴۰۰۰
		جمع کل بودجه مجلس یکساله ۱۳۱۰				٦۰۹۴۱۴۰
۳	۱	حقوق کارکنان مطبعه مجلس ۱۱۱ نفر ۱۲ ماهه		۳٦۰۸۱۰		
«	۲	مصارف و اثاثیه واعتبار سالیانه مطبعه مجلس		۱۴۵۰۰۰		۵۰۵۸۱۰
		جمع کل بودجه مجلس و مطبعه مجلس یکساله ۱۳۱۰				٦۵۹۹۹۵۰

صورت جزء قانون بودجه سال یکهزار و سیصد و ده شمسی مجلس شورای ملی

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران
تفصیل ماده (۱)					
فقره (۱)					
مقرری آقایان نمایندگان محترم و تفاوت مقرری ریاست محترم مجلس بحدودعده حاضره درهرموقع سال در مجلس به تشخیص مباشرت مجلس		۳۰۰۰		۴۶۰۸۰۰۰	۴۶۰۸۰۰۰
فقره (۲)					
تقنینیه					
معاونت					
معاون اداری ریاست	۱	۲۱۲۰	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰	
منشی اطاق معاونت	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
کابینه					
رئیس	۱	۱۶۴۰	۱۶۴۰	۱۹۶۸۰	
دایره تندنویسی و تحریر صورتمجلس					
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰	
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
مقطع و تندنویس اول	۴	بتفاوت	۳۳۴۰	۴۰۰۸۰	
خلاصه نویس و تندنویس دوم	۴	بتفاوت	۲۵۶۰	۳۰۷۲۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران
پاك نویس	۴	بتفاوت	۲۵۶۰	۳۰۷۲۰	
عضو تصحیح و تند نویس سوم	۳	بتفاوت	۱۴۲۰	۱۷۰۴۰	
دائره دارالانشاء					
مدیر	۱	۱۲۴۰	۱۲۴۰	۱۴۸۸۰	
منشی مینوت نویس	۲	۹۲۰	۱۸۴۰	۲۲۰۸۰	
منشی پاك نویس	۳	بتفاوت	۲۲۱۰	۲۶۵۲۰	
منشی سواد نویس	۲	»	۱۳۹۰	۱۶۶۸۰	
منشی اداری کمیسیون عرایض و مرخصی	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰	
دائره قوانین و مطبوعات					
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰	
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
رابط کمیسیونها و شعب پارلمانی	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
منشی قانون نویس و پاك نویس کننده	۲	بتفاوت	۱۵۸۰	۱۸۹۶۰	
منشی اداری کمیسیون بودجه	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰	
سواد نویس و مصحح	۲	۴۲۰	۸۴۰	۱۰۰۸۰	
ثبات	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰	
دائره ضبط					
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه قران	میزان ماهیانه هر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
ضباط	۲	بتفاوت	۱۱۵۰	۱۳۸۰۰	
پرسنل و تفتیش					
مدیر	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰	
عضو	۲	بتفاوت	۱۱۰۰	۱۳۲۰۰	
شعبه ثبت کل					
مدیر	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰	
شعبه ارسال مراسلات					
مدیر	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
عضو کمك ثبت کل وارسال مراسلات	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰	
اعتبار خصوصی اداره تقنینیه				۹۵۰۰	۴۷۶۵۴۰
فقره (۳)					
مباشرت					
معاونت اداری	۱	۲۱۲۰	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰	
محاسبات کل					
رئیس	۱	۲۱۲۰	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه قران	میزان ماهیانه هر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
مسئول صندوق (مدیر شعبه)	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰	
محاسب و منشی و عضو صندوق	۵	بتفاوت	۲۳۶۰	۲۸۳۲۰	
مدیر پرسنل وضبط محاسبات	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
ملزومات					
مسئول (مدیر شعبه)	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
عضو	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰	
ناظر	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰	
توزیع صورت‌مشروح مذاکرات مجلس					
مسئول	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰	
عضو	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰	
انشاء					
منشی (مدیر شعبه)	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
متصدی ضبط وارسال مراسلات (منشی دوم)	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰	
بلیط ولوایح					
مدیر	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷۶۰	
عضو	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری در ماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران
تفتیش					
رئیس	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰	
عضو	۳	بتفاوت	۸۷۰	۱۰۴۴۰	
ممیزی وتوزیع					
مسئول	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
ممیز بلیط	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰	
کتابخانه					
مدیر	۱	۱۶۴۰	۱۶۴۰	۱۹۶۸۰	
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
عضو	۲	۳۲۰	۶۴۰	۷۶۸۰	
ضبط راکد					
متصدی	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷۶۰	
عضو	۱	۳۵۰	۳۵۰	۴۲۰۰	
مستخدمین جزء					
سرایدار باشی	۱	۶۵۰	۶۵۰	۷۸۰۰	
سرایدار	۱۹	بتفاوت	۴۶۳۰	۵۵۵۶۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری در ماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران
پیشخدمت باشی	۱	۵۹۰	۵۹۰	۷۰۸۰	
پیشخدمت	۲۵	بتفاوت	٦۹۷۰	۸۳٦٤۰	
تلفونچی و مکانیك	۲	«	٦۸۰	۸۱٦۰	
آبدار باشی	۱	٦۱۰	٦۱۰	۷۳۲۰	
آبدار وسقا	٦	بتفاوت	۱٦٦۰	۱۹۹۲۰	
حاجب	٤	»	۱٤۰۰	۱٦۸ـ	
فراش باشی	۱	٦۱۰	٦۱۰	۷۳۲۰	
فراش	۱۲	بتفاوت	۲۷۵۰	۳۳۰۰۰	
باغبان باشی	۱	۳۱۰	۳۱۰	۳۷۲۰	
باغبان و گل کار	۸	بتفاوت	۱۸٦۰	۲۲۳۲۰	
فوق العاده مأمورین کشیك تلگراف و پست ویکنفر فراش پست مجلس	٤	بتفاوت	٦۵۰	۷۸۰۰	
شهریه ورثه مرحومان نعمت الله خان ومیرزا عبدالله فراش	۲	بتفاوت	۲۱۰	۲۵۲۰	
مؤذن	۱	۱۲۰	۱۲۰	۱٤٤۰	۵٦٤٦۰۰

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران
فقره ۴					
مصارف					
مصارف سوخت چراغ برق و ساعت و باد زن برقی				۲۰۰۰۰	
مصارف آبدارخانه				۲۴۰۰۰	
مصارف سرایدار خانه و فراشخانه و تلفون و تلگرافخانه				۱۶۰۰۰	
مصارف لوازم‌التحریر و مطبوعات				۴۸۰۰۰	
مصارف و لوازم طبع صورت مشروح مذاکرات مجلس				۴۰۰۰۰	
اعتبار کتابخانه برای خرید کتب				۲۰۰۰۰	
مصارف تلگرافات و پست				۶۰۰۰	
مصارف متفرقه				۶۰۰۰	
فوق‌العاده نظامیان				۱۸۰۰۰	
آبونه جرائد				۶۰۰۰	
ملبوس مستخدمین جزء سالی دو دست ازقرار دستی ۱۵ تومان (۹۰ نفر)				۲۷۰۰۰	
ذغال سنگ و چوب سفید				۲۰۰۰۰	۲۵۱۰۰۰

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران
تفصیل ماده ۲					
خرید اثاثیه و تعمیرات				۱۵۰۰۰	
مخارج جشن مشروطیت				۱۰۰۰۰	
اعتبار فوق‌العاده پیش بینی نشده				۱۴۰۰۰	
اعتبار خصوصی برای فوق‌العاده وعیدی اجزاء و مستخدمین				۱۲۰۰۰۰	
تعمیرات ابنیه				۲۵۰۰۰	
حق بیمه				۱۰۰۰۰	
					۱۹۴۰۰۰
تفصیل ماده ۳					
(فقره ۱)					
مطبعه مجلس					
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰	
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
مسئول محاسبات مطبعه	۱	۷۴۰	۷۴۰	۸۸۸۰	
محاسب	۲	بتفاوت	۶۷۰	۸۰۴۰	
مسئول انبار و صندوق نقود مطبعه	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰	
مفتش	۱	۴۷۰	۴۷۰	۵۶۴۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران
مصحح	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰	
مدیر فنی تبعه آلمان حقوق ۱۱ روزه فروردین ومخارج باز گشت	۱	—	—	۳۲۹۰	
تحصیلدار	۱	۳۱۰	۳۱۰	۳۷۲۰	
فراش برای بردن اوراق نمونه وغیره بانضمام دو نفر سرایدار	۶	بتفاوت	۱۱۴۰	۱۳۶۸۰	
قسمت گراورسازی					
مسئول	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰	
معاون	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰	
نقاش و رتوشه گر	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰	
عضو گراورسازی	۶	بتفاوت	۱۳۲۰	۱۵۸۴۰	
قسمت الکتریک					
مسئول	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷۶۰	
عضو	۲	بتفاوت	۳۵۰	۴۲۰۰	
قسمت ماشین خانه					
مسئول	۱	۵۹۰	۵۹۰	۷۰۸۰	
معاون	۱	۲۲۰	۲۲۰	۲۶۴۰	
کاغذبده	۱۱	بتفاوت	۱۸۶۰	۲۲۳۲۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران
کاغذ بگیر وچرخ گردان وپادو	۷	بتفاوت	۹۸۰	۱۱۷۶۰	
قسمت اشتروتیپی وگالوانو پلاستیك					
مسئول	۱	۲۴۰	۲۴۰	۲۸۸۰	
عضو	۴	بتفاوت	۳۳۰	۳۹۶۰	
قسمت حروفچینی					
مسئول	۱	۴۸۰	۴۸۰	۵۷۶۰	
حروفچین	۱۸	بتفاوت	۲۸۰۰	۳۳۶۰۰	
قسمت فرم بندی					
مسئول فارسی ولاتین	۱	۳۴۰	۳۴۰	۴۰۸۰	
معاون	۱	۲۶۰	۲۶۰	۳۱۲۰	
فرم‌بند	۱۴	بتفاوت	۲۳۲۰	۲۷۸۴۰	
قسمت صحافی					
مسئول‌صحافی‌معمولی واوراق‌بهادار	۲	بتفاوت	۵۵۰	۶۶۰۰	
صحاف و نمره زن	۱۶	»	۲۲۵۰	۲۷۰۰۰	
اجرت‌کارگران کنترانی برای اوراق‌بهادار وغیره				۲۸۰۰۰	
چاپ برجسته و مسی					
مسئول	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰	
کاغذ بده و کاغذ بگیر و عضو	۴	بتفاوت	۴۹۰	۵۸۸۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران
اعتبار برای اضافه کاری کلیه قسمتهای فنی مطبعه				۲۷۰۰۰	۳۶۰۸۱۰
فقره ۲					
مصارف					
مرکب و روغن وژلاتین ونفت وغیره				۱۰۰۰۰۰	
نواقص ولوازم ماشین‌آلات وتعمیرات				۳۰۰۰۰	
اعتبار فوق‌العاده				۱۵۰۰۰	۱۴۵۰۰۰
جمع کل بودجه مجلس شورای ملی					۶۵۹۹۹۵۰

صورت فوق ضمیمه قانون بودجه یکساله یکهزارو سیصدو ده مجلس شورای ملی بوده وصحیح است

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

تفریغ بودجه سال ۱۳۱۰ شمسی مجلس شورای ملی

مصوب ۲۰ دی ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول ـ مخارج مجلس شورای ملی از بابت دوازده ماهه سال ۱۳۱۰ شمسی موافق قسمت ۱ الی ۳ ضمیمه برطبق بودجه مصوبه بمبلغ ششصد و بیست و چهار هزارو ششصد و بیست و هفت تومان و پنجقران و ششصد دینار (شش میلیون و دویست و چهل و شش هزارو دویست و هفتاد وپنج ریال و شصت دینار) تصویب می‌شود

ماده‌دوم ـ عوائد مطبعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس ازبابت سال ۱۳۱۰ شمسی موافقت قسمت چهار ضمیمه بمبلغ هشتادوچهار هزار و نهصد و نود و سه تومان و سیصد دینار (هشتصد و چهل و نه هزار و نهصد و سی ریال و سی دینار) برطبق قانون بودجه سال ۱۳۱۱ مجلس مصوب ۲۳ فروردین ۱۳۱۱ بطریق ذیل تصویب میشود.

ازبابت مصارف سال ۱۳۱۰ مطبعه‌مجلس وصورت مشروح مذاکرات‌مجلس عاید خزانه مملکت میشود. ۵۰۲۸۲۴٫۸۵ قران (۵۰۲۸۲٫۴۸۵ ریال)

برای رفع نواقص وتکمیل اثاثیه مطبعه مجلس بمصرف خواهد رسید. ۳۴۷۱۰۵٫۴۵ قران (۳۴۷۱۰٫۵۴۵ ریال)

جمع ۸۴۹۹۳۰٫۳۰ قران (۸۴۹۹۳٫۰۳۰ ریال)

این قانون که مشتمل بر دو ماده است درجلسه بیستم دیماه یکهزار وسیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

فقرات	شرح	مبلغ جزء		مبلغ کل	
		د	ریال	د	ریال
	ماده اول ـ قسمت اول				
فقره ۱	مقرری آقایان نمایندگان محترم باتفاوت مقرری ریاست معظم مجلس		٤٢٥٣٧٠٠		
« ۲	حقوق اعضاء و اجزاء اداره تقنینیه و اعتبار خصوصی	٥٥	٤٧٥٤٢٧		
« ۳	حقوق اعضاء و اجزاء اداره مباشرت	٦٠	٥٥٨٤٣٧		
« ٤	مصارف ماهانه و سالیانه	٣٥	٢٠٣٠٢٢	٥٠	٥٥٩٠٥٨٧
	قسمت دوم				
	مصارف فوق‌العاده اعتباری			٢٥	١٧٨٥٦٢
	قسمت سوم				
فقره ۱	حقوق کارکنان مطبعه مجلس	٨٠	٣٤٧١٩٢		
« ۲	مصارف مطبعه مجلس	٩٠	١١٣٤٦٤		
« ۳	اثاثیه مطبعه مجلس	١٥	١٦٤٦٨	٨٥	٤٧٧١٢٥
	جمع کل مصارف یکساله مجلس و مطبعه			٦٠	٦٢٤٦٢٧٥
	ماده دوم ـ قسمت چهارم				
	عایدات مطبعه مجلس	٣٥	٨١٢٢٣٨		
	عایدات صورت مشروح مذاکرات مجلس	٥٥	٢٣٧٤٠		
	عایدات خالص باغ بهارستان	٤٠	١٣٩٥١	٣٠	٨٤٩٩٣٠

صورت فوق ضمیمه قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۱۰ مجلس شورای ملی بوده و صحیح است.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

بودجه یکساله ۱۳۱۰ مملکتی

مصوب ۲۷ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بودجه سال ۱۳۱۰ مملکتی را که از حیث عایدات (باستثنای عوائد نفط جنوب ازبابت ۱۹۳۰ میلادی که در ۱۳۱۰ وصول و بحساب ذخیره مملکتی منظور میشود) بمبلغ سی و دو ملیون و یکصد و هفتاد و پنج هزار و نهصد و سی ونه تومان ونه قران (۳۲۱۷۵۹۳۹٫۹ تومان) و هشتصد و پنجاه و نه هزار پهلوی (۸۵۹۰۰۰ پهلوی) و از حیث مخارج بمبلغ سی و دو ملیون و یکصد و هفتاد و پنج هزارو سیصد و شصت و هفت تومان و هشت قران (۳۲۱۷۵۳۶۷٫۸ تومان) و هشتصدو پنجاه و هشت هزار و ششصد و شصت و سه پهلوی (۸۵۸۶۶۳ پهلوی) بالغ میشود بشرح صورت منضمه تصویب و بوزارت مالیه اجازه میدهد که مخارج مملکتی اعم ازحقوق ومصارف را در حدود اعتبارات مصوبه مطابق بودجه های پیشنهادی که تا آخر اسفند ۱۳۰۹ باید بمجلس داده شود باستثنای بودجه ثبت اسناد و املاك که تا آخر خرداد ۱۳۱۰ داده خواهد شد با رعایت قوانین مربوطه باقساط ماهیانه بپردازد تا اینکه بودجه های مذکوره بتصویب کمیسیون بودجه برسد و پس از آن مصارف مملکتی مطابق تصویبات کمیسیون بودجه بعمل خواهد آمد.

تبصره ـ پرداخت مخارج ثابته و غیر ثابته که در متن بودجه مملکتی و جداگانه ازاعتبارات وزارتخانه منظور شده است مقید بقید اقساط ماهیانه نمی باشد ولی پرداخت مخارج غیر ثابته که در بودجه های تفصیلی وزارتخانها منظورشده است

بیش از یك دوازدهم در ماه مجاز نیست مگر بعد از تصویب کمیسیون بودجه

این قانون که مشتمل بر یك ماده و صورت ضمیمه است در جلسه بیست و هفتم اسفند ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

صورت ضمیمه قانون بودجه یکساله ۱۳۱۰ مملکتی

فصل	ماده	شرح	عایدات قران	عایدات پهلوی
		قسمت اول ـ عایدات		
۱		**مالیات مستقیم**		
	۱	مالیات املاك اربابی و فروش منال خالصجات انتقالی	۵۰۰۰۰۰۰۰	
	۲	مالیات بر عایدات	۱۰۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰
	۳	حق الثبت اتومبیل وغیره	۶۰۰۰۰۰۰	
	٤	متفرقه مستقیم	۲۵۰۰۰۰۰	
		جمع	۶۶۲۵۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰
۲		**مالیات غیر مستقیم**		
	۱	ذبایح	۶۰۰۰۰۰۰	
	۲	رسومات	۱۰۰۰۰۰۰۰	
	۳	متفرقه غیر مستقیم	۲۵۰۰۰۰	
		جمع	۱۶۲۵۰۰۰۰	
۳		**گمرك**		
	۱	حقوق گمرکی	۹۸۶۹۷۰۰۰	
٤		**عواید محصولات انحصاری**		
	۱	انحصار تریاك	۳۰۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰

فصل	ماده	شرح	عایدات قران	عایدات پهلوی
	۲	انحصار دخانیات	۳۷۵۰۰۰۰۰	
		جمع	۶۷۵۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰
۵		عواید امتیازات		
	۱	حق الامتیاز تلفون	۱۰۰۰۰۰	
	۲	« « خاك سرخ	۴۰۰۰۰۰	
	۳	بابت حقوق کمیسر نفت جنوب		۲۰۰۰
	۴	حق الامتیاز بانك شاهنشاهی } برای سه ماهه اول سال	۱۲۵۰۰۰	
	۵	بابت حقوق کمیسر بانك شاهنشاهی } برای سه ماهه اول سال	۷۵۰۰	
		جمع	۶۳۲۵۰۰	۲۰۰۰
۶		سهام و منافع دولتی		
	۱	منافع سهام دولتی از بانك ملی	۴۸۰۰۰۰	
	۲	« وجوه دولتی در حسابها	۱۰۰۰۰	
	۳	« مسکوك نیکل	۲۵۰۰۰	
		جمع	۵۱۵۰۰۰	
۷		عایدات خالصجات و معادن و غیره		
	۱	خالصجات	۱۷۰۰۰۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	عایدات قران	عایدات پهلوی
	۲	معادن	۱۶۰۰۰۰۰	
	۳	جنگل ها	۵۰۰۰۰۰	
	٤	شیلات داخلی	٤۰۰۰۰۰	
		جمع	۱۹۵۰۰۰۰۰	
۸		عوائد انتقالی از وجوه مخصوصه		
	۱	صدی سه مخارج وصول مالیات راه و عوائد انحصار قندو چای	۳۰۰۰۰۰۰	
	۲	سهم معارف از مالیات راه	۲٦۰٦٦۰۷	
	۳	سهم صحیه از بابت مالیات راه	۷۲٤۱۳۰	
	٤	« » ازعایدات بندری	۱۵۰۰۰۰	
	۵	پوست بره	۳۰۰۰۰۰	
		جمع	٦۷۸۰۷۳۷	
۹		مطالبات دولتی		
	۱	بدهی کارخانه پارچه بافی اصفهان	۱۱۵۲۸۱۲	

فصل	ماده	شرح	عایدات قران	عایدات پهلوی
	۲	بابت بدهی کارخانه نخ ریسی مرحوم صنیع الدوله	۱۵۰۰۰	
	۳	بدهی اداره سابق ارزاق	۴۰۰۰۰۰۰	
	۴	« مؤسسهٔ رهنی	۷۶۸۵۰	
	۵	مطالبات متفرقه دولتی	۳۰۰۰۰۰	
		جمع	۵۵۴۴۶۶۲	
۱۰		اداره مباشرت مجلس شورای ملی		
	۱	عوائد مطبعه و باغ بهارستان	۵۰۰۰۰	
۱۱		وزارت عدلیه		
	۱	عوائد محاکم	۴۰۰۰۰۰۰	
	۲	عوائد ثبت اسناد و املاك	۹۰۰۰۰۰۰	
	۳	متفرقه	۱۰۰۰	
		جمع	۱۳۰۰۱۰۰۰	
۱۲		وزارت مالیه ـ گمرك		
	۱	عوائد شانسلری	۱۱۸۴۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	عایدات قران	عایدات پهلوی
	۲	عوائد مهر و سرب	۶۳۳۰۰۰	
	۳	» انبار داری	۱۱۹۲۰۰۰	
	٤	» متفرقه گمرك	۱۲۹٤۰۰۰	
	۵	» » وزارت مالیه	۱۰۰۰	
		جمع	٤۳۰٤۰۰۰	
۱۳		وزارت داخله		
	۱	عوائد نظمیه	۶۰۰۰۰	
	۲	» صحیه	۲۰۰۰۰۰	
	۳	عواید سجل احوال و احصائیه	۱۵۰۰۰	
	٤	متفرقه	۱۰۰۰	
		جمع	۲۷۶۰۰۰	
۱٤		وزارت پست و تلگراف		
	۱	عوائد پست ارضی	۵۶۰۰۰۰۰	
	۲	» » هوائی	۹۰۰۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	عایدات قران	عایدات پهلوی
	۳	عوائد تلگراف و تلگراف بی سیم	۷۰۰۰۰۰۰	
	٤	» متفرقه	۵۰۰۰	
		جمع	۱۳۵۰۰۵۰۰۰	
۱۵		« وزارت امورخارجه »		
	۱	عوائد تذکره و شانسلری	۱۷۵۰۰۰۰	
	۲	متفرقه	۵۰۰	
		جمع	۱۷۵۰۵۰۰	
۱٦		«وزارت معارف»		
	۱	عوائد مدارس و غیره	۳۰۰۰۰۰	
	۲	متفرقه	۱۰۰۰	
		جمع	۳۰۱۰۰۰	
۱۷		«وزارت اقتصادملی»		
	۱	عوائد فروش تمبر	۲۵۰۰۰	
	۲	» مؤسسات فلاحتی	٦۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	مخارج قران	مخارج پهلوی
	۳	متفرقه	۵۰۰	
		جمع	۳۱۵۰۰	
۱۸		«وزارت طرق و شوارع»		
		عوائد متفرقه	۵۰۰	
		جمع	۵۰۰	
۱۹		عوائد مترقبه ازسایر منابع	٦٤٢٠٠٠٠	۱۵۷۰۰۰
		جمع کل عایدات	۳۲۱۷۵۹۳۹۹	۸۵۹۰۰۰
		قسمت دویم مخارج		
۱		« وزارت دربار و دفتر مخصوص شاهنشاهی »	۵۱٤٦٦٤۰	
۲		مجلس شورای ملی	٦٦۰۰۰۰۰	
۳		ریاست وزراء	٦٢٢۰۰۰	
٤		وزارت جنك		
	۱	وزارت جنك و قورخانه و هوا پیمائی	۱۳۳۰۰۰۰۰۰	
	۲	خرج سفر و حقوق محصلین وزارت جنك و بحریه و مستخدمین خارجی لشکری و بحریه	۷۹۹۸۰	۷۱۰۰۰

فصل	ماده	شرح	مخارج قران	مخارج پهلوی
	۲	خرید کشتی ها		۳۹۰۰۰۰
		جمع	۱۲۳۰۷۹۹۸۰	٤٦۱۰۰۰
۵		**وزارت مالیه**		
	۱	وزارت مالیه بانضمام گمرکات	۳۰۵۷۰۰۰۰	
	۲	حقوق مستخدمین خارجي مالیه و گمرکات	٤۵٦۰۰۰	۱۹٦۰۰
	۳	ساختمان ابنیه گمرکی و مالیه	٤۰۰۰۰۰	
	٤	انحصار تریاك	۳۵۰۰۰۰۰	
	۵	انحصار دخانیات	۲۵۰۰۰۰۰	
		جمع	۳۷٤۲٦۰۰۰	۱۹٦۰۰
٦		**وزارت داخله**		
	۱	وزارت داخله	۵۰۰۰۰۰۰	
	۲	تشکیلات نظمیه مملکتی	۱۹۵۳۰۰۰۰	
	۳	« امنیه مملکتی	۱۸۰۱۰۰۰۰	
	٤	صحیه کل مملکتی	٦۱٤۲۰۰۰	۱۸۰۰
	۵	احصائیه و سجل احوال	٤۰٦۰۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	مخارج قران	مخارج پهلوی
	٦	نظام وظیفه	٣٠٠٠٠٠	
	٧	ساختمان محابس	٢٠٠٠٠٠	
		جمع	٥٢٢٤٢٠٠٠	١٨٠٠
٧		**وزارت عدلیه**		
	١	وزارت عدلیه و ثبت اسناد و املاك	١٥٠٠٥٢٠٨٠	١٦٣٢
٨		**وزارت امور خارجه**		
	١	وزارت امور خارجه	٢٦٣٠٠٠٠	٩٣١٢٤
	٢	کمیسیون سرحدی ترکیه و مخارج غیر مترقبه	٥٠٠٠٠٠	
		جمع	٣١٣٠٠٠٠	٩٣١٢٤
٩		**وزارت پست و تلگراف**		
	١	وزارت پست و تلگراف	١٧١٨٠٠٠٠	١٨٠٩٦
	٢	ساختمان عمارت پستخانه و گمرك	١٠٠٠٠٠٠	
		جمع	١٨١٨٠٠٠٠	١٨٠٩٦

فصل	ماده	شرح	مخارج قران	مخارج پهلوی
۱۰		وزارت معارف		
	۱	وزارت معارف	۱۸۳۴۴۵۰۰	۱۶۹۲۵
	۲	مخارج محصلین درارو پاو خرج سرپرستی ومسافرت آنها		۶۶۶۶۶
	۳	تربیت اطفال عشایر	۲۵۰۰۰۰	
		جمع	۱۸۵۹۴۵۰۰	۸۳۵۹۱
۱۱		وزارت اقتصاد ملی		
	۱	وزارت اقتصاد ملی	۱۷۵۷۸۴۰	۴۰۳۶
	۲	تأسیسات اقتصادی	۲۱۰۹۰۴۰	۶۹۸۲۶
		جمع	۳۸۶۶۸۸۰	۷۳۸۶۲
۱۲		وزارت طرق و شوارع		
		وزارت طرق و شوارع	۸۵۰۰۰۰	
۱۳		اعتبارات دولت		
	۱	مخارج غیر مترقبه	۱۵۰۰۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	عایدات قران	عایدات پهلوی
	۲	مخارج سری	۲۰۰۰۰۰	
	۳	انعام	۱۰۰۰۰۰	
		جمع	۱۸۰۰۰۰۰	
۱۴		اعتبارات ثابته عمومی		
	۱	دیون خارجی دولت		۱۰۳۰۵۰
	۲	وظایف و شهریه و مستمریات	۵۱۴۵۵۲۰	۹۰۸
	۳	حقوق انتظار خدمت مستخدمین دولتی	۲۴۰۰۰۰۰	
	۴	منافع صندوق تقاعد کشوری	۴۸۸۹۰۰	
	۵	حقوق کمیسر نفط جنوب		۲۰۰۰
	۶	« « بانك شاهنشاهی	۷۵۰۰	
	۷	فرع و حق العمل بانکها و مخارج انتقال وجوه دولتی	۱۵۰۰۰۰۰	
	۸	هیئت تفتیشیه مملکتی	۵۰۰۰۰۰	
	۹	سرمایه بانك ملی از محل سهام دولتی	۴۸۰۰۰۰	
	۱۰	سهم شیر و خورشید سرخهای تبریز و مشهد از عایدات ذبایح	۵۱۹۰۴۸	
		جمع	۱۱۰۴۰۹۶۸	۱۰۵۹۵۸

فصل	ماده	شرح	مخارج — قران	مخارج — پهلوی
۱۵		اعتبارات غیر ثابته عمومی		
	۱	مخارج عمران لرستان وکردستان و بلوچستان و خوزستان و کوچانیدن و تخت قاپو کردن ایلات	۱۰۰۰۰۰۰	
	۲	مخارج مسلخها	۳۹۱۵۳۰	
	۳	مخارج دفع ملخ	۱۰۰۰۰۰۰	
	٤	مخارج مربوطه به ثبت املاك دولتی	۱۰۰۰۰۰	
	٥	سرمایه بانك ملی	٥۰۰۰۰۰۰	
	٦	» بانك فلاحتی	٥۰۰۰۰۰۰	
	۷	کسر مؤسسه رهنی در موقع انتقال ببانك ملی	۱۳۱۱۰۰	
	۸	دیون داخلی و تعهدات دولت	٥۰۰۰۰۰	
		جمع	۱۳۱۲۲٦۳۰	
		جمع کل مخارج	۳۲۱۷٥۳٦۷۸	۸٥۸٦٦۳
		حاصل		
		۱ ـ **عایدات** ـ جمع قران	۳۲۱۷٥۹۳۹۹	
		«جمع پهلوی (۸٥۹۰۰۰) بقرار هر پهلوی شش تومان	٥۱٥٤۰۰۰۰	
		جمع کل عایدات بقران	۳۷۳۲۹۹۳۹۹	

فصل	ماده	شرح	مخارج	
			قران	پهلوی
		۲ ـ **مخارج** ـ جمع قران	۳۲۱۷۵۳۶۷۸	
		« «جمع پهلوی (۸۵۸۶۶۳) بقرار هر پهلوی ۶ تومان	۵۱۵۱۹۷۸۰	
		جمع کل مخارج بقران	۳۷۳۲۷۳۴۵۸	
		تفاضل عایدات بر مخارج	۲۵۹۴۱	

صورت فوق ضمیمه قانون بودجه یکساله یکهزارو سیصد و ده مملکتی بوده وصحیح است . رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

متمم بودجه سال ۱۳۱۰ مملکتی

مصوب ۲۸ اسفندماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده ۱ ـ اعتبار مصوب مجلس برای هر یك از اقلام مخارج محدود بهمان خرج بوده و برای خرج دیگری نمیتوان از آن استفاده نموده .

ماده ۲ ـ کلیه عواید مملکتی باید مستقیما بخزانه دولتی عاید ومخارج دولتی در حدود اعتبارات مصوبه بموجب حواله وزارتمالیه از خزانه دولتی پرداخته شود متخلفین از این ماده در حدود قوانین موضوعه تعقیب و مشمول مجازاتهای منظوره در قوانین جزای عمال دولتی خواهندبود .

تبصره ـ قیمت اشیائیکه بین وزارتخانها خرید و فروش میشود از محل اعتبارات مربوطه خودشان باید بخزانه دولتی عاید شود .

ماده ۳ ـ وزارتمالیه مجاز است برای پرداخت منظم مخارج متعلقه به بودجه ۱۳۱۰ قرار داد دریافت سه ملیون تومان وجه متحرك بعنوان مساعده (موضوع قانون ۳۰ مرداد ۱۳۰۹ را بابانك ملی تجدید و یاقرارداد دیگری از اول سال ۱۳۱۰ منعقد نماید و رد وجوه دریافتی با فرع آن ببانك از عواید متعلقه بسال ۱۳۱۰ بعمل خواهد آمد و نیز مجاز است برای تأدیه مخارجي که با اسعار خارجي تعهد شده و میشود معادل یکصد و پنجاه هزار لیره بطور مساعده بحساب جاری از بانکها دریافت دارد ولی یکصد و پنجاه هزار لیره مزبور اصلا و فرعاً باید ازطرف وزارت مالیه تا آخر ۱۳۱۰ از عواید همان سال به بانك رد شود .

ماده ٤ ـ وزارتمالیه مجازاست معادل مبلغی‌که برای بعضی ازوزارتخانهاودوایر تابعه آنها دربودجه مملکتی به پهلوی منظور شده ازعایداتیکه بااسعار خارجي دریافت میشود اسعارخارجی‌بپردازد ولی وزارتخانها ودوایرمزبوره حق ندارند علاوه برمیزان اعتباریکه به پهلوی برای آنها منظور شده است از کل بودجه خودشان درسال ۱۳۱۰ تعهدی باسعار خارجی بنمایند مگر بموجب تصویبنامه هیئت وزراء

ماده ٥ ـ وزارتخانه ها مجاز نیستند برعده مراتب منظوره در بودجه خود بیفزایند مگر بموجب مقررات نظامنامه‌ایکه در حدود قوانین موضوعه از طرف دولت تصویب میشود ولي افزایش عده مراتب کوچکتر بوسیله حذف رتبه به بزرگتر مجاز است .

ماده ٦ ـ هیچ وجهی از خزانه دولتی نباید پرداخته شود مگر اینکه در مقابل آن برای دولت خدمتی انجام یامالی خریداری و یا اجاره شده باشد

اعتبارات مخارجی که در بودجه مملکتی یا بودجه های جزء وزارتخانه ها عنواناً برای مخارج معین دیگری تصویب شده اند از این قید مستثنی هستند .

ماده ۷ ــ برای تجدید نظر در تشکیلات فعلی مالیه وزیرمالیه در ظرف ۱۳۱۰ مجاز است که از مازاد اعتبارات مصوبه در بودجه کلیه ادارات و دوائر ومؤسسات تابعه وزارت‌مالیه که بمصارف مصوبه نرسیده باشد استفاده نماید

ماده ۸ ــ وزارتخانه ها مجاز نیستند قبل از انقضای کنترات مستخدمین کنترات آنها را فسخ و بمبلغ بیشتری برای نوع کارها پیش بینی شده درکنترات تجدید نمایند .

تبصره ــ سال معارفی برای عقد کنتراتها از ۱۵ شهریور هرسال خواهد بود ووزارتمعارف مجاز است در صورت احتیاج بانتقال معلمین از مناطق معتدله بمناطق حاره در حدود اعتبارات خود اضافه منظور دارد .

ماده ۹ ــ چنانچه محقق شود مأمورینی که متصدی پرداخت مخارج ملزومات و مطبوعات و اثاثیه و سایر مصارف اداری هستند اشیائی را ازحیث مقدار عمداً بیش از اقتضاءو ضرورت خریداری نموده و یا ازحیث قیمت صرفه دولت را رعایت نکرده اند در حکم مختلسین اموال دولتی بوده و برطبق قوانین جزای عمال دولت تعقیب خواهند شد وزارتمالیه مأمور تحقیق قضیه و احاله بمقامات قضائی است .

ماده ۱۰ ــ وزارتخانها مجازند درموقع لزوم باموافقت وزارت مالیه اثاثیه و وسایط نقلیه و ماشین آلات خود را بکمك اعتبارات مربوطه خود تبدیل باحسن نمایند موقع لزوم را باید مأمورین مربوطه باتوجه بمدلول ماده (فوق) تصدیق نمایند .

ماده ۱۱ ـ حق‌التدریس مستخدمین ادارات که در غیر ساعات اداری در مدارس عالیه تدریس مینمایند نباید از ساعتی ده تومان تجاوز نماید و هیچ وزارتخـانهٔ نمیتواند اجازه غیبت مستخدم را در ساعات اداری برای تدریس تجویز و تصویب نماید.

ماده ۱۲ ـ درمعاملات جزئی دولتی که محسوس است مخارج نشر اعلان مزایده یا مناقصه موضوع معامله را برضرر دولت تمام مینماید عمل مناقصه و مزایده با اشخـاص طرف معامله حضوراً و بوسیله تحریر صورت مجلس باید انجام شود و در معاملات خیلی جزئی که دعوت اشخاص طرف معامله اقتضا نداشته باشد باید مأمورین مربوطه برای فروش و خرید سندی تهیه نمایند که بموجب آن اثبات شود فروش بمبلغ بیشتر وخرید بمبلغ کمتر مقدور نبوده است حدود مبلغ معاملات جزئی و خیلی جزئی را هیئت وزراء معین خواهند نمود

ماده ۱۳ ـ حد اقل مقرری رتبه اول مستخدمین کشوری ۳۲ تومان و حد اقل رتبه قضائی پنجاه تومان میباشد.

ماده ١٤ ـ وزارتخانه ها مکلفند نسبت بکلیه لوایح مالی قبلا موافقت وزارتمالیه را جلب نمایند.

ماده ١٥ ـ در صورتیکه خدمات متفرقه بیکی از منتظرین خدمت رجوع شود و حقی کـه برای آن خدمات دریافت میدارد بعلاوه حقوق انتظار خدمت بیشتر از آخرین حقوقی که در موقع خدمت دریافت میداشته باشد حقوق انتظار خدمت باو پرداخته نخواهد شد.

ماده ١٦ ـ وزارتمالیه مجاز است کرایه حمل اجناس مالیاتی وخالصجات دولتی را پرداخته و از محل فروش جنس احتساب نماید.

ماده ۱۷ ـ وزارت مالیه مجاز است وجوهی را که من غیر حق تا آخر ۱۳۰۸ علاوه بر بدهی مدیونین و مؤدیان مالیاتی سهواً دریافت شده است پس از اثبات حق آنها از عایدات مربوطه ۱۳۰۹ تأدیه نماید .

ماده ۱۸ ـ درصورتیکه عایدات ثبت اسناد و املاك از ماهی شصت و دو هزار و پانصد تومان تجاوز نماید وزارتمالیه مجاز است از مبلغ اضافه وصولی ها تا میزان دویست هزار تومان بر بودجه ثبت اسناد در سال ۱۳۱۰ بیفزایـد در صورتیکه عایدات مزبوره در یکی از ماه ها از مبلغ شصت و دو هـزار و پـانصد تومان کمتر باشد از اضافه وصولی های ماه های بعـد ابتـدا این کسر جبران خواهد شد .

ماده ۱۹ ـ چنانچه یکی از مشاغل کشوری بیکی از صاحبمنصبان لشکری رجوع شود درصورتیکه صاحبمنصب مزبور حقوق رتبه خود را ازوزارتخانه متبوعه خود دریافت دارد از حقوق شغل کشوری که باو رجوع شده معادل مبلغی که از وزارتخانه متبوعه خود میگیرد کسر خواهد شد .

ماده ۲۰ ـ خالصه ومستغلات دولتی و باغ و عمارت و مجاری میاه بهارستان مجلس شورای ملی از پرداخت حق الثبت که برطبق قانون ثبت اسناد از امـلاك اربابی باید دریافت شود معاف خواهند بود .

ماده ۲۱ ـ وزارت مالیه مجاز است که در مواقع لازمه عمل مساعده دادن نقدی و جنسی را بزارعین خالصجات ادامه دهد . این قبیل مساعده هائیکه روی هم رفته بیش از مبلغ و مقادیر ذیل :

نقد ۴۰۰۰۰ تومان ـ غله ۲۴۰۰۰ خروار ـ شلتوك ۱۲۰۰ خـروار نخواهد بود و در ظرف یکسال باید مسترد و مستهلك شود برای بـذر و خرید دواب و آلات زراعتی وتوسعه امور آبیاری و فلاحتی و غیره پرداخته خواهدشد

ماده ۲۲ ـ فرعی که درظرف ۱۳۱۰ بمساعده های دریافتی وزارت مالیه از بانك ملی موضوع قانون ۳۰ امرداد ۱۳۰۹ تعلق خواهد گرفت باید ازاعتبار مربوطه ۱۳۰۹ پرداخته شود و در صورت عدم کفایت اعتبار مذکور تفاوت از محل ۲۸۲۷۳۵۶ قران اعتبار مخارج جمع آوری مسکوك معیوب منظوره در بودجه ۱۳۰۹ پرداخته خواهد شد.

ماده ۲۳ ـ وزارت مالیه مجاز است مخارج مربوطه بکار انداختن معدن شمشك را ازمحل ۴۲۵۰۰۰ تومان مخارج راه سازی شمشك موضوع قانون ۱۹ تیر ۱۳۰۹ بوزارت اقتصاد ملی تأدیه نماید.

ماده ۲۴ ـ وزارت مالیه مجاز است تا میزان ۲۰ هزار تومان از صرفه جوئی های وزارت امور خارجه برای اضافه مخارج احتمالی بابت اجرت تلگرافات و خرج سفر آن وزارت خانه تأدیه نماید.

ماده ۲۵ ـ وزارتمالیه مجاز است منتهی تا مبلغ پنجاه هزار تومان حق‌الزحمهٔ که ببعضی ازرؤساء محلی دربعضی‌ازنقاط جهت کمك درامر وصول در سال ۱۳۰۹ ازمحل عواید جاری داده میشد در سال ۱۳۱۰ نیز کماکان تأدیه و جنبه اعتبار آنرا در هر دوسال مزبور ازمحل صرجوئی اعتبارات مخارج مملکتی تأمین نماید.

ماده ۲۶ ـ وزارتمالیه مجاز است مخارج جمع آوری مسکوك معیوب را از محل عایدات حاصل از تفاوت کسر مسکوك معیوب نسبت بمسکوك سالم بپردازد ودرصورت تفاضل عایدات برمخارج مازاد را بعایدات مملکتی وارد و درصورت نقصان مابه‌التفاوت را از صرفه جوئی اعتبارات خرج بودجه مملکتی تأدیه نماید.

ماده ۲۷ ـ وزارت داخله در قسمت مرکزی و حکومت های ایالات و ولایات و تشکیلات نظمیه مجاز است در حدود اعتبارات مقرر هرگونه تغییری را

که برای اصلاح تشکیلات خود در سال ۱۳۱۰ لازم بداند با تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی نسبت بتقسیم اعتبار مذکور بدهد.

ماده ۲۸ ـ وزارت مالیه مجاز است برای پرداخت منظم مخارج طرق بابانك قراردادی جداگانه برای دریافت تدریجی یك ملیون تومان اعتبار متحرك منعقد نماید که منتهی تا آخر سنه ۱۳۱۰ مبلغ فوق بضمیمه فرع آن از محل عایدات راه ببانك مزبور مسترد گردد.

ماده ۲۹ ـ پرداخت وجهی ازاعتبار دیون داخلی و تعهدات دولت که دربودجه مملکتی منظور گردیده است درهر موردی نسبت بدیون معوقه موکول بتصویب مجلس شورای ملی و نسبت بتعهدات دولت که دربوجه های مربوطه دارای اعتبار مصوب بوده است موقوف بتصویب هیئت وزراء میباشد.

ماده ۳۰ ـ صرفه جوئی سال ۱۳۰۸ بعایدات سال ۱۳۱۰ مملکتی منتقل میشود و پنجاه هزار تومان از آن بکسر احتمالی مخارج تشکیلات امنیه در ۱۳۱۰ تخصیص داده خواهد شد.

ماده ۳۱ ـ وزارت مالیه مجاز است آنچه از مبلغ پنجاه هزار تومان که بموجب قانون ۱۲ بهمن ۱۳۰۹ برای مصارف عمران لرستان تصویب شده باقی مانده باشد در سال ۱۳۱۰ برای همان مصرف مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۳۲ ـ مجلس شورای ملی بکمیسیون بودجه اختیار میدهد که بودجه های تفصیلی ۱۳۰۹ مؤسسه انحصار تریاك و دخانیات را که بکمیسیون بودجه دوره تقنینیه گذشته داده شده بود و اصلاحاتی را که در بودجه ۱۳۰۹ وزارت مالیه مورد احتیاج باشد رسیدگی و تصویب نماید.

این قانون که مشتمل برسی و دوماده است درجلسه بیست و هشتم اسفندماه یکهزارو سیصدونه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع ببودجه سال ۱۳۱۰ وزارت اقتصاد ملی وادارات تجارت و صناعت و فلاحت

مصوب ۳۱ امرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بکمیسیون بودجه اجازه میدهد که بودجه های تفصیلی سه ماهه اول سال ۱۳۱۰ وزارت اقتصاد ملی و ادارات کل تجارت و صناعت و فلاحت را در حدود اعتبارات ذیل که جمعاً معادل مبلغ ۸۲۹۸۶۰۰ قران است و در فصل ۱۲ از قسمت دوم قانون بودجه کل مملکتی در ۱۳۱۰ بتصویب رسیده است رسیدگی و تصویب نماید

۱) وزارت اقتصاد ملی سابق برای ۳ ماهه اول سال	۲۳۱۳۰۵۰ قران
۲) اداره کل تجارت یکساله	۱۱۶۶۶۶۶ «
۳) اداره کل صناعت نه ماهه	۲۷۹۷۹۲۸ «
٤) اداره کل فلاحت نه ماهه	۲۰۲۰۹۵۶ «
جمع کل	۸۲۹۸۶۰۰ «

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است درجلسه سی ویکم امردادماه یکهزارو سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به کسر اعتبارات بودجه ۱۳۱۰ اداره کل تجارت

مصوب ۲ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجازاست مبلغ نه هزار و بیست و هشت تومان کسر اعتبارات بودجه ۱۳۱۰ اداره کل تجارت را بشرح ذیل :

کسر اعتبار ماده (۱۱) راجع بسه ماهه اول سال	۳۶۸۵۸ر۴۰	قران
« « (۱۲) « « «	۱۰۰۰۲ر۹۰	«
« « (۱۳) « « «	۷۲۱۸ر۴۵	«
« « (۲۱) « « «	۴۴۰ر۲۵	«
« « (۹) برای تمام سال	۳۵۷۶۰ر —	«
جمع	۹۰۲۸۰ر —	«

از محل صرفه جوئی سایر اعتبارات سه ماهه اول سال بودجه مذکور احتساب نماید.

اینقانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه دوم بهمن ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح بودجه سال ۱۳۱۰ اداره کل فلاحت

مصوب ۵ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است از محل نوزده هزار تومان جمع

اعتبارات مواد ۳۲ و ۳۳ ازفصل سوم فقره ٤ بودجه نه ماهه آخر ۱۳۱۰ اداره کل فلاحت اولاً مبلغ شش هزار و دویست تومان (۶۲۰۰) کسر اعتبار مواد بودجه مصوب را بشرح ذیل ترمیم نماید :

فقره	فصل	ماده	شرح	مبلغ
۱	۱	۹	حقوق اعضاء رسمی	۲۵٤ تومان
۱	۲	۱۱	ملزومات	» ٤۰۰
۱	۲	۱۲	مطبوعات	» ۲۰۰
۱	۲	۱۲	نشریات ـ خرید کتب و مجلات	» ۵٤۶
۱	۲	۱۳	خرید اثاثیه	» ۲۰۰
۱	۲	۱٤	سوخت	» ۱۰۰
۱	۲	۱۵	مخابرات تلگرافی و تلفنی	» ۲۰۰
۱	۲	۲۱	سایر مخارج	» ۵۵۰
۱	۳	۳۵	مخارج لابراتوار کرج	» ۵۰۰
۲	۲	۱۷	خرج سفر معاودت کارگران چینی	» ۱۲۵۰
۲	۳	۳۲	تکمیل مخارج مؤسسات چای	» ۱۰۰۰
۳	۲	۱۷	مخارج مسافرت	» ۱۰۰۰
			جمع	» ۶۲۰۰

ثانیاً مبلغ دوازده هزار و هشتصد تومان بعنوان مخارج غیر ثابته در بودجه اداره کل فلاحت تحت چهار ماده بشرح ذیل منظور :

۱ ـ مخارج ساختمان عمارت مؤسسه چای در کجور	۳۸۰۰ تومان
۲ ـ خرید بذور از خارجه	۲۰۰۰ «
۳ ـ مطالبات انجمن فلاحتی بین المللی رم بابت ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰	۳۸۰۰ «
٤ ـ مطالبات محصلین و هیئت سر پرستی محصلین درخارجه بابت ۱۳۱۰ و ۱۳۰۹	۳۲۰۰ «
جمع	۱۲۸۰۰ «

و تا آخر دوره عمل ۱۳۱۰ بپردازد

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه پنجم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

بودجه یکساله ۱۳۱۱ مملکتی

مصوب ۲۲ اسفندماه ۱۳۱۰ شمسی

مادهٔ واحده- مجلس شورای ملی بودجه سال ۱۳۱۱ مملکتی را (باستثناء عوائد حق الامتیاز نفط جنوب ازبابت سال ۱۹۳۱ میلادی که در سال ۱۳۱۱وصول و پس از وضع ده‌هزار لیره از آن بقیه بحساب ذخیره مملکتی منظور خواهد شد) مطابق صورت ضمیمه که ازحیث عایدات بمبلغ چهار صدو بیست ویك‌ملیون و چهارصد هزار ریال (۴۲۱۴۰۰۰۰۰ ریال) و هفتصد و هشتاد و هفت‌هزار لیره (۷۸۷۰۰۰ لیره) واز حیث مخارج بمبلغ چهار صدو بیست ویك میلیون و

سیصد و نود و نه‌هزار و هشتصد و هفتاد ریال (٤۲۱۳۹۹۸۷۰ ریال) و چهارصد و هفت هزار و یکصد و هفتاد و شش پهلوی (٤۰۷۱۷٦ پهلوی) بالغ میباشد تصویب و بوزارت مالیه اجازه میدهد که مخارج ثابته ماهیانه مملکتی را اعم از حقوق ومصارف از ابتدای سال ۱۳۱۱ در حدود اعتبارات مصوبه درصورت‌ضمیمه و مطابق بودجه‌های تفصیلی ۱۳۱۰ تاحدیکه اعتبارات مصوبه در بودجه‌های‌مزبور ضمن بودجه‌های ۱۳۱۱ نیز منظور شده باشد به‌پردازد تاوقتی که بودجه‌های تفصیلی ۱۳۱۱ (که باید تا آخر فروردین ماه‌سال‌مزبور بمجلس تقدیم گردد) بکمیسیون بودجه مجلس ارجاع شود و مادامیکه بودجه های تفصیلی از تصویب کمیسیون نگذشته مخارج مزبوره را مطابق بودجه‌های پیشنهادی و پس‌از تصویب کمیسیون برطبق آنچه تصویب شده بپردازد. پرداخت مخارج مزبوره از اول اردیبهشت ۱۳۱۱ موکول بتقدیم بودجه‌های تفصیلی بمجلس شورای ملی خواهد بود.

پرداخت وجهی بابت اعتبارات مخارج ثابت سالیانه و مخارج غیر ثابته منظوره دربودجه وزارتخانها و ادارات (باستثنای مواردی که نظیر موارد مذکوره در قانون مصوبه ١٤ دیماه ۱۳۱۰ بوده باشد) مطلقا موکول به‌تصویب بودجه‌ها ازطرف کمیسیون بودجه خواهد بود.

تبصره - از مبلغ اعتباریکه برای سرمایه بانك فلاحتی در صورت ضمیمه منظور شده مبلغ ۱۷۵۰۰۰۰ ریال باداره کل صناعت برای خرید سهام کارخانه قند کهریزك که فعلاً متعلق به‌بانك فلاحتی است داده خواهد شد و درصورت فروش سهام مزبور ازطرف اداره کل صناعت باید حاصل فروش باز باعتبارا منظور برای بانك فلاحتی بر گردد.

این قانون که مشتمل بریك ماده و صورت ضمیمه است درجلسه بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

صورت ضمیمه قانون بودجه سال ۱۳۱۱ مملکتی

قسمت اول ـ عایدات

فصل	ماده	شرح	ریال	لیره
۱		**مالیات مستقیم**		
	۱	الف ـ مالیات املاك مزروعی	۵۰۰۰۰۰۰۰	
		ب ـ بقایای مالیات فوق	۵۰۰۰۰۰۰	
		ج ـ باز خرید منال خالصجات انتقالی	۵۰۰۰۰۰	
	۲	مالیات بر شرکتها و تجارت و غیره	۱۰۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰
	۳	حق الثبت اتو مبیل وغیره	٦۰۰۰۰۰۰	
	٤	متفرقه مستقیم	۵۰۰۰۰۰	
		جمع	۷۲۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰
۲		**مالیات غیر مستقیم**		
	۱	ذبایح	٦۰۰۰۰۰۰	
	۲	رسومات	۱۰۰۰۰۰۰۰	
	۳	متفرقه غیر مستقیم	۳۵۰۰۰۰	
		جمع	۱٦۳۵۰۰۰۰	
۳		**حقوق گمرکی**	۱۰۰۰۰۰۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	ریال	لیره
٤		**عوائد انحصاری**		
	١	عوائد تجارتی قند و شکر	٧٤٧١٣٥٣٠	
	٢	عوائد تجارتی کبریت	٢٥٤٠٠٤٠	
	٣	انحصار تریاك	٣٠٠٠٠٠٠٠	٥٠٠٠٠٠
	٤	انحصار دخانیات	٤١٤٠٠٠٠٠	
	٥	عوائد تنباکوی اصفهان (بابت صادرات)		٦٠٠٠٠
		جمع	١٤٨٦٥٣٥٧٠	٥٦٠٠٠٠
٥		**عواید امتیازات**		
	١	حق الامتیاز تلفون	١٠٠٠٠٠	
	٢	حق الامتیاز خاك سرخ	٤٠٠٠٠٠	
	٣	حق الامتیاز و عایدات دولت از کمپانی شیلات	٤٥٠٠٠٠٠	
	٤	منافع سهام دولتی از نفط جنوب		١٥٠٠٠
	٥	حقوق کمیسر نفط جنوب		٢٠٠٠
	٦	قسمتی از عوائد حق الامتیاز نفط جنوب که بعایدات عمومی منتقل میشود		١٠٠٠٠
		جمع	٥٠٠٠٠٠٠	٢٧٠٠٠

فصل	ماده	شرح	ریال	لیره
٦		سهام و منافع دولتی		
	۱	منافع سهام دولتی از بانک ملی	٦۰۰۰۰۰	
	۲	منافع وجوه دولتی در حساب ها	۳۰۰۰۰	
	۳	عایدات قند کرج	٤۰۰۰۰۰۰	
		جمع	٤٦۳۰۰۰۰	
۷		خالصجات و معادن و غیره		
	۱	خالصجات	۱۹۰۰۰۰۰۰	
	۲	معادن	۱۷۰۰۰۰۰	
	۳	جنگل ها	٦٥۰۰۰۰	
	٤	شیلات داخلی	٤۰۰۰۰۰	
	٥	عایدات شمشک	٥۰۰۰۰۰	
	٦	عایدات تذکره	۱٥۸٥۰۰۰	
		جمع	۲۳۸۳٥۰۰۰	
۸		عوائد انتقالی از وجوه مخصوصه		
	۱	صدی سه مخارج وصول مالیات راه و انحصار		

فصل	ماده	شرح	ریال	لیره
		قند و چای	۲۸۰۰۰۰۰۰	
	۲	سهم معارف از مالیات راه	۲۶۰۶۶۰۰	
	۳	« صحیه « «	۷۲۴۱۳۰	
	٤	سهم صحیه از عایدات بندری	۱۵۰۰۰۰	
	۵	عایدات پوست بره	۸۰۰۰۰۰	
		جمع	۷۰۸۰۷۳۰	
۹		مطالبات دولت		
	۱	کارخانه پارچه بافی اصفهان	۳۵۹۳۰۰	
	۲	کار خانه نخ ریسی مرحوم صنیع الدوله	۳۰۰۰۰	
	۳	بدهی ارزاق	۲۵۰۰۰۰۰	
	٤	مطالبات متفرقه دولت	۳۰۰۰۰۰	
		جمع	۳۱۸۹۳۰۰	
۱۰		مجلس شورای ملی		
	۱	عواید مطبعه و باغ بهارستان	۵۰۰۰۰۰	
۱۱		وزارت عدلیه		
	۱	عواید محاکم	٤۰۰۰۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	ریال	لیره
	۲	عوائد مأمورین صلح و نمایندگی پارکه ها	۹۰۰۰۰	
	۳	عوائد ثبت اسناد و املاك	۱۱۰۰۰۰۰۰	
	٤	عوائد متفرقه	۱۰۰۰	
		جمع	۱۵۰۹۱۰۰۰	
۱۲		وزارت مالیه		
	۱	عوائد شانسلری گمرك	۱٤۰۰۰۰۰	
	۲	عوائد سرب و مهر گمرك	۸۰۰۰۰۰	
	۳	عوائد انبار داری گمرك	۳۹۰۰۰۰۰	
	٤	عوائد متفرقه گمرك	۲۰۰۰۰۰۰	
	۵	عوائد متفرقه وزارت مالیه	۱۰۰۰	
		جمع	۸۱۰۱۰۰۰	
۱۳		وزارت داخله		
	۱	عوائد متفرقه نظمیه	۳۰۰۰۰	
	۲	عایدات تذکره اقامت اتباع خارجه	۱۰۰۰۰۰	
	۳	صحیه	۸۰۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	ریال	لیره
	٤	سجل احوال	۲۰۰۰۰	
	۵	متفرقه وزارت داخله	۵۰۰	
		جمع	۲۲۰۵۰۰	
۱٤		**وزارت امور خارجه**		
	۱	عوائد متفرقه	۵۰۰	
۱۵		**وزارت پست و تلگراف**		
	۱	پست	٦۳۳۰۰۰۰	
	۲	تلگراف و تلگراف بی سیم	۸۵۹۰۰۰۰	
	۳	متفرقه	۱۰۰۰	
		جمع	۱٤۹۲۱۰۰۰	
۱٦		**وزارت معارف**		
	۱	عوائد مدارس	۲۰۰۰۰۰	
	۲	عوائد متفرقه	۱۰۰۰	
		جمع	۲۰۱۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	ریال	لیره
۱۷		وزارت طرق		
		عوائد متفرقه	۲۵۰	
۱۸		اداره کل تجارت		
	۱	عوائد تمبر	۲۵۰۰	
	۲	عوائد حاصل از اجراء قانون اوزان و مقادیر	۱۰۰۰۰۰۰	
	۳	عوائدمتفرقه	۲۰۰	
	۴	اطاق تجارت (صدی یك وغیره)	۱۰۰۰۰۰	
		جمع	۱۱۰۲۷۰۰	
۱۹		اداره کل فلاحت		
		عوائد مؤسسات	۲۳۲۰۰	
۲۰		اداره کل صناعات		
	۱	عایدات مدارس صنعتی	۲۵۰۰۰۰	
	۲	عایدات تأسیسات صنعتي که از طرف اداره کل صناعات اداره میشوند	۲۴۰۰۰۰	
	۳	عایدات متفرقه	۲۵۰	
		جمع	۴۹۰۲۵۰	
		جمع کل	۴۲۱۴۰۰۰۰۰	۷۸۷۰۰۰

قسمت دوم ـ مخارج

فصل	ماده	شرح	ریال	پهلوی
۱		وزارت دربار و دفتر مخصوص شاهنشاهی	٥١٤٦٦٤٠	
۲		مجلس شورای ملی	٦١٣٠٠٠٠	
۳		اعتبار انتخابات دوره نهم	١٣٥٠٠٠٠	
٤		ریاست وزراء	٦٩٧٠٠٠	٤١٧
٥		**وزارت جنك**		
	۱	وزارت جنك و خرج سفر و خرج تحصیل محصلین وزارت جنك و بحریه و حقوق و مخارج مستخدمین خارجی لشکری و بحریه	١٥٣٠٧٩٩٨٠	٧١٠٠٠
	۲	تشکیلات امنیه مملکتی	٢١٥١٠٠٠٠	
٦		**وزارت داخله**		
	۱	وزارت داخله	٥٣٣٢٧٢٠	
	۲	تشکیلات نظمیه مملکتی	٢١٤٥٠٠٠٠	
	۳	اعتبار استرداد قرض نظمیه بابت مخارج محبس راجع بسال ۱۳۱۰	٨٠٠٠٠	

فصل	ماده	شرح	ریال	لیره
	۴	صحیه کل مملکتی	۶۹۵۴۸۸۰	۲۲۵۲
	۵	احصائیه و سجل احوال کل مملکتی	۴۵۶۰۰۰۰	
	۶	نظام وظیفه	۳۵۰۰۰۰	
	۷	ساختمان محابس	۳۰۰۰۰۰	
	۸	بنای عمارت نظمیه مرکزی	۱۰۰۰۰۰۰	
۷		**وزارت عدلیه**		
	۱	وزارت عدلیه	۱۱۱۹۵۵۰۰	۱۶۳۲
	۲	ثبت اسناد و املاک	۶۴۵۰۰۰۰	
	۳	اعتبار تکمیل عمارت وزارت عدلیه	۱۵۰۰۰۰	
	۴	اعتبار بنای توقیف گاهها در طهران	۲۰۰۰۰۰	
	۵	حق مأمورین صلح و نمایندگی پارکه‌ها (در حدود عایدات)	۹۰۰۰۰	
۸		**وزارت امور خارجه**		
	۱	وزارت امور خارجه	۲۹۷۰۶۸۰	۹۸۸۸۲
	۲	کمیسیون سرحدی	۵۰۰۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	ریال	پهلوی
۹		**وزارت پست و تلگراف**		
	۱	وزارت پست و تلگراف	۲۰۱٦۰٦۱۰	۱۷۱۲۱
	۲	ساختمان عمارت پست وگمرك	۹۰۰۰۰۰	
۱۰		**وزارت معارف**		
	۱	وزارت معارف	۲۰۸۵٦٤۳۰	۱٤٦۲۱
	۲	اعزام محصلین بخارجه	۵۰۰۰۰	۸۲۷۷۸
۱۱		**وزارت طرق وشوارع**	۸۵۰۰۰۰	
۱۲		**اداره کل تجارت**		
	۱	اداره کل تجارت	۱۵۰۲۰٤۰	
	۲	اطاقهای تجارت (در حدود عایدات)	۱۰۰۰۰۰	
	۳	اعتبار اجرای قانون اوزان و مقادیر	۱۰۰۰۰۰۰	
۱۳		**اداره کل فلاحت**	۳۲۳۲٦۳۰	۷۷۸۰
۱٤		**اداره کل صناعت**		
	۱	اداره کل صناعت	۲۱٦٤٤۳۰	۳۷۸۵

ماده	فصل	شرح	ریال	لیره
	۲	مخارج انتقاعی عمل معدن شمشك	٥٠٠٠٠٠	
	۳	خرید ماشین آلات برای معدن شمشك	١٥٠٠٠٠٠	
	٤	عمل معادن قراجه داغ	٥٠٠٠٠٠	
	٥	مخارج انتفاعی کارخانه قند کرج	٥٠٠٠٠٠٠	
١٥		**وزارتمالیه**		
	١	وزارتمالیه بانضمام گمرکات و بحریه و مخارج مربوطه باجرای قانون انحصار تجارت	٣٤٧٥٥٠٠٠	١٥٠٠
	۲	حقوق و مخارج مستخدمین خارجی مالیه و گمرکات و سایر مؤسسات مالیه	٥٠٦٢٨٠	١٦٠٠٠
	۳	ساختمان ابنیه مالیه و گمرکی و تجهیز ابنیه مذکوره	١٢٦٠٠٠٠	
	٤	انحصار دولتی تریاك	٤٠٠٠٠٠٠	
	٥	انحصار دولتی دخانیات	٣٠٠٠٠٠٠	
	٦	اعتبار مخارج تحصیل عوائد تجارت قندو کبریت	١٥٠٠٠٠٠	
	۷	اعتبار اداری ضرابخانه	٣٠٠٠٠٠	
	۸	مخارج انتفاعی مملکتی	٤٤٥٠٠٠٠	

فصل	ماده	شرح	ریال	پهلوی
۱۶		اعتبار دولت		
		الف ـ مخارج مترقبه و غیر مترقبه ۱۵۰۰۰۰۰		
		ب ـ مخارج سری ۲۰۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰۰	
		ج ـ انعام ۱۰۰۰۰۰		
۱۷		اعتبارات ثابته عمومی		
	۱	دیون خارجی دولت		۸۰۰۰۰
	۲	وظایف و شهریه و مستمریات	۵۱۶۷۶۰۰	۹۰۸
	۳	حقوق انتظار خدمت مستخدمین دولت	۲۴۰۰۰۰۰	
	۴	منافع صندوق تقاعد کشوری	۴۷۲۳۰۰	
	۵	حقوق کمیسر نفط جنوب		۱۵۰۰
	۶	مخارج نگاهداری مسلخها	۵۰۰۰۰۰	
	۷	فرع و حق العمل بانکها و مخارج انتقال وجوه دولتی	۱۰۰۰۰۰۰	
	۸	هیئت تفتیشیه مملکتی	۳۵۰۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	ریال	لیره
	۹	سرمایه بانك ملی از محل سهام دولتی	۶۰۰۰۰۰	
	۱۰	سهم شیر و خورشید های سرخ تبریز و مشهد ازمحل عایدات ذبایح	۵۱۹۰۰۰	
	۱۱	مخارج مربوطه بمحاکمه و کلیه اعتراضات ثبتی ومخارج ثبتی و قضائی و حق الحکمیه و سایر مخارج مربوطه باین قبیل امور و محکومیت های ناشیه از اعمال دائر بتصدی دولت	۵۰۰۰۰۰	
	۱۲	اعتبار نگاهداری قرق و باغات سلطنتی	۱۲۰۰۰۰	
	۱۳	حقوق مفتش بانك ملي و مخارج تفتیش	۶۰۰۰۰	
۱۸		**مخارج غیر ثابته عمومی**		
	۱	اعتبار عمران و تخت قاپو کردن عشایر	۱۰۰۰۰۰۰	
	۲	اعتبار دفع آفات ازمحصولات زراعتی الف ـ دفع ملخ ۱۰۰۰۰۰۰ ب ـ دفع سن ۵۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰۰	
	۳	اعتبار تکمیل ممیزی	۷۰۰۰۰۰	
	٤	اعتبار ساختمان مسلخ درنقاطیکه مسلخ ندارند	۳۵۰۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	ریال	پهلوی
	۵	دیوان داخلی و تعهدات دولت	٦۰۰۰۰۰	
	٦	سرمایه بانك ملی	۵۰۰۰۰۰۰۰	
	۷	سرمایه بانك فلاحتی	۵۰۰۰۰۰۰۰	
	۸	مخارج امور مربوطه به کار های کمپانی نفط جنوب		۷۰۰۰
	۹	تعمیرات ابنیه عمومی دولتی	۳۰۰۰۰۰	
	۱۰	مخارج مربوطه به آبهای سرحدی	٦۰۰۰۰	
	۱۱	خرید و مخارج نگاهداری جهاز جلوگیری از صید قاچاق	۲٦۰۰۰۰	
	۱۲	اعتبار پذیرائی های محتمله واردین خارجی	۱۵۰۰۰۰۰	
	۱۳	سرمایه برای معاملات انحصار تجارت قند و کبریت	۳۰۰۰۰۰۰۰	
	۱٤	مخارج پیش بینی نشده مملکتی	۲۵۰۰۰۰۰	
		جمع کل مخارج مملکتی	٤۲۱۳۹۹۸۷۰	٤۰۷۱۷٦

خلاصه

جمع عایدات پیش بینی شده مبلغ ٤۲۱٤۰۰۰۰۰ ریال ومبلغ ۷۸۷۰۰۰ لیره

جمع مخارج پیش بینی شده مبلغ ٤۲۱۳۹۹۸۷۰ ریال ومبلغ ٤۰۷۱۷٦ پهلوی

تفاضل عایدات بریال ۱۳۰ ریال

این صورت ضمیمه قانون بودجه یکساله ۱۳۱۱ مملکتی بوده وصحیح است .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

متمم بودجه یکساله ۱۳۱۱ مملکتی

مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ۱ ـ اعتبارات مصوب بودجه مملکتی برای هر یك از مواد مخارج محدود بهمان خرج بوده و برای خرج دیگری نمیتوان از آن استفاده نمود .

ماده ۲ ـ کلیه عواید نقدی و جنسی که تحت تصدی ادارات و عمال دولت وصول و یا تحصیل میشود باستثنای آنچه که ادارات مالیه برای بلدیه ها وصول مینمایند باید مستقیماً بخزانه دولت عاید شده و کلیه مخارج مربوطه در حدود قوانین ونظامنامه های قانونی ومقررات راجعه بهرنوع خرجی بموجب حواله وزارت مالیه از خزانه دولت پرداخته شود متخلفین از مقررات این ماده در حدود قوانین موضوعه تعقیب و مشمول مجازاتهای منظوره در قوانین جزای عمال دولتی خواهند بود .

تبصره ـ قیمت اشیائی که بین وزارتخانه ها خرید و فروش میشود از محل اعتبارات مربوطه خودشان باید بخزانه دولتی عاید شود .

ماده ۳ ـ وزارت‌مالیه مجازاست مازاد عایدات ۱۳۰۹ را (موضوع قانون هفدهم مرداد هزار و سیصد و ده) که تا آخر سنه ۱۳۱۰ وصول شده و یا تا اول مهر ماه هزار و سیصد و یازده وصول شود بعلاوه مازاد عایدات ۱۳۱۰ پس از وضع آنچه برای تعهدات دولت در دوره عمل ۱۳۱۰ یا برای اجرای ماده ۵ این قانون قابل تأدیه است برای پرداخت منظم مخارج متعلقه به بودجه ۱۳۱۱ بعنوان

مساعده جهت وجه متحرك مخارج سالیانه اخذ نموده و در آخر سنه مزبوره قسمت مربوطه بسنه ۱۳۰۹ را بخزانه بحساب ذخیره مملکتی رد نماید مگر آنکه تکلیف آن بر طبق قانون مخصوص دیگری تعیین شود .

ماده ٤ – وزارت مالیه مجاز است پرداخت مخارج راجعه باجرت مزدوران و سوخت و کسر گداز و تهیه مصالح مربوطه بضرب و سایر مخارج مربوطه بامر ضرب مسکوك را ازمحل اعتبار موضوع قانون ۲۷ بهمن ۱۳۰۹ ادامه داده و آنچه از این محل برای این منظور خرج شود از مازاد عایدات بودجه مملکتی بعد ها بذخیره مملکتی مسترد نماید .

ماده ۵ – وزارت مالیه مجازاست چنانچه عایدات‌و وجوهی بر خلاف قانون تا آخر ۱۳۰۹ دریافت نموده باشد پس از ثبوت اینکه عایدات و وجوه بر خلاف قانون وصول و دریافت شده‌است ازمحل مازاد عایدات هزاروسیصدوده مسترد دارد .

ماده ٦ – وزارت مالیه مجاز است که در مورد بر قراری مستمری متوفی درباره ورثه آنها اگر سهم پرداختی هر یك از وراث از پنجاه ریال تجاوز نمیکند و یا اینکه وراث مزبور از مازاد پنجاه ریال صرف نظر میکنند آنسهم را در مقابل مبلغی که پنج برابر سهم پرداختی میباشد از محل اعتبار شهریه و مستمریات خریداری و از دفتر مستمریات حذف نماید و همچنین مستمریات فعلی را که مبلغ پرداختی آن کمتر از ده ریال است از محل اعتبار مذکور بوسیله تأدیه ۵ برابر مبلغ پرداختی خریداری و از دفتر حذف نماید .

تبصره - مستمریات موروثی که کمتر از ۵ سال بانقضای مدت پرداخت آن باقی مانده خریداری نخواهد شد.

ماده ۷ ـ وزارت مالیه مجاز است دویست و نود هزار ریال عایدات خرواری ده ریال جنس ارزاق سابق را برعایدات مملکتی علاوه نموده و از

اضافه عایدات بودجه تا حدود دویست و سی هزار ریال بمصرف کلیه مخارجی که برای اعمال مربوطه بنگاهداری و فروش جنس مذکور لازم میآید برساند

ماده ۸ ـ ادارات دولتی درخارجه می‌توانند برای احتیاجات محلی خودشان درصورت لزوم منشیهای موقت و ماشین نویس و مستخدمین جزء از اتباع خارجه استخدام نمایند.

تبصره - اتباع ایران در خارجه باشرایط متساوی حق تقدم خواهندداشت.

ماده ۹ ـ کلیه اعتبارات مصوبه برای ساختمانها در بودجه‌های ۱۳۱۰ و ۱۳۱۱ تا آخر دوره عمل سالهای مذکور قابل تعهد و مصرف میباشد

ماده ۱۰ ـ وزارت مالیه مجاز است قیمت و سایر مصارف مربوطه بتدارك آن قسمت از لوازم دفتری وزارت خانه ها و ادارات دولتی را (باستثنای وزارتین دربار پهلوی وجنك و اداره امنیه) که باید برای اول سال ۱۳۱۲ حاضر باشد از عایدات جاری ۱۳۱۱ پرداخته و پس‌از تصویب بودجه‌های ۱۳۱۲ از محل اعتبارات مربوطه بحساب عایدات سال ۱۳۱۱ مسترد دارد و نیز درصورت حصول اطمینان مذکور درقانون ۱٤ دیماه ۱۳۱۰ مخارجی‌را که تأخیر تأدیه‌آنها منجر بضرر و خسارت دولت یا باعث فوت مقصود می‌شود بطور مساعده از عایدات ۱۳۱۱ پرداخته وبعد ازتصویب بودجه ۱۳۱۲ از اعتبارات مربوطه آنسال استرداد نماید.

ماده ۱۱ ـ وزارت مالیه مجاز است طلب مسلم و رسیدگی و تصدیق شده اشخاصرا از دولت درمقابل بدهی همان اشخاص احتساب و در بودجه عایدات و مخارج ۱۳۱۱ مملکتی جمع وخرج نماید و نیز مجاز است:اولاً دیون قطعی تاآخر ۱۳۰۵ دولت‌راکه درحدود اعتبارات سنوات مربوطه یاعلاوه برآن ایجاد شده است ازمحل ششصد هزار ریال اعتبار تعهدات و دیون داخلی منظوره در بودجه مملکتی بارعایت حق تقدم ایجاد دیون بتصویب هیئت وزراء بپردازد ثانیاً صدی بیست ازاصل طلب اشخاصی که درسنه ۱۳۱۰ صدی بیست طلب آنها

بموجب قانون ۲۸ آذر ۱۳۱۰ اجازه پرداخت داده شده و صدی سی از اصل طلب اشخاصی که بهموجب قانون مذکور درسال ماضی صدی سی‌از مطالبات آنها اجازه پرداخت داده شده از اعتبار مذکور درفوق تأدیه نماید.

ماده ۱۲ ـ وزارت مالیه مجاز است مخارج معوقه ذیل را ازمحل اعتبارات معینه در ذیل احتساب یابپردازد:

الف ـ احتساب قیمت غله که در ۱۳۰۹ بعشایر خوزستان داده شده‌است از محل اعتبار عمران ۱۵۲۶۷/۵ ریال.

ب ـ احتساب بقیه کسر عمل موسسه رهنی از محل اعتبار دولت ۲۰۱۰ریال

ج ـ پرداخت مخارج معوقه ۱۳۰۸ نظام وظیفه ازمحل اعتبار ۱۳۱۱ نظام وظیفه ۱۶۲۳ ریال.

د ـ احتساب مخارج ۱۳۰۹ ساختمان محبس نظمیه مشهد از محل اعتبار ۱۳۱۱ ساختمان محبس ۲۳۱۵۹/۳۵ ریال

ه ـ بابت فرع وجوه تقاعد تا آخر ۱۳۰۹ ازصرفه‌جوئی اعتبارات ماده ۷ از فصل ۱۷ قسمت مخارج بودجه مملکتی ۱۳۱۱ ۴۸۲۳۸/۴۵ ریال.

ماده ۱۳ ـ وزارت مالیه مجاز است مازاد اعتبارات ۱۳۱۰ عمران لرستان ـ کردستان ـ خوزستان و بلوچستان و کوچانیدن و تخت قاپو کردن طوایف رابر اعتبار عمران مصوب سال ۱۳۱۱ علاوه نماید.

بودجه جزء اعتبار ۱۳۱۱ عمران و اصلاح بودجه که در ظرف سال ممکن است لازم شود باید بتصویب هیئت وزراء برسد.

ماده ۱۴ ـ وزارت مالیه مجاز است در مورد خالصجاتی که امانی‌عمل می‌شود حق‌عمال محلی خالصه را به‌تناسب حقی که در دهات اربابی در همان محل یامحلهای مجاور آن بعمال داده می‌شود ازعین عایدات خالصجات ادا نموده ماحصل را پس‌از وضع حق مذکور بعایدات دولت به‌برد ونیز درترمیم خسارات عمده ناشی ازآفات که برعایای بی‌بضاعت خالصجات وارد می‌شود از

محل عایدات خالصجات کمك نماید.

تبصره - کمك برعایای قریه مرزین خالصه که در ۱۳۱۰ در اثر حریق قریه مزبوره دچار خسارت شده‌اند مشمول ماده فوق خواهد بود.

ماده ۱۵ ـ وزارت مالیه مجاز است فروش قسمتی از اراضی اداره حمل ونقل واقعه در خیابان یوسف آباد را (موضوع قانون ۲۶ مهر ۱۳۰۹) در سال ۱۳۱۱ مجری داشته و قسمتی از قیمت اراضی مذکور را که برای تکمیل ساختمان عمارت پست و تلگراف در رشت ضرور باشد برای آن منظور بپردازد. همچنین قانون مصوب ٤ آبان ۱۳۰۹ راجع بساختمان مدرسه متوسطه تبریز را نسبت به‌وزارت معارف از محل فروش مدرسه شاهپور تبریز در ۱۳۱۱ مجری دارد.

ماده ۱٦ ـ وزارت مالیه مجاز است عواید معوقه سهم دولت ازکمپانی شیلات را درعایدات مملکتی آورده واز آن محل شیل مبارك آباد را بقیمت عادله برای دولت خریداری نماید.

ماده ۱۷ ـ در معاملات جزئی دولتی که محسوس است مخارج نشر اعلان مزایده یا مناقصه موضوع معامله را بر ضرر دولت تمام مینماید عمل مناقصه و مزایده بااشخاص طرف معامله حضوراً و بوسیله تحریر صورت مجلس باید انجام شود و در معاملات خیلی جزئی که دعوت اشخاص طرف معامله اقتضا نداشته باشد باید مأمورین مربوطه برای فروش و خرید سندی تهیه نمایند که به موجب آن اثبات شود فروش بمبالغ بیشتر و خرید بمبلغ کمتر مقدور نبوده است حدودمبلغ معاملات‌جزئی وخیلی جزئی برطبق تصویبنامه هیئت‌وزراء خواهدبود.

وزارت طرق مجاز خواهد بود که نسبت بخرید مصالح راه سازی و راه آهن درمواردی که دور از مراکز عمده معاملات خرید بعمل میآید و یا مناقصه باعث فوت وقت میشود تا میزان پنجهزار ریال بدون مناقصه خرید نماید

ولی باید دلایل این کار درضمن اسناد خرج شرح داده شود همچنین مقاطعه دادن قسمت های راه سازی (طرق و راه آهن) تا پنجهزار ریال بدون مناقصه مجاز خواهد بود .

ماده ۱۸ ـ وزارت مالیه مجاز است برای تأدیه مخارجي كه به پهلوی در بودجه مملکتی منظور شده معادل یکصد و پنجاه هزار پهلوی باسعار خارجي بطور مساعده بحساب جاری از بانك ها دریافت دارد ولي آنچه از مساعده مزبور درظرف سال استفاده شده باید ازطرف خزانه دولتی اصلا و فرعاً تا آخر دوره عمل سال ۱۳۱۱ رد شود .

ماده ۱۹ ـ مقررات کفالت وحق الکفاله شامل تمام طبقات مستخدمین از هر نوع که درمقابل انجام خدمت حقی مرتباً دریافت میدارند و شامل هرنوع حقوق (غیر از تقاعد) خواهد بود .

ماده ۲۰ ـ وزارت مالیه مجاز است (در انتظار تصویب قانونی برای جبران خسارات وارده بر مزدوران) بعمال و مزدورانی که درحین اشتغال بامور ساختمانی دولتی و امور مشابه آن خسارات مالی ناشی از حوادث غیر قابل اجتناب (فرس ماژور) و یا صدمات جانی که موجب از کار افتادن موقت یا دائـم آنها باشد وارد شده باشد از محل اعتبار مربوط بموضوع اشتغال آنها در وجه مشار الیهم و درصورت فوت در وجه ورثه آنها مبلغی بعنوان خسارت کار سازی دارد این خسارت بتناسب اهمیت صدمات وارده از مبلغـی کـه معادل اجرت ده روز الی مبلغی که معادل اجرت یکسال آنها است خواهد بود .

ماده ۲۱ ـ پرداخت از اعتبار خسارات جانی و مالی بودجه وزارتخانه‌ها وادارات مربوطه درحدود اعتبار مزبور درموارد ذیل مجاز است :

الف ـ مخارج معالجه صدمات جانی که در راه انجام وظیفه بطور ناگهانی بمستخدمین یا کسان آنها وارد شده است.

ب ـ جبران خسارت مالی مستخدمین که در راه انجام‌وظیفه بواسطه حوادث غیر قابل اجتناب اموال خودرا ازدست داده اند.

ج ـ خسارت مذکور در ماده ۲۰ درصورتیکه محل مذکور در آن ماده کافی نباشد.

ماده ۲۲ ـ وزارتمالیه درسنه ۱۳۱۱ مجاز است:

اولا درمورد مالکینی که نتوانسته‌اند اظهار نامه عایدات املاك خود را بر طبق ماده ٤ قانون متمم ممیزی تا ۱۲ فروردین ۱۳۱۰ که انقضاء مدت‌قانونی است تهیه و تسلیم نمایند جریمه مقرره در ماده ۵ قانون فوق‌الذکر و تبصره‌آنرا از مالکین یا خورده مالکینی که اظهار نامه عایدات املاك خود را تا آخر اردیبهشت ۱۳۱۱ تسلیم نمایند مطالبه نکنند.

ثانیاً مالیات قسمتی از ایلات را که غالباً در حرکت و در محلی که مالیات میدهند ششماه متوقف نیستند و همچنین مالیات خورده مالکینی که بدهی مالیاتی سالیانه آنها بشصت ریال نمیرسد بدون رعایت قانون متمم ممیزی باقساط و فواصلی کمتر از شش قسط و ششماه وصول نماید.

ماده ۲۳ ـ حد اقل‌مقرری رتبه اول مستخدمین کشوری ۳۲۰ ریال و حد اقل مقرری رتبه اول قضائی ۵۰۰ ریال میباشد ولی در سال ۱۳۱۱ بحقوق مستخدمین اداری دارای رتبه یك و دو ومستخدمین دون اشل اداری بیست‌ریال در ماه اضافه میشود این اضافه از محل اعتبار ماده ١٤ فصل۱۸ بودجه‌خرج مملکتی تأدیه خواهد شد

ماده ۲۴ ــ مبلغ یکصد و پنجاه هزار ریال از محل ماده ۲ فصل ۸ بودجه مخارج ۱۳۱۱ مملکتی کسر و معادل همان مبلغ برای مخارج غیر مترقبه وزارت امور خارجه بر ماده ۱ فصل مذکور اضافه میشود.

ماده ۲۵ ــ هر مبلغ از ۲۸۷۲۵۹ ریال اعتبار اضافی شش فقره سیم کشی وزارت پست و تلگراف موضوع قانون ۱۷ امرداد ۱۳۱۰ که در سال مذکور مورد خرج پیدا نکرده باشد در ظرف سال ۱۳۱۱ قابل تعهد و مصرف خواهد بود

ماده ۲۶ ــ حق التدریس مستخدمین ادارات و متقاعدین در مدارس عالیه نباید از ساعتی ده تومان تجاوز نماید ولی هیچ وزارتخانه نمیتواند اجازه غیبت مستخدمین شاغل خدمت را در ساعات اداری برای تدریس تجویز و تصویب نماید

ماده ۲۷ ــ مواد ۴ ، ۵ ، ۶ ، ۸ ، ۹ ، ۱۰ ، ۱۴ ، ۱۵ ، ۱۶ ، ۱۹ ، ۲۰ ، ۲۱ ، ۲۵ و ۲۶ متمم قانون بودجه سال ۱۳۱۰ در سال ۱۳۱۱ نیز مجری خواهد بود.

اینقانون که مشتمل بربیست وهفت ماده است در جلسه بیست و هشتم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی : دادگر

قانون

بودجه یکساله یکهزار و سیصد و یازده مجلس شورای ملی

مصوب ۲۳ فروردین ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول ــ برای مخارج دوازده ماهه سال یکهزار و سیصد و یازده مجلس شورای ملی مبلغ پنج ملیون و پانصد و هشتاد هزار و یکصد و چهل ریال موافق فقرات (۱) الی (۴) ضمیمه اعتبار بمباشرت مجلس داده میشود.

تبصره ـ مباشرت مجلس مجاز است تمام اعتبار مذکوره فوق را از وزارت مالیه دریافت نموده بعد از پرداخت حقوق و مصارف مشخصه آنچه اضافه آید معادل مبلغ اضافی را بمصرف خرید و تفاوت مبادله فرش و اثاثیه مجلس برساند

ماده دوم ـ برای حقوق و مخارج دوازده ماهه مطبعه مجلس مبلغ پانصد و چهل و نه هزار و هشتصد و شصت ریال موافق فقره (۱) و (۲) ضمیمه اعتبار بمباشرت مجلس داده میشود.

ماده سوم ـ مجلس شورای ملی بمباشرت مجلس اجازه میدهد که عوائد مطبعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس را جزو جمع محاسبات مجلس محسوب دارد

ماده چهارم ـ کلیه عوائد مطبعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس در مدت پنجسال از اول سال ۱۳۱۰ تا سال ۱۳۱۴ پس از وضع مخارج آنها مطابق بودجه های تصویبی که از وزارت مالیه دریافت و مسترد میشود توسط مباشرت مجلس بمصرف تکمیل و رفع نواقص مطبعه مجلس خواهد رسید ـ ماده ٤ قانون بودجه سال ۱۳۱۰ مجلس شورای ملی مصوب ۲۱ اسفند ماه ۱۳۰۹ ملغی خواهد بود

این قانون که مشتمل بر چهار ماده و صورت ضمیمه است در جلسه بیست و سوم فروردین ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

صورت جزء قانون بودجه ۱۳۱۱ شمسی مجلس شورای ملی

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
تفصیل ماده (۱)						
فقره (۱)						
مقرری آقایان نمایندگان محترم وتفاوت مقرری ریاست مجلس	۱۲۲	۳۰۰۰	۳۶۹۰۰۰	۳۸۱۳۰۰۰	۳۸۱۳۰۰۰	اعتباری که درمتن برای مقرری آقایان نمایندگان محترم معین شده‌است در هر ماه در حدود اعتبار نامهای مصوبه مجلس مقدس اعم از اینکه از ۱۲۲ نفر کمتر یا زیادتر باشد منظور خواهد شد
فقره ۲						
تقنینیه						
معاونت						
معاون اداری ریاست	۱	۲۱۲۰	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰		
منشی اطاق معاونت	۲	بتفاوت	۱۵۲۰	۱۸۲۴۰		
کابینه						
رئیس	۱	۱۶۴۰	۱۶۴۰	۱۹۶۸۰		
تندنویسی و صورت مجلس						
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
تندنویس اول و مقطع	٤	بتفاوت	۳۳٤۰	٤۰۰۸۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
تند نویس دوم و خلاصه نویس	٤	بتفاوت	٢٥٦٠	٣٠٧٢٠		
تنــد نویس دوم و پاک نویس	٤	بتفاوت	٢٥٦٠	٣٠٧٢٠		
تند نویس سوم و عضو تصحیح	٣	بتفاوت	١٤٢٠	١٧٠٤٠		
دار الانشاء						
مدیر	١	١٢٤٠	١٢٤٠	١٤٨٨٠		
منشی مینوت نویس	٢	٩٢٠	١٨٤٠	٢٢٠٨٠		
« پاک نویس	٤	بتفاوت	٣٠٠٠	٣٦٠٠٠		
« اداری کمیسیون عرایض و مرخصی	١	٤٢٠	٤٢٠	٥٠٤٠		
قوانین و مطبوعات						
مدیر	١	١٤٤٠	١٤٤٠	١٧٢٨٠		
معاون	١	٩٢٠	٩٢٠	١١٠٤٠		
رابط کمیسیونها و شعب پارلمانی	١	٩٢٠	٩٢٠	١١٠٤٠		

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
منشی قانون نویس و پاك نویس کننده	۲	بتفاوت	۱۵۸۰	۱۸۹۶۰		
منشی اداری کمیسیون بودجه	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰		
سواد نویس و مصحح	۲	۴۲۰	۸۴۰	۱۰۰۸۰		
ماشینیست	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰		
ثبات	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰		
ضبط جاری						
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
ضباط	۲	بتفاوت	۱۱۵۰	۱۳۸۰۰		
پرسنل و تفتیش						
مدیر	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰		
عضو	۲	بتفاوت	۱۱۰۰	۱۳۲۰۰		
ثبت						
مدیر	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
ارسال مراسلات						
مدیر	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
کتاب نویس وکمك						
ارسال مراسلات	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰		
					۴۷۰۸۸۰	
فقره(۳)						
قسمت اول						
مباشرت						
معاون اداری	۱	۲۱۲۰	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰		
محاسبات کل						
رئیس	۱	۲۱۲۰	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
محاسب و منشي	۳	بتفاوت	۱۷۲۰	۲۰۶۴۰		
مدیر پرسنل و ضبط						
محاسبات	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
صندوق						
مدیر	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰		
عضو	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰		
ملزومات						
مدیر	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
عضو	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰		
ناظر	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰		
توزیع صورت مشروح مذاکرات مجلس						
مسئول (کنتراتی)	۱	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۲۰۰۰		
عضو	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰		
انشاء						
مدیر	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
متصدی ضبط وارسال مراسلات	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری در ماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
بلیط و لوایح						
مدیر	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷۶۰		
عضو	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰		
تفتیش						
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		
معاون تفتیش	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰		
عضو	۳	بتفاوت	۸۹۰	۱۰۶۸۰		
ممیزی و توزیع						
مدیر	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
ممیز بلیط	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰		
کتابخانه						
مدیر	۱	۱۶۴۰	۱۶۴۰	۱۹۶۸۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
عضو	۳	بتفاوت	۱۴۳۰	۱۷۱۶۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
ضبط راکد						
متصدی	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷٦۰		
عضو	۱	۳۵۰	۳۵۰	٤۲۰۰		
مستخدمین جزء						
سرایدارباشی	۱	٦۵۰	٦۵۰	۷۸۰۰		
سرایدار	۱۹	بتفاوت	٤٦۱۰	۵۵۳۲۰		
پیشخدمت باشی	۱	۵۹۰	۵۹۰	۷۰۸۰		
پیشخدمت	۲۵	بتفاوت	٦۹۹۰	۸۳۸۸۰		
تلفونچی و مکانیك	۲	»	٦۸۰	۸۱٦۰		
آبدار باشی	۱	٦۱۰	٦۱۰	۷۳۲۰		
آبدار و سقا	٦	بتفاوت	۱٦٦۰	۱۹۹۲۰		
حاجب	۵	»	۱۷۰۰	۲۰٤۰۰		
فراش باشی	۱	٦۱۰	٦۱۰	۷۳۲۰		
فراش	۱۲	بتفاوت	۲۷۵۰	۳۳۰۰۰		دو نفر موزعین صورت مشروح مذاکرات مجلس میباشد
باغبان باشی	۱	۳۱۰	۳۱۰	۳۷۲۰		
باغبان و گل کار	۸	بتفاوت	۱۸٦۰	۲۲۳۲۰	۵۷۳۱۲۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
قسمت دویم						
فوق العاده مأمورین کشیك تلگراف وپست ویکنفر فراش پست مجلس	۳	بتفاوت	۴۶۵	۵۵۸۰		
فوق العاده اعاشه و اعتبار جبران کسرفقرات (۲) و (۳) ماده اول				۱۱۵۶۰۰		
شهریه‌ورثه‌مرحومان نعمت الله خان پیش خدمت ومیرزاعبدالله فراش	۲	بتفاوت	۲۱۰	۲۵۲۰		
مؤذن	۱	۱۲۰	۱۲۰	۱۴۴۰	۱۲۵۱۴۰	
فقره۴						
مصارف						
سوخت چراغ برق ساعت و بادزن برقی (روشنائی)				۲۰۰۰۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
مصارف آبدار خانه				۳۰۰۰۰		
مصارف تنظیف				۱۲۰۰۰		
ملزومات دفتری				۳۲۰۰۰		
مصارف طبع لوایح				۲۰۰۰۰		
مصارف طبع صورت مشروح مذاکرات مجلس				۲۵۰۰۰		
اعتبار کتابخانه برای خرید کتب وجرائد				۴۲۰۰۰		
مخارج ارسال مراسلات ومخابره تلگراف وتلفن				۱ ۰۰۰		
فوق العاده مستحفظین مجلس				۱۸۰۰۰		
ملبوس مستخدمین جزء سالی دو دست نفری	۹۰			۲۷۰۰۰		
سوخت زمستانی (زغال سنك وچوب سفید)				۱۵۰۰۰		
مخارج جشن ها				۱۷۰۰۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
اعتبار مخارج پیش بینی نشده				۲۰۰۰۰		
ساختمان و تعمیرات ابنیه				۲۰۵۰۰۰		
حق بیمه				۱۰۰۰۰		
عیدی نوروز کارکنان مجلس				۸۵۰۰۰	۵۹۸۰۰۰	
جمع کل ماده اول بودجه مجلس				—	۵۵۸۰۱۴۰	
تفصیل ماده (۲)						
فقره (۱)						
مطبعه مجلس						
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
مسئول محاسبات مطبعه	۱	۷۴۰	۷۴۰	۸۸۸۰		
محاسب	۲	بتفاوت	۶۷۰	۸۰۴۰		
مسئول انبار و صندوق نقود	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰		
مفتش	۱	۴۷۰	۴۷۰	۵۶۴۰		
مصحح	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
منشی اندیکاتور نویس						
ومسئول ضبط	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰		
تحصیلدار	۱	۳۱۰	۳۱۰	۳۷۲۰		
فراش	٦	بتفاوت	۱۱٤۰	۱۳٦۸۰		
قسمت گراور سازي						
مسئول	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹٤۸۰		
معاون	۱	٦۸۰	٦۸۰	۸۱٦۰		
نقاش‌ورتوشه گر	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸٤۰		
عضو گراور سازی	٦	بتفاوت	۱۳۲۰	۱۵۸٤۰		
قسمت الکتریک						
مسئول	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷٦۰		
عضو	۲	بتفاوت	۳۵۰	٤۲۰۰		
قسمت ماشینخانه						
مسئول	۱	۵۹۰	۵۹۰	۷۰۸۰		
معاون	۱	۲۲۰	۲۲۰	۲٦٤۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
کاغذ بده	۱۲	بتفاوت	۲۰۱۰	۲۴۱۲۰		
کاغذبگیر و چرخ گردان و پادو	۸	»	۱۱۲۰	۱۳۴۴۰		
قسمت اشترو تیپی وگالوانو پلاستیك						
مسئول	۱	۲۴۰	۲۴۰	۲۸۸۰		
عضو	٤	بتفاوت	۳۳۰	۳۹٦۰		
قسمت حروفچینی						
مسئول	۱	٤۸۰	٤۸۰	۵۷٦۰		
حروفچین	۱۹	بتفاوت	۲۹۵۰	۳۵٤۰۰		
قسمت فرم بندی						
مسئول فارسی ولاتین	۱	۳٤۰	۳٤۰	٤۰۸۰		
معاون	۱	۲٦۰	۲٦۰	۳۱۲۰		
فرم بند	۱٤	بتفاوت	۲۳۲۰	۲۷۸٤۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری در ماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
قسمت صحافي						
مسئول صحافی معمولی						
و اوراق بهادار	۲	بتفاوت	۵۵۰	۶۶۰۰		
صحاف و نمره زن	۱۷	»	۲۳۹۰	۲۸۶۸۰		
اجرت کارگران						
کنتراتی برای اوراق						
بهادار وغیره				۳۶۰۰۰		
قسمت افست						
مسئول	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰		
کاغذ بده و کاغذ بگیر						
و عضو	۶	بتفاوت	۷۹۰	۹۴۸۰		
اعتبار برای اضافه کاری						
کلیه قسمتهای فنی مطبعه				۲۰۰۰۰		
فوق‌العاده اعاشه و						
اعتبار جبران کسر فقره						
(۱) در ماده ۲				۲۷۹۶۰	۴۱۰۸۸۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
فقره ۲						
مرکب و روغن و ژلاتین و نفت وغیره				۱۰۰۰۰۰		
سوخت زمستانی				۶۰۰۰		
اعتبار فوق‌العاده				۱۴۰۰۰		
عیدی نوروزکارکنان مطبعه				۱۸۹۸۰	۱۳۸۹۸۰	
جمع ماده دوم					۵۴۹۸۶۰	
جمع کل ماده اول و دوم بودجه مجلس					۶۱۳۰۰۰۰	

صورت فوق ضمیمه قانون بودجه یکساله ۱۳۱۱ مجلس شورای ملی بوده وصحیح است .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح مواد اول و پنجم فصل هفدهم قانون بودجه ۱۳۱۱ مملکتی

مصوب ۳۱ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است بجای هشتاد هزار پهلوی موضوع ماده اول. فصل هفده بودجه خرج ۱۳۱۱ مملکتی یکصد و سه هزار و پنجاه لیره انگلیسی و بجای یکهزار و پانصد پهلوی موضوع ماده پنجم فصل مذکور دو هزار لیره انگلیسی پرداخته و دوفقره اعتبار فوق را در بودجه مملکتی ازهمین قرار اصلاح نماید.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه سی و یکم خردادماه‌یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اصلاح بودجه ۱۳۱۱ اداره کل فلاحت

مصوب ۲۸ تیرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ یکصد و بیست و هشت‌هزارو چهل ریال از محل بودجه اداره کل فلاحت بشرح‌ذیل:

صرفه‌جوئی از محل بقیه حقوق رئیس فلاحت پس‌از وضع حق‌الکفاله

کفیل درمدت هشت‌ماه و بیست و چهار روز آخر سال قسمت اول ازفصل اول
فقره اول بودجه ۲۲۰۰۰ ریال

صرفه‌جوئی ازمحل حقوق مدیر کل در مدت هشت ماه‌آخربشرح‌فوق ۲۱۴۴۰ریال

صرفه‌جوئی ازمحل حقوق رئیس کابینه درمدت یکسال بشرح‌فوق ۱۹۶۸۰ ریال

صرفه‌جوئی ازمحل حقوق‌رئیس‌محاسبات درمدت‌هشتماه‌آخر بشرح‌فوق ۹۹۲۰ ریال

صرفه‌جوئی ازمحل اعتبار خرید وحمل بذور از خارجه قسمت‌اول
از فصل سوم فقره اول ۵۰۰۰ ریال

صرفه‌جوئی ازمحل اعتبار خرید حیوانات قسمت چهارم از فصل
سوم فقره اول ۴۰۰۰۰ ریال

صرفه‌جوئی ازمحل اعتبار ترمیم مواد بشرح فوق ۱۰۰۰۰ ریال

جمع ۱۲۸۰۴۰ ریال

کسر و درعوض بمصرف اقلام مفصله ذیل برسانند:

برای دفع آفات نباتی ۱۰۰۰۰۰ ریال

برای کرایه‌خانه درهشت ماه آخر سال ۱۶۰۰۰ ریال

برای اضافه پست جنگل بانی ۱۲۰۴۰ ریال

جمع ۱۲۸۰۴۰ ریال

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه بیست و هشتم تیرماه‌یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ قسمت جنگلبانی

مصوب ۱۸ امرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است قسمت بودجه جنگلبانی را که بمبلغ ۳۰٤۰٦۰ ریال تصویب شده بر طبق صورت ضمیمه برای هشت ماهه آخر سال ۱۳۱۱ بپردازد.

این قانون که مشتمل بریك ماده و صورت ضمیمه است در جلسه هیجدهم امردادماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

صورت ضمیمه قانون اصلاح بودجه ۱۳۱۱ قسمت جنگلبانی

خلاصه بودجه ۱۳۱۱ جنگلبانی

شرح		سالیانه	
		د	ریال
بودجه پرسنلی			۱٦۰٦۱۰
بودجه مخارج			۱٤۳٤۵۰
	جمع	—	۳۰٤۰٦۰
اعتبار موجود:			
اعتبار مصوبه در بودجه			۲۹۲۰۲۰
اعتبار اضافه اخیر		—	۱۲۰٤۰
	جمع		۳۰٤۰٦۰

بودجه پرسنلی جنگلبانی در ۱۳۱۱ با تفکیک چهارماهه و هشت ماهه

شغل	تعداد	حقوق	چهار ماهه اول سال		هشتماهه آخر سال		جمع	
			د	ریال	د	ریال	د	ریال
رئیس منطقه	٤	مختلف		٦٧٦٠		١٧١٢٠		٢٣٨٨٠
مستحفظ	٥	-		٥٤٧٠		١٣٦٨٠		١٩١٥٠
پاسبان	٤٧	-		٢٣١٤٠		٧٠٠٨٠		٩٣٢٢٠
باغبان	٤	٢٠٠		٨٠٠		٦٤٠٠		٧٢٠٠
عضو مرکزی	١	٦٠٠		٢٤٠٠		٤٨٠٠		٧٢٠٠
				٣٨٥٧٠		١١٢٠٨٠		١٥٠٦٥٠
پرداخت حقوق مأمورینی که از خدمت خارج شده اند				٤٣٤٥				٤٣٤٥
اعتبار برای اضافه حقوق در هشتماهه آخر سال						٨٠٠		٨٠٠
اعتبار برای ترمیم مواد فوق و استخدام مأمورین جدید وغیره								٤٨١٥
				٤٢٩١٥		١١٢٨٨٠		١٦٠٦١٠

بودجه مخارج جنگلبانی در ۱۳۱۱

شرح	سالیانه		ملاحظات
	د	ریال	
مخارج احداث جنگل نمونه در کجور و تمیشان		٤٠٠٠٠	
ساختمان اقامتگاه در کجور و تمیشان		٢٠٠٠٠	
مرمت ساختمانهای موجوده		٦٠٠٠	
مخارج دائر نگاهداشتن باغات جنگلستان در خارخون		٣٠٠٠	
خرید چادر و لوازم آن (در مرکز پرداخته شود)		٥٠٠٠	

شرح	سالیانه د	سالیانه ریال	ملاحظات
ملزومات دفتر (درمرکز پرداخته شود)		۳۰۰۰	
خرید و تعمیر اثاثیه		۲۰۰۰	
کرایه محل (هشت ماهه و یکساله)		۵۰۰۰	
سوخت و روشنائی		۱۰۰۰	
حمل و نقل وجوه		۲۰۰	
خرج سفر و فوق العاده اعاشه و غیره (درمرکز پرداخته شود		۲۰۰۰۰	
علیق ۱۲ رأس اسب (هشت ماهه و یکساله)		۱۳۶۰۰	
ملبوس پاسبان و مستحفظ برای ۵۲ نفر		۱۰۴۰۰	
تجهیزات مأمورین و خرید کتب وغیره		۲۰۰۰	ازمحل ۱۰۰ پهلوی
خرید و تعویض اسب		۴۰۰۰	
مخارج معالجه و دوا		۲۵۰	
مطبوعات		۱۰۰۰	
اعتبار برای جبران کسر مواد فوق		۷۰۰۰	
		۱۴۳۴۵۰	

صورت فوق ضمیمه قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ قسمت جنگلبانی بوده و صحیح است .

رئیس مجلس شورای ملی : دادگر

قانون

اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ اداره کل صناعات درقسمت زری بافي

مصوب اول شهریورماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی باداره کل صناعات اجازه میدهد مبلغ ۸۰۵۵۰ ریال اعتباری را که در بودجه مصوب ۱۳۱۱ آن اداره تحت ماده ۳۳ از فصل سوم جهت اجرت کارگران زری بافی بابت بیست دستگاه در نه‌ماهه آخر سال ۱۳۱۱ منظور شده است جهت اجرت‌کارگران زری بافی هیجده دستگاه در هشت ماهه آخر سال ۱۳۱۱ بمصرف برساند.

اینقانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه اول شهریور ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی : دادگر

قانون

اجازه انتقال قسمتی ازاعتبارعمل معادن قراجه داغ منظوره دربودجه ۱۳۱۱ مملکتی ببودجه اداره صناعات

مصوب ۱۹ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجازاست که بشرح ذیل مبلغ یکصد هزارریال از اعتبار عمل معادن قراجه داغ منظوره در فصل ۱۴ ماده ٤ بودجه ۱۳۱۱ مملکتی باعتبار ماده ٤۰ معادن منظوره در فصل سوم از فقره اول بودجه ۱۳۱۱ اداره صناعات اضافه نماید.

شرح	اعتبار فعلی	کسر میشود	باقی اعتبار
اعتبار عمل معادن قراجه داغ فصل ۱۴ ماده ۴ بودجه ۱۳۱۱ مملکتی پس از یکصد هزار ریال که بموجب قانون پنجم آبانماه ۱۳۱۱ برای دفع آفات حیوانی تخصیص داده شده	۴۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰

شرح	اعتبار فعلی	اضافه میشود	جمع اعتبار مصوب
اعتبار استخراج و اکتشاف معادن ضمن ماده ۴۰ ازفصل ۳ فقره اول بودجه ۱۳۱۱ اداره صناعت	۲۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰
جمع کل اعتبارسابق بودجه ۱۳۱۱ اداره صناعت		۲۱۶۴۴۳۰ ریال ۳۷۸۵ پهلوی	
جمع کل اعتبار فعلی بودجه ۱۳۱۱ اداره صناعت		۲۲۶۴۴۳۰ ریال ۳۷۸۵ پهلوی	

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه نوزدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اصلاح بودجه ۱۳۱۱ اداره کل تجارت

مصوب ۵ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت‌مالیه مجاز است معادل (۷۰۳٫۸۵) فرانك فرانسه طلب سفارت پاریس را که برای پرداخت کرایه حمل ونقل نمونه جات ایران‌ازآنورس بپاریس مصرف نموده ازمحل اعتبارفصل دوماده ۲۲ بودجه مصوبه ۱۳۱۱ اداره‌کل تجارت خریداری و پرداخت نماید و نیز مبلغ (۳۵۰۰۰) ریال بشرح ذیل انتقال دهد :

از ماده ۲۲ از فصل ۲ (۱۰۰۰۰) ریال کسر و بماده

۱۳ از فصل ۲ انتقال داده شود ۱۰۰۰۰ ریال

از ماده ۲۳ از فصل ۲ (۲۰۰۰۰) ریال کسر و بماده

۱۱ از فصل ۲ انتقال داده شود ۲۰۰۰۰ «

ازماده ۲۳ از فصل ۲ (۵۰۰۰) ریال کسر و بماده

۱۲ از فصل ۲ انتقال داده شود ۵۰۰۰ «

جمع ۳۵۰۰۰ «

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه پنجم آبانماه یکهزار و سیصد ویازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح ماده‌اول بودجه ۱۳۱۱ وزارتمالیه در قسمت اداره گمرکات

مصوب ۲۲ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت‌مالیه مجاز است از اعتبارات ماده یك بودجه ۱۳۱۱

وزارتمالیه (قست اداره گمرکات) لدی الاقتضاء برای استخدام اعضاء مربوطه بماده ۲ همان بودجه استفاده نماید .

اینقانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه بیست و دوم شهریورماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح بودجه ۱۳۱۱ اداره احصائیه وسجل احوال

مصوب ۲۶ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارتمالیه مجاز است مبلغ هشتاد هزار ریال از اعتبار ماده ۹ بودجه هذه السنه ۱۳۱۱ احصائیه و سجل احوال بشرح ذیل کسر .

شرح	اصل اعتبار	مبلغیکه کسر میشود	باقی اعتبار
ماده ۹ ــ اعتبار برای استخدام اعضاء جدید و جبران کسر مواد	۱۸۵۰۶۰ ریال	۸۰۰۰۰ ریال	۱۰۵۰۶۰ ریال

ومعادل آن بر اعتبار ماده ۳۴ همان بودجه بشرح آتی اضافه نماید

شرح	اصل اعتبار	مبلغیکه اضافه میشود	جمع
ماده ۳۴ ـ اعتبار جبران کسر مواد از ۱۱ الی ۳۲	۵۶۸۰۰ ریال	۸۰۰۰۰ ریال	۱۳۶۸۰۰ ریال

اینقانون که مشتمل بریک ماده است درجلسه بیست وششم آبانماه یکهزار وسیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای رسید . رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ وزارت معارف

مصوب ۱۹ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۱۴۴۵۲۰ ریال از **اعتبار** ماده ۴۹ از فصل سوم قسمت اول بودجه هزار و سیصد و یازده وزارت معارف را بشرح ذیل باعتبارات بودجه آن وزارتخانه نقل و پرداخت نماید .

۱ ـ باعتبار ماده ۱۳ از فصل دوم قسمت دوم (برای خرید اثاثیه و اشیاء لابراتوار مدارس)	۲۰۰۰۰ ریال
۲ ـ باعتبار ماده ۳۲ از فصل سوم قسمت سوم (برای اعانات مدارس ملی	« ۱۵۶۰۰
۳ ـ باعتبار ماده ۳۳ از فصل سوم قسمت سوم (برای تأسیس دارالتربیه بهبهان)	« ۱۳۲۰۰
۴ ـ باعتبار ماده ۲ از فقره دوم (برای مرمت وساختمان مدارس دولتی	« ۹۵۷۲۰
جمع	« ۱۴۴۵۲۰

تبصره ـ وزارت مالیه مجازاست مبلغ ۵۵۶۸۰ ریال اعتبار تکمیل مدارس مرکز را بمصرف تکمیل مدارس مرکز و حومه طهران برساند

اینقانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه نوزدهم آبانماه یکهزار و سیصد ویازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح بودجه ۱۳۱۱ وزارت داخله

مصوب ۲۶ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ بیست و سه هزار و هفتصد وسی ریال از اعتبار منظور در ماده ۹ از قسمت دوم بودجه هذه السنه وزارت داخله کسر و باعتبار مواد ذیل اضافه نماید:

۱ ـ بماده ۱ ـ از قسمت دوم بابت حقوق هفت ماهه یکنفر مأمور با رتبه ٤ با اضافه نمودن یکنفر بتعداد مراتب ٤	۵۵۳۰ ریال
۲ ـ بماده ۱ ـ از قسمت دوم بابت حقوق پنجماهه یکنفر مأمور بارتبه ٦ با اضافه نمودن یکنفر بتعداد مراتب ٦	٦۲۰۰ «
۳ ـ بماده ۲۳ ـ از قسمت اول بودجه	۱۲۰۰۰ «
جمع اضافات	۲۳۷۳۰ «

اینقانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و ششم آبانماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح فقره دوم از ماده اول بودجه ۱۳۱۱ تشکیلات کل نظمیه

مصوب ۳ آذرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ ده هزار ریال اعتباریکه ضمن فقره دوم ماده ۱ مخارج غیر ثابت بودجه ۱۳۱۱ تشکیلات کل نظمیه برای مخارج ابتدائی چهار نظمیه منظور است برای مخارج ابتدائی ده نظمیه بپردازد.

اینقانون که مشتمل بر یک ماده است درجلسه سوم آذر ماه یکهزار وسیصدو

یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ اداره کل تشکیلات نظمیه

مصوب ۱۱ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ سیصد هزار ریال (۳۰۰۰۰۰) ریال از اعتبار ماده ۱ و شصت و پنج هزار (۶۵۰۰۰) ریال از ماده ۲ بودجه سال ۱۳۱۱ اداره کل تشکیلات نظمیه کسر و باعتبار مواد ذیل اضافه نماید

بماده ۱۱ ـ برای مخارج ملزومات	۲۰۰۰۰ ریال
بماده ۱۴ ـ برای مخارج تعمیرات	۱۵۰۰۰ «
بماده ۱۷ ـ برای مخارج مسافرت مأمورین	۲۰۰۰۰ «
بماده ۲۳ ـ برای مخارج محبوسین	۳۰۰۰۰۰ «
بماده ۲۵ ـ برای مخارج کشف جنایات	۱۰۰۰۰ «
جمع	۳۶۵۰۰۰ «

اینقانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه یازدهم دیماه یکهزارو سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح بودجه ۱۳۱۱ انحصار دولتی دخانیات .

مصوب ۷ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است معادل یکصد هزار ریال(۱۰۰۰۰۰) از مواد بودجه ۱۳۱۱ انحصار دولتی دخانیات بشرح ذیل

شرح مواد	اصل اعتبار مواد ریال	مبلغی که کسر میشود ریال	باقی اعتبار ریال
از فصل اول			
ماده (۱) ـ قسمت اعتبار اضافه حقوق و ترفیعات	۱۰۵۳۸۸۰	۲۵۰۰	۱۰۵۱۳۸۰
« (۲) ـ قسمت اعتبار اضافه حقوق	۱۱۵۴۲۰۰	۲۵۰۰	۱۱۵۱۷۰۰
« (۳) ـ حقوق و مخارج مستخدمین خارجی	۵۵۰۰۰	۵۵۰۰۰	—
« (٤) ـ حق الکفاله و حقوق مرخصی وغیره	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۲۰۰۰
« (۷) ـ اعتبار خسارت مالی و جانی مستخدمین	۲۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
« (۹) ـ اعتبار مساعدت بمستخدمین بی بضاعت	۳۸۸۰	۲۰۰۰	۱۸۸۰
از فصل دوم			
ماده (۱۲) مطبوعات	۵۲۵۰۰	۲۰۰۰۰	۳۲۵۰۰
« (۲۱) ـ مخارجی که در سایر مواد منظور نشده	۲۸۲٤۰	۵۰۰۰	۲۳۲٤۰
« (۲۳) ـ مخارج کشف قاچاق	۱۰۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰
از فصل سوم			
« (۳۲) ـ حقوق و مخارج مأمورینیکه بمحاکمه دعوت میشوند	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۲۰۰۰
ازفقره دوم ـ مخارج غیر ثابت			
ماده (۱) ـ اعتبار دیون معوقه	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰	۹۰۰۰
	جمع کسور	۱۰۰۰۰۰	

شرح مواد	اصل اعتبار ریال	مبلغی که باید اضافه شود ریال	جمع اعتبار ریال
موضوع نموده و معادل آن بمواد دیگر همین بودجه بشرح ذیل اضافه نمایند :			
بماده (۱۰) ـ اعتبار ترمیم مواد از ۱ الی ۹	۴۷۰۰۰	۵۰۰۰۰	۹۷۰۰۰
بماده (۲۴) ـ اعتبار ترمیم مواد از ۱۱ الی ۲۳	۶۷۳۰۰۰	۵۰۰۰۰	۱۱۷۳۰۰
	جمع اضافه	۱۰۰۰۰۰	

و نیز وزارت مالیه مجاز است مبلغ هشت هزار و یکصد و بیست (۸۱۲۰) ریال حقوق معوقه سال ۱۳۰۷ و ۱۳۰۸ (از تاریخ نوزدهم دیماه ۱۳۰۷ لغایت ۶ فروردین ۱۳۰۸) آقای موسس خان رئیس سابق مؤسسه انحصار دخانیات را ازمحل فقره دوبم مخارج غیر ثابت ماده (۱) اعتبار دیون معوقه منظوره در بودجه ۱۳۱۱ انحصار دخانیات بپردازد .

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه هفتم دیماه ۱۳۱۱ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اصلاح بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف

مصوب ۱۱ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده‌واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ ششصدو بیست ودو هزار ریال (۶۲۲۰۰۰) ریال و پانصد و پنجاه (۵۵۰) پهلوی از بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست وتلگراف و بودجه کل مملکتی از اعتبارات مشروحه ذیل :

بودجه‌وزارت پست وتلگراف	شرح اعتبار	میزان‌اعتبار	مبلغیکه کسر میشود	باقی
۱ ـ ماده ۳ ازفقره ۲	خرید دستگاه های بی سیم	۸۰۰۰۰۰	۴۳۰۰۰۰	۳۷۰۰۰۰ ریال
۲ ـ ماده ۴ از فقره ۲	سیم‌کشیهای جدید	۲۳۵۰۰۰۰	۱۸۲۰۰۰	«۲۱۶۸۰۰۰
۳ ـ ماده ۶ ازفقره ۲	مخارج اعزام نماینده بکنفرانس مادرید	۷۵۰ پهلوی	۵۵۰پهلوی	۲۰۰ پهلوی
۴ ـ ماده ۷ ازفقره ۲	خرید اتومبیل	۵۵۰۰۰ریال	۱۰۰۰۰ ریال	۴۵۰۰۰ریال
			۶۲۲۰۰۰ ریال	
			۵۵۰ پهلوی	
			۱۹۹۸۰۶۱۰ ریال	
بودجه کل مملکتی				
ماده۱ فصل۹ بودجه مملکتی ۱۳۱۱	۲۰۱۶۰۶۱۰	۱۸۰۰۰۰		
.	۱۷۱۲۱ پهلوی		۱۷۱۲۱ پهلوی	
کسر وباعتبار مواد ذیل علاوه نماید.				

شرح اعتبار	میزان اعتبار	مبلغیکه علاوه میشود	جمع
۱ـ ماده ۱۱ ازفصل ۲ خرید ملزومات	۲۰۰۰۰۰ ریال	۱۴۵۹۵۷ ریال	۳۴۵۹۵۷ ریال
۲ـ ماده ۱۲ از فصل ۲ مطبوعات	۸۰۰۰۰ «	۲۰۰۰۰ «	۱۰۰۰۰۰ ریال
۳ـ ماده ۱۴ ازفصل ۲ کرایه تعمیرات وغیره	۶۶۵۰۰۰ «	۸۶۴۲۰ «	۷۵۱۴۲۰ «
۴ـ ماده ۱۷ از فصل ۲ خرج سفرو علیق اسب	۴۵۰۰۰۰ «	۸۹۰۲۳ «	۵۳۹۰۲۳ «
۵ـ ماده ۱۸ ازفصل ۲ مخارج اتومبیل	۱۹۶۰۰ «	۱۱۰۰۰ «	۳۰۶۰۰ «
۶ ـ ماده ۱۹ از فصل ۲ ملبوس مستخدمین جزء	۶۰۰۰۰ «	۲۶۰۰ «	۶۲۶۰۰ ریال
۷ ـ ماده ۳۳ ازفصل ۳ صرف قوه و تعمیر سیم	۳۹۰۰۰۰ «	۸۷۰۰۰ «	۴۷۷۰۰۰ «
	۲۰۰۰ پهلوی	۵۵۰ پهلوی	۲۵۵۰ پهلوی
	جمع	۴۴۲۰۰۰ ریال ۵۵۰ پهلوی	
۸ـ ماده ۲ ازفصل ۹ بودجه مملکتی ساختمان عمارت پست و گمرك	۹۰۰۰۰۰ ریال	۱۸۰۰۰۰ ریال	۱۰۸۰۰۰۰ ریال
	جمع کل	۶۲۲۰۰۰ ریال ۵۵۰ پهلوی	

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه یازدهم دیماه یکهزار وسیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اصلاح ماده اول بودجه سال ۱۳۱۱ مرکز وزارتعدلیه

مصوب ۲۴ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ــ مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد از اعتبار ماده اول بودجه پرسنلی مرکز وزارت عدلیه مبلغ ۸۴۰۰ ریال بابت حقوق یکنفر کسر و باعتبار ماده دوم ــ قسمت کنتراتی برای حقوق یکنفر علاوه نماید.

اینقانون که مشتمل بریکماده است در جلسه بیست و چهارم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

ب ـ اعتبارات

قانون

راجع باعتبارات اضافی سنوات ۱۳۰۵ الی آذر ۱۳۰۹ اداره راه آهن و کشتی رانی آذربایجان

مصوب ٦ مهرماه ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده‌واحده ـ مجلس شورای ملی تصویب میکند که قانون ٦ اسفند ماه ۱۳۰٦ راجع بعایدات اداره راه آهن و کشتی رانی آذربایجان از اول فروردین ۱۳۰۷ بموقع اجرا گذاشته شود و وزارت مالیه مجاز است مبلغ دویست و ده هزار ودویست وشانزده تومان ونه قران و پانصد دینار (۲۱۰۲۱٦۹٫۵۰ قران) را که اداره راه آهن و کشتی رانی از ۱۳۰۵ تا آخر آذر ماه ۱۳۰۹ اضافه بر اعتبارات قانونی خود دریافت کرده است ازمحل مازاد عایدات سنوات مربوطه محسوب و بخرج منظور نماید.

اینقانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه ششم مهر ماه یکهزاروسیصد ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت يك مليون و پانصد هزار ليره كسر اعتبار تهيه مهمات قشونی

مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت ماليه مجاز است تا حدود مبلغ يك مليون و پانصد هزار ليره از محل ذخيره مملكتی علاوه بر شش مليون تومان مصوب در ذيل بودجه سال ۱۳۰۸ مملكتی برای تكميل تهيه مهمات قشونی بپردازد و نيز تصويب ميشود كه شش مليون تومان مزبور معادل يك مليون و دويست هزار ليره محسوب و باسعار خارجی از محل ذخيره مملكتی اخذ و احتساب شده و مدت اعتبار آن محدود بسال مالی و دوره عمل ۱۳۰۸ نخواهد بود .

اينقانون كه مشتمل بر يك ماده است در جلسه بيست و ششم اسفند ماه يكهزار و سيصد و ده شمسی بتصويب مجلس شورای ملی رسيد .

رئيس مجلس شوای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت پنجاه هزار تومان اعتبار اضافی برای مخارج عمران لرستان

مصوب ۱۲ بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی برای مخارج عمران لرستان پنجاه هزار تومان اعتبار اضافی تصويب مينمايد كه از محل ذخيره مملكتی بقران پرداخته شود.

اينقانون كه مشتمل بر يك ماده است درجلسه دوازدهم بهمن ماه يكهزار و سيصد و نه شمسی بتصويب مجلس شورای ملی رسيد .

رئيس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بحق العمل و حق المضاربه وجوه دولتی در سنوات ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹

مصوب ۱۶ بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده ـ بوزارت مالیه اجازه داده میشود که :

اولا ـ مبلغ صد و چهل و هفت هزار و سیصد و سی و پنجتومان و هشت قران و یکصد دینار بشرح ذیل :

۱ ـ مبلغ چهل و هشتهزار و سی و نه تومان و چهارقران مبلغی که بیش از اعتبار ۱۳۰۸ حق العمل داده شده

۲ ـ مبلغ هفتاد و دو هزار و نهصد و چهل و نه تومان و سه قران وششصد دینار مبلغیکه بیش از اعتبار ۱۳۰۸ حق المضاربه داده شده

۳ ـ مبلغ بیست و ششهزار و سیصد وچهل وهفت تومان و پانصد دینار حق المضاربه را که در سال ۱۳۰۹ بر باقیمانده حساب ۱۳۰۸ خزانه داری کل تعلق گرفته از اعتبارات بودجه ۱۳۰۸ وزارت مالیه احتساب یا پرداخت نماید

ثانیاً ـ از محل یکصد و پنجهزار و پانصد تومان اعتبار حق العمل بانك ملی مصوب در بودجه ۱۳۰۹ مملکتی کلیه حق العمل و حق المضاربه وجوه دولتی را دربانکها بپردازد

ثالثاً ـ حق العمل و حق المضاربه قسمتی از وجوه دولتی را که مربوط بمؤسسات انحصار تریاك و انحصار دخانیات است از محل اعتبارات بودجه ۱۳۰۹ مؤسسات مزبور تأدیه نماید

اینقانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه شانزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بمخارج مربوطه بمسکوکات و اسکناس جدید و اعتبارات مخارج ضروری ضرابخانه در سال ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰

مصوب ۲۷ بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده – بوزارت مالیه اجازه داده میشود مخارج طبع و نشر و حمل و نقل و توزیع اسکناس جدید که بموجب قانون هشتم خرداد ۱۳۰۹ (*) باید منتشر شود و ضرب و حمل و توزیع انواع پولهای مسکوك جدید مطابق قانون مورخه ۲۷ اسفند ۱۳۰۸ و یا متممات آن و قیمت مواد اصلی آن پولها و عیار آن و مصارف مربوطه بتکمیل ضرابخانه و بنای عمارت و تعمیرات آن و بودجه ضرابخانه در سال ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ و کلیه هر آنچه را با این امور و یا بطورکلی با تبدیل پول مسکوك و کاغذی ارتباط دارد بالتمام از فرع وجوه ذخیره مملکتی در سنه ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ تا مبلغ دویست و بیست هزار لیره انگلیسی پرداخته و کلیه عایدات پول مسکوك نقره و مس و نیکل یعنی معادل قیمتی را که در ازاء آن این پولها بمردم داده میشود بحساب وجوه ذخیره اضافه نماید .

و نیز بدولت اجازه داده میشود که آنچه را که بطور ضرورت تا حال برای مصارف مذکوره در فوق از فرع ذخیره مملکتی اخذ شده بحساب خرج قطعی از محل اعتبار مذکور محسوب داشته و آنچه از بودجه جاری مملکتی در هذه‌السنه برای این مصارف پرداخته شده از بودجه برگشت نموده و معادل آنرا نیز از محل اعتبار فوق بعایدات هذه‌السنه رد نماید .

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و هفتم بهمن ماه

(*) ممکن است مقصود قانون (الغای امتیاز صدور اسکناس بانك شاهنشاهی) مصوب ۶ خردادماه ۱۳۰۹ باشد و الا در تاریخ ۸ خرداد ۱۳۰۹ قانونی از تصویب مجلس شورای ملی نگذشته است

یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

هشتاد هزار لیره اعتبار اضافی برای مصارف مربوطه به طبع اسکناس و ضرب پول جدید

مصوب ٢٥ امرداد ماه ١٣١١ شمسی

ماده واحده ـ علاوه بر اعتباریکه بموجب قانون ٢٧ بهمن ١٣٠٩ برای مصارف مربوطه بطبع اسکناس و ضرب پول جدید و غیره تصویب شده مبلغ هشتاد هزار لیره دیگر از فرع ذخیره مملکتی در سال جاری و سالهای بعدبرای مخارج مذکوره در قانون مزبور و ماده ٤ از متمم قانون بودجه ١٣١١ وکلیه آنچه با ضرب مسکوك و مصارف و حوائج ضرابخانه (غیر از مخارج پرسنلی واداری) و یا باطبع ونشر اسکناس مربوط میباشد اعتبار داده میشود.

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست وپنجم امرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

تعیین محل و طرز پرداخت قسمتی از مخارج دولت در بهمن و اسفند ١٣٠٩ باسعار خارجی

مصوب ٦ اسفند ماه ١٣٠٩ شمسی

ماده‌واحده ـ دولت مجاز است وجوهی را که از بودجه ١٣٠٩ بابت

ماههای بهمن و اسفند باید باسعار خارجی پرداخته شود از قرار لیره شش تومان از عایداتیکه دولت باسعار خارجه دریافت میدارد بپردازد

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه ششم اسفندماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بمخارج جمع آوری و تبدیل مسکوك معیوب

مصوب ۲۱ اسفندماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده‌واحده ـ وزارت‌مالیه مجاز است تامبلغ سیصدو هشتاد و هفت هزار تومان مصارف جمع آوری و حمل مسکوك معیوب که سابقا توسط بانك شاهنشاهی بحساب دولت جمع آوری شده و همچنین مخارج تضررات و منافع آن را در گذشته وآینده از محل ذخیره قران مملکتی محسوب و تأدیه نماید و نیز به‌آن وزارتخانه اجازه داده میشود نسبت به‌تبدیل آنچه مسکوك معیوب که جزووجوه مخصوصه خزانه موجود باشد مطابق صرفه دولت اقدام نماید یعنی آنرا تجدید ضرب و ذوب و تبدیل به‌شمش و یا تبدیل به‌معادل بهاداری ازمسکوك صحیح بی‌عیب و یا طلا و اسعار خارجي و غیره بنماید .

اینقانون کـه مشتمل بریك ماده است در جلسه بیست و یکم اسفند ماه یکهزار وسیصد و نه شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به اعتبار حق التدریس معلمین مدرسه دارالمعلمین عالی و مدرسه طب و دوا سازی

مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است حق التدریس معلمین ایرانی و اروپائی مدرسه دارالمعلمین عالی و کلاسهای فیزیك و شیمی و تاریخ طبیعی مدرسه طب و دواسازی را از پانزدهم دیماه ۱۳۰۹ تا آخر سال مزبور از قرار ماهی ششصد وچهل تومان مقسماً از محل اعتبار حقوق معلمین اروپائی به تشخیص وزارت معارف بپردازد.

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و ششم اسفند ماه یکهزارو سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت نه هزار و یکصد تومان مخارج ضروری وزارت پست و تلگراف

مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده ـ بوزارت مالیه اجازه داده میشود که مبلغ نه هزار و یکصد تومان مخارج ذیل را از محل صرفه جوئی بودجه ۱۳۰۹ وزارت پست و تلگراف تأمین وپرداخت نماید.

الف ـ بابت مواجب و مخارج بیست روزه ادارات سابق تلگرافی دولتی و

کمپانی هند و اروپ انکلیس واگذاری بدولت علیه بطور علی‌الحساب ۳۰۰۰ تومان
ب ـ بابت سیم‌کشی خط کردستان مریوان   ۲۵۰۰ تومان
ج ـ بابت بقیه مخارج بیسیم (خرید نفط بنزین و روغن وبعضی
اشیاء فنی)   ۳۶۰۰ تومان

جمع   ۹۱۰۰ تومان

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و ششم اسفند ماه یکهزار وسیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع باضافه اعتبار معارف فارس وبنادر درششماهه آخرسال ۱۳۰۹

مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده‌واحده ـ بوزارت مالیه اجازه داده میشود مبلغ دو هزار و نهصد و چهل تومان اضافه اعتبار معارف بنادر جنوب را در ششماهه آخر ۱۳۰۹ از محل چهارده هزار و چهار صد تومان اعتبار تکمیل و تأسیس مدارس فارس و بنادر که برطبق تصویب کمیسیون بودجه دوره هفتم بمعارف آن حوزه تخصیص داده شده است پرداخت نماید.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است درجلسه بیست و هشتم اسفند ماه یکهزارو سیصد ونه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت ششصد و شصت تومان جهت کرایه محل دوائر صحیه ومباشرت اداره نظمیه

مصوب ١٤ اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که معادل مبلغ ششصد و شصت تومان ازمحل صرفه جوئی بودجه سنه ۱۳۰۹ اداره نظمیه برای کرایه محل دوائر صحیه و مباشرت آن اداره تخصیص داده بپردازد .

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه چهاردهم اردی بهشت ماه یکهزار وسیصد وده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بمخارج ملبوس و لوازم ضروری توقیفیهای نظمیه و مخارج فوق‌العاده مأمورین اعزامی بقصبه بوکان

مصوب ۲۲ اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که معادل سه هزار و سیصد و پنجاه و هفت تومان و دو قران و هشتصد دینار جهت تهیه ملبوس و رختخواب و سایر لوازم ضروری توقیفی های نظمیه و همچنین مبلغ یکهزار و پانزده تومان برای مخارج فوق‌العاده مأمورین اعزامی بقصبه بوکان از هشتم شهریورماه ۱۳۰۹ تا آخرآن سال ازمحل اعتبار صرفه جوئی بودجه ۱۳۰۹ تشکیلات نظمیه بپردازد .

اینقانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه بیست و سوم اردیبهشت ماه یکهزارو سیصدوده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه برداشت مازاد عایدات ۱۳۰۹ مملکتی برای پرداخت مخارج ۱۳۱۰ بعنوان مساعده

مصوب ۱۷ امرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مازاد عایدات ۱۳۰۹ را (به استثنای آنچه برای بقیه تعهدات سال مزبور لازم شود و همچنین باستثنای اعتباراتی که ضمن قانون ۱۷ امرداد ماه ۱۳۱۰ برای مخارج معینی منظور گردیده است) بطور مساعده و بدون فرع برای پرداخت مخارج منظور در بودجه ۱۳۱۰ مملکتی بکار برده و بعد از محل عایدات هذه‌السنه رد نماید تا بموجب جمله اخیر صورت ضمیمه قانون بودجه ۱۳۰۸ مملکتی مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۰۷ بحساب وجوه ذخیره مملکتی منتقل شود.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه هفدهم امرداد ماه یکهزاروسیصدو ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت مخارج ضروری وزارتخانها وادارات دولتی ازمحل مازاد عایدات سال ۱۳۰۹ مملکتی

مصوب ۱۷ امرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است از محل مازاد عایدات سال ۱۳۰۹

اعتباراتی را که برای‌هریك ازمخارج مفصله درذیل معین‌شده مطابق مقررات قانونی بوزارتخانها وادارات مربوطه بدهد :

۱) اعتبار سیم کشی های لازم بشرح ذیل :

بین خوی ـ سرحد ترکیه ـ کرمانشاهان ـ روانسر ـ ناصری ـ فلاحیه ـ رشت ـ سفید رود ـ آستارا و حسن کیاده ـ کازرون ـ پل خسروی ـ اصفهان دهکرد　　۲۸۷۲۵۹ قران

۲) اضافه تعهدات و مخارج ضروری دولت درخارجه بشرح ذیل :

الف ـ کسر مخارج ساختمان عمارت سفارت آنقره ـ تعمیر عمارت لندن و برلن وبقیه‌مخارج ساختمان عمارت دفتر سرپرستی‌محصلین درپاریس ومصارف انحلال شرکت خرید عمارت سفارت پاریس　　۵۵۴۲۵۰ قران

ب ـ تتمه اعتبار خرید اثاثیه جهت سفارت آنقره　　۷۰۰۰۰ قران

ج ـ تعهدات اضافی ۱۳۰۸ نمایندگان دولت درخارجه　　۲۱۰۷۲۵ قران

جمع قسمت ۲　　۸۳۴۹۷۵ قران

۳) اعتبار برای کسر مبلغ پنجاه هزار تومان که بموجب ماده ۳۰ متمم قانون بودجه ۱۳۱۰ از محل اضافه عایدات سال ۱۳۰۸ برای ترمیم بودجه امنیه اختصاص داده شده　　۳۰۰۰۰۰ قران

۴) ساختمان عمارت لارستان (سهمیه حکومت)　　۲۰۰۰ قران

۵) مخارج انتفاعی وساختمانهای لازمه بشرح ذیل :

الف ـ تهیه ساختمان وتعمیرات ابنیه دفاتر گمرکی　　۲۹۰۰۰۰ قران

ب ـ ساختمان عمارت خزانه داری کل　　۳۰۰۰۰۰ قران

ج ـ تهیه عمارت برای مالیه‌های لارستان وسیستان	٤٤٣٠٠ قران
د ـ ساختمان عمارت مالیه درشاهپور	٤٥٠٠٠ قران
هـ ـ مخارج انتفاعی	١٥٠٠٠٠٠ قران
جمع قسمت ٥	٢١٧٩٣٠٠ قران
٦) حقوق معوقه ١٣٠٧ اعضاء واجزاء ثبت اسناد وبابت کرایه خانه وزارت عدلیه در ١٣٠٩	١٠٠٠٠٠ قران
٧) مخارج راجع به مسلخ ها بشرح ذیل :	
الف ـ مخارج ساختمان قسمتی از مسلخ ها که اعتبار سال ١٣٠٩ مورد خرج پیدا نکرده	٣٦٢٠٢٥ قران
ب ـ اعتبار ساختمان مسلخ برای نقاطی که بنای آنها درهذه‌السنه منظور است	٣٠٠٠٠٠ «
ج ـ اعتبار نگاهداری مسلخ هائی که پرداخت مخارج آنها مشمول قانون ذبایح نیست	١٠٠٠٠٠ «
جمع قسمت ٧	٧٦٢٠٢٥ قران
٨) کسر اعتبار کلیه مخارج مربوطه به ثبت اسناد واملاك دولتی ومخارج اعتراض ومحاکمه وحکمیت وغیره	١٥٠٠٠٠ قران
٩) اعتبار مخارج تفتیش حفریات ولایات	٣٦٠٠٠ «
١٠) اعتباربرای ساختمان مدرسه عشایر کرمانشاهان	٢٠٠٠٠ «
جمع کل مخارج	٤٦٧١٥٥٩ قران

تبصره ـ مخارج ساختمانی مفصله درفوق تااتمام ساختمانهای مزبور ومخارج انتفاعی درظرف دوره عمل ١٣١٠ قابل تعهد وتأدیه است .

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است درجلسه هفدهم امرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

پنج ملیون و دویست و پنجاه هزار تومان اعتبار بابت مخارج تکمیل راه آهن جنوب و کلیه مصارف مربوطه براه آهن شمال درسال ۱۳۱۰

مصوب ۳۱ فروردین ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است درسال ۱۳۱۰ مبلغ پنج ملیون و دویست و پنجاه هزار تومان بابت مخارج تکمیل راه آهن جنوب و مصارف مربوطه به بندر شاهپور و مخارج بهره برداری راه آهن شمال و مخارج تکمیل نقشه برداری راه آهن مزبور از علی آباد بطرف طهران و مخارج کشتی شن کش و مصارف کارخانه سمنت سازی و ساختمان راه بین دامغان و بندر جز برای تهیه زغال سنك راه‌آهن شمال و مخارج اداری و حقوق پرسنلی اداره مرکزی راه آهن از عایدات انحصار قند و شکر و چای بوزارت طرق و شوارع پرداخت نماید .

تعیین میزان قطعی اعتبارات هریك از اقلام خرج مذکور در فوق بموجب تصویب هیئت وزراء خواهد بود .

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه سي و یکم فروردین ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

سه میلیون و پانصد هزار تومان اعتبار اضافی برای خرید مصالح و مخارج ساختمان راه‌آهن در سال ۱۳۱۰

مصوب ۲ آبان ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ سه ملیون و پانصد هزار تومان علاوه بر اعتبار مصوب ۳۱ فروردین ۱۳۱۰ از محل عایدات قند و شکر برای خرید مصالح و مخارج ساختمان راه آهن در سال ۱۳۱۰ به وزارت طرق پرداخت نماید.

تبصره ـ وزارت طرق مکلف است ششماه به ششماه صورت کلیه مصارف مربوطه براه آهن را برای اطلاع نمایندگان بمجلس شورای ملی تقدیم نماید

اینقانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه دوم آبانماه یکهزارو سیصدو ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع به مخارج تعمیر وکرایه محل محبس ها و توقیف گاهها

مصوب ۱٤ اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است از اعتباری که در بودجه سنه ۱۳۱۰ مملکتی برای ساختمان محبس‌ها منظور شده مخارج تعمیر محبس ها وکرایه محل محبس ها و توقیف‌گاه ها را نیز بپردازد.

اینقانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه چهاردهم اردی بهشت ماه یکهزارو سیصدوده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

چهل هزار و یکصد و بیست تومان اعتبار برای چهار فقره احتیاجات اضافی سال ۱۳۱۰ اداره نظمیه

مصوب ۳ امرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی مبلغ چهل هزار و یکصد و بیست تومان (۴۰۱۲۰۰) قران اعتبار بشرح ذیل:

اعتبار برای تهیه وسائل اجرای قانون اقامت و عبور اتباع خارجه از حیث طبع اوراق و دفاتر و قیمت ملزومات و اثاثیه و استخدام چند نفر اجزای دفتری در نظمیه بعضی نقاط	۱۰۰۰۰۰ قران
اعتبار اضافی برای اغذیه محبوسین	۱۸۰۰۰۰ قران
اعتبار برای تهیه دو دستگاه دلیجان برای محبس مرکزی	۳۱۲۰۰ قران
اعتبار برای استخدام عده مأمورین اضافی اطلاعات	۹۰۰۰۰ قران
جمع	۴۰۱۲۰۰ قران

برای احتیاجات هذه‌السنه اداره نظمیه تصویب مینماید که ازمحل صرفه‌جوئی های ماهانه سنه ۱۳۱۰ اداره نظمیه پرداخته شود.

این قانون که مشتمل بریک ماده است درجلسه سوم امرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه خریداری کامیون جهت محبس مرکزی

مصوب ۱۲ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است از محل سه هزار و یکصد و بیست تومان اعتبار خرید دو دستگاه دلیجان جهت محبس مرکزی موضوع قانون سوم مرداد ماه ۱۳۱۰ کامیون برای محبس مذکور خریداری نماید.

اینقانون که مشتمل بریکماده است درجلسه دوازدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اعتبار ساختمان ده محبس درولایات وتفاوت قیمت ملبوس اداره نظمیه درسال ۱۳۱۰

مصوب ۳۰ شهریور ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی سی و پنجهزار تومان اضافه اعتبار برای ساختمان ده محبس در ولایات و هیجده هزار تومان اضافه اعتبار برای تفاوت قیمت ملبوس اداره نظمیه در سال ۱۳۱۰ تصویب مینماید که از محل ذخیره قران مملکتی پرداخته شود.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه سی ام شهریور ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت مخارج خرید اثاثیه سفارت ایران در رم ومخارج سفر وتوقف مستخدمین فنی کشتیهای ابتیاعی ازمحل فرع وجوه موجوده در بانکهای رم

مصوب ٣٠ خرداد ماه ١٣١٠ شمسی

ماده‌واحده ـ وزارت مالیه مجاز است فرع کلیه وجوهی را که در نزد بانکهای رم برای پرداخت اقساط قیمت کشتیها گذاشته شده بود بعایدات سنه ١٣١٠ مملکتی برده و از آن محل یکهزار لیره انگلیسی برای مخارجی که جهت خرید اثاثیه سفارت ایران در رم پیش آمده است و دو هزار و یکصد تومان برای مخارج سفر و توقف هفت نفر مستخدمین فنی کشتی های ابتیاعی که بایطالیا اعزام شده اند پرداخت یا احتساب نماید.

این قانون که مشتمل بریکماده است در جلسه سی‌ام خرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملي دادگر

قانون

یکصد و سی و پنجهزار تومان اعتبار برای مصارف مربوطه به ممیزي و مخارج راجعه بدفع سن

مصوب ٦ تیرماه ١٣١٠ شمسی

ماده واحده ـ مبلغ یکصد و سی‌وپنجهزار تومان ازمحل عایدات ١٣١٠

مملکتی (باستثنای حق الامتیاز نفط جنوب) برای مصارف مربوطه بممیزی و اجرای قانون مصوب ۱۲ آبانماه ۱۳۰۹ راجع بمتمم قانون ممیزی و مصارف راجعه بدفع سن بوزارتمالیه اعتبار فوق العاده داده میشود که در ظرف دوره عمل ۱۳۱۰ مورد استفاده قرار دهد

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه ششم تیرماه یکهزاروسیصدو ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملي رسید .

رئیس مجلس شورای ملي ـ دادگر

قانون

پانزده هزارتومان اعتبار اضافی برای جلوگیری ازامراض ساریه

مصوب ۱۱ مهرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ مبلغ پانزده هزار تومان از مبلغ یکصد هزار تومانی که ضمن بودجه مملکتی هذهالسنه ۱۳۱۰ برای دفع ملخ تصویب شده بود برای مصارف مربوطه بجلوگیری از امراض ساریه اختصاص داده میشود.

اینقانون که مشتمل بر یك‌ماده است در جلسه یازدهم مهرماه یکهزارو سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

ده هزار تومان اعتبار برای رفع نواقص مؤسسه دفع آفات حیوانی

مصوب ۷ دی ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ ده هزار تومان از یکصدهزار

تومان اعتبار دفع ملخ که در بودجه کل هذه السنه مملکتی منظور است برای رفع نواقص مؤسسه دفع آفات حیوانی و خرید لوازم و غیره باختیار اداره کل فلاحت بگذارد .

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه هفتم دی ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

پنجهزار تومان اعتبار بابت مطالبات سال ۱۳۰۹ اعضاء هیئت تفتیشیه مملکتی

مصوب ۱۱ مهرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که از پنجاه هزار تومان اعتبار مصوب بودجه ۱۳۱۰ برای هیئت تفتیشیه مملکتی مبلغ پنجهزار تومان بابت مطالبه سال ۱۳۰۹ اعضاء هیئت مزبور بپردازد

اینقانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه یازدهم مهرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اعتبار اضافی بابت چند فقره مخارج ضروری از محل اعتبار تأسیسات اقتصادی منظوره در بودجه ۱۳۱۰

مصوب ۲۵ مهرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ بوزارت مالیه اجازه داده میشود :

اولاً ـ از محل اعتباریکـه در بودجه سال ۱۳۱۰ تأسیسات اقتصادی برای کار خانه قند سازی منظور بوده مبلغ دویست و هشتاد و هشت هزارو و هشتصد و هشتاد و هشت تومان و دو قران برای مصارف مشروحه ذیل بپردازد :

۱) کسراعتبار عمران لرستان ـکردستان بلوچستان وخوزستان وکوچانیدن و تخت قاپو کردن ایلات ۹۰۰۰۰ تومان

۲) برای مصارف مربوطه باجرای قانون انحصار تجارت ۴۰۰۰۰ »

۳) اضافه اعتبار انحصار دخانیات ۴۰۰۰۰ »

۴) مدد معاش پایان خدمت چهار نفر از مستخدمین بلژیکی که بیش از ۱۵ سال درخدمت دولت بوده و از خدمت معاف شده اند ۹۴۳۰ »

۵) برای دفع آفات نباتی ۱۵۰۰۰ »

۶) تهیه محل برای تمرکز رسومات طهران با این قید که تا آخر دوره عمل ۱۳۱۰ قابل تعهد وپرداخت میباشد ۳۰۰۰۰ »

۷) اضافه اعتبار مخارج سری دولتی ۱۵۰۰۰ »

۸) تتمه مصارف تهیه جهاز چلچله گمرك ۶۴۵۸٫۲ »

۹) برای‌ساختمان محل کمیساریات نظمیه در علی آباد با رعایت قید مذکور در فقره (۶) ۳۰۰۰ »

۱۰) تفاوت تسعیر برای تأدیه هائی که به پهلوی منظور و بواسطه تنزل بعضی اسعار خارجه کسر پیدا شده ۴۰۰۰۰ »

جمع ۲۸۸۸۸۸٫۲ تومان

ثانیاً ـ علاوه‌بردویست هزارتومان اعتبار مذکور در ماده (۱۸) متمم قانون بودجه ۱۳۱۰ مملکتی مبلغ چهل و چهار هزار تومان دیگر ازمحل اضافه عایدات

اداره ثبت اسناد و املاك بطریقی که درماده مذکور فوق معین شده بابت مصارف سال ۱۳۱۰ تکمیل عملیات و تشکیلات اداره ثبت اسناد و املاك و شش هزار تومان برای کسر مخارج وزارت عدلیه از همان محل تأدیه نماید.

اینقانون که مشتمل بر یکماده است درجلسه بیست وپنجم مهرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به مصارف مربوطه بسال ۱۳۱۰ انبار غله

مصوب ۱۱ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود عایدات ۱۳۱۰ انبار غله مرکزی را بابت اجناس مؤسسه ارزاق سابق که در حدود هفتاد و پنج هزار تومان پیش بینی شده است جزو اعتبارات ۱۳۱۰ بودجه مملکتی به خزانه دولت منتقل نموده ومعادل مبلغ مذکور برعایدات بودجه همان سال خود افزوده وازآن محل کلیه مصارف مربوطه بآن سال انبار غله را بپردازد.

اینقانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه یازدهم آذرماه یکهزاروسیصدو ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار برای مصارف مربوطه باصلاحات انبار غله طهران

مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است بقیه مبلغ هفتاد و پنج هزار تومان

اعتبار موضوع قانون ۱۱ آذر ماه ۱۳۱۰ را در ظرف ۱۳۱۱ نیز برای مصارف مربوطه باصلاحات انبار غله طهران مورد تعهد و خرج قرار دهد.

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است درجلسه بیست وچهارم خردادماه یکهزارو سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

بیست و نه هزار تومان اعتبار برای جلوگیری از امراض ساریه ومخارج اضافی دیگر

مصوب ۲۳ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ بیست ونه هزار تومان برای مصارف ذیل :

۱) مخارج جلوگیری از امراض ساریه	۲۰۰۰۰ تومان
۲) ساختمان عمارت پست و تلگراف درعلی آباد بااین قید که تاآخر دوره عمل ۱۳۱۰ قابل مصرف می باشد وخرید تیر تلگراف	۵۰۰۰ تومان
۳) اضافه اعتبار وزارت داخله فقط برای سال ۱۳۱۰	۴۰۰۰ تومان
جمع	۲۹۰۰۰ تومان

ازمحل ذخیره قران مملکتی تأدیه نموده و درعایدات بودجه سال ۱۳۱۰ و اعتبار وزارتخانهای مربوطه جمع وخرج نماید،

اینقانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه بیست و سوم آذرماه یکهزاروسیصدو ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

سه هزار تومان اعتبار برای تأمین کسر اعتبارات سال ۱۳۱۰ دولت

مصوب ۵ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده‌واحده ـ مجلس شورای ملی برای تأمین کسر اعتبارات هذه‌السنه دولت مبلغ سه هزار تومان اضافه اعتبار تصویب میکنند که از صرفه جوئی کل اعتبارات ۱۳۱۰ مملکتی پرداخته شود.

طرز تقسیم اضافه اعتبار مذکور بین هریك از اعتبارات سه‌گانه دولت بتشخیص هیئت وزراء خواهد بود.

اینقانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه پنجم بهمن‌ماه یکهزارو سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع باعتبار قیمت و مصارف مربوطه بکشتی‌های ابتیاعی از ایطالیا

مصوب ۲۵ مهرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده‌واحده ـ وزارت مالیه مجاز است قیمت کشتی ها که در ایطالیا سفارش داده شده و اشیاء ولوازم آنها و همچنین سایر مخارج مربوطه بآن کشتیها را تا ورود آنها به آب‌های ایران ومخارج تأسیس کارخانه های لازمه دربنادر ایران برای تعمیر ودائر داشتن آنها تا حدود سیصدو نود هزار پهلوی یعنی معادل مبلغی که در بودجه ۱۳۱۰ منظور شده است استثناءً از محل وجوه ذخیره مملکتی پرداخته وعوض آن را از محل پیش بینی شده در بودجه ۱۳۱۰ و در صورت عدم تکافو

از اضافه عایدات سنه ۱۳۱۱ و بعدها بذخیره مملکتی مسترد دارد .

اینقانون که مشتمل بریک ماده است درجلسه بیست وپنجم مهرماه یکهزار و سیصدو ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی : دادگر

قانون

اعتبار هفتاد و پنجهزار پهلوی برای تتمه قیمت و مخارج حمل کشتی های دولتی

مصوب ۲۸ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ مبلغ هفتاد و پنجهزار پهلوی علاوه بر سیصد و نود هزار پهلوی موضوع قانون ۲۵ مهر ماه ۱۳۱۰ برای تتمه قیمت و مخارج حمل کشتی های دولتی از محل ذخیره مملکتی بشرح مذکور در آن قانون بوزارت مالیه اعتبار داده میشود .

اینقانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه بیست وهشتم بهمن ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملي رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

یکصد وسی وپنج هزار پهلوی اعتبار اضافی برای مخارج مربوطه به بحریه

مصوب ۱۲ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ علاوه بر مبلغ چهار صد و شصت و پنجهزار پهلوی که بموجب قانون های ۲۵ مهر و ۲۸ بهمن ۱۳۱۰ تصویب شده مبلغ یکصدو سی

و پنجهزار پهلوی دیگر از محل ذخیره مملکتی بوزارت مالیه اعتبار داده میشود که هر دو اعتبار که جمعاً ششصد هزار پهلوی میشود بمصرف قیمت و مخارج حمل کشتی های ابتیاعی و تجهیزات آنها و سایر مخارج مذکور در قانون ۲۵ مهر ۱۳۱۰ و همچنین خرید قایق و تعمیرات جهازات دولتی و سایر مخارج مربوطه به بحریه برسد .

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه دوازدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای‌ملی ـ دادگر

قانون

هفتاد و دو مليون وپانصد هزار ريال اعتبار براي مخارج مربوطه براه‌آهن در سال ۱۳۱۱

مصوب ۲۸ اسفندماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده‌واحده ـ وزارت مالیه مجاز است در سال ۱۳۱۱ مبلغ هفتاد ودو مليون وپانصد هزار ريال براي مخارج تکمیل راه آهن جنوب و مصارف مربوطه به بندرشاهپور و مخارج بهره برداری راه آهن شمال و مخارج ساختمان کلیه‌قسمت های راه آهن مزبور ومخارج کشتی شن کشی ومصارف کارخانه سمنت سازی‌ومخارج اداری و حقوق پرسنلی اداره مرکزی راه آهن را از وجوه انحصار قند و شکر و چای بوزارت طرق و شوارع پرداخت نماید .

تعیین میزان قطعی اعتبارات هر یك از اقلام خرج مذکور در فوق طبق بودجه های مخصوص بموجب تصویب هیئت وزراء خواهد بود .

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و هشتم اسفندماه یك هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

شش ملیون و ششصد هزار ریال اعتبار بابت خرید لوازم و مصالح اضافی راه آهن جنوب

مصوب ۲۲ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ بوزارت مالیه اجازه داده میشود مبلغ شش ملیون وششصد هزار ریال بابت قیمت ۲۱۹۴۰۸ دلاری که بمصرف خرید و لوازم و مصالح اضافی راه آهن جنوب رسیده است از محل عایدات انحصار قند و چای بوزارت طرق تأدیه نماید .

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و دوم شهریور ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

ده ملیون ریال اعتبار اضافی جهت ادامه عملیات ساختمان راه آهن جنوب و تکمیل قسمتهای موجوده

مصوب ۲٦ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که برای تکمیل خط بین بندر شاهپور و صالح آباد و همچنین ادامه عملیات ساختمان

راه آهن در شمال صالح آباد علاوه بر مبلغ بیست و یك ملیون ریالی که از محل هفتاد و دو ملیون و پانصد هزار ریال (۷۲۵۰۰۰۰۰) مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۱۰ براه آهن جنوب تخصیص داده شده و شش ملیون و ششصد هزار ریال (۶۶۰۰۰۰۰) موضوع قانون ۲۲ شهریور ۱۳۱۱ مبلغ ده ملیون ریال دیگر از محل عواید انحصار قندوشکر بوزارت طرق بپردازد

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و ششم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

نوزده ملیون و یکصدهزار ریال اعتبار اضافی برای عملیات ساختمانی و مخارج مربوطه براه آهن شمال

مصوب ۱۱ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است برای ادامه عملیات ساختمانی راه آهن شمال و تعمیر اسکله بندر شاه و تعمیر تراورسهای خط بین بندر شاه و شاهی و خرید ماشین قیر اندود کردن تراورسها در سال ۱۳۱۱ مبلغ نوزده ملیون وصد هزار ریال علاوه بر مبلغ هشتاد و نه ملیون و صد هزار ریال اعتباری که بموجب قوانین مصوبه مورخه ۲۸ اسفند ۱۳۱۰ و مورخه ۲۲ شهریور ۱۳۱۱ و مورخه ۲۶ آبان ۱۳۱۱ اعطاء شده از محل عایدات انحصار قند وشکر بوزارت طرق بپردازد

تبصره ـ اعتبارات مصوبه ساختمان راه آهن جنوب وراه آهن شمال شامل پرداخت مخارج تأمینیه راه ازحقوق مأمورین تأمین و مخارج مربوطه بآن نیز میباشد

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه یازدهم دیماه یکهزار و سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اعتبار اضافی جهت مخارج مربوطه بکارخانه سیمان سازی

مصوب ۵ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ ۵۳۸۶۱۲۰ ریال اضافه بر اعتبار مصوب ۲۸ اسفند ۱۳۱۰ از محل وجوه انحصار قند وشکر در سال جاری ۱۳۱۱ برای ساختمان ابنیه کارخانه سیمان سازی و قیمت اراضی آن و حقوق مهندسین و متخصصین خارجي برای سوار کردن ماشینها و امور ساختمانی کارخانه و خرید یکدستگاه لابراتوار و خرید خط آهن کوچك و غیره وسایر مخارج اداره کارخانه مزبوره بوزارت طرق بپردازد .

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه پنجم مهرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملي رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بمخارج مربوطه براه آهن زاهدان میرجاوه ولوله آب میرجاوه

مصوب ۲۱ مهرماه ۱۳۱۱ شمسي

ماده‌واحده ـ مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ چهار ملیون ریال از محل عایدات قند و شکر برای خرید لوازم وراه انداختن

راه آهن زاهدان میرجاوه تا سرحد واستفاده از لوله آب میرجاوه برای هذه السنه و پرداخت مبلغ چهل و دو هزار و پانصد ریال از بابت حق الحفاظه سنه ماضیه راه آهن و لوله آب مذکور بوزارت طرق و شوارع کارسازی نماید.

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و یکم مهرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بمخارج تحصیل نود نفر محصلین فنون علمی و عملی مربوط براه آهن

مصوب ۱۱ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول ـ مجلس شورای ملی مخارج تحصیل نود نفر محصلین فنون علمی و عملی مربوط براه آهن را از قرار سالیانه حد متوسط نفری دویست و ده (۲۱۰) پهلوی طلا تصویب و بوزارت طرق اجازه میدهد معادل این مبلغ وجه آنرا بریال بنرخ روز از محل عایدات انحصار قند و شکر ازوزارت مالیه دریافت دارد

مخارج ایاب و ذهاب و سرپرستی محصلین مزبور را از محل اعتبار عایدات انحصار قند و شکر علاوه بر مخارج تحصیل بوزارت طرق تأدیه خواهد شد

ماده دوم ـ در صورتیکه مخارج سالیانه هریك از محصلین مزبوردرماده فوق معلوم شود در نتیجه گرانی معیشت مملکتی که محصل در آنجا تحصیل مینماید تجاوز ازمبلغ مقرره دراین قانون نماید وزارت طرق مجاز خواهد بود کسر مخارج آن محصل را ازصرفه جوئی های مخارج سایر محصلین بپردازد

تبصره ـ ماده واحده قانون سیزدهم خرداد ماه ۱۳۰۹ و تبصره یك

از قانون اعزام محصلین راه آهن مصوب بیست و ششم مهرماه ۱۳۰۹ ملغی و این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذاشته خواهد شد

اینقانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه یازدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اعتبار برای خرید قایق خود رو جهت گمرک بندر پهلوی

مصوب ۳۱ خرداد ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ــ مجلس شورای ملی یکصد هزار ریال اعتبار برای خرید یك قایق خود رو جهة گمرك بندر پهلوی تصویب مینماید که ازصرفه جوئیهای بودجه سنه ۱۳۱۰ اداره گمرك داده شود

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه سی و یکم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اعتبار برای استخدام نفرات امنیه جهة اجرائیات وزارتمالیه

مصوب ۲۸ تیرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ــ وزارت مالیه مجاز است از محل صرفه جوئی سنه ۱۳۱۰ بودجه مملکتی تا حدود مبلغ هشتصد هزار ریال (۸۰۰۰۰۰ ریال) برای استخدام ششصد نفر امنیه اضافه که منحصراً برای اجرائیات وزارت مالیه و کمك در امر

وصول جدیداً استخدام شده یا میشوند از تاریخ استخدام نفرات باداره کل امنیه مملکتی تأدیه نماید و این عده علاوه بر ۱۱۵۰ نفر امنیهٔ است که از سابق برای اجرائیات وزارت مالیه تخصیص داده شده بوده است .

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست وهشتم تیر ماه یك هزارو سیصد و یازده شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اجازه پرداخت کسر اعتبار بودجه سال ۱۳۱۰ مدارس دولتی ایران در قفقاز

مصوب ۲۶ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ــ وزارت مالیه مجاز است مبلغ پنجاه هزار ریال کسر اعتبار بودجه ششماهه اول سال ۱۳۱۰ مدارس دولتی ایران در قفقاز را از محل صرفه جوئیهای بودجه سنوات ماضیه ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ مدارس قفقاز تأدیه نماید .

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و ششم آبان ماه یکهزارو سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اجازه پرداخت مخارج مربوطه به سیم کشی از شیراز به تل خسروی

مصوب ۱۳ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ــ وزارت مالیه مجازاست تامیزان پنجاه ونه هزاروهشتصدریال (۵۹۸۰۰) اعتبار اختصاصی از قانون ۱۷ مرداد ۱۳۱۰ برای سیم کشی کازرون به

تل‌خسروی را توسط وزارت پست وتلگراف وتلفون به مصرف سیم کشی شیراز به تل خسروی برساند .

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه سیزدهم دیماه یکهزار وسیصدویازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اعطای اعتبار برای تهیه قسمتی ازلوازم دفتری ومطبوعات سال ۱۳۱۱

مصوب ۱۴ دیماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ــ وزیر مالیــه مجاز است برای تهیه قسمتی از لوازم دفتری و مطبوعات و غیره که باید در اول سال جدید بودجه ای حاضر باشد و تأخیر تهیه آن بانتظار تصویب بودجه سال آینده موجب اختلال مؤثری درجریان عمومی امور اداری میشود تا حدود دویست هزار تومان از محل عایدات جاری ۱۳۱۰ برای مخارج اداری که اعتبار آن در بودجه های سال ۱۳۱۱ پیش بینی خواهد شد تأدیه نماید و نیز بوزیر مالیه اجازه داده میشود تاحدود مبلغ سیصد هزارتومان برسم علی الحساب از محل مذکور با رعایت شرایط ذیل بپردازد :

اولاً ــ درصورتیکه عدم اعطاء وجوه علی‌الحساب موجب خسارت یامخارج زیادی برای دولت بشود .

ثانیاً ــ در صورتیکه اطمینان کامل حاصل شود که اعتبارات مربوطه در بودجه سال آینده تصویب خواهد شد مسلم است که وجوه علی الحساب باید باسرع وقت از محل اعتبارات مصوب مربوطه مسترد شود .

اینقانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه چهاردهم دیماه یکهزار وسیصدو ده شمسی بتصویب مجلس‌شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اعتبار جهت دائر داشتن انبار دولتی غله طهران

مصوب ۲۸ تیر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول ـ وزارت مالیه مجاز است هرسال از قیمت گندم خالصجات و مالیاتی طهران پانصد هزار ریال بحساب مخصوصی تحت عنوان (اعتبار دائر داشتن انبار دولتی غله طهران) برده و برای مصارف ذیل بترتیب اختصاص بدهد

۱) مصارف مربوطه به پاك كردن و انبار كردن و فروختن جنس (باستثنای حقوق پرسنل و مخارج اداری) و تكمیل ساختمانهای لازم و تجدید و تكمیل ماشین آلات و ادوات مربوطه بانبار غله دولتی طهران .

۲) تهیه جنس در موارد ضرورت برای ذخیره احتیاطی نان شهرطهران از صرفه جوئی فقره اول .

مادهدوم ـ صرف وجهی از حساب مذكور برای خرج دیگری غیر از مخارج مذكور در این قانون ممنوع ومورد تعقیب جزائی واقع خواهدبود

مادهسوم ـ وزارت مالیه مكلف است تا دوماه بعد از هر سالمحصولی(اول مرداد ماه تا آخر تیر ماه سال بعد) حساب عواید و مخارج انبار را به مجلس شورای ملی ارسال دارد .

ماده چهارم ـ از تاریخ تصویب این قانون كلیه عواید حاصل ازتصدیانبار غله دولتی طهران متعلق بخزانه دولت خواهد بود .

این قانون كه مشتمل بر چهار ماده است درجلسه بیست و هشتم تیر ماه یكهزاروسیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بعوائد اضافی ثبت اسناد در سال ۱۳۱۱

مصوب ۱۱ امرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ بوزارت مالیه اجازه داده میشود عوائدی را که از محل صدی بیست و پنج اضافه مخارج ثبت اسناد که بموجب قانون مصوب اسفند ماه ۱۳۱۰ دریافت میشود استثناء برای یکساله ۱۳۱۱ تنصیف وصدی پنجاه آنرا برای تکمیل و اضافه تشکیلات دوائر قضائی و صدی پنجاه دیگر را برای تکمیل و اضافه تشکیلات ثبت اسناد تأدیه و محسوب دارد و بودجه تفصیلی آنرا بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی رسانده مصوبات کمیسیون مزبور را مجری نمایند .

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه یازدهم امرداد ماه یکهزارو سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع باعتبار انعام وزارت امور خارجه

مصوب ۸ شهریورماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که معادل مبلغ پانزده هزار ریال از محل یکصد و پنجاه هزار ریال اعتبار حوائج پیش بینی نشده بودجه سال جاری وزارت امور خارجه باعتبار انعام وزارتخانه مذکوره انتقال وباختیار وزارت امور خارجه بگذارد که باتصویب هیئت دولت بمصرف برسانند .

اینقانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه هشتم شهریور ماه یکهزار و سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار جهت مرمت عمارات و تکمیل اثاثیه سفارت مسکو وقونسولگریهای خاك شوروی

مصوب ۸ شهریورماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که معادل مبلغ پانصد هزار منات از محل اضافه عایدات مناتی دولت برای مصرف مرمت عمارات سفارت کبرای مسکو و تکمیل اثاثیه سفارت کبری و سایر قونسولگریهای خاك شوروی در وجه وزارت امور خارجه کارسازی دارد .

اینقانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه هشتم شهریور ماه یکهزار و سیصدو و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار اضافی برای تکمیل قوای امنیه سرحد سیستان

مصوب ۲۹ شهریورماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ دویست هزار ریال (۲۰۰۰۰۰) بشرح ذیل جهت تکمیل قوای امنیه درتمام طول سرحد سیستان اضافه بربودجه

سنه ۱۳۱۱ در وجه اداره کل امنیه بپردازد :

۱) از صرفه جوئی اعتباری که اخیراً بموجب قانون ۲۸ تیرماه ۱۳۱۱ از محل صرفه جوئی های مملکتی برای تزئید نفرات امنیه جهت کمك بامر وصول مالیات بتصویب مجلس شورای ملی رسیده ٦۰۰۰۰ ریال

۲) از محل ذخیره مملکتی بقران ۱٤۰۰۰۰ ریال

جمع ۲۰۰۰۰۰ ریال

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و نهم شهریور ماه یکهزارو سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اعتبار جهة تهیه جنس برای خوزستان وبنادر جنوب و دادن قرض جنسی و اصلاحات بلدی درنقاط مزبوره

مصوب ۲۹ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول ـ وزارت مالیه مجاز است معادل یك میلیون و پانصد هزار ریال (۱۵۰۰۰۰۰ ریال) از ذخیره مملکتی بقران برای کمك در رسانیدن جنس به خوزستان وبنادر جنوب وسایر نقاط کم آذوقه در ولایات جنوبی وفروش درآنجاها تخصیص داده و پس از رفع حاجت معادل همان مبلغ از محل فروش جنس مزبور بذخیره مملکتی مسترد نماید.

ماده دوم ـ بعلاوه وزارت مالیه مجاز است معادل دو میلیون ریال

(٢٠٠٠٠٠٠ ریال) از اعتبار حوائج پیش بینی نشده منظوره در بودجه مملکتی و درصورت عدم کفایت آن از محل صرفه جوئیهای بودجه ١٣١٠ مملکتی برای تهیه جنس و دادن قرض جنسی جهة آذوقه و بذر برای نقاط مذکوره در ماده اول مصرف نماید .

ماده سوم ـ وزارت مالیه مجاز است آنچه را که در نتیجه تصفیه حسابهای گذشته سنواتی مالیات راه و تفکیك مطالبات و دریافتی های ادارات و مؤسسات مختلفه برحسب سهم بندی قانونی طلب مؤسسات بلدی بوده باشد برای اصلاحات بلدی درشهرها وقصبات ولایات جنوبی مذکوره درفوق که با موافقت وزارتین مالیه وداخله طرح آن ریخته شود وبانظارت مأمورین مالیه محل بمصرف رسانیده یعنی مبلغ مزبور را پس از وضع قسمتی که برای تهیه مصالح ساختمانی لازم باشد بمصرف اجرت کار به کسانیکه در نقاط مذکوره دچار عسرت و تنگدستی هستند برساند .

اینقانون که مشتمل برسه ماده است درجلسه بیست و نهم شهریور ماه یکهزارو سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه معافیت اجناس وارده جهت خوزستان وبنادر جنوب از پرداخت مالیات راه وحقوق وعوارض گمرکی

مصوب ٥ آبان ماه ١٣١١ شمسی

ماده واحده ـ بوزارت مالیه اجازه داده میشود اجناسی را که بموجب قانون مصوب ٢٩ شهریور برای خوزستان و بنادر جنوب از خارجه خریداری و وارد

میننماید از پرداخت مالیات راه وحقوق و عوارض گمرکی معاف بدارد.

اینقانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه پنجم آبان ماه یکهزارو سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اعتبار اضافي براي مخارج عمران وتخت قاپو کردن عشائر

مصوب ۱۲ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ــ وزارت مالیه مجاز است مبلغ یکصد و پنجاه هزار ریال برای مخارج عمران و تخت قاپو کردن عشائر علاوه براعتباری که در بودجه هذه‌السنه مملکتی منظور است از محل ذخیره مملکتی بریال بمصرف برساند.

اینقانون کــه مشتمل بریك ماده است در جلسه دوازدهم مهرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

یکصد هزار ریال اعتبار اضافي براى مخارج بذر جهت الوار لرستان

مصوب ۲٤ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ــ وزارت مالیه مجاز است مبلغ یکهزار ریال علاوه براعتبار اضافی که بموجب قانون ۱۲مهر ۱۳۱۱ بتصویب رسیده است برای مخارج بذر جهت الوار لرستان ازمحل بقیه عایدات سال ۱۳۱۰ مملکتی بمصرف برسانند.

اینقانون که‌مشتمل بریك‌ماده است درجلسه بیست‌و چهارم دیماه یکهزاروسیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملي ــ دادگر

قانون

یکصد و پنجاه هزار ریال اعتبار برای امتداد تونلهای معدن شمشك

مصوب ۱۲ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجازاست که ازمحل یك میلیون وپانصد هزار ریال اعتبار خریداری ماشین آلات معدن شمشك که درفصل ۱٤ ماده ۳ بودجه کل مملکتی پیش بینی شده است یکصد و پنجاه هزار ریال برای امتداد دادن تونلهای معدن زغال سنك شمشك در وجه اداره کل صناعات بپردازد.

اینقانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه دوازدهم مهرماه یکهزاروسیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بمخارج بیمه وحمل ونصب ماشین آلات معدن شمشك وساختمان کارخانه

مصوب ۱۲ آبان ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است از محل اعتبار یك ملیـون و پانصد هزار ریال مذکور در ماده ۳ از فصل (۱٤) بودجه هذه‌السنه مملکتی که بعنوان خرید ماشین آلات برای معدن شمشك تصویب گردیده مخارج بیمه و حمل ونصب ماشین آلات معدن شمشك و ساختمان کارخانه و کلیـه مخارج مربوطه بعملیـات مزبوره را نیز در وجه اداره کل صناعات و فلاحت کار سازی دارد.

این قانون که مشتمل بریك‌ماده است درجلسه دوازدهم آبان‌ماه یکهزاروسیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس‌شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت کسر بودجه ۱۳۱۱ مدارس ایران در بین‌النهرین

مصوب ۵ آبان ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ شصت هزار ریال کسر اعتبار بودجه سال هزار و سیصد و یازده مدارس ایران در بین النهرین را از محل صرفه جوئی های پنجماه و نیم اول سال ۱۳۱۱ ماده ۴۹ از فصل سوم قسمت اول (اعتبار تکمیل و تأسیس مدارس) بودجه هذه‌السنه وزارت معارف تأدیه نماید

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه پنجم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اعتبار اضافی جهت مصارف مربوطه بدفع آفات حیوانی

مصوب ۵ آبان ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ (۱۰۰۰۰۰ ریال) از اعتبار پانصد هزار ریال منظور در فصل ۱۴ ماده ۲ بودجه مملکتی برای عمل معادن قراچه داغ جهت پرداخت حقوق و مصارف متخصص و مستخدمین وکلیه مصارف مربوطه بدفع آفات حیوانی و مخارج مربوطه بآن تخصیص داده بمصرف برسانند

این قانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه پنجم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بمخارج تعمیرات محبسها و توقیفگاه ها

مصوب ۲٦ آبان ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است تا میزان شصت هزار ریال مخارج تعمیرات زندانها (محبسها) و توقیف گاهها را از سیصد هزار ریال اعتبار ساختمان محبس ها و توقیف گاهها که دربودجه سال ۱۳۱۱ منظور است بپردازد.

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه بیست و ششم آبان ماه یکهزارسیصدو بازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اعتبار اضافی برای تکمیل ساختمان راه شمشك

مصوب ۱۰ آذرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجازاست برای تکمیل ساختمان راه شمشك یك ملیون و دویست هزار ریال (۱۲۰۰۰۰۰ ریال) ازعایدات انحصار قندوشکر و چای علاوه براعتباراتی که بموجب قانون ۲۰ مرداد ۱۳۰۷ و ۱۰ تیر ۱۳۰۹ تصویب شده است بپردازد

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه دهم آذر ماه یکهزارو سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت تفاوت قیمت جنس قشون مرکز تا رأس خرمن ۱۳۱۲

مصوب ۲۰ آذرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است تفاوتی را که در قیمت جنس

محتاج الیه قشون مرکز تا رأس خرمن سنه ۱۳۱۲ از لحاظ ترقی قیمت جنس حاصل شده و میشود در حدود مبلغ یك میلیون و نهصد و شصت هزار ریال (۱۹٦۰۰۰۰ ریال) از محل ذخیره ریالی مملکت درو جه وزارت جنك بپردازد و بعد ها از صرفه جوئیهای سال جاری این مبلغ را به ذخیره مملکتی بر گرداند .

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیستم آذر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اعتبار اضافی برای تکمیل ممیزی

مصوب ۲٤ آذر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ــ وزارت مالیه مجاز است مبلغ یکصد و پنجاه هزار ریال(۱۵۰۰۰۰ ریال)بر اعتباری که در بودجه هذه السنه مملکتی برای تکمیل ممیزی منظور شده است بشرح ذیل اضافه نماید و اگر درنتیجه این افزایش درموازنه بودجه کسری حاصل شود کسر مذکور را از صرفه جوئیهای بودجه ۱۳۱۰ مملکتی تأمین نماید .

اصل اعتباری که در بودجه منظور است	۷۵۰۰۰۰ ریال
مبلغیکه اضافه میشود	۱۵۰۰۰۰ »
جمع	۹۰۰۰۰۰ »

مجموع این اعتبار تا آخر دوره عمل سال یکهزار و سیصد و یازده (آخر اسفند ۱۳۱۲) قابل تعهد و مصرف میباشد .

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و چهارم آذر

ماه یکهزارو سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت قسمتی از دیون معوقه و تعهدات سنوات ماضیه از محل اعتبار منظوره در بودجه ۱۳۱۰

مصوب ۲۸ آذر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است از محل پنجاه هزار تومانی که در بودجه هذه السنه برای دیون معوقـه و تعهدات سنوات ماضیه منظور است مبلغ هفت هزار و هشتصد و هشتاد و هفت تومان و سه قران برای تصفیه کل طلب صد و چهل و شش نفر که مطالبات هرکدام آنها از یکصـد تومان تجاوز نمیکند و مبلغ پنجهزار و چهار صد ونود و سه تومان برای تأدیـه صدی بیست از مطالبات صد و سی نفر که طلب هرکدام آنها از پانصد تومان تجاوز نمیکند و مبلغ یکهزار و نهصد و چهل و پنج تومان و هفت قران برای تأدیه صدی سی از مطالبات ۲۴ نفر که با دولت طرف معامله وطلبکار بوده اند و طلب هرکدام آنها از هزار تومان تجاوز نمیکند مطابق صورتیکه به کمسیون بودجه تسلیم‌شده و مبلغ نه هزار و سیصد و نود و سه تومان و دو قران و یکصد و پنجاه دینار برای همـه یا قسمتی از مطالبات عده ای از طلبـکاران دولت بموجب صورت ضمیمه بپردازد.

اینقانون که مشتمل بر یك ماده و صورت ضمیمه است در جلسه بیست و هشتم آذر ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسیده‌است
رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

صورت ضمیمه قانون اجازه پرداخت قسمتی

از دیون معوقه ازمحل اعتبار منظوره در بودجه ۱۳۱۰

نمره ترتیب	اسامی	شرح	درجه تاریخ ایجاد شده	مبالغی که اختصاص داده شده د	ق	تومان	مبالغ اصلی طلب د	ق	تومان	ملاحظات
۱	آقای میرزا ابوالحسنخان پیرنیا (معاضد السلطنه)	بابت مخارج پذیرائی اعلیحضرت اقدس همایونی درفارس		—	—	۱۱۰۰	—	—	۲۳۰۰	
۲	آقای مهدیخان دادور (وثوق السلطنه)	بابت مخارج پذیرائی اعلیحضرت اقدس همایونی در خراسان	۱۳۰۵	٦٥	۲	۸۹٥	٦٥	۲	۱۷۹٥	
۳	« ابوالفتح خان دیبا (حشمت الدوله)	بابت مخارج بنائی اداره حکومتی خراسان	۱۳۰٤	—	٥	۸٦٤	—	٥	۲۲٦٤	
٤	« میرزا عبدالغفار خان جلال (جلال السلطنه)	بابت حقوق و مصارف درسفارت سوئد	۱۳۰۰	—	—	۱۰۰۰	—	—	٤۰۰۰	
٥	« سید محمدعلیخان جمال زاده	بابت حقوق معوقه در مأموریت سفارت دولت علیه دربرلن	از ۱۲۹٤ الی ۱۳۰۱	۸۰	۸	۷۱۳	۸۰	—	۷۳۲	بقیه طلب او بابت صدیك معارفی است که بعدها تصفیه میشود
٦	« نایب حسین خان نمره یك	بابت مخارج متجاسرین که مشارالیه عهده‌دار خرج بوده	۱۲۹۹	—	—	۱۰۰۰	—	۹	٤۲۱۲	
۷	ورثه مرحوم سیدسراج‌الدین معلم سابق مدرسه اردبیل	بابت حقوق تعلیم در مدرسه دولتی اردبیل وخرج سفر	۱۳۰۰	—	—	۳۰۰	—	—	۸۰۰	
۸	آقای حاج میرزا محمودخان علامیر (احتشام السلطنه)	بابت مخارج و مقرری سفارت کبرای اسلامبول	از ۱۲۹۳ الی ۱۲۹۸	—	۲	۱٥٦٦	۷۰	۲	۲۲٥٦٦	
۹	آقای میرزا ابوالحسن خان مستوفی	بابت مخارج وحقوق معوقه درممیزی قزوین	۱۲۹۹	—	٤	٤۸۱	—	٤	۸۸۱	
۱۰	« میرزا احمدخان مشیری	« حقوق مرحوم آقاخان درمأموریت ماکو وحقوق معوقه خودش	۱۲۹۸	—	٤	٥۳٦	—	٤	۱۷۳٦	
۱۱	« میرزا غلامحسین خان شریف	بابت حقوق وفوق‌العاده مأموریت اروپا	۱۲۹۹	—	—	٥۰۰	—	—	۲۲٥۰	
۱۲	« غلامرضاخان هدایت (مخبر الدوله)	بابت حقوق ایام تعلیق	۱۳۰۷	۷۰	٥	٤۳٥				
				۱٥	۲	۹۳۹۳				

صورت فوق ضمیمه قانون اجازه پرداخت قسمتی از دیون معوقه ازمحل اعتبار منظوره در بودجه سال ۱۳۱۰ بوده و صحیح است . رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت تعهدات و دیون سنوات قبل وزارت خارجه

مصوب ۱۱ امردادماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که معادل یکهزار و چهار صد و هشتاد و یك پهلوی (۱۴۸۱) و چهل و شش هزار و هفتصد و چهل ریال (۴۶۷۴۰) از تعهدات و دیون سنوات قبل وزارت امور خارجه را مطابق صورت منضمه از محل اعتبار مصوب ۱۳۱۱ وزارتخانه مربوطه کارسازی دارد.

اینقانون که مشتمل بریك ماده و صورت ضمیمه است در جلسه یازدهم امرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

صورت ضمیمه قانون اجازه پرداخت دیون و تعهدات سنوات قبل وزارت خارجه

نمره ترتیب	شرح	مبلغ — درحدود بودجه واعتبار — د	مبلغ — درحدود بودجه واعتبار — ریال	مبلغ — علاوه بر بودجه — د	مبلغ — علاوه بر بودجه — ریال
١	آقای میرزا داودخان مفتاح بابت اضافه مصارف سفارت لندن وواشنگتن				١٤٨١ پهلوی
٢	صندوق خزانه ـ اعتبار برای پرداخت مصارف چراغانی کارگذاری آذربایجان در ١٣٠٤				٤٨٦٨ ریال
٣	اعتبار برای پرداخت قرض ساختمان محل آتشه نظامی سفارت کابل سنه ١٣٠٧				١١٥٠٠ ریال
	مطالبات اعضاء وزارت امورخارجه درسال ١٣٠٧ که بواسطه انقضاء دوره عمل مالی پرداخت نگردیده				
٤	آقای هویدا (عین‌الملك) بابت تلگرافات	٣٠	١٤٤		
٥	آقای اسدخان بهادر بابت تلگرافات	٢٠	٧٥٩		
٦	آقای پناه‌پور بابت تلگرافات	٤٠	٣٢		
٧	فرخ خان براغن بابت تلگرافات	٥٥	٣٤٥		
٨	مرحوم حاج قلیخان بابت تلگرافات	٥٥	٦١		
٩	آقای ظهیر همایون بابت دوماه حقوق ١٣٠٧ وتلگرافات	٩٥	٧٢٨٤		

نمره ردیف	شرح	مبلغ درحدود بودجه و اعتبار (د)	مبلغ درحدود بودجه و اعتبار (ریال)	علاوه بر بودجه (د)	علاوه بر بودجه (ریال)
۱۰	آقای عبدالصمد خان بابت تلگرافات	۸۰	۲۱۰		
۱۱	آقای عبدالعظیم میرزا بابت تلگرافات	۳۵	۳۴		
۱۲	آقای عباسخان مهاجر بابت تلگرافات و خرج سفر	۹۰	۱۷۷۶		
۱۳	آقای میرزا محمد خان شایسته بابت تلگرافات	۹۰	۲۳۷۹		
۱۴	آقای حاجب بابت تلگرافات	۵۰	۴۲۰۱		
۱۵	آقای محسن خان وافی بابت تلگرافات	۵۰	۲۹۶		
۱۶	آقای یدالله میرزا عضدی بابت تلگرافات	۳۰	۱۵۱۲		
۱۷	آقای مولوی	۷۰	۹۴		
۱۸	آقای مبصر روشنی	۱۵	۱۶۰		
۱۹	آقای علی قلی خان انصاری (مشاورالممالك) بابت تلگرافات و تتمه خرج سفر و میهمانی در ورشور و حق‌الزحمه تذکره نویسهای مسکو	۳۵	۶۷۵۷		
۲۰	آقای نور زاد بابت خرج سفر		۱۳۷۸		
۲۱	آقای ممتاز بابت خرج سفر	۹۰	۱۱۲۳		
۲۲	آقای هدایت بابت خرج سفر	۲۵	۷۰۲		

نمره ترتیب	شرح	مبلغ — در حدود بودجه اعتبار — د	ریال	مبلغ — علاوه بر بودجه — د	ریال
٢٣	آقای رضا قلیخان شقاقی بابت خرج سفر		٨٠٠		
٢٤	آقای عبدالحمید خان بابت خرج سفر		١٦٠		
٢٥	آقای ضیائی بابت خرج سفر		١٢٠		
٢٦	آقای فرزام خرج سفر حقوق سه روزه وقیمت دو رأس اسب		٦٦٩		١٢٠
٢٧	مشهدی حیدر فرشچی بابت حق التقویم		٤٠٠		
٢٨	آقای دکتر قدیمی بابت لوازم دفتری			٧٠	٧٤
٢٩	آقای عبدالحسین خان انصاری بابت خرج سفر	٤٥	٤٤٤		
٣٠	آقای میرزا مهدی خان اعتصام بابت قیمت اثاثیه و مصارف کویته			٦٥	١٤٨٨
٣١	آقای بهنام بابت حق الکفاله		٧٢٠٠		
٣٢	آقای یمین اسفندیاری بابت کمیسیون تفکیک تابعیت	٥٠	٣١٦٥		
٣٣	آقای عبدالصمدخان بابت کمیسیون تفکیک تابعیت	٤٥	٣٥٦٣		
٣٤	آقای کریمی بابت کمیسیون تفکیک تابعیت	٤٥	٢٤٦٤	٣٠	٩٩٧
٣٥	آقای صفر علیخان بابت قیمت یك دست لباس	٣٠	١٥٩		
		٤٠	٤٨٢٤٤	٦٥	١٩٠٦٨ ریال
					١٤٨١ پهلوی

وجوهی که بدون کسر تمام پرداخته میشود

نمره ترتیب	شرح	وجوهیکه بدون کسر به تمام پرداخته شده — د	ریال
١	در وجه صندوق خزانه برای پرداخت مصارف چراغانی		٤٨٦٨
٢	اعتبار پرداخت قرض ساختمان عمارت آتشه نظامی در کابل		١١٥٠٠
٣	اعتبار پرداخت مطالبات آقای مفتاح از بابت لندن و واشنگتن		١٤٨١ پهلوی
٤	آقای هویدا بابت تلگرافات	٣٠	١٤٤
٥	آقای اسدخان بهادر	٢٠	٧٥٩
٦	آقای پناه پور	٤٠	٣٢
٧	آقای براغن	٥٥	٣٤٥
٨	مرحوم حاج قلیخان	٥٥	٦١
٩	آقای عبدالصمدخان	٨٠	٢١٠
١٠	آقای عبدالعظیم میرزا	٣٥	٣٤
١١	آقای مهاجر	٩٠	١٧٧٦
١٢	آقای میرزا محمدخان شایسته	٩٠	٢٣٧٩
١٣	آقای محسن خان وافی	٥٠	٢٩٦
١٤	آقای عضدی	٣٠	١٥١٢
١٥	آقای مولوی	٧٠	٩٤

نمره ترتیب	شرح	وجوهیکه بدون کسر به تمام پرداخته میشود ریال	د
١٦	آقای مبصر روشنی	١٦٠	١٥
١٧	آقای نورزاد	١٣٧٨	
١٨	آقای ممتاز	١١٣٣	٩٠
١٩	آقای هدایت	٧٠٢	٢٥
٢٠	آقای رضاقلیخان شقاقی	٨٠٠	
٢١	آقای عبدالحمید خان	١٦٠	
٢٢	آقای ضیائی	١٢٠	
٢٣	آقای فرزام	٧٨٩	
٢٤	مشهدی حیدر	٤٠٠	
٢٥	آقای دکترقدیمی	٩٤	٧٠
٢٦	آقای عبدالحسین خان انصاری	٤٤٤	٤٥
٢٧	آقای میرزا مهدیخان اعتصام	١٤٨٨	٦٥
٢٨	آقای صفرعلیخان	١٥٩	٣٠
	جمع	٣١٨٣٦ ریال	٨٥
		١٤٨١ پهلوی	

پرداختی از قرار ده ریال ۱۸ ـ ٤ ریال

نمره ترتیب	شرح	اصل مبلغ طلب (د)	اصل مبلغ طلب (ریال)	پرداختی از قرار ۱۰ ریال ۱۸ ـ ٤ ریال (د)	پرداختی از قرار ۱۰ ریال ۱۸ ـ ٤ ریال (ریال)
۱	آقای ظهیر همایون	٩٥	۷۲۸٤		۳۰٤٦
۲	آقای حاجب	٥٠	٤۲۰۱		۱۷٥۷
۳	آقای علیقلیخان انصاری (مشاور الممالك)	۳٥	٦۷٥۷		۲۸۲٥
٤	آقای بهنام		۷۲۰۰		۳۰۱۰
٥	آقای یمین اسفندیاری	٥٠	۳۱٦٥		۱۳۲٥
٦	آقای عبدالصمد خان	٤٥	۳٥٦۳		۱٤٩۰
۷	آقای کریمی	۷٥	۳٤٦۱	۱٥	۱٤٥۰
	جمع	٥۰	۳٥٦۳٤	۱٥	۱٤٩۰۳
	خلاصه				
	مطالباتیکه بدون کسر بالتمام پرداخته میشود				۱٤٨۱ پهلوی
	مطالباتیکه از قرار هر ۱۰ ریال ۱۸ ـ ٤ ریال			۸۰	۳۱۸۳٦
	پرداخته میشود			۱٥	۱٤٩۰۳
	جمع				۱٤٨۱ پهلوی ٤٦۷٤۰
	اعتبار مصوبه				۱٥۰۰ پهلوی ٤٦۷٤۰ ریال
	اضافه اعتبار				۱۹ پهلوی

صورت فوق ضمیمه قانون اجازه پرداخت دیون وتعهدات وزارت امور خارجه بوده و صحیح است

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت دیون معوقه اداره احصائیه وسجل احوال

مصوب ۲۱ مهر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است از محل بیست هزار ریال اعتبار مصوبه ضمن ماده ۱۷ از فقره اول و ۳٦٤۱۰ ریال ضمن ماده دوم از فقره دوم بودجه ۱۳۱۱ احصائیه و سجل احوال مبلغ بیست و چهار هزار و چهار صد و نود ریال (۲٤٤۹۰) ریال دیون معوقه اداره مزبور را که در بودجه سنوات مزبوطه اعتبار ندارد بشرح ذیل تادیه نماید .

حقوق از خرداد تاآخر اسفند ۱۳۰۷ یحیی خان صاحبجمعی	۱۲۸۰	ریال
تفاوت حقوق مصطفی خان رام از ۱۵ بهمن تاآخر اسفند ۱۳۰۷	٤۰۵	«
حقوق سید جعفر خان حیرانی عضو خراسان بابت سال ۱۳۰٦	٤۰۰	«
حقوق احمد خان ندری عضو خراسان بابت سال ۱۳۰٦	٦۳۰	«
خرید اثاثیه ناحیه آذر بایجان بوسیله خان طالش در ۱۳۰٦	۱۷۷۵	«
تتمه مخارج سفر غلامرضا خان سلطان زاده در سال ۱۳۰۹	۱۱۳٤	«
تتمه خرج سفر ابراهیمخان پی سپار سعید درسال ۱۳۰۹	٤۰۸	«
قسمتی از مخارج مسافرت و علیق مامورین در سال ۱۳۱۰	۱۸٤۵۸	«
جمع	۲٤٤۹۰	«

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و یکم مهرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت دیون و تعهدات اداره تشکیلات نظمیه

مصوب پنجم آبان ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است :

اولاً ـ مبلغ بیست و پنجهزار ریال (۲۵۰۰۰ ریال) مخارج تعقیب فراریان محبوسین و سید فرهاد را بابت سال ۱۳۰۹ از اعتباریکه در ماده ۲ فقره دوم بودجه سنه ۱۳۱۱ اداره کل تشکیلات نظمیه مملکتی منظور شده بپردازد.

ثانیاً ـ دوفقره اعتبار دیگری را که بمبلغ شصت و هشت هزار ریال (۶۸۰۰۰ ریال) در ماده ۳ و ۷ فقره دوم بودجه سنه ۱۳۱۱ اداره مزبوره بشرح ذیل منظور شده مطابق هفت فقره صورتهای ضمیمه تادیه نماید.

۱ ـ اعتبار برای پرداخت دیون از سال ۱۳۰۶ لغایت ۱۳۱۰	(۵۰۰۰۰ ریال)
۲ ـ اعتبار برای پرداخت واستهلاك پنجاه هزار ریال قرضه بوزارت عدلیه	(۱۸۰۰۰ ریال)
جمع	۶۸۰۰۰ ریال

اینقانون که مشتمل بر یك ماده و صورت ضمیمه است در جلسه پنجم آبانماه یکهزاروسیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

صورت ضمیمه قانون اجازه پرداخت دیون و تعهدات ادارهٔ تشکیلات نظمیه

صورت مطالبات معوقه

نمره ترتیب	شرح	مبلغ (د)	مبلغ (ریال)	جمع (د)	جمع (ریال)
١	جمع کل بدهی تشکیلات کل نظمیه مملکتی بابت حقوق و مخارج سنوات ١٣٠٦ و ١٣٠٧ و ١٣٠٨ و ١٣٠٩ و یك قسمت از ١٣١٠ (مطابق ریز پنج فقره صورت ضمیمه) بشرح ذیل بالغ بر ١٢٢٨٧٩/٤٥ ریال است و بطور تومان شمار از محل فقره دوم. مخارج غیرثابت (ماده ٣) پرداخت خواهد شد ١ ـ مطالبات معوقه اشخاص مطابق صورت نمره ١ بابت ١٣٠٦ ٣١٨٤٨/٨٥ ٢ ـ مطالبات معوقه اشخاص مطابق صورت نمره ٢ بابت ١٣٠٧ ١٢٩٢٢/٤٥ ٣ ـ مطالبات معوقه اشخاص مطابق صورت نمره ٣ بابت ١٣٠٨ ٥٣٢٦٩/٥٠ ٤ ـ مطالبا تمعوقه اشخاص مطابق صورت نمره ٤ بابت ١٣٠٩ ١٤٩٦٧/٦٠ ٥ ـ مطالبات معوقه اشخاص مطابق صورت نمره ٥ بابت ١٣١٠ ٩٨٧١/٠٥ جمع ١٢٢٨٧٩/٤٥		٣٠٠٠٠		

نمره	شرح	مبلغ د	مبلغ ریال	جمع د	جمع ریال
۲	بابت قیمت نفط و بنزین ۱۳۰۹ دروجه ملزومات مالیه		۲۰۰۰۰		۵۰۰۰۰
	جمع مطالبات معوقه		۵۰۰۰۰		۵۰۰۰۰
	صورت مطالبات معوقه مرکز و ولایات در سنه ۱۳۰۶				
	حقوق				
۱	حقوق یاور سید حبیب‌الله خان فاطمی		۲۸۸۰		
۲	حقوق سلطان فضل‌الله خان آقاخانی		۱۷۶۰		
۳	حقوق ابوالفتح خان مستوفی		۹۲۵		
٤	حقوق جواد آقا نزاکتی		۱٤۸۰		
٥	حقوق فتحعلی خان کهن		۲۰۰۰		
٦	حقوق حسینخان سلامت		٦۰۰		
۷	حقوق اسدالله خان معاضدیان		٤۲۰		
۸	حقوق سلطان ابراهیم خان اشرفی.		٤۲۰		
۹	حقوق عبدالحسین میرزای قهرمانی		٦٥۰		
۱۰	حقوق وکیل چپ علی‌اکبر خان		۳۷۰		
۱۱	حقوق سلطان غلامحسین میرزا		۱۲٦۰		
۱۲	حقوق عیسی‌خان دبیری		٦۰۰		

نمره ترتیب	شرح	مبلغ د	مبلغ ریال	جمع د	جمع ریال
١٣	حقوق ابراهیم خان صالحی	٣٥	٧٦٤		
١٤	حقوق نایب سوم سیف الله خان		٨٠٠		
١٥	حقوق امیر ریاضی		٤٢٠		
١٦	حقوق سلطان ابراهیم خان سلطانی		١٣٦٠		
١٧	حقوق احمد علی خان ودادی		٥٢٠		
١٨	حقوق ایام مرخصی از ٧ تیر لغایت ٦ مرداد سید علینقی خان فاطمی		٤٢٠		
١٩	حقوق ایام مرخصی ٤٨ روزه نایب سوم سید محمد ابراهیم خان		٥٠٠		
٢٠	فوق العاده بدی آب و هوا ٧ ماهه سید حبیب الله خان فاطمی		٢٥٢٠		
٢١	فوق العاده بدی آب و هوا ٤ ماهه سیدعلی محمد خان فاطمی		٥٢٠		
٢٢	فوق العاده بدی آب وهوا یکساله سیدعلینقی خان فاطمی		١٢٦٠		
	جمع			٣٥	٢٣٤٤٩
	مخارج				
٢٣	خرج سفر اسدالله خان معاضدیان		٢١٠		
٢٤	مخارج سیم کشی پهلوی		٢٠٨٠		

نمره ترتیب	شرح	مبلغ د	مبلغ ریال	جمع د	جمع ریال
٢٥	خرج سفر عبدالله خان مجاب		١١٦٨		
٢٦	خرج سفر عبداللهخان مجاب	٦٠	٢٨٥		
٢٧	خرج سفر عبدالله خان مجاب		٥٨٤		
٢٨	کسر خرج نظمیه نیشابور در اسفند	٩٠	٢٩٩		
٢٩	خرج سفر احمد علی خان ودادی		١٢٠٠		
٣٠	خرج سفر حسنخان حشمتی		١٧٢		
٣١	خرج‌سفر وکلاء بوشهر		٢٤٠٠	٥٠	٨٣٩٩
	جمع کل	٨٥	٣١٨٤٨	٨٥	٣١٨٤٨
	صورت مطالبات معوّقه مرکز و ولایات در سنهٔ ١٣٠٧				
	حقوق				
١	حقوق نایب سوم محمدعلی خان دژبخش		٧٤٠		
٢	حق‌الکفاله نایب سرهنگ نیساری		٢١٠٠		
٣	حقوق ٢٥ روزه مرخصی نایب اول حسن خان نگهبان		٣٥٠		
٤	حقوق چهار ماهه آخر دکتر سیدمحمد خان طبیب مازندران		٦٠٠		
٥	فوق‌العاده بدی آب وهوای دو ماهه محمدحسینخان رفیع		١٢٠		

نمره ترتیب	شرح	مبلغ د	مبلغ ریال	جمع د	جمع ریال
٦	فوق‌العاده بدی آب و هوای نه ماهه وکیل‌باشی اسمعیل میرزا		٤٥٠		
٧	فوق‌العاده بدی آب وهوای ٧ ماهه نایب سوم عبدالکریم خان		٤٢٠		
٨	فوق‌العاده بدی آب و هوای یکساله نایب اول سید علینقی خان		١٢٦٠		٦٠٤٠
	مخارج				
٩	مخارج سیم‌کشی بندر پهلوی		٢٦٠٠		
١٠	طلب مطبعه از نظمیه شیراز	٤٥	١٥٨٢		
١١	حق‌الثبت ششماهه نظمیه طهران		١٦٢٠		
١٢	حق‌الثبت از فروردین ١٣٠٦ لغایت شهریور١٣٠٧		١٠٨٠	٤٥	٦٨٨٢
	جمع کل	٤٥	١٢٩٢٢	٤٥	١٢٩٢٢
	صورت مطالبات معوقه مأمورین درسنه ١٣٠٨				
	حقوق				
١	حقوق سنوات ٦و ٧و ٨ سلطان احمدخان پولادین		٩٥٤٨		
٢	تفاوت حقوق یکنفر آژان سمنان		٤٠		

نمره ترتیب	شرح	مبلغ د	مبلغ ریال	جمع د	جمع ریال
٣	حقوق چهار ماهه ایام مرخصی میرزا عباسخان شرفی		٢٢٤٠		
٤	حقوق چهارماهه ایام مرخصی نایب سوم فرج‌الله خان		١٠٠٠		
٥	حقوق چهارماهه ایام مرخصی رضاقلی‌خان نوروزی		٢٧٢٠		
٦	فوق‌العاده بدی آب و هوای چهار ماهه نایب‌سوم محمد خان		٣٢٠		
٧	حقوق یکساله دکتر سید محمدخان فتاحی		١٨٠٠		
٨	حقوق آذرماه لطف الله خان شکوه		٣٢٠		
٩	فوق‌العاده یکساله نایب‌اول سید علینقی‌خان فاطمی		١٢٦٠		
١٠	حقوق یکماه و پنجروزه سرهنگ ابراهیم خان شریف		٢٢١٠		
١١	حقوق چهارماهه ایام مرخصی نایب اول جبّاری		١٥٦٤		
١٢	حقوق ٣٥ روزه شهریور و مرداد نایب اول سرتیپ زاده		٥٢٠		٢٣٥٤٢
	مخارج				
١٣	مخارج سوخت و روشنائی نظمیه آباده		٢٥٠		

ردیف	شرح	مبلغ د	مبلغ ریال	جمع د	جمع ریال
۱۴	خرج سفر علیخان افخمی		۱۸۳۳		
۱۵	خرج سفر نایب‌سوم سیف‌الله خان		۱۲۹۸		
۱۶	قرض نظمیه کرمانشاه بخباز		۶۵۵		
۱۷	آبونمان تلفون نظمیه گیلان		۷۰۰		
۱۸	مخارج سیم‌کشی بندر پهلوی	۲۰	۷۵۱		
۱۹	خرج سفر محمد خان سراجی	۲۰	۳۵۴		
۲۰	کسر خرج ساختمان اصطبل کرمانشاهان		۵۱۰۱		
۲۱	خرج سفر نایب سوم فضل‌الله خان فاطمی		۱۰۰۰		
۲۲	خرج سفر محمدعلی خان جهان بین	۴۰	۸۸		
۲۳	خرج سفرخان باباخان زند بصیری		۵۸۰		
۲۴	اضافه مخارج نظمیه ناصری		۹۶۵۵		
۲۵	طلب حاج علی معمار پور از نظمیه ناصری		۴۲۳۵		
۲۶	قرض نظمیه قزوین به تلفونخانه		۷۹		
۲۷	مخارج تبعید سید مصطفی (نظمیه طهران)		۲۸۰		
۲۸	طلب کارخانه وطن از نظمیه اصفهان	۷۰	۴۵۲		
۲۹	مطالبات شرکت تلفن از نظمیه اصفهان	۱۰	۱۲۸۲		
۳۰	طلب میرزا یحیی عباباف بابت مال‌الاجاره	۶۵	۴۷		
۳۱	طلب علی عامدی از نظمیه نهاوند بابت ملبوس	۲۵	۹۸۵		۲۴۱۵
	جمع مطالبات معوقه سنه ۱۳۰۸	۵۰	۵۳۲۶۹	۵۰	۵۳۲۶۹

نمره ترتیب	شرح	مبلغ د	مبلغ ریال	جمع د	جمع ریال
	صورت مطالبات مأمورین درسنهٔ ۱۳۰۹				
	حقوق				
۱	حقوق ایام مرخصی سلطان عبدالعظیم خان از ۱۷ آذر تا ۱۳ اسفند	—	۱۹٤۸		
۲	حق‌الکفاله ساطان غلام حسینخان صفا از ۷ مهر لغایت دیماه	—	۱۷۱۰		
۳	فوق العاده بدی آب و هوا یکماهه عبدالله‌خان میانجی	—	۵۰		
٤	فوق‌العاده بدی آب و هوا دوماهه نایب سوم محمد خان همیون نژاد	—	١٦٠		
۵	فوق العاده بدی آب و هوا ۵ ماهه علی خان علی آبادی	—	٦۵۰		
٦	تفاوت حقوق سه ماهه خرداد و تیر و مردادنایب اول عباسقلیخان	—	۹۰		
۷	حقوق ۱۵ روزه مرداد نایب اول حاج اسمعیل‌خان ایرانی	—	٢٦٠		
۸	حقوق یکماهه میرزا نصرالله خان دیهیم	—	۳۵۰		
۹	بقیه حقوق مرخصی نصرالله میرزا دیهیم	—	۱۰۵۰		
۱۰	اضافه حقوق ششماهه آخر سرهنگ بیات	—	۵٤۰		٦۸۰۸

نمره ترتیب	شرح	مبلغ د	مبلغ ریال	جمع د	جمع ریال
	مخارج				
۱۱	خرج سفر از بوشهر به چاهبهار نایب‌سوم مهشید	—	۸۱۰		
۱۲	مخارج اعزام یکنفر متهم در وجه تشکیلات امنیه	—	۶۰		
۱۳	طلب مطبعه از نظمیه بوشهر	۵۰	۱۳۷۶		
۱۴	طلب نظمیه کردستان بابت کسر مخارج	۹۰	۱۸۹۹		
۱۵	تعهدات نظمیه گیلان بابت اضافه مخارج	۴۵	۳۰۵۱		
۱۶	کسر مازومات و مطبوعات نظمیه ساوه	—	۱۴۷		
۱۷	طلب اداره تلفن از نظمیه بروجرد	۷۵	۹۴		
۱۸	طلب مطبعه تقی زاده از نظمیه تبریز	—	۳۶۰		
۱۹	خرج سفر مهدیخان سعیدی از کرمانشاه بطهران	—	۳۶۰	۶۰	۸۱۵۹
	جمع مطالبات معوقه ۱۳۰۹	۶۰	۱۴۹۶۷	۶۰	۱۴۹۶۷
	صورت مطالبات معوقه مرکز وولایات درسنه ۱۳۱۰				
۱	حقوق تیرماه پنج نفر آژان جدیدا لاستخدام		۵۰۰		
۲	حق‌الکفاله سه‌ماهه سلطان محاسب زاده - شیراز		۱۲۷۵		
۳	حقوق چهار ماهه مرخصی مرحوم مهدی خان که بورثه او باید داده شود		۱۶۸۰		
۴	حقوق ده روزه شهریور سلطان رضاخان نعیمی		۱۴۰		
۵	حقوق پنج نفر آژان‌های مشهدسر.		۶۱۰		
۶	فوق‌العاده دی و بهمن واسفند ۱۳۱۰ سیدکاظم خان جنجالی		۷۲۰		۴۹۲۵

نمره ترتیب	شرح	مبلغ د	مبلغ ریال	جمع د	جمع ریال
۷	تتمه مخارج اتومبیل نظمیه گیلان		۲۲۸۰		
۸	کسر مخارج نظمیه بندرشاه طبق نمره ۱۶۵ر۲۲ استراباد		۷۱۵		
۹	قرض نظمیه ساری به تلفون‌خانه آنجا بموجب مراسله نمره ۳۷۸		۱۰۷		
۱۰	قرض نظمیه اصفهان به تلفونخانه مطابق راپورت نمره ۲۴۶۷ر۴۱۸	۵	۶۸۴		
۱۱	تفاوت کرایه محل نظمیه بابل		۱۸۰		
۱۲	مخارج پای شکسته عبدالحمید آژان کردستان		۲۰۰		
۱۳	بابت مخارج مخفی نظمیه خوزستان		۱۰		
۱۴	بابت بقیه مخارج سفر سید ابوطالب خان وکیلی		۱۲۷		
۱۵	بابت بقیه سوخت زمستانی نظمیه عراق		۴۸۰		
۱۶	طلب مطبعه تمدن طهران از نظمیه ساری	۳۵	۲۳		
۱۷	بدهی نظمیه بوشهر به تلفونخانه	۲۰	۱۳۹	۰۵	۴۹۴۶
	جمع کل	۰۵	۹۷۸۱	۰۵	۹۸۷۱
	صورت مخارج کارخانجات محبس مرکزی که از محل پنجاه هزار ریال قرضه تهیه شده است				
۱	قیمت لوازم کارخانه قالی بافی	۷۰	۲۲۳۰		

نمره ترتیب	شرح	مبلغ د	مبلغ ریال	جمع د	جمع ریال
٢	قیمت لوازم کارخانه سراجی		٢٣٣٢		
٣	قیمت درخت ــ گل ــ تخم گل ولوازم باغبانی	٩٥	٤٦٤٧		
٤	قیمت لوازم کار خانه جوراب بافی	٤٠	٨٥٢		
٥	قیمت لوازم کارخانه کفاشی	٩٠	٤٣٥		
٦	قیمت لوازم کارخانه خیاطی	٥٠	٦٧٨		
٧	قیمت لوازم کارخانه کلاه دوزی	٦٠	٧١١		
٨	قیمت لوازم کارخانه نساجی	٦٠	٣٦٤٤		
٩	قیمت لوازم کارخانه سیکار پیچی		٦٠		
١٠	قیمت لوازم کار خانه منبت کاری		١٣٨		
١١	قیمت لوازم کارخانه نقاشی	٠٥	١٨٣		
١٢	قیمت ابریشم جهت سوزن زنی		١٦٢		
١٣	قیمت کارخانه حلاجی		٣٥		
١٤	قیمت کارخانه نجاری	٩٥	١٨٠		
١٥	قیمت یکدست سرویس چای خوری (بطورنمونه)		١٥٠		
١٦	قیمت دفاتر و مطبوعات مربوطه بکارخانجات	٣٥	١٥٥٧		
	جمع		١٨٠٠٠		١٨٠٠٠

هفت فقره صورتهای فوق ضمیمهٔ قانون اجازهٔ پرداخت دیون وتعهدات اداره تشکیلات نظمیهٔ مملکتی بوده وصحیح است

رئیس مجلس شورای ملی ــ دادگر

قانون

اجازه پرداخت تعهدات معوقه منظوره در بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف

مصوب ۲۶ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است هشتاد و شش هزار و بیست شش ریال و نود دینار و یکهزار و چهار صد و هشتاد و هشت پهلوی (۸۶۰۲۶٫۹۰ ریال) (۱۴۸۸ پهلوی) که در بودجه تفصیلی ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف و تلفن بعنوان تعهدات معوقه بشرح ذیل منظور است کار سازی و تادیه نماید.

ضمن ماده ۱۲ ـ مخارج طبع کوپن رپنس که در سال ۱۳۱۰ بطبع رسیده	۳۰۰	ریال
ضمن ماده ۱۴ ـ تتمه حق الشرب عمارت پست و تلگراف تبریز در سال ۱۳۱۰	۳۹۱٫۵۰	«
ضمن ماده ۱۷ ـ تتمه خرج سفر مأمورین و علیق اسب غلامان در سال ۱۳۱۰	۴۵۰۰۰	«
ضمن ماده ۲۲ ـ بقیه قیمت آلات وادوات یدکی بیسیم که در سالهای ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ سفارش داده شده	۱۴۶۶۳٫۷۰ ریال و ۱۴۸۸ پهلوی	
ضمن ماده ۴ ـ مخارج غیر ثابت سیم کشی	۲۵۶۷۱٫۷۰	«
جمع	۸۶۰۲۶٫۹۰ « ۱۴۸۸	«

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و ششم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت تعهدات منظوره در بودجه سال ۱۳۱۱ صحیه کل مملکتی

مصوب ۳ آذر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ــ وزارت مالیه مجاز است پنج فقره اعتباری را که بشرح ذیل ضمن بودجه سال ۱۳۱۱ صحیه کل منظور شده است :

ضمن ماده ۷ فقره دوم	۱۵۰۰ ریال
ضمن ماده ۳٦ فصل سوم	٥٤٦ »
ضمن ماده ۲ فصل اول قسمت اول	٤۰۰ »
ضمن ماده ۲ فصل اول قسمت دوم	٦۳۰ »
» » » » » » اول	٦٤۲۰ »
جمع	۹٤۹٦ »

بشرح ذیل پرداخت نماید :

۱ ــ بقیه مخارج معاودت پروفسور نولمر مشاور فنی صحیه کل علاوه برمیزان منظوره در قانون استخدام مشار الیه	۱۵۰۰ ریال
۲ ــ اضافه مکالمات تلفونی مؤسسات صحیه کل در سال ۱۳۰۹	٥٤٦ »
۳ ــ بقیه حقوق اسفند ۱۳۰۹ دکتر شامبیاتی رئیس قرنطینه هنگام	٦۳۰ »
٤ ــ تفاوت حقوق اسفند ۱۳۰۹ و اسفند ۱۳۱۰ دکتر حبیب عدل	٤۰۰ »
٥ ــ دکتر محمود سدیفی و دکتر محمد خان سلطانی اطباء کشیك مریضخانه دولتی ٥٦ روزه از ۲۰ مهر الی ۱٥ آذر ۱۳۱۰ ازقرار ماهی سیصد ریال	۱۱۲۰ »

٦ ــ دکتر اسمعیل خان خلعت بری طبیب کشیك مریضخانه دولتی	
از ١١ آذر لغایت دیماه ١٣١٠ از قرار ماهی ششصد ریال ٥٠ روزه	١٠٠٠ »
٧ ــ دکتر حسینخان خسرو خاور طبیب کشیك مریضخانه دولتی	
از ١٦ آذرلغایت دیماه ١٣١٠ از قرار ماهی ششصدریال ٤٥ روزه	٩٠٠ »
٨ ــ دکتر منصور خان گل سرخی طبیب کشیك مریضخانه وزیری	
از اول شهریور لغایت دیماه ١٣١٠ پنجماهه ازقرارماهی ٤٠٠ ریال	٢٠٠٠ »
٩ ــ دکتر عطاء الله خان سالاری طبیب کشیك مریضخانه وزیری	
از اول شهریور الی پانزدهم آذر ماه ١٣١٠ سه ماه و پانزده روز	
ماهی چهارصد ریال	١٤٠٠ »
جمع	٩٤٩٦ »

صورت تعهدات سال ١٣٠٩ و ١٣١٠ منظوره در بودجه ١٣١١

١ ــ بقیه مخارج معاودت پروفسور نولمر مشاور فنی سابق	
صحیه کل منظوره در ماده ٧ فقره دوم	١٥٠٠ ریال
٢ ــ اطافه مکالمات تلفونی مؤسسات صحیه کل در سال ١٣٠٩	
منظوره در ماده ٣٦ فصل سوم	٥٤٦ »
٣ ــ تفاوت حقوق اسفند ١٣٠٩ و ١٣١٠ دکترحبیب عدل منظوره	
در ماده ٢ فصل اول قسمت اول	٤٠٠ »
٤ ــ بابت حقوق اسفند ١٣١٠ دکتر شامبیاتی رئیس قرنطینه هنگام	
منظوره در ماده ٢ فصل اول قسمت دوم	٦٣٠ »
٥ ــ حقوق شش نفر اطباء کشیك مریضخانه های دولتی و وزیری	
منظوره در ماده ٢ فصل اول قسمت اول	٦٤٢٠ »
جمع	٩٤٩٦ ریال

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه سوم آذر ماه یکهزارو سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت تعهدات معوقه مربوطه به حق العبور مراسلات و امانات پستی و حق اشتراك دفتر برن

مصوب ۱۳ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است از مبلغ منظوره درماده ۳۲ فصل سوم بودجه وزارت پست و تلگراف و تلفون مربوط بحق العبور مراسلات وامانات و حق اشتراك دفتر برن تعهدات معوقه مربوط بهمین موضوع را نیز بپردازد

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت سه فقره تعهدات منظوره در بودجه سال ۱۳۱۱ اداره فلاحت

مصوب ۱۳ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ بوزارت مالیه اجازه داده میشود که مطالبات اشخاص ذیل را از محل اعتبار تادیه دیون و تعهدات معوقه و دعاوی احتمالی منظوره درضمن

فقره دوم مخارج غیر ثابت بودجه ۱۳۱۱ اداره فلاحت پرداخت نماید :

آقای میرزا حسینخان طاهر زاده بابت حق الزحمه ترسیم نقشه سر درب مدرسه عالی فلاحت کرج ۱۵۰۰ ریال

آقای میرزا ابراهیم خان مهدوی بابت حقوق سه ماهه اول ۱۳۰۷ ریاست مؤسسه چای لاهیجان ۳۰۰۰ ریال

ورثهٔ مرحوم کاشف السلطنه بابت مراسم تدفین مرحوم مزبور ۲۰۰۰ ریال

۶۵۰۰ ریال

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه تخصیص عایدات راه آهن رشت و پیله بازار به مخارج آن مؤسسه تا مدت پنج سال

مصوب ۳۰ خرداد ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ بوزارتین مالیه و طرق اجازه داده میشود که عایدات راه آهن رشت و پیله بازار راپس از وضع مخارج جاری آن مؤسسه از اول فروردین ماه ۱۳۱۰ تا مدت پنجسال برای ساختمان و مرمت و تجدید اصلاحات لازمه و خرید لوازم و اثاثیه راه آهن مزبور بمصرف برسانند ـ بودجه مخارج جاری هر یك از سنوات مذکوره در اینقانون باید بتصویب هیئت وزراء برسد

تبصره ـ وزارت طرق در آخر هر سال منتهی تا دوماه صورت جمع وخرج

سنه ماضیه راه آهن پیله بازار برشت و راه آهن آذربایجان و کشتی رانی دریاچه رضائیه را بمجلس شورای ملی ارسال خواهد نمود

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه سی‌ام خرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع باداره نمودن امور مالی و محاسباتی معدن شمشك

مصوب ۷ شهریور ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - اداره کل صناعت مجاز است امور مالی و محاسباتی‌واداری معدن شمشك را مثل یك مؤسسه تجارتی بدون رعایت مقررات مربوطه بامور مالی و اداری دولت‌اداره نموده و حساب آنرا مرتباً بوزارت مالیه ارسال دارد

ماده دوم ـ برای سرمایه عملیات‌مبلغ بیستهزار تومان از محل ۴۲۵۰۰۰ تومان موضوع قانون مورخه ۱۰ تیرماه ۱۳۰۹ استقراض نماید .

ماده سوم ـ عایدات معدن پس از استهلاك بیست هزار تومان قرضه‌موضوع ماده (۲) در آخر ۱۳۱۰ و بعد از وضع مبلغ سه هزار تومانی که ضمن عایدات معادن در بودجه ۱۳۱۰ مملکتی منظور شده است بمصرف مخارج استخراج ذغال و دائرداشتن معدن مزبور رسیده ومازاد بصندوق عایدات مملکتی تحویل خواهد شد .

اینقانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه هفتم شهریور ماه یك هزار وسیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه استقراض بیست و پنجهزار تومان برای ساختمان محل مخصوص احصائیه و سجل احوال

مصوب ٤ آذر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت داخله مجاز است مبلغ بیست و پنجهزار تومان برای ساختمان محل مخصوص احصائیه و سجل احوال که در اراضی میدان مشق سابق بنا خواهد شد از بانك ملی یا هر بانك دیگر که شرایط آن مناسب تر باشد قرض نموده در عوض مبلغی که هر ساله بابت کرایه اداره مرکزی احصائیه و سجل احوال در بودجه منظور میشده سالی هفت‌هزار تومان از سال ۱۳۱۱ هر ساله در بودجه احصائیه و سجل احوال بابت استهلاك اصل و فرع قرضه مزبور منظور و مستهلك نماید مشروط بر اینکه مخارج ساختمان مذکور از بیست و پنجهزار تومان متجاوز نباشد.

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه چهارم آذر ماه یك هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه استقراض بیست و پنجهزار تومان جهت تاسیس چراغ برق ادارات دولتی

مصوب ۱۱ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ دولت مجاز است تحت تصدی وزارت مالیه مبلغ بیست و

پنجهزار تومان از بانك ملی یاسرمحلی که مقتضی میداند جهت تاسیس چراغ برق برای ادارات دولتی قرض نموده و اعتبار رد قرض مذکور را بتناسب استفاده که ادارات مذکور از آن مینمایند دربودجه ١٣١١ ادارات مربوطه پیش‌بینی نماید .

اینقانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه یازدهم آذر ماه یکهزار و سیصدو ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه استقراض یك میلیون تومان بوزارت پست و تلگراف برای خرید سهام شرکت کل تلفن

مصوب ١٨ دیماه ١٣١٠ شمسی

ماده‌واحده ـ بوزارت پست و تلگراف اجازه داده میشود که برای خرید سهام شرکت کل تلفن و مؤسسات تلفونی ولایات و تزیید سرمایه وتوسعه تشکیلات تلفونی مبلغ یك میلیون تومان توسط وزارتمالیه از بانك ملی ایران استقراض نموده و از محل منافع سهام خود از عمل تلفون وجه مزبوررا اصلا و فرعا بپردازد .

اینقانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه هیجدهم دیماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

راجع بمخارج و عوائد حاصله از انحصار خرید و ورود و فروش قند و شکر و کبریت

مصوب ۱۹ اسفندماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول – دولت مجاز است از تاریخ تصویب این قانون منافع حاصله از انحصار خرید و ورود و فروش قند وشکر (موضوع قانون ۹ خرداد ۱۳۰۴) را بعد از وضع سرمایه و مبالغی که مطابق ماده سوم قانون ۹ خرداد ۱۳۰۴ برای مصرف مقرر در ماده ۹ همان قانون تخصیص یافته و همچنین حقوق گمرکي و عوارض راه (موضوع قانون ۱۹ بهمن ۱۳۰۴) و سایر عوارض مقرره در جزو عایدات عمومی مملکت محسوب نماید.

ماده‌دوم – از تاریخ تصویب این قانون انحصار ورود و همچنین خرید و فروش کبریت بدولت واگذار شده و عوائد حاصله از آن بعد از وضع سرمایه و عوارض راه بجمع عایدات عمومی مملکتی منظور خواهد شد.

ماده‌سوم – وزارت‌مالیه مجاز است درسال ۱۳۱۱ برای سرمایه و مخارج اجرای انحصار دولتی قند و شکر و کبریت از بانك ملی یا یکی از بانکهای دیگر تامبلغ سه میلیون تومان قرض کنند و اصل و فرع آن را از محل عوائد حاصله از معاملات قند و شکر و کبریت بپردازد.

تبصره – ماده ۱۰ قانون نهم خرداد ۱۳۰۴ از تاریخ تصویب این قانون ملغی است.

ماده‌چهارم – حقوق‌مذکوره درماده سوم قانون نهم خرداد ۱۳۰۴ شامل قند و شکر مصنوع داخلی نیز خواهد بود.

این قانون که مشتمل برچهار ماده است در جلسه نوزدهم اسفندماه یکهزارو سیصدوده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجـازه استقراض دومیلیون تومان از بانك ملی برای قیمت ماشین آلات و سایر مخـارج مربوطه بکارخانه قندسازی کرج

مصوب ۲۲ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی باداره کل صناعت اجازه میدهد مبلغ دو میلیون تومان از بانك ملی قرض کرده بابت قیمت ماشین آلات قند سازی و کرایه حمل آنها و ساختمان ابنیه و سایر مخارج مربوطه بکارخانه قند سازی کرج بدون رعایت مقررات قانون محاسبات عمومی مصرف نماید

اداره کل صناعت مکلف است فرع قرض مزبور را در سال ۱۳۱۱ واصل و فرع آن را از عوائد سال ۱۳۱۲ ببعد استهلاکا مسترد دارد

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و دوم اسفند مـاه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قـانون

باز خرید مستمریات

مصوب ۱۸ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - اشخاصیکه بعنوان مستمری اعم از شخصی و موروثی حقوقی

ازدولت دریافت میدارند مکلفند حقوق خودرا در مقابل دریافت مبلغیکه میزان آن بترتیب ذیل معین میشود بدولت واگذار نمایند ـ مأخذ حساب باز خرید مبلغی خواهد بود که در آخرین پرداخت بواحد تومان بصاحب مستمری داده شده است

۱) مستمریات شخصی غیر موروثی از قرار چهار برابر مبلغ پرداختی مستمریات سالیانه

۲) مستمریات موروثی بتناسب زمانیکه از مدت قانونی برقراری باقی باشد یعنی :

تا حدود یك سال مدت باقی	معادل عدهٔ تومانهای پرداختی مستمری سالیانه ضرب در ۱۰ ریال
از ۱ سال ببالا الی ۲ سال « «	« « « « « « « ۱۶ «
از ۲ « « ۳ سال « «	« « « « « « « ۲۱ « «
از ۳ « « ٤ سال « «	« « « « « « « ۲۵ « «
از ٤ « « ۵ سال « «	« « « « « « « ۲۹ « «
از ۵ « « ۶ « « «	« « « « « « « ۳۳ « «
از ۶ « « ۷ « « «	« « « « « « « ۳۷ « «
از ۷ « « ۸ « « «	« « « « « « « ٤۱ « «
از ۸ « « ۹ « « «	« « « « « « « ٤۵ « «
از ۹ « « ۱۰ « « «	« « « « « « « ٤۹ « «
از ۱۰ « « ۱۱ « « «	« « « « « « « ۵۳ « «
از ۱۱ « « ۱۲ « « «	« « « « « « « ۵۶ « «
از ۱۲ « « ۱۳ « « «	« « « « « « « ۵۹ « «
از ۱۳ « « ۱٤ « « «	« « « « « « « ۶۲ « «
از ۱٤ « « ۱۵ « « «	« « « « « « « ۶٤ « «

پس از اینکه مستمریات بر طبق نرخ مذکور خریداری شوند از دفاتر حذف خواهند شد .

ماده دوم - اشخاص ذیل حق استفاده از بازخرید مستمری نداشته و مستمری آنها در آخر اسفند ۱۳۱۳ از دفاتر دولت حذف خواهد شد .

۱) اشخاصیکه مرتباً بعنوان دیگری حقوق از خزانه دولت میگیرند

۲) صاحبان مستمریاتیکه تا آخر اسفند ۱۳۱۳ برای اخذ قیمت بازخرید

مستمری در مرکز بوزارت مالیه و در ایالات و ولایات بادارات مالیه مراجعه نکرده باشند.

ماده سوم- اقلامیکه بعنوان صرف روشنائی بقاع و مقابر ضمن دفاتر مستمریات منظور میباشد باستثناء اقلام ذیل تماماً حذف خواهد شد؛

الف - صرف روشنائی مزارات هر یك از ائمه اطهار وحضرت ابوالفضل علیهم السلام.

ب) صرف روشنائی مقابر سلاطین ماضی و عباس میرزا نایب السلطنه و مرحوم محمد علی میرزا دولتشاه که امسال به بودجه وزارت معارف انتقال یافته ودر سالهای بعد اعتبارلازم برای آنها در بودجه وزارت مزبور منظورخواهد گردید.

ج) صرف روشنائی ومخارج مدارس و همچنین مخارج و مصارفروشنائی مساجد مطابق اقلام خرج آمده دفتر نقداً جنساً به بودجه وزارت معارف انتقال خواهد یافت که تحت نظارت وزارت مزبور بمصرف برسد.

تبصره - اجناسی که نرخ آنها ثابت است بهمان نرخ وآنهائیکه تعیین قیمت نشده بنرخ روز تبدیل بنقد خواهد شد.

د) صرف روشنائیمقابر مرحوم حاج شیخ مرتضی انصاری - مرحوم حاج میرزا حسن شیرازی - مرحوم حاج ملاهادی سبزواری - مرحوم حاج شیخ شکرالله کردستانی ببودجه معارف انتقال خواهد یافت

ماده چهارم - ارقامیکه بعنوان عوض بهره . عوض مال الاجاره و تخفیف ضمن دفاتر مستمریاتمنظور شده است وزارت مالیه مجاز است باموافقتصاحبان آنها در مقابل تادیه پنج برابر مبلغ پرداختی آنها را خریداری کردهاز دفاتر حذف نماید.

ماده پنجم ـ وزارت مالیه مجاز است تا مبلغ هشت ملیون و هفتصدوچهل هزار ریال ازبانك ملی یا بانکهای دیگر استقراض نماید. مبلغ استقراضی مزبور باضافهٔ اعتباری که جهت پرداخت و بازخریدمستمریات ضمن بودجه ۱۳۱۱ منظور است بمصرف تأدیه قیمت مستمریات و مصارف خریداری برطبق مفاد ماده اول و چهارم این قانون تخصیص مییابد. برای استهلاك اصل و فرع قرضه نیز دولت موظف است درمدت سه سال متوالی از ابتدای سال ۱۳۱۲ اعتباری معادل ثلث قرضه مزبور باضافه فرع آن ضمن بودجه سنوات ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ و ۱۳۱۴ منظور بدارد.

ماده ششم - درصورتیکه دارندکان شهریه تقاضا نمایند این قانون در باره آنها هم مجری شود وزارت مالیه میتواند این قانون را نسبت بآنها تعمیم دهد و از محل صرفه جوئی مستمریات و شهریه ها و وظایف پرداخت شود.

ماده هفتم ـ صرف روشنائی مزارات هریك از ائمهٔ اطهار وحضرت ابوالفضل مذکور درماده سوم قسمت الف توسط خود مأمورین دولت ایران باید انجام گیرد:

مادهٔ هشتم ـ این قانون از تاریخ تصویب بموقع اجرا گذاشته میشود و از تاریخ اجرای ان ماده ششم قانون متمم بودجه ۱۳۱۱ مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۱۰ ملغی خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر هشت ماده است درجلسهٔ هیجدهم اردی بهشت‌ماه یکهزار و سیصد ویازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه استقراض سی و پنج میلیون ریال بمؤسسه انحصار دخانیات برای سرمایه انتفاعی و مصارف مقدماتی

مصوب ۱۸ امرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ مؤسسه انحصار دولتی دخانیات مجاز است علاوه بر بیست میلیون ریال قرضه که ضمن ماده ۱۱ قانون انحصار دخانیات مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ بعنوان سرمایه انتفاعی مؤسسه مزبوره تصویب شده بود سی و پنج میلیون ریال دیگر نیز از بانکهای داخلی با همان ترتیب و شرایط که در ماده مزبوره شرح داده شده اسقراض نموده و از کلیه این پنجاه و پنج میلیون ریال تا میزان پنج میلیون ریال برای سرمایه انتفاعی سال جاری و بیست میلیون ریال برای تهیه مقدمات انحصار فعلی که درماده ٤ قانون مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ برای سال ۱۳۱۲ و سالهای بعد پیش بینی شده است ازقبیل بنای انبارها درنقاط توتون و تنباکو خیز ایران و ساختمان یا خرید کارخانجات و خرید ماشین آلات وغیره درهذه السنه و سالهای بعد بمصرف برساند وسی میلیون ریال باقی‌را نیزسرمایه جاری انتفاعی برای خرید وفروش توتون وتنباکو وکاغذ سیکاروبوبین و متفرعات آن در سالهای بعد از ۱۳۱۱ قرار بدهد و از ابتدای سال ۱۳۱۲ حق تصرف در این سی میلیون داشته باشد .

مؤسسه انحصار دخانیات مکلف است تا آخر سال ۱۳۱۲ مبلغی را که برای سرمایه انتفاعی سال جاری اخذ میکنند وحد اکثر آن پنج میلیون ریال خواهد بود ازعایدات تجارتی (سرمایه ومنفعت) اجناس خریداری شده درسال ۱۳۱۱ پرداخته

و استهلاك نماید و دولت نیز مکلف است بابت اعتبار استهلاك اصل و فرع پنجاه میلیون باقی از قرار سالی یازده میلیون ریال در بودجه های سالهای ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ و ۱۳۱۴ و ۱۳۱۵ و ۱۳۱۶ منظور دارد

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه هیجدهم امرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر .

ج ـ معافیت ها ـ واگذاری املاك وخالصجات ـ شهریه ها

قانون

اجازه معافیت اشیاء وارده جهت دفع ملخ بوسیله مأمورین دولت شوروی از مالیات راه وحقوق و عوارض گمرکی

مصوب ۱۶ بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است ادویه و اشیائی را که از اول اردیبهشت تا پانزدهم تیرماه ۱۳۰۸ بتوسط مأمورین دولت شوروی برای دفع ملخ وارد شده از مالیات راه وحقوق و عوارض گمرکی معاف نماید

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است درجلسه شانزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه معافیت مصالح و مواد شیمیائی جهت دفع ملخ وارده در سال ۱۳۰۹ از حقوق گمرکی وسایر عوارض و مالیاتها

مصوب ۶ مهر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مصالح و مواد شیمیائی و سایر

اشیائی را که برای دفع ملخ و حوائج مأمورین آن باجازه دولت درسال ۱۳۰۹ وارد شده است از حقوق گمرکي و سایر مالیاتها و عوارض معاف نماید.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه ششم مهرماه یکهزارو سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه واگذاری باغ و قنات دوشان تپه بملکیت مؤسسه شیر و خورشید سرخ

مصوب ۳۱ فروردین‌ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده‌واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود باغ دوشان تپه و قنات دولتی را تا حدی که فعلا برای باغ مزبور از آنجااستفاده میشود بملکیت مؤسسه شیرو خورشید سرخ واگذار نماید

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه سی و یکم فروردین ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملي - دادگر

قانون

راجع بواگذاری قلاع و ابنیهٔ که برای تخت قاپو نمودن الوار در لرستان تهیه شده بملکیت الوار

مصوب ۳۰ خرداد ماه۱۳۱۰ شمسی

ماده‌واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود قلاع و ابنیه‌وساختمانهائی

که دولت برای تخت قاپو نمودن الوار در لرستان ساخته و تهیه نموده هرطور مقتضی بداند اعم از فروش یا غیر آن بخود آنها بطور ملکیت واگذار نماید

اینقانون که مشتمل بریک ماده است در جلسه سی ام خرداد ماه یکهزارو سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه واگذاري چهار دستگاه ماشين دستي پشم ريسى موجوده در اداره صناعت ببلديه طهران

مصوب ٤ آذر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی باداره کل صناعت اجازه میدهد چهار دستگاه ماشین دستی پشم ریسی موجوده در آن اداره را برای استفاده و تعلیم مقدمات نساجی در دارالتربیه بلدی باختیار مؤسسه بلدی طهران واگذار نماید.

این قانون که مشتمل بریک ماده است در جلسه چهارم آذر ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه واگذاری مزرعه برنجزار واقعه در قصبه نیریز ببلدیه همان محل

مصوب ٥ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مزرعه مسلوب المنفعه برنجزار واقعه

در قصبه نیریز فارس را بعنوان ملکیت ببلدیه محل واگذار نماید تا آب آنجا را بخرج خود بقصبه مزبوره آورده و برای مصرف اهالی اختصاص دهد

اینقانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه پنجم بهمن ماه یکهزارو سیصدو ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه مصرف عواید خالص قریه کرج بمخارج عمران و آبادی قریه مزبوره

مصوب ۱۵ اسفندماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ بوزارت مالیه اجازه داده میشود مازاد عوائد خالص قریه کرج خالصه را پس از وضع مال الاجاره باختیار اداره کل فلاحت بگذارد که با نظارت وزارت مالیه بمصرف عمران وآبادی قریه کرج و تکمیل لوازم مؤسسه فلاحتی کرج برساند وجمع عایدات و مخارج را در بودجه در آخر سال ۱۳۱۰ منظور نماید

اینقانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه پانزدهم اسفند ماه یکهزاروسیصدو ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه واگذاری قراء خالصه اطراف کرج بعنوان اجاره بمؤسسه قند سازی کرج

مصوب ۵ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ بوزارت مالیه اجازه داده میشود که قراء حسین آباد و

توابع و عدل آباد و میان جاده ـ کال آباد ـ حاجی آباد ـ حصارك ـ حیدر آباد صوفی آباد و قزل حصار واقعه در ساوجبلاغ و قریه مرد آباد شهریار را برای مدت پانزده سال که ابتدای آن از تنگوزئیل ۱۳۱۰ محسوب خواهد شد باجاره بمؤسسه قند سازی کرج واگذار نماید

میزان مال‌الاجاره سالیانه قراء مزبور معادل با حد اکثر پیشنهادی خواهد بود که در مدت مزایده سال ۱۳۱۰ واصل شده است با این قید که مال‌الاجاره جنس پیشنهادی هر قریه از قرار نرخ متوسط متعاقب رفع خرمن سال ۱۳۱۰ تسعیر و مبلغ آن بمیزان مال الاجاره نقدی همان قریه افزوده شود

اینقانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه پنجم مهر ماه یکهزار وسیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه واگذاری خالصجات واقعه در لرستان بافراد الوار که ده‌نشین گردند

مصوب ۲۸ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است بهر فردی از طوایف الوار که چادر نشینی را ترك کند و ده نشین گردد از خالصجات واقعه در لرستان حصه ای که بقدر کفاف معاش او و خانواده اش باشد مجاناً واگذار نماید

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه بیست‌وهشتم مهر ماه یکهزارو سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه واگذاری مراتع و اراضی دولتي واقعه در آذربایجان بخوانین و افراد شاهسون

مصوب ۷ دی ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است از مراتع و اراضی دولتی در ولایات آذربایجان که مقر طوایف شاهسون است هر مقدار را که مقتضی بداند بخوانین و افراد طوایف مزبوره بلاعوض بملکیت واگذار نماید. شرایط و ترتیبات واگذاری از طرف وزارتمالیه معین خواهد شد

اینقانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه هفتم دی ماه یکهزار و سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه فروش املاك خالصه واقعه در اطراف پل ذهاب برای ده نشین کردن طوایف آن حدود

مصوب ۱۴ تیر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است املاك خالصه واقعه در اطراف پل ذهاب‌را کلاً یا بقطعات جزء با رعایت قوانین مربوطه و با شرط اینکه خریداران مکلف باشنددر ظرف مدتی که در موقع معامله با دولت معین خواهد شد کلیه ساختمانها و آبادیهائی را که بجهت ده نشین کردن طوایف آن حدود آماده نمایند و وسایل رعیتی را در دسترس ایشان بگذارند بفروش برساند.

هرگاه ازمیان طوایف مزبوره افرادی حاضر بخریداری قطعاتی ازاملاك

مزبوره شوند که بقدر کفاف معاش خود وخانواده آنها باشد واز میزان بذرافشان دو جفت گاوتجاوز ننماید وزارت مالیه مجاز است بر حسب تقویم و بدون رعایت اصول مزایده قطعه مطلوبه را بداوطلب بفروشد و قیمت آنرا نقداً یا بوثیقه‌خود ملك استهلاکاً دریافت نماید .

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه چهاردهم تیر ماه یکهزار و سیصدو یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

تکمیل قانون اجازه فروش اراضی و ابنیه دولتی واقعه در شهر ها

مصوب ۳ آذر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ در تکمیل قانون ۷ آبانماه ۱۳۰۹ راجع بفروش و تهیه ابنیه دولتی وزارت مالیه مجاز است از اراضی و ابنیه واقعه در شهرهاواطراف بلافصل آنها که مورد احتیاج دولت نیست و یا پس از انتقال ادارات دولتی بابنیه جدید مورد احتیاج نخواهد بود بقدری که قیمت آنها برای ساختمان ادارات و مدارس دولتی کافی باشد فروخته و از حاصل فروش بناهای جدیدی برای ادارات و مدارس دولتی خریداری یا ساختمان نماید و تبصره قانون۷ آبانماه ۱۳۰۹ بقوت خود باقی خواهد بود .

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه سوم آذر ماه یکهزار و سیصدو و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه تبدیل علاقه آب و خاکی آقای قوام در شیراز با رقبات خالصه دولت در نقاط دیگر

مصوب ۱۷ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده می‌شود کلیه علاقه‌آب و خاکی آقای میرزا ابراهیم خان قوام واقعه در ایالت فارس را بموجب قباله‌رسمی با رقبات خالصه دولت از زمین و آب و قنات و غیره واقعه در اشرف و سمنان و دامغان ونیشابور و کاشان وتورقوز آباد واقعه در غار بمأخذ معادله عوائدآنها (عایدی بعایدی) معاوضه نموده علاقه آب و خاکی مزبور را در دفتر رقبات خالصجات مملکتی بملکیت دولت ثبت کند و رقبات واگذار شده را بملکیت آقای قوام بشناسد در موقع محاسبه هرگاه علاقه یا رقبه‌ای امانی عمل شده باشدبهره مالکانه سال ۱۳۱۰ آن ملاك عمل است وهرگاه باجاره عمل شده باشد مال الاجاره سال ۱۳۱۱ آن چنانچه در نتیجه محاسبه مزبور عوائد علاقه آقای قوام بر عواید رقبات دولتی مذکوره در این قانون زیادتی داشته باشد وزارت مالیه مجاز خواهد بودبهمان مأخذ سابق الذکر تامیزان مابه‌التفاوت ازرقبات خالصجات قاسم آباد شاهی و بافین آباد و علی آباد طپانچه واقعه در غار بر رقبات مفصله سابق الذکر که بملکیت بآقای قوام منتقل میشود بیفزاید هریك ازطرفین مکلف است املاك و رقبات واگذاری را ثبت شده تسلیم طرف دیگر نماید و یا آنکه مخارج ثبت آنرا خود بعهده بگیرد

اینقانون که مشتمل بریك‌ماده است درجلسه هفدهم خرداد ماه‌یکهزاروسیصدو یازده‌شمسی بتصویب مجلس‌شورای‌ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه معاوضه علاقه آب و خاکی اشخاص بخالصجات دولتی در صورت اقتضاء

مصوب ۲۸ مهر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ دولت مجاز است که از تاریخ تصویب این قانون تامدت دو سال در مقابل علاقه آب و خاکی بعضی اشخاص که مصالح سیاسی مملکت انتقال آنها را از منطقه بمنطقه دیگر اقتضاء نماید با تصویب هیئت وزراء از خالصجات دولتی بعنوان معاوضه بآن اشخاص انتقال داده و علاقه آب و خاکی مورد معاوضه را در دفتر رقبات خالصجات مملکتی بملکیت دولت ثبت کنند و رقبات واگذار شده را بملکیت طرف مقابل بشناسد

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و هشتم مهر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

یکصد و هشتاد هزار ریال اعتبار برای مخارج تبدیل املاك و علاقه اشخاص با املاك دولتی

مصوب ۲۵ امرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است تا میزان یکصد و هشتادهزار ریال از اعتباری که ضمن بودجه هذه‌السنه مملکتی برای عمران و تخت قاپو کردن عشایر

منظور شده است جهت مخارجیکه برای تبدیل املاك و علاقه اشخاص با املاك دولتی (که باتصویب مجلس شورای ملی انجام شده یاخواهد شد) و درنتیجه اجرای این عمل پیش میآید اعم ازاعزام مأمور و مخارج تقویم و ثبت وهرگونه خرجهای دیگریکه مربوط باین امر یا ناشی از این امر باشد بمصرف برساند

این قانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه بیست وپنجم امرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

بر قراری شصت تومان شهریه درباره ورثه میرزا ابو الحسنخان خانلری

مصوب ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است از دهم بهمن ماه ۱۳۰۸ ماهیانه شصت تومان بشرح ذیل :

ملیحه خانم عیال ماهیانه	ده تومان	مادام که شوهر اختیار نکرده
پرویزخان خانلری مازندرانی پسر ماهیانه	بیست تومان	تا سن بیست و چهار سالگی
جمیله خانم خانلری »	ده تومان	مادام که شوهر اختیار نکرده.
پروینه » »	» » »	» » » »
اختر » »	» » »	» » » »

بوراث مرحوم میرزا ابو الحسنخان خانلری مازندرانی از محل اعتبار شهریه و مستمریات پرداخت نماید .

اینقانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه نوزدهم اردی بهشت ماه

یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت شش تومان شهریه درباره حیدر اعمی

مصوب ۲۰ تیرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است ماهی مبلغ شش تومان شهریه درباره حیدر اعمی آژان سابق مأمور نظمیه اصفهان که در موقع اطفاء حریق چشمهایش کور و نابینا شده است از محل اعتبار شهریه و مستمریات ازاول‌فروردین ماه ۱۳۰۹ مادام الحیوة تأدیه و پرداخت نماید .

اینقانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه بیستم تیرماه یکهزار وسیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

قانون

اجازه پرداخت پنجهزار ریال شهریه باولاد مرحوم میرزا حسنخان مستوفی

مصوب ۱۰ شهریورماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است از تاریخ ۷ شهریورماه ۱۳۱۱ که تاریخ فوت مرحوم میرزا حسنخان مستوفی است مبلغ پنجهزار ریال شهریه‌آن مرحوم را بدون کسر علی السویه باولاد آن مرحوم پرداخت نماید .

صبایای آن مرحوم مادام که شوهر ندارند و اولاد ذکور مادام‌الحیوة از سهم شهریه خود استفاده خواهند نمود .

تبصره ـ هرگاه اولاد ذکور از خزانه دولت حقوقی دریافت دارند و یا اولاد اناث شوهر داشته باشند سهم شهریه آنها بسایر وراث تقسیم می شود ودر صورتیکه‌از خزانه دولت‌حقوقشان قطع شود مجدداً میتوانند از سهم شهریه خود که از سهام سایر ورثه کسر خواهد شد استفاده نمایند

اینقانون که‌مشتمل بر یك ماده است در جلسه پانزدهم شهریور ماه‌یکهزارو سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

فهرست

قسمت ششم

تصمیمات قانونی

فهرست قسمت ششم ـ تصمیمات قانونی

قسمت ششم
تصمیمات متفرقه

تصمیم
جلسه ٤ بهمن ماه ۱۳۰۹ راجع بکابینه آقای هدایت

مصوب ٤ بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسی

مجلس شورای ملی در جلسه ٤ بهمنماه ۱۳۰۹ شمسی پرگرام مورخه ۳۰ دی ماه ۱۳۰۹ کابینه آقای هدایت راکه متضمن تقاضای رأی اعتماد نیز بود باکثریت ۱۰۱ رأی از ۱۰۲ نفر عده حاضره تصویب نمود.

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

تصمیم
قانونی راجع بتجدید نظر درماده ۱۵ نظامنامه قانون اجازه‌نامه طبابت

مصوب ۲۰ تیر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بکمیسیون فعلی معارف اجازه میدهد که در ماده ۱۵ نظامنامه قانون تمدید قانون اجازه نامه طبابت مصوب ۲۸ شهریور

۱۳۰۶ تجدید نظر نماید .

تصمیم فوق در جلسه بیستم تیرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

تصمیم

قانونی راجع بآقای اسمعیل خان قشقائی و ناصرخان قشقائی

مصوب ۸ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

مجلس شورای ملی اجازه میدهد که آقایان اسمعیل خان قشقائی و ناصر خان قشقائی را دولت مورد تعقیب جزائی قرار داده و پس از تکمیل اکتشاف چگونگی مطلب مراتب را باستحضار مجلس شورای ملی برساند .

تصمیم فوق در جلسه هشتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

تصمیم قانونی

راجع بتأیید تصمیم دولت درموضوع الغای امتیاز نامه دارسی

مصوب ۱۰ آذر ماه ۱۳۱۱ شمسی

مجلس شورای ملی موافقت خودرا با تصمیم اخیر دولت راجع به الغای

امتیاز نامه دارسی ابراز و اقدام دولت را در اینموضوع تأیید و تحسین می نماید
تصمیم فوق در جلسه دهم آذر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی ـ دادگر

فهرست تاریخی

قوانین موضوعه

دورهٔ هشتم تقنینیه

(بترتیب تاریخ تصویب)

نمره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب روز	تاریخ تصویب ماه	صفحه
۲۱۰	قانون اجازه واگذاری خالصجات واقعه درلرستان به افراد الوار که دهنشین گردند	۲۸	مهر ماه	۶۹۲
۲۱۱	قانون امتیاز انحصاری استخراج انتیمون انارك نائین بشرکت مختلط سهامی شونمان وشرکاء اصفهان	«	«	۳۵۴
۲۱۲	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه	«	«	٤
۲۱۳	قانون اجازه تجدید استخدام هرمان فری تابع آلمان برای ریاست محاسبات مالیه	«	«	٤۸۹
۲۱٤	قانون اجازه استخدام دی‌اونگ‌زی تبعه دولت چین مستخدم باهبوسازی	«	«	۵۰۵
۲۱۵	قانون اجازه معافیت اجناس وارده جهت خوزستان و بنادر جنوب از پرداخت مالیات راه و حقوق وعوارض گمرکی	۵	آبان	٦٤۵
۲۱٦	قانون اجازه پرداخت کسر بودجه ۱۳۱۱ مدارس ایران در بین النهرین	«	«	٦٤۸
۲۱۷	قانون اعتبار اضافی جهت مصارف مربوطه بدفع آفات حیوانی	«	«	٦٤۸
۲۱۸	قانون اصلاح بودجه ۱۳۱۱ اداره کل تجارت	«	«	۵۹۹
۲۱۹	قانون اجازه پرداخت دیون و تعهدات اداره تشکیلات نظمیه	«	«	٦٦۱
۲۲۰	قانون راجع بمخارج بیمه و حمل ونصب ماشین آلات معدن شمشك و ساختمان کارخانه	۱۲	«	٦٤۷
۲۲۱	قانون اجازه معافیت اجناس دخانیه وارده جهت مصرف شخصی نمایندگان سیاسی خارجه ازپرداخت حقوق انحصار	«	«	۲۱۵